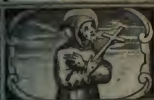

COMPENDIVM PRIVILEGIORVM

FRATRVM MINORVM ET ALIORVM MENDICĀTIVM ET NON MENDICANTIVM.

ORDINE ALPHABETICO CONGESTVM AB ALPHONSO de Casarubios Hispano SECVNDÒ *editum.*

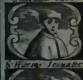

REFORMATVM SECVNDVM Decreta Sacri Conc: Trid: ac aliorum Sūmorū Pontificū, qui à Clemēte VII. usq; ad presentē Sanctissimum CLEMĒTĒ VIII. *fuere.*

Ex libris Monasterij S. Pudentianae de Urbe

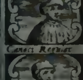

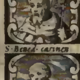

PER R. P. F. HIERONYMVM À SORBO *Prædicatorem Ordinis Cappuccinorum.*

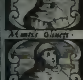

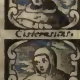

Qui etiam apposuit Anotationes quasdā ualde notabiles R. P. F. ANTONII de CORDVBA, *una cum Indice copiosissimo, ac alia utilia, qs tertia pagina demonstrabit.*

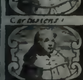

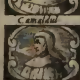

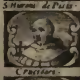

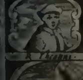

Cum gratia, et Priuilegio. *Superiorum permissu.*

NEAPOLI Apud Io. Iacobum Carlinum et Antonium Pacem. 1595

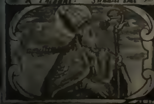

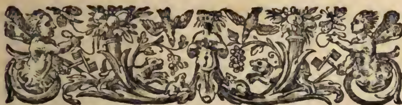

ILLVSTR.MO ET REVEREND.MO DOMINO

D. IVLIO ANTONIO SANCTORIO S. R. E. PRAESBYTERO CARD.

TITVLI SANCTI BARTHOLOMAEI in Inſulam, Sanctæ Seuerinæ nuncupato, totius noſtri Capuccinorum Ordinis Protectori benè merito.

FRATER HIERONYMVS A' SORBO, EIVSDEM ORDINIS MINIMVS, SALVTEM IN DOMINO.

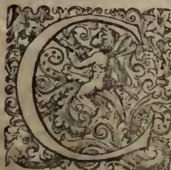

VM ſæpe ſæpius (Illuſtriſsime ac Reuerendiſsime Protector) & mente, & manibus Tractatum illum, Compendium Priuilegiorum fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium, ab admodũm R. P. Alphonſo de Caſarubios Hiſpano, ſic inſcriptũ ac non ſine maximò eius labore collectũ; nonnullis indies emergentibus occaſionibus, euoluiſſem; & tantorum Summorum Pontificum immenſam liberalitatem, ac

animi beneuolētiam ergà nostram hanc Seraphici Patris Francisci, necnon & aliorum Mendicantium, Religionem, in tot, tantaq; innumera ei Priuilegia, Indulta, atq; Confessiones impartiendo, vidissem. Non potui, Protector Illustrissime, immensam diuinam clementiam, ac prouidentiam, quam sic in particulari, cōtinuatis temporibus, de illa habere, ostendere dignatus est, non admirari, ingentesq; ei gratias, omni qua potui animi gratitudine, referre. Verùm quia sicut ob magnitudinem talium Priuilegiorum penè infinitā, & obscuritatem imperuiam, ac varietate sua, sæpè secum pugnantia, lucidè, & exactè in Compendium redigere, vt immensitas ipsa breuiari, illustrari tenebrositas, & discordantia in vnū reconciliari possit, illa omnia ità lucidè, & exactè ad omniū eruditionē in Cōpendium redigere in supradicti Auctoris, animo resedit: sic etiam & mihi, est visum cùm nonnullas, huc vsque, ab huiusmodi libelli impressione, ex qua sexaginta ferè anni defluxere, & à subsequentibus Summis Pontificibus, & à sacro præcipuè Trid. Conc. Ampliationes, Restrictiones, ac in toto, vel in parte correctiones, Priuilegia supradicta habuisse considerarem; quæ fortè magis quàm prius, & obscuritatem maximam & in nonnullis, causam errandi inconsideratis, & inexpertis dare posse nulli sit dubium. Propterea ad communem omnium, tàm nostræ Minoritanæ, quàm aliorum Mendicantium Religionem, illa omnia recolligere ac suis proprijs locis, & alphabeticis verbis, in supradicto libello Compendij (pro vt in sequenti

pagi-

pagina demonstrabitur) collocare, vt vnusquisq; facillimè, & Priuilegium, & Restrictionem simul, vel Correctionem, quando adest, vno oculi ictu possit perspicere. Quæ quantùm Mendicantibus omnibus sint profutura, cuilibet mentis compoti, animoq; beneuolo, iudicandum relinquo. Ea igitur, vt cunq; sint, tibi Illustrissimo, & Reuerendissimo Domino nostro Protectori, Gubernatori, & Correctori, omni qua possum animi humilitate dedicare, ac videnda, & examinanda mittere censui; vt tanquàm Corrector, quæ sunt corrigenda corrigas, superflua rescindas, & quæ desunt addas. Ac vt Gubernator, & Protector, si quæ sunt probanda tuearis, & defendas, & vt me seruum tuum indignissimum commendatum habeas. Vale.

IOHANNIS FRANCISCI
LOMBARDI

Epigramma.

ΗΡΞΑΤΟ Ἄλφονσος προτερήματα Ἀρχιερήων
Ποικίλων κλείων συλλάβῳ ἐν βραχεῖ
Νῦν δ' αὔξει, φανεροῖ τε σοφῶς ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ οὗτος
Ἐκ Σώρβου στράτιος Σηραφικὸς λιπαρῆς.
Σωρηδὸν χαρίτων σώρευσιν ἐνοῖ τῇ πασῶν,
Ἣ σώρευμα καλῶν παντοδαπὸν γλαφυρῶς.
Ὕλη ἄρα πρῶτος, μορφὴ γὰρ δ' ἅτερος ἐστι,
Πᾶν διατυπῶν, καὶ κληροδοτῶν φρονίμως.

FRANCISCI MAVRI
ΣΧΕΔΙΟΣ INTERPRETATIO.

ALPHONSVS parvo est aggressus dogmata elencho,
Pontifices summi quæ statuere viris.
Nunc autem doctè promens Hieronymus auget,
E Sorbo miles, Seraphicóq; choro.
Colligit hic Charitum cumulos, tot servat & vno,
Vt, quas exoptas, sint tibi semper opes.
Illum materiam posses, hunc dicere formam,
Actum si rebus præbet, & harmoniam.

AMPLISS. CARD. S. SEVERINAE
IOH. FRANCISCI LOMBAR. SERVVLI
Hexastichon.

CAPVCCINORVM insignis Protector IVLI,
Te rogo vt à Sorbo Hieronymum foveas.
Nanq; suo auspicio concludit strenuè, & aptè,
Privatas leges Pontificum varias.
Quòd si aliquando PETRI ascendes Sanctore Cathedram,
Da Capuccinis Oceanon Chariton.

AD LECTOREM

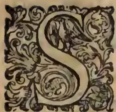

CIAS, pie Lector, quòd in hac noua Recollectione, quam, omni qua potui sollicitudine, ac labore huiusmodi libro Compendij addidi; ponuntur omnes Ampliationes, Restrictiones, Correctiones, Confirmationes, ac nouæ Concessiones, quæ à Sacr. Trid. Conc. & ab alijs Summis Pontificibus, qui ab hinc sexaginta annis fuere, Priuilegijs omnium Mendicantium, in hoc Compendio contentis, reperiuntur factæ. Et sub eodem ordine ponuntur alphabetico, qui in isto libro fuit obseruatus, videlicet. Si in verbo, Abbas, adest facta aliqua Ampliatio, siuè Correctio &c. ibidem annotatur. Sed hæc Annotatio (vt euitetur confusio) ponitur in fine omnium illarum Concessionum, ac Priuilegiorum. ad illius Alphabetici verbi finem spectantium, cum numero corrispondenti alio numero, ab ipso primo Auctore in illis Priuilegijs assignato. Vti exempli gratia, in verbo, Abbatissa, numero 5. §. Idem Eugenius, est necessaria quædam annotatio; ideo in fine illius verbi, Abbatissa, ponetur in immargine in §. 5. Circà huiusmodi prohibitionem &c. Ita quod nostras Recollectiones harum Reformationum, seù Correctionum, reperies (carissime lector) in fine Annotationum cuiuslibet Alphabetici verbi sub signo (Capuccini Annotatio) & sunt etiam posita aliqua alia particularia Priuilegia, quæ infrà hoc supradicto. 60. annorum spatio fuere concessa alicui particulari Mendicantium Religioni (prout melius potui habere) vt ab alijs Mendicantibus sciantur pro Communicatione Priuilegiorum, quæ ad inuicem omnibus conceditur. Sed antè, nostram Annotationem ponetur (vbi aderit) Annotatio quædam valdè notabilis facta à R. P. F. Antonio de Corduba

Regularis Obseruantiæ Seraphici P. nostri Francisci anno 1539. Ac in fine postmodùm totius Compendij, ponentur illa alia, quæ versa prima pagina, demonstrat. Valete in Domino, Deumq; pro me orate, è Neapoli, Anno Domini. M. D. XCIIII.

Declaratio breuiatarum Allegationum.

Breuiatæ Allegationes Priuilegiorum, seu Bullarũ. fo. ff. fff. B. b. O. o. quæ in hoc Compendio fiunt, scias significare folium Trium librorum, qui Monumenta Ordinis appellantur. Primæ, scilicet, Impressionis: secundæ Impressionis; & tertiæ quæ dicitur supplementum, in quibus Priuilegia ipsa reperiuntur registrata. Vndè.

fo. Simplex, significat folium primi libri.
ff. Duplex, significat fol. 2. &
fff. Triplex, folium significat supplementi.
B. Magnum, significat Bullam authenticam.
b. Paruum signifi. Bullam non authenticam.
O. Magnum, Oraculum viuæ vocis authenticum.
o. Paruum, Oraculum non authenticum.

Prout sic infrà in Prologo Collectoris huius Compendij, fusius ab ipso Auctore declaratur.

QVAE HVIC COMPENDIO ADDVNTVR SVNT ISTA, VIDELICET.

1 VT facilius cognoscātur ij, qui huiusmodi Priuilegijs in hoc Compendio cōtentis, possunt gaudere, declarare censui. Qui nam sint Ordines Mendicātes; & qui eorum Priuilegiorum participantes; Ac vnde illi originem traxerunt; & hoc fiet in prima sequenti pagina.

2 Ponentur Annotationes quædam P.F. Antonij de Corduba Doctoris celeberrimi, Regularis Obseruantiæ, Seraphici P. nostri Francisci, editæ anno Domini 1539. Procedunt autem istæ annotationes, eodem modo, super eosdem titulos, seu dictiones, & paragraphos; quomodo & ipsum Compendium SECVNDO editum prosequitur.

3 Subsequentur Annotationes nostrę post supradictas Cordubæ, eodemmet ordine, sub hoc signo, & nomine præsignatæ: ☞ Capuccini annotatio. Ibique, vltra Priuilegiorum reformationem, nōnullas alias reperies necessarias, ac scitu dignas resolutiones, & maximè quoad materiam ¶ Absolutionum, ac Confessorum ¶ Conseruatorum assignationis ¶ Bullæ Cruciatæ ¶ Bullę de largitione munerum Regularibus interdicta ¶ Interdicti ¶ Sacrorum ordinum susceptionis ¶ Ingressus Mulierum in Monasteria Regularium, ac Virorum in Monast. Monialiū, cū declaratione Motus Pij V. & Greg. 13. Vt in Verbo Absolutio. Conseruatores. Cruciata. Dare. Interdictū Ordines sacri. Ingredi Monasteria.

Postremò in fine huius Compendij ponentur aliquæ Bullæ necessariò semper præ manibus à Regularibus habendæ, quæ in Bullario, vel alibi authenticè reperiuntur positæ.

Deindè ordines, seu modi quidam obseruandi ad induendum Nouitium, Monialem, Fratres, & Sorores tertij Ordinis Sancti P.N. Francisci, & eorum Regulę; ac ad benedicendum velum, & Abbatissam; necnon & Corporalia.

Ac postmodùm ponentur Formulæ quædam Absolutionum, secundum moderniorem institutum, in Confessionibus faciendæ.

Et copiosissimus index omnium notabilium, quæ in toto hoc opere continentur.

Mendicantes ergo Ordines, sunt sequentes, videlicet.

ORdines sancti Dominici ¶ S. Francisci. ¶ Eremitarum S. Augustini. ¶ Et Carmelitarum, sunt propriè, & principaliter Mendicantes, & si in communi bona stabilia possideãt; vt declarauit Pius. V. in const. 45. Romanus Põtifex. &c.

Imò & ordines Seruorum B. MARIAE ¶ S. Francisci de Paula ¶ S. Hieronymi Iesuatorum ¶ & Societatis Iesu; Hic idem Pontifex Pius. V. inter Ordines Mendicantium supradictos, comprӕhendi voluit, in const. 45. Romanus. 48. Apostolicӕ; & 49. Romanus Pontifex: & Greg. 13. in const. 102. Ascendente domino, de ordine Societ. Iesu testatur.

Participantes autem supradictorum Mendicantium Priuilegiorum sunt, videlicet.

Hoc ordine collocãtur in cõst. 38. Pij V.

CAnonici Regulares Ordinis S. Augustini, Congregationum, Lateranens. & S. Saluatoris, ac S. Crucis Olimbriẽs. & Monachorum S. Benedicti Congregat. & Ordinum Casinens. Montis Oliueti, Vallis Vmbrosӕ; Necnon etiam Congregat. Cisterciens. & Cartusiens. Necnon S. Hieronymi Hispaniarum. Ac Camaldulens. & Fratrum Militiӕ Iesu Christi reformatorum nuncupatorum Regni Portugalliӕ: Ita disponitur, ac eodemmet supradicto ordine numerantur, in Const. 38. Pij. V. Et si Mendicantium, &c. circa finem.

Necnon Ordo fratrum Crucigerorum, vt habetur in Bulla confirmationis eorum Priuileg. à Greg. 14. anno 1591. confecta. Cœlestinorum'. Eremitarum S. Hieronymi, de Pisis per Pium. V. anno 1571. Ac Congregatio Clericorum Regularium vocati Theatini. Minores. ac Ministri infirmorum, vt in eorum Bullis apparet.

Sunt & multi alij participantes, quorum Bullӕ, cùm in Bullario non reperiantur, eorum cognitionem habere nõ potui, ipsi autem benè quidem sciunt.

Suupradictorum ordinum breuiter narratur Origo.

S. Dñici.

ORdo S. Dominici, seu Prӕdicatorum, ab ipso Sanctissimo Patriarca originem duxit, fuitq; eius Regula confirmata ab Honorio 3. primo anno sui Pontificatus, & anno 6.

Fede-

Federici 2. Imperatoris, & nostræ salutis anno 1216. qui feruentissimus Beatus Dominicus, ex hac vita migrauit ad Dominum, nonis Augusti: anno Domini 1223. fuitq; posteà à Greg. 9. in sanctorum numero collocatus.

Estq; iste Ordo diuisus in Conuentuales, & Obseruantes; qui Obseruantes in nostra Italia, sunt in Lombardos, & Tuscos partiti.

ORdo S. Francisci de Asisio, ab ipso Seraphico Patre, & Patriarca fuit institutus, ac Fratrũ Minorũ vocatus: eiusq; primæ Regulę confirmationem habuit ab Innocentio 3. anno Domini 1212. & secundæ Regulæ, ab Honorio 3. anno 8. sui Pontificatus, & nostræ salutis circiter. 1224. S. Francisci.

Instituit etiam Ordines Monialium S. Claræ, & Tertij Ordinis, de pænitentia nuncupati, vndè de eo canitur, tres Ordines hic ordinat, primumq; Fratrum nominat, Minorum, Pauperumq; fit Dominarum Medius; sed & Pænitẽtium, Tertius, sexũ capit vtrumq;. Ac sacris Stigmatibus, biennio ante suum obitum, mirabiliter à Domino insignitus, migrauit è vita, & vt præfulgida Stella fuit euectus in cœlum, anno à Virgineo partu 1226. 4. die Octobris. Quem posteà Gregor. 9. anno 1236. retulit in Sanctorum numerum. Tres ordines instituit.

Sed aduertendum quòd prædictus primus Ordo, Fratrum Minorum vocatus, reperitur nunc, in plures partes, ob varias illius reformationes, diuisus; videlicet, in Cõuentuales; in Fratres de Obseruantia nuncupatos (vulgariter dicti Zoccolanti) In Capuccinos, in fratres de Tertio ordine, in Discalziatos Hispaniæ, in Reformatos de Obseruantia, in Reformatos Conuentuales, & Reliquos. Ordo Minorum in plures partes diuisus

REforma Fratrũ de Obseruantia, exijt à Fratribus Conuẽtualibus, & cæpit ab anno circiter 1414. Iuxta Cõcilij Constans. decretum; sed ei formam, & Ordinem dedit postmodùm B. Bernardinus de Senis, vir magnæ sanctitatis, & gratiæ, & feruoris in prædicando, sub Eugenio. 4. Sũmo Pontifi. anno Domini circiter 1430. ac sub eodem, discessit è vita, anno Domini 1444. fuitq; à Nicolao. V. Sanctorum Cathalago ascriptus, anno 1450. Reforma fratrum de Obseruantia.

E quibus Fratribus de Obseru. exijt Reforma nostra Capuccinorum, à quodam cæpta deuotissimo Fratre Mathæo de Baschio, ac à Fratre Ludouico à Tenalia, eiusq; fratre, Patria forosempron. in Marchia Anconitana, Tempore Clemẽtis 7. Capuccinorum Reforma.

tis 7. à quo obtinuisse habitum portare cum Capuccio (quo nunc à Capuccinis vtitur, & ipse Seraphicus Pater dum viueret vsus fuit) & alijs illum concedere, anno Domini 1526. & 3. sui Pontific. & postea tertiò ferè anno, cœpit hæc eadem Reforma in partibus Calabriæ à Sanctissimis alijs quibusdam viris, nescientibus fortè de illa alia Marchiæ.

Qui Frater Mathæus, quindecim congregatis fratribus, in primo eorum Capitulo generali, fuit ipse Generalis electus anno 1528. Sed breuissimo temporis spatio, adeò eorum numerus, diuino fauente numine, creuit, vt in sequenti Capitulo general. Romæ fuerunt 300. fratres Congregati; & iam nunc, gratia, ac virtute diuina, adeò sumus in tanto breui temporis spatio, per omnes Mundi partes multiplicati, vt octo millia fratrum numerum excedamus. Fuitq; iste Ordo, nō modò ab ipso Clem. 7. sed & ab alijs subsequentibus Summis Pontif. ac præcipuè à Paulo 3. confirmatus, pluribusq; gratijs, atque indultis refertus: Necnon Sacra Trid. Synodus, nomine Religionis inter alias insigniuit.

Aliarum Reforma.

De reliquis autem supradictis omnibus Reformatis dicere breuitatis causa omitto: sufficiat tantùm scire, quòd illorum, quidam militant sub obedientia Reuerendissimi P. Gener. Patrum Conuentualium, vel Patrum de Obseruātia: Nos autem Capuccini solùm, proprium habemus Generalem, vt & ipsi Patres Conuentuales, & de Obseruantia habent.

S. August. Augustin. natus est anno 358.

ORdo Eremitarum S. Augustini, fuit ab ipsomet, hæreticorum malleo, Augustino, post suam conuersionē fundatus, anno Domini 394 Et post Africanas ruinas à Vādalis factas, à quodam Sanctissimo Guglielmo, Guasconiæ Duce, facto huius Ordinis Eremita, in Gallia fuit reparatus, anno Domini circiter 1157. Vndè fratres Guglielmiti, multo tempore fuerunt vocati.

Reparationes ordinis.

Ac postmodùm, per quendam Ioannem Bonum, in tota Italia, ac præcipuè in Lombardia fuit reformatus: & ab Alex. 4. Summo Pontifice, sub vno nomine, eodemq; habitu, ac sancti Augustini, eremitano Instituto, & Regula coadunatus, sicut hucusq; iam perseuerat.

Exstatq; hic Ordo diuisus, in Conuentuales, & Obseruantes. Obseruantes, in plures alias Congregationes; inter quas celebris adest Congregatio Carbonaria, siue S. Ioannis huius Ciuitatis Neapolis, in Campania, siue Terra laboris erecta;

cuius

cuius caput fuit quidam F. Simon Cremonensis, Philosophus, ac Theologus insignis, anno salutis 1399.

CArmelitarũ ordinem, primam traxisse originem, ferunt aliqui ab Helia, Prophetarũ maximo (licet aliqui alij dicant, hoc vmbram esse potius, & figuram) qui in Monte Carmelo, vnà cum aliquibus suis discipulis, vitam eremiticam, ac religiosam colere cœpit, ante Virginis Partum anni ferè 900. Carmelitarum.

Secunda alia origo incepit à Ioanne Baptista, & post Iesu Christi Passionem, à multis apostolicis viris, qui montem illum Carmeli, solitariam vitam ducentes, inhabitare ceperunt. Ibique Ecclesiam quandam, ad honorẽ Beatissimæ Dei genitricis Mariæ, quam sibi in Patronam, & Protectricem elegerant. Et sic illi, vsq; ad annum à Virginis partu, 412. perseuerauerunt. Quo tempore Ioannes quidam doctissimus, ac sanctissimus, Græcus Patriarca. 44. Hierosolimitanus, qui fuerat anteà Prior huius Ordinis in Monte Carmelo, primò Regulam quandam eis obseruandam præscripsit. Deinde anno circiter, 1110. Albertus quidam Patriarca similiter Hierosolimit. aliam eis dedit Regulam, quæ huc vsq; semper postmodùm est obseruata; fuitq; confirmata ab Honorio 3. in primo sui Pontific. anno. Ac, vt eum, quo nunc vtuntur habitu, possent asportare, concessit Honorius 4. anno Domini 1287. Et vt possent carnem comedere, eis in præfata Regula prohibitã, concessere Eugenius 4. anno 1431. & Pius 2. anno 1459. & Six. 4. anno 1476. Multiplex huius Ordin. institut. Permissio comestionis carnis.

Postremò verò à Magistro F. Ioanne Soreth, fuit Ordo reformatus, & proindè in duas partes remansit diuisus, in Cõuentuales, scilicet, & Obseruantes.

Hi supradicti, sunt 4. Ordines Mendicantium Principales, quibus sunt etiam & infrascripti alij 4. postmodùm adiecti, videlicet, Seruorum Beatæ M A R I AE. *S. Francisci de Paula; sancti Hierony. Iesuatorum; ac Societatis Iesu.* Quatuor alij Ordines, Mendicantibus adiecti.

SEruorũ B. MARIAE Ordo (vt eorum narrant monumenta à septẽ nobilissimis viris Florẽtinis, in Monte Senario, propè Florentiam, ex B. MARIAE Virginis monitu, fundationem mirabiliter cœpit: Ac mirabilius propagari visus est à B. Philippo sanctitate, & nobilitate celeberrimo, anno Domini 1233. sub Greg. 9. Seruite.

Virgi-

Virgineoq; munitu, hunc, quem ferunt habitum, ac Regulam D. August. obseruantiam susceperunt: & ab Alex. 4. posteà Ordo iste confirmatus, ac inter 4. Mendicantes connumeratus fuit, anno salutis circiter 1255. Postmodùm verò à quodã R. P. Nicolao Perusino, tunc totius Ordinis generale, fuit iste Ordo in duas partes diuisus, & alij Conuentuales, alij verò Obseruantes nuncupantur.

Ordo inter Mendicantes numeratus.

Hocq; nomine Seruorum B. MARIAE, ex voce quorundam puerorum infantium, & lactentium, miraculosè edita, insignitos remansisse fertur; ipsi enim pueri videntes aliquos ex supradictis septem, eleemosinam per ciuitatem quærentes, exclamare (licèt infantes) clarissima voce cæperunt, en serui B. MARIAE Virginis veniunt, date eis Elemosinam, adeò vt ità in posterum semper fuere vocati.

Ordo Minimorum.

Minimorũ Ordinis caput, & fundator inclitus fuit sanctus Frãciscus à Paula, anno Dñi 1450. qui ob multitudinem, tàm virorum, quàm mulierum, ex omnibus partibus ad se confluentium, tres Regulas instituit; vnam pro Fratribus, aliam pro Monialibus; & tertiam pro Mantellatis; quæ confirmatæ, & approbatæ fuere à Six. 4. Innocentio 8. & Alex. 5. Qui Sanctissimus Patriarca, sanctitate, & miraculis plenus, migrauit ad Dominum, anno salutis 1507. & à Leone 10. in Sanctorum Cathalago ascriptus, anno 1519.

S. Hierony. Iesuatorum.

Sancti Hieronymi Iesuatorum, seu Clericorum Apostolicorũ Congregationis, auctor fuit B. Ioannes Colombinus, nobilis inter Senarum ciues, ab anno nostræ salutis circiter 1355. eo modo vt historiæ dicunt. Qui ex hac luce in cælestem patriam euolauit, anno Domini 1367. sub Vrbano V. Summo Pontific. Fuitq; ipse Vrbanus huius Ordinis approbator, habitusq; concessor, anno Domini 1367. Qui ordo sub D. Augustini patrocinio militat, & sub Obseruantia cuiusdam Regulæ, sibi à quodam eorum fratre, & postmodùm Episcopo facto Ferrariense, vitæ sanctitate celeberrimo, præscripta.

Cur sic Iesuati, appellantur.

Et vocantur fratres Iesuati, vel ob frequentiam, quã huius nominis Sanctissimi Iesu in ore habebant; vel, vt alij dicunt, quia sic eis, ex ore infantium, & lactentium diuinitus fuit illud nomen impositum, & ab eorum supradicto Fundatore, prophetico spiritu præscriptum.

Cur S. Hieronymi.

Ac appellantur Fratres Iesuati S. Hierony. quia ex magna deuotione, quam antiqui illi Patres, erga hunc pœnitentiæ spe-

ſpeculum ſemper pertulerunt, in eorum Congregationis Protectorem illum ſuſcipere decreuerunt.

Et poſtmodùm, per Alex. 6. tali nomine eos vocari fuit mādatum, vt ex eorum Bulla, inter eorum Priuilegia poſita, apparet; adeò vt ex illo Pontifice ſemper poſtmodùm ab alijs Summis Pontific. Congregatio Ieſuatorum ſunt appellati.

SOcietatis IeſuOrdinis, Caput, & fundator fuit (vt teſtatur Greg. 13. in conſtit. ſua 102. Aſcendente Domino) Nobilis ille Ignatius de Loyola Hiſpanus, qui adiunctis illis ſecū ſtrenuiſsimis Chriſti Ieſu commilitonibus, Petro Fabro, Iacobo Iayuez, Simeone Rodorico, Nicolao Bobadilla, ac Alfonſo Salmerone, & quibuſdam alijs, Italiam venit, anno Domini 1537. ſiuè 1540. vbi mirabilia per ipſos, in Augumentum Sanctiſsimæ fidei, animarumq; ſalutem, Deus in dies operando, ſtatuerunt Congregationem illam, non Ignatij, ſed Societatem Ieſu Chriſti appellare; adeò, vt inde Ieſuiti veniunt appellati. Quam Paulus 3. Farneſius Summus Pontifex, anno à Virgineo Partu 1545. confirmauit; multiſq; eam poſtmodùm Priuilegijs locupletauit: vt etiam Iulij 2. anno 1550. Gregor. 13. in conſtit. 102. Aſcendente Domino, alijq; ſubſequentes Summi Pontifices fecerant.

Societatis Ieſu. Cuius vita, exactè reperitur ſcripta à R. P. D. Petro Ribadenrica eiuſdē Societatis.

Vt in cōſt. 21. Regimini.

Hi ergo ſupradicti quattuor alij Ordines, inter Mendicantes ſunt aggregati vt ſupra eſt dictum.

Participantes autem Mendicantium Priuilegiorum, ſunt ſequentes.

CAnonici Regulares, Ordinis S. Auguſt. dicti Lateranenſes, ab Apoſtolis primùm (vt narrant hiſtoriæ) traxerunt originē, ſed poſtmodùm à B. Auguſt. fuit talis Congregatio, regulariter ordinata, cū quibus Canonicis, ipſe (facto Presbytero à Valerio) ſecundum Regulā ab Apoſtolis traditam aliquandiu vixit. Qui, cùm poſt aliqua temporum ſpatia, varias habuiſſent à laudabilibus viris Reformationes, ſecundumq; illas varia ſortiſſent nomina; inter alia, prima fuit iſta Congregatio Lateranenſis. Quæ tandem fuit reformata in templo S. MARIAE Frigionariæ, propè Ciuitatē Lucæ, anno 1407. à quodam Clerico nobiliſsimo Romano, nomine Bartholomæo, Illuſtriſsimæ familiæ Columnæ, vnà cum quodam eius Socio, nomine Iacobo de Auogradi V. I. Doctore excellentiſſimo: ſed prius per 800. annos, vſq; ad Bonifacium 8. fuerunt

Canonici Regulares Lateranenſes.

Vt aiunt Poſſidonius & Vincentius Belluaceſ. in ſpec. doctrinal. lib. 19. c. 16. & D. Antoninus 2. part. hiſt. & alij.

in Ecclesia Lateranensi, à Gelasio, discipulo prius S. Augustini, & Summò Pontifice posteà creato, Instituti sub Regula D. August. semper viuentes; ex qua Ecclesia licèt in posterùm pluries essent eiecti, ac iterum regressi; tandem sub Six. 4. Summo Pontific. omnimodè illius possessionem amiserunt; non tamen titulum, & Priuilegia, vt ipse idem Pontifex eis concessit, vnà cum Monasterio S. MARIAE Pacis, in quo adhuc vsq; Romæ perseuerant.

Canonici S. Saluatoris.

CAnonici Regulares Congregationis S. Saluatoris, initiũ habuerunt in quadam Canonica vocata S. MARIA Reni, apud Flumen Reno, & propè ad duo milliaria Ciuitatis Bononiæ sita, in qua quidam Canonici cohabitabant, secundum Regulam D. August. viuentes; fuitq; talis Ordo ibi ab Innocentio 2. confirmatus, anno Domini 1136. & in hac Canonica perseuerauerunt vsque ad annum 1350. qua postmodùm à Militibus Ioannis Visconti, in obsidione Bononiæ deuastata, se intra Ciuitatem, in Canonica S. Saluatoris transtulerunt, in qua, vsque ad annum 1418. perseuerauerunt: qui postmodum vniti, cum quodam P. Stephano Senensi, & Socijs, ex Ordine Eremitarum Lecetti; & à Greg. 12. & Mart. 5. confirmati, habituq; Canonico induti, circa annum Domini 1408. & 1418. nomen sumpserunt Canonicorum sancti Saluatoris; adeò, vt eorum verum Principium est protractum ex præfata Canonica S. MARIAE Reni, & sancti Saluatoris Bononiæ, ac S. Saluatoris Licetti.

Vtteftatur Aug. Manfreda Mantuanus huius Cõgregat. Cano. in sua Apologia.

Cur Scopettini vocati sint.

Et licèt aliqui velint originem duci à S. Donato de Scopetto, propè Florentiam sito, & nunc iam diruto, & quòd proindè Fratres Scopettini essent vocati; veritas tamen est, quòd iste non fuit primò, sed quartò loco, tribus illis supra nominatis adiectus: vnde D. Antoninus in 2. parte suę histor. tit. 15. ait, quòd hęc Congregatio dicitur Scopettinorum, à dicto loco S. Donati, sed magis propriè S. Saluatoris. Itaq; hęc eorum appellatio Scopettinorum, fuit ab illo loco, in quo tunc inhabitabant, & non à primo initio; vt solet in pluribus Ciuitatibus obseruari, vt vocentur Religiosi à titulo illius Ecclesię in qua degunt, vt puta nos Capuccini, vocamur fratres sancti Eufemij in Ciuitate Neapol. ab Ecclesia illius loci, in quo habitamus, & sic etiam multi alij. Vndè principalis eorum titulus est S. Saluatoris, vt iam est dictum.

Mona-

MOnachorũ S.Benedicti Ordinem Montis Casini, ac sanctæ Iustinæ vocatum, ab ipso beatissimo Patriarca, in Subiaco primùm, ac in Monte Casino postmodùm sumpsisse primordia anno Domini circiter 530. neminem latet: Fuitq; postmodùm reformatus ab Odone in Abbatia Cluni, anno 913. & à Ludouico Balbo in Abbatia S. Iustinæ Ciuitatis Paduç anno 1410. Quiquidem Benedictus à Domino tales, tantosq; habuit ramos, vt breui temporis cursu, totum ferè, statutis temporibus, eorum Sanctitate, & disciplina, illustrarunt Orbem: & inter alios, fuerunt Congregationes, & Ordines, Montis Oliueti, Vallis Vmbrosę, Cistersiensium, Cartusiensium, Cęlestinorum, & aliorum, quos suprà Priuilegiorum Mendicantium Ordinum esse factos participes à Pio V. recensuimus. S. Benedicti. Reformationes Ordinis.

Et vt de singulorum Origine, aliquid (sicut de alijs fecimus) dicamus, est sciendum quòd.

MOntis Oliueti Congregationé, quidam Bernardus Tolomęi, cum duobus alijs Socijs Senensibus, fundare cepit in Monte Oliueto, propè dictam Ciuitatem Senarum ad is miliaria sito, anno Domini 1319. sub Ioanne 22. Summo Pontific. cuius iussu, Guido Petramala Episcopus Ciuitatis Aretij, visione prius B. Genitricis Dei MARIAE prçhabita, & habitum, quem nunc ferunt, dedit, & Regulam S. Benedicti obseruandam prçscripsit. Mõtis Oliueti.

VAllis Vmbrosæ exordium fuit Ioannes Gualbertus nobilis vir Florentinus, in quadam parte Montis Appennini, vocata Vallis Vmbrosa, propè Florentiam ad 20. miliaria, circa annum Domin. 1040. vel secundum alios 1060. Qui Ioannes, miraculis clarus, discessit è vita, anno nostræ salutis 1073. tempore Greg. 7. ac postmodùm ab istomet, siue à Calisto 2. Pontif. fuit in Sanctorum numerum collocatus. Vallis Vmbrosę.

CIrstersiensium (vt historiographi volunt) fuit auctor Robertus Abbas Abbatię Molismensis; quę Congregatio, à Monasterio primitus ędificato, in quodam loco Cirstertio dicto, tale nomen sumpsit: & post paululum temporis interuallum, à Diuo Bernardo, Claraduallense Abbate, sua doctrina, ac morum sanctitate adeò fuit illustrata, & sanctis institutis imbuta, vt meritò eius fundator posset appellari. Qui migrauit ad Dominum, anno salutis nostrę 1154. siuè 1194. sub Eugen. 3. Summo Pontif. & hęc Congreg. D. Benedicti Regulã obseruat. Cirstersiens.

Cartu-

Cartusien. CArtusiensium, siuè Certusinorum, Diuus Brunus Alemanus, nobilis ciuitatis Agrippinæ, siuè Coloniæ, cum aliquibus alijs eius Socijs, auctor fuit, in quodam loco, nominato la Certosa, in territorio Granobiæ sito, anno Domini 1084. tempore Victoris 3. Sum. Pontifi. à quo loco Certosæ, Certusini postmodùm nuncupati fuere; qui Sãctissimus Brunus ædificata postmodùm, amplissima illa Abbatia in Prouintia Calabriæ, in Squillacensi territorio sita, migrauit ad Dominum anno 1101. in Cathedra Petri sedente Pascale 2 & anno 1520. à Papa Leone X. in Sanctorum num. fuit ascriptus.

Camaldul. CAmaldulensium Congregationis fuit institutor, & caput, B. Romoaldus è Ciuitate Rauennæ oriundus, anno salutis 904. quæ Congregatio ex famosissimo illo Conuentu Camalduli, in territorio ciuitatis Aretij, Prouintiæ Tusciæ, ab ipso B. Romoaldo ædificato, nomen accepit Camaldulensis; & Regulam S. Benedicti obseruant.

Qui Romoaldus floruit multis miraculis clarus, anno à Virgineo Partu Millesimo, ac ætate annorum 120. ex hac luce discessit in Valle Castri Marchiæ Anconitanæ.

S. Hierony. e Pisa. COngregatio Eremitarum S. Hieronymi è Pisa, originem habuit à B. Petro de Pisa, nobilissimæ prosapiæ, de Gambacorta, anno Domini 1380. quæ Congregatio Eremitarum S. Hieronymi vocari voluit, tùm ob incredibilem deuotionẽ, quàm semper in suo pectore gestauit erga hunc sanctum Ecclesiæ Doctorem Hierony. cùm etiam, vt hoc nomine insigniti, illius vestigia sectari, eius discipuli conarentur.

S. Hierony. Hispan. COngregationis Eremitarum S. Hierony. Hispaniarũ Fundator, seu potius Reformator fuit, & Rector, Doctissimus quidam Lupus de Olmeto, Hispanus; qui in Vrbe, Ecclesiam S. Alexij in Monte Auentino sita, à Summo Pontific. obtinuit, ac faciendi, seu potius reformandi huiusmodi Congregationem impetrauit; eisq; quandam Regulam, ab operibus S. Hierony. collectam, obseruandam tradidit. Vel, vt aliqui alij volũt, Congregationem istam habuisse principium ab Eusebio Cremonensi, gloriosissimi Hierony. discipulo, cuius credũtur vestigia sequi Monaci de Guadalupo Hispan. sed potest esse, quòd isti essent reformati à supradicto Lupo, & diuisi ab ista Congregatione. Discessit ex hac vita Lupus anno 1433. anno 3. Eugen. 4. sepultusq; est in dicta Ecclesia S. Alexj.

Ordo

ORdo Cælestinorum, originem habuit, & nomen à Sanctissimo Petro de Morrone, dicto Papa Cęlestino V. creato anno Domini 1296. In quodam Monte propè Ciuitatem Sulmonam, vocato Magella; confirmationęm illius obtinuit à Greg. 10. Ac è vita discessit, post Papatus renuntiationem anno 1296. sub Bonif. 8. Summo Pontif. & in Sanctorum num. fuit collocatus à Clem. 5. anno 17. à suo felicissimo transitu. Cælestini.

ORdo Fratrum Crucigerorum, à Ciriaco Episcopo Hierosolymitano, (qui fuit ille Iudas, qui Crucem Domini nostri Sanctissimæ Reginæ Helenæ præmostrauit) originem sumpsit, anno Domini 365. vt due Bullæ Alex. 3. & Alex. 6. testimonium ferunt: vel (vt Cronica Martiniana, & Sabellica aiunt) à Cleto 2. post D. Petrum, Summo Pontifice; Et licet, Ordo istæ pluries fuisset ob ingruentia Bella pęnitus ferè deuastatus, & iterum, atque iterum vigorosius reualidatus; Pius tamen 2. Summus Pontif. in Concilio Mantuæ celebrato anno 1466. ordinauit, vt fratres illius, habitu coloris cerulei azurrini induti pergerent (cùm alio, per prius colore eorum vestimentum esset) ac confirmauit etiam, vt semper pręmanibus Crucem gestarent; Ex quò indè In Antea, semper, & Crucem Argenteam, & talis coloris, habitum deferre consueuere. Ac postmodùm à Pio V. fuit ille Ordo approbatus, eorumque Priuilegia confirmata, ac plura alia concessa. vt in eorum Bullis patet. Crucigeri

Et huius Congregationis adest in Hispania, Ordo Hospitalium Sancti Antonij Crucigerorum cum Stola: & Sasliæ.

COngregatio Redemptionis, siue Mercedis, initium sumpsit in Ciuitate Barcinonæ in Hispania, tempore Clem. 4. Summi Pontificis, anno Domini 1264. Quæ redimendi Captiuos è Turcarum manibus habent officium, & induuntur habitu albo, cum Cappa ad similitudinem Carmęlitarum, sed in pectore, à parte destera, scutum deferunt cum Cruce alba in campo Rubeo in parte superiori posita, & in parte inferiori, cum Aragoniæ Regni insignijs.

ORdo Sanctissimæ Trinitatis, (qui idem, vt supradicta Congregatio Redemptionis habet officium) Principium habuit à quodam F. Ioannę, in cuius sepulcro posito in Ecclesia S. Thomæ de Mori, Romæ in Monte Celio, vbi hu-

iusmodi fratres habitant reperiuntur inscriptæ infrascriptæ litterę anno Dominicæ incarnationis 1197. Pontificatus vero D. Innocentij 3. anno primo, 15. Calend. Ianuarij, Institutus est, nutu Dei, Ordo Sanctissimæ Trinitatis, & Captiuorũ, à Fratre Ioanne, sub propria Regula sibi ab Apostolica Sede concessa. Sepultus est idem Fr. Ioannes in hoc loco, anno Domini 1213. Mense Decembris 21. e quibus, & fundatoris, & temporis fundationis eius habetur cognitio, Induũtur isti habitu toto albo, cum Cruce quadam in pectore Azurrea & Rubea.

CONgregatio Clericorum Regularium, vocati Theatini, originem habuit, à Domino Petro Carrafa Illustri Domino Neapolitano; qui Episcopus Theatinus à Iulio 2. creatus, Episcopatui postmodum renuntiauit, ac cum tribus alijs nobilissimis viris, voto solenni facto obseruandi tria illa, quę alij Religiosi vouere solent, ante Principis Apostolorum Altare in Ecclesia eiusdem, Romæ anno nostræ salutis 1528. tempore Clement. 7. Theatinis Patribus initium dedit; qui ab ipso Episcopo Theatino, Theatini sunt appellati: verum quia (hac Congregatione principiata) fuit posteà à Paulo 3. Cardinalis factus, & post mortem Marcelli, Summus Pontifex electus, & Paulus 4. appellatus; Ideò à multis etiam Paulini sunt vocati; sed vniuersalius, Theatini.

CONgregatio Clericorum Ministrantium infirmis, hisce nostris temporibus sumpsit exordium ab admodum R. P. Camillo de sellis Theatinens. Diœces. anno à Virgineo Partu circiter 1584. qui cum quibusdam eius Socijs P. scilicet, Francisco Propeta. P. Bernardino Norcino. P. Curtio Lodi, & P. Blasio de opertis, huius Congregationis obtinuerunt approbationem à Six. V. Summo Pont. anno primo sui Pontific. & nostræ salutis 1586. vt in eius Bulla apparet: Ac postmodum à Greg. 14. anno Domini 1591. fuit innumeris decorata gratijs, Indultis, ac Priuilegijs, vt in Bulla illius qui pro gregis Dominici &c. fusius est videre; & nos infra, in tractatu Compendij de ea pluribus in locis dicemus. Qui P. Camillus adhuc viuit, & est Præfectus Generalis prædictæ Congregationis, maxima cum eius, ac suorum laude, animarum salutæ, Congregationisq; profectu.

Con-

CONgregatio Clericorum Regularium vt Minorum principium habuit in hac Ciuitate Neap. ab admodum R. P. Augustino Adorno Ianuense cum aliquibus eius socijs, videlicet, Ioanne Francisco, & Fabritio Illustris. Familiæ Caracciolorum. Sub Six. V. Summum Pontifice, anno Domini 1589. Fuitq; postmodum confirmata à Greg. 14. & à S. D. N. Clem. 8. Ac Priuilegia Patrum Theatinorum fuerunt ei concessa, & per consequens omnium aliorum Mendicantium per viam participationis. Et iam in hac Ciuitate Neap. Sacratissimum, & Antiquissimum Templum Sãctæ Mariæ Maioris, in continuis feruentissimis orationibus, alijsque carnis macerationibus, summa cum eorum laude, ac proximorum salute inhabitant. Qui quidem P. Augustinus Neap. biennio ferè post supradictæ Congregationis fundationem, Sanctissimo fine quieuit.

SVBMONITIO AD LECTORES.

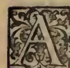

AT hæc sic breuiter, pro enucleatione fundationis, & Originis supradictarum Religionum, ac Congregationum, dicta sufficiant; seruato semper maiore quo dignæ sunt honore, & laude à facundioribus alijs, & eruditioribus, vt decet explicando. Nihilque ex huiusmodi illarum relatione, seu prius, vel posterius fortè collocatione, suis Præcedentijs, vel Dignitatibus, nigredinis, siue degradationis apponere, meum vnquam animum fuisse, Nullus quæso suspicetur: Sed me potius, vel ad eum ordinem obseruandum, quem in Bullis, in supradictarum nonnullarum Religionum nominatione, seu collocatione reperi; vel ad declaraudum tantum, vtcumque breuiter potuissem, principalem circa hoc supranotatum intentum, simplicem, scilicet, earum fundationis, & originis dandi notitiam, simplicissima intentione vacasse. Licet enim illarum aliquæ, posteriores tempore, fuerint à me ante alias per prius fundatas collocatæ; Hoc tamen non fuisse factum scias, candidissime lector, pro eorum fundationibus; sed quia tali ordine, illarum Aliquas, Sũmis Pontificibus in suis Bullis placuit numerare, seu disponere, & Alias, principaliter inter quatuor Mendicantium Ordines aggregare. Quæ, cùm quoad hoc videãtur aliquid plus, quàm

 aliæ,

Quæ sunt Seru. B.M. S. Franc. à Paula. Societ. Iesu. S. Hieron. Iesuat.

aliæ, quæ sunt participantes tantùm, cùm illis connexionis habere; Quid mirum, si sicut viciniores, aut propinquiores (vt ita dicam) in eorum participando Priuilegia; ita & in Ordine, etiam viciniores sint collocatæ? Omnia ergo quæso, qua ego motus fui animi sinceritate, & vos accipite, Deumq; pro me Omnium vestrum seruo indignissimo, Orate.

Distichon.

Accipe quæ potui: sed non quæ poße volebam:
Pectora contuitus: sustolle ad celsa polorum.

INDEX

SEQVVNTVR NOMINA SVMMORVM PONTIFICVM, QVI SVCCESSIVE

præfuerunt Ecclesiæ Romanæ à tempore, quo fundati sunt Ordines Fratrum Minorum, & Prædicatorum: quorum Pontificum plures, imò ferè omnes, multa, vel saltem, aliqua concesserunt Fratribus Minoribus, & alijs Mendicantibus, prout in hoc Compendio liquidò apparet.

Et in margine apponuntur anni eorum Coronationis, & Obitus.

Anni Coronationis.		Anni Obitus.
1198	*Innocentius* 3.	1216
1216	*Honorius* 3.	1227
1227	*Gregorius* 9.	1241
1241	*Celestinus* 4.	1241
1242	*Innocentius* 4.	1254
1255	*Alexander* 4.	1261
1261	*Vrbanus* 4.	1264
1265	*Clemens* 4.	1268
1271	*Gregorius* 10.	1275
1275	*Innocentius* 5.	1276
1276	*Adrianus* 5.	1276
1276	*Ioannes* 21.	1277
1277	*Nicolaus* 3.	1280
1281	*Martinus* 4.	1285
1285	*Honorius* 4.	1287
1288	*Nicolaus* 4.	1293
1293	*Celestinus* 5.	1294
1294	*Bonifacius* 8.	1303
1303	*Benedictus* 11.	1303
1304	*Clemens* 5.	1313
1316	*Ioannes* 22.	1334
1334	*Benedictus* 12.	1342
1342	*Clemens* 6.	1352
1352	*Innocentius* 6.	1362
1362	*Vrbanus* 5.	1371
1371	*Gregorius* 11.	1378
1378	*Vrbanus* 6.	1389
1389	*Bonifacius* 9.	1404
1404	*Innocentius* 7.	1406
1409	*Alexander* 5.	1409
1410	*Ioannes* 23.	1415
1417	*Martinus* 5.	1431
1431	*Eugenius* 4.	1447
1447	*Nicolaus* 5.	1445
1455	*Calistus* 3.	1458
1458	*Pius* 2.	1464
1464	*Paulus* 2.	1471
1471	*Sixtus* 4.	1484
1484	*Innocentius* 8.	1492
1492	*Alexander* 6.	1503
1503	*Pius* 3.	1503
1503	*Iulius* 2.	1513
1513	*Leo* 10.	1521
1522	*Adrianus* 6.	1523
1523	*Clemens* 7.	1534
1534	*Paulus* 3.	1549
1550	*Iulius* 3.	1555
1555	*Paulus* 4.	1559
1560	*Pius* 4.	1565
1566	*Pius* 5.	1572
1572	*Gregorius* 13.	1585
1585	*Sixtus* 5.	1590
1591	*Gregorius* 14.	1591
1592	*Clemens* 8.	

DIVISIO OPERIS.

COMPENDIVM HOC diuiditur in duas partes: in Primam, videlicet, et Secundam.

Prima pars protrahitur, vsque ad verbum Indulgentia, exclusiuè.

Secunda verò, vsque ad verbum Votum, inclusiuè.

Et post hãc partem, quædam ponuntur Bullæ, cum quibusdam alijs annotationibus, & benedictionibus, ac alijs; vt ibidem est videre. Sciasq; etiã in principio vniuscuiusq; istarum partium, apponi primò Indicem alphabeticum, dictionum, seu verborum. Ac, deinde, alium indicem rerum notabilium, quæ in tali parte continentur. Postremò autem castigatio errorum, qui Calchographi incuria contigerunt.

DICTIONARIVS INDEX ALPHABETICVS

Primæ Partis.

INDEX RERUM OMNIUM NOTABILIUM,

Quæ in Prima, & Secunda Parte huius Compendij continentur.

Ac per easdem Alphabeticas Dictiones procedetur; & p.p. partem primam, & p. 2. partem secundam huius Compendij designabit, f. folium.

Absolutio.

Pro Mendic.

ABsoluere Fratres ab Excom. pro iniectione manuum im se ipsos, aut aliàs excommunicatos, uel alijs censuris, & pœnis suppositos p. p. f. 6. §. 1. D. & f. 7. §. 7. E. Et quibus Prælatis ista facultas concedatur, f. 8. D. & f. 10. B. & f. 15. §. 25.

Sed quomodo talis facultas nunc sit intelligenda: vide f. 23. C. & 28. D.

Absoluere Nouitios à quibuscunque peccatis, & censuris quomodo possint Prælati Ordinum Mendicantiũ: habetur ibidem, f. 7. et 16. B. Et plenius declaratur in uerbo Nouitius, in p. 2. f.

Absolui poßunt Prælati à Fratribus, quos in confessores sibi elegerint à censuris, ac dispẽsationis beneficio potiri. ibidem, f. 8. B. et f. 98. E.

Pro Fratrib⁹ Ord. Minorũ

Amplißima facultas concessa Prælatis Ord. Minorum absoluendi suos Fratres, Professos, vel Nouitios, ac Tertiarios, & familiares, eisque Sacramenta ministrandi, f. 10. §. 10. & f. 12. §. 14.

Sed licèt tali possint facultate gaudere, oportet, vt singulis septimanis, per spatium vnius anni, dicant 7. psalm. pœnit. ut ibidem. E.

Quomodo tamen hoc intelligatur. vide f. 25. D. & in p. 2. f. 8. E.

Resolutio Cõcessionũ.

Resolutio sũmaria. seu Epilogus omniũ Cõcessionũ in mate Absolutionũ e nouã Fra. Mino. spectãtiũ, habetur, f. 19. §. 38. E. Sed meliꝰ f. 98. C.

Pro casibus reseruatis.

Absolui à casibꝰ reser. Minist. est probib. tũ Fratr. Adeò, ut nec virtute Bullæ Cruc. nec aliarũ Indulg. id poßint f. 13. §. 15. B. & f. 15. §. 21.

Idem probibuit Pius V. Fratribus, & Monialibus Ordinis Prædicatorum. f. 15. §. 21. & f. 32. E. & Fratribus Augustinen. f. 25. B.

Absoluendi facultas a casibus contentis in Bulla Cœnæ, concessa ab aliquo Pontifice, expirare demonstratur cum morte concedentis; & datur cautela Procuratoribus Ordinum, ut quolibet anno transacta die Iouis sancti obtineat confirmationem Priuilegiorum, ac absoluendi ab illis casibus ibi reseruatis, f. 12. B.

Absoluendi, ac dispensandi facultas, in quibus Prælatis Ordinis Mino. Regul. Obseru. sit hodie, declaratur, f. 21. A.

Et vtrùm talis facultas, in dictis Prælatis sit ordinaria, uel delegata, ibidem. D. melius declaratur, f. 26. E. & f. 72. E.

Absoluendi habens auctoritatem actiuam, vel passiuam, à Generali, uel Prouinciali, quantùm se extendat, f. 27. E.

Pro iniectione manuum.

Absoluere debebat Episcopus tempore antiquo Fratrem percutientem aliquẽ cleric. secularẽ, uel si percussus esset alterius Religi. debebat absoluere Prælatus pcussi; sed hodie nõ obseruatur, f. 28. D. & f. 29. A

Sed an posset illũ, Episc. denũtiare excomm. vide sup. in uerbo Exemptio.

Percutientes se adinuicem, an alter alterum possit absoluere. ibidem. E.

& quid

& quid obseruandum, quando percutiens est Prelatus & ibidem.
Absolutiones, seu alia Sacramenta Monialibus S. Claræ, & Seruitricibus earum impendere quomodo, & quando possint Confessores ipsarum Monialium, f. 11. D. & f. 30.
Absoluendi, ac dispensandi latissima facultas concessa Prelatis Ordin. Prædicat. suos Fratres, ac Moniales, etiam per manus violentę iniectionem, habetur, f. 17. §. 31. — Pro Ordin. Prędicat.
Et quòd possint Absoluere sicut poterant antè restrictionem Bullę Aureæ. §. 33. & 34.
Augustinenses Fratres Lombardiæ, nec ab Apostolicis Legatis, nec à Pœnitentiarijs, & alijs possunt à casibus reseruatis absolui, nec confessionalibus vti, absque suorum Prælatorum licentia, f. 18. §. 36. — Pro August.
Absoluendi, ac dispensandi, & vota commutandi Amplissima facultas à Greg. XIV. concessa Clericis Regul. Minist. Infirm. f. 47. C. — Pro Ministr. Infirmorũ.
Absolui semel tantùm ab omnibus reseruatis, excepto falsificationis literarũ Apostolicarũ crimine, fuit concessum Minor. Obser. f. 33. §. D. — Pro omnib. Minoribus.
Et etiam in Articulo mortis, & Indulgent. Plen. omnibus Fratribus Minoribus, & Nouitijs, f. 33. §. 2. E. & f. 37. §. 6.
Absolutio, et dispẽsatio plenaria, et Ampliss. semel in vita, pro pfessis, Nouitijs, & Conuersis, f. 34. §. 3. et. §. 5. ad. quã gaudẽdã ait Collect. opus est dicere 7. psalm. singulis septimanis vnius anni, f. 35. A.
Absoluendi facultate, quam habent Prouinciales, à censuris, carent Custodes, nisi specialiter eis à Ministris committeretur, sed per communicationem Priuileg. Fratrũ Prædicatorũ bene possunt, f. 13. A.
Absolutiones quatuor plenissimæ, & Benedictio Papalis Monialibus S. Claræ concessa, f. 37. §. 7. — Pro Monia. S. Claræ.
Et aliæ Absoluti. Plenis. pro multis festiuitatibus eis similiter concessæ. §. 8. & 9.
Absol. plen. pro die S. Catherinæ Fratr. Mino. obser. concessa. §. 10. D.
Resolutio, seu Epilogatio supradictarum Concessiorũ habetur, f. 38. E. — Resolutio.
Et quòd supradictæ Absol. Plenar. non possunt fieri absque licentia Prælatorum, f. 39. A. & quomodo hoc intelligatur, f. 41. D.
Formulæ quædam ponuntur Absolutionum plenar. prædictarum, f. 40.
Aliæ Formulæ ordinariæ faciẽdæ pro absolut. à peccatis, pro reconciliatione, p dispẽsatione, etc. ponũtur infra, in fine cõpẽd. post Bullas, f. vlt.
Absolutiones, & Indulg. Plen. pro mortis Artic. concessæ Monachis S. Bened. Obseru. Carthusiens. & S. Hieron. f. 41. §. 11. 12. 13. — Pro Monachorũ S. Benedicti Obser. Carthus. & S. Hieron.
Forma absolutionis ab excõmunic. maior. ponitur in verbo Excommun.
Forma Absolutionis amplissimæ danda Fratr. in mortis agone, f. 43. C. & aliam habes post Compendium, f. 54.

5. Qua-

Accedere ad Monasteria Monialium.

Accessus

Alienatio Bonorum.

Altare.

Appellare.

Et

Apostatæ ab Ordine.

Baptizare.

Benedicere Ecclesiastica.

Bona

Bona.

Bulla.

Bullæ, quæ habentur in fine huius Compendij unà cum quibusdam Benedictionibus.

Capuc-

Clausura Monialium.

Commissarius.

Communicatio Priuilegiorum.

Communicare.

Commutare.

Conceptio Virginis.

Concilium.

Concor-

Concordia.

Confeßiones, & Confeßores.

Et

Conseruatores Ordinis.

Dispositio-

Conueniri in Iudicio.

Conuentuales Fratres.

Correctio Fratrum.

Corporalia.

Cruciata.

✠✠✠✠ multę

Custodes.

Decimæ.

Declarare.

Dare, cum declarat. Bullæ de largit. Muner.

Dispensatio.

Ecclesia Fratrum.

Ædificare.

Eijcere ab Ordine.

Disposi-

Electio.

Eleemosyna.

Episcopi.

Eucharistia.

Excommunicatio.

Fratr

Exempti Fratres.

Exemptio.

F

Gradus Scholastici.

H

Habitus Fratrum.

Hære-

Hæreditas, & Hæredes.

I

Finis Tabulæ.

COMPENDIVM PRIVILEGIORVM.

A VARIIS SVMMIS PONTIFICIBVS, & Apostolica Sede, Fratribus Minoribus, necnon, & alijs Fratribus Mendicantibus, ac Monialibus, & tertiarijs sibi subiectis, eorumq; ordinibus concessorum.

SECVNDO' EDITVM, CVM MVLTIS ADDITIOnibus, tàm ex Priuilegijs præfatorum Fratrum, denuò repertis, & obtentis; quàm ex Priuilegijs Fratrum non Mendicantium; quibus Fratres Minores, per nouam concessionem Clementis VII. gaudere possunt; ac etiam ex contentis in Iure Canonico, quæ præfatos tangunt Fratres; alphabetico ordine, per quendam Fratrem Minorem Prouinciæ Sancti Iacobi, congestum.

ET NVNC PRIMO' A R.P.F. HIERONYMO A' SORBO CAPVCCINO REFORMATVM, FAELICITER INCIPIT.

ABBAS.

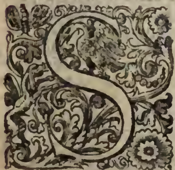

A CIENDVM, quòd licèt Prælati fratrum Minorum, aliorumq; Mendicantium, Abbates minimè appellentur; nihilominus in priuilegijs huiusmodi fratrum continentur nonnulla, quæ ad Abbates pertinent. Ista autèm primò sunt quędam prohibitiones receptionis fratrum Minorum, aliorumque Mendicantium, ad ordines monachales trāsire vo- Collector

B lentium. Hæc verò, vt in loco magis congruo, ponuntur in dictione, Recipere. ¶ Et quia nunc fratres minores, per nouam concessionē Clementis septimi, quæ habetur in dictione, Cōicatio priuilegiorum. §. 19. gaudent priuilegijs Ordinū nō Mendicantium, quorum aliqua cōcernunt Abbates, pro vt habetur infra varijs dictionibus, præsertim, Absolutio, Dispēsatio, Officium diuinum, Interdictum: poterunt Prælati fratrum Minorum vti omnibus, concessis Abbatibus Ordinū monachalium.

CAPVCCINI ANNOTATIO. A

CIRCA probitiones receptionis Fratrum Minorum, aliorumq; Mendicantium, ad ordines monachales, vel intra se transire volentium, aliquas ponam declarationes, secundum Conc. Trid. aliorumq; Summorum Pontificum decreta, infra in verbo, Recipere. Et quando, & quomodo Abbas possit conferre minores ordines, dicam etiam infra, in verbo, Ordines Sacri, in fine.

ABBATISSA. B

¶ *Distinctio concessionum subscriptarum.*

Collector. EX infrascriptis concessionibus attinētibus ad Abbatissas, quædam concernunt earum electionem, & durationem; & habentur in § vbi in margine ponitur ista dictio, Electio; aliæ verò pertinent ad earundem Abbatissarum officium, & facultatem; hæc autem continentur in §. vbi in margine ponitur hæc dictio, Clausura, vel Receptio. C

1 Electio. NNOCENTIVS iiij. & postea Bonifacius viij. ordinauerunt, & præceperunt, vt electio Abbatissæ monialium Sanctæ Claræ, liberè pertineat ad conuentum. b. fo. 32. Et ffo. 33. concess. 35.

2 Electio. VRbanus 4. idem statuit quod Innocentius suprascriptus, ac multa alia cōcernentia officium Abbatissę; prout latè habetur in regula, quam ipse ordinauit pro monialibus S. Claræ, rubrica 22. vide ibi. fol. 289. tractatu 3. Et ffo. 298. tract. 2. D

3 Ex iure cōmuni. Electio. Per Conc. Trid. ordinatur vt non eligatur nisi 40. ann. attigerit sess. vlt. c. 7. BOnifacius 8. statuit, vt cum Abbatissæ fuerit electio faciēda, nulla monialis, nisi duodecimum annum peregerit, & professa fuerit, tacitè, vel expressè, ad eligendum cum alijs admittatur; nec in Abbatissam, aut Priorissam, vbi per Priorissam monasterium gubernatur: nec de ceterò eligatur aliqua, nisi tricesimum annum compleuerit, & expressè professa fuerit ordinem regularem. Habetur in iure communi. c. Indemnitatibus lib. 6. vbi multa alia ponuntur attinentia ad huiusmodi electionem, quæ longum foret hic ponere. Vide ibi. E

4 EVgenius 4. ordinauit, quòd sicut Abbatissæ, & aliæ sorores, & earum Prouisoræ ad hoc deputatæ, tenent claues, quibus ab intra portæ monasteriorum clauduntur: sic per Confessores, aut alias honestas personas, per Ministros generales, aut prouinciales deputandas, ex parte exteriori, habeantur claues, & conseruentur. b. fo. 42. Et ffo. 39. conce. 44.

¶IDEM

A ¶IDEM Eugenius statuit, quòd in electione, & creatione Abbatissarum, seu Ministrarum. vel Matrum ordinis Sanctę Claræ, & tertij ordinis, illæ tantùm, ex monialibus, vel sororibus, vocem habeant, quæ per annos tres, vel circa, in earundem monasterijs, vel collegijs fuerint: in qua electione maior pars votorum, ad minus medietatem superans, debeat conuenire. b. fo. 46. Et ffo. 42. conce. 47. 5

Electio. Pro monialibus Sanctæ Claræ & tertij ordi.

B NIcolaus 5. statuit, & ordinauit, quòd electiones Abbatissarum, seu Matrum monialium, quæ à maiori parte earum numero dumtaxat, factæ fuerint, sint, & censeantur canonicæ. Ac quòd ad ipsorum monasteriorum, seu domorum moniales, aut sorores, ordinem ipsum professas, etiam quæ per triennium, vel circiter, in prædictis monasterijs moram traxerint, spectent, & pertineant. b. fo. 48. Et ffo. 43. conce. 48. 6

Electio.

¶IDEM Nicolaus statuit, quòd prædictarum Abbatissarum, seu Matrum monialium dignitates, vel officia, per annum tantùm durent in partibus cismontanis scilicet, Italiæ, & alijs ei annexis; temporeq; illo decurso, etiam si iustas renunciationes non fecerint, vacent, ac vacare censeantur. Et quòd in fine huiusmodi anni, à die electionis earum computandi, teneantur, sub excommunicationis pœna, ipso facto (si contrafecerint) incurrēda, renunciare regimini, & administrationi monasteriorum, seu domorum earum; ac sigillum, & claues monasteriorū, & officinarum restituere in manibus Prouincialium fratrum Minorum, illarum Prouinciarum, in quibus monasteria, & loca ipsa cōsistunt; vel saltem in manibus Visitatorum monasteriorum, seu domorum huiusmodi, per eosdem Prouinciales in congregatione fratrum deputandorum, & ad id, ab eisdem Prouincialibus, potestatem habentium. Et hoc voluit fieri in presentia sororum, seu monialium, ad id specialiter vocatarum. b. fo. 48. & ffo. 43. conce. 48. Et fffo. 40. conce. 128. 7

C D

Electio. Excommunicatio. Renūciari

¶IDEM Nicolaus statuit, quòd prædictæ Abbatissæ, nec simul omnes moniales, possint aliquam ad religionem, vel professionem recipere: nisi de Prouincialis, aut Visitatoris expressa licentia. Nec similiter recipere præsumant, aut valeant aliquem in capellanū, vel receptum retinere; nisi à Prouinciali, vel Visitatore, pro idoneo reputatus fuerit. b. fo. 48. & ffo 43. conce. 48. 8

E

Receptio ad habitū, vel professionem.

LEo 10., vt monasteria monialiū debitè regantur & gubernentur, ac illorum Abbatissæ circa officium sibi commissum, summa cum diligentia, omniq; sanctimonia, si non diuino 9

amore, amotionis saltem metu, semper intentæ existãt, statuit, A
& mandauit; vt annis singulis à Prouincialibus, seu earum Visitatoribus, Abbatissæ, ministerij, seu officij absolutionem, à dictis Visitatoribus, iuxta desuper Vrbani 4. editam constitutionem, petere teneantur. Nedum id verbo, sed etiam facto, realiter, & cum effectu faciendo. Ac etiam statuit, quòd si eisdem Visitatoribus videbitur; & ipsa necessitas, ac monasterij exegerit reformatio, acceptare cum effectu debeant. Et quòd huiusmodi Abbatissę, officium, in ipsius Visitatoris manibus, dimittere teneãtur; ita vt mera, & libera eidem Visitatori remaneat B
facultas, eisdem sororibus, seu monialibus, sub excommunicationis sententia, & alijs sibi visis sententijs, censuris, & pœnis, præcipiendi, vt circa alicuius Abbatissæ electionem intendere debeant; aut aliâs, iuxta ipsius prædictæ cõstitutionis verba, & tenorem, procedendi. Et monialem, quæ Abbatissæ ministeriũ huiusmodi gessit, iuxta excessus exigentiam, corrigendi, & castigandi; ac censuras, & pœnas huiusmodi, iteratis vicibus, aggrauandi, & alia in premissis necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, & exequendi. b. fffo. 40. conce. 128. C

Collector. ¶ Aduertendũ est, quòd quia circa prędicta, quotidie fiũt nouæ impetrationes, seu prouisiones, & innouationes; ideo in his nullus decipiatur, credens omnia huiusmodi esse necessariò seruanda; præsertim, quia aliqua ex eis fortè nunquam fuerunt moribus vtentium admissa, præcipuè quò ad durationem officiorum, & ætatem eligentium, &c. D

CAPVCCINI ANNOTATIO.

CIRCA clausuram, & quomodo, & quando possit intrari, vide Concil. Trid. sess. 25. in cap. 5 & plenius infra in verbo, Clausura monialium, in glossa nostra.

In §. 5. *Circa huiusmodi prohibitionẽ, sunt attẽdẽda ea, quæ à Sacr. Cõc. Trid. sess. 25. tit. de Reg. & Monial. in cap. 6. cũ seq. iubẽtur in electionibus earum*

Cõcil. Tri. sess. 25. c. 6. & 7. de Regul. *obseruari, videlicet, vt per vota secreta fiãt, ita vt singulorũ eligentiũ nomina nunquã publicẽtur; & Abbatissa, & Priorissa, & quocunq; alio nomine Præfecta, vel Præposita appelletur, eligatur nõ minor annis quadraginta, & quæ octo annis, post expressam professionẽ laudabiliter vixerit; q si his qualitatibus non reperiatur in eodẽ Monasterio, ex alio eiusdẽ ordinis eligi possit. Si hoc etiã incõmodũ Superiori, qui electioni præest videatur, ex hijs, quæ in eodẽ Monasterio, annũ trigesimũ excesserint, & quinq; saltẽ annis, post professionẽ, rectẽ vixerint, Episcopo, vel alio superiore cõsẽtiẽte eligat.* E

A *Is verò, qui electioni præest, Episcopus sine alius superior, claustra monasterij non ingrediatur; sed antè cancellorum fenestellam, vota singularum audiat, vel accipiat. In reliquis, seruentur singulorum Ordinum, vel Monasteriorum constitutiones.*

Papa Gregorius XIII. in const. 84. *anno* 1583. *emanata, omnes Abbatissas in vita, ad triennium reduci iubet; quo triennio finito, omni careant authoritate; ac regimine, & administratione Monasterij, per triennium, à die finitæ administrationis incohoandum, abstineant; quo elapso,* In §.7.
B *seruata eadem forma supradicti Conc. Trid. iterùm, & pluries eligi possint.*

Circa tempus suscipiendi habitum à puellis, Deo dicandis, in Conc. Trid. sess. vlt. de Regul. c. 17. *mandatur, vt sit maior duodecim annis, & non antè habitum suscipiat.* Tempus suscipiendi habitum.

Et quòd professionem non emittat, antequàm explorauerit Episcopus; vel eo absente, vel impedito, eius Vicarius, an coacta, vel seducta fuerit; Exploratio voluntatis.

Et in ca. 18. *habetur quòd si quis coegerit mulieres ad ingrediendũ Monasterium, vel ad emittendam professionem; vel si quis impedierit, sine legitima causa, ne ingrederentur, vel professionem emitterent, sancta Synodus illum anathemati subijcit.* Cõtra eos qui cogerẽt eas intrare monasteriũ.
C

Est hic aduertendum, quòd Pius V. concessit monialibus Regulæ sancti Dominici, vt Nouitiæ, in articulo mortis, etiam ante tempus probationis, possint emittere professionem; & decedentes (quatenus tamen in ætate legitima, vt supra, requisita à Conc. Trid. constitutæ sint) consequantur Indulgentiam plenariam, in forma Iubilei. Quæ Constitutio fuit emanata in anno 1570. *& ponitur à Reuerendissimo Passarello, in tractatu priuilegiorum Minimorum fol.* 123. *vnde, per communicationem priuilegiorum, conceditur hæc facultas alijs monialibus, sub aliorum mendicantium regulis militantibus.* Pro nouitiis. Passarellus.
D

Et in cap. 10. *eiusdem Sess.* 25. *mandatur, vt præter ordinarium Confessorem, alius extrà ordinarius ab Episcopo, & alijs Superioribus, bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium confessiones audire debeat. Et aduertendum, quòd Leo statuit, vt monialium Confessores, vltrà triennium non durent, vt habetur infrà in Verbo moniales.* §. 28. Concedatur eis; cõfessor extrà ordinarius.

E

ABSOLVTIO.

¶ *Distinctio generalis materiæ absolutionis, inferius annotatæ.*

QVoniam multa valdè, ac nimis diuersa, pertinentia ad materiam absolutionum, reperiuntur in priuilegijs fratrum, quæ si insimul ponerentur, non modicam causarent prolixitatem, & confusionem; ideò opere precium visum est, huius- Collectos.

modi materiam ſic diuidere, quòd primò ponantur per ſe, ea A
quæ attinent ad abſolutiones fratrum inter ſeipſos; ac deinde
alia quæ perſonas ſæculares concernunt.

ABSOLVTIO QVOAD FRATRES.

¶ *Diſtinctio materiæ infraſcriptæ.*

Collector. INnter conceſsiones pertinentes ad abſolutiones fratrum inter ſeipſos; quædam concernunt abſolutionem ordinariam, quæ quotidie poteſt exerceri, cum opus fuerit; huius modi conceſsiones ponuntur primo per ſe, procedendo per ordinem prout fuerunt ſucceſsiuè conceſſæ: aliæ verò conceſsiones pertinent ad abſolutionem extraordinariam, qua, ſcilicet, ſolùm certis diebus poſſunt fratres vti. Iſtæ ſunt abſolutiones plenariæ, licet non æquales, vt infra patebit. quæ autem ponuntur ordinatè ſecundo loco In omnibus autem infraſcriptis conceſsionibus abſolutionum ſic proceditur, quòd primo ponuntur conceſsiones attinẽtes directè ad fratres minores ac deindè adduntur alię conceſsiones, quę alijs fratribus mendicantibus factæ reperiuntur. B C

ABSOLVTIO ORDINARIA QVOAD FRATRES.

1 Excommunicatio. INNOCENTIVS Quartus conceſsit Generali, & Prouincialibus Miniſtris, vt eos, ex fratribus ſuis, qui pro iniectione manuum in ſeipſos, incurrerint excommunicationis vinculum; aut in id ante ſuſceptum habitum inciderint, vel alias ſunt excommunicati, valeant abſoluere; niſi adeò graues, & enormes ſint exceſſus, quòd meritò ſint ad ſedem Apoſtolicam deſtinandi. B.fo.104.conc.219. D

2 Excommunicatio. ALexander Quartus conceſsit, fratres minores poſſe abſolui a ſuis Miniſtris, & Cuſtodibus, quando incurrunt excommunicationem maiorem, participando cum excommunicatis, quando aggrauata eſt ſententia. b. fo. 61. Et fo. 64. conce. 74. E

3 De cuſtodibus & guardianis. CLemens Quartus conceſsit, quòd Cuſtodes, & Guardiani fratrum Minorũ qui ſecũdum ſtatutã dicti ordinis aliter quàm per electionem inſtituuntur, poſt inſtitutionem, ſeu prouiſionem de ipſis factam, curam animarum fratrum ſibi ſubditorum habeant, ipſosq; ligare, ac ſoluere poſsint; iuxta ipſius ordinis inſtituta. B. fo. 56. Et fo. 139. conce. 309.

A ¶ IN Mari magno fratrum Carmelitarum extenditur prædi- Collector.
cta concessio ad Priores prouinciales & locales, seu conuentuales, & alios Officiales, qui secundum eiusdem ordinis instituta, aliter quàm per electionem, a Generali dicti ordinis instituuntur. Et sic, ratione communicationis priuilegiorum, idem iudicium erit de Prouincialibus, & alijs Officialibus ordinis Minorum.

¶ ITEM Clemens 4. cōcessit Generali, & prouincialibus Mi- 4
B nistris, eorumq; Vices gerentibus, & Custodibus, vt suo volen- Pro nouitijs.
tes aggregari consortio, scilicet, volentes ingredi ordinem, qui Excommunicatio.
suspensionis, vel interdicti, vel excommunicationis sententijs, a iure, vel a iudice promulgatis generaliter, sint ligati, absolutionis beneficium, obseruata forma canonica, impartiri, ipsosq; in fratres recipere valeant. Ac eos, qui post assumptum habitum, vel professionem emissam, recoluerint se talibus in Pro professis.
seculo fuisse sententijs inodatos, secundum formam prędictam,
C valeant præfati Prælati, ac illorum Vices gerentes absoluere, & Dispensatio.
cum irregularibus dispensare, si forsan talibus inodati sententijs, vel in locis interdicto suppositis, diuina præsumpserint Sed circa
officia celebrare, vel ordines recipere. Ita tamen, quòd si ali- absolutionem nouitiorū nūc aliter est obseruādū vt dicā infra in verbo absolutio extraordinaria quoad fratres in §.3.
qui ex talibus, eisdem sententijs, propter debitum, sint astricti; satisfaciant vt tenentur. Voluit tamen, quòd nisi præfati mox ordinem intrauerint (etiam si super hoc eis inducia à prælatis eiusdem ordinis concedantur) eò ipso, in pristinas sententias,
D à quibus eos absolui contigerit, relabantur. B. fol. 56. & ffol. 140. conce. 320.

¶ IDEM ad litteram habetur in Mari magno prædicatorum. b.ffo. 236. conce. 550.

¶ IDEM Clemens in Mari magno inhibuit vniuersis fratribus ordinis minorum, ne aliquis eorum (nisi necessitatis vrgente 5
articulo) alijs, quàm Prælatis suis peccata sua confiteri præ- Prohibitio
sumant; vel alijs eiusdem ordinis sacerdotibus; nisi secundum
E regulam, & ipsius ordinis instituta. b. fo. 58. Et ffo. 142. cōce. 337

¶ IDEM habetur, quo ad Carmelitas. b. ffo. 186. conce. 475. Et quo ad fratres prædica. b. ffo. 238. conce. 563.

¶ IDEM Clemens, vniuersis ecclesiarum Prælatis, & alijs in- 6
hibuit, ne cōfessiones fratrum Minorum inuitis eorundem fratrum Prælatis, audire præsumant. b. ffo. 142. conce. 338.

¶ IDEM Clemens concessit, vt Generalis, & singuli prouin- 7
ciales Ministri, & eorum Vicarij, ac etiam Custodes, in prouin-

cijs,& custodijs sibi commissis;prędictis fratribus ibidem con- A
stitutis, nec non fratribus alijs eiusdem ordinis, interdum ad eos declinantibus vndecunq;, absolutione,& dispensatione indigentibus; siue priusquàm intrauerint ordinē, siue post in casi
Excommunicatio. bus excesserint; pro quibus excommunicationis, vel interdicti, aut suspensionis incurrerint sententias, a iure, vel a iudice generaliter promulgatas, & huiusmodi sententijs innodati; aut in locis suppositis interdicto,diuina officia celebrantes, vel suscipientes ordines,sic ligati, notam irregularitatis incurre- B
Dispensatio. rint; absolutionis,& dispensationis beneficium valeant impartiri; nisi adeo fuerit grauis, & enormis excessus, quòd sint ad sedem Apostolicam meritò destinandi. Ac similiter concessit,
Pro pręlatis. quòd fratres, quos Generalis, & prouinciales Ministri, & eorum vicarij, ac etiam Custodes, in proprios habuerint confessores,possint eis absolutionis,& dispensationis beneficium impartiri. b. fo. 57. Et ffo.140. conce.318. & 319.

¶ Similem concessionem habent fratres Prædicatores, nisi C
quòd sua extenditur ad priores conuentuales. b. ffo. 236. conce.548. Idem habetur quoad Carmelitas.b.ff.180.conce.432.

Collector. ¶ Casus,pro quibus fratres ad Apostolicam sedem sunt meritò destinandi,specificantur à Sixto 4. prout ponuntur infra. §. 13.

Collector. ¶ ADVERTENDVM est circa duas concessiones suprapositas immediatè,quòd auctoritas,& facultas,quę superius continetur, extenditur in Mari magno fratrum ordinis prædicatorum,ad Priores cōuentuales, & Vices eorum gerentes in con- D
uentibus, ac locis eis commissis; sic quòd Prior conuentualis, & eius Vicarius, tantam potestatem habet circa absolutiones censurarum, & dispensationes irregularitatum, quo ad suos subditos; quantam Prouincialis, quo ad totam Prouinciam.
Nota pro guardianis & vicarijs. b. ffo.236.cōce.548.Ex hoc verò sequitur,quod similem auctoritatem habebunt Guardiani, ac eorū Vicarij, respectu suorū subditorum, & aliorum fratrum ad eos declinantium; nisi per superiores Prælatos limitetur, seu restringatur huiusmodi au- E
ctoritas, prout in ordine fieri consueuit. ¶ Notandum est etiā, quòd per Bullā aureā fuit restricta præfata auctoritas ad Generales, & eorum vicarios, & ad illos, quibus ipsi ducerent committendum duntaxat. Sed postèa, per quodam breue,fuit concessum prædictis fratribus prædicatoribus, quod possint absoluere, ac dispensare,iuxta concessionem,quam habebant ante dictam restrictionem; vt patet infra. §. 34.

¶ Opor-

A ¶ Oportet insuper aduertere, quòd Vicarij, de quibus supra fit mentio, quò ad fratres prædicatores (iuxta consuetudinē eorum) intelliguntur illi, qui propter mortem, vel defectum Prioris, habent regimen conuentuum. Et quo ad fratres minores, simili modo intelligendum est de illis fratribus, qui communiter dicuntur Præsidentes, & non de communibus Vicarijs.

¶ Volo clarius loquēdo dicere, quòd fratres Ordinis prædicatorum habuerunt, post dictam restrictionem, quodam Breue, B pro toto suo ordine, per quod ipsis fuit concessum, quod Generalis, & Prouincialis, & sui Vices gerentes absoluerent, & dispensarent, sicut ante restrictionem. Priores verò cōuentuales, solum possent absoluere, in ijs, in quibus sedes Apostolica non esset meritò consulenda; & dispensare in irregularitatibus cōtractis ex censuris, prout antiquitus, ante Sixtum, ipsis, & nostris Guardianis erat cōcessum. Et sic Vicarij mãserunt exclusi omnino. Postea fratres præfati ordinis prædicatorum regno- C rum Castellæ, & Legionis, habuerunt copiosiorem concessionem, per quam possunt, quicquid poterant ante restrictionem supradictam. Veruntamen dicunt ipsi, quòd quò ad istas absolutiones, & dispensationes, nunquàm Vicarius, vel Subprior, se intromittit; nisi à suo superiori specialiter sibi committantur. Et sic videtur, quòd nunquàm præfata facultas pro Vicarijs, fuit ab ipsis admissa. Et ità erit, ac si nunquam fuisset concessa. Sed quando conuentus caret Priore, seu vacat, tunc solùm- D modo Præsidēs vtitur illa. Et sic soluitur quæstio de nostris Vicarijs, superius tacta. Et cum per supradictum Breue, possint Priores conuentuales absoluere, sicut ante restrictionem, & de facto sic vtantur, idem poterunt Guardiani præfatorum regnorum; nisi quò ad legitimationem bastardorum; quia solùm fit per Prouincialem, vel Capitulum.

BOnifacius octauus statuit, quòd Religioso, qui manus violentas in clericum sæcularem iniecit, ne, hoc prætextu E habeat materiam euagandi, possit ab Episcopo, eo casu, absolutionis beneficium exiberi: quæ sæculari clerico posset, si alium clericum percussisset, videlicet quando leuiter percussit: secundum glo. ibi. In eo casu. Habetur hoc in c. Religioso: de sententia excommunicationis. lib. 6. 8 Ex iure cōmuni.

¶ IDEM Bonifacius statuit, quòd si Episcopus, seu Prælatus suo subdito concesserit, vt possit sibi eligere confessorem idoneum, ille quem is elegerit, in casibus, qui eidem Episcopo, seu 9

Nota. Nisi consuetudo esset nota, & per Tacitū consensum approbata à superiore, vt inqt Medin. Cod. de confessor. fol. 85. col. 1.

Prælato specialiter reseruantur; nullam habeat penitus potestatem: cum in generali concessione illa non veniant, quæ non esset quis verisimiliter in specie cōcessurus. Et similiter statuit, quòd nulla posit consuetudine introduci, quòd aliquis, præter sui superioris licentiam, cōfessorem sibi eligere valeat, qui eum posit absoluere vel ligare. Habetur in c. Si episcopus: de pęnitentijs & remissionibus. libro. 6. A

10 Particularis pro regnis castellæ. Pro profes sis & Nouicijs. Pro oblat. Sacramenta. Pro prælatis.

EVgenius Quartus concessit fratribus minoribus obseruātibus prouinciarum regni Castellæ, quatènus singuli Prælati dicti ordinis, quocunque nomine censeantur, & Confessores per huiusmodi Prelatos deputati, singulorum conuentuum, locorum, & eremitoriorum, posint omnes, & singulos fratres professos, conuersos, atque nouitios, habentes animum profitendi; necnon perpetùo donatos, seu oblatos præsentes, & futuros, & quoscunque, pro tempore, familiares, seruitores, officiales, & continùe commensales, domorum, conuentuum, locorum, siue eremitoriorum supradictorum, ab omnibus, & singulis peccatis, criminibus, excessibus, & delictis; præterquàm Sedi Apostolicę destinatis casibus; & ab omnibus, & singulis huiusmodi censuris supradictis, quas ex ignorantia, vel inaduertentia incurrerint, absoluere; eisq; Eucharistiæ sacramentum, ac Extremę vnctionis, & alia Ecclesiastica sacramēta ministrare, toties, quoties necessarium fuerit, vel opportunum. Ipsiq; Prælati, omnia, & singula supradicta, alijs ipsius ordinis præsbyteris committere, ac in præmissis omnibus, & singulis, cum facultate præmissa, confessores sibi eligere, & electos mutare, auctoritate prædicta valeant: Constitutionibus Apostolicis, ac ipsius ordinis institutis, & ordinationibus, cęterisq; in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. Et quod gratia hæc sit perpetua. o. ffo. 61. Et fo. 64. conce. 85. B C D

Collector.

¶ Sciendum, quòd præfata concessio fuit postèa per Pium. 2. extēsa ad totam nostram familiam cismontanam. ¶ Sed ad hoc, quòd præfati habeant prædictam gratiam, tenentur dicere, per vnum annum, singulis septimanis, semel, Psalmos pænitentiales; prout infra ponitur latius, in dictione Absolutio extra ordinaria quò ad fratres post. §. 3. Et sic faciendo, proderit eis huiusmodi gratia pro duobus. Primò, pro absolutione à censuris, ignoranter, vel inaduertenter incursis; Secundò, pro absolutione à casibus reseruatis Episcopis. Et hoc quò ad seruitores fratrum. Nam quò ad cæteros alios, hic nominatos, sine E

Nota.

isto

A isto onere, per alia priuilegia est concessum. ¶ Est etiam aduertendum, quòd iam cessat altercatio illorum; qui dicebant, quòd per istã concessionem, poterant fratres absolui a casibus reseruatis ministris, cùm, auctoritate Apostolica, sit contrariũ declaratum; præsertim in capitulo generali Burdegalensi; sicut ponitur infra in dictione, Absolutio extra ordinaria, quò ad fratres post. §. 10.

NIcolaus Quintus cõcessit, quòd Confessores Monialium 11
B S. Claræ, seu alius frater eiusdem ordinis, ad hoc per Prouincialem pro tempore deputatus, in omnibus, & per omnia, iuxta formam, & tenorem priuilegiorum, & concessionum eisdem monialibus, quò ad ipsarum personas, a sede Apostolica, seu aliàs quomodolibet concessorum, in omnibus, præterquàm dictæ sedi casibus reseruatis, quoties fuerit opportunum, eas absoluere possint. Necnon ipsarum seruitrices (si id petierint humiliter) a quibuscunque excommunicationis, suspensionis,
C & interdicti, alijsq; sententijs, censuris, & pœnis ecclesiasticis, quibus pro tempore innodatæ fuerint, iniungendo quæ iniungenda fuerint, absoluere, eisq; Eucharistiæ, & extremæ vnctionis, sacramenta ecclesiastica ministrare, liberè, & licitè valeant; Diœcesanorum locorum, & cuiuscunq; alterius licentia minimè requisita. b. fo. 49. Et ffo. 43. conce. 48.

Pro monialibus Sãctæ Claræ.

Pro seruitricib' monialium.

Sacramẽta

SIxtus Quartus concessit, quòd Moniales Sanctæ Claræ primæ regulæ, Collectaneæ nuncupatæ, possint absolui à Mi- 12
D nistris, seu Visitatoribus, & Confessoribus earum, ab omnibus criminibus, pœnis, & censuris, etiam sedi Apostolicæ reseruatis, quoties opus fuerit. o. ffo. 261. concessione. 678.

¶ Præfata confessione possunt gaudere Moniales. S. Claræ secundæ regulæ, sub obedientia fratrũ Minorũ degentes, virtute communicationis priuilegiorũ quæ habetur in dictione, Communicatio priuilegiorũ §. 5. Sed tàm quò ad primas, quàm quò ad secundas, est limitata, respectu casuum reseruatorum Mi-
E nistris, prout habetur in dictione, Absolutio extraordinaria, quò ad fratres: post. §. 10.

Collectoæ.

SIxtus Quartus circa litteras Clementis. 4. suprapositãs in 13
§. 3. quibus cõcesserat Ministris, Vicarijs, & Custodibus fratrum minorum, facultatem absoluendi, & dispensandi fratres eiusdem ordinis; nisi talia perpetrassent, propter quæ essent meritò ad sedem Apostolicam destinandi; declarauit, duntaxat esse ad sedem Apostolicam meritò destinandos, hæreticos, relapsos,

Declaratio casuum reseruatorum Papę.

Aduerte q etiã pro relapsis ir

hęresim habetur concessio infra §. 18.

relapsos, scismaticos, & qui litteras Apostolicas falsificassent, A aut ad infideles prohibita detulissent. Sed in reliquis omnibus, etiam simoniæ prauitate irretitis, posse per illos, quibus inibi conceditur, absolutionis, & dispensationis beneficium, iuxta casuum exigentiam impartiri.b. fo. 59. Et ffo. 143.conce.345.

Collector.

¶ Aduerte, ac benè nota, quòd ista concesio videtur expirasse per mortem concedentis. Et idem de omnibus concessionibus, tangentibus prædictum processum Bullæ Cœnæ Domini; cùm quolibet anno, ille processus cẽsurarum, de nouo promulgetur, cum noua reseruatione pr ędictorum casuum; & cum maximis censuris contra absoluentes, ponendo ibi expresè. Non obstantibus priuilegijs, &c. etiam ordinibus mendicantibus concesis, & alijs sufficientibus derogatorijs. Vnde tempore primi capituli generalisimi, consultus super hoc Reuerendissimus Dominus Cardinalis Alexandrinus, qui, & Præpositus appellatur, respondit reuerendo patri bonæ memoriæ fratri Martiali Boulier, qui fuit generalis Vicarius fratrum minorũ cismontanorum, dicens; quòd Prælati nostri non poterant absoluere fratres suos, non solùm ab illis quattuor casibus contentis, seu exceptis in mari magno; sed nec ab aliquo alio in Bulla Cœnæ contento. Et quòd illa concesio, vel declaratio Sixti in dicto mari magno, potuit valere in vita sua; quia licet faceret procesũ quolibet anno, semper tñ intẽdebat excipere fratres (prout ipse concesserat;) nisi in dictis quattuor casibus. Propterea Reuerendissimus Pater Generalis prouideat, vel faciet ipse, cum alijs Generalibus aliorum ordinum, quòd ponatur semper in Bulla Cœnæ Domini exceptio religiosorum, qùo ad fratres suos; vel præcipiat, vt quolibet anno, Procurator ordinis, seu Commissarius curiæ, transacta die Iouis sancti, post promulgationem cẽsurarum, obtineat facultatem absoluendi ab illis casibus omnes fratres, & alias personas, super quas Pręlati nostri habẽt auctoritatem, scilicet moniales, tertiarios vtriusq; sexus, oblatos, famulos, & domesticos.

Nota. (margin, beside "concesis")

B C D E (margin letters)

14 Dispensatio.

¶ IDEM Sixtus concesit Prouincialibus, vt posint absoluere omnes fratres suos à censuris, & sententijs ecclesiasticis, ac etiam cum eis dispensare, secundum tenorem concessionis Clementis 4. scilicet superius positæ §. 7. non obstante limitatione, seu restrictione per eundem Sixtum postmodũ facta: quã idem, solum ad ministrũ generalẽ, & eius vicarios limitauerat, & restrinxerat, scilicet in Bulla aurea.b.fo.54. Et ffo.50.cõce.55

¶ Ad-

A ¶ Aduertendum est circa huiusmodi concessionem, quòd prædicta auctoritate carent custodes, nisi eis specialiter committatur à Ministris; quia non sunt nominati in concessione. Veruntamen per communicationem priuilegiorum fratrum Prædicatorum, vbi continetur, quòd Prælati, qui sunt medij inter Generalē, & Guardianos, possint quicquid Prouinciales Priores poterunt; sicut antea poterant nostri Custodes. Et Custodes Hispaniæ possunt idem, per aliam communicationem, sci- Collector.
B licet Congregationis Hispaniæ, & Lombardiæ, prout habetur infra in dictione, Communicatio Priuilegiorum. §. 13. Et idem de Guardianis, sicut supradictum est post. §. 7.

¶ Idem Sixtus ordinauit, quòd fratres Minores obser. non possint absolui de Casibus reseruatis ministris; nisi de licentia Generalis, aut eorundem Ministrorum, seu Vicariorum Prouincialium; nō obstantibus litteris eiusdem Sixti, sub quacunq; verborum forma eisdem fratribus concessis; cæterisq; contrarijs quibuscunque. b. fo. 54. Ex ffo. 50. conce. 55. 15 Prohibitio Casus reseruati.

C INnocentius Octauus declarauit, fratres Minores non posse, nec debere eligere Confessores; nec à casibus reseruatis absolui, vigore Bullæ Cruciatæ, quam ipse dederat in Hispania; nisi de consensu, & beneplacito suorum Prælatorum Prouincialium, seu Generalium; & quòd quæcunq; alia absolutio, quòad fratres, irrita sit; & inanis, b. fo. 56. Et ffo. 52. concessione. 59. 16 Prohibitio Cruciata.

D ¶ Sciendum est, quòd consimilem reuocationem, seu declarationem, fecere alij Pontifices, qui alias dederunt Bullas Cruciatæ; sed istæ reuocationes non sunt perpetuæ: quia non se extendunt ad Bullas Cruciatæ futuras. Et ideò, quandocunque venerit noua Cruciata, oportet habere nouam reuocationem, seu declarationem illius, ad hoc, vt fratres nequeant illa vti, si talis Bulla expressè extendatur ad fratres minores, & habeat sufficientes non obstantias, seu derogationes. Collector.

E ALexander sextus declarauit, & decreuit, quòd Generalis, & Prouinciales, ac Guardiani possint reseruare casus de occultis inter religiosos; & quòd absoluentes à talibus, post huiusmodi reseruationem, nullam faciunt absolutionem; & incidunt in pœnam absoluentium à casibus non concessis. b. ffo. 56. conce. 66. Et ffo. 3. conce. 2. 17 Prælati. Reseruatio casuum.

¶ Præfata declaratio, seu decretum, quòad Guardianos, non permanet in suo vigore; quia in Capitulo Generali Asisij celebra- Collector

lebrato, anno Domini. 1526. sequens statutum, auctoritate A
Apostolica factum est.

Statutum Generale. ¶ Ordinatur, & mandatur auctoritate Apostolica, & totius Capituli Generalis, quòd nullus Guardianus possit sibi reseruare casum aliquẽ; sed solus Minister Prouincialis id poterit.

18 Prælati. ¶ IDEM Alexander concessit Generali, & Prouincialibus, & Custodibus Ordinis Minorum obseruantię vltra montanis, plenariè facultatem, & auctoritatem; vt quoscunq; subditos suos
Hæresis. (fratres videlicet, & moniales sanctæ Claræ, ac vtriusq; sexus B
tertiarios, de penitentia nuncupatos) inuenerint in aliquo hęresis vel apostasiæ crimine lapsos, etiam si sint relapsi, possint eos absoluere; & cum eis dispensare; necnon præfatorum re-
Casus reseruati. lapsorum pœnas, à iure institutas, commutare, pensatis qualitate, & quantitate, alijsq; debitis circunstantijs; augendo, aggrauando, vel diminuendo, toties, quoties opus fuerit, & prout secundum Deum viderint expedire; dummodo talium relapsorum crimina publica, & notoria, apud seculares non C
sint, ne ex hoc scandalum oriri possit. o. fo. 65. Et ffo. 70. conce. 164. & fffo. 100. conce. 379.

Collector. ¶ Aduerte, quòd, quia isti casus sunt de contentis in Bulla Cœnæ Domini, quæ Bulla, quolibet anno, renouatur; videtur, quòd prędicta concessio sit reuocata; & idem de similibus concessionibus. Rationem huius vide suprà in hac dictione post. §. 13.

19 Casus reseruati. ¶ IDEM Alexander concessit, vt Generalis, & Prouinciales, possint absoluere fratres, qui existentes in sæculo, incurrissent D
censuram Ecclesiasticam, propter delationem liguaminum, seu ferramentorum ad partes infidelium. o. fffo. 99. conce. 358.

Collector. ¶ Aduerte, quòd cum iste casus sit de processu Cœnæ Domini; prædicta concessio videtur expirasse mortuo concedente. Vide supra in hac dictione post. §. 13.

20 Correctio. Excommunicatio. ¶ IDEM Alexander sextus concessit, quòd Prælati fratrum Minorum obseruantiæ possint percutere per se, & per alium, causa correctionis; & quòd non cogantur hoc facere cum pro- E
pria persona, etiam si necessitas non vrgeat. Non obstante capitulo Vniuersitatis: de sententia excommunicationis. o. ffo. 70. conce. 175. Et fffo. 99. conce. 359.

Collector. ¶ Hæc concessio, licèt videatur impertinens huic materiæ; tamen ponitur hic, quia nonnulli arbitrantur, quòd in absolutionibus publicis apostatarum, requiratur quòd Prælatus percutiat manu propria. De quo habetur melior concessio infra. §. 27.

A §. 27. & in verbo correctio. §. 15. & 17.

LEo decimus prohibuit, & declarauit, quòd nullus fratrum Minorum regularium obseruantiæ possit accipere Bullas Cruciatæ, seu alias Indulgentias generales concessas, aut concedendas; vt possit vti gratijs ibi contentis (vt potè contra regularia ordinis instituta, confiteri quibuscunque Sacerdotibus, & absolui à Casibus reseruatis, & in diebus ieiuniorum manducare lacticinia, & facere alia, quæ non decent religiosos, tam altæ & strictæ professionis) nisi solum ob aliquam necessitatem particularem, pro qua prędictæ obseruantiæ auctoritas non esset concessa. Et tunc examinata huiusmodi necessitate à Generali, vel Prouincialibus, aut Custodibus, ac de eorum expressa licentia, & in scriptis habita. Non obstantibus Bullis, etiam si in eis expressè inhibeatur Prælatis sub censuris, ne subditos suos, à talium Bullarum acceptione, prohibeant; & subditis libera facultas eas accipiendi tribuatur; cæterisq; in contrarium facientibus quibuscunq. O. ffo. 60. conce. 178. 21 Cruciata. Casus reseruati. B Nota.

C *Hoc idem prohibuit Pius V. fratribus Ordinis Prædicatorum anno 1571. vt refert Passarellus in compilatione Priuileg. Sancti Francisci à Paula. fol. 127.*

¶ IDEM Leo postea prohibuit, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, ne fratres prædicti, aut Moniales S. Claræ, seu tertiæ regulæ vtantur vllo modo gratijs, indulgentijs, libertatibus, immunitatibus Bullarum Cruciatæ, seu aliarum consimilium, quouis quęsito colore, contra obedientiam ordinis, & absq; speciali licentia suorum superiorum. b. ffo. 48. con. 144. 22 Excommunicatio. Cruciata.

D ¶ IDEM Leo concessit, quòd fratres Prædicatores, & alij fratres, quando sunt extra conuentum, & non possunt habere copiam sacerdotis; quia non habent socium Confessorem, possint confiteri peccata sua alteri Religioso alterius Ordinis, vel Presbytero seculari. Et hoc, dummodo fiat sine fraude, & dicant Prælato suo. o. ffo. 94. conce. 301. 23 Pro fratribus itinerantibus.

¶ IDEM Leo in Concilio Lateranensi statuit, quòd excommunicati profiteri volentes aliquem Ordinem fratrum Mendican E tium, vbi de interesse tertij agetur, absolui non possint, nisi præuia satisfactione. b. ffo. 26. concessione. 84. 24 Professio. Excommunicatio.

¶ IDEM Leo concessit generalibus singulorum Ordinũ Mendicantium, & eorum Vicarijs, ac etiam illis, quibus ipsi Generales duxerint specialiter committendum, vt possint absoluere subditos suos respectiuè, ab omnibus, & singulis casibus, & 25 Pro omnibus mendicantibus.

cen-

censuris, secundum concessiones,& declarationes Sixti Quarti, & Iulij Secundi, & aliorum Romanorum Pontificum, non obstantibus reuocationibus, restrictionibus, reseruationibus, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nuper in Lateraneñ. Concilio, vel aliâs quomodolibet factis, vel si in posterum fierent. b. fffo. 27. concessione. 89.

26 Excommunicatio. ¶ IDEM Leo concessit omnibus fratribus Minoribus obseruantiç vtriusque familiç, quòd Prçlati Ordinis, cum aliquem fratrem, propter apostasiam, vel aliam causam excommunicant in Capitulo fratrum, vel in communitate, non teneantur proferre sententiam in scriptis, prout iure, sub pœna suspensionis prçcipitur proferentibus. o. fffo. 93. conce. 291. Idem conceditur infra in verbo correctio. §. 15. & 17. B

27 Correctio. ¶ IDEM Leo concessit, quòd quando aliquem fratrem, causa correctionis, vel absolutionis, oportet verberare; possint Prçlati nostri, & eorum Commissarij, manu Vicarij, vel cuiusuis alterius fratris subditi, eum verberare, seu disciplinare; non obstante Capitulo Vniuersitatis, de sententia excommunicationis. o. fffo. 93. conce. 292. C

Collector. ¶ In Supplemento Priuilegiorum reperitur quçdam concessio in fauorem fratrum confessorum, quç, vt potest conijci ex alia concessione prçcedente illam, videtur esse Eugenij Quarti, Cuius tenor talis est.

28 Pro simplicibus cõfessoribus. CVm sçpè boni Religiosi ex charitate, vel Prçlatorum obedientia cogantur ad confessiones audiendas, & sint multiplices, & inexplicabiles sententiç excommunicationis in corpore iuris; quarum nonnullç etiam à peritissimis ignorantur; ex quo dicti Religiosi propter conscientiç timorem; quoniam dubitant se incurrisse aliquam censuram absoluendo inaduertenter aliquos aliqua excommunicatione innodatos; cuius excommunicationis absolutio superiori reseruatur; ne dicti religiosi cogantur contra charitatem, vel Prælatorum obedientiã facere, vel præfatas metuere scrupulositates; conceditur, quòd dicti Religiosi, si præfata, vel simili causa, inaduertenter incurrerint irregularitatem, vel excommunicationem, possint per eorum idoneos Confessores, auctoritate Apostolica, absolui, & dispensari cum oportuerit. Et quòd prædicta, vires habeant oraculo viuæ vocis, non obstante quòd non fiat Bulla, vel quibuscunq; alijs contrarijs; nisi ex crassa, & supina ignorantia, censuram, vel irregularitatem incurrerint. o. fffo. 101. cõce. 410 D E

Excommunicatio. Dispẽsatio

¶ Ad-

A ¶ Aduerte, quòd supradictum concessit etiam Eugenius 4. cum onere 7. Ps. de quo supra post §. 10. Verum est tamen, quòd hic conceditur Confessori, sine alia auctoritate Superioris.

SEQVVNTVR ALIQVA, CIRCA ABSOLVtiones præfatas, extracta ex priuilegijs aliorum Fratrum Mendicantium, ac etiam non Mendicantium.

B ¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Prædicatorum.*

NNOCENTIVS 4. prohibuit, ne fratres, quorumcunque Ordinum, habentes licentiam generalē, confessiones audiendi; habeant aliquam auctoritatem audiendi, in confessione, fratres ordinis Prædicatorum. b. ffo. 72. conceff. 186. Et ffo. 115. conceff. 508. 29 Prohibitio

GREGORIVS xj. concessit Magistro generali, & singulis Prioribus, Prouincialibus, & Conuentualibus, ac Vi- 30
C ces eorum gerentibus, vt in Prouincijs, & Conuentibus, ac locis sibi commissis, fratribus eiusdem ordinis constitutis ibidem; necnon, & fratribus alijs eiusdem ordinis, interdùm ad eos declinantibus vndecumq;, absolutione, & dispensatione indigentibus, absolutionis, & dispensationis beneficium possint impartiri; ad instar concessionis quæ habetur supra §. 7. B. ffo. 236. conceff. 548. Dispēsatio

BONIFATIVS ix. concessit, quòd Magister ordinis Præ- 31
D dicatorum, & Priores, aut eorum Vicarij, eorum subditos fratres, & sorores, qui forsan in quoscumque fratres dicti Ordinis, excommunicationis, seu alias sententias, vel pœnas, sine scriptis, aut aliâs minus ritè promulgauerint; vel manus violentas in alios quoscunque Clericos, etiam vsque ad sanguinis effusionem, & enormem læsionem iniecerint; dummodo læsio huiusmodi adeò enormis non existat, quòd propterea meritò foret sedes Apostolica consulenda, quoties expedierit, Excommunicatio.
E absoluere, & cum eis super irregularitate, si quam, huiusmodi sententiis ligati, celebrando diuina, vel miscendo se illis, modò tamen in contemptum clauium, aut aliâs præmissorum occasione, qualitercumq; contraxerint, dispensare, eosq; quòad hoc, in statum pristinum restituere. Et quòd similiter possint absolui dicti Magistri, & Priores, ac Vicarij, à Confessoribus per eos eligendis. b. ffo. 120. conceff. 542. & 543. Irregularitas.

¶ Idem Bonifacius statuit; quòd quicunque habentes genera- 32

lem licentiam à sede Apostolica, vel aliàs, qualitercunq; ab- A
soluendi, in quibuscunque casibus, prætextu hoc fratres Ordinis Prædicatorum nequaquàm absoluere possint (legatis sedis Apostolicæ de latere missis dumtaxat exceptis) vel nisi id eis specialiter, & expressè concedatur. b. fffo. 120. concessione. 548.

33 Particularis, pro regnis Hispaniæ.

SIXTVS Quartus concessit fratribus Ordinis Prædicatorum Hispaniæ, & Lombardiæ Obseruantibus, vt possint absoluere, & dispensare, sicut poterant ante restrictionem Bullæ Aureæ, virtute Priuilegij in Mari magno contenti. b. ffo. 74. conce. 192. Et fffo. 119. con. 539. B

Collector. ¶ Sciendum, quòd, quia hæc concessio, non fuit vniuersalis, ideò virtute communicationis Priuilegiorum, solùm possunt vti illa fratres Minor. obser. Hispaniæ, & Lombardiæ.

34 Casus Reseruati. ¶ IDEM Sixtus concessit toti Ordini fratrum Prædicatorum, quòd Generales, & Priores Prouinciales, ac eorum Vicarij, pro tempore existentes, & ij quibus ipsi duxerint committendum, habeant eandem absoluendi facultatem, & dispensandi, quam habebant ex Mari magno, seu alijs litteris Apostolicis, ante restrictionem Bullæ Aureæ. Priores verò Conuentuum, illam solummodò auctoritatem habere censeantur, quam prius habebant, ex Priuilegijs, & litteris prædecessorum eiusdem Sixti. b. ffo. 74. conce. 193. Et fffo. 119. conce. 538. & 539. C

35 Pro fratribus. ¶ IDEM Sixtus concessit Prælatis Ordinis Prædicatorum Regnorum Castellæ, & Legionis reformatis, quòd possint concedere fratribus suis, vt dum itinerauerint, vel fuerint extra Conuentus suos duntaxat, valeant confiteri, quibuscunque Sacerdotibus regularibus, vel sæcularibus. Et quod similiter possint facere ipsi Prælati. B. fo. 45. Et ffo. 129. concessione 288. D

¶ Ex Priuilegijs fratrum Augustinensium.

36 Casus reseruati. INNOCENTIVS Octauus statuit, quòd fratres Eremitæ sancti Augustini, Congregationis Lombardiæ, absque suorum Superiorum consensu, à quibuscunq; Apostolicis Pænitentiarijs, & Prælatis, & sedis apostolicæ Legatis, etiam à latere deputatis, ab eorum peccatis, & Casibus reseruatis absolui non possint. Nec confessionalibus impetratis, aut impetrandis vti; nec etiam ad officia, beneficia, & dignitates valeant assumi. O. fffo. 79. conce. 237. E

Ex

A ¶ *Ex Priuilegijs fratrum Carmelitarum.*

EVGENIVS Quartus concessit Generali, & Prouincialibus, ac Prioribus Ordinis Carmelitarum, vt in confessionibus audiendis, & absolutionibus impendendis, & pænitentijs iniungendis, alijsque, salutem animarum duntaxat concernentibus, exequendis, omnium, & singulorum dicti Ordinis fratrum, eandem, & talem potestatem, & facultatem habeant; B qualem in præmissis, minores Pænitentiarij sedis Apostolicæ, seu Curiæ Romanæ, ex officio habent, & exercent. B. fo. 85. Et ffo. 169. conce. 440. 37

De auctoritate pænitentiariorum.

¶ Aduerte, quòd huiusmodi concessio, ad nihilū videtur posse deseruire; quia ignoratur ad quid se extendat facultas, quam habent præfati minores Pænitentiarij, vltra facultatem Diœcesanorum. De hoc tamen in summa Antonini. 3. parte. ti. 17. c. 14. sic dicitur. Collector.

C ¶ Nota, quòd Pænitentiarij minores, in Curia possunt absoluere vndecunq; venientes, ab omnibus casibus peccatorum, & sententijs Episcopis reseruatis. Habent enim auctoritatem quasi Episcopalem in foro Pænitentiæ; & maiorē quòad quosdam Casus excommunicationum, & dispensationum. Summus autem Pænitentiarius, adhuc habet maiorem in pluribus alijs Casibus excommunicationum & dispensationum. Hæc Antoninus, seu Florentinus.

D ¶ *Pro omnibus Mendicantibus.*

LEO 10. concessit, quòd Generales Ordinum Mendicantium, & eorum Vicesgerentes, possint absoluere suos subditos respectiuè, ab omnibus, & singulis casibus, & censuris, secundum concessiones Romanorum Pontificum Prædecessorum suorum; non obstantibus restrictionibus, & reseruationibus factis in Concilio Lateranen. B. ffo. 27. con. 89. 38

¶ Resolutio summaria concessionū suprascriptarum est, quòd Collector.
E Ministri Generales, & Prouinciales, & illi, quibus ipsi commiserint, possunt absoluere fratres, & Moniales suæ Obedientiæ, ab omni vinculo excommunicationis, & quibuscunq; alijs censuris, & ab omnibus peccatis; exceptis duntaxat contentis in Bulla Cœnæ Domini; vbi quolibet anno reseruantur de nouo, vt supra post. §. 13. dictum est. Et similiter absolui possunt ijdem Prælati à Confessoribus electis per eos. ¶ Item absoluere possunt Prælati venientes ad ordinem, seu Nouitios, ab omnibus

Resolutio materię absolutionū quo ad fratres.

 bus

bus censuris, à iure, vel à iudice, promulgatis generaliter, satisfacta tamen parte. ¶ Absoluere etiam possunt Prælati, & Confessores, fratres quoscunq; . oblatos, conuersos, vel donatos, familiares, seruitores, officiales, & continuò commensales côuentuum, & domorum, ab omnibus peccatis; præterquàm sedi Apostolicæ reseruatis, & à censuris, quas ex ignorãtia, vel inaduertentia incurrerunt; ac eis, ecclesiastica Sacramenta, toties, quoties opus fuerit, ministrare. Sed hoc in Regnis Castellæ tantùm. Per communicationem tamen priuilegiorum fratrum non Mendicantium, adduntur ad prædicta, ea quæ immediatè sequuntur. A B

¶ Ex Priuilegijs Monachorum sancti Benedicti obseruan.

39 BENEDICTVS xiij. mandauit, quòd absoluerentur Monachi præsentes, & futuri, ab omnibus sententiis latis ab homine, in quibus alteri non sit satisfaciendum. o.

Excommunicatio.

40 MARTINVS V. concessit, quòd Prior Monasterij sancti Benedicti Vallis Oleti, in foro conscientiæ, possit absoluere Monachos, ab omni excommunicationis sententia, etiam si talis esset, quam ipse summus Pontifex reseruare consueuit. Et cum eis, super omni irregularitate; etiam in illis casibus, in quibus Papa sibi vicem reseruat (in morte videlicet, & in membrorum truncatione, & enormi sanguinis effusione) valeat dispensare, dum tamen aliquid horum trium non sit notorium; & hoc propter scandalum. O. C D

Excommunicati. Dispensatio irregularitatũ. Nota.

Collector. ¶ Suprascripta concessio, licèt primò facta sit soli Priori, seu Abbati Monasterij Sancti Benedicti Vallis Oleti; posteà tamen extensa, seu communicata fuit omnibus Prioribus, vel Abbatibus aliorum Monasteriorum; vt habetur in dictione Communicatio priuilegiorum. §. 34. Quam concessionem ego, qui hoc opusculum collegi, vidi sub sigillo authentico in præfato Conuentu Vallis Oleti, & inde fideliter extraxi.

Nota. ¶ Aduertat tamen qui huiusmodi côcessione vti voluerit, quòd ad censuras, & casus qui in Bulla cœnæ Domini continentur, non pòtest se extendere; propter rationem supra positã in hac dictione, post §. 13. E

Collector. CIRCA concessiones superius annotatas, nonnulla dubia occurrunt scitu digna, quibus breuiter respôdebitur hic, prout in famatissima vniuersitate Salmantina, à pluribus, & insignibus iurisperitis responsum est.

Pri-

A PRimum dubium est, in quibus Prælatorum sacri Ordinis min. regularis obseruantiæ, sit hodie potestas, & facultas absoluendi, & dispensandi, de ijs, videlicet, de quibus per Clementem. 4. & Sixtum etiam. 4. habetur supra. §. 7. & 13. ac. 14. ¶ Et omissis multis, quæ hinc inde adduci possent, veritas est, quòd solùmmodò est hodie prædicta potestas, seu facultas in Generalibus, & Prouincialibus, & per communicationẽ, Custodibus. Ratio est, quia sic sonant dicta Priuilegia, quorum

Primum dubium.

Responsio.

B tenori, & litteræ est standum. Nam licèt Sixtus. 4. in Bulla aurea: vt habetur. B. fo. 65. Et fo. 148. concess. 361. coarctauerit, seu restrinxerit prædictam facultatem, ad solos Generales, eorumq; Vicarios, & ad illos, quibus ipsi pro tempore duxerint committendum duntaxat (dico semper inter fratres Regularis Obseruantiæ) sed postea idem Sixtus, per quoddam Breue, de quo fit mentio supra. §. 14. concessit Prouincialibus fratrum Obseruantiæ, vt possint absoluere omnes fratres suos;

C non obstante prædicta restrictione, ad solos Generales facta. Concessit etiam præfatus Sixtus fratribus Obseruantibus Hispaniæ, & Lombardiæ, Ordinis Prædicatorum, vt patet supra. §. 33. quòd possint absoluere, & dispensare, sicut ante dictam restrictionem, sine aliqua limitatione. Et cum non reperiantur aliæ litteræ Apostolicæ circa hæc, ideò prædictis est standũ.

SEcundum dubium est, vtrùm potestas, & facultas huiusmodi, sit ordinaria, in prædictis Prælatis, an delegata? De-

Secundum dubium.

D seruit autem valdè hoc dubium, ad sciendum, in quibus casibus possunt præfati Prælati subdelegare, & in quibus non. ¶ Et omissis multis, quæ pro, & contra, possent adduci; dicitur, quòd pro indubitato haberi debet, quòd est ordinaria, & non delegata. Sed prò ampliori elucidatione huius materiæ, est notanda sequens quæstio. ¶ Quæritur enim à Doctoribus, vtrùm iurisdictio emanans ex commissione perpetua, facta à Papa, vel à Principe, vel à Communitate, non recognoscen-

Responsio.

Questio. incidentaliter.

E te Superiorem, sit ordinaria vel delegata? ¶ Et dimissis altercationibus, respondetur, quòd est ordinaria. Ita tenet glos. & ibi Bartolus in. l. pluribus. ff. de Procuratoribus. Idem tenet alia glo. & clarius in. c. fi. de officio ordinarij, ibi, cum concessum sit ei Priuilegium perpetuum: Ad quod dicitur vnica per Baldum ibi. Item est doctrina Bartoli in l. prima. §. Si plures. ff. de exerci. actione, in prima colum. Sed clarius, immò clarissimè tenet Baldus in l. vnica. ff. de offi. Consu. cuius verba sunt

responsio.

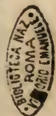

hæc. Nono quæritur; vtrùm commisio facit què Ordinarium, A
seu Delegatum? Respódeo; si est commissio perpetua, facit Ordinarium; si autem temporalis; vt potè, quia dicit reformatio communis Pisarum, quòd præsentes Domini Anciani Pisanæ ciuitatis posint omnia, quæ potest totum communem Pisarum; tunc est auctoritas delegata, & non ordinaria. Et sic, cũ commisio facta Prouincialibus fratrum Minorum, vt posint absoluere, & dispensare in certis casibus, sit perpetua; planè constat, quòd facit eos Ordinarios. Igitur auctoritas, de qua B
supra, data Prouincialibus a Papa, est ordinaria.

¶ Aduertendum est tamen, quòd posset aliquis obijcere contra supradicta, dicens, quòd licèt benè probatum sit, præfatos Prælatos esse Ordinarios, si prædicta facultas, & potestas esset iurisdictio; sed cum potius videatur esse commissum eis arbitrium in huiusmodi absolutione, & dispensatione, quàm iurisdictio; sequitur, quòd non valeant dici Ordinarij. Ad hoc respondetur; quòd dato casu, quòd sit arbitrium, & non iurisdi- C
ctio, adhuc in huiusmodi arbitrio sunt Ordinarij, & non Delegati. Ita tenet Bartolus singulariter in l.ij.ff.de opti.lega.in fi. colum.sed longius, & singularius in l.Ambitiosa ff.de decre.ab ordi.fa.loquens semper in arbitrio; vbi post multas distinctiones, ponit sequentia verba. An autem videatur concessum per modum cuiusdam iurisdictionis ordinariæ, vel delegatæ? Dico verba statuti, seu reformationis concedentis statutum, esse diligenter inspicienda. Si enim hoc concedit officio; vt quia D
dicunt illa verba. Ad officium priorum pertineat arbitriũ, &c. videtur concessum officio. Et tunc priores poterunt, vigore sui officij, ex potestate ordinaria. Ponderanda sunt valdè præfata verba Bartoli; quia non dixit, an videatur cõcessa iurisdictio ordinaria in arbitrio; sed an videatur concessum arbitrium, per modum iurisdictionis ordinariæ. Ex qua põderatione colliguntur duo, & ambo singularia in proposito. Vnum, quòd nõ idem sunt arbitrium, & iurisdictio. Secundũ, quòd potest con- E
cedi arbitrium, ad instar iurisdictionis ordinariæ. Idem tenet Baldus in l. More ff.de iurisd.omnium iud.in fi.columnæ. Et sic, ex omnibus supradictis apparet euidenter, quòd auctoritas, de qua supra, est ordinaria, & non delegata; cum sit commissa officio, & non personæ nominatæ: & quia est commisio perpetua, & non temporalis, facta a supremo Principe Papa, qui in terris non habet superiorem.

Ter-

A TErtium dubium est, vtrum Guardiani, quibus Prouinciales committunt auctoritatem absoluendi à Casibus eis reseruatis, possint committere huiusmodi auctoritatem alijs fratribus? Ad hoc respondetur quòd non; nisi quando tales Guardiani essent Commissarij Prouincialium, cum plenitudine potestatis. Ratio huius est; quia, secundum iura, delegatus ab inferiore à Principe, non potest subdelegare; nisi sit delegatus ad vniuersitatem causarum; vel nisi hoc sibi specialiter
B concedatur, secundum Ioan. an. per. c. Is. cui de offi. deleg. lib. vj.

Tertium dubium. Vidde pro hoc Doctrinã Nauar. in Manu. c. 27. num. 45.

ANNOTATIO CORDVBAE.

VOD §. 1. notandum, quòd Gregorius 9. fol. 116. concessit nobis, in principio Ordinis; quando non habebamus tot Priuilegia, neque tantam auctoritatem habebant nostri Prælati; tunc inquam, concessit, quòd possemus, beneficium absolutio-
C *nis, & dispensationis, cùm oportuerit, recipere ab Archiepiscopis, & Episcopis nostræ Diœcesis in qua essemus. Sed quia iam multùm auctoritatis est in nostris Prælatis, sicut & in ipsis Diœcesanis, & adhuc maior quòad aliqua; & quia per Pontifices successores prohibitum est nobis absolui, & dispensari per alios, quàm per nostros Prælatos, vel dè eorum licentia, intra, seu extra ordinem, vt habetur in eodem Compendio, hoc eodem tit. §. 21. §. 22. §. 36. & tit. exemptio. §. 5. Ideò iam parùm valet præfatum Priuilegium Gregorij; nisi fortè quando Minorum Prouincia-*
D *lis, aut Generalis concederet licentiam suo subdito, vt absolueretur à censuris aliquibus, seu dispensaretur per tales Diœcesanos, vel per alios virtute aliquarum Bullarum potentium absoluere, aut dispensare. vt hoc concessit Clemens 4. & Sixtus 4. fol. 58. ff. 142. vt habetur in Compendio tit. exemptio, §. 5. & Leo 10. ffff. 124. ffff. 48. & Innoc ffff. 79. ff. 264. & habetur in Compẽdio, hoc eodem titulo, Absolutio ordinaria. quòad fratres §. 22. §. 36. Dixi notanter (fortè) quia dubium est inter Doctores Canonistas, vt patet in Siluestrina, titulo, exemptio, §. 10. & titu-*
E *lo Absolutio 5. §. 2. &c. & in alijs Summistis, vtrum exempti, quales nos sumus, possimus in casu subijcere nos Ordinarijs, in nostrum fauorem, vt in casu præsenti: & licèt sint opiniones in hoc (propter quod dixi, ly forte) tamen tam virtute præfati Priuil. Gregor. 9. quàm aliorum supra allegatorum, videtur quòd id possumus (vt dictum est) de licentia prædictorum Prælatorum nostrorum: & ad hoc etiam facit Priuileg. Eug. 4. concessum Monachis sancti Benedicti, vt habetur in compend. tit. dispensatio. §. 25. Quòad §. 5. notandum, an Guardiani possint sibi eligere Confessorem*

vbicunque sint, etiam in Conuentibus aliorum Guardianorũ, sicut & alij Prælati possũt per c. fin. de pœnitẽtijs & remissionibus, & an per cap. Prouinciale vel Generale, vel per Superiores possit ab eis tolli hæc licentia, seu concessio iuris communis? latius dicendum est infra tit. Accedere ad Monasteria, in fine ibi videatur, & hic in hoc fo. super §. 7. habetur. A

Quòad §. 7. quòad id quod ibi dicit Collector fo. 3. quòd præfata auctoritas concessa per Clem. 4. nostris Ministris & eorum Commissarijs, & custodibus, quòad absolutiones, & dispensationes Fratrum, extenditur in Mari magno Prædicatorum, ad Priores Conuentuales, & eorum Vicarios, &c. notandum, quòd posteà fuit hoc per Sixt. 4. ipsis Prioribus Conuentualibus, & eorum Vicarijs ablatum in Bulla aurea, & postea per eundem Sixtum 4. ff. 119. ff. 78. vt habetur in eodem Compendio, titulo absolut. ordin. quòad fratres. §. 34. hoc fuit aliqualiter, sed non omnino amplius concessum ipsis Prioribus conuentualibus, eorumq; Vicarijs, pro toto ipsorum ordine. Sed tandem posteà idem Sixt. ff. 74. & ff. 119 hoc idem amplificauit, & concessit omninò ipsis Prioribus conuentualibus, & eorum Vicarijs, quòd possent absoluere, & dispensare, sicut poterant virtute Maris magni supradicti, ante restrictionem Bullæ aureæ. Sed solum concessit Prioribus conuentualibus, & eorum Vicarijs obseruantiæ Hyspaniæ, & Lombardiæ: quàmuis Collector dicat, quòd regnorum Castellæ, & Legionis tantùm; sed vt dixi obseruantiæ Hyspaniæ, & Lombardiæ, id concessit Sixt. 4. vt patet ff. 119. ff. 74. & in eodem Compendio, hoc eodem tit. infra §. 33. habetur; nisi fortè, pro eodem, Collector accipiat, Regna Castellæ, & Legionis, & Regna Hispaniæ, & Lombardiæ; & ego non video rationem ad id. Hoc ego dixerim, quia virtute communicationis Priuilegij factæ per Iulium 2. vt habetur tit communicatio priuil. §. 13. solùm habent auctoritatem absoluendi, & dispensandi secundum Mare magnum, cum fratribus, Guardiani, & Præsidentes nostrarum domorum obseruantiæ regni Hispaniæ, & Lombardiæ: & ibi benè dicit Collector, quòd nomine, Vicariorum, solùm debent intelligi, quò ad nos, Præsidentes nostrorum conuentuum, propter carentiam Guardiani, vt etiam iterum idem dicit, tit. Vicarius, §. 5. B C D

Item ibidem dicit Collector, quòd si præfata potestas limitetur prædictis Guardianis, aut eorum Vicarijs, seu Præsidẽtibus domorum, cõicata nobis ex Mari magno prædicatorũ, sciendũ quod nisi ad hoc habeatur auctoritas Papæ fieri nõ posset. Sed an superiores Prælati, seu Capitula nostra, habeãt hoc ad auctoritatẽ Papæ, dic, quòd generaliter id nõ habẽt, nisi specialiter à Papa habeatur in casu; aut quando Capitulum Gen. celebrandum est; aut aliàs; & quò ad reuocandum viuæ vocis oracula in cap. gen. vel prouinc. vt habetur in Compendio tit priuilegia fratrum, §. 26. vel si quis abuteretur E

A tur tali priuilegio Apostolico; quia Generales Min. possent suspendere illud, quousq; consuleret Papā, vt habetur in Cōpendio eod. tit. §. 9. Ex quibus etiam patet nostrum intentum, quòd s. sine auctoritate Papæ, nullus potest tollere prædictum Priuilegium, aut concessionem Papæ: & quia in quolibet ferè cap. gener. Ordinis nostri habetur specialis auctoritas Papæ ad omnia ibi ordinād a; ideo standum est statutis prædictorum Capitulorum gener. nisi oppositum constet, & non temerè innitendum est Priuilegijs generalibus circa hoc, & circa alia eiusmodi. Et credo similiter, standum B esse ordinis consuetudini iam præscriptæ, & approbatæ, nisi vbi de speciali Papæ prohibitione, aut priuilegio in oppositum sufficienter constaret.

Quò ad §. 22. notandū, quòd idem Leo 10. ffff. 124. idem probibuit Augustinens. quòd s. etiam virtute quarumcunq; Bullarum, aut Cruciatarum, nullus frater ipsius Ordinis possit absolui à censuris, seu pœnis incursis, nisi secundum statuta, & mores, seu consuetudines Ordinis; nisi per suos Prælatos, aut nisi secundum statuta, & consuetudines sui Ordinis, & non per alios quoscunque; nec extra Ordinem, sine licentia Magist. Gen. vel Pro. C eorun. Alias est irritum, & inane si secus fiat: & videatur, an hoc Priuilegium possit communicari nostris Min. Gen. & Prouin. in fauorem eorū & nostræ obseruantiæ? & Innoc. 8. ffff. 79. ff. 264. idem probibuit eisdem Augustinens. vt habetur in Compendio, hoc eod. tit. §. 36. Sed de hijs Cruciatis seu Bullis latius infra tit. Crucieta. §. 4. & 5.

Quòad §. 28. ibi, Collector, dicit quòd Eug. 4. concessit prædictam facultatem Confessoribus, de qua ibi loquitur, cum onere dicendi 7 Psalmos pœnitentiales &c. quàmuis non alligauerit tales Confessores ad petendum D licentiam à suis Superioribus; tu dic quòd, vt patet ffff. 102. Dominus Eugenius 4. non imposuit tale onus 7. Psalmorum ipsis Confeßoribus, quàmuis imposuerit alijs fratribus, ad gaudendum alijs gratijs concessis ab eod. vt habetur in prædicto Compendio eod. tit. §. 10. Ideò sine tali onere, & sine alia licentia possunt præfati Confessores vti tali facultate, de qua agit Eugenius 4.

Quòad. §. 36. vid. etiam ea quæ supra §. 22. annotata sunt.

Quòad. §. 37. notandum quod Sixt. 4. fo. 98. littera R. in primo libro E Ordinis tract. 2. declarauit, & etiam extendit. Hanc concessionem Eugenij, quòad omnes vtriusque sexus eiusdem Ordinis Carmelitarum Professores.

Quòad. §. 28. vbi Collector resoluēdo dicit, quòd nostri Ministri Gen. & Prouin. & illi, quibus ipsi commiserint, possunt absoluere, & dispensare secundum Mare magnum, &c. Adde & tu, quòd Custodes id possunt, vt expresè habetur in Mari magno, & per communicationem fratrum Prædicatorum, vt dicit idem Collector infra post §. 40. in 1. dubio. Adde, quòd

quòd & nostri Guardiani, & Præsidentes domorum, seu Conuentuum nostrorum, id similiter possunt in partibus Hispaniæ, & Lombardiæ, in nostra obseruantia, vt supra dictum est. sup. §. 7. nisi per Prælatos, auctoritate Apostolica, id prohibeatur; vel nisi oppositum habeat consuetudo legitimè approbata. A

Quò ad §. 40. vide etiam aliam cõcessionem Eug. 4. factam eisdem Monachis Sancti Benedicti, in compendio tit. dispensatio §. 25. fol. 54.

Quò ad primùm dubium, quòd Collector fol. 6. ponit, vbi dicit, quòd potestas absoluendi, & dispensandi est in Generalibus. & Prouincialibus, & Custod. Adde & tu, quòd etiam est in Guardianis, & Præsidentibus domorum nostræ obseruantiæ, Hispaniæ, & Lombardiæ, secundum formam Maris magni Ordinis prædicatorum, per eorum communicationẽ: vt etiam ait Collector in fine eiusdem primi dubij, & vt supra latius notatum est in §. 7. ibi vide. B

Quòad secundum dubiũ. quòd Collector fol. 6. pertractat, vide, si vis, in supplemento ffff. 1. & c. vbi latius id tractatur, à quo Collector sumpsit breuiter, & in sententia. C

Quòad dubium tertium fol. 7. Vbi quærit, an Guardianus, cui Prouincialis committit suos casus, possit alteri committere, &c. Notandum, vltra ea, quæ ibi à Collectore dicuntur, & benè, quòd in tab. 20. Vic. Gen. in 1. lib. ordinis in 3. tract. fol. 228. habetur sic. Instituitur, quòd vniuersi Cõfessores Monialium, familiæ nostræ, habeant, præsenti decreto, semper actiuè auctoritatem Prælatorum, super moniales in foro conscientiæ, quòad causas, & sententias. Habeant similiter Guardiani, & eorum Vicarij, in absentia ipsorum Guardianorum, hæc ibi. Et paulo inferius in sequenti tab. 21. Vic. Gen. fol. 229 sic habetur. Declaratur, quòd illa clausula in tab. ca. gen. Albiens. præcedenti sinserta, s. quòd Guardiani, & eorum Vicarij habeant auctoritatem Prælatorum, in foro conscientiæ, & c. sic debet intelligi, quòd, scilicet, auctoritas per Patrem Prouincialem concessa Guardianis, remaneat semper penès eorum Vicarios seu Vicariorum Vicarios, ipsis Guardianis suum Conuentum, pro suis negotijs exeuntibus, hæc ibi. De quo nos latius egimus in supradicto tractatu Medulla fratrũ Min. cap. 7. q. 2. ibi videat, qui volet ampliorem declarationem super hijs. D E

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Ex Priuilegijs fratrum Minimorum.

IVLIVS II. in eorum Mari magno concessit, vt Fratres, à Confessoribus per eos electis, possint absolui ab omnibus Casibus, Episcopis reseruatis.

Vt

A *Vt autem nullus Fratrum putet ex his licere sibi eligere Confessorem, & ab eo, ad suum libitum, absolui; notentur verba, quæ in Correctorio fratrum Minimorum, in eodem Priuilegio reperiuntur, quæ sunt ista. Præterea caueatur, ne fratrum huius Ordinis confessiones audiat quis Sacerdotum, absque licentia, vel permissione Correctoris generalis, aut alicuius Vigilum, vel Prouincialium, aut suorum Vicesgerentium; & infra. Omnes etiam Presbyteri in hoc Ordine Minimorum expresse professi, pro Confessoribus approbentur per aliquem eiusdem Ordinis Superiorũ, Prælatorum, vel suorum Vicesgerentium.* B *Ipsi verò pro Confessoribus taliter approbati, alios eiusdem Ordinis fratres professos, quoties opus fuerit, poterunt absoluere ab omnibus Casibus huic Ordini concessis, & permissis &c. vt in lib. Priuilegiorum Vsus maris habetur fol. 219. & 231.* Vsus maris.

Et nota, quòd hic nulla fit mentio de licentia petenda à Superioribus, per ipsos fratres confiteri volentes, & indistinctè loquitur, etiam de omnibus, vel sint illius familiæ, vel hospites, confiteri volentibus. Quod deseruit pro sequenti doctrina posita in §. 5. & 7. Nota.

C Ex Priuilegijs eorum, qui Ministri infirmorum appellantur.

GReg. XIIII. in anno 1591. supradictorum Religionem approbans, inter alia concessit, pro tempore existenti Præfecto generali, vt per se, vel per alios à se deputatos, omnes, & singulos eiusdem Congregationis sibi subditos, ab omnibus, & singulis eorum peccatis, antè, vel post ingressum in dictam Congregationem per eos commissis; nec non à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque censuris, & pœnis à iure, vel ab homine (non tamen nominatim) quomodolibet latis, D *& irregularitatibus, ex quacunque causa contractis (præterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, ac membrorum mutilationis) in foro conscientiæ tantùm absoluere, necnon, cum eis, si opus fuerit, etiam cum rehabilitatione, & abstersione inhabilitatis, ac infamiæ macula, dispensare possit. Ac etiam concessit ipsi Præfecto, & socijs, vel inferioribus Prælatis, de ipsius tamen Præfecti generalis licentia, vt cum eiusdem Congregationis personis, defectum natalium, ex quouis nefario coitu prouenientem, patientibus, postquam in dicta Congregatione, vota emiserint, vt defectu huiusmodi non obstante,* E *ad quoscunque sacros, etiam presbyteratus ordines promoueri; & in illis ministrare; necnon, ad quascunque dignitates, administrationes, & officia dictæ Congregationis eligi, & assumi, illaq; gerere, & exercere; vt habetur in Bulla originali penes illos reseruata.* Absolutio ab excommunica. Dispensatio in irregularitate. Dispensatio in natalibus.

Circa concessiones suprapositas Clem. 4. in §. 5. & 7. vltra ea, quæ ibi à Collectore, & Corduba sunt annotata, est aliud notandũ, quòd si quis habeat auctoritatem absoluendi à casibus reseruatis actiuè, si hoc habet à Ge- In §. 5. & 7.

nerali,

nerali, potest ea vti cum omnibus fratribus Ordinis, cùm omnes sint sui subditi, & si à Prouinciali cum fratribus tantùm illius Prouinciæ, & etiam cum hospitibus ad illam venientibus, vt infra §. 30. A

Et si habet auctoritatem passiuam, vt possit ipse absolui, poterit confiteri cum quouis ordinis Confessore; siue sit ei auctoritas ista concessa à Generali, siue à Prouinciali, cùm multi Summi Pontif. nostræ Religioni concesserint, vt fratres possint de materia peccati mortalis confiteri cum quouis Ordinis Sacerdote, etsi à suis Prælatis licentiam non petant. Proinde habens auctoritatem hanc passiuam, poterit sine dubio, à quouis Ordinis Sacerdote absolui, cum omnes pro fratribus sint idonei. Verum tamen in aliquibus Prouinciis, ac etiam inter nos Capuccinos, exstat laudabilis consuetudo, quòd fratres hospites à Prælatis, se confitendi, licentiam petant, licèt non sit necessaria, quando hospites sunt Prælati, vt dicit Corduba infra, in verbo, Accedere ad Monasteria mon. in fin. Et hoc debet multum notari: quia secundum ius commune videbatur dicendum contrarium. Nam cùm Prouincialis dignitas comparetur dignitati Episcopali, videtur etiam quòd ipsa Prouincia comparetur Episcopatui. Vnde, sicut quis vnius Episcopatus confiteri nõ potest de materia peccati mortalis cũ alio Sacerdote in alio Episcopatu approbato, nisi priuilegium aliquod esset incontrarium; ità pariter dicendum videbatur, vt fratres de vna Prouincia confiteri minimè possint cum Sacerdotibus alterius Prouinciæ licèt eiusdem Ordinis. B C

> Secus aũt est de iure cõi, vt in c. si Eps, de pœnit. & remiss. lib. 6. vbi habetur q nullapossit cõsuetudine introduci, q alius quis præter sui Superioris licentiã Cõfessorẽ sibi eligere valeat, vt habetur infra §. 9.

In §. 8.

Quòad dispositionem illam Bonifatij 8. positam in §. 8. quòd Religiosus manus violentas iniiciens in clericum debeat absolui ab Episcopo: est sciendum, quòd tàm ista, quàm illa alia dispositio. c. cum illorum, de sent. excom. qua cauetur, quòd si percussit fratrẽ alterius Religionis, absoluatur per Prælatum percussi; & alia multa iura quæ à summistis ponuntur circa absolutiones fratrum, hodie non procedunt, propter nostra priuilegia quæ a proprijs superioribus nostris posse absolui concedunt. D

> Percutientes fratres alterius Religionis.

Sed posset circa hoc oriri dubium, quando aliquis frater percuteret alterum fratrem excommunicatum, an excommunicationem incideret? & licèt hinc inde sint opiniones, cùm aliqui velint quòd non, per cap. excõmunicatorum 23. d. 5. & glo. in c. si quis deinceps 17. q. 4. dicat illud non esse verum; tamen hæc est communis opinio, quòd iste percutiens excõmunicatum incurrit excommunicationem; & ratio est quia excommunicatus retinet ordinem, ratione cuius inducta est immunitas, idèoq; durante causa, durat effectus. E

> Percutiẽs excõicatũ incidit in censuram.

Sed si succederet, quòd superior aliquis percuteret; an ipse posset absolui à subdito suo, quem elegit in confessorem? & non est dubium, quòd possit secundum priuilegia: sed dubium est, quando in aliquo Conuentu sunt

> Superior percutiens an possit absolui à subdito suo

duo

A duo fratres Sacerdotes, vnus Superior, & alter subditus; & se ad inuicem percutiunt, An alter alterum absoluere possit? Et in hoc quid sentiant iura, dicam.

Excommunicatus minori excommunicatione, potest absoluere alium excommunicatum eadem excõmunicatione, scilicet, minori. c. duobus de sent. excommun. Excommunicatus autem maiori excommunicatione, non potest alium excommunicatum eadem excommunicatione, scilicet, maiori absoluere. c. audiuimus 24. q 1. Frater excom. an possit alterum excommunicatũ absoluere.

B Sed quia ista intelliguntur de iure ordinario, ideò Tabiena, in verbo absolutio. 2. §. 6. credit, quòd in necessitate, potest excommunicatus alterum excommunicatum absoluere, & ratio est; quia necessitas non habet legem; ac probat à maiori, quia si excommunicatus in casu necessitatis potest absoluere à peccatis, à fortiori poterit ab excommunicatione.

Vnde concludendo dicerem, quòd licèt dispositio illa cap. si quis suadente Diabolo. 17. q. 4. circa percussores clericorum & monachorum C liget multos comprehensos sub appellatione monachorum, vt sunt Religiosi professi Religionis approbatæ; conuersi omnes, seu oblati. c. cum illorum: & cap. non dubium, de sentent. excommunicat. & omnes moniales, & conuersæ, & conuersi earum. c. de monialibus, extra de sentent. excommunicat. & Nouitij, & sorores tertij ordinis, viuentes in congregatione, & profitentes tria vota; & alij per summistas notati: Tamen de absolutione, est notandum, quòd Absolutio illius Canonis, quamuis regulariter spectet ad Pontificem, quando percussio est violenta, D & cum illis circunstantijs positis à Nauar. in declaratione illius Canonis, in Manuali cap. 27. num. 76. cum sequentibus ac alijs Doctoribus summistis; tamen quòad personas religiosas, non solùm ex Priuilegio; sed etiam de iure communi, spectat ad eorum Superiores, vt habetur in cap. Monachi, & cap. cum illorum, de sententia excommunicationis, extra. Nauar.

Quòad illud, quod per eundem Bonifacium VIII. in hoc. §. 9. disponitur, est notanda doctrina Nauar. cap. 27. num. 261. vbi habetur, In §. 9.
E quòd Episcopus concedendo casus suos, siue sibi reseruatos, non videtur concedere absolutionem à censuris sibi reseruatis, cũm à diuersis non fiat illatio; & aliud est, peccatum reseruatum Episcopo, & aliud censura reseruata; nam aliqua sunt peccata, annexam censuram non habentia, quæ sunt Episcopo reseruata; & etiam sunt censuræ aliquæ illi reseruatæ, peccatis, ob quæ illæ dantur, ei non reseruatis; nec etiam concedendo absolutionem à suis casibus, & censuris, videtur concedere absolutionem, ac dispensationem votorum, aut irregularitatum, à quibus ipse potest; Nauar.

quia

quia nec sunt Casus, nec Censuræ ipsi reseruatæ, & ita ex illis non infertur ad hæc, neq; è contrà Arg. l. Papinianus. ff. de minoribus, & cap. ad audientiam de decim. A

Item Episcopus concedendo alicui omnem suam facultatem, & auctoritatem ad confessionem audiendam, & auditos absoluendum, non videtur concedere Casus sibi reseruatos, iure communi, aut suo particulari, aut consuetudine generali, vel speciali; oppositum tamen credit ipse Nauar. quando concedit omnes suos casus; quia iuxta communem consuetudinem, quæ attendi debet, per suos casus, peccata illi reseruata intelliguntur; & etiam quando concedit omnem suam facultatem, excepto tali Casu reseruato. B

Et dum hic dicitur, quòd nulla cõsuetudine possit introduci, quòd aliquis præter sui Superioris licentiam, confessorem sibi eligere valeat, est sciendum, quod hoc intelligitur de subditis non autem de Prælatis, vt sunt Guardiani, Priores, Prouinciales &c. Isti enim etiam si fuerint hospites in alieno loco, possunt sibi Cõfessorem eligere, absque illius loci Superioris licentia, vt videre est infra in addit. Cordubæ, in verbo, Accedere ad monasteria Monial. in fine illius additionis. Et an talis facultas, Prælatis cõcessa, possit tolli per Capitulum, vel per statuta Ordinis? vide ibidem in Corduba, & in addit. ad. §. 7. tit. absolutio ordinaria, quòad fratres. C

In §. 11. *Circa id quod in hoc. §. 11. disponitur, de absolutionis Sacramento, & aliorum administratione Seruitricibus Monialium, est aduertendum, quòd hodiè, ad hoc vt locum habeat, oportet, vt illæ sint eiusdem Regulæ professæ, & intra clausuram maneant actualiter in Monialium seruitijs, prout etiam fuit ordinatum de Tertiarijs per Conc. Lateranen. relatum in Const. 17. Leon. 10. Et in Conc. Trid. sess. 24. c. 11. de reform. vbi tractatur pari modò de seruitoribus Regularium; Et licèt antiquitus esset forsitan permissum seruitricibus ipsis, extra Claustra Monialium, foras, in suis domibus habitare; nunc tamen est eis omnino probibitum, & in clausuras Monialium intrare; ac nec exemptionibus ipsarum Monialium gaudere, per Concil. Trid. ac aliorum Pontific. constitut. Ideò, circa istas, Confessores Monialium sint cauti in ministrando eis Sacramenta, maximè Pænitentiæ, & videant si sint approbati ab Ordinario, nec nè, & à quibus sic eas possent absoluere, cùm non aliam super illas habeant auctoritatem, siuè facultatem, quàm super puras alias sæculares haberent.* D E

In §. 13. *Pro eo quod in. §. 13. aduertit Collector, est sciendũ, quòd secũdum Nauar. in Manuali cap. 27. num. 275. nullus, præter Papam, sine eius commissione spetiali, potest absoluere ab hæresi, & censura ei annexa, etiam occultissima; quia eam Papa sibi reseruat in Bulla Cœnæ, quamuis Concil.*
Cõc. Trid. *Trid. sess. 24. c. 6. de Reformatio. concedat Episcopo, vt per semetipsum,*

in

A *in suo Episcopatu, possit absoluere subditos suos, ab occulta hæresi; & possit etiam contendi, quòd non sit derogatum, quo ad hoc, illi, per Bullam Cœnæ; quia Greg. XIII. & Pius. V. adeò id expressè declararunt, vt etiam Summo Pœnitētiario negauerint illam facultatem, nisi cum certis modificationibus; adeò vt ipse Nauar. dicat, moueri ad credendum, quòd nec virtute Iubilei, nec Bullæ Cruciatæ, in quibus non datur specialis facultas absoluendi ab hæresi, poterit quis absolui ab ea; licèt expressè detur facultas absoluendi à Casibus Bullæ Cœnæ, quod probare nititur, & auctoritate, &*
B *ratione, pro vt ibi est videre. Et quamuis in hoc, multa esset opinionum varietas, si per Bullam, scilicet Cruciatæ, poterat quis ab hæresi absolui; in anno tamen 1584. fuit omnis dubietas sublata: cum fuerit Bullæ Cruciatæ adiectum (excepta hæresia) pro vt sic refert auctor expositionis dictæ Bullæ. §. 11. num. 71. quāuis contrarium ipse defendat, in eo quod dicitur; Episcopi auctoritatem, à Conc. Trid. ei traditam, in Bulla Cruciatæ, suspendi, & quòd ideò non possit absoluere ab hæresia occulta, vt iam dicam in alia nostra annotatione, in verbo Cruciata, quando tractabo, An Priuilegia Men-* Pater Emanuel.
C *dicantium suspendantur, nec nè, per Iubileum plenissimum, & per Bullam Cruciatæ.*

Est sciendum insuper, quòd Dominis Inquisitoribus Hispaniarum, talis facultas ab hæresi absoluendi, tàm in foro conscientiæ, quàm iudiciali, & suis etiam Vicarijs est concessa, vt testatur Pater Camillus Campegio, Generalis Inquisitor Mantuæ, vt refert ibidem supradictus auctor exposit. Bullæ.

Circa dispositionem illam Alex. VI. in. §. 17. relatam de reseruatione In §. 17.
D *Casuum; est primo aduertendum, quòd tempore Martini V. Iam fuerunt in Religione Taxati, & ordinati, Casus Ministris Ordinis Minorum Reseruati, & ab ipso Martino. V. confirmati, vt cum Regula apparēt impressi.*

Deindè est pariter aduertendum quòd nunc per S. D. N. Clem. VIII. tum quo ad istam, cum etiam quò ad illam Alex. VI. dispositionem, aliud est ordinatum; Anno enim Domini 1593. Mense Maij. Cunctis Regularibus per publicum Breue, Infrascriptos Casus reseruatos fore, præscripsit. videlicet.

E 1 *Veneficia, Incantationes, Sortilegia.*
2 *Apostasia à Religione, siue habitu dimisso, siue retento, quando eò peruenerit, vt extra septa Monasterij, seu Conuentus fiat egressio.*
3 *Nocturna, ac furtiua è Monasterio, seu Conuentus egressio, etiam non animo apostatandi facta.*
4 *Proprietas contra votum Paupertatis quæ sit peccatum mortale.*
5 *Lapsus carnis voluntarius, opere consummatus.*
6 *Occisio, aut vulneratio, seu grauis percussio cuiuscunque personæ.*

7 Mali-

7 Malitiosum impedimentum, aut retardatio, aut apertio litterarum à Superioribus ad Inferiores, & è contra. A

8 Iuramentum falsum in Iuditio regulari, seu, legitimo.

9 Procuratio, auxilium, seu consilium ad Abbortum faciendum, post animatum fœtum, etiam effectu non sequuto.

Etiam Generalis, & Prouinciales.

10 Falsificatio manus, aut Sigilli Officialium Monasterij, aut Conuentus.

11 Furtum de rebus Monasterij, seu Conuentus, in ea quantitate, quæ sit peccatum mortale. Hoc fuit à Pontifice declaratum, deberi intelligi, etiam de rebus particularibus; ad alicuius fratris particularis B vsum concessis, & Nauar. in Summa, restrinxit huiusmodi materiam peccati mortalis ad duos carolenos.

Si aliud præterea peccatum graue, pro Religionis conseruatione, aut pro conscientiæ puritate, reseruandum videbitur; id non aliter fiat, quàm Generalis Capituli in toto ordine, aut Prouintialis in Prouintia, matura discussione, & consilio. Hæc in Bulla.

Et sic consequenter ex taxatione istorum casuum moderata, ac restricta videtur remanere dispositio supradicta Pap. Alex. 6. cùm facultas reseruandi alios Casos à supradictis, non amplius ad Ministros Prouintiales, C seu alios Prælatos tantùm spectet; sed in Capitulis generalibus, seu Prouintialibus, cum consensu Patrum Vocalium, ibi pro electione facienda conuenientium, fiat reseruatio, vt ex supra proximè dictis verbis Pontificis apparet, quando dicitur. Sed si quid aliud præterea, &c.

Et tunc (prout ab eodem Pontifice fuit nobis facta declaratio) in prædictis Capitulis poterunt reseruari alij casus à supradictis, etiam eiusdem materiæ supradictorum casuum, vt putà in materia lapsus carnis, reseruare etiam tactus impudicos &c. supradictis tamen casibus semper firmiter manentibus, & in nullo mutatis. D

Absoluendi autem facultatem à supradictis Casibus, ad illos Prælatos pertinere etiam declarauit, ad quos, prius, ante huius Decreti publicationem spectabat; vt putà in nostra Congregatione Capuccinorum, sunt Prouintiales; nisi tamen aliud Confessori assignato (vt in Bulla) videbitur expediens; petere, scilicet, facultatem à Prouintiali, aliquam absoluendi ei prius narrata causa, pro qua ad id petendum mouetur, vnà cum Casu occurrenti; saluo tamen semper sigillo Confessionis. Et hæc pro nunc sufficiant pro huiusmodi materia Casuum reseruatorum Infra enim in verbo Casus reseruati, plura alia dicemus. E

In §. 21.

Est sciendum, quòd eadem prohibitio fuit facta à Pio V. Fratribus Ordinis Prædicatorum ann. 1571. scilicet, vt non possint absolui; pro vt habetur in Breui supra citato, in §. 2. his verbis. Huiusmodi supplicationibus inclinati, talem concessionem Cruciatæ sanctæ, & aliorum indultorum particula-

Vide refert Passarell in compl-

A *cularium, quantùm ad prædictum articulum eligendi confessorem, & absoluendi à Casibus reseruatis, cum fratribus, & sororibus Monialibus totius Ordinis prædicti, locum minimè habere, nec censeri; sed nostræ intentionis existere, quòd ijdem fratres, & Moniales, quantùm ad Sacramentum pœnitentiæ, seù confessionis administrationem, dispositioni suorum Prælatorum subiecti sint; Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuò declaramus.* — latione priuilegiorum Sãcti Francisci à Paula fo. 127.

De licentia tamen suorum superiorum, possent fratres, & sorores vti gra
B *tijs, & facultatibus dictarum Bullarum, aliás non, pro vt hic Leo dicit.*

Et nota id quòd infrà dicit Collector, in verbo, Absolutio ordinaria quòad fratres. §. 10. ibi, vt fratribus, &c.

Circa autem illud, quòd à Collectore hic dicitur in 3. dubio, quòd scilicet Guardiani, quibus Prouinciales committunt auctoritatem absoluendi à Casibus reseruatis, non possint illam alijs committere, &c. Est sciendum quòd Nauar. in Manual. c. 27. num. 45. ait, quòd simplex ministerium absoluendi, potest vtiq; delegari, etiam à delegato Ordinarij, & à Subdele-
C *gato Delegati Papæ; quàmuis non possint delegare suas iurisdictiones, quarum ratione id eis competit. Hæc Nauar. ibi.* — Nauar.

ABSOLVTIO EXTRAORDINARIA QVO'AD FRATRES.

¶ *Sequitur secundum principale, pertinens ad absolutionem fratrũ extraordinariã, quæ, scilicet, potest eis impendi certis, ac determinatis diebus.* — Collector.

EVGENIVS. 4. concessit fratribus Minoribus de obser. — 1
D vt possint absolui per Confessorem ab eis electum, de suorum licentia Superiorum, semel tantùm, ab omnibus censuris, & pœnis; excepto falsificationis litterarum Apostolicarum crimine. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 84. — Casus reseruati Papæ.

¶ Circa huiusmodi Concessionẽ, vide ea, quę posita sunt suprà, in dictione, Absolutio ordinaria, quòad fratres post. §. 11. — Collector.

¶ IDEM Eugenius concessit omnibus fratribus Minoribus, ac etiam Nouicijs, in religione perseuerare volentibus, qua- — 2
E tenus possint eligere Confessorem idoneum, qui auctoritate Apostolica, absoluat eos in articulo mortis, ab omnibus peccatis, & censuris ecclesiasticis, etiam sedi Apostolicę reseruatis, siue ex alia quacunq; causa prouenientibus; & plenariam omnium peccatorum indulgentiam largiatur. Quam indulgentiam prędicti fratres consequantur, etiam si prędictũ Confessorem eligere non potuerint, seu obliti fuerint; dummodò moriantur in statu gratię. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 77. — Pro mortui articulo: etiã per nouitijs. — Indulgentia plenaria.

3 ¶ IDEM Eugenius concessit fratribus Mino. de Obser. Prouinciarum Regni Castellæ, quatenus singuli Prælati dicti ordinis, quocunq; nomine censeantur, & Cōfessores per ipsos Prælatos deputati, vel pro tépore deputādi, singulorū conuentuū, locorū, domorū, & Eremitoriorū huiusmodi, semel tantū absoluere omnes, & singulos fratres professos, conuersos, atq; nouitios, habentes propositū profitendi; necnon perpetuo donatos, oblatos, præsentes, & futuros ipsorū conuentuū, locorū, domorū, & Eremitoriorū huiusmodi; ab omnibus, & singulis suis peccatis, excessibus, & delictis; etiā quantumcunq; enormibus; & à quacunque simonia, in curia, vel aliâs vbicunq; ante, & post ingressum religionis cōmissa; necnon, quibuscunq; excōmunicationū, suspensionū, & interdicti, alijsq; ecclesiasticis cēsuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, Apostolica, vel sedis Apostolicę Legatorū, delegatorū vel subdelegatorū, ordinaria, vel alia quauis auctoritate; etiā per Synodales, aut Prouinciales, aut Generaliū Cōciliorū cōstitutiones; & quoscūq; processus Apostolicos, & quascunq; extrauagātes; vel iuxta ipsius Ordinis regularia instituta, quomodolibet promulgatis, in genere, vel in specie, si quas incurrerint ante, & post ingressum religionis; etiā si talia sint, propter quæ Apostolica Sedes specialiter, & expresse sit meritò consulenda. Necnon, cū singulis supradictis, super quibuscunque irregularitatibus, & inhabilitatibus, quouis modo contractis, in omnibus, & singulis, etiā sedi prædictæ specialiter, & expresse reseruatis (bigamię, homicidij voluntarij, mutilationis membri, casibus duntaxat exceptis) semel similiter dispensare, ac eos habilitare; vt non promoti, ad omnes Sacros ordines, & missarū celebrationē, promoueri possint, & ipsi promoti in eisdē ministrare valeant. Et quòd, ad quascunq; dignitates, administrationes, & officia dicti ordinis (etiam si curam habeāt animarū) recipi, illisq; pręfici, & assumi, Apostolica auctoritate valeant, & possint. Et voluit, quòd si prædictas censuras, vel earū aliquā, ignoranter, vel inaduertēter incurrere cōtigerit, à talibus Prælati, & Cōfessores supradicti, quoties opus fuerit, & opportunū, absoluere, ac super irregularitate, vel irregularitatibus, ex talibus censuris, postea celebrādo, vel prędicando, vel diuinis se immiscendo, vel aliâs contracta, vel cōtractis, quoties opus fuerit, vt similiter dispensare auctoritate prædicta valeant, misericorditer de gratia specialiter concessit. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 85.

Pro professis fratrib⁹. Pro nouitijs. Pro oblatis Absolutio plenaria, p semel in vita.

Censurę.

Dispēsatio pro semel in vita.

Promotio ad ordines Sacros & officia Ordinis.

A B C D E

¶ Ad-

A ¶ Aduerte, quòd ad gaudendum suprascripta concesione, oportet dicere semel 7. Psal. singulis septimanis vnius anni, prout latè ponitur infrà post. §. sequens. Collector.

¶ Idem Eugenius concesit omnibus, & singulis supradictis, præsentibus & futuris, Prælatis, & Subditis, professis; côuersis, & cû proposito profitendi nouitijs, in sinceritate fidei, & vnitate Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, & obediêtia suæ Sâctitatis, suorumq; successorû Romanorum Pontificum, canonicè intran- 4 Particularis pro Regnis Castellæ.

B tium, existêtibus, quòd eis quicunq; Presbyteri sæculares, vel Regulares, perpetuis temporibus, omnium peccatorum suorû, de quibus, in genere, vel in specie, corde contriti, & ore confessi fuerint; & etiam de oblitis, indulgentiam, & remisionê, in mortis articulo, auctoritate Apostolica, liberè, & licitè concedere valeant: ita etiam, quòd si in illo reputato mortis articulo, non decesserint, semper indulgentia prædicta intelligatur reseruari, ad verum mortis articulum. Scilicet, ne (quod ab- Indul. ple. in mortis articulo.

C sit) propter huiusmodi gratiam reddantur procliuiores ad illicita, in posterum committenda, voluit, quòd, si ex confidentia huiusmodi, aliqua forma committant, ad talia, prædicta indulgentia, nullatenus suffragetur.

¶ Voluit etiam idem dominus Papa, quòd singuli prædictorum, qui sufficientis litteraturæ fuerint, per vnum annum à tempore, quo concesione huiusmodi gaudere voluerint, singulis: septimanis (impedimento cessante legitimo) semel, se- Aduerte ad côditionem hic appositam.

D ptem Psalmos pœnitentiales, cum Litania, recitent siue legant; alij verò, non sufficienter litterati, alias orationes (iuxta Confessorum suorum arbitrium; prout animarum suarum saluti visum fuerit) dicere teneantur. Et quòd si forsan impedimento detenti, in dictis anno, & septimanis, orationes prædictas commodè dicere non potuerint, vel & inaduertentia, aut obliuione omiserint; ex tunc alia septimana sequentis anni, supplere teneantur. o. fo. 62. Et ffo. 65. conce. 86.

E ¶ Sciendum, quòd suprascriptam concesionem Eugenij, extendit postea Pius secundus, ad totam familiam, de quo habetur transumptum, licèt non impressum. Sed ista concesione cômuniter non vtuntur fratres; quia nolunt laborare in dicêdis. 7. Psal. ex eo, quòd credût, quòd quidquid in ea continetur, postea fuit, sine tali onere, concessum. Itê est aduertendû, quòd licèt hoc comitatur quibuscunq; Prælatis ordinis, tamen iam est declaratum, nô intelligi de Casibus reseruatis Ministris, vt Collector.

 patet

patet infrà post. §. 10. & quòd intelligitur prò censuris contractis ex ignorantia, vel inaduertētia, de quibus, toties, quoties possunt absolui, &c. Et tñ, nō possunt etiā, in hoc, vti hac gratia, A
Nota. sine licētia Superiorū. Vnum tamen singulare cōtinetur in ista concessione. s. quòd Indulgentia plenaria de articulo mortis, semper intelligat̄ reseruata prò vero articulo; quod est magni effectus, & nullibi in nostris Priuilegijs reperitur sic concessum. Aduertendū est insuper, ꝙ pro tribus, non alibi fortè repertis, deberet quilibet frater laborare per annū, in dicendis. 7. Psal. B
vt posset vti ista facultate. Primò, vt à quolibet Confessore, deputato per Prælatū, posset absolui à censuris, ignoráter, vel inaduertenter incursis, & dispēsari in irregularitatibus, propter ipsas incursas, vel cōtractas. Secundò, vt posset absolui, quantū ad semel, ab excommunicatione in specie. s. vt ego intelligo, & videtur intelligendū, nominatim à Papa, vel eius auctoritate, non tamen reseruata; quia denominatim, nescio vbi habeamus auctoritatē absoluendi, nisi hic. Tertiò, quia vt supradixi, hæc C
Indulgentia plenaria reseruatur ad verum articulum mortis. Et potest addi quartum. s. quòd Indulgentia plenaria habeat locum, in oblitis, & in confessis in genere; quia quando hoc nō exprimitur, sunt multæ opiniones, vtrū subintelligátur, vel nō.

5 Absolutio plenaria ꝑ semel in vita & in mortis articulo.

SIXTVS. 4. cōcessit omnibus fratribus Min. de Obser. præsentibus, & futuris, tam professis, quàm nouitijs, qui tñ habent propositum profitendi; necnon sororibus S. Claræ, & Tertiarijs vtriusq; sexus, & famulis, & seruitoribus prædictorū omnium; D
vt quilibet eorū possit semel eligere Confessorē de huiusmodi obseruantia, qui audita eius Cōfessione, pænitentiā salutarem iniungendo, absoluat eos, ab omnibus criminibus, excessibus, & cēsuris Ecclesiasticis; & dispenset cū eis in omnibus irregularitatibus, si quas fortè contraxerint (homicidio volūtario, & mutilatione mēbri semper exceptis) & ei remissionē generalem, & plenariā omniū peccatorum impartiri valeat. Et quòd hoc idem possit in mortis articulo. o. fo. 64. & ffo. 68. conce. 131. E
& fffo. 96. conce. 341. vbi ponitur in forma propria supplicationis; & excipitur irregularitas ex bigamia prouenieꝰs.

Dispensatio.

Collector. ¶ ADVERTE circa hanc concessionē, ꝙ licèt Sixtus nō excipiat in ea irregularitatē ex bigamia prouenieꝰtē; tamē pro excepta debet semper haberi; quia est grauior reliquis ad dispēsādū. Et quia in alia cōcessione infra posita in dictione, Dispensatio. §. 12. illā excepit expressè; & quia fortè illa facta fuit post istam;

A licèt hoc non constet; quia non habent datas. Vtrumtamen aliter sit iudicandum, prudens lector aduertat.

¶ Aduertendum est etiam, quòd iam pluries declaratum est, scilicet, quòd à Casibus reseruatis Ministris, non potest aliquis absolui, sine eorũ licentia, & minus à censuris, auctoritate Apostolica, postèa latis, & reseruatis.

¶ IDEM Sixtus concessit omnibus, & singulis Prędicatorum, & Minor. Ordinum Professoribus, qui tunc erant, & qui pro 6
B tempore perpetuò erunt; vt Confessor idoneus eorundem Ordinum, quem quilibet pro se, de sui superioris licentia, duxerit eligendum, eorundem confessione diligenter audita, pro commissis per eos excessibus, & peccatis, semel in vita, in forma confessionalis, per ipsum edita, & in mortis articulo, plenariam absolutionem, & peccatorum huiusmodi remissionem, impendere valeat; etiam si, ante factam eorundem Ordinum professionem, eos decedere contigerit. B. fo. 65. Et
C ffo. 148. conce. 360.

Absolutio plenaria p semel in vita & i mortis articulo.

¶ Aduerte, quòd istud intelligitur, sub forma confessionalis per ipsum edita, in qua, vt credo, reseruabantur casus Sixtinæ, quæ incipit. Et si Dominici gregis. Et habetur in summa, infra in dictione, Excommunicatio. 2. notabili.

Collector.

LEO 10. concessit licentiam, & facultatem omnibus Monialibus sanctæ Claræ, & ancillis Beatæ Virginis, vt quater in anno, possint se, à suis Superioribus, siue Confessoribus, 7
D aut alijs fratribus, de Ordine fratrum Minor. per Superiores deputatis, facere absolui, ab omnibus peccatis suis, qualitercunque commissis. Ac similiter absolui, vel potius dispensari, ab omnibus, & singulis votis (exceptis substantialibus, emissis in earum professione) quæ solent, fœminea leuitate, pro qualibet minima necessitate, emitti. Ità tamen, quòd nulli ipsarum hæc gratia suffragetur, si confisæ de ipsa, aliquid attentarent committere, quod oculos Diuinæ maiestatis, earum
E violando professionem, offenderet. Et insuper placuit suæ sanctitati, de benignitate Apostolicę pietatis, concedere facultatem earum Confessoribus, de licentia Prælatorum, easdem audientibus, quòd ea plenitudine eas absoluant, & illi statui innocentiæ restituant, qua sanctitas sua faceret, si ipsamet in confessione auscultaret peccata. Et quòd posthac, eádem auctoritate Apostolica, omnibus, & singulis sanctã benedictionem impartiantur, nomine Sanctitatis suæ. o. ffo. 93. cõce. 290.

Quatuor absolutiones plenariæ.

Dispensatio.

Benedictio Papalis.

Collector. ¶ Vide propè finem huius dictionis, seu Capituli, qualiter præfatæ absolutiones debeant fieri. A

8 Absolutiones plen. pro multis festiuitatibus.

¶ IDEM Leo concessit Monialibus sanctæ Claræ, sub cura fratrum minorum obseru. existentibus, vt in omnibus solemnitatibus Domini Sabaoth, & Virginis Mariæ, ac omnium sanctorum, & sancti Patris nostri Francisci, & Sanctæ Claræ, possint Confessores earum, in absolutionibus suarum Confessionum, eas plenariè absoluere, & pænitentiam salutarem iniungere. B. ffo. 42. conce. 132. B

Collector. ¶ Circa hanc absolutionem, vide quæ ponuntur propè finem huius dictionis, seu Capituli.

9 Absolutiones plen. pro multis festiuit. & alijs diebus.

¶ IDEM Leo concessit ancillis, & sororibus Ordinis Beatæ Mariæ Virginis, sub regimine fratrum Min. Obser. existentibus, vt in omnibus solemnitatibus Domini sabaoth, Beatę Mariæ Virginis, & Petri, & Pauli, & sancti Francisci, omniumq; Sanctorum, atq; per totam maiorem hebdomadam, Confessores earum, quicunq; fuerint, siue ordinariè, à Prælatis deputati, siue aliter (dummodo eas audiant de consensu suorum Prælatorum) possint in absolutionibus earũ, de peccatis suis, eas plenariè absoluere, ac penitentiam salutarem iniungere. Quò verò ad fratres, prius suorum Superiorum, & eorum curã gerentium, licentia, & assensu habitis. B. ffo. 43. conce. 137. C

10 ¶ Circa hanc concessionem vide infra propè finem huius dictionis, vel Capituli.

Absolutio plenar. pro die Sanctæ Catherinæ.

¶ IDEM Leo finaliter concessit fratribus min. regul. Obser. quòd semel in quolibet anno, vltra alias indulgentias, quas à Sede apostolica habent, possint plenariè absolui, & indulgentiam plenariam consequi, in festo Sanctæ Catherinæ Virginis, & martyris. o. ffo. 94. conce. 299. D

¶ Pro huiusmodi absolutione, vide prope finem huius dictionis.

Collector. Resolutio. ¶ Epilogatio, seu resolutio concessionum suprapositarum est, quòd fratres Minores, & Moniales sanctæ Claræ, ac tertij Ordinis, possunt absolui ab omnibus peccatis, & censuris plenariè, semel in vita, & in mortis articulo. Item quater in anno, diebus, quibus maluerint, & in festis Domini sabaoth, & Beatæ Virginis, omniumque sanctorum, & Apostolorum Petri, & Pauli, ac sancti Francisci, sanctæ Claræ, sanctæ Catherinæ, & per totam maiorem hebdomadam; de consensu tamen suorum Prælatorum. ¶ Qualiter autem intelligatur præfata absolu- E

A tio plenaria, & quorum Prælatorum requiratur licentia, seu consensus, declaratur in sequentibus, quæ benè notare oportet.

QVIA circa huiusmodi absolutiones plenarias, à Leone. 10. concessas, nonnulli fratres decipiuntur, credendo, quòd possint eis vti, absque licentia suorum Superiorum; aduertendum est, quòd in omnibus ipsis (vltima duntaxat excepta) semper positum est à Summo Pontifice, quòd solùm possint fratres, seu moniales, sic plenariè absolui à Prælatis suis, vel à Confessoribus, per eos deputatis, seu de licentia eorundem. Sed ad omnem ambiguitatem, circa hoc tollendã, quòd, scilicet, absque licentia Superiorum, & non quorumcunque; sed saltem Prouincialium, non potest quis præfatis absolutionibus plenarijs gaudere, quoad Casus reseruatos. Notanda est, ac menti commendanda quædam clausula, in tabula Congregationis generalis Burdegalensis posita, tenoris subsequentis. Collector.

B

C

VT fratribus, iuxta regulæ puritatem, maior recipiendi sacramentum pœnitentiæ tribuatur occasio, Reuerendissimus Pater Minister generalis, tàm quoad fratres, quàm quoad moniales, reuocat omnes gratias, facultates, confessionalia, & indulgentias, & quaslibet litteras, sub quacunque verborum forma, etiam à Sede apostolica concessas, siue vigore Bullæ Cruciatæ, vel fabricæ sancti Petri de vrbe; aut quarumlibet Confraternitatum, in quantum sunt in præiudicium casuum Ministris reseruatorum; declarando esse contra Sanctissimi Domini Papæ voluntatem, tàm fratres, quàm sorores vti præfatis gratijs, quoad confessiones faciendas de Casibus prædictis, aut contra instituta Ordinis; absque licentia præfati Reuerendissimi Ministri generalis, aut Prouincialium Ministrorum, quouis modo sit; etiam irritum esse, & inane quidquid aliàs fuerit attentatum. Et hoc vigore cuiusdam Breuis, præmissorum declaratorij, ab Alexandro Papa olim concessi, & Breuis specialis Leonis decimi, Reuerendissimo Patri Ministro generali missi, & in hoc Capitulo publicati. Statutum Capituli generalis circa absolutiones casuum reseruatorum.

D

E

¶ INSVPER circa prædictas absolutiones plenarias à Leone decimo concessas, est aduertendum, an huiusmodi absolutiones se extendant ad censuras excommunicationum, vel irregularitatum, aut casuum reseruatorum Papæ; quia de Collector.

eis non fit aliqua mentio in littera Concessionum. Et an A
etiam se extendant ad remissionem pœnæ, debitæ pro peccatis, in præsenti, aut in purgatorio, sunt opiniones. Nam aliqui dicunt, quòd sic, ad omnia supradicta, cùm sit Priuilegium Principis, quod latissimè est interpretandum; maximè cũ hoc verba patiantur. Alij in dubium vertunt, nonnullis rationibus moti. Mihi securius videtur, non præcipitare sententiam, sed disputationi relinquere: & quòd quando aliquis vult vti in dictis diebus prædicta concessione, dicat Confessor, post com- B
munem absolutionem a peccatis. Et etiam absoluo te plenariè. Et valeat quantum valere possit.

¶ Item est aduertendum, quòd, sicut patet ex dictis, & ex littera ipsarum absolutionum, ipsæ non sunt vniformes, seu æquales; & ideò, non eodem modo debet impendi absolutio, quandocunq; occurrunt dies, in quibus concessæ sunt. Quapropter, nè in hoc aliqui minus docti decipiantur, operæpretium visum est, in calce huius Summarij, diuersas absolutiones breues, & C
compendiosas, iuxta diuersitatem huiusmodi concessionum superaddere.

¶ Forma absolutionis, pro quattuor vicibus, in quibus potest quis absolui, diebus, quibus maluerit, quolibet anno prout dictum est supra §.7.

Formę absolutionis plenariæ.

AVCTORITATE tibi concessa, & mihi commissa, ego te absoluo, sic plenariè, illi statui innocentiæ restituo, quomodò sanctitas Domini nostri Papæ faceret, si ipsemet, in confessione, D
tua peccata auscultaret. Et eadem auctoritate Apostolica, tibi sanctam benedictionem Papalem impartior. In nomine Patris & filij &c.

¶ Forma absolutionis, pro omnibus alijs vicibus, in quibus potest impendi absolutio plenaria, vt habetur supra in §.8. & 9.

AVCTORITATE tibi concessa, & mihi commissa, ego te absoluo plenariè ab omnibus peccatis tuis, inquãtum prædicta auctoritas se extendere potest. In nomine patris, &c. E

¶ Forma absolutionis, pro absolutione, quæ impendi potest, in festo sanctæ Catherinæ, quia differt ab omnibus supradictis, vt patet supra §.10.

AVCTORITATE tibi concessa, & mihi commissa, ego te absoluo plenariè, ab omnibus peccatis tuis, inquantum huiusmodi auctoritas se extendere potest, & concedo tibi Indulgentiam plenariam oĩum peccatorum tuorum. In noĩe Patris, &c.

Ex

A ¶ *Ex Priuilegijs Monachorum sancti Benedicti obseruantium.*

BENEDICTVS. 13. concessit Monachis pro articulo mortis, Plenariam indulgentiam, seu absolutionem; & quòd, si infirmarentur, & crederentur morituri; putà, quia viderentur agonizare; & absoluti plenariè, iterùm conualescerent, quòd iterùm, & in mortis articulo valerent absolui. o. 11

B ¶ *Ex Priuilegijs monachorum Cartusiensium.*

SIXTVS. 4. concessit, quòd fratres, seu Monachi Cartusień. possint eligere Cõfessorem idoneum dicti Ordinis solùmmodò, qui eos, semel in anno, in festiuitate Natiuitatis B. Mariæ Virginis, ab omnibus, & singulis peccatis suis, etiam Sedi apostolicæ reseruatis, plenariè absoluere valeat in perpetuũ. o. 12

¶ *Ex Priuilegijs fratrum ordinis sancti Hieronymi.*

C N. concessit, quòd gratia, quam habet Ordo sancti Hieronymi, vt fratres possint absolui plenariè, intelligatur etiam de peccatis, quocunq; tempore, cõfessis, licèt tunc non confiteantur. 13

ANNOTATIO CORDVBAE.

D *QVOAD §. 9. vbi Collector dicit, quòd non possunt fratres vti præfatis concessionibus Leonis 10. quòad absolutiones plenarias, sine licentia suorum Prælatorum &c. Notandum, quòd quòad lucrandum Indulgẽtias, & similiter quòad absolutiones à censuris, secundum quod conceditur, quòad hoc, in ipsis Priuilegijs, saltem in foro conscientiæ, bene possunt fratres vti præfatis concessionibus, sine licentia suorum Prælatorum; nõ autèm quòad absolutionem à Casibus reseruatis, in Ordine Minor. Prouincialibus; quia declarauit Reuerendissimus P. F. Franciscus de Angelis Minister Generalis in Capitulo prouinciali Prouinciæ Castellæ Toleti, celebrato anno Domini 1524. me præsente, quòd sic erat intelligenda Bulla, seu concessio præfata: & quòad hoc vltimũ, de Casibus reseruatis, idem expressè ibidem dicit Collector, ponens aliam declarationem cuiusdam Cap. gen. de quo latius infra, tit. Cruciata, dicendum est: ibi videatur. Videatur alia concessio Sixt. 4. facta Confessoribus Monialium, pro intrantibus Monasteria Monialium, sine dolo, vt habetur ffff. 96. concessione 33. & habetur in Compendio, tit. absolutio, quòad seculares 2. §. 9. & infra annotatur ibidem.*

E

CAPVCCINI ANNOTATIO. A

In §. 3.

Modus nũc obseruãdus à Capuccinis in receptione Nouitiorum.

VOD AD §. 3. est sciendum, à nobis Capuccinis obseruatum, in receptione nouitiorum, priusquàm habitu induantur, eis omnia impedimenta, Sedi Apostolicæ reseruata, notificare & maximè quæ exstãt in Bulla Cœnæ Domini; & si in aliquo illorũ reperirentur esse incursi, pro absolutione mitterentur; sed si post susceptum habitum, de aliquo illorum recordarentur, tunc à Magistro nouitiorum, iuxtà Ordinis Priuilegia, poterunt absolui; dummodò tamen non reperirentur esse illis criminosis impedimẽtis irretiti, quos Sixtus V. in sua Bulla edita anno. 1587. contra criminosos, prohibuit, recipi ad Religionem, vtputà illegitimi, criminosi, & redendis rationibus obnoxij; licèt, quoad illegitimos, sit à Greg. XIIII. posteà reuocata, vt infrà dicemus, in verbo, Nouitius: & ita hucusq; fuit semper obseruatum, ex mente summorũ Pontificum, qui pro tempore fuerunt; & ita patribus nostris obseruandum esse declararunt; & in spetie Sixtus V. Sed nunc retulit mihi R. P. F. Bonauentura à Mõte Regali, Ordinis nostri Procurator, quòd à sanctitate præsentis Pontificis Clementis VIII. viuæ vocis oraculo, aliter in hoc obseruandum esse, fuit ei ordinatum, videlicet. Quòd quandocunq; Nouitius aliquis reperiatur sic, vt supra, impeditus, antè professionẽ, mittatur ad quos spectat eorum repræsentatio; non obstante, quòd habitum recepisset; & iid obseruari, iam est per totam Congregationem mandatum: Sed quid faciendum, quando ij, qui veniunt ad Religionem vouissent, aliam ingredi? Vide infra in Verbo Nouitius, in nostra Annotatione part. 3. de Nouitiorum absolutione & in verbo Votum, in princ.

B

P.F. Bonauentura à Monte Regali.

C

D

Quantùm autèm ad formulas illas absolutionum, quas ponit supra Collector, in fine huius verbi, volui eis, istas alias subnectere, quæ solent, etiã præsenti tempore, in pluribus obseruari; vt ea quisque vti possit, quam sibi malueris.

Forma absolutionis plenaria.

¶ Hæc est forma absolutionis, abstracta de formulario Domini Papæ, pro habentibus Indulgentiam plenariã à pœna, & culpa.

Primò dicat infirmus, si potest, Confiteor Deo omnipotenti, totum. Si verò non potest, dicat alius, eius nomine. Posteà Confessor, cui fuit generaliter, vel spetialiter confessus, dicat. Misereatur tui omnipotens Deus. Consequenter subiungat, & dicat absolutionem. B

Absolutio plenaria à pœna, & culpa.

VCTORITATE Dei, & beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, tibi concessa, mihiq; in hac parte commissa, ego te absoluo ab omni sententia excommunicationis, maioris, vel minoris, si quam incurristi; & restituo te

vnitati

A *vnitati fidelium, & sanctis Sacramentis Ecclesiæ. Item, eadem auctoritate, absoluo te ab omnibus peccatis tuis, & à transgressione Regulæ, & statutorum. Item auctoritate Dei, & beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, & etiam Domini nostri Papæ N. summi Pont. mihi in hac parte commissa, in quantum claues sanctæ Ecclesiæ se extendunt, si ista vice morieris, absoluo te, ab omnibus pœnis, tibi in Purgatorio debitis, propter culpas, & offensas, quas contrà Deum, animam tuam, & proximum tuum commisisti; & quantum mihi permittitur, re-*
B *stituo te illi innocentiæ, in qua eras, quando baptizatus fuisti. Si verò ista vice non morieris, reseruo tibi Plenariam Indulgentiam, concessam à Domino Papa, pro vltimo articulo mortis tuæ, vt in ea commissione præfatæ Indulgentiæ Domini nostri Papæ continetur. In nomine Pa † tris, & Fi † lij, & Spiritus San † cti. Amen.*

¶ Hæc est forma absoluendi, quę absoluit ab omni casu, etiam pertinente ad Papam, & datur Fratribus in agone existentibus, auctoritate Priuilegiorum Ordinis. Forma alia plenissima

C D*OMINVS noster Iesus Christus, per merita suæ sacratissimæ passionis, te absoluat, & gratiam suam tibi infundat; & ego auctoritate ipsius, & beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & summorum Pontif. mihi in hac parte commissa, & tibi concessa, absoluo te ab omni vinculo excommunicationis, maioris, vel minoris, vel sententia suspensionis, & interdicti; & dispenso tecum in omni irregularitate, si quam contraxisti; & restituo te vnioni, & participationi fidelium, necnon sanctis Sacramentis Ecclesiæ. Eadem auctoritate ego absoluo te, ab omni transgressione*
D *votorum tui Ordinis, & Statutorum Papalium, generalium, prouincialium, custodialium, localium, & synodalium quorumcunque. Eadem auctoritate absoluo te, ab omni diuino officio malè persoluto, horis indebitè transpositis, vel dimissis. Item eadem auctoritate ego absoluo te, ab omnibus peccatis tuis, quibus contra Deum, fragilitate humana, ignorantia, vel malitia deliquisti; concedens tibi remissionem, & indulgentiam plenariam omnium peccatorum tuorum confessorum, & cunctorum, de quibus etiam non recordaris, aut oblitus fuisti: inquantum Claues Ecclesiæ se*
E *extendunt. Item eadem auctoritate ego absoluo te, à pœnis Purgatorij, quas pro peccatis commissis, & delictis in hoc mundo perpetratis meruisti, restituendo te illi innocentiæ, in qua eras, quando baptizatus fuisti. In nomine Pa † tris, & Fi † lij, † & Spiritus sancti. Amen. quòd si hac vice non decesseris, reseruo tibi hanc gratiam, vsq; ad extremum mortis tuæ articulum.*

ABSOLVTIO QVO'AD SECVLARES. A

¶ *Distinctio materiæ absolutionis infra positæ.*

Collector. IRCA absolutiones personarum seculariũ,per fratres Minores fiendas, sunt multa, & varia ordinata, & concessa,quę vt melius intelligi,& memoriæ commendari valeant, subsequenti ordine distinguuntur.

¶ Primò namq;ponuntur ea,quę generaliter concernunt Confessorum auctoritatem, seu facultatem,tàm ratione institutio- B
nis à Prælatis Ordinis factæ; quàm præsentationis, quæ Prælatis ecclesiasticis fieri debet;seu licentię,quam ab eisdem Prælatis, seu legatis sedis Apostolicę,obtinere contigerit. ¶ Secundò adduntur alia, quæ concessa sunt respectu absolutionum à Casibus reseruatis Episcopis, vel Papæ. De prædictis autem duobus,ponuntur etiã aliqua notabilia infra,in dictione Confessiones,& Confessores.¶ Tertiò superadduntur nonnulla,quę aliqui summi Pontifices decreuerunt contra quosdam aduer- C
sarios Religiosorum,qui aliquos errores dixerunt in materia huiusmodi absolutionum.

¶ *Absolutio quòad Seculares. Primò.*

1 Licentia audiendi Confessiones. LEXANDER. 4. concessit, quòd de licentia Legatorum Sedis apostolicæ, vel Ordinariorum locorum,possint fratres Minores, liberè Confessiones audire, Sacerdotum parochialium assensu minimè D
requisito: b. fo. 26.

2 Licentia seu pręsentatio. 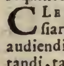LEMENS.4.concessit,vt quando Episcopi,vel alij Ecclesiarum Prælati,dederint fratribus Minoribus facultatem audiendi Confessiones subditorum suorum, & vota commutandi, talibus Prælatis decedentibus, possint prædicti fratres vti liberè prædicta facultate, donec viduatis Ecclesijs prouisum fuerit de Pastore. B. fo. 29. Et ffo.113. conce. 244.

Collector. ¶ Aduerte tamen,quòd si Confessores fuerint præsentati, ob- E
seruata forma iuris, eorũ præsentatio est perpetua, seu semper durat,in illo Episcopatu,vbi facta est; licèt Casus speciales sint petendi à successore.

3 Præsentatio Cõfes. 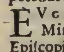VGENIVS.4. concessit omnibus Confessoribus Ordinis Minor.quòd quando non possunt commodè se præsentare Episcopis, quia sunt in itinere,vel alibi; & non possunt petere Casus Episcopales, eo casu possint plenariè vti auctoritate

Epi-

A Epiſcopali. o. fo.61. Et ffo.64. conce.78. Et fffo.95. conce.313. Pro fratribus itinerantibus.

¶ Idem Eugenius conceſsit, quòd quandò fratres ſe ſemel præſentauerint Epiſcopis, & obtinuerint caſus ſuos, licèt alibi poſtèa ad habitandum ſe transferant ad tempus, & poſtèa reuertantur ad eaſdem Diœceſes, non ſit neceſſarium, iteratò ſe præſentare eiſdem Epiſcopis, vel caſus de nouo obtinere. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 79. Et fffo. 95. conce. 314. 4 Præſentatio Confeſſorum.

¶ Aduerte quòd, vt ſupradictum eſt poſt. §. 2. reiteratio præſentationis non requiritur quando ſemel facta eſt, obſeruata forma iuris, qua taliter facta, eſt perpetua: tamen poſt mortem illius, cui ſic facta eſt, oportet petere caſus à ſucceſſore. De hac materia vide infra. §. 16. B Collector.

¶ Idem Eugenius declarauit, quòd quando quis tempore Paſchali ſe reperit in aliena Diœceſi, ſemper ibi intelligitur adeptus incolatum, vt ibi confiteri, & communicare valeat, quantumcunq; ibi paruo tempore ſteterit. o. fo. 61. Et ffo. 64. C conce. 80. Et fffo. 95. conce. 315. 5 Communicare.

¶ Aduerte tamen, quòd non poterit Euchariſtiam ſumere in Eccleſijs fratrum, in die Reſurrectionis, ſine licentia Parrochialis. Collector.

¶ Idem Eugenius conceſsit, quòd vbicunq; fuerint fratres Mino. (licèt Epiſcopi ſint Simoniaci, etiam in officio, & beneficio) poſsint fratres vti ſuis caſibus, ac ſi tales Epiſcopi non eſſent ſuſpenſi, ex quo tollerantur ab Eccleſia. o. fffo. 101. con- D ce. 403. 6 Simonia. Caſus Epiſcopi.

¶ Aduerte, quòd hoc eſt generale per extrauagantem. Ad euitanda. Collector.

Nicolavs. 5. conceſsit fratribus Mino. obſer. auctoritatem audiendi in Confeſsionibus omnes quarumcunque Diœceſum; & in illis, extraneos ac forenſes abſoluendi; etiam à caſibus, quos Diœceſani locorum, in quibus fratres ad hoc deputati fuerint, duxerint committendos. B. fo.30. & ffo. 114. E conce. 249. Et fffo. 58. conce. 159. 7 Licentia pro omnibus etiam forenſibus.

Sixtvs. 4. fecit eandem conceſsionem, per conſimilia verba, nil penitus immutando. B. fo. vbi ſupra, & conce. immediatè ſequentibus, in eiſdem libris prææallegatis. Et poſtea Leo. 10. hoc idem confirmauit, & de nouo conceſsit. O. fffo. 58. conce. 159. 8

¶ Idem Sixtus, conceſsionem præfatam reiterauit, ſubſequentibus verbis. Conceſsit nanq;, quòd fratres Mino. obſer. 9

præ-

Licentia pro omnibus etiam forensibus.

præsentes & futuri, possint audire Confessiones secularium A
vndecunq; venientium, ea auctoritate quam habent ab Episcopo in cuius Diœcesi existunt. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 3. & fffo. 96. conce. 325.

Collector.

¶ Quo ad huiusmodi concessionem, vide infra.§. 19. vbi magis amplè concessum est fratribus Carmelitis.

Pro fra. iti. Presen. cõ.

10 ¶ IDEM concessit, quòd Confessores nostri dum sunt in itinere & requiruntur, possint audire Confessiones sicut Parrochiani, & si non fuerint præsentati secundum formam Clementinæ. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 113. & fffo. 96. conce. 326. B

Præsen. cõfes. Pro fra. iti.

11 ¶ IDEM Sixtus concessit, quòd fratres Min. debitè præsentati, vel gratiosè à Prælatis recepti, possint extra suam Diœcesim subditos illorum audire, cum hoc possint curati de iure. o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 128. & fffo. 96. conce. 335.

Forma præsentatiõis Confessorum quolibet anno facienda.

12 INNOCENTIVS. 8. concessit certam formam præsentationis Episcopis faciendę pro fratribus Cõfessoribus modo subscripto qui talis est, scilicet, quòd Guardianus loci nostri vel ciuitatis, omni anno semel se repræsentet Episcopo vel eius locum gerenti in spiritualibus, vel mittat alium fratrem pro se & dicat eidem Episcopo. Reuerendissime Domine, ecce me præsento Reuerendissimę dominationi vestrę, pro me & omnibus Confessoribus deputatis, & deputandis à nostro Prouinciali, pro audiendis Confessionibus vestrorum subditorum, petendo humiliter vt dignemini esse contentus, vt cum vestra benedictione ipsos audiant in Confessione, & absoluãt. Et si quid auctoritatis vestrę, circa Casus vobis reseruatos velitis, nobis concedere dignemini. Et similiter circa votorum dispensationem. Ac etiam dignemini nos auisare, si quid habeamus facere pro salute animarum vestrę dominationi commissarum. Quo facto, siue concedat siue deneget, præfatus Sanctissimus Dominus Innocentius. 8. concessit, quòd statim Confessores prædicti, habeant auctoritatem omnem absoluendi ab omnibus, exceptis Casibus de iure reseruatis Episcopo vel Papæ. o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 153. Et fffo. 98. conce. 352. C D E

Alia forma præsentationis est melior & ait Nauar. in Manuali c. 27. nu. 266. in fin. c. & vide infra tit. præsentatio Confess. id quòd dicit Collector in §. vltimo.

13 LEO. 10. concessit quòd fratres Minores qui audiunt Confessiones, absoluendo in foro conscientiæ excommunicatos, non teneantur seruare formam, quæ obseruatur in publicis

A blicis abſolutionibus, ſcilicet, flagellationem cum Pſalmo. Interdictũ
Miſerere mei, &c. Et quòd tempore interdicti poſsint abſol-
uere à cenſuris in foro conſcientiæ illos, qui tunc confitebun-
tur peccata ſua, niſi tales cenſuræ eſſent ex quibus huiuſmo-
di interdictum emanaret. O. ffo. 59. conce. 174.
¶ IDEM Leo confirmauit, ac de nouo conceſsit ſupraſcri- 14
ptas conceſsiones Nicolai. 5. & Sixti. 4. §. 7. & 8. ac. 9. O. ffo.
58. conce. 159.
B ¶ IDEM Leo in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd ſuperio- 15
res fratrum mendicantium, teneantur omnino fratres quos
ad audiendas Confeſsiones ſubditorum Prælatorum Eccle- Præſentatio Confeſſorum.
ſiaſticorum pro tempore elegerint, eiſdem Prælatis perſona-
liter exhibere ac præſentare (ſi eos ſibi exhiberi, & præſen-
tari petierint) alioquin eorum Vicarijs (dummodo ad Præla-
tos vltra duas dietas accedere non cogantur.) Et quòd poſ- Examinatio Confeſſorum.
ſint prædicti fratres per eoſdem Epiſcopos, & Prælatos, ſu-
C per ſufficienti litteratura, & aliqua ſaltem huiuſmodi Sa-
cramenti peritia duntaxat examinari. Statuit etiam quòd
talibus præſentatis, & admiſsis, vel etiam indebitè recu-
ſatis confitentes, conſtitutioni, quæ incipit. Omnis vtriuſq; Licentia pro forenſibus.
ſexus (quòad Confeſsionem duntaxat) ſatisfeciſſe cenſean-
tur. Ipſique fratres etiam forenſium Confeſsiones audire
valeant, Laicos tamen Clericos ſeculares, à ſententijs ab
homine latis, nullatenus abſoluere poſsint. B. ffo. 25. con-
D ceſsione 72.
¶ Sciendum eſt circa prædicta, quòd per eundem Leonem. Collectos.
10. fuit poſteà conceſſum Ordini noſtro Minor. quòd in foro
conſcientiæ poſsimus vti noſtris Priuilegijs, ſicut ante Con-
cilium Lateranenſe poteramus, nonobſtantibus quibuſcun-
que in dicto Concilio ordinatis, & determinatis aliter vel in
contrarium diſponentibus, vt habetur in regiſtro ordinis
in actibus Reuerendiſsimi Patris fratris Franciſci Licheti
E Miniſtri generalis. De quo vide infra in dictione. Conci-
lium. §. 7. Et ideò quo ad forum conſcientiæ non tenemur
ad ſtatuta in præfato Concilio, nec adhuc forte in foro ex-
teriori, ſicut infra declarabitur, in dictione Priuilegia, pro-
pe finem.

CLEMENS. 7. conceſsit, quòd Confeſſores Ordinis Mi- 16
norum ſemel præſentati alicui Epiſcopo pro Confeſsio-
nibus audiẽdis: vt moris eſt præſentari, poſt vnã præſentationẽ Præſentatio Confeſſorum.
non

non teneantur amplius præsentari, etiam si ad aliam transie- A
rint Diœcesim. o.

Collector. ¶ Circa suprascriptam concessionem dubitatum est, vtrum vnica præsentatio, de qua in ea fit mentio, intelligenda sit respectu vnius Episcopi, & vnius Diœcesis duntaxat; ità, quòd in vna Diœcesi non requiratur, nisi vnica præsentatio; etiamsi præsentati transierint ad tempus, ad aliam Diœcesim; & postèa ad illam met, in qua præsentati fuerant reuertantur; vel intelligi debeat quòd frater, Confessor semel in aliqua Diœcesi B præsentatus, non teneatur amplius in illa, nec in alia Diœcesi præsentari; sed sufficiat semel prò semper, & vbique. Videtur, prout cuidam iuris perito visum est, quòd intelligenda sit primo modo, quia sic consueuit intelligi alia consimilis suprapo-sita. §. 4 Et minimè sunt immutanda, quæ certam interpretationem habuere, vt in. l. Minime. ff. de legibus. Et quia cùm sit præiudicialis, debet strictè interpretari, per notata in. c. olim. de verborum signi. Nec obstat si dicatur, quòd sic intelligendo, ad nihilum deseruiret huiusmodi concessio, cùm iam idem C esset concessum per Eugenium. 4. vt supra. §. 4. quia in supplicatione, non est facta mentio illius concessionis, vt sic videretur, Clementem. 7. velle illam ampliare. Imò potiùs est credendum, quòd qui hanc petijt, ignorabat precedētem, ex quò, illius mentionem non fecit, vel quod subrepticiè fuit impetrata, scilicet, tacendo illud, quod debuit exprimi. Vide tamen circa hanc materiam, quæ habentur infra d. §. 16. vsq; 19. dictione D Absolutio quòad seculares 2. & præfatis non indigebis.

Contrariū tenet Cordubā in an not. in hoc §. 16.

¶ *Sequuntur nonnulla alia pertinentia ad Confessiones secularium, ex aliorum fratrum mendicantium Priuilegijs extracta. Et primò ea quæ tangunt directè fratres Prædicatores.*

17 Ex Priuil. fratrū Prædicator. Particul. pro regnis Castel. Deputatio quattuor Confessorum.

SIXTVS. 4. concessit, vt Vicarius generalis fratrum Ordinis Prædicatorum, Regnorum Castellæ, & Legionis, in qualibet domo dicti Ordinis ei subiecta, vbi cum, pro tempore, morari côntigerit; ac in eius absentia, singuli Priores, siue Præsi- E dentes singularum domorum dicti Ordinis, nunc, & pro tempore existentes, ac quattuor prædicti ordinis professores Presbyteri idonei, per Vicarium, & singulos Priores, siue Præsidentes prædictos, in singulis domibus deputandi, possint confessiones vtriusq; sexus Christi fidelium forensiū, ad singulas domos prædictas occurrentium, & ibidem proprium domiciliū non habentium, ac inibi confiteri volentium, toties, quoties

ibi-

A ibidem confitebuntur, liberè aud ire, & reos ab omnibus, & singulis peccatis, excessibus, & delictis per eosdem commissis, ac confessis, necnon excommunicationũ sententijs, & pœnis, in singulos fideles prędictos, in genere, vel in specie, ordinaria auctoritate latis, de quibus ipsi fideles se absolui petierint (dum tamen talia non sint propter quæ Sedes apostolica meritò sit cõsulenda) in loci Ordinarij absentia duntaxat absoluere, & eis super premissis pænitentiam salutarẽ iniunge- Excommunicatio. Commutatio votorũ.
B re, ac vota peregrinationis, & abstinentiæ, per eosdem fideles emissa, quæ loci Ordinarius, si pręsens esset, cõmutare posset, & ipsi fideles commodè adimplere non poterunt (in ipsius loci Ordinarij absentia) in alia pietatis opera cõmutare. Nec nõ omnibus, & singulis Christifidelibus, tàm forensibus, quàm in ciuitatibus, & locis, in quibus ipsæ domus consistunt, commorantibus, Eucharistiæ Sacramentum, quocunque tempore (festo resurectionis duntaxat excepto) eorundem fidelium, Eucharistia.
C parochialium Ecclesiarum, Rectorum absentium, & quorumlibet aliorum licentia minimè requisita, ministrare liberè, & licitè possint, & valeant; parcè tamen, nè quærelæ inde eueniant. B. fo. 44. Et fło. 128. conce. 287.

¶ Aduerte, quòd eandem auctoritatem habent Prouinciales. & Guardiani, siue Præsidentes domorum fratrum Minor. & quattuor Confessores per eos assignandi, vt prędictum est. Et hoc in regnis præfatis, & non alibi, virtute communicationis Collector.
D specialis, quæ habetur infra in dictione Communicatio Priuilegiorum. §. 9. & 10.

¶ *Ex Priuilegijs fratrum Augustinensium.*

BONIFACIVS. 8. prohibuit districtè, ne quis, fratres Ordinis Heremitarnm, sancti Augustini, quibus officia prædicandi, vel Confessiones audiendi à Prælatis Ordinis commissa fuerint, executionem officiorum ipsorum audeat 18 Prohibitio
E quomodolibet impedire. B. fło. 245. conce. 589.

¶ Aduerte, quòd supradicta concessio habet locum, dum tamen fratres obseruent Clementinam, Du dum. Collector.

¶ *Ex Priuilegijs fratrum Carmelitarum.*

VRBANVS. 4. concessit fratribus Carmelitis, vt de licentia Prælatorum ecclesiæ, possint audire confessiones omnium Christi fidelium, causa deuotionis ad eos 19

recurrentium, nisi talia commisissent, propter, quæ esset Sedes Apostolica meritò consulenda. B. fo. 85. Et ffo.168. concessione 392. A

Collector. ¶ Sixtus declarauit, quòd licentia, de qua in huiusmodi concessione fit mentio, intelligatur ità, quòd, scilicet, præfati Confessores sint præsentati, secundum formam iuris. B. fo. 98. & ffo. 181. conce. 439.

¶ De suprascripta Vrbani concessione dubitatum est aliquãdo, vtrum apud Carmelitanos, quibus directè facta est, haberetur in vsu, vt sic tàm illi, quàm reliqui Mendicantes virtute communicationis, seu extensionis Priuilegiorum, possent illa vti. Super quo ego, qui hanc collectionem feci, consului generalem Priorem præfati Ordinis Carmelitani, qui respondit, quòd absque dubio in partibus Italiæ, & Franciæ, vbi vigebat illius Ordo, habebatur præfata concessio in vsu, licèt forte in Hispania, propter paucitatem Monasteriorum prædicti Ordinis, vbi huiusmodi dubitatio insurrexit, non haberetur in vsu. Ac per consequens videtur, quòd non obstante supradicta hæsitatione, possint Mendicantes vti hac concessione, cui similis non reperitur in Priuilegijs Mendicantium. B C

Hic declaratur id quod in prima impressione post. §. 18. relinquitur in dubium.

¶ *Ex Priuilegijs fratrum Minimorum.*

20 SIXTVS. 4. concessit fratribus Ordin. Minimorum auctoritatem Confessiones audiendi, & ab omnibus Casibus excommunicationis, suspensionis, interdicti, ac super quacunque irregularitate, Ordinario, tàm à iure, quàm ab homine reseruatis, toties quoties opus fuerit, absoluendi, & dispensandi, ac vota quæcunque permutandi; & relaxandi, & pœnitentiam salutarem iniungẽdi, sicut potest Diœcesanus, idest, sine aliqua præsentatione. B. fo. 5. concessione 8. D

Excommunicatio. Dispensatio.

Collector. ¶ Vtrum prædicta concessio sit intelligenda respectu fratrũ duntaxat, vel etiam secularium, non potest clarè elici ex littera; propter quòd oporteret consulere aliquem fratrem doctum Minimorum, ad sciendum, qualiter ipsi illam intelligãt, & ea vtantur, nam aliter vti illa, quòad seculares, non esset securum. E

Vide infra in annotatione Cordubæ.

Collector. ¶ Resolutionem cõcessionum præscriptarum, vide infra propè finem totius materiæ absolutionum, illamq; benè nota, ne in errorem te labi contingat.

ANNO-

A ANNOTATIO CORDVBAE.

VO'A D.§.12.notandum,quòd potest fortè aliquibus videri, quòd solùm Confessores præsentati, secundùm hanc formam Innoc. 8. de qua in ipso. §. 12. agitur, habeant auctoritatem absoluendi, & dispensandi concessam ibidem ab Innoc. 8. & non alij Confessores præsentati, secundum Clem. dudum. Sed saluo meliori iudicio, videtur cuidam patri satis docto, & forte verius, quòd omnes Præsentatio Cõfessorum.
B *Confessores, quomodòlibet legitimè, aut debitè præsentati, habeant prædictam auctoritatem, modò sint præsentati, secundum hanc formam Innoc. 8. modò secundum aliam communem, secundum Clem. dudum, seu secundùm aliam debitam formam; & ratio est, quia, vt in eod compendio habetur immediatè in. §. 11. præcedente Sixt. 4. concessit omnibus debitè præsentatis, sine vlla distinctione, quòd possint audire extra Diœcesim, &c. & similiter ipse Innoc. 8. dicit, quòd Confessores debitè præsentati id possint (vt habetur in eodem Compẽdio, Absolutio, specialiter de Casibus re-*
C *seruatis, quoàd seculares secundò fo. 57. §. 12. §. 13.) Item, quia sicut declaratio primi casus excommunicationis, quem idem Innoc. 8. sub eodem contextu fecit (vt patet fo. 650. & sfff. 98. concessiones 353. vt etiam habetur in eodem Compẽdio, Absolutio, quoàd seculares 2. in dicto fo. 57. §. 12. & §. 13.) tangit omnes Confessores, quomodòlibet debitè præsentatos; aliâs enim esset absurdum aliter id intelligere, vt etiam communiter conceditur, & tenetur. Ergo similiter illa auctoritas dispensandi, debet intelligi concessa omnibus debitè præsentatis, secundùm quamcunq; formam;*
D *quia, & vtrobiq; semper dicitur ibidẽ, ante, & post (præfati Cõfessores) & quòd Confessores debitè præsentati id possint, vt patet in Compendio in dicto fol. 75. §. 12. §. 13. ex quibus omnibus, patet de intentione Domini Innoc. 8. esse, quòd omnes præfati Confessores, quibus, scilicet, sit præfata declaratio primi Casus reseruati, qui quidem sunt omnes, quomodolibet præsentati, habeant auctoritatem absoluendi, & dispensandi, hic ab ipso concessam in hoc. §. 12.*

¶ *Quoàd. §. 16. vbi circa concessionem Clem. 7. dubitat Collector, quo-*
E *modò sit intelligenda, & opinatur, quòd sit intelligenda strictè, sic, scilicet, quòd Confessor semel præsentatus, non teneatur iterum in eadem Diœcesi se præsentare, & censetur præsentatus in eadem Diœcesi, &c. tu dic, vt dicit quidam pater in huiusmodi satis eruditus, & fide dignus quod debet intelligi latè, sic, scilicet, quòd Confessor semel debitè præsentatus, non tenetur amplius se præsentare, in eadẽ Diœcesi, nec in alia quacunque, ad quàm se transtulerit ad morandum, ad tempus, vel in perpetuum; sed iam censetur semper, & vbique, debitè præsentatus; & ratio est, quia intentio* Auctor ex primis Bullæ Crucia-

impetrantis hanc concessionem, fuit talis (vt ipsemet Imperat.r dixit) & intentio Papæ concedentis, conformatur intentioni impetrantis, nisi aliundè sit dolus, vt est communis practica & regu. iuristarum. A

¶ Quoad. §. 19. vbi Collector innuit, secund. multos docto. ibi allegatos, quòd nos fratres Min per cõicationem Priuileg. non debemus, neq; possumus vti illa gratia Vrbani 4. concessa Carmelitis, si ipsi Carmeliti nõ vtuntur illa; quæ opinio videtur fundari in c. si de terra, de priuil. & c. cùm accessissẽt, de cõstit. & ff. de nundinis, l. 1. quæ refert etiam glos. 1. 1. q. 3. Priuilegiũ. Ex quibus omnibus videtur haberi, quòd Priuilegiũ perditur per nõ vsum, vel per vsum cõtrariũ, vt hic Collector innuit se tenere, secundũ aliquos iuristas. Sed certè hiis nõ obstant. videtur mihi, prout etiã videtur cuidã patri in huiusmodi satis erudito dicendũ (saluo meliori iudicio) post Panorm. in dicto c. cùm accessissent, quòd, cùm hoc indultũ fuerit concessum cõmunitati seu Ecclesiæ (vt est religio Carmelitarũ) & per cõmunicationẽ nostro Ordini Minorũ cõmunicatur ex æquo, ac si nobis fuißet specialiter concessum, non perditur, nisi legitimo tempore præscribatur; vt est casus in d. c. si de terra, & in c. accedentibus, de Priuil. vbi scilicet, in c. accedentibus, dicitur, hoc tempus esse 40. annorũ, & cum hoc etiã dico, quòd etiã oportet habere scientiã Priuilegij, & voluntatẽ nõ vtendi illo, ad hoc, vt per nõ vsum perdatur, vt patet in d. c. si de terra, in vers. detrahere voluistis, quæ omnia hic deficiunt; sicq; quòad fratres Minor. non est perditũ Priuilegiũ prædictũ per non vsum aliorũ, scilicet, Carmelitarum. Facit etiã ad hoc quod dicit Innoc. in d. c. accedẽtibus, quòd, scilicet, particulares canonici benè possunt sibi præiudicare, perdẽdo Priuilegium, per vnicã contrauentionẽ; sed ecclesiæ præiudicare non possunt, quin ea possit allegare, non esse sibi sublatum suum Priuilegium. quod fuit perditũ quòad particularẽ personã, & Panorm. in d. c. cùm accessissent, etiã dicit in fine, quòd si vnus vtitur, & nõ alter, Priuilegio multis concesso; nõ præiudicat nõ vtens, vtenti; de quibus etiã Siluest. tit. Priuilegiũ, §. xi. agit, cõcordans cũ hijs. Ergo licet aliqui fratres, seu Conuentus, seu Prouinciæ, ex voluntate, seu etiã (quod minus est, & nil præiudicat) ex ignorantia, vsi nõ essent tali Priuilegio, vel contra illud fecissent, non possent toto Ordini, seu alijs præiudicare. Quòad præscriptionẽ autẽ, quod supra dixi, hic deficere, notãdũ, quòd hoc ideò dixi, quia, scilicet, hoc Priuilegiũ, per cõmunicationẽ, & nouã concessionẽ, factũ est iã propriũ nostro Ord. Min per plures Summos Põtifices. Nõ dico ante hos xl. annos, sed & ante hos annos (nunc autẽ est annus Dñi 1539.) per Clem. 7. vt habetur, in Cõpendio tit. cõmunic. Priuileg. §. 19. & quãmuis, tũc esset nullũ (quod nõ credo) tñ per talẽ nouã cõcessionẽ Clem. 7. integrè reualidatur omnia; quia hæc omnia operatur cõfirmatio ex certa sciẽtia, qualis fuit ista, secundum Panorm. post Ioann. de

[Left margin notes:]
...re, tenet cũ collecto re eamque multis rationibus corrobo-rat. Dud. a. f. 183.

An priuilegium perdatur per non vsum.

A Pio. V. anno 1567 fuerũt oĩa cõfirmata q̃ sui pdecessores mẽdicãtibus

[Right margin letters: A, B, C, D, E]

A *Ligna. in c. cùm super de cau. pos. & gloss. in d. c. cùm audissent, quod etiam diffusè probat Sum. Ro. tit. absolutio 1. §. 122. & §. 123. & hoc idem ponit Collector compendij, tit. concilium, in fine, fol. 43. & tit. priuilegium, §. 33 quòd scilicet, possent vti priuilegijs suis, etiam si propter simplicitatem, & iuris ignorantiam, vsi non fuerint retroactis temporibus, dummodò eis non sit per præscriptionem, vel aliâs legitimè derogatum, ergo.* cōcessa fuere, & sic nō potest allegari præscriptio cū non sint nisi 20. anni ab ista cōcessione trāsacti.

Quòad. §. 20. notandum, quòd vt clare patet ex supplemento ffff. xi.
B *concessione 36. auctoritas absoluendi ab omnibus, à quibus potest Diœcesanus, concessa Minimis per Sixt. 4. sine dubio se extendit ad seculares, vt ibi patet: auctoritas autèm dispensandi, & commutandi vota non est concessa eisdem, nisi quòad fratres. quàmuis Collector hic dicat, quòd non potest de vtraq; haberi certitudo ex litera ipsius Priuilegij. Ideò tenendum est, quòd super seculares fratres nil possunt dispensare, aut commutare vota, virtute huius concessionis Sixt. 4. vt ait, quidam pater satis doctus & fide dignus; sic etiam respondit quidam Prouincialis Mi-*
C *nimorum, anno domini 1530. se hac gratia vti in absoluendo ab omnibus, nisi sint Papæ reseruata. Quòad dispensandum autèm, seu commutandum, non extendunt manus, quòad seculares.*

Sed per Bullam Pauli III. Patribus Societatis Iesu concessam, tollitur omnis dubietas ibi enim datur facultas cōmutandi in foro conscientiæ, omnia vota, in aliqua opera pia exceptis votis. Relig. Castit. vltramarino, Romæ, & S. Iacobi; & idem possunt Mendicantes per participationem. Item possunt dispensare in omnibus votis, quæ possunt Episcopi, exceptis de pe-
D *regrinatione vltra duarum dietarum, vt habetur supra in verbo, Absolutio quòad seculares 2. §. 12.*

Annot. capuccini.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Ex Priuilegijs RR. Patrum Societatis Iesu.

P*AVLVS III. concessit supradictis patribus Confessoribus, ab Ordinario approbatis, vt toties, quoties eis visum fuerit, possint suos pænitentes, in foro conscientiæ, absoluere ab om-*
E *nibus peccatis, & censuris Sedi Apostolicæ reseruatis, exceptis censuris in Bulla Cœnæ Domini cōtentis; & quòd possint eis. quodlibet votum in alia opera pia commutare, exceptis illis S. Iacobi, Romæ, & Hierusalem, Religionis, & Castitatis, vt vidisse testatur in Bulla authentica. Reuerendus Pater Emanuel Guttierez, in expositione Bullæ Cruciatæ. §. 9. num. 66. quæ reseruari ait in Collegio Valentiæ, & reperitur in Compendio Priuilegiorum ipsorum Patrum, verbo, Absol. §. 1.* Pater Emanuel.

Et Pius V. viuæ vocis oraculo, eis concessit, vt Confessores Ordinis,

D dam-

damnatos ad triremes, in omnibus Casibus, possint absoluere, ac si in articulo mortis essent, vt in illius refertur Compendio, verbo, Absolutio §.4. A

Et Gregorius XIII. viuæ vocis oraculo eis concessit, vt possint naufragantium bona capientes, iniuncta eis restitutione, vbi commodè fieri poterit, absoluere, vt in eodem illius Compendio, verbo, Absolutio §. 2.

Et idem Gregorius XIII. eisdem patribus concessit, vt dum sunt in itinere, possint in quouis loco fideles confiteri, ac prædicare, etiam quòd ibi non fuerint præsentati, dummodo non possent Ordinarij illius loci copiam habere: de qua concessione testatur Guttier. in qq. canon. cap. 27. num. 21. §. 3. vt refert idem auth. suprascriptus. §. 9. num. 144. & idem fuit concessum omnibus fratribus Minoribus ab Eugen. IIII. vt habetur supra in §. 3. B

Et habetur in Comp. Priuileg. ipsorum patrũ verbo Confessarius. §.2.

Et nota, quòd huiusmodi indultis, per communicationem factam à Clemente. 7. gaudent Confessores nostri ordinis Minorum Sancti P. Franc. ac aliorum participantium; benè verum est, quòd hac vltima deberent parcissimè vti, vt infrà dicemus in resolutionibus materiæ absol. in 11. cõclus.

In §. 2. 3. 4. Præsentatio Confessorum. Nauar. Armil.

Circà ea quæ suprà in. §. 2. 3. & 4. & infrà à Collectore. §. 16. dicuntur de præsentatione Confessorum, essent videnda ea, quæ dicit Nauar in Manual. c. 27. num. 264. cum sequentibus: Et Armil in verbo Absolutio num. 25. Et licèt Corduba in additione ad supradictum. §. 16. teneat contrà opinionem Collectoris, quod vnica, scilicet, Confessorum præsentatio sufficiat pro omnibus Episcopatibus, melior tamen est opinio Collectoris; eiusque opinionem possumus dicere potuisse esse veram antè Cõc. Trid. sed postea, nullo modò sustentari potest, cùm Regularibus ipsis mandetur, vt omnibus Ordinarijs se repræsentent, in quorum Episcopatibus Confessiones audire, & prædicare voluerint, Priuilegijs quibuscunque non obstantibus; Et ipsi Regulares, in tantùm hanc Papæ iurisdictionem in omnibus Episcopatibus habebunt, in quantùm in illis fuerint præsentati, & approbati; adeò quòd ipsa approbatio, est causa sine qua non iurisdictionis in Episcopatibus, vbi fuerint approbati. Vnica tamen approbatio sufficiet pro vna Diœcesi, vt ait Collector, & infrà latius dicemus. Benè verum est, quòd, vt ait Nauar. vbi sup. Episcopo, sinè iusta causa, nolente eos admittere, possunt præsentati facere illa, ac si fuissent admissi, nec videtur, ait, obstare, cap. 15. de reform. sess. 28. Conc. Trident. tùm quia huiusmodi præsentatus, & sine causa ab Episcopo reiectus, habetur pro approbato ab eo, sicut & Regularis petens licentiam transeundi ad Regulam strictiorem, negata ea, sinè iusta causa, habetur pro licentia donata; tùm quia Conc. Trident. non videtur voluiße derogari iuri communi, & Concilijs; cùm ad hoc requiratur expressa Conc. derogatio; tùm etiam alijs rationibus, vt ibi est videre. C D E

Concil. Trid.

A *Sed quomodo Confessor dicatur approbatus, & quomodo sufficiat vnica præsentatio, copiosius dicam in sequentibus resolutionibus Absolutionum, in resolutione quinti capitis, in 3. notabili.*

¶ ABSOLVTIO SPECIALITER DE Casibus Reseruatis quòad seculares. Secundò.

BENEDICTVS. 11. in Extrauaganti quæ incipit, Inter cunctas, statuit, quòd fratres Confessores Ordinum Prædicatorum, & Minorum, nullatenus se intromittant de Casibus Episcopis, & Superioribus reseruatis, quos ipse annotauit modo subsequenti dicens. Obseruent dicti fratres, nè ad Confessionem recipiant criminosos, criminibus, pro quibus esset solemnis pœnitentia indicenda. Modo eodem excommunicatos respuant, & clericos, qui propter delictum, irregularitatem aliquam incurrerint. Incendiarios etiam, eosque, qui tàm enormibus sunt irretiti peccatis, quòd ea, rationabilis consuetudo præscripta canonicè, in Episcopatibus aliquibus, reseruauit Episcopis, similiter non admittant. Quam consuetudinem, ex causa, quæ iustè ad id animum nostrum mouet, solummodò circa voluntariè homicidas, falsarios, Ecclesiarum immunitatis, & libertatis Ecclesiasticæ violatores, & sortilegos approbamus. B. fo. 126. Et ffo. 203. conce. 504. 1

B — Pro fratr. Prædic. & Mino.

Casus reser. Episcopis de iure

C — Casus reser. Episcopis de consuetudine.

D ¶ Sciendum est circa prædicta, quòd licèt, Bulla in qua suprascripta continentur, fuerit reuocata per Clementinam, Dudū, de sepulturis, tamen posteà Sixtus. 4. concessit, vt quòad Casus Reseruatos Episcopis, qui ibi sunt expressi, maneat in suo vigore. Et circa huiusmodi Casus, vide infra post. §. 12. & bene considera. Vide etiam circa huiusmodi materiam absolutionum, & quòad validitatem prædictæ extrauagantis, in dictione Confessiones. §. 3. cum sua additione. Collector.

E EVGENIVS. 4. concessit, quòd fratres Mino. non teneantur facere conscientiã de decimis in confessionibus, nisi quando fuerint requisiti ab Ordinarijs. Et tunc sufficit dicere. Facio tibi conscientiam; & inducere peccatorem, quantum potest, ad soluendum; non tamen propter hoc retineant absolutionem. o. fo. 62. & ffo. 65. conce. 87. & fffo. 100. concessione 381. 2

Decimæ.

¶ Aduertendum est, quòd suprascripta concessio, reperitur Collector.

sub alio tenore in supplemēto Priuilegiorum. Et ideò prout A
illic habetur, subscribitur hic.

Decime. ¶ Idem Eugenius concessit, quòd fratres Min. omittentes facere conscientiam de decimis, si non fuerint requisiti à Parochialibus, non cadant in excommunicationem. Et quòd vbi

Excommunicatio. est consuetudo, quòd detur pro decima, de viginti, vel triginta, aut quadraginta, vnum, id intelligatur pro solutione decimarum. Et quòd, vbi non est consuetudo decimandi, inducant fratres ad decimandum; & si noluerint, non propter ea denegent absolutionem; nisi Sacerdos proprius reclamaret. o. B

Collector. fffo. 101. conce. 404. ¶ Circa hoc, vide determinationem Concilij Lateranen. in. §. 14.

3 Exactiões Interdictũ ¶ Idem Eugenius declarauit, quòd recipientes pedagia à Clericis, vbi est consuetudo, Ciuitas non incidat in interdictum. Et quòd ipsi Confessores inducant ad restitutionem, & absoluant, nisi caperent Clericos personaliter, vel detinerent. o. fffo. 101. conce. 406. C

4 Exactiões. ¶ Idem Eugenius concessit, quòd attento, quòd sit consuetudo, scilicet, in aliquibus partibus, solui Gabellas, & datia per Ecclesiasticas personas, & Sacerdotes seculares, non propter hoc fratres retineant eis absolutionem, scilicet, qui prędictas exactiones faciunt, non obstante, c. quanquàm de vsuris, lib. vj. o. fffo. 102. conce. 416.

5 Simonia. ¶ Idem Eugenius concessit, quòd fratres Confessores possint absoluere de Simonia, nisi sit in ordine, vel beneficio. o. D
fffo. 102. conce. 420.

6 ¶ Idem Eugenius concessit, quòd mulieres portantes frappas, caudas, recamaturas, secundum consuetudinem Patrię (nisi sit corrupta intentio, & tunc potest rectificari intentio) ac similiter artifices talia facientes, possint absolui, nisi faciant nouas adinuentiones. o. fffo. 101. conce. 406.

7 Casus reseruati. Collector. SIXTUS. 4. propter diuersitates opinionum, confirmauit Casus Episcopales, tàm de iure, quàm de consuetudine, E
quos posuit Benedictus. xj. in sua extrauaganti, quæ incipit. Inter cūctas. o. fo. 64. Et ffo. 68. conc. 128. Et fffo. 96. conc. 334.
¶ Huiusmodi Casus sunt positi supra in. §. 1.

8 Casus reseruati Papæ. ¶ Idem Sixtus concessit, quòd Confessores nostri Ordinis, possint absoluere excommunicatos, per processum annualē, scilicet, qui fit in die Cœnæ Domini, propter incursum, vel inuasionem factam in terris Ecclesiæ, directè vel indirectè, dum-

A dummodò non sint principales, in dando consilium, vel auxilium talia facientibus. o. fo. 64. & ffo. conce. 140. & fffo. 97. conce. 342.

¶ Ista concessio, per mortem concedentis, videtur expirasse; quia tangit Casus contentos in Bulla Cœnæ Domini. Circa quod, vide supra. in dictione absolutio ordinaria, quòad fratres post. §. 13. Collector.

¶ IDEM Sixtus concessit, quòd omnes tàm viri, quàm mu- 9
B lieres intrantes Monasteria monialium sanctæ Claræ, & sancti Dominici, ignoranter, & sine dolo, possint absolui à Confessoribus Monialium. ¶ Postèa idem Sixtus addidit, quòd mulieres omnes possint absolui ab omnibus Confessoribus nostris, etiam si malitiosè, & ex malo animo intrassent. o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 138. Et fffo. 96. conce. 330. & 339. Pro Monasterijs monialium. Casus reseruati.

¶ IDEM Sixtus iterùm concessit, quòd Confessores Monia- 10
lium Sanctæ Claræ possint absoluere à sententijs latis, eos qui
C non maliciosè, sed ex quadam leuitate, seu curiositate intrauerint earum Monasteria, vel quarumcunque aliarum Religiosarum inclusarum. Et hoc tàm actiuè, quàm passiuè. o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 138. Et fffo. 96. conce. 339. Pro monamonialiũ. Casus reseruati. Pro cõfess.

¶ IDEM Sixtus concessit, quòd Confessores nostri possint 11
absoluere omnes confitentes, ab omnibus sacrilegijs, dummodò non fiant cum sacris, ità quòd scandala orirentur si fratres absoluerent. o. fffo. 102. conce. 411. Casus reser.

D INNOCENTIVS. 8. concessit, quòd Confessores debitè, 12
præsentati, possint dispensare, in omnibus votis, in quibus possunt Episcopi; exceptis votis peregrinationum vltra duas dietas. o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 155. & fffo. 98. conce. 353. Dispẽsatio votorum.

¶ IDEM Innocentius declarauit, quòd quòad primum ca- 13
sum, de iure reseruatum Episcopis, intelligitur, secundum opinionem Innocentij, & Hostiensis, scilicet, quòd solùm est hodiè vna excommunicatio, quæ de iure Episcopis reseruatur,
E scilicet, iniectio violenta in personam Ecclesiasticam, in Casibus, in quibus pertinet ad Episcopum. Et ideò in alijs, quę sunt de iure, & non reseruantur Papæ, possunt Confessores prædicti absoluere. Et similiter ab omnibus excommunicationibus, per statuta prouincialia, & synodalia promulgatis, quæ ipsi conditores specialiter sibi, vel alteri non reseruauerunt, quãdo statutum fecerunt. o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 154. Et fffo. 98. conce. 355. Excommunicatio. Casus reseruati Episcopis.

¶Circa

Collector. ¶ Circa prædicta oportet, vt prudens lector aduertat, quòd huiusmodi concessio fuit impetrata per bonæ memoriæ Reuerendum Patrem Fratrem Angelum de Clauasio, qui edidit illud insigne opus, Summa Angelica appellatum: & ideo conformiter ad ea, quæ ipse posuit in prædicta summa, in dictione Casus reseruati Episcopis, nominauit in præfata concessione primum casum de iure reseruatum Episcopis; licèt aliqui aliter ordinent prædictos casus; præsertim Benedictus xj. vt positum est suprà in hac dictione §.1. Ac etiam Antoninus in suo tractatu, intitulato, Defecerunt. ¶ Aduertere etiam oportet, quòd virtute suprascriptæ concessionis Innocētij, non excluduntur alij casus reseruati Episcopis, numerati suprà in concessione Benedicti xj. §.1. præsertim illi, quibus non est adiuncta excommunicatio, prout aliqui & malè opinati sunt. A B

14 Decimæ. LEO. 10. in Concilio Lateranensi statuit, quòd fratres Cōfessores teneantur hortari, & monere, etiam sub onere conscientiarum suarum, illos quorum confessiones pro tempore audierint, cuiuscumque status, & conditionis fuerint, ad soluendum decimas, siue aliam bonorum, seu fructuum quotam, in locis, in quibus decimæ ipsæ, aut similia solui consueuerunt, ipsisq; etiam illas soluere recusantibus, absolutionem denegare teneantur. B. fffo. 26. cō. 82. C

15 Excommunicatio. Casus reseruati. ¶ IDEM Leo concessit, quòd infringentes, vel aliquam uiolētiam in Ecclesiis, vel locis fratrum Mino. faciētes, ab excommunicatione propter hoc incursa, possint a Prælatis dicti Ordinis, in foro conscientiæ, absolui; licèt antèa non poterant huiusmodi deliquentes absolui, nisi a Papa, vel a Conseruatoribus dicti ordinis. O. fffo. 61. conce. 186. D

Collector. Resolutio materię. Hoc idem ait Nauar. in Manual. c. 27. num. 166. ¶ Ex omnibus præfatis cōcessionibus colligitur summariè, quòd fratres Cōfessores per Prę̄latos debitè deputati, & præsentati ad audiendas confessiones seculariū, si sunt in conuētibus nostris, vbi sunt præsentati, possunt audire omnes seculares, tùm suæ quàm alterius Diœcesis: & auctoritate quā habent ab Epō erga eius subditos, possunt vti erga extraneos. Si vero nō sunt pręsentati, & resident in nostris cōuētibus, nullos audire possunt, excepto articulo necessitatis extremæ, exceptisq; habentibus Bullas, seu Confessionalia ad eligendum Cōfessores. Si autèm sunt extra Conuentus nostros in via, vel in transitu, siue sint intra, seu extra Diœcesim, possunt audire omnes ad eos recurrentes, & vti plenariè auctoritate Episcopali, in Epi- E

sco-

A scopi absentia. Et dixi in transitu, ne credat aliquis, quòd frater hospes in aliquo conuentu, absq; presentatione, possit audire confessiones ibidem, aut per villas, seu loca circum adiacentia, vt suppleat pro Conuentu, vel aliâs, &c. Per communicationem tamen Priuilegiorum Ordinum non Mendicantium, possunt fratres Mino. amplius se extendere, vt patet in sequentibus. Circa prædicta, etiam vide resolutionem intrà positam, dictione Casus reseruati.

B

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum sancti Benedicti Obseruantium.*

EVGENIVS. 4. concessit, quatenus Prior, siue Præsidens Monasterij sancti Benedicti, oppidi Vallis oleti, pro tempore existens, & tres, vel quattuor idonei Presbyteri Monachi, per dictum Priorem, siue Præsidétem ad hoc, pro tempore deputandi, & ad ipsius Prioris, vel Præsidentis nutum reuocandi, quorumcunq; vtriusq; sexús fidelium, ad dictum Monasterium, seu ipsius Ecclesiam, aut in ipsis, quacunq; ex causa, pro tempore confluentium, commorantium, siue existentium, cuiuscunque gradus existant, confessiones diligenter audire; necnon ipsos, à quibuscunq; peccatis, criminibus, excessibus, & delictis suis, in omnibus, & singulis Casibus, etiam Episcopo reseruatis, absoluere. Necnon ab omnibus, & singulis Ecclesiasticis censuris, pœnis, fulminationibus excommunicationum, suspensionum, & interdicti, à iure, vel ab homine pro latis, contractis in genere tantùm, satisfactione, vel mandato de satisfaciendo, si personæ huiusmodi, ad id habiles fuerint, premissis, etiam absoluere; ac eos habilitare in prædictis Casibus; pœnitentiasq; eis salutares iniungere, Eucharistie Sacramentum conferre, ac cum eis, & eorum quolibet dispensare super votis, etiam Episcopo reseruatis, & ea commutare in alia pietatis opera, toties, quoties deuotioni prædictorum videbitur expedire, auctoritate Apostolica, liberè, & licitè possint, & valeant; Parochialis presbyteri, & alterius cuiuscunq; Episcopi, vel Superioris, super præmissis omnibus, & singulis, vel eorum aliquo, licentia, vel assensu nullatènus requisitis. Et quòd huiusmodi gratia sit perpetua, non obstantibus quibuscunque in contrarium facientibus.

[Margin: 16 — Pro quattuor Cófessoribus. — Casus reseruati Episcopo. — Excommunicatio. — C (at "sterium") — D (at "latis") — Dispensatio votorũ. — E (at "sint")]

¶ Aduerte, quòd supradicta concessione solummodò possunt fratres vti intra sua monasteria, & non alibi. Sic enim faciunt Monachi.

PIVS

17 PIVS. 2. extendit supradictam concessionem Eugenij. 4. ad reliqua Monasteria sancti Benedicti, quæ annexa fuerint, vel subiecta præfato monasterio Vallis oleti. Sed addidit sequentem clausulam, dirigendo ad Priores monasteriorũ huiusmodi. Per hoc autèm non intendimus, quòd præfati deputandi Confessores per vos, Indulgentijs vobis forsan concessis, sibi confitentibus, vt de ipsis gaudeant, concedere; nec absoluere etiam quempiã super decimis non solutis, vel non soluendis, possint. Nulli ergo, &c. A B

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum sancti Benedicti Obser. Italiæ.*

18 EVGENIVS. 4. concessit, quòd liceat Prælatis, siue Monachis sancti Benedicti deputatis à suis Superioribus ad audiendas Confessiones, personas pro earum salute animarum recurrentes, audire absq; aliqua Superiorum Prælatorum licentia, & contradictione; ac eis absolutionis beneficium impendere ab ombibus peccatis; & dispensare super omnes Casus, præter ea peccata, & omnes Casus, de quibus ipsis Confessoribus ad eorum ordinarios videbitur recurrendum, aut de quibus esset Sedes apostolica meritò consulenda, & eis ministrare Eucharistiæ Sacramentum. B. C

19 ¶ IDEM Eugenius volens satisfacere deuotioni personarum, habentium ad Præfatos Monachos singularem deuotionem, ad eosq; recurrentium pro suarum animarum salute, concessit, quòd liceat Prælatis, siue Monachis prædictis deputatis à suis Superioribus, ad audiendas Confessiones huiusmodi personarum, eas audire; ac personæ ipsę eis cõfiteri possint, absq; alia suorum Superiorum licentia. Nec non eas (pænitentia & satisfactione iniunctis) quoties oportuerit, absoluere ab omnibus, & singulis peccatis, præterquàm Sedi Apostolicę duntaxat reseruatis. Necnon à quibuscunque suspensionum, excommunicationum, & interdicti sententijs, alijsq; Ecclesiasticis Cẽsuris, & pœnis, quas à iure, vel ab homine latis, satisfactione iniuncta, incurrisse, quomodolibet censebuntur. D E

Votorum permutatio. Dispensatio.

¶ Insuper, & vota omnia permutare, ac in omnibus, & singulis Casibus, etiam ordinarijs, aut per synodales, vel prouinciales Constitutiones reseruatis, cum eis dispensare; præter eas censuras, & pœnas, vota, & Casus, de quibus esset meritò Sedes apostolica consulenda, eisq;, ac omnibus, qui ad præfatos Monachos, ob huiusmodi deuotionem recurrerit, Eucharistię Sacra-

cra-

A cramentum ministrare valeant, de specialis dono gratiæ in fauorem Obseruantiæ regularis. B.

¶ Circa supradictam concessionem dubitatum est, an virtute illius possint absolui excommunicati nominatim, saltèm in foro conscientiæ, vel debeant remitti ad iudices, qui protulerunt sentẽtias excommunicationis præfatas? Et videtur, quòd præfati nequeant absolui à fratribus, quia cum præfata concessio sit prĕiudicialis Ordinarijs, est restringenda, per
B notata in c. olim, de Verborum signific. ¶ Item circa præfatam concessionem dubitatum est, vtrum illa verba (prætterquàm Sedi Apostolicæ duntaxat reseruatis) comprehendat etiam sequentem clausulam. Necnon à quibuscunq; suspensionum, &c. Et videtur, quòd, cùm nullum peccatum sit Papæ reseruatum, nisi ratione censuræ eidem reseruatæ, vt inquit, Florentinus. 3. par. tit. 17. c. 11. post princi. & concessio negauit Confessoribus peccata Papæ reseruata, in versiculo. Nec-
C non, &c. non indulsit censuras reseruatas eidem Papæ, nè tàm breui, & contiguo contextu sibi contraria videatur.

ANNOTATIO CORDVBAE.

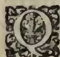

VOAD. §. 1. notandum, quòd peccata, pro quibus est indicenda pœnitentia solemnis, sunt peccata enormia, quæ ex cõsuetudine reseruantur Episcopis. Et quòad hæc omnia, solùm explicat Dominus Benedictus. 11. in hac Extrauaganti, quæ Pænitẽtia sollemnis pro quibus peccatis est imponẽda.
D *habetur in hoc. §. 1. esse voluntariè homicidas, falsarios, ecclesiarum immunitatis, & libertatis ecclesiasticæ violatores, & sortilegos, à quibus nõ possumus absoluere, secundum Clem. Dudum; nisi ad hoc sit aliud Priuilegium, vt hoc latius, & benè explicatur in supplemen. §§. 98. & 99. Notent etiam Confessores, quòd mutilans, aut mutilationem mandans, & consentiens, non debent absolui, & multò minus homicida volũtarius; nisi satisfactione præmissa, vt habetur. 23. q. 8. si quis membrorum: & si quis voluerit, videat latiorem declarationem horum casuum Episcopa-*
E *lium in summistis, titulo Casus. tit. Confess. præcipuè Sum. Ros. tit. Confessor. 1. §. 1. & c. §. sequentibus.*

¶ Quòad. §. 9 notandum, quòd Sixt. 4. §§. 96. concessione. 339. concessit, quòd Confessores Monialium sanctæ Claræ possint absoluere à sententijs latis eos omnes, qui non malitiosè, sed ex quadam leuitate, seu curiositate intrauerint earum monasteria, vel quarumcunq; aliarũ religiosarum inclusarum, & hoc tàm actiuè, quàm passiuè ipsis concessit.

Quòad. §. 12. & §. 13. vid. sup. Absolutio quòad seculares 1. §. 12. vt ibi notatum est.

CAP-

A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In. §. 9. HOC quòd in §.9. concedebatur, hodiè omnino est prohibitum per Const.36.Greg.XIII. vbi adest excommunicatio Summo Pont. reseruata; vt infrà, in verbo, Ingredi monasteria Monial. dicemus, vbi exponetur motus Pij V. & Greg. & nonnulla, pro hac materia notatu digna, resoluentur.

Quæ incipit vbi gratie, & Indul.

In. §. 15. Quòad resolutionem Collectoris suprapositam, post.§.15. quòd, scilicet, Confessores debitè præsentati, & ab Ordinario approbati, possint audire Confessiones omnium secularium, tàm suæ, quàm alienæ Diœcesis; & habetur sup. in verbo Absolutio, quòad seculares primò.§.17. Est sciendum, quòd idem tenet Corduba, in summa. q.10.in Respons.secũdi dubij, & Nauar. in Manual.c.27.num.266. Et ad quæstionem illam, quam resoluit Nauar.num. 155.de Parocho habente facultatem absoluendi à Casibus reseruatis Episcopo suo, quòd possit absoluere pœnitentem alterius Episcopatus, cum iusta licentia sibi concessa, à peccatis reseruatis suo Episcopo, fundans se in consuetudine; est sciendum, quòd Medina in Sum lib.1.c.10.§.3.tenet, quòd non possit, nisi particularem à suo Ordinario habuerit licentiam; & hanc opinionem sequitur auctor expositionis Bullæ Cruciatæ in.§. 6.num.6. & 94.& mihi etiam placet; nam post Concil.Trident.non habet potestatem Curatus dare huiusmodi licentiam suis ouibus, vt possint confiteri alijs, quàm approbatis à suo Ordin. etiam virtute alicuius Bullæ, concedentis electionem Confessoris ab Ordinario approbati, cùm, quæ emanãt Bullæ, semper intendãt ad Conc.Trid.obseruantiam; nisi aliud explicitè vellent ordinare, vt fieri solet, vel viderent, & scirent, Episcopum Curato dare huiusmodi licentiam, & dissimularet. Et hinc infertur, nullum Curatum posse sibi eligere in Confessorem, alium non approbatum à suo Ordin. vt not. Sylues. tit. Confess.1.q.5 in fin. & §.4.& Angel. in sum.Verb. Confessor 3.§.30. cum sequentibus: Nec vnum Parochum posse Confessiones Parochianorum alterius Parochiæ audire; nisi, aut ab ipsomet Parocho proprio, aut ab Episcopo licentiam obtinuerit: aliàs absolutio nihil valeret. Sed, vt cunqꝫ sit, hoc intelligitur de Confessoribus secularibus, non autèm de regularibus Ordinis Mendicantium, & participantium; cùm ipsi possint omnium fidelium Confessiones audire, qui ad se declinauerint, vt suprà iam dictum est, & infrà latius dicetur; Et alij simplices Sacerdotes seculares ab Episcopo approbati, possunt indifferenter ad se confluentes pœnitentes, subditos tamen illi Episcopo, sine alia licentia Parochorum absoluere. nisi aliud eidem Episcopo ordinare visum fuerit, pro vt sic tenet author Catechesis Neapolitanæ lib. 4. cap. 21.

B C D E

Vel num. 261.

Hæc doctrina Colligitur ex Pal. in. 4. d. 17. disp. 6. fol. 261. & 266. col. 1.

In Catech. Neap. nouiter impressa.

A CIRCA ABSOLVTIONIS MATERIAM reprobatio errorum. Collector.

LEXANDER. 4. reprobauit errores quorundam magistrorum asserentium, quòd fratres Minores, & Prædicatores, de licentia Papæ, aut Diœcesanorum, non poterant Confessiones audire. b. fo. 24. Et ffo. 25. conce. 15.

1 In fauorē fratrū Prædicatorum & Mino.

B CLEMENS. 4. reprobauit præfatos errores, & concessit, sicut Alexander. 4. quòd fratres de licentia Legatorū Sedis apostolicæ, vel Ordinariorum, & multò amplius summi Pontificis, possint audire Confessiones, & absoluere; aliorum inferiorum Prælatorum, & Rectorum ecclesiarum assensu nullatenus requisito; exceptis Casibus, qui de iure, vel consuetudine, Legatis, & Ordinarijs prædictis specialiter reseruantur; nisi eis specialiter committantur. b. fo. 29. Et ffo. 29. C conce. 26.

2 In fauorē fratrū confess.

IOANNES. 22. damnauit, & reprobauit quosdam articulos Ioannis de Poliaco, asserentis, quòd confessi fratribus, habentibus licentiam generalem audiendi Confessiones, tenebantur iterùm confiteri eadem peccata proprio Sacerdoti Parochiali. Et quòd stante decretali, Omnis vtriusque sexus, non poterat summus Pontifex facere (imò, nec Deus) quin Parochiani tenerentur confiteri eadem peccata semel D in anno proprio Sacerdoti; ac etiam, quòd Papa nequibat dare licentiam generalem ad hoc. Prohibuitq; præfatus Pontifex, nè quis, dictos articulos per ipsum damnatos, & reprobatos, tenere audeat, seu quomodolibet defensare, seu docere. Et declarauit, quòd illi, qui prædictis fratribus confitentur, non magis teneantur eadem peccata confiteri, quàm si aliàs illa fuissent confessi eorum proprio Sacerdoti. B. fo. 36. Et fffo. 119. conce. 259.

3 In fauorē fratrū confess.

E CALIXTVS. 2. fecit magnam prouisionem contra errores supradictos Ioannis de Poliaco, confirmando Bullas Eugenij. 4. & Nicolai. 5. approbantes constitutionem, Super cathedram, Bonifacij. 8. & reprobantes errores super illam exortos, circa confessiones, & absolutiones. B. fo. 82. Et ffo. 165. conce. 390.

4 Cōfirmatio supradictarum concessionum.

SIXTVS. 4. auctoritatem procedendi per Ioannem. 22. & Eugenium. 4. datam Ordinarijs contra assertores, quòd

confessi fratribus tenebantur iterùm eadem peccata confiteri proprio Sacerdoti Parochiali, extendit ad Inquisitores hæreticæ prauitatis. B. fo. 61. Et ffo. 144. conce. 353. A

ANNOTATIO CORDVBAE.

VO'AD §. 3. notandum, quòd Bonif. 9. fff. 118. excommunicat, ipso facto, omnes publicè, & temerariè docentes, aut pertinaciter asserentes, quòd fratres Ordinis Prædicatorum non possint, de licentia Papæ, aut eius Legatorũ, vel aliorum Prælatorum, absoluere eis confitentes, sine assensu Prælatorum, aut Rectorum Parochialium ecclesiarum, super hijs habito, aut requisito: à qua excommunicatione absolui non possint, nisi Sedi apostolicæ se personaliter repræsentent. B

Absolutio ab oblitis an sit valida.

¶ *Quòad id quod Collector in 1. notabili dicit, secundum Episcopum Abulens. quòd qui attentaret aliquem absoluere à peccatis, quæ non audisset in confessione, peccaret mortaliter, & nihil operaretur. Tu dic, quòd, quamuis ego credam hanc opinionem esse veriorem, scilicet, quòd non datur Sacramentalis absolutio, nisi de peccatis Sacramentaliter confessis Sacerdoti, quàm opi. tenet Gerson, & alij grauissimi Doctores; tamen multi alij tenent oppositum, quòd, scilicet, potest dari, & haberi Sacramentalis absolutio in Sacramento Confessionis, etiam de oblitis; vt etiam tenet, & refert Gabriel in 4. dist. 17. q. 1. dub. 2. Ideò non est dicendum, peccare mortaliter eum, qui alterutram opinionem sequendo, faceret contra alteram opinionem, imò nec venialiter, ex quo habet iustã causam sic opinandi, & faciendi: & videtur ad hoc facere concessio facta Ordini sancti Hieronymi, quòd, scilicet, gratia, quàm habet idem Ordo; vt fratres possint absolui plenariè, intelligatur etiam de peccatis, quocũque tempore confessis, licèt tunc non confitentur, vt habetur in compendio tit. absolut. extraordinaria quòad fratres. §. 13.* C D

¶ *Quòad id quod in 3. notabili Collector dicit, quòd virtute concessionum, aut Bullarum quarumcunque, non possunt fratres nostri Ordinis, à Casibus reseruatis Minist. sine eius licentia, seu auctoritate: de hoc dictum est sup. tit. Absolutio, extraordinaria quòad fratres sup. §. 10. & latius dicendum est infrà, tit. Cruciata, ibi videatur.* E

A ## CAPVCCINI ANNOTATIO.

Resolutiones quædam notabiles in materia absolutionum quòad fratres,& quòad seculares.

*V I A materiam istam absolutionum,tùm quòad fratres,tùm
etiam quòad sæculares, sicut valdè copiosam, ac Priuilegijs
refertam, ità & periculosam, dubijsq; innumeris repletam
esse, ob varias maximè, multiplicesq; subsequentes Summo-*
B *rum Pontificum, ac Conciliorum dispositiones, in dies magis, ac magis
à peritis etiam,non modò ab imperitis experitur; ideò ad ipsius dilucida-
tionem,quinq; hic pertractare pernecessarium esse duxi.*

Capita tractanda.

*Primum de auctoritate, quam Prælati Religionum habent in absoluen-
do suos subditos, ac cum illis, in Irregularitatibus, alijsq; Censuris
ecclesiasticis dispensando.*

Secundum,quomodo talis auctoritas sit intelligenda,ac secundùm Conc.
C *Trid.& Bullam Cœnæ Domini modificanda.*

*Tertium de auctoritate,quam ipsi Religiosi confessores,ab Ordinario ap-
probati erga sæculares habent.*

*Quartum,in quo talis auctoritas, à Concil. Trident. Bulla Cœnæ,alijsq;
subsequentibus Summis Pontif. sit derogata,& vbi non.*

*Quintum, quales esse debeant Confessores, vt talibus possint vti Pri-
uilegijs.*

Sed quantum ad primum,& tertium cap.attinet, concessiones etiam
D *antiquas recensere minimè grauabor, vt quanti fecisse semper Pon-
tifices ipsos,quantaq. beneuolentia Minores fratres, reliquosq; Mendi-
cantes fuisse prosequtos,cunctis innotescat.*

*Et quòad primum sciendum est, Mendicantium Ordines, inter alia,
quoddam habere Priuilegium Clem. 4.in quo data fuit facultas Gene-
rali, Prouincialibus, ac Custodibus fratrum Minorum,absoluendi fra-
tres,licet hospites fuerint,ab omni Irregularitate, Suspẽsione,& Inter-
dicto,ante,siuè post Religionis ingressum,perpetratis;nisi adeò fuerit gra-*
E *uis,& enormis excessus, quòd sint ad Sedem Apostolicam meritò desti-
nandi; vt habetur suprà,titulo,Absolutio ordinaria quòad fratres. §. 7.
cum sequentibus;vbi nonnulla alia Priuilegia Prælatis,pro suorum fra-
trum conscientiarum remedio, reperiuntur concessa. Ibiq; numerantur
à Collectore illi casus, pro quibus fratres, ad Apostolicam sedem sunt
destinandi.*

De Auctoritate Prælatorum.

*Pius V.in eius Motu proprio, qui incipit, Ad perpetuam rei memo-
riam Romanus Pontif.Omnibus Prouincialibus Ordinis Prædicatorum,*

Alia concessio expedita anno.1571.

pro suis subditis, totam auctoritatem illam, in foro conscientiæ concessit, quam Conc. Trid. Episcopis, pro suis, in foro conscientiæ dedit sess. 24. cap. 6. de reformat. cuius verba sunt ista. Et insuper, quia sacrum œcumenicū Generale Trid. Conc. cōcessit Episcopis, vt absoluere possint, in foro animæ, seu conscientiæ, ab omnibus peccatis: & dispensare in Irregularitatibus (prout sess. 24. cap. 6. habetur) nè Prior conuentualis, & Superiores Prælati dicti totius Ordinis, scilicet, Prædicatorū, tàm in dicta Prouintia, quā extrà eā vbilibet, in hac parte deterioris cōditionis, quā clerici, aut seculares exsistāt, eisdē Priori Cōuētuali, & Superioribus Prælatis, vt ipsi per se ipsos, idē oīno possint in Fratres, & Moniales dicti Ordines sibi subditos, quod possunt Epi in clericos, & laicos sibi subditos, tàm quoad absoluēdi, & dispēsandi huiusmodi, quàm alias quascūq; facultates, eisdē, auctoritate, & tenore etiā perpetuò concedimus, & indulgemus, ac etiā declaramus. Reperitur impressus in lib. Priuilegiorū R. Passarelli fo. 127

A

B

Verba Bullæ.

Passarell⁹.

Verba autem Conc. sunt ista, videlicet.

Verba Cōcil. Trid.

Liceat Episcopis in Irregularitatibus omnibus, & suspensionibus ex delicto occulto prouenientibus (excepta ea quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad forū contētiosum) dispēsare, & in quibuscunq; occultis, etiam Sedi Apostolicæ reseruatis, delinquentes quoscunq; sibi subditos in Diœcesi sua, per se ipsos, aut Vicariū ad id specialiter deputandū, in foro cōsciētiæ gratis absoluere, imposita pœnitētia salutari. Idē, & in hæresis crimine, in eodē foro conscientiæ, eis tantùm, non eorum Vicarijs sit permissum. Vnde per viam communicationis, idem poterunt omnes Prouinciales aliarum Religionum participantium Priuilegia suprādictorum fratrum Ordinis Prædicatorum.

C

D

Alia concessio.

Est etiam valde notanda, Concessio illa Papæ Martini. V. Abbati sancti Benedicti de Valledolit data, & postèa per viam communicationis iam omnibus Ordinibus Mendicantium concessa; eaq; gaudent omnes illorum Prouinciales, quæ habetur sup. §. 40. & infrà in verbo, Communicatio Priuileg. §. 34.

Quō Prælat. auctoritas sit intelligēda.

Circa quas facultates, plura sunt notanda. Primùm circa Cōcessionē illam Pij. V. est inter Doctores altercatio, si in publicatione Bullæ Cœnæ Domini Sixti. V. per §. Cæterùm, illius Bullæ; reuocetur auctoritas illa, Episcopis à Conc. Trid. concessa, quatenus reseruat sibi absolutiones excommunicationum illius Bullæ, non obstantibus quibusvis Concilijs.

E

Aduertēda in supradictis concessioni. Primum. Opinio Nauar. . . . §. cæterum relata, à Nau. ibidē nu. 72.

Nauar. enim in Manuali c. 27. num. 260. sibi videri ait, quòd per illa verba. §. Cæterùm; sine dubio reuocetur. c. 6. sess. 24. conc. & quòd Sanctitas Domini Papæ non permittebat, Episcopos, nec per se, nec per suos Vicarios speciales, hæreticos occultos absoluere; non obstante, quòd eis concederetur per illud cap. 6. Conc. & quòd eadem ratione videatur

cis

A *eis & alia facultas ablata absoluendi ab omni Excõmunicatione, & Casibus reseruatis in illa Bulla; nisi dicamus, inquit, quòd istud §. Cæterùm, Bullæ Cœnæ, limitet capitulum. 6. nè procedatur in occultis, & habentibus complices, vt ibi probat. Et in eodem cap. 27. num. 275. ipse Nau. tenet, nullũ, præter Papã, ab Hæresi, & cẽsura ei annexa, etiã occultissima, posse absoluere; cùm eam sibi in præfata Bulla Cœnæ reseruet; quis Conc. Trid. cõcedat Epõ illud posse facere; & posset etiã cõtendi, quòd nõ sit derogatũ, quoad hoc, illi, per Bullã Cœnæ; quia Greg. 13. & Pius. V. adeò*
B *id expressè declararunt, vt etiam Summo Pœnitentiario illam negauerit facultatem, nisi cum certis modificationibus. Adeò vt ipse Nauar. dicat moueri ad credendũ, quòd nec virtute Iubilei, nec Bullæ Cruciatæ, in quibus non datur specialis facultas absoluendi ab hæresi, poterit quis absolui ab ea, licet expressè detur facultas absoluendi à Casibus Bullæ Cœnæ; quod probare nititur, & auctoritate, & ratione, vt ibi est videre. Et sic ex suprà dictis à Nauar. elicitur, quòd, quòad absolutionem ab hæresi, per Bullam Cœnæ, & per prædictos Summos Pontif. indubi-*
C *tanter ab Episcopo tollitur facultas. Quò autem ad absolutionem aliorum à Conc. sibi concessorum, prædictum processum Bullæ tangentium, iam in supradicto numero 260. videtur inferre, quòd etiam auferatur, vel saltem cum limitatione, quam ibi subnectit. & hæc opinio confirmatur etiam in Catechesi Neap. cum multorũ Doctorum auctoritate, vt in lib. 1. c. 25. nu. 9. fol. 53. & lib. 3 c. 2. f. 179. in vltima impressione habetur.*

Alij autẽ totũ oppositũ affirmare cõtendunt, quòd. s. nullo pacto per generalitatẽ verborũ illorũ, in dicto §. Cæterùm, positorũ, facultas illa à Opinio aliorum.
D *Conc. Epis data, reuocetur: quia quãdo in aliquo, Sedes Apostolica Cõc. Trid decreta vult reuocare, expressè id dicit, sicut in omnibus indultis. à Pio. V. & Greg xiij. datis, in aliquo dicta decreta tangẽtibus est videre.*

Et huius opinionis, ait Auctor expositionis Bullæ Cruciatæ §. 9. num. 70. esse etiam Angel. quamuis non respondeat verbis prædictis Bullæ. Ac etiã testatur, quòd in Synodo Toletana, celebrato in anno 1583. ibi præsidente Illustrissimo Cardinale, & Archiepiscopo Toletano, ac Inquisitore Generale, Domino Gaspare de Guiroga; aduertebantur Epi- Ang. in sũma q. 4 de contell. ar. 5. difficul. 6. pag. 278 in vltima impressione.
E *scopi (vt refert Ioannis Roris, Inquisitor Valentinus de hæresi. 1. pass. 19. & eodem lib. de Priuileg. in q. num. 416. & Medin. lib. 1. introd. pag. 423.) quòd auctoritatem habeant absoluendi ab Hæresi occulta. Ergo si in hoc, multo magis in alijs, ab eodem Conc. eis concessis; Nec contrà hoc, inquit, faciunt verba generalia reuocatoria Bullæ Cœnæ; quia Sixtus. V. tàm generalem reuocationem non fecit, sicut Gregor. XIII. faciebat; imò posuit verba illa, quæ omnem tollere videntur ambiguitatem, videlicet, Nisi etiam hi casus in eis præsentibus litteris*

expressi cõprehendantur, vt habetur in Bulla publicata anno 1. sui Pont. A

Resolutio cum Opinione propria.

Quicquid tamen sit (saluo semper saniori iudicio) tenerem ego, circa absolutionem ab hæresi occulta, cum Nauar. quòd, scilicet, ab Episcopis sit ablata facultas; cùm expressa in hoc appareat Summorum Pontificum voluntas, in alijs Motibus proprijs emanatis; in foro tamen fori possunt equidem Episcopi absoluere, sicut Inquisitores.

Quòd Episcopi non possint in heresia nec in alijs reseruatis in Bulla Cœnæ.

Prima ratio.

Circa autem alios casus in Bulla Cœnæ reseruatos, mihi videtur quòd facilius possit substineri opinio dicentium, quòd sit ab Episcopo ablata etiam facultas absoluendi, & dispensandi in illis; non obstante, quòd eis B fuerit concessa per Conc. Trid. quàm alia opinio contraria. Et hoc persuaderi potest, non tantùm ex ratione illa aducta per Doctores, huiusmodi Opinionem sectantes, de nõ obstantijs generalibus, etiam cuiusuis Cõcilij generalis, &c. in tali Bulla appositis; (quæ ratio de per se, sic simpliciter considerata, faciliter posset dilui, proùt iam per contrariam partem diluitur) sed potissimùm ex illo alio verbo ibidem in dict. §. Cæterum, apposito, scilicet, etiam Episcopali, vel alia maiori dignitate præditis; ex eo enim verbo, Episcopali, iam clarissimè, & spetialissimè videntur Episcopi comprehendi, vt non possint inibi reseruatis, quicquã facere. Quia, si ipsi non comprehenderentur, quid quæso, clausula illa operaretur? esset equidem frustatoriè posita. Et sic eliminaretur responsio illa alterius contrariæ opinionis, quàm dant, non obstantijs illis, de reuocatione Concilij generalis &c. quòd sub illa, non comprehendatur Conc. Trid. cũ de eo esset facienda spetialis mentio, &c. Nam dato, quòd hoc ita se haberet, quid respondebitur ad illam specificam, & particularem mentionem de Episcopali dignitate factam? Clarum quidem est, quòd Episcopi facultatem illam habuerunt à Conc. Trid. Hinc ergo, tùm ex verbo isto apposito (Episcopali dignitate &c.) cùm etiam ex illo alio addito (de Concilijs generalibus) posse concludi mihi videri dixi, Episcopos p facultatẽ, eis à Conc. Trid. traditam in dicto. §. 6. sess. 24. ad illos Casus in Bulla Cœnæ reseruatos, regulariter, & de rigore verborum, nullo prorsus modo, se extendere posse. Dico, Regulariter, & ex rigore verborum illorum, in Bulla positorum; quia secus esset, ex Tolerantia Summorum Pontificum, vel Consuetudine, qua ipsi Episcopi reperiuntur, forsan, in possessione, ab illis ibi reseruatis occultis (excepta hæresia) absoluendi, & dispensandi; prout quidam doctissimi Episcopi, cum quibus hoc contuli, mihi dixerunt; se ab illis, quando occurit casus occultus, absoluere, & dispensare, &c. & prout etiam, sic respõdisse Pium V. de hac quæstione interrogatũ & sic etiam obseruari à grauissimis, literatissimisq; Episcopis Hispaniæ absq; vlla dubitatione testatur in Candelabro aureo, verbo Absolutio num. 14. & in declaratione Bullæ Cœnæ num. 141.

Alia potissima ratio.

C

D

conclusio.

Quod ex cõsuetudine possint Episcopi in reseruatis in Bulla.

E

Et

A *Et quòd ista eorum consuetudo, siue Summorum Pontificum tolerantia sit in aliqua ratione fundata, facio ego aliquas magnas ponderationes, quibus nescio quomodò possit exactè responderi;* Formatur rationibus

Quarumvna est, quòd licèt in illa prædicta Bulla Cœnæ à Six. V. publicata, sint verba supra ponderata, in non obstantijs illis apposita; non reperiuntur, forsitan, in alijs Bullis aliorum Summorum Pontificum, sic specificata (vt in aliquibus ego vidi) cùm quolibet ferè anno immutentur seu renouentur in aliquo. Et sic, si vno tempore esset supradicto modo Prima ratio.
B *seruanda; alio tempore, alio modò seruaretur. Et eò magis, cùm supradictus Sixt. V. apposuerit clausulam illam clarissimam (Nisi in eis, etiam hi casus, præsentibus literis expressi, comprehēdantur.) vt supra est dictum. Adeò vt, licèt ex aliqua Bulla, esset talis eorum sublata facultas; in pluribus tamen alijs, à quibus, ita claris verbis non tollitur, remanere rationabiliter videnť in quasi possessione, ab illis reseruatis absoluendi, &c.*

Altera, & fortior ratio est huiusmodi. Clarum est, quòd Episcopis, ex. §. illo. 6. Concil. Trid. datur illa amplissima facultas dispensandi, & ab- Altera ratio.
C *soluendi in omnibus occultis, Sedi Apostolicæ reseruatis, etiam in hæresia, &c. cuius absolutio specialiter reseruatur cum alijs in Bulla Cœnæ; modò dico sic; quia Summi Pontifices, Greg. XIII. & Six. V. post dictum Concil. & post publicationem suarum Bullarum Cœnæ Domini, ab Episcopis absoluendi tantùm ab hæresia, facultatem abstulerunt, quæ eis cōcedebatur à Concil. Trid. ergo videtur, (per regulam exceptiuam, Sacrorum Canonum, & Theologorum,) eis relinquere facultatem, super alios casus, ibidem sibi concessos; etiam quòd essent in Bulla Cœnæ reseruati.*
D *Exceptio enim firmat regulam incontrarium; quia aliter, ad quid deseruisset, illa particularis reseruatio hæresiæ, quam supradicti Pontifices, in eorum Motibus proprijs fecerunt (cùm in Bulla Cœnæ esset eis reseruata) cum tot, tantisq; non obstantijs supradictis? Ergo, si per illas non obstantias excluderentur Episcopi, frustra sibi fecissent, extra Bullam Cœnæ, aliam eius reseruationem; sed fecerunt, ergo dicendum, quòd Summorum Pontific. mens, non fuit, per illas non obstantias generales, excludere Episcopos ab absolutione, & dispensatione illorum Casuum ibi reseruato-* Et vt Cordub. ait lib. 4. qq. q. 9. propositione 3. & nō sufficit generalis omniū nō obstātium derogatio Sum. Pōt. nisi specialis fiat etiā mentio canonis editi a Concilio.
E *rum, &c. sed eos relinquere in pristinam illam facultatem, eis à Conc. Trid. generaliter traditam, super omnes casus occultos, etiam Sedi Apostolicæ (excepta hæresia) quomodolibet reseruatos. Cui rationi nescio quomodò responderi possit; & per consequēs, his rationibus, & alijs, quas omitto, iusta, & non vsurpata, posset eorum possessio, seu tolerantia, in huiusmodi absolutionibus, & dispensationibus, iudicari.*

Et posset etiam tertiò corroborari, quia si Greg. XIII. (vt ait Nauar. in præallegato c. 27. num. 260.) reuocasset talem facultatem Episcopis Tertia ratio.

à Conc. datam, condidisset quidem, in re tam graui, motum proprium aliquem, pro omnibus Prælatis, vt suam manifestaret intentionem; quòd nequaquam fecit. A

Quarta ratio. Et etiam quartò, quia ipsemet Nauar. videtur, in locis supracitatis, maximè hæsitare, & in partẽ istam etiam quodammodo inclinari, & maximè quando nititur, vel opiniones concordare, vel conditoris mentem declarare. Nec ipse ait, Bullam vllam vidisse, nec à Beatissimo Greg. XIII. audiuisse ab ore proprio, (vt in alijs Casibus facit) sed tantùm dicit, vt Audio, &c. B

Quinta ratio. Et tandem confirmatur, quia sic in Salamanticæ concursu fuit resolutum; Episcopos posse per se, à Casibus Bullæ, in foro interiori; absoluere quamuis Conc. non exprimat: maximè, quia Casus Bullæ, sunt excommunicationes à Iure, vt Doctores aiunt. Et hæc sufficiant, pro huiusmodi veritate tetigisse; verùm, quibus hæc vltima nostra opinio, non satisfaciet; teneat alteram; sat est mihi, difficultates, ac rationes pro vtraq; parte tetigisse, ac quod mihi, inter tot opinionum varietates, videatur, explanasse.

Et aduertendum, quòd nèdum per Bullam Cœnæ hoc Priuilegium Episcopis à Concilio concessum tolli; vt supra est conclusum, sed nec etiam per Bullam Cruciatæ demostrabimus infra in verbo Cruciata, in fine. C

Ex qua resolutione infero, quòd eademmet auctoritas, quæ remanet Episcopis in publicatione Bullæ Cœnæ pro suis, remaneat etiam Prouincialibus supradictis, pro suis subditis. Verùm absoluere à reseruatis in Bulla Cœnæ, non poterunt, cum in illa fiat expressa mentio de reuocatione Priuilegiorum Ordinis Mendicantium, nisi de nouo, post illius publicationem confirmarentur, vt aduertit Collector supra tit. absolut. Ordinaria quòad fratres. §. 9. & 13. D

Secundum Not. Circà autem illam aliam concessionem Martini V. Abbati sancti Bened. factam, est pariter notandum, quòd quando in præfata concessione dicitur, vt casus illi sint occulti. Tunc esse occulti intelligantur, cum iuridicè probari non possent; & licèt probari possent, non tamen fuerunt ità notorij, ac publici, vt scandalum oriri indè possit. Ità tenent Castro, & Nauar. in Manual. cap 27. num. 255. vbi pro hac materia, quando, vel in Bullis, vel Priuilegijs, aut in Concil. Trid. conceditur ad dispensandum facultas super occultis, & non publicis, quomodo sit istud intelligendum, plura notabilia affert, & inter alia inquit. Occultum dicetur id; quod non est publicum. Publicum autem, quòd est notorium, manifestum, vel famosum viciniæ, Collegio, vel Monasterio licet non Prouinciæ, Ciuitati, vel Parrochiæ. Notorium id dicitur, quod nititur scientia maioris partis prædictarum communitatum. Manifestum quod nititur fama eiusdem partis maioris, orta à scientibus. Famosum quod nititur fama maioris partis, E

Occultum quando dici potest.

Castr. lib. 2. de leg. pen. c. 2. Nauar.

Differẽtia inter publicum, manifestum, notorium, famosum.

A *tis, orta ex vno scienti, vel ex indicijs, vel præsumptionibus, illi æquipollentibus: Occultum item triplex, scilicet, quod non est probabile suaptè natura, qualia sunt sola mentalia; & quod est probabile suaptè natura, sed non potest probari, quia coram nemine factum est; & quod probari quidem potest, sed adeò à paucis, quòd nulla inde fama orta est, nec est in iudicium deductum. Et ait etiam, quod vt delictum dicatur publicum, non sufficit, vt actus, qui est delictum, sit publicus, nisi etiam publicè sciatur esse delictum, Missa enim dicta, coràm populo, ab excommunicato* B *occulto, actus publicus, & delictum est; non delictum tamen publicum; quia nescitur publicum esse delictum. Volui hoc notabile ità extendere, quia ad multa in hoc Compendio Priuilegiorum, poterit deseruire.*

Occultum triplex.

Vt delictũ dicatur publicũ, quid requiritur.

Est notandum, 3. quod dispensatio Irregularitatis, quæ ex homicidio voluntario prouenit, intelligitur de quouis homicidio, tam à casu, quàm ex proposito perpetrato, dummodò sit occultum; quia cum Pontifex non distinguat, nec & nos destinguere debemus; prout sic dicitur à Corduba infra, titulo, Dispensatio, versic. quòad §. 24. ibiq; infra po- C *netur.*

Tertium notandũ.

Irregularitas ex homicidio volũt. de qua spetie intelligendũ est.

Nec huic obstat, quòd concessio Sixti V. data Generalibus, & Prouincialibus fratrum Minorum, fuit de homicidio fortuito, & non voluntario, & cùm ipse Sixtus fuerit post Martinum, videtur limitaße illam concessionem, quantum ad fratres Minores. Nam ad hoc respondetur, Sixtum in dicto Priuilegio loqui non solùm in foro conscientiæ, sed etiam in foro exteriori; & ideo cum tali limitatione concedit. Sed Martin. V. tantùm in foro conscientiæ intellexit, & ideò concedit in quolibet homi- D *cidio, dummodò sit occultum. Præterea dicitur, quòd Sixtus. 4. in ista, ac in alijs limitationibus, intendit tantùm exceptionem, & restrictionem facere suprà concessiones illas, quas limitare, & restringere intendit, & non suprà alias per ipsum, vel per prædecessores suos factas: quod probatur, quia aliter sequeretur, quòd vna concessio eiusdem Sixti. 4. in qua Prælatis concedit, posse dispensare in Irregularitate, quæ ex homicidio incerto, & dubio oritur, præiudicaret huic suæ concessioni, in qua concedit dictam auctoritatem pro homicidio casuali, licèt certo; & sic ergo de-* E *bentur intelligi omnes aliæ exceptiones, vel restrictiones: quia solùm limitant illas, de quibus tractant, & non alias, vt ait Corduba ibi.*

Habetur infra titu. dispens. 1. §. 10.

Nec huic obstat Conc. Trid sess. 24. c. 6. quòd Episcopis minimè concedit auctoritatem dispensandi in Irregularitate, quæ prouenit ex homicidio voluntario, quantumuis occulto; nam maiorẽ auctoritatẽ habent Superiores Ordinũ Mendicantiũ in suos subditos, quàm Episcopi in suos, sicut ex varijs, multisq; Priuilegijs eis concessis, clarè constat. Ideoq; non est mirum, si ipsi Prælati illam habeant auctoritatem, & non Episcopi.

Dispensare possunt prælati in quo possunt episcopi.

Prohibitio dispẽsandi in irregularitate ab ortus.

Motus Sixti. V.

Et notandum 4. quòd nec ipsi Prælati, neq; Episcopi, tempore Sixti V. dispensare poterant in illa irregularitate, quæ prouenit causa procurationis, siuè consultationis abortus, vel potionis dandæ, ad generationem impediendam, iuxtà Motum proprium ipsius Sixti V. qui incipit. Effrenatum perditissimorum hominum; In quo omnes sic supradicta procurãtes, vel consulentes, adiuuantes, & consentientes excommunicat, sibiq; eius absolutionem reseruat, vt nullum Priuilegium regularibus concessum, nec Iubileus plenissimus, nec Bulla Cruciatæ, nec auctoritas quã Episcopis Concil. Trident. dat, eis suffragetur. Et hoc intelligitur quando fuerit sequutus realiter abortus, & generatio impedita, vt ex ipso Motu proprio constat: ibi (ità re ipsa abortus inde sequutus fuerit) & impediendo generationem, in illas pœnas incurritur, quando, scilicet, potiones fuerint datæ; non autem propter seminis effusionem extrà vas, pro vt videtur esse communis opinio Doctorum, cum quibus iste locus fuit tractatus, vt refert auctor expositionis Bullæ Cruciatæ, qui in additione, quam facit fol. 641. multa alia dicit de impedimẽto generationis. Verùm supradictus Motus proprius fuit posteà moderatus per Greg. 14. ann. 1591. hoc modo, videlicet, vt à peccato, & excõmunicatione ibi lata, quilibet presbyter tàm secularis, quàm regularis ad Confessiones audiendas, & ad hos Casus specialiter, per loci Ordinarium deputatus, in foro cõscientiæ tantùm possit absoluere. Quo verò ad pœnas procurantium abortus ibi taxatas, ad terminos iuris communis, & Concil. Trident dispositionem reducitur.

Expositor Bullę Cruciat. 8. §. 9. num. 90.

Moderatio Bullæ Sixti. V. de abor. à Gregor. 14. fact.

Quintũ notabile.

Notandũ est etiã, quòd quando conceditur facultas absoluendi à Casibus reseruatis, nõ datur facultas absoluẽdi à censuris, nec cõmutandi, aut dispẽsandi vota, vt dicit. Nau. in Manual. c. 27. num. 255. Ideò aduertãt Confessores Religiosorum, cum à suis Prælatis supradictam habent auctoritatem, nè putent ad omnia se extendere. Et auctoritate prædicta à Prælatis concessa, gaudent eorum subditi; licèt aliquam Bullam, siue Cruciatæ, siuè alterius non habeant: nam in illis, eorum Priuilegia, ad suas personas attinentia, minimè suspendunt, vt infrà latius dicetur.

Facultas absoluẽdi à Cas. res. non comprehendit censuras. neccomutvot.

Sextũ Notab.

Prælatorũ potestas, an sit Ord. vel deleg.

In quibus autẽ Prælatis sit supradicta facultas absoluẽdi, & dispẽsandi; & an sit illa ordinaria, vel delegata; ac si possint, nec nè illam alijs delegare, vide ea, quæ hic in verbo, Absolutio ordinaria quòad fratres, in fine tractat Collector, & quæ ibi addit Corduba in addit. Et dùm in secundo dubio ait, & benè, Collector pro indubitatò haberi potestatẽ Prælatorũ esse ordinariam, & non delegatam, scias ei non obstare cap. fin. extra de offic. delegat, vbi dicitur, quòd salua legatorum Sedis apostolicæ auctoritate, nulli, cui cõmissum fuerit excõmunicare, vel absoluere alios, dispẽsare cũ irregularibus, vel iniungere pœnitentias, liceat hæc alijs demãdare. Nã dicitur, quod superiores Prælati possunt liberè ea alijs demandare, vt ratio-

A tionabilis consuetudo Religiosorũ attestatur; quia dictum cap. fin. secundùm Doctores, communiter habet locum in personis, quibus committitur tantùm certum, & nudum ministeriũ; & vbi eligitur industria personæ. Prælatis autem Religiosorum, ex Priuilegio, non dicitur committi certũ, & nudum ministerium, sed potius cognitio causæ, & iurisdictio cùm illis competat ratione officij, & dignitatis, cui commißum fuit Priuilegium perpetuum; & vlterius in eis non est electa industria personæ, cùm sit incognita, vt patet; quia Papa non concedit alicui Prælato in particulari B absolutionem, & dispensationem, circà determinatos subditos; sed in communi conceditur Prælatis omnibus in genere, præsentibus, & futuris, vt possint absoluere suos subditos quoscunque, tàm respectu culparum præteritarum, quàm futurarum; Et melius dicitur, quia dictum c. fin. habet locum in personis, quibus competit absolutio ex potestate delegata, non autèm in ordinaria, vt est in Prælatis religiosorum, tex. est ad hoc expressus in cap. fin. de off. ord. & ibi glos. vbi dicit Panor. quòd potestas absoluendi ab excommunicatione est delegabilis per habentem po- C testatem ordinariam. Alia ratio.

Nunc tractandum est de auctoritate, quam habent Confessores Ordinum Mendicantium ab Ordinario, iuxtà Concil. Trid. approbati, virtute suorum Priuilegiorum.

Primò est aduertendum, quòd per Clementinam, Dudum, de sepulturis, possunt Confessores ipsi à peccatis absoluere, Episcopo reseruatis, per suas Constitutiones Synodales, vel per vsum, seù p ipsorũ mandatum (non tamen reseruatis à iure, qui sunt quinq;, vt ibi Collector; & D quando casui per Constitutionem esset annexa excommunicatio reseruata Diœcesano) In tantùm, quòd licèt de nouo reseruent sibi aliquos Casus Parrochijs, non tamèn possunt reseruare ipsis fratribus, vt tenent Panorm. & Baptista de Salis, in sua Summa, & Armilla. Prima facultas. Ex iure cõmuni. Vt ait Collect. infrà tit. Casus reser. Pan. c. fin. ne cler. vel Mon. sal. tit. confes. Arm. titul. Absol. nu. 26.

Vrban. V. huiusmodi Indultũ ampliauit, dicẽs, quòd fratres Carmelitæ, ab omnibus peccatis, & cẽsuris Episcopo reseruatis, possint absoluere; exceptis Sedi Apostolicæ reseruatis, & quãuis Collector sup. §. 19. tit. Absol. quòad seculares primò, dicat, quòd alij Mendicãtes, per cõicationẽ Priui- E legiorũ, nõ possũt ista facultate, Carmelitis cõcessa, vti, si ipsi Carmelitæ illa nõ vtãtur, Cordub. tamẽ in addit. ad dict. §. 19. cõtrariũ tenet, videlicet, quòd, quamuis fratres Carmelitæ illam in vsum nõ habeant; possunt tamẽ alij Mendicantes ea vti, vt etiam dicit, Panorm. sic visum fuisse cuidam doctissimo viro, & rationes eius vide suprà, in illa sua addit. supradicta. Et vltrà illas, additur alia ratio, quia in sola communicatione Priuilegiorum, non intelligitur esse communicatus vsus, vel non vsus; cùm ista sint facti, & non iuris; sed tantùm communicantur, ea quæ iuris, Secunda facultas.

quia

quia Priuilegia sunt stricti iuris, & non communicatur vsus, & non vsus, iuxtà id quod tractat Sylues: A

In cõst. ex benigna sedis. ann. 1575. *Nec contrà hoc facit argumentum, quòd Greg. X I I I. pòst Pium V. confirmauit Priuilegia Mendicantium Ordinum, in quantum sunt in vsu, ex quo reuocasse videtur ea, quæ in vsu non essent. Ad hoc enim respondetur, quòd confirmando tantùm Priuilegia, quæ in vsu sunt, non pro indè visum est reuocare ea, quæ non sunt in vsu; quia Priuilegia sunt stricti iuris, & in illis, argumentum à contrario sensu, locum minimè haben: licèt in iure communi valeat; & sic ea confirmando, relinquntur in robore, quod prius habebant; Et hoc confirmatur; quia in tota illa Bulla, nullum reperitur, inquantum ad hoc, verbum reuocationis: & iam stilus Curiæ Romanæ est, eius quod conuenit, icta vnum non præterire; maximè quando tractăt de reuocatione alicuius Priuilegij. Ex quo infertur, quod in dicto motu proprio, non reuocantur Priuilegia, quæ sunt contrà Conc. Trid. quia solùm ibi confirmantur, & de nouo conceduntur ea, quæ sunt in vsu, & non sunt contrà decreta ipsius Concilij: ex quo non sequitur,* B

Seff. 14. c. 7. can. 11. *vt dixi, quòd reuocentur ea, quæ sunt contra. Veritas tamen est, quòd per Concil. sunt reuocata, & per alium motum proprium Greg. X I I I. quem affert Nau. in fine Manu. sui latini, & habetur in Bullario cõst. 15.* C

Incipit in tanta negotiorũ mole *Sunt etiam nonnullæ aliæ concessiones, vt est illa Canonicis regularibus concessa ab Eugenio. 4. & Religiosis Sanctæ Iustinæ, quam affert*

Tit. absol. num. 27. *Sum. Armil. eiusq; mendicantes etiam participant.*

Quarta facultas. *Alia extat concessio Pauli. 3. Patribus Societatis Iesus facta, quam posui suprà, in verbo, Absolutio quoad seculares primò.*

Quinta facultas. *Alia concessio habetur Sixti. 4. idem quasi concedens Ordini Prædicatorum, quæ ponitur sup. tit. Absolutio quoad secular. 1. §. 17.* D

Habetur sup. tit. absol. quoad secul. 2. §. 16. 17. 18. & 19. *Insuper Eugenius 4 Prælatis, & Monachis Monasterij Vallis oleti, pro audiendo secularium confessiones deputandis concessit, vt absq; alia Ordinarij licentia quorumlibet ad se venientium cõfessiones possent audire, eosq; absoluere ab omnibus peccatis, & in omnibus Casibus dispensare pro quibus Sedi apostolicæ non esset recurrendum, aliaq; plura concessit, vt est videre sup. tit. Absolutio, quoad seculares. 2. §. 16. 17. 18. 19.* E

Circà quam notabilem Concessionem aduertenda sunt plura.

Concil. Trid. sess. 25. c. 15. *Primò, quòd in vno tantùm per Cõcil. Trident est reuocata, videlicet, ipsos Monacos Confessores non sufficere, esse à suis Prælatis approbatos; nisi ab Ordinario etiam fuerint approbati, vt Concil. Trident. mandat, & tunc supradictam habebunt auctoritatem, vt infrà dicetur.*

Secundo aduertendum est, quòd solùm habent supradictam auctoritatem, in foro Sacramentali, vt ex eademmet concessione constat. dum dicitur. eorum confessiones diligenter audire, & à quibuscunque peccatis.

Tertio

A Tertio aduertendum est, quòd Confessores Regulares, qui supradictum Priuilegium participant, vt sunt fratres Minores, reliquique Mendicantes; quamuis in illo, detur eis Episcoporum facultas ad absoluendum, & dispensandum in omnibus Episcopi Casibus, & in quibus ipsi Episcopi possunt; non tamen sit hinc inferendum, totam Episcopis concessam à Conc. Trid. auctoritatem, eos habere: nam non eis datur facultas dispensandi cum incestuosis, & illis, qui castitatem vouerunt, vt possint debitum petere; non obstante quòd in istis impedimentis possint B Episcopi dispensare, vt ait Nauar. & est communis opinio; quia isti non sunt Casus Episcopi. Casus enim significant peccata, & non impedimenta, vt sunt ista supradicta, iuxtà doctrinam Nauar. & sum. Armilla tit. Casus num. 1. vndè non possunt illa comprahendi, sub appellatione ista Casus. Quãdo enim concessiones aliquæ de illis tractant, non Casus, sed impedimenta vocant. Idcircò posse illa concessione vti pro dispensatione in talibus impedimentis, multis doctoribus valdè dubium videtur; licèt quibusdam aliis contrarium appareat, non attendendo, forsitan, supradictis

C rationibus: veritas tamen est, quòd possunt in illis dispensare per aliud Priuilegium.

Alia q̃ possunt Episcopi, quę nõ possunt Confess.

Dispẽsare cum incestuosis, & illis qui vouerũt castit.

Nauar. in Man. c. 22. num. 75. & c. 16. nu. 30

Nauar. c. 27. nu. 250

Item, ipsis Episcopis est concessa facultas in foro conscientiæ absoluendi, seu dispensandi in qualibet Irregularitate, ex occulto delicto prouenienti, etiam si eßet Sedi apostolicæ reseruata (excepta illa ex homicidio voluntario) & tamen Confessores prædicti non vtiq; illud poterunt; cùm iuxta doctrinam Nauar. inter illa eis concessa, irregularitas non comprehendatur.

Dispẽsare in irregularitate.

Nauar. in Man. c. 27. num. 254.

D Possunt etiam Episcopi absoluere ab hæresi (eo tamen modo supra notato) à reliquisq; peccatis, & censuris in Bulla Cœnæ, contentis; in eodem conscientiæ foro, quod tamen præfati Confessores non possunt, neq; Prælatorum vllus Mendicantium Ordinum, auctoritatem talem habent, absoluendi suos subditos in foro Conscientiæ, nisi habita Priuilegiorum confirmatione; cùm quolibet anno, in publicatione illius Bullæ Cœnæ quo ad Casus ibi taxatos, Priuilegia omnia annullentur, vt suprà est iam dictũ.

Absoluere ab Heresia

Quibus sic præsuppositis, oportet in quibusdam conclusionibus resol-

E uere, quam habeant in foro conscientiæ, secũdum eorum Priuilegia, ipsi Confessores auctoritatem, vt peritis, & imperitis satisfaciam.

Resolutio prędictorũ per cõclus.

Prima conclusio est, quòd Confessores Mendicantes possunt à censuris propter peccata contractis, Episcopo reseruatis, absoluere, vt ex Vrbani. 4. concessione constat, Carmelitis facta, & ex illa Eugenij. 4. Canonicis Regularibus data, ac Patribus Ordinis Prædicatorum communicata, & concessa, vt Armilla ait.

Absoluere

Secunda conclusio est, quod non solùm dicti Confeßores possunt de supra-

Armil. tit. absol. nu. 37.

Dispẽsare in censuris Episc.reser.

prædictis censuris absoluere; verùm etiam in illis, si opus fuerit, dispensare: & hoc per concessionem Eugenij. 4. vbi non solum facultatem præbet absoluendi, sed etiam dispensandi in Casibus Episcopo reseruatis: per quos casus intelliguntur etiam censuræ, vt supra dictum est, & sic possunt dispensare in irregularitate, quam ex adulterio prouenit, ac in alijs, quàm ex minori delicto, vt ius commune Episcopis concedit. A

Excõicatio ab homine.

Habetur i suppl. ff. 75 concl. 72.

Confirmatio priuil.

Tertia conclusio est, quòd nõ tantùm possunt ab excõmunicatione à iure Episcopis reseruata, sed etiam ab homine, vt constat ex concessione Eugenij. 4. Patribus Benedictinis data. Nec contrà hoc obstat Motus ille B proprius Leonis X. in Lateranense Concilio promulgatus, in quo cauebatur, nè Confessores præfati ab excommunicatione ab homine absoluerent; quia idemmet Leo. X. viuæ vocis oraculo, ad petitionem R.mi Francisci de Lichetto, tunc fratrum de Obseruantia Generalis, omnia priuilegia, quæ antè supradictum Concil. Trident. nostra Religio fratrum Minorum habebat, iterum, & denuò confirmauit, ac concessit: & quòd illis, quæ erant contrà dictum Concil. possent tantùm vti in foro conscientiæ; de qua confirmatione, iam sufficiens testimonium dat Collector sup. tit. Ab- C solutio quòad seculares. 1. §. 15. & tit. conc. §. 7. vbi vide.

Prohibitio ab excommunica. munica.

Sess. 25. de refor. c. 12

Incipit gra uissima ma ximaq; pericula.

Quarta conclusio est, quòd per supradicta Priuilegia, nõ possumus eos absoluere, qui nominatim fuerint excommunicati, imò debent suis Ordinarijs remitti; de hoc vide Collect. sup. titul. Absolutio ordinaria quòad seculares. 2. §. 19. quod debet intelligi, & limitari, quando parti læsæ satisfecerint; quia tunc possent absolui, vt colligitur ex Concil. Trid. vbi mandat, vt excommunicatus nominatim, ex quo fraudauit decimas, vel nè soluerentur, impediuit, donec parti satisfaciat, non absoluatur. & Pius V. D in vno Iubileo, in anno 1568. publicato, postquàm Confessoribus ab ordinario approbatis cõcessit, vt ab oĩbus ibi cõtentis possent absoluere, declarãs quomodo hoc eis fuerit cõcessum, dicit sequẽtia verba. Declarantes insuper tàm præsentes, quàm alias quascunq; super concessiones similium, vel dissimilium indulgentiarum, à nobis, & à prædecessoribus nostris hactenus emanatas, & in futurum quomodolibet emanandas litteras Christi fidelibus ipsis nisi ad earum effectum in foro conscientiæ, & pœnitentiali consequendum dumtaxat, non autem in foro fori, aut contentioso, nisi sa- E tisfecerint, vllatenus suffragari: hæc Pius V. Ex quo infertur, quòd quando fuerit ab excommunicato parti læsæ satisfactum, eius absolutio nõ tantùm in foro interiori, sed etiam in foro exteriori iuuabit, etsi à iudice excommunicante licentiam non habeant absoluendi; & hanc opinionem tenet Medina contrà Coarruuiã, & supradicta Pij V. declaratio eam confirmat ibi, nisi satisfecerint: & licèt Guttierez sequendo opinionem Coarruuiæ, istis verbis Pij, V. det alium sensum, tamen non est secundum

Media in instruc. cõfes. c. 12. in fine.

Guttierez

litte-

A *litteram; videatur ibi Medina, qui dicit, quòd nè à iudice ipse absolutus molestetur, habeat à Confessore cedulam, quomodo fuit absolutus, & parti satisfecit; quia sic iudicis iurisdictioni nullum infertur grauamen, cùm iam sit parti satisfactum ad cuius petitionem excommunicationem promulgauit; ità etiam refert, & tenet Auctor expositionis Bullæ Cruciatæ.* In 99. can. c. 3. nu. 5. iuxtà finē. In §. 9. nu. 15. & 139.

Quinta conclusio est, quòd possunt absoluere à Simonia, dummodò nō sit in ordine, vel beneficio contracta; & hoc per concessionem quandam factam ab Eugenio. 4. Et per vnam concessionem à Paulo. 3. Patribus à Simonia.
B *Iesuitis factam, possunt per viam communicationis absoluere ab omnibus peccatis, & censuris Sedi Apostolicæ reseruatis, exceptis illis, quæ in Bulla Cœnæ continentur, & ea, quæ sibi reseruauit Sixtus V. ratione abortus, vt supra dictum est: hodie tamen est sublata ista ab ortus.*

Debet tamen circà hoc aduerti, quòd licèt Confessores supradicti facultatem habeant dispensandi in censuris, Ordinario reseruatis, per Concessionem Eug. 4. Benedictinis factam; non tamen auctoritatem habent dispensandi in censuris Papæ reseruatis: quia in Concessione, & Bulla Prohibitio dispen. in censur. reser. Papæ.
C *Pauli. 3. nullum verbum fit de dispensatione, sicut in illa Eugenij. 4. dicitur; & huiusmodi Priuilegijs est cum grano salis vtendum, vt infrà dicetur.*

Sexta conclusio est, quòd ipsi Confessores possunt in foro conscientiæ, omnia vota, quæ Episcopi possunt, in alijs Pijs operibus commutare; & hoc per concessionem Sixti. 4. Patribus Minimis concessam, quæ ex declaratione Iulij. 2. non solùm loquitur de fratribus; sed etiam de secularibus; vt aduertit Corduba contra Collectorem, qui non constare, ait, Bul- Vota commutare. Vt supra titul. absol. quòad secul. 1. §. 19.
D *lam prædictam, loqui de secularibus: & hæc veritas clarior constat ex Bulla Pauli. 3. Patribus Societatis Iesu concessa, in qua eis conceditur in foro conscientiæ, omnia vota in pijs operibus commutare; exceptis de Religione, Castitate perpetua, Vltra mar. Romæ, & sancti Iacobi de Galitia, in quibus solùm Papam, vel potestatem peculiarem ab ipso habentem posse dispensare ait Nauar. c. 17. num. 75.* Corduba in tit. abso. quòad secul, 1. nor. quòad §. 30 Quinq; vota Papæ reseruata.

Septima conclusio est, quòd possunt in omnibus votis dispensare, in quibus Episcopi possunt, nisi in illis duarum dietarum peregrinationum,
E *quòd sunt 20. leuchæ, per vnam concessionem Innocentij. 8. nobis Minoribus fratribus concessa, qua etiā alij participātes gaudēt, vt ait Nau.* Habetur sup. ti. quò ad secul. 1 §. 11.

Octaua conclusio est, quòd non solùm possunt commutare, & dispensare in votis, vt suprà dictum est; sed etiam possunt dispensare in iuramētis eiusdem materiæ, nam cui commissa est facultas dispensandi in votis, extendi etiam ad iuramenta eiusdem materiæ tenet D. Thom. & sequitur Sotus, & Directorium curatorum. Quod debet intelligi esse verum, quando iurat tantùm aliquid agere, & non quando promittit, & iurat, Nauar. in Man. c. 12. num. 25. Dispēsatio in iuramētis.

& sic,

& sic intelligitur opinio Nauar. in Man. cap. 27. num. 275. contrarium tenentis; nam in hoc casu sunt duo vincula, vt ipse Nauar. ait. Thomas dico. 22. q. 89. art. 9 Sot. lib. 8. de iust. & iur. q. 1. art. 9. fol. 686. Director. Curat. cap. 15. fol. 182. A

Dispensatio cum incestuosis.

Videatur pro hoc impedimento Nauar. in Man. c. 22. num. 74. 75. 85.

Nona conclusio est, quòd ipsi Confessores, cum licentia suorum Prouincialiũ, possunt dispensare cum incestuosis, causa copulæ carnalis mariti cum consanguinea vxoris, intrà quartum gradum; vel consanguinei mariti cum sua vxore; & hoc per declarationem quandam à Iulio. 2. factam Cõcessionis Martini. V. Benedictinis Patribus: & per aliam Pij. V. viuæ vocis oraculo habitam, à R. P. F. Angelo de Anguillara Ordinis Minorum ann. 1569. in qua concessit Prouincialibus fratrum Minorum regularis obseruantiæ, vt possint committere prædictam auctoritatem, in foro conscientiæ, suis subditis Cõfessoribus, ab Ordinario approbatis, iuxtà Concilij Trid. iussum, cuius Cõcessionis testimonium dat Vera crux in Speculo coniugat. art. 21. de impedimento incestus, in fine. Et Palatius in 4. distinct. 32. dispens. 2. & art. 15. de simplici voto fol. 102 quamuis post Conc. Trid. hoc Priuilegiũ non sit necessariũ, quando erit copula carnalis intrà 3. & 4. gradum; quia cũ ex huiusmodi copula affinitas non contrahatur, sic non erit impedimentum, & per consequẽs possent petere debitum, absq; alia dispensatione, quam opinionẽ sequitur Vera crux, in apendic. ad spec. coniugat: de impedimento affinit. pag. 77. & 78. & Gutierez in qq. can. cap. 93. num. 28. licet Angel. in sua Sum. videatur cõtrarium tenere. Habuit etiam in supradicto viuæ vocis oraculo auctoritatem dispensandi cum illis, qui, voto facto de castitate, matrimonium contraxerunt, vt possint petere debitum; quos tamen aduertant, quod vno eorum mortuo, alter debet votum seruare; & ipsi PatresConfessores non de facilè in hoc dispensare, sine causa sufficienti; quæ erit, non posse contineri. B C D

Vera crux.

Potest etiã dispensare Episcopus, vt ait Nau. in Man. c. 16. nu. 30.

Cum forẽsibus.

Decima conclusio est, quòd possunt omnibus istis supradictis Priuilegijs vti in foro conscientiæ, in Episcopatibus, vbi fuerint præsentati, non solùm cum illis eiusdem Episcopatus. sed etiam cum alijs extraneis, qui ad se venerint, etiam quod spetialiter pro hac causa venerint, vt habetur tit. Absolut. quoàd seculares. 1. §. 7. per Concessionem Nicolai. 3. & à Leone 10. confirmatam. E

Cõfessores itinerãtes.

qq. Can. c. 27. nu. 21.

Vndecima conclusio est, quòd prædicti Confessores, quando in itinere erunt, possunt omnes fideles confiteri, & hoc per Priuilegium à Gregor. XIII. Patribus Societatis Iesus concessum (quando tamen non valerẽt habere Ordinarij copiam) & de hoc dat testimonium Pater Guttierez, vt diximus supra, in Verbo, Absolutio quoàd seculares. 1. sed ipsi Confessores sint cauti in supradictæ auctoritatis vsu, vt Ordinarijs non præiudicent,

A *dicent, & vt imponent salutarem pœnitentiā suis culpis conuenientem, & quando videtur eis expedire, vt ipsi ad suos Ordinarios recurrent, illud faciant, vt frenum suis dissolutionibus imponatur, & sic Angelus declarans, consulit.*

In quo, à Bulla Cruciatæ, à Conc. Trid. & Bulla Cœnæ, supradictis Confessorum Priuilegijs derogetur.

B *Visa iam auctoritate, quam ipsi Confessores habent, restat videndum, an possint in Regnis, vbi Bulla Cruciatæ obseruatur, illa vti auctoritate, in absoluendis secularibus, quamuis Bullā Cruciatæ, vel aliam non habeant? Et in quo Conc. Trid. vel Bulla Cœnæ eis obstat?* 4. Caput. In quo per Bullā Cruciatæ derogatur.

Et ad primum respondetur, quòd à Casibus, quos ius commune Episcopis non reseruat, benè possunt absoluere: nam in Clem. Dudùm, de sepult. de illis conceditur eis auctoritas, & numquàm sua Sanctitas videtur suspendere, vel reuocare Priuilegia illa, quæ in corpore iuris communis reperiuntur; iuxtà id, quod Felinus resoluit; & cum hoc Priuile- Felin. in cap. nonnull. de restit.
C *gium iam sit incorporatum iuri communi, non videtur sua Sanctitas illud suspendere, nec in Bulla Cruciatæ, nec in alia, quando non fieret de eo spetialis mentio.*

Circà verò aliorum casuum reseruationem per ius, vel Constitutiones factas ab aliquibus ipsorum Episcoporum Superioribus, vt est Papa, vel sui Legati, alijq; Superiores, est iam dubium, si sine Bulla possent illos absoluere, ac dispensare, & commutare vota, & in illa impedimenta. Huius tamen resolutio est, quòd non possint; quia in Bulla Cru-
D *ciatæ, in tantùm Religiosorum Priuilegia suspenduntur, in quantùm spectant ad seculares, & non in quantùm pertinent ad fratres, vt constat ex verbis illius Bullæ (exceptis tamen concessis Ordinum Mendicantium Superioribus, quòad eorū fratres tantùm) sicut tenet, & probat Auctor expositionis Bullæ Cruciatæ in §. 11. num. 145. & in §. 12. In principio. Et sic seculares ipsi excluduntur ab illis Priuilegijs Mendicantibus cōcessis; & per consequens, nec possunt ab illis Casibus absolui, cùm Conc. Trident. obstare videatur, in sess. 14. c. 7. & can. 11. circa Casus re-* Pater Emanuel.
E *seruatos, dixi, si sine Bulla; quia cum aliqua Bulla, hoc expressè concedente, benè possent; & maximè à Casibus Episcopo reseruatis, vt Nau. contrà cuiusdam moderni opinionem probare contendit, de Bulla Sanctissimæ Trinitatis confratern. à Greg. XIII. concessa.* De hoc pleniùs infrà dicetur. In Man. c. 27. num. 263.

Verum à Sacr. Congreg. Cardinalium, contrarium apparet decisum, vt paulò infrà dicemus.

Quòad Secundùm in quo scilicet supradictis Priuilegijs, Cōfessoribus mēdicātibus concessis, Conc. Trid. aut Bulla Cœnæ Dñi obstet, est sciēdū In quo per Côc. Trid. derogatur.

quòd

quòd per Conc illis in omnibus derogatur, quæ contrà ipsum Conc. fuerint aduersantia, quæ infrà ponentur. A

Et dùm videtur Priuilegio, quod habent de absolutione Casuum reseruatorum Episcopis, vt suprà est dictum, obstare Concilium in sess. 14. c.7. & can. 11. vbi statuens in artic. mort. nullam esse Casuum reseruationem, atque ideò omnes Sacerdotes, quoslibet pœnitentes, à quibusuis peccatis, & censuris absoluere possint; sequitur postea, dicens, extrà quē artic. sacerdotes cùm nihil possint in Casibus reseruatis, id vnum pœnitentibus persuadere nitantur, vt ad superiores, & legitimos iudices, pro beneficio absolutionis accedant, & infrà in can. 11. ait. B

Verba Cō cil. Trid. sess. 14 c.7 & can. 11. circa casus reseruat.

Si quis dixerit, Episcopos nō habere ius reseruandi sibi Casus, nisi quòad externam politiam, atq; ideò, Casuum reseruationem non prohibere, quo minus Sacerdos à reseruatis verè absoluat, Anathema sit. Tamen nos possemus dicere quòd intendat Conc. de Sacerdotibus simplicibus secularibus, non autèm de Regularibus Priuilegiatis suprà dictis, & debitè præsentatis, & ab Ordinario approbatis (de quibus infrà dicemus) quodque comprobari potest Primò ex eo, quia Priuilegium illud absoluendi à Casibus Episcopis, non à iure, reseruatis, Regularibus datum, est iam in corpore iuris incorporatum; & nec Conc. nec Summi Pontifices illud tollere videntur per verba generalia, nisi de eo spetialem faciāt mentionem (vt supra etiam dixi) & in verbis supradictis Conc. nulla talis fit mētio. Secundò ex verbis ipsiusmet Conc. in c.15. Sess.23 vbi statuens de Præsbyteris idoneis ad cōfessiones audiendas, ait. Quamuis Præsbyteri in sua ordinatione, à peccatis absoluendi potestatem accipiant; decernit tamen sancta Synodus, nullum etiam regularem posse confessiones secularium, etiam Sacerdotum, audire; nec ad id idoneum reputari, nisi & c. Priuilegijs, & cōsuetudine nō obstantib. &c. Ponderando enim illa verba, nullū, etiam Regularē &c. dico, quòd si in illa generali Præsbyterorum appellatione, dum ait, quamuis Presbyteri in sua ordinatione &c. comprehenderētur Regulares; ad quid postea necesse haberetur, illos explicare, per illud verbum, etiam Regularem? ergo, sicut in hoc decreto loquens de Sacerdotibus confessoribus, vt comprȩhenderentur etiam Regulares, illud explicauit, ac Priuilegium incontrarium annullauit, ità & in illo alio supradicto, quando tractauit de Casibus reseruatis si vellet compræhendere Regulares, etiam illos specificasset, eorumq; priuilegiorum incontrarium facientium meminisset; sed non fecit, ergo signum potissimū est, Cōcilium in illo decreto, Regulares Confessores noluisse compræhendere, sciens iam illos debitè præsentatos, & ab Ordinarijs approbatos, tot, tantorumq; priuilegiorum copia esse refertos, posseq; secundum priuilegia in corpore iuris posita, modo supradicto, à casibus Ordinario reseruatis absoluere. C D E

Datur intelligentia ad verba Conc.

Vide q d. Arm. in verbo Absol. nume. 23. & 25.

Verbo Cō cil. c.11. sess. 23.

Et

A Et sic ego (saluo semper meliori iudicio) concluderem Concilium in supradictis locis, nullo pacto, Priuilegio, quod regulares habent, per Clem. Dudùm, pro absolutione Casuum reseruatorum obstare, imò illud potius confirmare. Benè verùm est, quòd per sacram Card. Congregationem fuit Decretum, vt nullo pacto possint: vt videre est infra in verbo Casus Reseruati in nostra Annotatione. Vt habet in Catechesi Neapolita. fo. 297. & ponitur infra in verbo casus reseruati.

Et Reuerendus Episcopus Caietanus nomine Alfonsus, Hispanus, annis elapsis, sacram Cardin. Congregationem consulens, an per Bullas ordinarias, in quibus solet dari facultas absoluendi à casibus sedi Apostolicæ reseruatis; comprehendantur etiam casus Ordinario, vel Prælatis Regularibus reseruati? & fuit ei responsum, quòd non; nisi de eis fieret specialis mentio. Et iterùm dubitanti, quid per Bullam Sanctissimi nominis Iesu, in qua specialiter habetur, quòd Cōfessarij possint absoluere cōfratres à casibus Episcopo reseruatis? fuit ab Illustrissimo Cardinali Carrafa, nomine totius Congregationis respōsum; neq; per illam Bullam fieri posse, nisi tantū ratione Iubilei plenissimi, vt extat originalis in archiuio ipsius Episcopatus, & authentica copia penes me: Et Nau. in Man. c. 27. nu. 266. ait, Confessores præsentatos non debere absoluere à casibus Episcopo reseruatis, & minus dispensare in iuramentis, nisi eis detur ad id facultas; contrà Sylues. verbo Confess. 2. q. 5. qui contrarium tenet, quòad casus per ipsum Episcopum reseruatos. Vt habetur in Bulla Pij 4. 101. iniunctum nobis ann. 1564.

B

C

Sed est aduertendum q. Gregorius XIII. 10. die Maij, anno Domini 1583. declarauit, non fuisse intentionis suæ, per prædictam Epistolā, aut declarationē derogare prædictā facultatē, absoluēdi, in casibus Epis reseruatis, Cōfessoribus Societatis Iesu datā, immo eam de nouo eis cōfirmauit, & cōcessit, vt refertur in cōpēdio eiusdē societatis Iesu verbo Absol. §. 1.

D Et hæc sint dicta quòad derogationes, quæ in Conc. Trid. reperiuntur. Quò autē ad Bullā cœnæ Domini, dicimus, in omnibus pertinentibus ad illorum casuum, ibi contentorum absolutionem, regularium priuilegijs obstare, quousq; à viuente Pontifice non fuerint confirmata; cùm, quolibet anno, in publicatione illius Bullæ de nouo reseruentur illorum absolutiones, & omnia priuilegia annullentur contraria. Ac per reliquos motus proprios, non in aliud eis derogatur, nisi in supra notatis. In quo per Bullā cœnæ deroga tur. Per motus propri. 5.

E Nunc reliquum est videre quintum Caput supra propositum, quales, videlicet, oporteat esse Confessores, vt talibus priuilegijs possint vti. Caput. 5.

Et ad hoc dico. Primò. Quòd debēt esse Regulares alicuius ordinis Mēdicantiū, vel eorū priuilegiorū participantiū, aliàs, in supradictis absoluere, vel dispensare minimè possint, nisi speciali authoritate sibi tradita. 1

Secūdò Quòd debēt esse ab eorū Superioribus Ordinario præsentati, ab eoq; approbati, iuxtà Conc. Trid. sess. 23. c. 15. Circa præsentationē videā- 2

Cōfessorū approbatio. tur ea, quæ dicit Collector infra, in verbo, Præsentatio Confessorū; & quæ ego etiam ibi annotaui; Circa autem approbationem, sunt plura notanda. A

1 Primum. Quis, & qn̄ confessor dicatur verè idoneus; & approbatus.

2 Secundum. An in vno Episcopatu approbatus, possit in quouis alio Episcopatu, seu Diœcesi, absq; alia approbatione, confessiones audire.

3 Tertiū. An saltèm in eodem Episcopatu, vnica sufficiat approbatio. Et si Priuilegium, quod in hoc habetur sit per Conc. Trid. reuocatū, nec ne.

4 Quartum. Quando in aliqua Bulla datur facultas eligendi Confessorē approbatum, an Regularis debeat confiteri cum approbato ab Episcopo, vel cum approbato à suo Superiore. B

Quis dicatur confessor idoneus. Quòad primum est sciendum, vt Palatius notat in 4. c. 17. disput. 7. fol. 158. super hoc, multas fuisse varietates, tùm in Bullis, tùm etiam inter doctores illas exponentes. Nam in Bullis, quæ ante Conc. Trid. emanabant, dabatur fidelibus facultas, sine vlla aliqua dependētia ad prælatum, vel curatum pro eligendo Confessore, ità tamen quòd esset idoneus. Et circa hoc verbum (idoneus) maxima fuit inter theologos difficultas, in declarando, an quó nam consisteret ista idoneitas, aliqui enim dicebant, sufficere idoneitatem illam, à iure comuni assignatam, vt videlicet, non esset excommunicatus, suspensus, nec irregularis, aut à Superiore eius impeditus. Et hæc erat magis cōmunis opinio. Alij autem dicebant vltra istam requiri aliam idoneitatem, scientiæ, scilicet, & morum. C

At post Conc. Trid. cùm, nullū sacerdotem, statuerit, posse confessiones audire, nisi esset Parochus, vel ab Ordinario approbatus; sic etiam semper Bullæ, cū hac limitata authoritate emanarunt: vnde nunc, quando Confessor aliquis erit ab Ordinario approbatus, aliud inquirere de eius sufficientia, & doctrina, cæterisq; supradictis non oportebit. Præsumitur enim Ordinarium, circà hoc quod ad se pertinebat, fecisse. D

Sess. 23. c. 15. de reformat. Tres cōditiones requisitæ à Conc. ad idoneitatem confessoris. Sed tres à Sac. Conc. Trid. assignantur conditiones, ad cognoscendū. Quis nam teneri possit pro idoneo, & approbato Confessore, dicens, Quāuis Presbyteri in sua ordinatione à peccatis absoluendi potestatem accipiant, decernit tamen Sancta Synodus, nullum etiam Regularem, posse confessiones secularium, etiam Sacerdotum audire, nec ad id idoneum reputari, nisi, aut parochiale beneficium, aut ab Episcopis, per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut aliàs idoneus iudicetur, & approbationem obtineat. Quarum prima est, si curatum beneficium aliquod habuerit, in quibus verbis omnes illi includi videntur, quibus aliquo modo animarū cura est demandata, vt sunt Guardiani, Priores, Prouinciales, alijq; religiosorū Prælati, cū clarè constet, in tantùm Conc. illos, vt approbatos habere, qui parochiale beneficiū habent, in quātùm eis animarum cura fuit commissa; & hoc, vel ab Episcopo, vel ab alio, qui hoc poterit. E

Altera

A Altera conditio est, Episcopi examen, vel approbatio; & tertia est communis approbatio, & opinio, quæ de ipsius sacerdotis habetur eruditione, vt quando quis publicè in aliqua saltem approbata vniuersitate theologiam sacram legerit, vel in illa graduatus, aut licentiatus fuerit, de cuius sufficientia tunc non videtur esse dubitandum; pro vt sic Pius V. in quodam Motu proprio, qui incipit, Et si mendicantium ordines, anno 1567. emanato, per eadẽ verba iussit, vt lectores, vel graduati Sacræ Theologiæ ex ordine Mendicantiũ, qui ad tales gradus per suos B Prælatos fuerint admissi essent pro approbatis habendi, ad prædicationem, & confessionem, absque aliquo alio Episcoporum examine. Graduati, & lectores, an debeat examinari ab episcopis.

Et quamuis iste Motus proprius paulò post fuerit per eundẽmet Pontificem reuocatum, anno 1571. qui incipit. Romani Pontificis prouidentia; vbi mandabat, vllo modo supradictos graduatos pro approbatis haberi, nisi prius ab Ordinario approbati fuissẽt; tamen Greg. 13. in illo Motu proprio, qui incipit; In tanta rerum negotiorum mole, primo anno sui Pontificatus in quo omnia, circa hoc, à Pio V. ordinata, ad ius commune, & ad Sac. Conc. Trid. dispositionem reduxit, clarè constat illud re- C uocasse, ac lectores, ac graduatos illos ab Episcoporum examine exemisse, nam Conc. Trid. postquàm duas illas primas conditiones posuit de beneficio, scilicet, Parochiali, & Ordinarij approbatione, ponit aliã tertiam in illis verbis (aut aliàs idoneus iudicetur.) Et hanc opinionẽ quamplurimi sequuntur viri doctissimi, maximè magister Gallus in Sum. q. 16. quamuis Corduba in sua summa qq. teneat contrarium. Magister Gallus Corduba.

Sed possemus nos dicere (saluo tamen meliori iud.) tales sic graduatos, D & approbatos, nõ esse ad examen obligatos, vt iam supradictorũ rationes probant, sed non posse secularium confessiones audire, donec ab Ẽpo fuerint approbati, vt ex verbis ipsiusmet Conc. clarè constat, nam postquam dixit (aut aliàs idoneus reputatur) quod est principale argumentũ supradictæ opinionis, non ibi se firmans, sed subdens ait (& approbationem quæ gratis detur obtineat) in tãtùm, quòd vltra notoriam idoneitatem, requirit Conc. vt sit ab Episcopo approbatus; & sic ad verba ipsius Conc. benè aduertendo, nullum in hoc erit dubium. Resolut. quæst.

Est insuper aduertendum, quòd ad idoneitatem supradictã Confessoris, E nõ requiritur tantùm Ordinarij approbatio, sed etiã illa alia à iure requisita, & à Pio 4. in Bulla enumerata, vbi postquàm ait, sacerdotem sufficere esse idoneum, subnectit hæc verba, dicens, Declaramus, sacerdotem idoneum pro absolutione à prædictis casibus, esse illum, qui non erit suspẽsus, vel irregularis, nec excõmunicatus, nec interdict⁹, neq; à suo Superiore impeditus: quæ verba licet in Bullis modernis post Conc. Trid. nõ ponantur, debent tamẽ intelligi pro positis, quia quãuis tantum sua San- Alia requisita ad idoneitatem confess. Et habeat iurisdictionem actualem vel de

legatum, vt Nau. i mā. c.4. nu. 1. *ctitas, quærat, & mandet explicitè, vt Confessores ipsi ab Ordinario sint approbati vt sint idonei reputati, non proindè velle videtur, vt cōditiones illas non habeant à iure communi requisitas, cui antiquo iuri nunquam censetur derogatum, nisi aliud expresserit in contrarium legislator, vt communis est opinio Doctorum.* A

2 An approbatus ī vno episcopatu sufficiat p cibus alijs. *Quoad secundum. An scilicet in vno Episcopatu approbatus, possit in quouis alio, absq; alia approbatione cōfessiones audire? Dicimus quod licet duæ fuerint in hoc opiniones contrariæ, vna affirmatiua, per Ordinarium intelligentes Ordinarium Confessoris, & nō pœnitentium; & altera negatiua, ambæ à doctissimis viris sequutæ, prò vt refert Reu. Pater Emmanuel Rodriguez in expositione Bullæ Cruciatæ. §. 9. dubia 2. & ibi multis rationibus defendit partem negatiuam, & mihi etiam magis placet, & Collectori, supra tit. absolut. quoad seculares 1. §. 16. tamen sacra Congregatio Card. super Conc. reform. omnem è medio sustulit ambiguitatem. Consulta enim de hoc ab Archiepiscopo Valentiæ, Ioanne de Ribera, sic respondisse ait prædictus expositor Bullæ Cruciatæ, Cōgregatio Conc. respondet, approbatum ab alio quàm à Valētino Episcopo, in Diœcesi Valentina, non censeri approbatum ab Ordinario. Quid clarius?* B C

R.P. Emanuel Rodriguez.

Priuilegiū Societatis Iesu. *Benè verum est, quod Religiosi cōmunicantes priuilegiorum Clericorum Societatis* IESV, *vt in specie sunt fratres Minores, per Bullam Clemen. 7. possunt dùm sunt in itinere, non habentes Ordinarij copiam, Confessiones audire, etiam in Episcopatibus vbi non fuerint approbati, & hoc per Priuilegium dictis patribus concessum à Greg. 13. à nobis supra relatum. Et hoc idem ipsismet fratribus Minoribus erat anteà concessum per Eugenium 4. & habetur sup. tit. absolutio quoad seculares. §. 3.* D

3 An sufficiat vnica approbatio. *Quoad tertium an scilicet sufficiat vnica approbatio, in eodem saltem Episcopatu, pro semper? Est sciendum, quòd Benedictus 11. Confessoribus Mendicantium ordinū, & eorum participantium priuilegiorū concessit, vt vnica præsentatio valeret, vt est supra tit. Absol. ordinaria quoad seculares. 1. §. 2. 4. et 16. & dicit Corduba in Annotatione ad Cōp. tit. Præsentat. confess. & Sotus in 4. dist. 18. q. 4. art. 3 qui dicit, quòd inquantùm ad hoc, extrauag. inter cunctas, de priuileg. Benedicti 11. vbi prædictum Priuilegiū conceditur, nō est reuocata per Clem. Dudū. Et sic quando Confessor aliquis Regularium semel fuerit in aliquo Episcopatu approbatus, semper in eo approbatus censetur; quamuis Episcopus, qui eum approbauit, moriatur, donec alius veniat, qui omnes Cōfessores à suo Prædecessore approbatos suspendat, vt supradicti Doctores aiunt: huius autem veritas infrà ponetur.* E

Corduba in additione.

Sed an hoc per Conc. Trid. sess. 23. c. 15. fuerit reuocatum, quando statuit, vt nullus secularis, vel regularis Presbyter possit confessiones

secu-

A *secularium audire, nisi fuerit ab Ordinario approbatus? & Respondetur, quòd non, nam Concilij intentio fuit, illam tantum auctoritatem tollere, quam Benedictus XI. Ordinibus Mendicantium dedit, prædicandi, scilicet, ac confessiones audiendi, absque aliqua facta Episcopis præsentatione; quoddam fuit etiam Concilij intentio tollere priuilegium à Bonifacio VIII. Prælatis concessum, vt suos possent præsentare Fratres Prædicatores, & Confessores idoneos. Et si Episcopus illos (quia viderentur minus idonei) nollet admittere, sua Sanctitas eis li-*
B *centiam dabat: & simile Priuilegium Fratribus Minorum Ordinis dedit Clemens V. & istas facultates intendebat ibi annullare, & reuocare; prohibens, nè Presbyter aliquis, siuè Secularis, siuè Regularis fuerit, secularium confessiones audire præsumeret; nisi parochiale beneficium haberet, vel ab Ordinario per examen, vel alio modo fuerit approbatus, Priuilegijs quibuscunq; non obstantibus omnia illa reuocando. Et Pius V. in quodam Motu proprio, in fauorem Mendicantium Ordinum, dato anno 1567. sui Pont. anno II. aliud Priuilegium simi-*
C *le supradicto concessit. Et licet Greg. XIII. in vno Motu proprio, quem affert Nau. in fine Man. lat. omnia reuocauerit, quæ Pius V. in fauorem dictorum Ordinum concesserat; Nihilominus omnia illa, quæ dicto Concilio non aduersabantur, confirmauit, ac de nouo concessit. Vndè cùm hoc non sit contrà Conc. dicendum est, quòd nec fuit per ipsum Gregorium reuocatum. Sed dato, quòd fuerit per Concilium, & per Gregorium reuocatum, hoc erit quantùm ad forum externum, & non internum conscientiæ; nam quantùm ad forum istum, omnia Pri-*
D *uilegia Fratribus Minorum Ordinis per Sedem Apostolicam concessa, iam viuæ vocis Oraculo, per Pium V. extant confirmata, licet sint contrà Conc. sicut testatur Frater Alphonsus de vera Crux, in suo Speculo Coniugatorum, in fine; & refert Author expositionis Bullæ Cruciatæ, in §. 9. num. 32. vbi hanc ponit quæstionem. Et pro maiori certitudine affert verba formata ipsius Alphonsi, quæ sunt ista. Pontifex Pius V. ann. 1567. 13. mensis Martij, viuæ vocis oraculo, supplicanti Ministro Generali Minoritarum, Fratri Aloisio de Pu-*
E *teo. Cuius supplicationis tenor est. Supplicatur Sanctissimo Domino Pio Papæ V. vt sua Sanctitas dignetur confirmare, & concedere omnia Priuilegia, & quascunque gratias, etiam viuæ vocis Oraculo concessas per bonæ memoriæ Paulum IIII. & alios Romanos Pontifices prædecessores Sanctitatis suæ, cum singulis clausulis, & decretis, & derogationibus in eis contentis, Fratribus Ordinis Minorum Regularis obseruantiæ; ità, vt illis gaudere, & vti possent toties, quoties opus fuerit, & eis videbitur. Et quòad illa, quæ sunt restricta, seù derogata*

An fuerit per Conc. Trid. reuocatum.

Nau. c. 27. nu. 264. ait hoc Priuilegium nō esse contra Conc.

In Clem. dudum, de sepult.

Confirmatio Priuilegiorum à Pio V. viuæ vocis oraculo.

Author expos. Bullæ Cruc.

per Concilium Trident. etiam vti possint in foro conscientiæ tantùm, & Pontifex dixit, fiat: Nec ista concessio fuit per Gregorium XIII. reuocata, quando in primo anno sui Pontificatus, omnia quæ Pius V. Ordinibus Mendicantium contrà Conc. Trid. concesserat, reuocauit. Nam reuocauit solùm ea, quæ concesserat in foro exteriori, vt iurgia vitarentur, & dissentiones, quæ ex talibus concessis inter Ecclesiasticos erant ortæ; & sic non reuocat viuæ vocis Oracula, quæ in foro conscientiæ concessa fuere, cum ex illis nullæ nascatur discordiæ, quæ fuerunt iā finalis causa reuocationis illius; quæ veritas apparebit clarissimè, si attentè verba talis Motus proprij legantur, vbi nullibi reperitur, de viuæ vocis Oraculis verba facere, nisi tātùm de litteris Apostolicis, quas cùm sint contrà Conc. decreta reuocat. Itàq; licèt concessio Benedicti XI. q. videlicet, præsentatio, & approbatio Fratrum Confessorum semel facta fuisset perpetua, esset reuocata à Conc. Trid. (& eo magis cum non sit reuocata) poterint tamen ea in foro conscientiæ, vt dictum est, potiri. Et hoc cōfirmatur per dispositionem illam Motus Pij V. ann. 1571. & 6. sui Pontificatus, qua cauetur, vt Confessores semel approbati ab eodem Ordinario, non possent à Confessionibus suspendi; sed benè à successore possent iterùm suspendi, & examinari; Quem motum Pij non fuisse per Gregorium XIII. reuocatum, Sacra Card. Congreg. reform. declarauit, dicens, Congregatio Conc. censuit Regulares ad audiendas in Ciuitate, & Diœcesi secularium confessiones, semel ab Episcopo, præuio examine, approbatos; iterum ab eodem Episcopo non esse examinandos. Cæterùm à successore posse vtiq; examinari iuxtà Constitutionem sanctæ memoriæ Pij V. datam octauo Idus Augusti, Pontificatus ann. 6. quæ à fœlic. recordatio. Greg. XIII. non est reuocata, per reductionem priuilegiorum Regularium ad terminos Conc. Trid. à Card. Carrafa.

Sac. Cōgr. Card. In Cathec. Neap. nunc impressa folio 159 dicitur quòd hoc examé intelligitur cū plenum fuerit ità, vt quis simpliciter, & nō ad tempus determinatum, fuerit admissus, & approbat⁹, & ità seruari ait Romæ, & vsui recepta in praxi hæc interpretatio.

Et pro maiori declaratione huius antiquæ Confessorum facultatis, ipse Pater Fr. Emanuel in expositione Bullæ Cruciatæ, loco suprà citato, §. 9. nu. 32. extēdens se, ait, q̄ cùm Monachis esset à iure cōmuni prohibitū, nè seculariū confessiones audirent; fuerūt à Summo Pont. ob necessitatē admissi, multis priuilegijs insigniti. 16. q. 1. c. placuit, & c. peruenit. Ideò iurisdictionem, quam ipsi habent, nō Episcopi, sed Summus Pont. eis cōcedit. Et apparet, quia cū fuerint ab Ordinario approbati, iuxtà formā Decreti, ex vi suorum priuilegiorū habēt omnes casus Episcopis reseruatos: exceptis reseruatis à iure: nec ipsi Episcopi, quamuis vellent, possent illos ab eis auferre. Necnon, & possunt omnium, quorumcunq; fidelium, qui ad se venerint (etiam quòd non sint illius Diœcesis, in qua sunt approbati) confessiones audire. Adeò, vt iurisdictio-

nem,

A *nem, quam ipsi Regulares Confessores habent eam immediatè, habent à Papa. Episcopi autem non sunt aliud, nisi Ministri, qui tantummodò nudum ministerium eos examinandi, ac approbandi habent. Vt notant Baptista Salis, Ang. & Silu. Nec eis Conc. Trid. aliquid aliud concedit; & pro huiusmodi ministerio, sunt à sua Sanctitate delegati; propterea, eos semel, sine aliqua conditione, aut termino, approbando, iam functi sunt officio suæ delegationis; sicut, & alij Delegati pro causis particularibus funguntur. Et huiusmodi opinionis, ait supradictus Expo-*

Baptista Salis in Sum. tit. Cófess. 3.9.20. Siluest. tit. Cófess. j. nu 5. Angel. tit. Confess. 3. num 25. & Arm. tit. ab sol. nu. 26.

B *sitor, fuisse nonnullos viros doctissimos, eáq; in publicis conclusionibus fuisse sustentatã Parisijs, post Conc. Trid. etiamq; à Patribus Societatis Iesu, alijsq; doctissimis viris, in ciuitatibus Valentiæ, Alcala, &c. confirmatam. Ex quibus omnibus infertur, quòd prædictum Indultum Confessoribus concessum, est antiquissimum, & nec à Conc. Trid. nec ab alijs Bullis, etiam Cruciatæ, est reuocatum, siuè suspensum. Et per consequens Religiosi possunt illo vti, prout sic etiam tenet Nau. in man. c. 27. num. 190. & num. 266.*

C *Debet etiam, pro hoc maximè notari id, quod dicit Angel. quòd si Episcopi Confessores supradictos approbarent, sub aliqua conditione, vel vsq; ad certum tempus, vel suum beneplacitum; possunt suspẽdere, & reuocare tales licentias, sic datas: & transacto tempore, vel alia conditione, iam suspensi remanent; & ait, quòd quando Confessor erit approbatus, vsq; ad beneplacitum Episcopi, iam approbatio illa in morte ipsius Episcopi transibit; cùm suum beneplacitum in morte finiatur. Ideò, secundùm istam opinionem, oporteret, vt ipsi Confessores statim*

D *atque conditio locum habuerit, aliam peterent licentiam. Nam, expirata conditione, transit etiam iurisdictio à Pontifice eis concessa.*

Quæ Angeli opinio, putat ipse Author, exposit. Bullæ Cruciatæ debere intelligi; quando Episcopus aliquis, sic limitatam licentiam, confitendi daret, ob Confessoris insufficientiam, quem approbat ad hoc, vt sit cautus in studendo ea, quæ suo officio conueniunt; sciens se iterùm examini Ordinarij exponendum; sed non quando Episcopus hoc ageret, vt aliquam Religiosis inferret vexationem. Et tunc clarè

E *vexationem agere reputabitur, quando omnibus Religiosis, sic indifferenter limitat licentiam, & arctat. Et hoc probatur, quia hoc priuilegium fuit Religiosis supradictis à Sede Apostolica concessum, vt eos ab Ordinariorum vexatione redimeret. Verum tamen est, quòd Ordinarij possunt eos suspendere à confessione, & prædicatione, si mente captos, criminosos, vel hæreses, aut scandala disseminantes inuenirent, quo casu a Sacro Concilio Trident. Sedis Apostolicæ Legati constituuntur.* Sess. 5. c. 2.

Ex quo infertur, quòd Religiosus, limitatam habens licentiam ad confessiones audiendas, cum aliqua conditione; si Ordinarius pro tali limitatione habuit iustam causam, finita tali limitatione, iam in illa Diœcesi amplius non poterit confessiones audire; cùm non dicatur amplius ab Ordinario approbatus. Dico si habuit Ordinarius iustam causam pro tali limitatione; nam si non habuisset, poterit in virtute suorum priuilegiorum confessiones audire, ac si fuisset admissus, vt ait Nauar. Verùm non deberent in tali casu Religiosi ipsi cum Prælatis contendere; imò, in signum humilitatis, patienter vexationes perferre. A B

Nauar. in Man. c. 27. nu. 264. tit. præsent. cõfess. & Armi. tit. absol. §. 22. & 23.

Supradictas ergo conditiones habentes Confessores, benè poterunt supradictis eis concessis facultatibus vti. Quas vt facilius sciantur, in Compendium, & summatim hic epilogare volui. Videlicet.

Resolutio materiæ prætactæ absolutionum, quòad Prælatos, & Fratres, in summa hic epilogatur, vt facilius omnia menti retineantur.

C

Ministri Generales, Prouinciales, & illi, quibus ipsi commiserint, possunt absoluere Fratres, & Moniales suæ obedientiæ, ab omni vinculo excommunicationis, & quibuscunque alijs censuris, & peccatis; & dispensare in irregularitatibus omnibus, & suspensionibus ex delicto occulto, exceptis illis deductis ad forum contentiosum.

Vt supra in 4. notabili.

Omnemq; ab illis inhabilitatis, & infamiæ maculam abolere; & in quibuscunq; occultis, etiam Sedi Apostolicæ reseruatis, & in quibus Episcopi possunt cum suis, vigore Conc. Trid. exceptis dumtaxat contentis in Bulla Cœnæ Domini, ante quàm, scilicet, obtineatur facultas pro illis, ex Priuilegiorum confirmatione. D

Ex priuilegijs Fratrũ Trinitatis, & ex priuilegio Pij V. Ordini Prædicat. concesso.

Et similiter Fratres absolui possunt ab omnibus peccatis, & censuris, plenariè, semel in vita, & in mortis articulo.

Cum anno quolibet reseruẽtur de nouo.

Itèm quatuor in anno, diebus quibus maluerint, & in festis Domini Sabaoth. Et beatæ Virginis, & omnium Sanctorum, & Apostolorum Petri, & Pauli, ac Sancti Francisci, Sanctæ Claræ. Et per totam Maiorem Hebdomadam; de consensu tamen suorum Prælatorum, saltèm Prouincialium, & tunc etiam, quòad casus illis reseruatos, poterunt huiusmodi priuilegio gaudere. Sed dùm itinerant, & non habent socium Confessorem, possunt confiteri Fratri alterius Ordinis, seu Clerico seculari, saltèm præsumpta rationabiliter licentia Prælatorum. E

Et similiter absolui possunt ijdem Prælati à Confessoribus per eos electis.

Itèm absoluere possunt Prælati veniẽtes ad Ordinem, seu Nouitos,

ab

A ab omnibus censuris à iure, vel à Iudice promulgatis generaliter, satisfactatamen parte, & à casibus Sedi Apostolicæ reseruatis, cũ moderatione tamẽ quã posui in verbo, Nouitius, vbi de hoc laitus dicemus.

Absoluere etiam possunt Prælati, & Confessores, Fratres quoscunque Conuersos, vel donatos, Familiares, Seruitores, Officiales, & continuè Commensales Conuentuum, & Domorum, ab omnibus peccatis, præter quàm Sedi Apostolicæ reseruatis, & à censuris, quas ex ignorantia, vel inaduertentia incurrerunt, ac etiam eis Ecclesiastica Sa-

B cramenta ministrare.

Resolutio quoad Absolutiones secularium.

FRATRES Confessores Mendicantes, & participantes, per Prælatos debitè præsentati, & ab Ordinario approbati, ad audiendas confessiones secularium, si sunt in eorum Conuentibus, Diœcesis vbi fuerint approbati, possunt audire omnes seculares, tàm suæ, Collect. tit. absol. quòad secul. a. §. 15.

C quàm alterius Diœcsis. Et auctoritate, quam habent ab Episcopo erga eius subditos, possunt vti erga extraneos, ac etiam auctoritate infrascripta. Idẽ ait Nauar. in Manua. c. 27. num. 166.

Et possunt à censuris, propter peccata contractis, Episcopo reseruatis, absoluere; ac in illis, si opus fuerit, dispensare; & in omnibus aliis Ecclesiasticis censuris, exceptis nominatim excommunicatis (nisi parti læsæ satisfecerint) & exceptis casibus à iure communi Episcopo reseruatis, & censuris Papæ reseruatis. Vt in cõcl. 10. Et in conclusionibus supradictis 1.2.3.4.

D Itèm à Simonia, dummodò non fuerit in Ordine, vel Beneficio contracta. Vt in conclus. 5.

Itèm possunt, in foro conscientiæ, omnia vota, quæ Episcopi possunt, in aliis piis operibus commutare, exceptis quinque illis Papæ reseruatis, videlicet, de Religione, castitate perpetua, vltra marino, Romæ, Sancti Iacobi de Galitia, necnon & illis duarum dietarum peregrinationis. Vt in 4. notabili. Vt in conclus. 5. Vt in conclus 6.7.

Itèm possunt dispensare in iuramentis eiusdem materiæ; & de licen- Vt in Can. 8.9.

E tia suorum Prouincialium possunt dispensare cum incestuosis, causa copulæ carnalis mariti cum consanguinea vxoris. Vel vxoris cum consanguineo mariti, intrà quartum gradum. Ac etiam cum illis, qui facto voto de castitate, Matrimonium contraxerunt, vt poßint petere debitum.

Si verò non fuerint præsentati, & approbati, & in eorum Conuentibus resederint; neminem audire poterunt, excepto articulo necessitatis extremæ, vel fuerint in Itinere, non valentes habere Ordinarij. Vt in cõcl. 11. Collect. supra §. 15.

narij copiam; quia tunc poterunt audire omnes ad se recurrentes, & vti plenariè Episcopali authoritate. A

Vt supra in 4. c. principali. vt infra tit. Bulla Cruciatæ.

Est tamen aduertendum, quòd in Regnis, vbi Bulla Cruciatæ obseruatur cum secularibus, Bullam illam non habentibus, supradictis priuilegijs vti minimè possent; nec etiam tempore Iubilei plenissimi, circà ea quæ in illo suspenduntur.

Sed quid Prælati non posśint cum suis subditis; & quid Confessores cum Fratribus, & cum secularibus, licèt ex supradictis pateat; tamen vt facilius sciatur, ponam infrascripta. B

ET in primis Prælati ipsi non possunt cum suis subditis absoluere, seu dispensare in casibus Bullæ Cœnæ, donec obtineatur facultas pro illis, vel confirmatio priuilegiorum; nec in deductis ad forum contentiosum.

Itèm, nec Fratres intrà se possunt absolui à casibus eorum Prælatis reseruatis, sine illorum, vel Summi Pont. authoritate, in specie de illis mentionem faciens, vel in Iubileo plenißimo, vel quater in anno, & semel in vita. C

Cum secularibus autèm, non possunt absoluere à casibus Episcopo à iure reseruatis, vel neq; in omnibus reseruatis, secundum Congreg. Card. nisi spetiali habita ad id facultate. Nec possunt absoluere in casibus Bullæ Cœnæ, nec nominatim excommunicatos; nec possunt dispensare in 5. illis votis; nec vti priuilegijs infrà annum publ. Bull. Cruc. & Iubilei. D

Quo ad quartum.

An Religiosus debeat sibi eligere Confess. approbatum ab Episcopo.

QVòad quartum, si in aliqua Bulla detur facultas eligendi sibi Confessorem approbatum ab Episcopo, an sufficiat esse ex sua Religione, approbatus à suo Prælato, vt tantùm audire posset Fratrum confessiones?

Respondetur. Quòd sufficiet Religiosis, confiteri cum Confessoribus à suis Prælatis approbatis, ad audiendas Fratrum confessiones. Sunt enim ipsi Prælati, sui Ordinarij, cùm teneant pro absoluendis de peccatis, & censuris, suis subditis, iurisdictionem ordinariam, vt omnes Doctores tenent, & nos alibi diximus. E

Sess. 23 c. 12 de reform.

Et hoc alijs duabus rationibus probari potest. Quarum prima est, quia quando in Bulla dicitur, quòd eligant sibi Confessorem approbatum ab Ordinario, ista verba debeant intelligi, secundum veram, & approbatam Conc. intelligentiam. In quo licet mandetur, vt nullus Confessor

Secu-

A *Secularis, aut Regularis aliorum confessionem audire præsumat, nisi ab Ordinario fuerit approbatus; Tamē hoc debet intelligi, de Sacerdotibus Episcopo subiectis, non autem de Religiosis, qui hanc non habent subiectionem. Idem tenet Nauar. in Man. latino. c. 4. num. 2. & Ang. in summa de Confessor. art. 8. diff. 2. dub. 4. istis enim sufficiet, vt approbatis à suis Prælatis confiteantur.*

Alia ratio est, quia per Bullas, quæ solent emanari non suspēdūtur gratiæ, & indulta Mendicantium Ordinum Prælatis concessa, quantùm ad suos Fratres; & inter alia priuilegia, vnum est illud, quòd, videlicet, possent suos Fratres, à quauis censura, & à peccatis Sedi Apostolicæ reseruatis absoluere, vt dicitur in compendio. Et hanc authoritatem, possunt ipsi Prælati alijs, quibus sibi placuerit, committere.

B

Ex quo infero, quòd vnus Religiosus potest confiteri, virtute alicuius Bullæ, cum alio religioso Confessore tantùm Fratrum; quamuis sit distinctæ Religionis.

Secundò infero quòd de iure communi, sine aliqua Bulla, Religiosus non potest confiteri alteri, quàm suo Prælato, vel quibus fuerit ab ipso Prælato demandatum, intrà suam Religionem. Cum alio autem Confessore, extrà suum Ordinem, minimè poterit; nisi à suo Prælato licentiam expressam habuerit, & non præsumptam, vt ex Conc. Later. colligitur, licet sint Confessores seculares ab Episcopo approbati. Vt supra tit. absol. ordinaria, quòad Fratres, §. 5. & 21.

C

Huius ratio est, quia cùm Episcopus non habeat, quantùm ad hoc, iurisdictionem super Religiosos; nec etiam poterit illam alijs communicare, vt constat ex eo, quòd diffinitum est in Conc. Lateranense, Inter cunctas. Poterunt etiam confiteri cum alijs Religiosis, non petita licentia, in aliquo casu necessitatis, vt puta in itinere, & alijs, sicut est iam dictum. Et Ang. dicit contra Siluest.

D

Hinc recentiores Pontifices, vt omnem tollerent ambiguitatem (vt iam sæpè vidimus in retroactis Iubileis obseruatum) explicant illam clausulam, de eligendo sibi Confessore, & aiunt. quòd etiam alterius Ordinis, vel secularem Confessorem sibi Religiosi possint eligere, vt fecerunt Sixtus V. & Greg. XIIII. & Sanctissimus Dominus noster Clemens VIII. in suis Iubileis plenissimis. Benè verum est, quòd quando id non explicatur, manet dispositio supradicta.

E

Et hæc pro supradicta materia Confessorum pro nunc sufficiant. Dicentur alia, infrà, in verbo, Confessor, & in verbo, Præsentatio Confessorum.

ACCEDERE AD MONASTERIA Monialium.

1 Ex iure communi.

2 Ex iure communi.

SYNODVS octaua statuit, quòd si contigerit, quòd Monachus aliquam propinquam suam videre voluerit, vt in præsentia Abbatissę huic confabuletur per modica, & compendiosa verba, & in breui ab ea discedat. Habetur decima octaua quæstione.2. cap. Diffinimus.

CONCILIVM Hispalense statuit, quòd circa Monachos talis cautela seruetur, vt remoti à Monialium familiaritate, nec vsque ad vestibulum habeant accedendi familiare permissum. Sed nec Abbatem, vel eum qui præficitur extra eam quæ præest (glosa i. præter conscientiam Abbatissæ) loqui virginibus Christi aliquid, quod ad institutionem, vel administrationem earum pertinet, liceat. Nec cum ea sola quę præest, frequēter eos loqui oportet, sed sub testimonio duarum, vel trium sororum. Ita vt rara sit accessio, & breuis omnino locutio. Habetur 18.q.2.c.In decima.

3 Ex iure communi.

ALEXANDER III. in Concilio Lateranensi statuit, quòd quæcunque persona frequentaret Monasteria Monialium, si Clericus esset deponeretur, si verò Laicus foret, excommunicaretur. Sic enim dicit summarium huiusmodi.c.Frequentans Monasteria Monialium, & monitus non desistens, si Clericus est, deponitur, & si Laicus excommunicatur. Et dicit ibi glosa, quòd frequentare, est bis actum committere. Et quòd ad frequentandum non sufficit rationabilis causa, nisi sit manifesta. Habetur in c.Monasteria, de vi.& hon.cler.

4 Prædicatio Eleemosyna.

NICOLAVS III. concessit Fratribus Minor. vt ad loca vbi seculares homines conueniunt in Monasterijs Monialium, possint illi Fratres causa prædicationis, vel eleemosynæ petendæ, accedere, quibus id à Superioribus suis pro sua fuerit maturitate, vel idoneitate concessum. Exceptis semper Monasterijs Monialium inclusarum, scilicet S. Claræ, ad quæ nulli datur accedendi facultas, sinè Sedis Apostolicæ licentia speciali. In declaratione Regulę. Exijt qui seminat, quæ habetur.B.2. tractato, fol.10. Et.b ffo.11 tractatu.2.

5 Pro Prælatis Prohibitio.

BENEDICTVS XII. Ministris, Costodibus, & Guardianis districtius iniunxit, vt Fratres sui Ordinis sibi subditos arcere studeant ab accessu ad Monasteria Monialium quarumcunq; pœnas prouidè ordinatas transgressoribus infligendo.b.

A do. b. habetur in libro ordinis Italico. 3. parte. fol. 110. 6

EVGENIVS 4. concessit q fratres Mi. Ob. possint intrare ad loca quarumcunq; Monialium: vbi seculares communiter intrant: de licentia suorum prælatorum, quando mittuntur. o. ffo. 261. conce. 675. Concessio pro omnibus monasterijs.

¶ Notandum, q præfata concessio non reputatur certa: immo creditur, quòd fuit defectus in scriptore, vel impressore; ita quòd, vbi positum est possint intrare, debebat addi, & prædicare. Hoc est possint intrare ad prædicandū. Probatur hoc, quia Nicolaus 5. qui successit Eugenio, concessit modo præfato; vt patet infrà §. sequenti. Et similiter fecit Pius, qui successit Nicolao, vt patet etiam infrà §. 8. Si ergo concessio Eugenij suprapofita esset certa: cum sit generalis, non se restringens, prout aliæ sequentes, dicendo possint prædicare, non fuisset opus petere à Nicolao, & Pio præfatas Cōcessiones, tàm limitatas, scilicet, quòd possint intrare, & prædicare; nisi fortè postulatæ, ac impetratę sint ad restringendum generalitatem, quam videbatur concedere prædicta concessio Eugenij. ¶ Sciendum est etiam, quòd occasione præfatę Cōcessionis, & duarum sequentium, aliqui arbitrati sunt, posse fratres Mi. ingredi ad loca interiora Monasteriorum, in quibus seculares, seu aliæ personæ communiter intrāt; prout accidit in Monasterijs deformatis, seu non seruantibus clausuram. Sed istud est manifestè falsum, atq; erroneum sanè intelligentibus, quia per loca ad quæ seculares cōmuniter intrāt, non sunt intelligenda loca interiora clausuræ, ad quæ de facto intrare consueuerunt; sed illa ad quæ de iure, seu licitè ingredi possunt; prout sunt loca exteriora, scilicet Ecclesia, locutorium, & similia. Hoc innuitur in decretali. Exijt, qui seminat, vt habetur in dictione Ingredi. §. 10. Collector.

(Marginal letters B, C, D appear beside the lines beginning "dicare.", "nisi", "ligentibus".)

7

NICOLAVS 5. concessit fratribus Min. quòd possint intrare, & prædicare in Ecclesijs, & locis monialium Sanctæ Claræ, & aliarum quarumcunq;: vbi seculares communiter intrant, de licentia suorum prælatorum, quando mittuntur. o ffo. 65. conce. 88. Et fff. 99. conce. 366. Prædicatio.

(Marginal letter E beside "ctæ Claræ".)

¶ Hæc concessio videtur solùm esse pro prædicatoribus, quia dicit intrare, & prædicare; idest ad prædicandum. Collector.

8

PIVS 2. ad instar Nicolai 5. concessit fratres posse prædicare, & intrare in claustris, & alijs locis quarumcunq; monialium, vbi seculares communiter intrant, de licentia Prædicatio.

suorum

suorum prælatorum, quando mittuntur. o ffo. 66. conce. 94. A

Collector. ¶ Declarationem huius vide in dictione Ingredi monaste. monia. §. 28.

9 SIXTUS 4. concessit, quòd fratres Min. possunt ire de licentia suorum prælatorum, ad Ecclesias, & loca vbi habitant fratres deputati ad regimen Monialium. o. fo. 63. Et ff. 67. conce. 125. Et fffo. 96. conce. 340.

Collector. ¶ Præfata concessio videtur intelligenda, quando habitatio fratrum obsequijs monialium deputatorum est contigua, seu B continua Monasterio Monialium. Et similiter videtur dicendum de habitationibus seruitorũ secularium, vt ęconomi. &c. ac seruitricum, & cappellanorum monialium, quia tales habitationes sunt officinæ exteriores pertinentes ad seruitium interius. Quapropter, quando sunt contiguæ, vel continuæ Monasterio, requiritur licentia specialis Prælatorum ad accedendum ad illas, non autem quando est via intermedia.

10 Visitatio Reliquiarum. Processiones. ¶ IDEM Sixtus concessit, quòd fratres prædicti, causa visitandi Reliquias sanctorum, vt caput Ioannis Baptistæ ad Sãctum Siluestrum Romæ: vel sanguinem Sancti Francisci Assisij, & huiusmodi, de licẽtia Guardiani illius loci, aut alterius prælati ordinis, possint dumtaxat accedere ad Ecclesias Monialium Sanctæ Claræ, & etiam pro tempore stationum, & generaliũ processionum. o. ffo. 68. cõce. 141. Et ff. 96. cõce. 323. C

11 Cõces. spe. pro Mo. S. Clar. & S. Dñici. ¶ IDEM Sixtus concessit, quòd fratres Min. possint de licẽtia suorum Prælatorum, accedere ad loca Monialium Sanctæ Claræ, & Sancti Dominici, ad quæ seculares accedunt, pro eleemosyna petenda, & causa celebrandi, & pro alijs licitis, & honestis. o. ffo. 69. conce. 142. Et fffo. 100. conce. 388. D

12 Conces. p oibus mona. quæ nõ sunt S. Claræ. ALEXANDER 6. concessit, quòd Prouinciales possint licentiare fratres, ad alia monasteria, quàm Sãctæ Claræ, non solũ causa eleemosynæ petẽdæ, vel prædicationis faciendæ, sed etiam pro spirituali visitatione consanguinearũ, vel alia necessitate. Intelligendo semper de locis, ad quæ seculares communiter accedunt. o. fff. 99. conce. 369. E

LEO 10. in quodam Breui, super præfatam materiã, posuit sequentem clausulam. Non prohibemus tamen, quòd fratres prædicti, scilicet, Minores infra limites Monasteriorũ Sanctæ Claræ, & ad loca vbi fratres eisdem seruientes habitant, & alij seculares ingrediuntur, intrare, & accedere, necnon cum eisdem (quando opus fuerit) & cum limitationibus

in ca-

A in capitulis vestris ordinatis, in locis, in quibus reliquæ personæ seculares cum eisdem loquuntur, loqui possint. B. ffso. 17. conce. 56.

¶ Circa prædictam clausulam est aduertendum, quòd multi fratres opinati sunt, quòd in ea concedebatur eis amplior facultas, quàm in reliquis suprascriptis. Attamen, secundum veritatem, nil penitus in ea conceditur, nec de aliquo deseruit, quia licèt præfatus Leo non prohibeat prædictum acces- Collector.
B sum: prohibuit tamen Nicolaus 3. vt patet supra in §. 4.

PRo intelligentia prædictarum Concessionum, quæ prima facie, videntur continere contradictionem, aut saltē rugationem, & superfluitatem, sunt aliqua aduertenda. Primum est, quòd huiusmodi concessiones fuerunt à diuersis Cōmissarijs curiç Romanç, vel alijs fratribus ordinis impetratç, quorum aliqui nescientes ea, quæ antea fuerunt cōcessa, procurauerunt eadem, vel consimilia de nouo impetrare, seu alia Collector.
C circa idem latius, vel strictius, quàm antea fuerat concessum. Alterum est, quòd in quinq; vltimis Concessionibus est tanta diuersitas, quòd nisi maxima cum attentione aspiciantur, vix poterunt benè intelligi, nisi aduertendo ad sequentia; scilicet, quòd in illa, quæ est Nicolai 5. & Pij 2. limitatur tacitè Concessio antecedens Eugenij, & solùm conceditur Prælatis nostris facultas licentiandi fratres suos pro prædicãdo, cùm dicat, Fratres posse intrare, & prædicare, idest ad prædican-
D dum ad loca, vbi seculares intrant. In altera autèm, quæ est Sixti datur autoritas Prælatis, vt possint mittere fratres suos ad Ecclesiam Monialium, & ad loca vbi habitãt fratres illis seruientes. Tamen de alijs locis, scilicet loquutorio &c. nihil ibi conceditur. In alia verò, quæ etiam est Sixti, datur prædictis Prælatis facultas licentiandi fratres, pro tribus causis dumtaxat, scilicet, pro videndis Reliquijs, pro Processionibus, & Stationibus. Et sic etiam ista est ad Ecclesiam solùm,
E seu propter ingressum in Ecclesiam ad tria prædicta. In antepenultima verò, quæ similiter est Sixti, & videtur generalis pro omnibus Prælatis, & causis licitis, restringitur ad Monasteria Monialium Sanctæ Claræ, & Sancti Dominici. In penultima autē, quæ est Alexandri 6. & est generalis pro omnibus causis licitis, & ad quæcunq; Monasteria, prout in ipsa patet, ad Prouinciales solummodò, & ad Monasteria, quæ nō sint Sanctæ Claræ coarctatur.

¶ Et sic

Resolutio huius materiæ.

¶ Et sic resolutoriè est notandum, quòd nulla cõcessio inuenitur, qua inferiores à Prouincialibus possint mittere, vel licentiare fratres suos ad alia Monasteria, quàm Sanctæ Claræ, & Sancti Dominici, nisi pro eleemosyna petenda, & prædicatione facienda, prout dicit Nicolaus 3. in declaratione Regulæ, excepta Concessione supra posita Eugenij, quæ tamen (vt prædictum est) videtur limitata, & restricta per subsequẽtes Cõcessiones strictas suorum successorũ. Ita quòd, si absq; aliquo scrupulo, vellet aliquis frater ire ad Monasteria Monialium Sancti Benedicti, vel Sancti Bernardi, aut Sancti Spiritus, seu Sancti Iacobi, reliquarumue consimilium, quæ non sunt Sanctæ claræ, aut Sancti Dominici, pro visitatione spirituali consanguinearum, vel pro alijs quibuscunq; causis necessarijs, excepta prędicatione, & eleemosinæ petitione, oporteret habere licentiam à Ministro prouinciali. A B

Collector.

Ista non sunt in prima.

NOTANDVM est etiam circa prædicta, quòd Superior, qui debet dare præfatam licentiam, debet esse Pręlatus proprius fratris cui datur, quia debet examinare, an sit illius maturitatis, quàm declaratio, seu concessio requirit. Et ad hoc est opus, quòd agnoscat illum. Vndè frater, qui reperitur vbi non habet Superiorem proprium, non potest licentiari per Prælatum Monasterij vbi tunc reperitur, etiam si sit Minister prouincialis, cùm non sit Prælatus suus. Verùntamen, si frater habet licentiam sui proprij Superioris ad hoc, non esset necesse petere illam à Prælato Monasterij, vel Prouinciali, vbi pro tunc est, quia sicut non potest illam concedere, ita nec amouere, cum nõ sit Prælatus suus: quamuis tamen de facto possit illam impedire. Idcircò enim dicitur in declarationibus Regulæ: illi quibus à suis Superioribus, &c. & non dicitur absolutè à Superioribus. C D

¶ Ex omnibus supradictis eliciuntur sequentia. ¶ Primum, quòd Generalis, & Prouinciales (habita causa rationabili) possunt dare licentiam suis subditis, vt accedant ad loca exteriora Monasteriorum quarumcunq; Monialium. Alterũ, quòd Prælati inferiores Prouicialibus, prout sunt Guardiani, & Custodes, &c. habẽt eandem auctoritatem, & facultatem, pro Monasterijs Sanctæ Claræ, ac Sancti Dominici. Et in casibus sequentibus, pro quibuslibet Monasteriis, scilicet, pro visitandis Reliquiis, & tempore Stationũ, ac Processionum generalium, & ad Ecclesiam Monialiũ, & ad habitationẽ fratrum E

deputa-

A deputatorum obsequijs illarum, & pro prædicatione facienda, & elęemosina petenda, prout supra dictum est. Itaq; inferiores Prælati habent minus, quàm Prouinciales; quòd nequeunt licentiare suos subditos pro visitationibus, nec alijs causis vltra superius expræssis, nisi ad monasteria S. Claræ, & Sancti Dominici, vt dictum est. Qui ergò, quò ad omnia voluerint habere facultatē, oportet, quòd à Prouincialibus eis cōmittatur. ¶ Licet autem supradicta concessa sint per Pro-
B uisiones Apostolicas; nihilominus aliquando committitur maior auctoritas Prælatis inferioribus, vel minuitur, aut in totū aufertur per Cōstitutiones generales, seu prouinciales, vel Præcepto superiorum. Quo casu, illud debet obseruari, non curando de Cōcessionibus pręfatis. ¶ De illis autē, quæ concessa, vel limitata sunt, circa hæc, in capitulis generalibus celebratis Florenciaci, Meclinię, Burdegalię, ac Burgis, & Assisij, non curamus hic dicere; quia illa transierūt, sicut,
C & Cōstitutiones vbi continebantur. Solum dico, quòd stante aliquo statuto suspensiuo auctoritatis in hoc casu cōcessę Pręlatis inferioribus Prouincialibus, nō est opus inquirere qualiter, vel quando, seu qua auctoritate possint licentiare suos subditos pro accessu ad loca exteriora Monasteriorū Monialium, cùm totaliter sit eis ablata potestas per pręfatum statutum; nisi Prouincialis, aut Generalis super hoc fecerint eis nouam Commissionem, seu Cōcessionem. Solùm enim Gene-
D ralis, & Prouinciales habent auctoritatem Apostolicam ad supradicta, vt dictum est.

TANDEM quò ad prædicta solet quęri, an Prælatus habens auctoritatem licentiandi suos subditos in casu supradicto, possit etiam licentiare seipsum, vel suam personam ad idem? Solutio huius quæstionis dependet ex solutione alterius quæstionis vniuersalis, scilicet. Si ea quæ Prælatus potest facere erga subditos suos, possit similiter facere erga se-
E ipsum? Verbi gratia. Potest dispensare cum eis; potest illos absoluere; potest illos licentiare vt accedāt ad loca exteriora Monasteriorum Monialium, &c. si poterit his vti erga seipsum, absq; auctoritate alia, seu licentia sui Superioris? Ad hoc respondent Abbas. in c. de simonia. & Ioannes de Imola, & Ioannes de ligna. in Clemen. Attendentes. de statu. regu. quòd si prouisio est fienda per Abbatem, vt quia mandatur vel cōmittitur ipsi Abbati, vt possit absoluere monachos suos

tunc ipse non comprehenditur. Si autem prouisio est per A
alium fienda, tunc appellatione Monachorum comprehenditur Abbas. Vt potè, si Papa concedat, quod Monachi possint tali die absolui plenariè, &c. tunc enim compreditur Abbas. Et in cap. Magne. de voto, dicit idem Abbas, quòd Episcopus, & similes Prælati non possint dispensare in votis à se emissis, sicut possunt dispensare in subditorum votis. Et Petrus de Palude in 4. dist. dicit. Sciendum est, quòd nullus est iudex in sua causa, nec Superior sibi ipsi. Propter B
quòd nemo secum dispensare potest, nisi propter defectum Superioris; quia vbi mora est periculũ allatura, dilatio spernenda est. Vnde nec Episcopus secum, sed Confessor eius in omni casu, quo tempore Episcopus cum suo inferiori potest dispensare. Et hoc, quia conceditur sibi per cap. fi. de pœn. & remiss. Sed Papa potest secum dispensare, sicut cũ alijs; quia Superiorem non habet, cuius auctoritate vti possit. Sed melius est, quòd suo Confessori committat, qui auctoritate DEI C
ipsum absoluat, eo ipso, quòd in Confessorẽ ab eo electus est, &c. Nullus autem inferior secum dispẽsare potest, nisi ius sibi concedat, sicut Constitutiones aliquorũ Religiosorum dant Prælatis, quòd vtantur dispẽsationibus, sicut cæteri Fratres. Et Magister Vendelinus, qui perfecit opus Gabrielis super 4. sententiarum refert præfatum dictum Paludensis, & cõcludit dicens. Vnde nec Papa, nec Episcopus secum dispensare potest, sed per suum Confessorem. In his verò, quæ sunt D
iuris positiui, ex quo solutus est legibus, non eget Papę dispensatione. ¶ Probatur idem à simili. Notum est, quòd Episcopi, & Superiores Prælati possunt dare licentiam subditis suis, vt confiteantur cui maluerint. Sed quia ipsi non poterant hoc facere erga seipsos, & contulit eis Priuilegium ius, vt ipsi, & alij Prælati immediatè subiecti Papæ, prout sunt Generales Ordinum, possint eligere Confessorem, quem maluerint; vt in cap. fin. de pœnit. & remiss. E

¶ ITEM nostris Prouincialibus, Ministris, & Custodibus, ac eorum Vices gerentibus concessum est, per quodam Priuilegiũ, vt possint absoluere Fratres suos excõicatos, & dispensare in certis irregularitatibus. Et quia visum est nõ sufficere istud personis Prælatorũ huiusmodi, obtenta est alia concessio, vt similiter facere possint cum eis Confessores per ipsos electis prout habet in Mari magno. fol. 56. tract. 2. & ffo. 140.

¶ Item

A ¶ ITEM Hostiensis loquens de Prælatis Religiosis,& habẽtibus curam animarum, sicut refert Abbas in c. Conquerente de offi. ordi. ponit sequentia. Caueant sibi Abbates,&Canonici Ecclesiarum Cathedralium, quæ immediatè subsunt Episcopo, vel alio Superiori, vt ad eum recurrant in confessionibus; nam ab alio non possunt absolui, cùm à iudice non suo, absolutio facta, non teneat c.Omnis, de pœnit.& remiss. Dicit tamen dictus Hostiensis, quòd non vult damnare illos, B qui hoc hactenus non seruauerunt, si mortui sunt; sed relinquit eos diuino iudicio. Et Florentinus dicit, quòd licet Hostiensis, & Guillelmus dicant, quòd cum est de more alicuius Ecclesiæ, vt vnus Sacerdos audiat alium Sacerdotem, & absoluat, & Episcopus hoc sciens fieri, communiter tollerat, potest fieri; quia eo ipso præsumitur tacitè approbare,ac licentiam dare. Non videtur (dicit præfatus Florentinus) ista opinio multum tuta;quia post Hostiẽsem, & Guilelmum, de-C claratum est per ius nouum in c. Si Episcopus de pœn.& rem. lib. 6. quòd nulla consuetudine potest introduci, vt aliquis præter Superioris licentiam, possit confiteri, & absolui.

¶ ITEM, sicut nemo potest generare seipsum, ita nec regenerare, vt in cap. debitum de Baptismo.

¶ ITEM, inter dantem, & recipientẽ debet esse destinctio.

¶ Et loquendo in particulari in nostro proposito, quod est dare licentiam pro eundo ad loca exteriora Monasteriorum D Monialium, apparet clarius, quòd Prælatus nequeat accedere ad huiusmodi loca, sine licẽtia sui Superioris; quia cùm in hoc requiratur examinatio legitimæ causæ, ac maturitas religiosæ personæ, nullusq; debeat esse iudex in his, quæ suã personam tangunt, requiritur determinatio Superioris, qui iudicet, ac in eo dispenset. ¶ Si autem dicatur,quòd consuetudo est in contrarium,potest responderi,quod in multis alijs illicitis,& iuri contrarijs accidit idem; sed non propter hoc E excusantur in conscientia contrarium facientes. Circa quod dicit præfatus Vendelinus in 4.dist.38. Et quò Prælati sæpenumerò dissimulant in positiuis Constitutionibus, ergo vbi non est data certa forma, & modus dispensandi de iure scripto,sufficit,cum sciunt suis legibus passim contraire,quòd nõ contradicant, nec reclamant verbo, aut facto, cùm tamen liberè contradicere possint,secundũ Gersonem in regulis moralibus. Sed licet hoc procedat de abolitione legum suarũ po-

fitiuarũ, non tñ huiusmodi non correctio transgresſionis voti, aut disſimulatio nuda sufficit in foro conſcientiæ ad relaxãdum votum, ſi eſt adhuc obligatorium. Hic enim opus eſt, Prelatum vti iure ſuo, & ex auctoritate diſpenſare, & de hoc certiorem reddi diſpenſatum, ſi vult eſſe tutus; Secus de ſuis Conſtitutionibus, quę poſſunt non obſeruatę abrogari, & pôt fieri prçſcriptio. hęc ille. ¶ Ex prædictis patet clarè, non ſequi, quòd aliquis poſsit diſpẽſare ſecum, aut facere erga ſeipſum, quòd poteſt erga ſubditos ſuos, imò remanet optimè probatum. Quid ergo dicendum? Rñdetur, quòd deberet prouideri in hoc per conceſsionem Apoſtolicã, qua concederetur, quòd quilibet Prælatus poſſet diſpenſari, & prouideri, ſeu licentiari in huiuſmodi caſu, & ſimilibus, per Confeſſorem electum ab ipſo, in oĩbus quæ ipſe poſſet diſpenſare, ac prouidere circa ſubditos ſuos. Interim autem, quòd talis Cõceſsio non habetur, oporteret, ꝙ Capitulum generale per ſuã Conſtit. iſtud declararet, atq; concederet. Sed adhuc tunc remaneret Generalis abſq; prouiſione, pro quo non pôt excuſari licentia Apoſtolica. ¶ Si aũt quæratur, cùm nunc non habeatur prouiſio Apoſtolica, nec Capituli generalis, qualiter in hoc ſe habeant Prælati? Rñdetur quòd inferiores Prouinciali, vt Cuſtodes, & Guardiani, debent prouideri in hoc auctoritate ſui Prouincialis, pro quo data eſt forma, eorum, ſcilicet, q̃ debent petere, & neceſſe habent obtinere, in Speculo Fratrum Min. fo. 24. col. 2. Et oportet, ꝙ in hoc ſint prçmoniti, ſeu auiſati, vt dici ſolet, quatenus ſine ſcrupulo procedant in rebus ſuis. Prouinciales verò attendant ſuam cõmiſſionem, quam generalis dat eis, videantq; vtrum præfata facultas contineatur ibi, vel cõprehendatur in contentis ibidem. Generalis autem fortè poſſet iuuari de. c. fi. de pœn. & rem. quòd capitulum, licèt ſolùm loquatur in confeſsione, videtur poſſe etiã intelligi in diſpenſatione, prout aliqui doctores dicunt. Et idẽ in alijs, q̃ ſunt annexa iſtis. Et hoc, quia ſunt exẽpti, & Prælati immediati Papæ. Iſtæ. n. tres conditiones debent concurrere in inferioribus Epis; vt Priuilegio dicti c. vti poſsint, & gaudere, prout communiter Canoniſtæ intelligunt. Et quia in alijs Prælatis, vt ſunt Prouinciales, Cuſtodes, & Guardiani, deficit vna prædictarũ conditionum, ſcilicet eſſe immediatos Papæ, non conceditur eis aliquid per ſupradictum c. fi. licèt aliter ſenſerit Compoſitor Margaritæ.

¶ Verum

A ¶ Verum est tamen, quòd quãtum ad accedendum ad loca exteriora Monasteriorum Monialium, Generalis,& Prouinciales,non obstantibus supradictis, poterũt accedere in Monasterijs Monialiũ suæ gubernationi subiectis; quia ipsi sunt Visitatores illorum, habita tamen necessitate, seu aliqua rationabili causa,suum officium tangens. Attamen pro Monasterijs suæ gubernationi non subiectis, erit necessaria licentia, vt supradictum est. Si autem alicui visum fuerit, quòd
B ista sit scrupulosa nouitas, attribuat culpam fundamentis superius adductis, quæ clarissimè hoc dicunt, & probant. Vel si inuenerit solutionem supradictorum fundamentorum, vel vnde dissoluat, quod huiusmodi fundamenta probãt, potueritq; fundare contrarium, sequatur illud.

¶ Cęterùm, ita ista, quàm reliqua in hac materia superius posita, qui latius voluerit videre, reperiet optimè posita, in tractatu Clipeus sacrarum Monialium denominato, per Re-
C uerendum, ac doctissimum patrem bonæ memoriæ Fratrem Ioannem de Argumanes editum.

ANNOTATIO CORDVBAE.

VÒAD §. 4. vbi Nic. 3. conformiter ad Greg. 9. in sua declaratione probibet nobis Fratribus Min. accessum ad loca exteriora Monasteriorum Monialium. Quæritur primò, vtrum Accessus ad Monast. Mon. an sit prohibitus ex vi Reg.
D *nobis sit etiam probibitus ex vi Regulæ prædictus accessus? ad quod respõdeo, quòd hic est duplex opinio. Prima est multorum, & videtur communiter sic haberi, & practicari, quòd, scilicet, ex vi Regulæ solùm est probibitus nobis ingressus ad præfata Monasteria: Accessus autem ad præfata loca exteriora, non est nobis ex vi Regulæ nostræ probibitus, sed, solùm præcepto Papali, seu Ecclesiastico, seu Prælatorum nostrorum; Probant 1. scilicet, quòd præfatus accessus non est probibitus nobis per Regulam, quia Regula solùm facit mentionem de ingressu, vt patet.*
E *Item Hug. cap. 10. videtur id innuere, quamuis non clare, & tract. 10. plag. paupertatis plag. 8. & 9. & specul. Fratrum Min. ffff. 10. id expressè tenet, & multi alij, & quidem satis docti sunt ad idem. Alia est* Alia opin. *Opinio, quæ mibi etiã videtur probabilis valdè, quòd scilicet ex vi Regulæ, & de eius intentione, probibitus est nobis præfatus accessus ad loquendum ad Monasteria quorũcunq; Monialium. vt sup. cap. 11. quæst. 3. latius habetur, ibi videatur.* Accessus ad loquendum. *Secundò quæritur, vtrum præfatus accessus ad loca exteriora Monasterij Monialium quarumcunq; sit nobis* Accessus ad loca exteriora.

probibitus per Papam in boc tempore. Respondeo, hic est duplex Opinio; prima est satis communis ferè omnium, & dicit quòd sic, vt patet per Nic. 3. & Benedictum 12. vt habetur in Compendio tit. Accedere. §. 4. & 5. & non sunt reuocata hæc per Six. 4. in sua declaratione fol. 22. ff. 106. quia secundum hos sic opinantes, solùm loquitur ibi Sixt. reuocando probibitiones, & censuras vltra Regulam editas à Papa, vt tenet Collector in Cõpendio tit. Statuta ordinis. §. 1. nec reuocata sunt per A

Alia opin. *alium successorem, vt patet, ergo &c. Secunda Opinio est aliorum dicentium, quòd præfatus accessus iam non est nobis probibitus per Papã, vel per Ecclesiam. Ratio eorum est, quia Sixt. 4. vbi sup. reuocauit probibitiones, & censuras omnes, vltra Regulam editas, non solùm intra Ordinem, sed à Papa, seu ab alijs quibusq; specialiter pro nobis Fratribus Minoribus, quia sic videtur contineri in præfata declaratione Six. 4. Quid horum sit verius, & tenendum, sup. cap. 11. q. 3. latius habetur. Nam, & adhuc manet probibitio generalis Papalis, seu Ecclesiæ, facta omnibus Christianis de cauendis familiaritatibus, & frequentia Monasteriorum quarumcunq; Monialium, quæ habetur in Compendio, tit. hoc, scilicet, Accedere. §. 1. & 2. & 3. & per Bonif. 8. lib. 6. de statu regular. c. periculoso, vt habetur in Compendio tit. clausura. §. 1. quia tales probibitiones generales non reuocantur per Sixt. 4. sed solùm speciales factæ pro nobis specialiter, vt hoc probabitur latius infra tit. Ingredi. §. 19. & titul. Statuta; quamuis quidam pater eruditus oppositum fuerit opinatus quoad hoc. Similiter, non reuocantur probibitiones successorum post Sixt. 4. si quæ post bac fuerunt, quia par in parem non babet imperium. Similiter nõ reuocantur probibitiones nostrorum Prælatorum, aut Cap. Generalis, & Prouincialis. quoad boc post Sixt. 4. & quia solùm reuocauit præcedentia, non futura post eum, vt patet in prædicta Declaratione, seu Priuileg. Sixt. 4. Ideò standum est cautè, & timoratè Præceptis, & Statutis Ordinis, etiam si Sixtus 4. reuocasset omnia præcedentia, etiam si per Regulam non esset probibitus præfatus accessus, cuius oppositum probabile videtur, vt dictum est; & quoad boc vide quod proximè super §. 13. notatur: subsequenter, quid, & quomodo circa boc statutum sit nunc in Ordine, vide de bijs latius quæ dixi in cap. 11. quæst. 3. in expositione nostræ Regulæ.* B C D E

¶ *Quoad §. 5. notandum, quod illud statutum Benedicti 12. ponitur diminutè ibi à Collectore. & melius ponitur ab eo in Comp. tit. Clausura. sic & nos paulò superius cap. 11. q. 3. posuimus, in exposit. Reg.*

¶ *Quoad §. 13. vbi Collector resoluit Concessiones factas nobis ad accedendum ad Monasteria Monialium, adde & tu, quod tandem pro boc tempore statutum est in Cap. generali Tolosano, anno 1532. boc modo,*

Ar-

A *Arceantur studiosissimè fratrum accessus ad Monialium, & sororum loca, & nullo modo cum eisdem loqui possint, nisi à Ministro Prouinciali licentiam in scriptis habeant; liceat tamen hospitij, & celebrationis gratia ad huiusmodi loca accedere, vbi fratrum Conuentus non sunt, hæc ibi.* Notandum etiam, quòd Concessiones concedentes nobis accessum, vel ingressum ad Monasteria Sanctæ Claræ, benè possunt extendi ad alia Monasteria Monialium, quibus eadem priuilegia communicantur; vtpotè ad Moniales Conceptionis, & è contra; dummodò sit omnino vtrobiq; eadem ratio; putà, quòd sint sub eadem clausuræ obligatione, & sub eadem obedientia, vt sunt Moniales Sanctæ Claræ, & Conceptionis, quòad ingressum erit idem iudiciū. Non autem quòad Moniales Sancti Dominici, etiam si habeant votum clausuræ, ex quo non sunt sub eadem obedientia, quò ad accessum, videtur idem iudicium, & eadem ratio. Et ratio horum est, quia vbi est eadem ratio, ibi & idem ius, vt habetur in L. illud. ff. ad legem aqui. & not. glo. in cap. maiores, extra de baptis. super vers. in consimilibus; quòd notetur pro communicationibus priuileg. vt hoc notauit quidam pater satis eruditus in huiusmodi.

Statutum generale circa accessum ad Monasteria Monialiū.

Concessiones pro Monast. S. Claræ extenduntur ad alia.

Nota pro communicatiōe Priuilegiorū.

C ¶ Quòad idem, vbi Collector dicit duo: Primùm, quòd Superior qui debet dare licentiam fratri ad præfatum accessum, debet esse Prælatus proprius fratris ipsius, cui conceditur licentia, & non alius, in cuius Conuentu est hospes. Secundò dicit ibidem paulò inferius, quòd non obstantibus supradictis Concessionibus Papalibus, standum est Statutis nostrorum Cap. Generalium; & Prouincialium circa hoc, hæc ille. Quòad primùm, de licentia Prælati proprij, &c. dic quòd hoc est verum regulariter, & vniuersaliter, & stando in rigore ipsorum priuilegiorum. Sed quia, consuetudo est optima interpres legum humanarum, & præualet ipsis legibus (vt est communis regula Iuristarum, & Theologorum) & in Ordine nostro est consuetudò, quòd dum Frater hospes est in Conuentu alterius Prælati, seu in aliena Prouincia, tenetur illi obedire, saltem in pertinentibus ad gubernationem exteriorum actuū, & reputatur ille, pro tunc suus Prælatus, vt ab eo gubernetur, et ei prouideatur in suis necessitatibus corporalibus, & spiritualibus interim emergētibus. Ideò, si à tali Prælato præcipiatur tali fratri hospiti, vt vadat ad sociandum aliquē Confessorem, seu Fratrem, ad Monasteria Monialium, etiam ad intrandum clausuram cum eo, in casu quo aliàs potest licitè intrari, seu si occurrente necessitate, sine fraude talis Prælatus det illi licentiam, sicut suo subdito dare posset, videtur quod licitè fiat; quia sic quòad hoc, videtur consuetudine practicari; idcò non est in hoc nimis scrupulandum, dū syncero, & simplici animo obeditur, & viuitur sine fraude. dico notanter, sine fraude, quia si quid in fraudem fieret non esset licitum, vtpotè, si quis

Licentia proprij Prelati ad accedendum ad Monast. requiritur.

Sed quid de fratrib' hospi.

si quis eo animo veniret hospes ad Prouinciam, seu Conuentum alterius Prælati, vt de eius licentia colloqueretur cum Monialibus, nolens eam habere à suo proprio Prælato; tunc enim nō posset id licitè facere in fraudem. Fraus enim, & dolus in foro diuino, pariter & humano patrocinari non debet alicui. Quòad secundum, quòd standum est statutis cap. Generalis, & Prouincialis, nō obstantibus Concessionibus Papalibus circa hoc, &c. Notandum, quòd hoc est verum, si prædicta Statuta fiant auctoritate Apostolica ad reuocandum Concessiones Papales, vt sup. titu. absolutio. §. 7. notatum est, & quia Leo 10. ∬. 17. Conc. 56. vt habetur in Compendio in hoc §. 13. concessit, quòd possumus accedere ad præfata Monasteria, etiam ad loquendum cum Monialibus, secundum quod in nostris capitulis Generalibus, & Prouincialibus fuerit statutum, & limitatum, &c. Insuper, quia in singulis cap. Gener. ferè semper habetur auctoritas Papæ ad omnia ib. statuenda, &c. Ideò benè dicit Collector generaliter loquendo ex præfata suppositione, auctoritatis Papalis, quòd standum est Statutis Cap. Gener. & Prouinc. A B

Standum esse statutis generalibus nō obstantibus concessionibus Pap. quādo possit.

¶ *Quòad illa duo quæ in quæstione Collector dicit. Primū, quòd Guardianus, & Custos, qui potest licentiare suum subditum ad præfatum accessum, seu ingressum (in casu quo permittitur) non potest licentiare se ipsum; sed à Superiore oportet habere licentiam pro se; ratio eius est, quia in prædictis Priuilegijs, & Concessionibus, non conceditur ipsis, quòd possint ipsi in prædictis casibus intrare, seu accedere: sed quòd de licentia Superiorum intrent fratres, seu accedant: nullus autem potest cū seipso dispensare; aut seipsum absoluere, seu iudicare; quia nullus iudex sui ipsius in sua causa, et allegat ibi multos textus, & doct. ad id, ergo, &c. Sed saluo meliori iudicio, dicendum est, quòd Custos, & Guardianus benè potest licentiare seipsum, sicut & suum subditum; nisi hoc ei expressè prohibeatur per Superiores: & ratio est, quia in actibus qui nō sunt iurisdictionis, vel iudiciariæ potestatis, sed superioritatis tantùm, benè potest quis licentiare seipsum, sicut & subditos suos, quomodocunq; habeat talem potestatem, scilicet, ordinariam ex officio, aut ex commissione, seu ex concessione facta sibi, ratione officij, maximè per Papam; quia eo ipso quo ipsi confiditur, vt possit licentiare alios, confiditur, & conceditur, quòd & seipsum similiter possit licentiare, nisi, vt dixi, specialiter id ei prohibeatur ex causa. Hoc patet in licentiando ad Ordines, ad itinerandum, seu vt Religiosus exeat claustrum ad studia, &c. vel vt sit testis in testamento, &c. huiusmodi; vt recipiat legata, vt procuret pecuniā pro necessitatibus, &c. vt de hijs, & similibus patet in Summistis, & alibi secundùm subiectam materiam. Similiter secundùm multos Doct. Prælatus concedens Indulg. potest eas lucrari, sicut & subditi, quibus, eas concessit,* C D E

Prælatus qui potest licenciare alios an poterit licentiare se ipsos?

A cessit, vt patet in 4. dist. 20. & facit ad hoc Gaietanus. 2. 2. q. 96. art. 5. dicens, quòd in suis legibus potest Superior eo modo secum dispensare, sicut & cum suis subditis. ergo similiter, potest Prælatus seipsum licentiare ad accessum, & ingressum, sicut & suum subditum; quia similiter est actus superioritatis, non autem iudiciariæ auctoritatis, seu iurisdictionis. Ad rationes autem, seu auctoritates, & Doct. in oppositum allegatos per Collectorem. Respon. quòd non sunt ad propositum; illa enim omnia procedunt, & loquentur de actibus iurisdictionis, vel iudi- B ciariæ absolutionis, quia in hijs nemo potest esse iudex sui ipsius, neq; in se exercere tales actus iurisdictionis, vel absolutionis iudicialis; vt hoc latius egimus in quodam tract. de Indulgentijs, & similiter de dispensatione Votorum, & huiusmodi; quia tendit ad actum iudiciariũ, vel quia specialiter probibetur, seu probibitum declaratur, ne, scilicet, quis possit secum dispensare, sicut cum subdito, nisi in casu permisso: vtpotè, in necessitate, quæ non patitur moram, & huiusmodi; ergo cùm licentia ad accedendum, seu ingrediendum Monasteria, in casu alijs licito, non sit C actus iurisdictionis, vel iudiciariæ absolutionis, nec sit probibitum ipsis Superioribus, seipsos licentiare, sicut & subditos, videtur quòd possint seipsos, sicut & subditos, licentiare: & facit adhoc consuetudo, quæ est optima interpres omnium legum humanarum, & æquiualet legi. Neq; est dicenda corruptela, cùm non sit in se aliàs peccatum, neq; peccatũ fouens, vt patet. Quòad 2. quod dicit ibidem Coll. quòd, scilicet, Ministri Prouin. Cust. & Guard. non sunt illi Prælati, quibus in cap. fi. Ne pro dilatione, de pœnitentia, & remiss. conceditur a iure, vt possint eligere D Confessorem adbibitum, vbicunque, & quotiescunque, vt ibi Prælatis exemptis conceditur, & in hoc ipse sequitur Opin. Sum. Ang. tit. confessio. 3. §. 5. secundum Hostien. Panorm. & Monald. Notandum, quòd opposi. tenet Florent. 3. part. Sum. tit. 17. cap. 2. §. & in 1. part. defecerunt cap. 2. dicens, quòd inter Prælatos inferiores Episcopo, quibus etiam ibi datur illi facultas eligendi Confessorem, computatur Prior, vel alius talis, qui in eo Conuentu non habet Superiorem. Et idem tenet Siluest. tit. Confess. 1. §. 8. post Palud. in 4. vbi etiam Silu. exemplificat de E Priore subiecto Abbati. Idem etiam tenet Alex. de Ariostis in sua Sũmula part. 4. cap. 3. §. 6. ponens exemplum in Episcopis, qui sunt subiecti suo Archiepiscopo. Item Margarita Confessorum fol. 8. agens de hoc, ponit etiam Priores Prædicatorum. & Guardianos fratrum, dicens eos habere hoc Priuilegium dicti cap. fi. de pœnitentia, & remissio. & Sum. Ros. tit. Confessio. 3. §. 37. & supplementum eo tit. §. 14. tacitè videntur idem sentire; ex quo indistinctè generaliter dicunt, quòd omnes minores Prælati exempti gaudent Priuilegio dicti cap. Ne pro dilatione.

Respondetur ad rationes in oppositũ.

2 An Ministri Custo. & Guard. sic illi Prelati quibus cõceditur posse sibi eligere cõfessorem.

Item

Item littera ipsius cap. fi. vbi in tex. ad litteram sic habetur: Ne pro dilatione pœnitentiæ periculum immineat animarum, permittimus Episcopis, & alijs Superioribus, necnon minoribus Prælatis exemptis, vt etiā præter sui Superioris licentiam, prouidum, & discretum sibi possint eligere Confessorem, hæc ibi. Quæ verba, scilicet (præter sui Superioris licentiam) cùm post omnia ponantur, & nihil distinguant; ergo cōprehendunt omnes minores Prælatos exemptos, etiam non immediatos Papæ. Nam si requireretur (vt ait Collector, cum alijs suæ opinionis) quòd tales Prælati essent subiecti immediatè Papæ, certum est quòd non ponerentur illa verba, scilicet (præter sui Superioris licentiam) & facit ad hoc idem, Panormi. ibidem dicens, quòd Prælatus, ibi sumitur in lata significatione; vndè ait, quòd Rectores Ecclesiarum ibi comprehenduntur. ergò habetur intentum pro hac 2. opinione, contra primam opinionem Collectoris, & aliorum, quos ipse sequitur. Et ad Hostien. qui fuit caput illius primæ opinionis Collectoris; dico, quòd non est locutus assertiuè, sed tātùm dubitatiuè, vt potest videri ex eius verbis, & si loqueretur assertiuè sic opinando, dico quòd non valeat eius glossa, aut opinio contra textum apertum. Notandum tamen, quòd Guardiani Minorum, virtute huius concessionis, non possunt absolui ad libitum de casibus reseruatis, tàm Prouincialibus, quàm alijs, virtute Regulæ, seu alterius iuris: quia super hoc nihil conceditur in illo cap. fi. Notandum etiam, quòd hoc dictum Priuilegium, seu Concessio iuris communis concessa à Papa dictis Prælatis, non potest tolli per Statuta Ordinis, aut per Prælatos superiores, nisi ad hoc habeant auctoritatem à Papa; quia Inferior non potest tollere concessionem Superioris, vt sup. Super tit. absolu. ord. quòad fratres. §. 7. notatum est. Sed an iam Statuta Ordinis, auctoritate Papæ, abstulerint hanc concessionem à Guardianis? videtur quòd non. Illud autem quod habetur in Constitut. Ordinis, quòd, scilicet, fratres nulli confiteantur, vbiq; etiam hospites, nisi de licentia Prælatorū, secundum Priuileg. Bonifac. 8. constat, quòd solùm loquitur de subditis, non de Prælatis quibuscunque, quorum nomine etiam Guardiani intelliguntur, vt inf. tit. Guardianis. §. 1. habetur.

Nota.

Concessio hęc non potest tolli p Statuta Ordinis.

Quòd Priuileg habetur sup. tit. absol. ord. quòad fratres §. 9.

Similiter, an præfatum Priuilegium sit iam perditū quòad ipsos Guardianos per non vsum, aut per consuetudinem contrariam, aut per contrauentionem eorum, qui existentes hospites in Conuentibus alijs, non nisi de licentia aliorum Prælatorum, in quorum Conuentibus sunt, confitentur? videtur quòd non, ad quod facere, videtur id quòd supra tit. Absolutio quòad seculares primò, super §. 19. notatum est, & longiore examinatione opus est, & super omnia, standum censeo consuetudini Ordinis legitimè præscriptæ, & approbatæ.

C A-

A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

IRCA hanc materiam intrandi, seu accedendi ad Monasteria Monialium, seu Regularium, obseruandæ sunt Constitu. Greg. xiij. Const. 36. in Bullario, & Papæ Pij V. Const. 22. & 100. & vide plenius in verbo, Clausura Monialium; & in verbo, Ingredi Monasteria.

Incipit vbi gratię ann. 1575. Incipit regular. ann. 1566.

B *Est tamen nunc notandũ, quòd Regulares adeuntes Monasteria Monialium, absq; Episcopi licentia, incidunt in pœnam excommunicationis, quàm Episcopus suo edicto proposuit: nisi Regulares illi haberẽt ex Priuilegio, quòd non possent excommunicari; quia tunc deberent puniri à suis Superioribus alia pœna. Qui regulares sic excommunicati, non possunt absolui à suis Superioribus, sed ab Episcopo, qui sibi hanc absolutionem reseruauit. Ita sacram Cardin. Congreg. supra Concilium, respondisse inuenitur die 9. Aprilis. 1587.*

C

ALIENATIO BONORVM.

ONCILIVM Constantiẽse statuit, quòd Generalis Fratrum Minorum posit tollere quascunq; superfluitates, siue sint in rebus mobilibus, vel immobilibus, quantùm fieri poterit bono modo, habito semper consilio maiorum, & discretorum. Ac eligendo D (si opus fuerit) aliquas personas, quæ ipsas superfluitates, auctoritate dicti Concilij vendant, cõmutent, aut alias in operibus Conuentuũ conuertant. B. fol. 26. Et flo. 110. conc. 236.

MARTINVS Quintus, vt res oblatas, donatas, aut in vltima voluntate relictas Ordini Fratrum Minorũ, vel Fratribus eiusdẽ Ordinis, quarum proprietas, & dominium nullo modo spectat ad Romanam Ecclesiam, posit Procurator, vel Syndicus, auctoritate Sedis Apostolicę deputatus, res Syndicus. E ipsas, & rerum prædictarũ precium, nomine ipsius Ecclesiæ, recipere, & in Fratrũ ipsorum vtilitates (prout eis licet ex Regula, vel declaratione Regulæ) cõuertere, sicut & quando à Generali, vel Prouinciali in Prouincia sua extiterint requisiti. Ac similiter quòd ijdem Syndici, vel Procuratores possint petere, exigere, recipere, & alienare prædicta. Circa quę, & alia plura, plenam, & liberam concesit facultatem. B. fol. 129. conce. 290.

¶ Virtu-

Collector. ¶ Virtute verbi Alienare, in præfata concessione positi, videtur, quòd Syndicus, vel Procurator Sedis Apostolicę, Fratribus Minoribus deputatus, potest vendere illa, quæ aliquo tempore fuerunt in vsu Ordinis, seu Fratrum; & postea videtur superflua, vel minus vtilia, quàm alia, quibus Fratres huiusmodi indigent, accedente tamen licentia Ministrorũ Generalis, seu Prouincialiũ. ¶ Ac similiter videtur, quòd possit idem Syndicus, vel Procurator res præfatas impignorare pro aliquo mutuo habendo, ad necessitates Fratrum subleuãdas. B ¶ Fratres tamen prædicti, sicut nequeunt alienare, nec vendere; quia sunt actus proprietatis, sic etiam non possunt impignorare res suo vsui concessas; præsertim quia Nicol. 3. in declaratione Regulæ quæ incipit. Exijt qui seminat. §. Cęterum: dicit sic. Dicimus in primis, quòd Fratres ipsi à mutuis contrahendis abstineant; cum eis mutuum contrahere, ipsorum statu considerato, non liceat. Et infra §. Quia verò, ait idem. Quia verò dominium librorum, & aliorum mobiliũ, C quibus tàm Ordo, quàm Fratres vtuntur (quæ tamen non sint dominij aliorum) ad Ecclesiam Romanã specialiter spectare dignoscitur, & quia libros, & mobilia interdũ contigit, seu expedit vendi, vel etiam commutari; Fratrum vtilitatibus, & eorum conscientijs prouidere volentes, eadem auctoritate concedimus, vt commutatio talium rerum, & ad eas res, quarum vsum Fratribus liceat habere, de Generalis, & Prouincialium Ministrorum in suis administrationibus con- D iunctim, vel diuisim auctoritate procedat. Quibus etiam de dispositione vsus talium rerum concedimus ordinare. Si verò res huiusmodi, æstimato precio, vendi cõtingat, cum Fratribus ipsis per se, vel per alium recipere pecuniam (Regula prohibente) non liceat, ordinamus, & volumus, quòd talis pecunia, seu precium recipiatur, & expendatur in rem licitam, cuius vsum Fratribus licèt habere, per Procuratorem à præfata sede deputandum, iuxta modum in superioribus ne- E cessitatibus præteritis, & ingruentibus ordinatum. Hæc Nicolaus tertius.

3 Ex iure cõmuni. CLEMENS Quintus, Monasteriorum, & aliarum administrationum regularium dispendijs occurrere volens, perpetuo prohibuit edicto, ne quis religiosus Monasterio, Prioratui, Ecclesiæ, seu administrationis cuiuis præsidens, iura, redditus, aut possessiones eiusdem, alicui ad vitam eius, seu

A seu aliud certum tempus, pecunia etiam inde recepta, quouis modo concedat, nisi necessitas, aut vtilitas Monasterij, Prioratus, Ecclesiæ, aut Administrationis huiusmodi hoc exposcat Conuentus sui, aut si Conuentum non habeat, Prælati proprij assensu ad hoc nihilominus accedente. Si quis autẽ contrafecerit, pœnam suspẽsionis ab officio eo ipso incurrat, nec ex concessione ipsius, recipiẽti ius aliquod acquiratur. Verùm præmissa ad locationes, vel etiam reddituum, aut fru-
B ctuum venditiones ad tempus modicum faciendas, declarauit non extendi. Habetur in Clementina Monasteriorum, de rebus Ecclesiæ non alienandis.

PAVLVS Secundus, protulit excommunicationis sententiam in eos, qui bona Ecclesiastica quęcunq; alienãt, vel pactum (per quòd ipsorum dominium trãsfertur) faciunt, cõcessionem, hypothecam, locationem, & conductionem vltra triennium, necnon infeudationem, vel contractum emphi-
C teoticum (præterquàm in casibus à iure permissis) aut de rebus, & bonis in emphiteosin ab antiquo concedi solitis: & tũc Ecclesiarum euidenti vtilitate, ac de fructibus, & bonis, quæ seruando seruari nõ possunt, pro instantis temporis exigentia. Et similem sententiam protulit in eos, qui bona sic alienata recipiunt. Alienationemq; ipsam nullius voluit esse momenti. Habetur in extrauaganti. Ambiciosè. 4 Ex iurecõmuni.

LEO Decimus concessit licentiam, & facultatem Abba-
D tissis, & Monialibus Sãctæ Claræ vltra mõtanis, sub obedientia Fratrum Minorũ regularis obseruantię existentibus, vt de consensu Ministrorum Prouincialium, ac maioris partis Conuentuum, possint bona suorum Monasteriorum (cuiuscunq; annui valoris, & qualitatis fuerint) pro alijs immobilibus, & stabilibus bonis, & annuis redditibus, & vassallis, in euidẽtem vtilitatem eorundem Monasteriorum permutare, seu illa vendere, vt ex precio illorum, alia bona eisdem
E monasterijs vtiliora emantur; non obstantibus quibuscũque in contrarium facientibus. B ffffo.43. conc. 138. 5 Pro monialib⁹. S. Claræ.

¶ IDEM Leo concessit Abbatissis, & Monialibus S. Clarę, ac Tertiarijs, vt pro emergentibus necessitatibus, & euidẽtibus vtilitatibus Conuentuum, & Monasteriorum suorum, possint vendi, & alienari, ac permutari quęlibet bona immobilia dictorum Monasteriorum, de licentia tamen, & consensu Generalis, aut Prouincialium Ministrorum, & duarũ partium 6 Pro monialib⁹. S. Claræ, & tertiarijs.

tium Conuentuum Minorum, & Monasteriorum, quorum dicta bona fuerint. Ac similiter, quòd de consensu maioris partis earumdem, etiam vltra triennium, locare (vltimis testatorum voluntatibus non obstantibus) dummodò id in Conuentuum, Locorum, & Monasteriorum ipsorum euidenté vtilitatem (habitam diligenti informatione à duobus, vel tribus viris locorum, in quibus bona talia consistunt) cedere dignoscatur. Super quo conscientias Prælatorum, & prædictorum bonorum virorum onerat. B. fffo. 53. conc. 152. A

7 ¶ IDEM Leo fecit aliãm Cōcessionem circa materiã Alienationis, quæ habetur in dictione Bona. §. vltimo. B

8 CLEMENS Septimus, extendit ad Ordinem nostrum regularis obseruantiæ supra positam Leonis concessionē. §. 5. dummodò, recipiendæ pæcuniæ in domorum nostrarum reparationem, & earundem necessitates conuertantur; prout patet per Breue eiusdē Clementis, Dat. die 7. Mart. 1524.

ANNOTATIO CORDVBAE. C

QVOAD §. 1. vbi Collect. r agit, quomodo per Syndicum possumus Alienare res pertinentes ad Papam, & impignorare, &c. latius vid. in Medulla. cap. 4. q. 16. Et quò ad impignorationes in eodem tractatu cap. 6. quæst. 5.

CAPVCCINI ANNOTATIO. D

Faculcas Fratribus Minoribus de obseruātia concessa pro alienatione Bonorum.

LEO X. *anno 1529. Fratribus Minoribus, Regularis obseruantiæ, & Monialibus Ordinis Sanctæ Claræ, ac Tertiarijs Ordinis Sancti Francisci de pœnitentia nuncupatis. cōcessit bona immobilia alienare, ac permutare, de consensu duarum partium de Conuentibus, quorum dicta bona fuerint; ac de cōsensu maioris partis eorundem, etiam vltrà triennium locare (vltimis testatorum voluntatibus non obstantibus) dummodò ad id in Conuentuū, & Monasteriorum ipsorum euidentem vtilitatem cedere dignoscant. Insuper locationes, in præiudicium Domorum, & Monasteriorum ipsorum factas, retractare. Hæc habentur in Collect. Priuil. facta à Passarello. fo. 80.* E

Etiam poterunt reuocari, quando essent factæ in præiudicium successorum, vt Conc. Trid. sess. 25. de reformat. cap. 11. statuit, dicens, quòd locationes rerum Ecclesiasticarum, si anticipatis solutionibus fiant, nullatenus

A *latenus in præiudicium successorum validè intelligantur, quocunque indulto, aut Priuilegio non obstante.*

IDEM *Clemēs ann.1531. Magistro Generali, & Prouinciali Romano reformato, Ordinis Prædicatorum, concessit, vt Prouinciæ reformatæ, huiusmodi sibi subditis in Italia, Conuentibus, Fratribus, Monasterijs, Monialibus, nec non Collegijs, ac Personis vtriusq; sexus, de pœnitentia dicti Ordinis nuncupatis, vti possit facultate, licentiam concedendi, bona Conuentuum, & locorum huiusmodi, ad certum tempus,* In §. 8. Facultas ord. Præd. concessa.
B *ac in perpetuum locandi, vel in Emphiteosim, ad lineam masculinam concedendi, siuè cōmutandi, aut quocunq; alio titulo alienandi bona immobilia, & præciosa mobilia, minus vtilia, quæ nunc habent, & in posterum, iuxtà titulo, habituri sunt, pro euidenti vtilitate ipsorū Conuentuum; prouiso tamen, quòd precium ipsorum bonorum immobilium, si vendantur, vel aliâs quò uis modo alienentur, centum ducatorū auri de Camera, secundum communem extimationem, valorem annum non excedat; & in emptionem, & reparationem, aut augmentum aliorum*
C *immobilium, aut necessariorum bonorum, seù debitorum, realem solutionem cum effectu conuertatur, & ad hoc acoedat consensus duarum partium vocalium Conuentus; cuiusuis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & specialiter felicis recordationis Pauli secundi contra alienantes res Ecclesiasticas. 29. non obstantibus. Quæ Constitutio reperitur Registrata in Lib. Priuilegiorum Ordinis Prædicatorū à Reuerendissimo Stephano Vsus maris, Collectorum. fol. 204.* Vsus mar.

IDEM *fuit concessum à Gregoio* XIII. *Fratribus, & Monialibus*
D *Ordinis Hæremitarum Sancti Augustini Const. 9. Dum ad vberes, etc. In Bullario ann. 1572. emanato; vbi vltra supradicta additur, vt quo ad concessionem in Emphiteosim, illa fiat dummodò non fiat vltra duas generationes, vel nominationes, absq; licentia Apostolica. Nec non vt accedat etiam Prioris generalis approbatio, siue consensus, in supradictis alienationibus, loco consensus Sedis Apostolicæ. Nec ponitur illa restrictio ducatorum centum auri, vt in ea est videre.* Facultas alien. data Monialib. & Fratribus S. August.

E*T Congregationi Casin. Pius V. ann. 1571. facultatem dedit alie-*
E *nandi bona, vsq; ad 50. milia scuta (vltra aliâs facultates alienandi eidem concessas, in Constitutione 127. Decet, & expedit) Ita habetur in Constitutione sua 141. Decet ex benigno.*

ALTA-

A

ALTARE.

1 Nũc eſt ob ſeruãdum Decretum Cõc. Trid. de cel. miſ. ſeſſ. 22.

ONORIVS Tertius conceſsit Fratribus Minoribus, vt poſsint ſuper Altari portatili Miſſas celebrare, abſq; vlteriori licẽtia Prælatorum Eccleſiæ, ſeu Ordinariorum. B. fffo. 83. conc. 242. & conc. 243.

HONORIVS Quartus cõceſsit, vt ſi Diœceſani requiſiti à Fratribus Minoribus debita humilitate, noluerint in Eccleſijs eorum, primarium lapidem ponere, ac Ecfias, vel Oratoria, & Altaria ſua conſecrare, vel id facere vltra quatuor mẽſes diſtulerint, poſsint prædicti Fratres per quoſcunq; voluerint Epiſcopos (gratiam, & communionem Apoſtolicæ Sedis habentes) præmiſſa recipere. B. fol. 17. Et ffo. 101. conceſſ. 112. B

2 Edificare. Cõſecrare

3 Celebrare diuina.

CLEMENS Quartus conceſsit, quòd in locis vbi fratres degunt, poſsint habere Oratoria, in quibus, cum Altari portatili, poſsint Miſſarum ſollemnia, & alia diuina officia celebrare, ac etiam eccleſiaſtica recipere Sacramenta. B. fol. 76. Et fol. 140. 313. C

Collector. ¶ Aduerte, quòd ſupradicta Conceſsio impetrata eſt, quãdo Fratres non habebant Eccleſiam in aliquo loco,

4 Miſſas.

SIXTVS Quartus conceſsit eiſdem Fratribus, vt non ſolùm in Oratorijs, & locis, quibus degunt, ſed etiam in quouis alio loco congruenti, & honeſto, poſsint ſuper Altari portatili, Miſſas liberè, & licitè celebrare. B. fol. 59. Et ffo. 143. conceſſ. 344. D

5 ¶ IDEM Sixtus conceſsit quædam alia pertinentia ad Altaria. Et hæc habentur infra in dictione Benedicere. §. 5. & 6.

6 Celebrare

ALEXANDER Sextus, fecit quãdam conceſsionem circa hanc materiam, quę habetur in dictione Miſſa. 1. §. 7.

7 Reliquias. Cõſecrare

¶ IDEM Alexander conceſsit, vt Fratres Mino. poſsint ſine aliquo ſcrupulo alicuius Cenſuræ, mittere Reliquias extra vrbem Romam, pro conſecratione Altarium, & lapides cuiuſcunq; generis, ſiue conſecratos, ſiue non. o. ffo. 70. con- 174. Et fffo 99. conceſſ. 357. E

Collector. ¶ VLTRA omnia prædicta, vide nonnulla alia pertinẽtia ad Altaria, infra in dictione Benedicere. §. 12. & 13.

A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

BSERVANDVM *est, Concil. Trid. sess. 22. de euitand. in celebratione Miss. vbi inter alia habetur. Ne Episcopi patiantur, priuatis in domibus, atq; omninò extra Ecclesiam, & ad diuinum cultum tãtùm dedicata Oratoria, ab eisdem Ordinarijs designanda, & visitanda, sanctum hoc sacrificium à Secularibus, aut Regularibus quibuscunq;, peragi, Priuilegijs quibuscunq; non obstantibus.* In §.1. Cõcil. Trid.

B

APPELLARE.

ONIFACIVS octauus statuit, vt ad correctiones, & punitiones Fratrum Ordinis Minorũ delinquentium, infligendas, Prælati Ordinis eiusdem, rimulis, & apicibus iuris postpositis, liberè procedere valeant, secundum consuetudines approbatas, & generalia facta, & fienda ipsius Ordinis instituta. Et quòd prædictis Fratribus non liceat ab eisdem correctionibus aliquatenus appellare; præuia tamen in hoc deliberatione, & maturitate debita obseruatis. B. fol. 125. & ffo. 220. concess. 499. 1 Correctio

C

PIVS Secundus prohibuit, ne aliqua persona cuiuscunq; status, gradus, ordinis, vel cõditionis, quantumuis excelsæ, aut sublimis, ecclesiasticæ, secularisue fuerit dignitatis, audeat, quouis quesito colore, ab ordinationibus, sententijs, siue mandatis Apostolicis, appellationem interponere, sub excommunicationis pœna, ipso facto incurrenda, à qua, nisi per Romanum Pontificem, & in morris articulo, absolui non posit. B. fffo. 138. concess. 581. 2 Excommunicatio.

D

¶ Circa materiã appellationis aduerte, quòd Sixtus 4. concessit, quòd Generalis Fratrum Carmelitarum, ac etiam Augustinieñ. posit exercere suum officium, reiecta quauis suorum subditorum appellatione, prout habetur latè infra, in dictione, Generalis. §. 11. & 12. Collector

E

IVLIVS Secundus prohibuit, sub excõmunicationis pœna Fratribus, & Sororibus Ordinis Prædicatorum, ne à mandatis, & ordinationibus Prælatorum dicti Ordinis appellare valeant. Iudicibus verò quaruncunq; Curiarum, sub præfata pœna districtè inhibuit, ne appellationes huiusmodi recipere, aut illas cognoscere quoquemodo præsumant, 3 Excommunicatio.

H decer-

decernens irritum, & inane, quidquid secus attentari contigerit. B. ffio.121. concess.553. A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 1. ST hic aduertendum, quòd vltra quòd à Papa Gregor. xiij. Const. 34 sub pœna excommunicationis latæ sententiæ Summo Pontifici reseruata, & priuationis officiorum, ne ad secularia Tribunalia appellarent Fratres Minores de Obseruantia, prohibebatur: Concedebat eis tamen appellationem ad Generalem. vel Protectorem, vel Papam. A sacr. adhuc Congreg. Cardinal. est impositum decretum in ann. 1587. Appellatio hoc ordine prosequatur. A Guardiano ad Prouicialem, à Prouinciali ad Generalem, à Generali ad Protectorem, à Protectore ad sacram Congregationem, & etiam ista appellatio est permissa in Constit. P. Sixti V. 22. in 2. part. Bullarij, quæ incipit ad Romanum spectat Pontificem, ann. 1588. B

Rimulis iuris postpositis quo modo intelligatur. Notãdum, quòd dum dicitur, Superiores ad correctionem Fratrum, Rimulis, & Apicibus Iuris postpositis, liberè procedere posse; hoc intelligendum est, vbi Iustitia non periclitatur; vt habetur in cap. primo de dolo, & contum. Quare Superiores, per dicta verba, non eximuntur à iure communi, ad quod omnes Catholici tenentur cap. 1. de Constit. extr. Nec ab eis, quæ sunt de substantia, & essentia Iuris: vt sunt testes idonei, legitimæ probationes, exceptiones, & legitimæ defensiones. Quoniam, sine ipsis Iudiciũ esset iniquum, vbi audiretur impugnatio, & non defensio. Sed eximuntur ab Apicibus, & Rimulis iuris, quæ sunt huiusmodi, Porrectio libelli, Citatio in die non feriata, & his similia, sine quibus in iudicio contentioso procedi non potest. C D

In §. 3. ¶ Idem Iulius secundus eisdem Patribus ordinauit, vt si quis Frater dicti Ordinis, aut Soror, sub cura, & habitu eiusdem, ob absolutionem ab officio Prioratus, Prouincialis, vel Conuentualis, seu Monasterij, à quocunque Superiore dicti Ordinis habente potestatem huiusmodi absolutionem faciendi, appellauerit; etiam prætextu grauaminis; aut appellationi huiusmodi, quocunque nomine interpositæ, inhæserit, sit ipso facto, absque alia declaratione, absolutus, aut absoluta ab huiusmodi officio, pro quo appellatum est, vt habetur in Priuilegijs collectis à Reuerendissimo Vsus maris. fol. 246. E

Vsus mar.

APO-

A
APOSTATAE AB ORDINE.

¶ *Distinctio materiæ Apostatarum ab Ordine.*

S CIENDVM est, quòd circa Fratres apostatantes ab Ordine, seu Religione, sunt multa, & varia Statuta, & ordinata per plures Summos Pontifices. Collector.

¶ Et istorum, aliqua pertinent ad excommunicationem, & alias pœnas, quas huiusmodi Fratres incurrunt, seu quæ cõtra eos possunt per Prælatos inferri. Hæc autem continentur B infra in omnibus. §. vbi in margine est posita hæc dictio. Excommunicatio. ¶ Alia pertinent ad eorũdem Apostatarum reductionẽ, & correctionem. Et hæc habentur infra vbicunque in margine ponitur hæc dictio. Correctio. ¶ Nonnulla verò spectãt ad formam, & modum licentiandi, aut eijciendi tales Fratres, vel alios consimiles ab Ordine. Ista aũt habentur etiã infra in omnibus. §. qui in margine habent sequentes C dictiones, scilicet, Eiecti ab Ordine, vel licentiare Fratres.

GREGORIVS nonus statuit, quòd post factã professionem, nullus Fratrum Ordinis Minorũ audeat relinquere prædictum Ordinem, nec relinquentem sit licitum alicui retinere, sub excommunicationis pœna per Prælatos in tales Fratres infligenda. B. ffo.201. conceff. 493. 1 Excommunicatio.

INNOCENTIVS quartus prohibuit districtè, ne egressi ab Ordine nostro, proprio suo motu; aut expulsi pro suis D culpis, & demeritis, præsumant prædicare, aut docere, vel Confessiones audire (nisi de licentia Papæ, aut Prælatorum nostrorum) ad alium transierint Ordinem. Et voluit, quòd si fortè contra huiusmodi prohibitionem, aliquid attentauerint, possint Generalis, & Prouinciales Ordinis, in illos excommunicationis sententiam promulgare. B. fol. 36. Et ffo. 220. conceff. 271. De hoc vide infra. §. 11. 2 Eiecti ab ordine. Prædicatio. Cõfessio. Excommunicatio.

¶ IDEM Innocentius præcepit omnibus Ecclesiarum Præ- E latis, vt omnino euitent Fratres Minores discedẽtes ab Ordine post professionem, præsertim si sint excõicatione notati. Ac quod illos (cum requisiti fuerint à Ministris, & Custodibus) denuntiari faciant fore excõicatos, vt cùm demum se recognouerint inter homines humano carere solatio, ad Ordinẽ suum, & ad reddendum Deo votũ, quod in eius susceptione deuouerant, reuertantur. B. fo.37. Et ffo.121. conc. 163. 4 Excommunicatio.

¶ IDEM Innocentius decreuit, quòd retinẽtes Fratres Mi- 5 Excommunicatio.

 nores,

nores, sine licentia recedentes, sint ipso facto excommunicati. B. ffo.260. concess.651. A

6 Excommunicatio. Correctio ¶ IDEM Innocentius concessit, quòd Generalis, & Prouinciales Ministri, ac Custodes, & cæteri Fratres Ordinis Minorum possint, Apostatas, & insolentes dicti Ordinis excommunicare, ligare, capere, & carceri mancipare, si videbitur expedire. B. fol.37. Et ffo.121. concess.264.

7 Prohibitio Licētiare fratres. ALEXANDER quartus præcepit in virtute sanctę obedientiæ, ac districtè inhibuit quibuscunq; Prælatis, Superioribus Fratrum Min. ne aliquibus Fratribus dicti Ordinis asserentibus se non posse ipsius Ordinis obseruantias sustinere, concedant licentiam trāseundi ad Ordinem S. Benedicti, vel Cartusiensium, nisi sub ea conditione, quòd in Ordine, ad quē licentiantur, debeant permanere. Quòd si contrafecerint, scilicet, transeundo ad minorem, seu minus strictum Ordinem, vel (quod absit) ad seculum reuertantur, voluit dictus Pontifex, quòd præfati Prēlati possint circa tales rigorem Ordinis exercere. Ac insuper decreuit, vt quidquid circa Concessionem huiusmodi licentię secus factum fuerit, irritum sit, & inane. B. fol.26, Et ffo.28. concess.22. B C

8 Prohibitio Licētiare fratres. Excommunicatio. CLEMENS 4. inhibuit, ne quis, post professionem in Ordine nostro factā, sine Generalis, vel Prouincialis sui licētia, discedat ab ipso Ordine; ac quod discedentē absq; cautione litterarū, id est, licentia in scriptis alterius huiusmodi Prælatorum, prætextu alicuius Priuilegij Apostolicæ sedis, nullus audeat retinere. Quodq; si fortè retinere præsumpserit, possint Generalis, & Prouinciales Ministri duntaxat cōtra ipsos Fratres discedentes sententiam excōicationis promulgare. B. fol.57. Et ffo.141.conc.327. Et ffo.83. conc.244. D

Collector. Pro Guardianis, & Vicarijs eorum. ¶ Notandū, quòd in Mari magno Fratrum Prędicatorū conceditur supradicta facultas, nō solùm Generali, & Prouincialibus, sed etiam singulis Prioribus Conuentuum, & eorū Vicarijs. Et ideò, ratione excōicationis Priuilegiorum, poterūt gaudere huiusmodi facultate, respectu Fratrū Min. Guardiani, ac etiā eorum Vicarij, quando. s. sunt Præsidentes domorū E

Excommunicatio. Fratrum, mortuo, vel amoto Guardiano. Et similiter intelligendū est qñcunq; sit mentio de Vicarijs. Additur etiā in prędicto Mari magno Prædic. ꝙ detinentes Fratres discedētes se-

Collector. cū, vel in Monasterijs, aut Ecclesijs suis, nisi eos eiecerint post quā eis denunciatū fuerit, sint excōicati. B. ffo.237. cōc.554.

¶ Atten-

A ¶ Attende insuper circa præfata, quòd in Mari magno Fratrum Carmelitarũ, additur quædam magna clausula, scilicet, quòd possint Prælati Ordinis promulgare sententiam in retinentes Fratres discedentes, seu apostatas; siue tales retinẽtes sint laici, vel clerici. Et hæc est valde magna auctoritas cõcessa Prælatis Ordinis. Et credo, quòd alibi non inueniatur similis. B. ffo. 183. concess. 452. Nota.

¶ Idem Clemens statuit, quòd si aliqui de Fratribus prædicti Ordinis, post obtẽtam licentiam à sede Apostolica, seu à Prelatis eiusdem Ordinis, ad religionem aliam transeundi, infra duos, vel tres menses, se ad aliam religionem suæ saluti congruam, non contulerint, & ipsius non susceperint habitum regularem, licitum sit Generali, & Prouincialibus ministris, ac Vices eorum gerentibus, contra ipsos, tanquam contra alios prædicti Ordinis apostatas, procedere, secũdum quod honestati ipsius Ordinis viderint expedire. B. fol. 57. Et ffo. 142. conce. 328. 9 B Excommunicatio.

C ¶ Quòad supradictam Concessionem est notandum, quòd in Mari magno Fratrum Prædicatorũ conceditur, quòd non solùm Generalis, & Prouinciales, ac eorum Vices gerentes possint procedere contra Fratres supradictos; verùmetiam singuli Priores, & eorum Vices gerentes. Ac per consequẽs, virtute communicationis Priuilegiorum, poterunt similiter facere Guardiani Fratrum Minorum, & qui ipsorum Vices habuerint. B. fo. 238. conce. 555. Collector. Pro Guardia. & Vic.

D ¶ Idem Clemens concessit Generali, & Prouincialibus Ministris, vt possint Apostatas dicti Ordinis excommunicare, capere, ligare, incarcerare, & aliàs subdere rigori disciplinæ, tàm per seipsos, quàm etiam per alios. Et hoc in quocunq; habitu eos cõtigerit reperiri, inuocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. B. fo. 58. Et ffo. 14. conc. 329. 10 Correctio Excommunicatio.

E ¶ In Mari magno Fratrum Carmelitarum, in §. Apostatas quoq; vestri Ordinis, &c. additur, quòd pręfati Fratres Apostatæ possint capi, & incarcerari, &c. in quocunq; loco, etiã si in Curia Romana inueniri eos contigerit, in qua, sicut extra, possint Prælati Ordinis super suos subditos, ratione professionis, tam tacitè, quàm expressè emissę, tanquam Ordinarij procedere. Et hæc concessio, credo, quòd non reperiatur alibi. B. ffo. 186. conce. 470. Collector. Nota. 11

¶ Idem Clemens inhibuit, ne Fratres, quos ab Ordine, Eiecti ab ordine.

pro suis culpis, per Generalem, vel Prouinciales Ministros, A
aut Custodes expelli contigerit, vel qui egressi fuerint pro-
Predicatio prio suo motu, prædicare, confessiones audire, seu docere
Cōfessio. præsumant; nisi ad alium Ordinem, in quo licitè exercen-
tur huiusmodi officia, transierint cum præfata licentia. Et
quòd si fortè contra huiusmodi inhibitionem, aliquid super
præmissis temerè attentare præsumpserint; Ministri, & Cu-
Excommunicatio. stodes, ac eorum Vicarij, in illos, quos infra fines suarum
Prouinciarum, & Custodiarum (iuxta consuetudinem dicti
Ordinis) distractos inuenerint, talia præsumentes, monitio- B
ne præmissa, auctoritate Apostolica, excommunicationis
sententiam valeant promulgare. B. fol. 58. Et ffo. 141. con-
cessione 330.

Collector. ¶ Attende, quòd in Mari magno Fratrum Carmelitarum,
auctoritas in Concessione immediatè suprapposita contenta,
extenditur etiam ad Priores locales, & eorum Vicarios. B.
ffo. 186. concess. 471. Ac similiter in Mari magno Fratrum C
Pro Guardia. & Vic. Prædicatorum conceditur præfata auctoritas singulis Prio-
ribus Conuentualibus, & eorum Vicarij. Ita quòd semper
purificantur, quo ad ista, Priores Conuentuales, & eorum
Vicarij; nisi vbi expressè distinguit Priores Conuentuales à
Prouincialibus; quod tamen nunquam reperitur factum de
Guardianis, & Vicarijs Fratrum Minorum. B. ffo. 238. con-
cessione 557.

¶ De Vicarijs Carmelitarum oporteret inquirere quomo- D
do se habeant in vsu, sicut iam scimus de Vicarijs Prædica-
torum.

12 IDEM Clemens statuit, vt electos à prædicto Ordine, vel
Electi ab ordine. egressos, qui à receptione in eodem Ordine (suis culpis exi-
gentibus) se reddiderint indignos; & alij Fratres eiusdem
Licētiare Ordinis, qui ex rationabili causa, ad quoscunque ordines
approbatos (præterquam ad Beati Augustini Templariorum,
& Hospitalariorum, ac aliorum Religiosorum arma portan- E
tium) ad vitandam occasionem euagādi, transire voluerint,
Generalis, & Prouinciales Ministri, cum suis testimoniali-
bus litteris, auctoritate Apostolica, liberam habeant licen-
tiandi facultatem. Et districtè inhibet, ne tales ad alium Or-
dinem aliter trāsire, vel aliqui eos recipere, seu retinere præ-
sumant, absq; licentia speciali sedis Apostolicæ, faciente de
hoc plenā mentionem. B. fol. 58. Et ffo. 141. conc. 330. & 331.

A NICOLAVS Quartus statuit, & ordinauit, vt Fratres Ordinis Minorum, qui post professionem ab eis, in ipso ordine factam, ad quoscunq; Ordines, petita, vel non petita, obtenta, vel non obtenta à suis Superioribus licentia, immediatè, seu per alium, vel alios Ordines mediatè transierunt, vel etiam extra illos, ad nullam omnino administrationem, vel officium, curam animarum habentium, nec etiã ad aliquam Dignitatem, vel Prælaturam, seu Personatum, B quoquomodo posint assumi, absque Apostolicę sedis speciali licentia, per ipsius sedis patentes litteras concessa, facientes plenam, certam, & determinatam de statuto, & ordinatione huiusmodi mentionẽ; decernens irritum, & inane quidquid secus fuerit attentatum. B. fo.28. Et ffo.111. conc.239. 13

Promotio ad dignitates.

BONIFACIVS octauus concessit Prælatis Ordinis Minor. vt Apostatas, & insolentes dicti Ordinis, nisi huiusmodi Prælatorum salubribus monitis acquiescant, excommunicare, capere, ligare, & carceri tradere (si videbitur C expedire) posint, & valeant, vt habetur in Constitutionibus, seu Statutis Ordinis generalibus, in cap. de correctione delinquentium. 14

Correctio

Excommunicato.

MARTINVS Quintus statuit, vt nullus Religiosus, ex quibuscunq; Ordinibus Mendicantium, cuiuscunque status, conditionis, vel religionis existat, quomodocunq;, vel qualitercunq; posit, vel debeat, virtute cuiuscunque li- D centiæ, aut indulti Apostolici, in genere, vel in specie, ab Ordinibus huiusmodi Mendicantium, ad Monasticos ordines transferri, nec admitti, aut recipi (ordine Cartusiensiũ duntaxat excepto) sub pœna excommunicationis, in quam tàm recipientes, quàm recepti ipso facto incurrãt, & à qua, à nemine, nisi à Romano Pontifice duntaxat (præterquam in mortis articulo) excommunicati huiusmodi absolutionis beneficium posint quomodolibet obtinere. B. fol.88. Et ffo. E 171. concesſ. 400. 15

Pro omnibus fratribus mendicantibus. Recipere.

Excommunicatio.

EVGENIVS Quartus, & Pius 2. statuerunt, quòd si quis Prælatorum, vel Fratrum Min. tàm Conuentual.ũ, quàm de Obseruantia nuncupatorũ, aliquem Fratrem fugitiuũ, seu Apostatam receperit; ab officio, cui præest, suspensus, & ad actus legitimos exercẽdos inhabilis fiat eo ipso. Et quòd huiusmodi frater fugitiuus, à suo Prælato vbicũq; repeti, ac pro crimine, & leuitate, aut alia suæ fugæ causa, corrigi, & puniri 16

Pro fratribus obseruãtibus, & conuent.

Correctio. Licẽtiare fratres. posſit. Ac quòd ſi poſtquã punitus, & correctus fuerit, recedere voluerit, petere debeat licentiã, prout aliàs ordinatum eſt. Nec de cętero à quouis Fratrũ de Obſeruantia repeti poſſit; niſi fortè conſtiterit, eum ad frugem melioris vitæ redire voluiſſe. Et decreuerunt inſuper, quòd ſi quis Prælatorũ, vel Fratrum prædictorum, ſuper reſtitutione fugitiuorum huiuſmodi requiſitus, illam facere noluerit, in ſuſpenſionis, & inhabilitatis prædictæ ſententiam incidat eo ipſo. B. fol. 6. Et ffo. 90. conce. 197. A B

Collector. ¶ Circa hoc videatur infra. §. ſequenti. Et oporteret examinare, & verificare, vtrum per Bullam Vnionis, & Concordiæ, à Leone 10. factam ſint ſublatæ pænæ.

17 Licẽtiare fratres. Recipere. PIus Secundus ſtatuit, quòd prætextu cuiuſuis licentiæ, aut Cõceſsionis, etiam per ipſum, & Sedem Apoſtolicam generaliter, vel ſpecialiter cuicunq;, ſub quacunque forma, vel expreſsione verborum datæ, etiam ſi talis fuerit, quòd de eius tenore, & nomine, &c. ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mẽtio habenda fuerit; nullus Prælatus, aut Conuentus, vel ſingularis perſona, tàm eccleſiaſtica, quàm mundana recipiat, aut recipere faciat, audeat, vel præſumat, aliquem de Fratribus Min. Obſeruantię, recedentem ab aliquo Conuentu, ſiue loco; niſi ipſe Frater, de licentia ſui Superioris Prælati, in ſcriptis conceſſa, & facta, receſſerit. In qua, de loco vnde receſſerit, & de perſona, ſiue loco ad quem accedere voluerit, ſpecialis, & expreſſa mentio fiat; decernens irritum, & inane quicquid ſecus factum, vel attentatum fuerit. B. fo. 27. Et ffo. 111. conce. 238. C D

18 Ex Priuil. Fratrum Carmelit. ¶ Idem Pius fecit quandam copioſam prouiſionem cõtra omnes Principes, & Duces, ac alios Magnates fauẽtes Apoſtatis, & alijs Fratribus inobedientibus Ordinis Carmelitarum, mandans procedere contra ipſos per cenſuras eccleſiaſticas, & inuocationem brachij ſecularis. B. fol. 91. Et ffo. 172. conce. 404. E

19 ¶ Idem Pius conceſsit Generali, & alijs Prælatis inferioribus Ordinis Carmelitarum prædicti, vt omnes, & ſingulos Apoſtatas crimínoſos, incorrigibiles, aut delinquentes Fratres eiuſdem Ordinis, quos iuxta Ordinis inſtituta, & conſuetudines, cõmodè punire nequiuerint, non ſolùm pœnis, in ſtatutis Ordinis contentis, ſed etiam (ſi eorum demerita, & exceſſus id exegerint) arctioribus pœnis poſsint illos, tàm

per

A per se, quàm per locorum Ordinarios, & eorum Officiales, seu alios Ministros capere, & carcerali custodiæ mancipare, ac torquere, & torqueri facere, & punire. Ità tamen, quòd si eorumdem Fratrum excessus, adeò graues, & enormes fuerint, quòd illorum occasione, quæstionibus subdi debeant, vel tormentis (citra tamen vltimi supplicij, mutilationisq; mẽbrorum pœnas) quæstionibus huiusmodi subijci nequeãt, vel torqueri, nisi cum duorum ex fratribus antiquioribus dicti B Ordinis, ad hoc per Superiores deputatorum præsentia, & assensu. B. fo. 92. Et ffo. 175. concess. 409. Correctio Nota.

PAVLVS Secundus statuit, quòd Fratres Mino. Conuentuales nequeant recipere aliquos Fratres de Obser. trãsfugas, seu ad eos fugientes, nisi ostenderint litteras licentiæ, à Prælato suo per eos obtentas; in quibus cõtineatur nomen Conuentus, à quo recesserint, & illius ad quem remissi sunt; etiam sub prætextu cuiuscunq; licẽtiæ, super hoc, ipsis Fratri C bus Conuentualibus, eorumque Prælatis ab Apostolica Sede cõcessæ, quam, quòad hoc, penitus reuocauit: sed illos ad Prælatos suos remittere teneantur. Et vice versa prohibuit, ne Fratres de Obser. recipiant scãdalosos, & criminosos Fratres Cõuentuales, disciplinam ordinis subterfugientes; sed illos similiter ad Prælatos suos remittere debeant; seruata tamen forma per Eugenium. 4. & Pium. 2. tradita, scilicet, supra in cõcessione. 16. & 17. Et voluit, quòd contrafacientes, & eis dantes consilium, auxilium, vel fauorem, publicè, vel occultè, di D rectè, vel indirectè, cuiuscunque status, gradus, vel dignitatis fuerint in Ordine, excommunicationis sententiam incurrãt; à qua non possint, nisi à Romano Pontifice (præterquàm in articulo mortis) absolutionis beneficium obtinere. B. fol. 9. Et fol 94. conce. 202. ¶ Considerandum est, vtrùm prædictæ prouisiones, factæ respectu Fratrum Obseruantium, & Conuentualium antiquitus, habeant nunc locum; quia in Bulla E Concordiæ, per Leonem 10. facta in eadem materia, scilicet, receptionis Conuentuum, aliter ordinatum est. Nam licèt quòad receptionem Fratrum. quasi idem sit nunc, & tunc; tñ non imponuntur pœnæ antiquæ, nec fit relatio ad ipsas. Idcirco opus esset circa hoc habere declarationem Apostolicam, vel Iurisperitorum. 20 Recipere. Pro fratribus obseruantibus, & Conuẽtualibu. Licẽtiare fratres. Excommunicatio. Collector

SIXTVS Quartus, prohibuit, vt nulli Fratrum Carmelitanorum, post factam in domibus suis professionem, fas sit, 21

sine

sine Prælati sui licentia, de eisdem domibus discedere. Discedentem verò absq; literarum Prælatorũ dicti ordinis cautione, nullus audeat retinere. Et si quis forsan retinere ausus fuerit, licitum sit Prælatis eiusdem ordinis, in ipsos Fratres, & eos, qui dictos Fratres retinent clericos, vel laicos, regularem sententiam promulgare. B. ffo, 182. conc. 452. A

¶ Aduerte circa prædicta, & nota maximam auctoritatem cõcessam Prælatis Fratrum, tàm contra Fratres, quam quoad aliàs personas. B

22 Excommunicatio. Recipere. INNOCENTIVS octauus confirmauit litteras Sixti 4. inserendo illas de verbo ad verbum, in quibus statuit, quòd quicunq; Frater Minor regularis Obseruãtiæ, absq; licentia Generalis, vel Prouincialis sui, præsumpserit recedere ab eorum obedientia, seu apostatare, ipso facto excommunicationis sententia ligatus sit. Quam sententiã voluit, vt similiter incurrant recipientes huiusmodi Fratres, nõ obstantibus quibuscunq; Priuilegijs, & litteris Apostolicis, in genere, vel in specie, quibuslibet locis, vel personis per sedem Apostolicã concessis, & in posterum concedendis. B. fol. 37. Et ffo. 121. conceß. 265. C

23 ALEXANDER Sextus edidit quãdam Bullam magnam, in qua copiosissimè, & sufficientissimè prouidit contra Fratres Apostatas, aut exemptos, vel ad alios Ordines translatos absq; licentia Prælatorum Ordinis, & obseruantiæ nostræ. Et quia longum foret explicare omnes clausulas in ea contentas, ideò sufficiet remittere ad illam. B. fol. 14. Et ffo. 98. conceß. 209. D

24 IVLIVS Secundus confirmauit litteras Alexandri 6. immediatè suprapositas, prohibentes Fratres posse commorari extra Domos sui Ordinis, nec se de vna Prouincia, vel Custodia ad aliam transferre, etiam prætextu litterarũ Apostolicarum. B. ffo. 210. conceß. 413.

25 ¶ IDEM Iulius dum esset Cardinalis, & Protector Ordinis Minorum, fecit, auctoritate Apostolica, quendam processum contra Fratres dicti Ordinis de obserua. transferentes se ad Conuentuales, vel aliàs quomodocunq; recedentes ab obedientia obseruantiæ. Et quia huiusmodi processus multum valet in hac materia, idèo oportet illum videre ad longum. B. fol. 72. Et ffo. 155. conceß. 374. E

26 IDEM Iulius promulgauit sententiam excommunicationis contra

A contra Fratres Ordinis Prædicatorum, discedentes ab Ordine suo, sine licentia suorum Prælatorum, non obstante quocunq; Priuilegio Apostolico. In quam excommunicationem similiter incurrunt detinentes huiusmodi fratres secũ, in suis Monasterijs, vel Ecclesijs, nisi eos eiecerint, postquã eis denunciatum fuerit. B. ffo. 237. concess. 554. Pro Fratribus Prædicatorum. Excommunicatio.

¶ IDEM Iulius præcepit Generali Fratrum Augustinensiũ, in virtute sanctæ obedientiæ, vt Fratres sui Ordinis, cuiuscũque cõditionis fuerint, qui ab obedientia exierint, aut ẽt habitum reliquerint, quacunq; auctoritate id fecerint, nisi ad arctiorem regulam, vbi actu obseruanter viuant, transierint; vigore quaruncunq; litterarum Apostolicarum, etiam si Protector Ordinis illas viderit, & etiam si concedendas asseruerit, eos ad Ordinem, & ad Ordinis loca reuocet; & Bullas auferat; & habitum sacrilegè relictũ resumere cogat; inuocato, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Decreuit insuper Motu proprio, & ex certa scientia, vt Fratres, qui ab Ordine recesserint, aut habitum reliquerint, tunc, vel imposterum, nisi post mandatũ dicti Generalis, infra dies octo, mandato proximos, ad obedientiam redierint, habitumque perpetuò gestandum resumpserint, excommunicationis latæ sententiæ pœnam incurrant, à qua absolui, nisi, aut per Summum Pontificem, aut morte interueniente, non possint. Voluit etiam, & decreuit, eandem pœnam subire omnes, qui illis auxilium, consilium, aut fauorem præstiterint. Ac decreuit irritum, & inane quidquid super his, à quocunq;, quauis causa, siue scienter, vel ignoranter contigerit attentari. B. ffo. 267. concess. 695. Et ffo. 76. concess. 226. 27 Pro Fratribus Augustinensium. B C Excommunicatio. D

¶ IDEM Iulius confirmauit decretum Martini 5. vt nemo de Ordine prædicto, ad aliquem aliorum Ordinum (occasione arctioris Regulæ) transire possit. Voluitque, vt quisquis in dicta Religione, siue professus, siue ad sacros Ordines promotus fuerit (quam promotionem professionis loco, & esse, & haberi statuit) habitum dicti Ordinis relinquere, aut mutare nulla auctoritate possit; nisi missionẽ, litterasq; à Generali Ordinis obtinuerit. B. ffo. 266. concess. 694. 28 Pro Augustinensibus. E Ordines sacri Professio.

¶ IDEM Iulius districtè præcepit vniuersis Fratribus Ordinis Minimorum, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, ne aliquem Fratrem Ordinis Minorum de obseruãtia, aliquo modo, vel causa, recipere, vel retinere præsumant, 29 Excommunicatio.

sine

Recipere. sine expressa, & speciali licentia sedis Apostolicæ, à volente transire ad illos specialiter obtenta. Non obstātibus quibuscunque, in fauorem dictorum Fratrum Minimorum, concessis. B. fffo. 12. concess. 48. A

30 LEO Decimus dedit Fratribus Minoribus super huiusmodi materia, duas magnas prouisiones, in duobus Breuibus, quæ prius diuersis temporibus concesserat Ac postea insimul de nouo concessit, cum aliquibus additionibus. In quibus Breuibus prouidet plenissimè contra Fratres apostatātes, aut ab obediētia Ordinis qualitercunq; recedentes, absque licentia Prælatorum; inserendo ferè omnia, quæ omnes sui antecessores circa hoc disposuerunt. Ità quòd in hac materia non reperitur tàm grandis prouisio facta. B. fffo. 50. cōcess. 146. vsq; ad 151. Concessionem. B

Excommunicatio.

31 Correctio ¶ IDEM Leo concessit, vt Prȩlati Ordinis Min. obseruantiæ, & alij Fratres, quibus ipsi commiserint, capere possint per se, vel manu aliquorum secularium, quoscunq; Fratres, extra obedientiam Obseruātiæ vagantes; siue portent habitum, siue non, & eos detinere, quousq; ostendant se esse alterius obedientiæ. B. fff. 62. concess. 202. C

Collector. Resolutio. ¶ Epilogus præfatorum est, quòd Apostatas Fratres, idest, ab Ordine, absq; licentia discedētes, etiam in Curia Romana existentes, possunt Prælati Ordinis excommunicare. Ac etiam omnes alij Fratres capere, ligare, & incarcerare, inuocato ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij secularis. Et qui detinēt huiusmodi Fratres, etiam prætextu alicuius Priuilegij Apostolici, nisi eos eiecerint, sunt ipso facto excommunicati, sine aliqua prȩuia monitione. D

ANNOTATIO CORDVBAE.

Prohibitio ne Fratres fiant Capellani.

QVÒAD §. 5. notandum, quòd tempore ipsius Martini V. fuit Concilium Constant. in quo, & ipse electus, & magnum schisma finitum est, anno Dom. 1417. vt habetur in Summario Pontif. in lib. Ordinis fol. 11. in quo Concilio (vt habetur fol. 27.) statutum est, quòd nostri Fratres non fierent Capellani honoris, nec maneant continuè in domibus secularium causa Concessionis, vel aliàs. E

Quòad §. 24. notandum, quòd idem Iulius fff. 70. idem latius confirmauit, & statuit quòad Fratres Mino. & Prædicatores, quòd, scilicet, etiam causa studij, virtute quorumcunq; Priuilegiorum, seu Statutorū, etiam

A *etiam ipsarum vniuersitatum non possint extra Ordinem commorari sine licentia ipsius Ordinis, secundum mores, Consuetudines, & Statuta Ordinis ipsius; & notandum quòd valet pro studentibus in vniuersitatibus quibuscunque, de quibus latius in hoc Compendio infra §. 30. & infra tit. Studentes fratres. Item idem Iulius 2. ∬. 13. committit Prælatis, & cæteris indignitate constitutis, vt examinent litteras Fratrum nostrorum qualitercunq; ab obseruantia nostra, vel ab Ordine exeuntium, in quocunq; habitu fuerint, domus, aut conuentus nostri Ordinis.* Prohibitio nè exeant causa studij sine licentia.

B *Quoad §. 28. vbi Iulius 2. statuit, quòd promotio ad sacros Ordines in Religione August. habeatur pro professione, &c. videatur an idem sit iudicium in alijs Religionibus Mendicantibus, & an tanquàm fauorabile possit eis communicari, aut communicetur, & quem effectum habeat illa professio tacita, vt infra tit. Nouitius §. 24.* Promotio ad sacros Ordines quàdo habeatur pro professione tacita.

Quoad §. 30. notandum, quòd idem Leo 10. ∬. 94. anno Dom. 1517. viuæ vocis Oraculo fecit magnam concessionem quæ subsequitur, scilicet, concessit nobis in perpetuum quòd possumus recuperare nostros Fratres, qui quomodocunq; de nostra obedientia exierunt, & illos ad regularem vitam reducere, non obstante, quòd dicti Fratres habeant quascunq; litteras Apostolicas, etiam si in eis sit derogatum omnibus concessionibus in fauorem nostrum, & nostræ obseruantiæ, & contradictos Apostatas habitis. Et voluit, quòd etiamsi in litteris dictarum exemptionum sint Iudices deputati exequutores, & etiam si dicti Iudices, vel eorum aliqui fulminauerint Censuras, nihilominus dicti Fratres Min. possint recuperare, corrigere, castigare, & detinere Fratres suos, & hoc, in foro conscientiæ tantùm. De foro verò contentioso, quando Iudices ad petitionem illorum contra dictos Fratres procederent, essent examinandæ litteræ exemptionum suarum, cum litteris reuocatorijs, Ordini concessis, & tunc esset standum fortioribus, & de hac materia Apostatarum videatur etiam in eodem Compendio tit. correctio. & tit. exempti Fratres.

C

D

CAPVCCINI ANNOTATIO.

E CONC. *Trid. sess. 5. c. 2. de Reform. iubet Episcopis, vt huiusmodi Fratres nullo modo permittãt, in sua Ciuitate, vel Diœcesi prædicare. Sed est aduertendum, quòd societas Iesus, hoc priuilegium participans, declarauit, se non intendere obligare eos, qui à societate, quacumq; ex causa legitimè dimittuntur, vt in eorum priuileg. verbo Apostata. §. 7.* In §. 2.

I *Hoc hodie est de iure communi, contra retrocedentes, vt cap. nequaquam. 7. q. 1. & c. post trans. De Renun. vbi habetur, quòd, si quis Episco-* In §. 3.

pus

Cóc. Trid. sess. 14. c. 11.

pus reliquerit Episcopatum, vt Monachus fiat, sine licentia Papæ, non possit amplius esse Episcopus. Idem statuit Conc. Trid. sess. 14. c. 2. de Reformat. dicens, Nemo cuiuscunq; Ordinis Prælatus, vel superior, vigore cuiuscunq; facultatis, aliquem ad habitum, & professionem admittere possit, nisi, vt in Ordine ipso, ad quem transfertur, sub sui Superioris obedientia, in Claustro perpetuo maneat. Ac taliter translatus, etiam si Canonicorum Regularium fuerit, ad beneficia secularia, etiam curata, omnino incapax existat. Hoc tamen Decretum de recipiendis, aut retinendis sic Fratribus alterius Ordinis, Pius V. in consi. 91. Quæcunq; sacrarum Relig. &c. debere intelligi, declarauit, quando, scilicet, secundum iuris communis dispositionem transierint, vel recepti fuerint, aliàs omnia indulta annullantur, vt infra dicetur.

A

B

In §. 15.

De materia retrocessionis, & quando quis dicatur Apostata, videnda est. cõst. Pauli 4. quæ posteà quoad pœnas, ibi taxatas, fuit reducta ad formam Iuris per Pium 4. in const. 8. Item const. 43. Clem. 7. & const. 10. Pauli 3. & const 60. Iulij 3. & Syluester. in verbo Apostasia. §. 9. dicit quòd Apostata à Religione, est Religiosus professus, sine licentia exiens à Monasterio, cum intentione non reintrandi illud, vel aliud; sed viuendi irreligiosè, putà, clericaliter, aut laicaliter, vel inobedienter, quantumcunq; retineat habitum, vt dicit etiam Panor. in cap. 1. de Apost. videas etiam, si vis, distinct. quam facit Caietanus. 2. 2. q. 12. art. 2. Nos autem Capuccini, in nostris Cõstitutionibus, à Summo Pontefice approbatis, statim, atq; quis à Religione apostatauit, excommunicatur, & pro excõmunicato denunciatur; & ideo à tali excommunicatione absoluitur publicè quãdo regreditur: sed in absolutione, an Prælatus debeat illum per se, vel per aliũ percutere, vide supra, in verbo, Absolutio ordinaria quoad Fratres §. 20.

Apostata quis dicatur.

C

Determinatio in cõstitutionibus capuccinorum.

D

2 De transitu Mendicãt. ad Ordines Monachales secundum Iura.

Aduertendum est, quòd cùm hodie per Bullam Pij V. nonagesima primã, supra notatã, emanatam anno 1569. sint reuocata quæcunq; priuilegia, præter iuris communis dispositionem, recipiendi Fratres alterius Religionis; ideo notandum quid volũt iura per hoc Io. Andr. in c. sanc. de Regular. in nouella, post recitatam Theologorum opinionem, concludit, quod iura permittunt transitum, non respectu melioris Religionis, seu maioris, vel respectu finis; vt quia fructuosior est, aut alio modo; sed solùm respectu arctioris vitæ. Vnde præsupposito, quòd Religio sit melior, & fructuosior; tamen si non viuitur ibi strictius, non videtur licitus transitus, secundum iura. Idem Panor. in d. cap. sanè. & probat per c. licèt de Reg. Ideò est sciendum, quòd de transitu Mendicantium ad Ordines monachales, hæc volunt iura, per const. Mart. V. quæ ponitur in extrauag. de Regul. & incipit, Ambitiosè, vt nullus Frater de Ordine Mendicantium

E

possit

A possit transire ad aliquem Ordinem monachalem (excepto Ordine Carthusiensium) nisi de licentia Papæ, quæ mentionem faciat de Const. Martin. aliàs ille esset excommunicatus; & Apostata, & similiter eũ recipiẽtes. Quòd si Religiosi Mendicantes, etiam de licentia Papæ transeant ad Ordinem Monachorum, non poterunt habere vocem, vel locum in Capitulo, etiam si ab eis concedatur. Nec poterit habere Prioratum, nec aliquam administrationem, nec quæcunq; officia, etiam annua; nec tanquam Vicarij, vel Ministri, vel loca eorum tenentes, possunt quodcunq; regimen animarum exercere, sicut habetur in Clem. vt Professores, de Reg.

B Circa hãc materiã, est etiã aduertendum. An, scilicet, professus aliquis Frater habens parentes in necessitate positos, posset Claustra exire, ad subueniendum eis: & licèt hinc inde sint opiniones, & S. Tho. in 2.2. q. 101. art. 4. & quolib. 3. art. 16. 30. art 1. teneat partẽ negatiuã, cùm habeatur quasi mortuus mũdo. & viuat Deo, obligetur à iure impẽdẽda parentibus, & quòd teneatur; tamen salua sui Prælati obedientia, & suæ Religionis status pium eis subsidium adhibere. Tamen Syluestr. in verbo C Relig. 6. §. 9. distinguit, aut pater, vel mater erant in necessitate, antequã filius ingrederetur Religionem; aut non. Primo casu concluditur, quòd filius teneretur exire Claustrum, cum limitatione tamen, si filius existens in Claustro, non poterit ei subuenire. Hãc etiam opinionem sequitur Nauar. in Sum. c. 14. num. 14. In secundo autem casu dicitur, non teneri, nec debere exire, & patri subuenire. & licet Caietan. in 22. vbi supra aliam afferat distinctionem, pro concordia opinionum; attamen ego tutiorem partem sectando, in similibus consulerem, recurrendum esse ad summum Pontificem. Multoties enim est visum, litteras absolutorias esse da- D tas à Papa, durante tamen necessitate parentum. 3

An profes- sus propter inopiã parentũ pos- sit exire Religionẽ & quolib. 30. ar. 9.

Est itidem aduertendum, quòd bona acquisita in Apostasia, sunt Cameræ Apostolicæ, per const. 4. Greg. XIII. vbi reuocat concessiones Pauli, & Pij 4. qui prius statuerunt esse Monasterij. 4

Bona acq- sita in Apo stasia cu- sunt.

Est etiam aduertendum, quòd nobis Capuccinis non licet recipere Fratres de obseruantia, etiam in alieno habitu, absq; licentia inscriptis suorum Superiorum vel licentia speciali Summi Pontificis, vt infrà, in E verbo, Recipere, dicetur. 5

Capucci- nis non li- cere reci- pere Fra- tres de ob- seruantia.

Item notandum, quod Casinẽses ab Eugen. 4. habent priuilegium, per quod prohibetur, nè Monachi abstrahantur à sua Religione, nec spontè venientes recipiantur, etiam occasione arctioris vitæ, Ordinis & Religionis, absq; consensu Capituli generalis, seu Præsidentis, & maioris partis Visitatorum dictæ Congregationis, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ: Dicit tamen Nauar Consl. 59. lib. 3 de Reg. quòd præfatum priuilegium non reuocatur per Conc. Trid. Sed reuocatum, vel limitatum 6

Priuilegiũ Casinẽsiũ.

Nauar.

certè

certè fuit per Innoc. 3. in c. licet, de Regul. per quod statuit, vt non obstante tali priuilegio, possit Regularis transire ad arctiorem vitam petita licentia, licèt non obtenta. & sic ibi Nauar. consulit, Carthusianos incurrisse in pœnam præfatam, ob receptionem cuiusdam Monachi Casinensis, licentia non petita ab eo. A

7. Et notandum est illud, quod determinatum est à Nauar. in supposito consil. lib. 3. de Reg. vel Religiosum, vel Monachum transeuntem legitimè ad aliam Religionem, teneri tacitè, vel expresè profiteri illam, saltē quòad obseruantiam illorum, quæ seruari debent in illa, vltra substantialia vota; cum præsupponatur esse arctioris obseruantiæ, ad quàm professio prima non extenditur. B

8 Item, nec posse secum quicquam asportare in eam Religionem, in quā transit, ex his, quæ habebat. Idem Nauar. determinat. lib. 3. consi. Niceno, de voto, & voti redēp. cons. 14. & fusius dicā, In verbo, Recipere.

EX PRIVILEGIIS SOCIETATIS IESV.

CONCEDITVR Societati Iesu, vt si quis eorum, post omissa vota, secundum Constitutionem Societatis Iesus ab ea; ad seculum recesserit, etiam prætextu cuiusuis Indulti concessi, aut concedendi, absq; expressa sui Superioris licentia, ad id, ab eo specialiter obtenta, ipso facto sit excommunicatus & absolui nequeat, nisi à Romano Pōtifice, vel Superiore Societatis. Habetur in litteris à Pio Quinto editis pag. 94. & seq. Postea Greg. 13. per suam Constitutionem (vt habetur pag. 233.) statuit, deficientes à Societate præfata post tria vota, & si simplicia, elapso biennio probationis omissa, tanquam veros Apostatas posse puniri, & excommunicationis latæ sententiæ & alijs Apostatarum pœnis, sedem Apostolicæ, vel generali Præposito Societatis reseruatis, subiacere. C D

Pœna qua recedētes à societate

Nō possūt ad aliū ordine transire.

Item cautum est, per Priuilegium Societatis Iesus, vt nemo post emissa vota, secundum Constitutiones eiusdem Societatis, siuè professus, siuè scolaris, siuè conductor sit ad alium Ordinem, præterquàm Carthusiens: nisi de expressa licentia ipsius Præpositi, aut Sedis Apostolicæ, transire possit. Paulus 3. in lit. Apost. pag. 33. Idem cauetur, ne quis faciat, sine expressa licentia sui Superioris, & latius confirmatur à Pio 4. in lit. Apost. per Pium V. editis, vt patet pag. 94. & sequenti; proposita pœna excommunicationis, ipso facto incurrenda, Romano Pontifici, vel Superiori Societatis, reseruatæ, tàm in Religiosos, qui præfatos recipiunt, quàm in ipsos receptos recedentes, etiam protextu cuiusuis indult, concessi, aut concedendi, etiam quæsito colore ob frugem melioris vitæ, aut strictioris E

obser-

A *obseruantiæ, quodque secus facta non teneant.*

Statuitur item in iisdem litteris, quòd transeuntes ad Carthusienses, intra sex menses, ad alium verò Ordinem infra tempus, eis à suo Superiore præfigendum, dictos Ordines actualiter ingredi; & si in illis permanere nolint, aut non possint, absq; vlla mora, ad Societatem ingredi teneātur, sub præfata excōmunicationis pœna, quam, tàm ipsi, quàm illos recipientes, vel eis auxilium, consiliū, vel fauorem præstantes, ēt incurrāt.

Concessit Pius V. viuæ vocis Oraculo, Societati Iesu, vt si quis ex ea B *Societate, in Carthusiensem Ordinem transire vellet, tres ei menses præscriberent: intra quos, si non ingrederetur, aliter non admitteretur; vel nō perseuerauerit, ad eandē Societatem redire teneretur; & non ei amplius liceret, respectu Carthusiæ, à Societate, sine Præpositi eius licentia, seu consensu recedere. Habetur in viuæ vocis Oraculo, f. 43. suam facultatē, per breue confirmauit, ac denuò concessit Greg. xiij. eamq; etiam quòad præterita valere decreuit perindè, ac si litteræ Apostolicæ super concessione Pij V huiusmodi, tunc confectæ fuissent; ac eos, qui secus fecerint, in* C *excommunicatione, & alias Apostatarum cēsuras, & pœnas incurreret, à quibus, non, nisi à Romano Pontifice, vel à Generali Societatis Proposito, absolui possint, & præsentis gratiæ communicationem, omnibus aliis, etiam qui sua priuilegia cum Societate participant, vel participare poterunt, probibuit pag. 242. Supradictæ concessiones referuntur in compēd. ipsius Societatis Iesu in verbo Apostata.*

Conditio taxāda trāseuntibus ad alium ordinem.

EX PRIVILEGIIS FRATRVM S. HIERONYMI Hispaniarum.

D

INNOCENTIVS 8. *Anno Domini 1492. Probibuit, ac Ordinauit, vt nullus Frater professus supradicti Ordinis S. Hieron. ad Min. Ordinem, & aliam quemcumq; etiam strictiorem, etiam Cartusiensium, etiam bona intentione ductus, prætextu quorumcunq; Priuilegiorū, dictis Ordinibus concessorum & quarūcunq; litterarū Apostolicarū, quascunq; clausulas, etiam derogatorias derogatoriarum in se continentium,* E *quibuscunq; dicti Ordinis Religiosis in posterū concecendarum; nisi in litteris ipsis expressus consensus Prioris Generalis accesserit; & nisi de licētia dicti Generalis petita, & obtenta, se trasferre possit; alioquin, tàm recipientes, quàm recepti, excommunicationis sententiam, à qua, nisi à Romano Pontifice, vel Priore Generali Ordinis, cui super hoc plenam, & liberam facultatem concessit, (præterquàm in mortis articulo constituti absolui non possunt) eo ipso incurrant; Liceatq; Generali, & aliis Prioribus Ordinis, Fratres fugitiuos, & ad aliòs Ordines, etiam prætextu qua*

Prohibitio transitꝰ ad alios ordines.

rumcunq; facultatum Apostolicarum pro tempore transeuntes, si in tralatione, Prioris Generalis consensus non interuenerit, ad dictum Ordinem, propria authoritate, reuocari; non obstantibus in contrarium quibuscunque. Refertur in Compend. eorum Priuileg. collecto à P. Garsia. fol. 165. §. 5. A

Et Greg. 13. ann. D. 1579. Priori generali pro tempore existenti, cõcessit, vt sibi liceat, Fratribus Ordinis, qui deuotionis, aliisue de causis ad alios Ordines arctiores transire, ac trasferre voluerint, trãseundi, & transferendi licentiam impartiri. Et quò ad promissa Priuilegia, de non transeundo ad alium Ordinem, sine licentia Generalis petita, & obtẽta, quatenus opus fuit, restituit, & reposuit, ac confirmauit, cum omnibus clausulis necessarijs. Refertur in prædicto Compend. ibid. fol. 166. §. 6. B

BAPTIZARE.

1 Pro terris infideliũ.

REGORIVS nonus cõcessit Fratribus Minoribus in terris Saracenorum, & Paganorum proficiscentibus, pro zelo fidei Christianæ, vt possint illarum partium homines, per ministerium exhortationis suæ, ad vnitatem fidei Christianæ conuerti cupientes, recipere, & baptizare. B. fo. 20. Et ffo. 22. concess. 4. C

2 Collector. ¶ IDEM Gregorius concessit iterum hoc idem latius, cum multis alijs attinentibus ad conuersionem infidelium. B. fol. 257. concess. 641.

¶ Aduerte quòd præfatæ concessiones videntur expirasse, & fuisse temporales. D

Capi. gen. ¶ Notandum est etiã, quòd in Capitulo generali Meclinensi facta est sequens declaratio.

¶ ITEM fuit declaratum, quod Frater sacerdos, in extrema necessitate, possit paruulo dare sacramentum baptismatis, dummodo nõ adsit alius sacerdos, etiam præsentia virorum secularium laicorum. Et quod in regula prohibetur, ne Fratres fiant compatres, &c. intelligendum est, quò ad eleuationem de fonte baptismatis, non quo ad baptizationem prędictam. Quia vt dictum est, in casu necessitatis, absente sacerdote seculari, vel alterius professionis, bene possunt Fratres nostri sacerdotes baptizare. fol. 228. tract. 3. Et ffo. 247. tracta. 2. E

BENEDICERE ECCLESIASTICA.

¶ *Distin-*

A ¶ *Distinctio materiæ infrascriptæ.*

VÒAD benedictionem rerum ecclesiasticarum, cōtinentur multa, & varia in Priuilegijs Fratrum. Collector.
¶ Et istorum, aliqua pertinent solùm ad Episcopos. Hæc autem continentur infra. §. 2. cum remissione ibi addita, & in §. 3. & 5. & 6. & 15. & 18.

¶ Aliam spectant ad Prælatos Fratrum. Ista verò habentur B infra. §. 7. & 8. & 11. art. 12. & 13. 14.

¶ Reliqua cōcernunt omnes Fratres sacerdotes. Et ista reperiuntur infra. §. 1. & 4. & 14. prope medium.

GREGORIVS nonus concessit, quòd Fratres Minorum Presbyteri, in terris infidelium existentes, possint vestes sacerdotales, Altaris Pallia, & Corporalia (cum necesse eis fuerit) benedicere, vbi Catholicorum Episcoporũ copia non habetur. B. ffo. 257. concess. 641. 1 Pro terris infideliũ.

C HONORIVS quartus fecit quandam cōcessionem, quæ aliqualiter pertinet ad hanc materiam, quæ concessio posita est supra in dictione Altare. §. 1. Vide illã, quia sequens concessio, quæ hic ponitur, facit mentionem de ipsa. 2

IOANNES 22. concessit Fratribus Carmelitis idẽ, quod supra nobis fuerat concessum, & aliquantulum latius, dicens, quòd si locorũ Ordinarij à Fratribus humiliter requisiti, noluerint, seu recusauerint indebitè, Cœmiteria eorum D benedicere, seu etiam cōsecrare, possint huiusmodi Cœmiteria per aliquem Antistitem, gratiam, & communionem sedis Apostolicæ habentem, quoties opus fuerit, facere benedici, ac etiam consecrari. B. fo. 89. Et ffo. 172. concess. 402. 3 Ex Priuil. Carmelit. Episcopi. Cōsecrare

SIXTVS quartus concessit Fratribus Mino. Obser. sacerdotibus, vt possint benedicere paramẽta Altaris, & Missalia, ac indumenta; exceptis corporalibus duntaxat. O. fo. 61. Et ffo. 67. conc. 107. Et fffo. 96. concess. 322. 4 Ornamenta altaris.

E ¶ IDEM Sixtus concessit Fratribus Carmelitis, vt pro cōsecrationibus Altariũ, vel Ecclesiarum, & pro oleo sancto, ac quolibet ecclesiastico sacramento, nullus, sub obtentu cuiuslibet consuetudinis, vel alio modo, quicquam audeat extorquere; sed hęc oĩa eis gratis Episcopi Diœcesani (vt tenent) liberè, & gratiose impendant. Alioquin liceat prędictis Fratribus, quoscunq; maluerint catholicos adire Antistites, gratiam, & cōionem Apostolicę sedis habentes; qui Apostolica 5 Ex Priuil. Carmelit. Episcopi. Cōsecrare

freti auctoritate, eisdem Fratribus, quæ postulauerint impē- A
dant. Et quòd si sedes Diœcesanorum Episcoporum fortè vacauerit, interim oĩa Ecclesiastica sacramenta, à vicinis Episcopis liberè, & absque contradictione suscipere possint. Ita tamen, quòd ex hoc, in posterum proprijs Episcopis nullum præiudicium generetur. B. fo. 100. Et ffo. 183. conce. 454.

6 ¶ IDEM Sixtus concessit præfatis Fratribus, vt quando propriorum Episcoporum copiam non habuerint, & aliqui Episcopi, habentes gratiam, & communionem sedis Apostolicæ, de quibus plenam notitiam habeant, per eos transire cōtigerit, ab eis benedictionem vasorum, & vestium, & consecrationem Altarium, auctoritate sedis Apostolicæ recipere valeant. B. fo. 100. & ffo. 183. conce. 455. B

Vasa Ecclesiastica Consecrare. I

7 INNOCENTIVS 8. concessit, quòd Generalis, & Prouinciales Fratrum Min. obser. possint benedicere corporalia. o. fo. 65. Et ffo. 69. concess. 157.

Corporalia.

8 ¶ IDEM Innocentius concessit Fratribus Augustiniensibus quarundam Cōgregationum Obser. quòd Vicarius Generalis illarum, & Visitatores, possint benedicere ornamenta Ecclesiastica, & etiam corporalia. b. fffo. 101. conce. 399. C

Pro augustinēsibus.

¶ Aduerte, quòd Iulius 2. communicauit toti Ordini similes Cōcessiones factas particularibus Congregationibus eorum. b. ffo. 265. prout latè habetur infra, in dictione, Communicatio priuilegiorum. §. 23.

Collector.

9 EVGENIVS 4. concessit Fratribus Augustiniensibus, vt pro consecrationibus Ecclesiarum, seu Altarium, ac pro oleo sancto, & quolibet Ecclesiastico Sacramento, nullus ab eis, sub obtentu consuetudinis, vel alio modo, quicquam audeat extorquere; sed hæc omnia gratis eis Episcopi Diœcesani impendant. Alioquin liceat prædictis Fratribus quoscunque maluerint adire Antistites, gratiam, & cōmunionē Apostolicæ sedis habentes, qui freti auctoritate Papæ, dictis Fratribus præfata impendant. B. ffo. 247. conce. 605. D

Ex priuil. Augustin.

10 ¶ IDEM Eugenius concessit Fratribus Augustinieñ. vt quādo propriorum Episcoporum copiam non habuerint, si quos Episcopos Romanæ sedis, gratiam, & communionem habentes, de quibus plenam habeant notitiam, per loca dictorum Fratrum transire contigerit, ab eis benedictionem vasorum, & vestium, & consecrationem Altarium, auctoritate Apostolicæ sedis percipere valeant. B. ffo. 247. conce. 607. E

A IVLIVS Secundus concessit Ordini Minimorũ, vt Generalis illius, necnon, & Prouinciales, & eorũ Vicarij, possint, & valeant benedicere corporalia, & alia ornamenta ecclesiastica suorum locorum, & domorum, præter calices, & patenas. B. fffo. 8. conc. 26. 11 Pro oĩbus ornament. ecclesiæ.

¶ IDEM Iulius cõcessit præfatis Fratribus Minimis, quòd Generalis, & Visitatores, quos ipsi vigiles appellant, ac Prouinciales, & eorum Vices gerentes, possint omnes, & singulas eiusdem Ordinis Ecclesias, Cœmiteria, Capitula, & Ora-
B toria, solenni benedictione benedicere. B. fffo. 8. conc. 29. 12 Pro ecclesijs, & cœmiterijs.

¶ IDEM Iulius concessit præfatis Prælatis Ordinis Minimorum, vt possint reconciliare suas Ecclesias, sanguinis, siue seminis effusione, siue aliàs quomodocunq; pollutas, quoties opus fuerit; à qua tamen prius per aliquem catholicum Antistitem (vt moris est) benedicta. B. fffo. 8. conc. 30. 13 Recõciliatio ecclef.

¶ Circa prædicta vide sequentem Concessionem, quæ valde latior est, præsertim in fine. Collector.

C LEO decimus concessit Generalibus, & Prouincialibus, ac Custodibus, necnon, & Guardianis Fratrum Mino. Obseru. pro tempore existentibus, vt omnia, & singula eiusdem Ordinis, & obseruantiæ Ecclesias, Cœmiteria: Capitula, & Oratoria vbicunq; existentia, tàm recepta, quàm recipienda, ac paramenta, & ornamenta, & alia quæcunq; ad diuinum cultum, & vsum Fratrum necessaria, in quibus chris-
D ma non interuenit, pro eorundem Fratrum vsu tantùm, solẽni benedictione valeant benedicere. Et voluit, quòd hoc idẽ possint alij Fratres eiusdem Ordinis, qui ad hoc in Capitulis generalibus deputati fuerint. Ac, quod similiter possint recõciliare Ecclesias, &c. quæ quomodolibet sanguinis, vel seminis effusione pollutæ fuerint. Scilicet, hoc cũ aqua per prędictos Prælatos benedicta, præsertim in locis remotis, vbi Episcopum aquam benedicentem per duas dietas adire non
E potuerint. B. fffo. 116. concess. 55. ¶ Vide infra in fine. 14 Nota. Pro ecclesijs, & cœmiterijs, & oĩbus ornam. eccl. Recõciliatio ecclef. 15

¶ IDEM Leo concessit Fratribus Minor. vt quilibet catholicus Episcopus possit consecrare Ecclesias eorum, & Altaria, & Cœmiteria, Calices, & ornamenta, & omnes alios actus episcopales exercere in locis, & personis Fratrum prædictorum Obseruantiæ Diœcesani loci, vel cuiusuis alterius licentia minimè requisita. O. fffo. 60. concess. 179. Episcopi. Consecra. Est contra Cõc. Trid. sess. 6. c. 5. de reform. Habetur i Bul. ĩ cõst. c. 19. 13.

¶ IDEM Leo posteà in Concilio Lateranensi statuit, quòd 16 Episcopi.

Fratres nequeant ab alieno Episcopo cõsecrationem Ecclesiæ, vel Altaris, aut Cæmiterij benedictionem petere, seu in Ecclesijs per eos pro tempore edificandis, primum lapidem per alienum Episcopum poni facere possint, nisi vbi Ordinarius bis, aut ter (cum debita reuerentia, & instantia) requisitus, sine legitima causa id recusauerit. B. ffo. 26. conc. 69. A

Episcopi. Cõsecrare Edificare. Collector.

¶ Sciendum est, quòd in foro conscientiæ possunt Fratres (non obstante huiusmodi prohibitione, & restrictione Concilij Lateran.) vti concessionibus supradictis; quia idem Leo B postea concessit Oraculo viuæ vocis, quòd Fratres Min. Obseru. possint liberè vti omnibus eis concessis ante præfatum Concilium, vt ponitur infrà, in dictione Concilium. §. 6. & 7.

Collector. ¶ Vltra supradicta est sciendum, quòd circa huiusmodi materiam benedictionis rerum ecclesiasticarum, reperitur quoddam Statutum generale factum in Capitulo Meclinensi, sub forma sequenti.

Capi. gen. ¶ Generale Capitulũ determinauit, & præcepit, quòd soli C Prouinciales habeant benedicere corporalia. Et ijdem Prouinciales, Custodes, & Guardiani alia ornamenta, & nõ alij, & solùm pro Fratribus, Monialibus, & Tertiarijs, & nullo modo pro alijs extra ordinem. Sic. n. fuit concessum per Sũmum Pontificem. fo. 227. tract. 3. Et ffo. 246. tract. 2.

Collector. ¶ Circa suprascriptum Statutum generale oportet aduertere, quòd huiusmodi Statuto non obstante, videtur, quòd poterunt Guardiani benedicere corporalia, virtute conces- D sionis nouæ Leonis decimi, quæ posita est supra. §. 12. Aliquibus tñ videtur oppositum, scilicet, quòd non possint sine commissione in Capitulis facta. Et hoc propter aliqua verba posita in conclusione supradicti Breuis. Et istud est tutius.

Collector Resolutio. ¶ Conclusio, seu epilogatio Concessionum præinsertarum est, quòd omnes Prælati Ordinis, pro eorum subditis duntaxat, possunt benedicere Ecclesias, & Cæmiteria, omniaque paramenta, & ornamenta, in quibus chrisma non interue- E nit. Ac Ecclesias pollutas reconciliare, aqua per ipsos benedicta, si præsentia Episcopi, qui illam benedicat, distet vltra duas dietas.

ANNO-

A

ANNOTATIO CORDVBAE.

VÒAD §. 3. vbi ponitur Concessio Ioan. 22. facta Carmelitis, notandum quòd Bonifac 9. §§. 119. idem concessit Ordini Prædicatorum, quòdq; Fratres ipsius Ordinis vbilibet constituti possint ipsi benedicere candelas, aquam, salem, palmas, & omnia ornamenta in ipsorum Ecclesijs, seruatis solemnitatibus consuetis.

B

CAPVCCINI ANNOTATIO.

IRCA lotiones Corporalium, vide infrà, in verbo. Corporalia. Circa id quod dicitur supra in §. 2. 11. & 14. & à Collectore hic in fine, de benedictione Corporalium. Est sciendū, quòd facultatem benedicendi Corporalia, & alia paramenta, etiam ad vsum aliorum ab Ordine nostro habet tantum Generalis, & Prouincialis, per Priuilegij Eremitarum S. Augustini communicationem. Fuit C *enim à Iulio 2. eis ista facultas concessa, absq; restrictione illa posita à Leone supra §. 14. videlicet, pro vsu Fratrum tantū, sed simpliciter ait.* In §. 1. In §. 7. 11. 14. Corporal. benedictio ad quem spectat. Ann. 1508 Corporal. benedictio

Dedimus tibi propterea (loquens Generali Augustiniano Fratri Egidio) potestatem sacrandi, benedicendiq; Corporalia, vestes, & ea, quæ sacris vsibus necessaria sunt. Quoquidem munere, tàm te, quàm qui pro tempore erunt, aut Generalis, aut Vicarius fungi posse decernimus. Sed ad vsum eiusdem Ordinis tantum, vltra supradictos Prælatos videntur D *etiam habere Guardiani, secundum Concessionem nobis factam à Leone 10. vt supra. An autem per hoc requiratur licentia Capituli Generalis? iam ipse Collector ad partem affirmatiuam inclinare videtur, ob assignatam per eum rationem, & ita etiam tenet Passarellus vbi supra. fol. 127. nu. 19.* habetur in fine huius Comp. Hæc concessio adducitur à Passarello ī collectio. priu. f. 48.

Et Pius V. anno 1566. Concessit Ordini S. Hieron. Hispaniæ, vt Priores existentes Monasteriorum Ordinis, non solùm vestes, & alia quæcūque ornamenta ecclesiastica ad cultum diuinum pertinentia (vt eis concesserat prius Innoc. 8. ann. 1492.) E *sed etiam Corporalia; & alia omnia suorum Monasteriorum in quibus chrismatis vnctio non interuenit, licitè, & liberè possint benedicere: vt refertur in Compendio Priuileg. eorum collect. per P. Garsiam anno 1591. fol. 37.* Ord. Sācti Hieron.

Et Congreg. S. Iustinæ Innoc. 8. ann. 1487. vt refertur in lib. eorum Priuileg. fol. 132. concessit Prioribus Ord. & Vicarijs in absentia Prioris, & cuilibet habenti principale regimen cuiuscunq; Monasterij posse benedicere Corporalia, vestimenta, cæteraq; ornamēta Ecclesiastica ad Congr. S. Iustinæ.

cultum diuinum pertinentia, tàm sui Monasterij, quàm etiam vndecunque sint, & sic per participationem possunt, & alij participantes. vt refertur in præfato Compendio S. Hieron. in eodem fol. 37. §. 1. A

In §. 12. *Est sciendum, quòd solemnis benedictio est illa, quæ fit cum illa solẽnitate, Adiutorium nostrum; Et sit nomen Domini benedictum, &c. quæ licèt de ordinario iure spectet ad Episcopos; Prælatis tamen nostris ex priuilegio concessum est. Facit Cap. Abbates, de priuileg. in 6. & per communionem priuilegiorum possunt Prælati aquam benedicere, si præsentia Episcopi, qui illã benedicat, distet vltra duas dietas. Formã huius benedictionis, et reconciliationis, vide alibi in Sacerdotali, vel Põtificali.* B

Bñdictio solemnis q̃ dicatur.

In §. 15. *Nota quòd hæc concessio est contra Con. Trid. sess. 6. c. 5. de Reform. vbi dicit, nulli Episcopo liceat pontificalia in alterius Diœcesi exercere, nisi de Ordinarij loci expressa licentia.*

Concessio cont. Cõc.

In §. 13. & 14. *Circa id quod dicitur de Reconciliatione, & lot. est not. quòd Ecclesia sex modis pro polluta haberi dicitur. quos refert Nauarr. in Manual. cap. 26. nume. 256.*

Ecclesia dicitur polluta sex modis.

Primus Casus est, quando in ea sanguis humanus effunditur, aut causa naturalis eius effusionis, aut mortis datur, dicitur infra, quia secus si extra ea, etiam desuper in tecto, vel subter eam in specu. Dicitur Ecclesia, generaliter ad comprehendendam tàm non dum consecratam, quàm cõsecratam: quamuis quòad reconciliationem sit magna differentia, quia Reconciliatio consecratæ debet fieri ab Episcopo, & cum aqua benedicta ab ipso, vel ab alio Episcopo; Non consecratæ verò, potest fieri à solo Presbytero, & cum aqua à se ipso benedicta. Sed ratione Priuilegiorum nostrorum aliter potest obseruari à nobis, vt ait hic Collector. Dicitur effunditur, ad significandum quòd non sufficit aliquarum guttarum sanguinis emissio, quia iura requirunt effusionem, quæ largitatem denotat. Dixi sanguinis, quia non sufficit percussio, quæ non sit mortifera, sine eius effusione quamuis sit eiusmodi, vt carnes contundat, aut ossa frangat. Dicitur humanus, quia nulla effusio cæterorum animaliũ ad id sufficit. Dicitur iniuriosè, quia non sufficit naturalis effusio per nares, aut per os, aut quæ casu fit, lapsu vel offendiculo, aut ictu lapidis, aut tegulæ per se decidentis, neque factam ob iustam defensionem: nec effusio facta per furiosum, aut stultum, aut per puerum iudicio carente. Dicitur, aut datur causa, quia sufficit, vt vulnus infligatur intra eam, quamuis percussus, antequam sanguis in illam effundatur, egrediatur, & quamuis recipiatur ille in aliquo vase ne in eam decidat. Nec contra sufficit, quod sanguis in illam effundatur, si vulnus extra inflictum est. Dicitur naturalis, quia nõ sufficit, vt feratur sententia condemnatoria etiam intra illam, si per eius executionem, effusio extra illam facta est. Dicitur C D E

mortis

A *mortis, quia satis est ad id suffocari, aut aliâs, intra illam hominem, sine sanguinis effusione, interficere. Sufficit etiam mors, & effusio sanguinis, ob fidem Catholicam occisi, vel vulnerati. Non tamen sufficit interficere, aut percutere aliquo telo, vel tormento misso ab Ecclesia in existentem extra eam, quamuis sufficiat mors, vel effusio facta in Ecclesia per tormentum foris emissum.*

Secundus Casus est, quando in Ecclesia semen humanum voluntariè effunditur. Dicitur humanum, quia satis est, vt sit cuiuslibet hominis, B *siue feminæ, viri, clerici, laici, fidelis, siue infidelis; & quod effundatur iuxta, contra, aut extra cursum naturalem, imo etiam per copulam coniugalem. Dicitur, voluntariè, quia non sufficit quæ dormiendo fit, licet, Angelus hoc non teneat, in verb. consecr. Eccles. §. 9. cui respondit Nauar.*

Tertius Casus est, quando in ea aliquis excommunicatus sepellitur.

Quartus est, quando in illa aliquis infidelis sepellitur. Quamquam in in hoc casu non solum recõcilianda est Ecclesia, sed etiam parietes illius C *abradendi, licet in præcedenti, reconciliatio sufficiat.*

Quintus est, quando Ecclesia, per Episcopum publicum excommunicatum, consecratur, aut benedicitur.

Sextus quando omnes parietes renouantur, scilicet, quãdo omnes, aut maior pars eorum simul deijciuntur, quod raro fit.

Et est notãdum, quòd quoties aliqua Ecclesia polluitur, etiam Cæmeterium illi contiguum est pollutum, non autem illud quod non est contiguũ, licet è contrario, polluto Cæmeterio, Ecclesia contigua non polluatur.

D *Est etiam notãdum, quòd nulla pollutio supradictarum, quæ fuerit occulta impedit celebrationem in Ecclesia. Hæc omnia refert Nauar. loco citato. & ità ex ex his sciemus quando Ecclesia erit recõcilianda. Sed quomodo sit reconcilianda, habebitur ex his, quæ hic ait Collector.*

BONA.

¶ *Distinctio Materiæ bonorum attinentium ad Fratres, & Moniales.*

E RESPECTV bonorum temporaliũ, reperiuntur nonnulla in Priuilegijs Fratrum Minor. & aliorũ Mendicantium; quorum aliqua tangunt bona, quorum possessionem, vel vsum obtinent ijdem Fratres. Et hæc habentur infra. §. 1. & 5. & 7. & 8. Et infra in dictione Vendere, & in dictione Commutare.

¶ Alia verò concernunt bona acquirenda per viam eleemosinæ,

finæ. Et de hoc continentur multa infrà in dictione eleemosinas, ac nonnulla in dictione, Canonica portio, & in hac dictione Bona. §. 2. & 4. 12. & 13. A

¶ Reliqua autem spectant ad bona Monialium. Et hæc habentur etiam infra. §. 7. & 8. & 11. Necnon supra in dictione, Alienatio. §. 4. & 5.

¶ Et tã quò ad Fratres, quàm quò ad Moniales, vide infra in dictionibus, Decimæ. Exemptio, Hęreditas, Legata.

1 Episcopi. Exempti. ALEXANDER quartus statuit, & præcepit, vt quandocunq; aliqui Fratres Ordinis Min. fuerint promoti ad episcopalem, vel alias superiores, vel inferiores dignitates, teneantur huiusmodi Fratres sic promoti, libros, & alia, quæ ipsos (promotionis suæ tempore) habuisse, seu habere constiterit, resignare Generali, seu Prouincialibus Ministris, semota qualibet dilatione. B. fo. 24. Et ffo. 24. concess. 12. B

2 Eleemosinas. ¶ IDEM Alexander concessit, quòd de male acquisitis, & incertis relictis, possint Fratres Minor. recipere quęcunque eis data fuerint. Ac, quòd de illis, quæ eorundem Fratrum dispositioni relinquuntur, liberè valeant ordinare, & disponere. B. ffo. 26. concess. 16. C

3 Restitutio Eleemosinas. ¶ IDEM Alexander concessit vniuersis exequutoribus testamentorum, vt de malè ablatis, & illicitè acquisitis, quæ testatores nescientes, quibus talium restitutio fieri debeat, necnon de ijs, quæ ijdem testatores indistinctè, non expressis personis, vel locis, eorundem testamentorum exequutoribus arbitrio, in pios vsus eroganda commiserunt, possint indigentijs Fratrum Min. prouidere, non obstante contradictione Prælatorum ecclesiasticorum, & aliquorum aliorum. B. fol. 25. Et ffo. 28. concess. 21. D

4 Nouitij. Restitutio CLEMENS quartus concessit, vt quum aliqui assumentium habitum Fratrum Mino. fuerint obligati ad restitutionem aliquorum bonorum diuersis personis, quæ sciri, & inueniri non possunt, Ministri, & Custodes, & eorum Vicarij, eorumq; singuli, in locis sibi commissis, possint bona huiusmodi in pios vsus conuertere, prout secundum Deum viderint expedire. B. fo. 58. Et ffo. 141. concess. 334. E

5 Edificare Ecclesiæ, ¶ IDEM Clemens concessit Fratribus Min. vt cùm de Prioribus locis suis ad alia loca transierunt, possint tam omnem edificiorum materiam locorũ, quæ dimittunt (dedicatis Ecclesijs duntaxat exceptis) quàm libros, calices, & paramenta

ta

A ta, secum ad alia loca transferre; ac ædificia ipsa cum solo, & alijs ad eadem loca pertinentijs (præter Ecclesias) per personas, ad hoc à sede Apostolica deputatas, vendere, ipsorumque precium in aliorum locorũ, ad quæ dicti Fratres se transferunt, ædificationem, seu aliàs in eorum vtilitatem conuertere, secundum quod eis melius videbitur expedire. B.fo.58. ffo.142.conce.340. — & Monasteria. Vendere.

Concilium Constantiense statuit, qualiter Generalis Fratrum Mi. se debeat habere erga bona Conuentuum, quos reformare contigerit, prout ponitur in dictione, Generalis Minister.§.3. 6

B

SIXTVS 4. statuit, vt cum contigerit Monasteria Monialium sanctæ Claræ Monialibus destitui, adeò, vt de illorum reformatione spes nulla supersit, illa, quę sic destituta existunt, & destitui contigerit in futurum, cum eorum bonis omnibus, perpetuis vsibus Fratrum domus dicti Ordinis (eisdẽ destitutis Monasterijs propinquioribus, sub quorum cura erant) applicentur. Ità vt Fratres ipsi possint de illis, & eorũdem Monasteriorum structuris, & ędificijs, pro eorum vtilitate disponere, prouiso tamen, quòd illorum Ecclesiæ, & Oratoria ad profanos vsus non redigantur; sed in illis quandoq; diuina celebrentur officia. B.fo.60. Et ffo.144.conce.349. — 7 Ecclesiæ ac Monasteria monialium.

C

¶Hoc idem habetur quasi ad litteram in Mari magno Carmelitarum. ffo.182.conce. 443. Et in Mari magno Prædicatorum. ffo.241.Conce.582. Et in Mari magno Augustiniensium. ffo.250.conce. 633. — Collector.

D

ALEXANDER 6. fecit quandam concessionem circa applicationem bonorum Conuentuum claustralium Monasterijs sanctæ Claræ. committens illam Archiepiscopo Toletano. Sed quia illa concessio fuit specialis pro Regnis Hispaniarum, & expirauit per mortẽ illius Archiepiscopi, quò ad futura, non specificatur hic amplius; habetur tamen. ffo. 258.conce.643. — 8 Pro monasterijs. S. Cla.

E

¶IDEM Alexander confirmauit litteras prædecessorum suorum, qui proprietatem bonorum collatorum Fratribus Minoribus, vel eorum Ordini: in ius, & proprietatem Romanæ Ecclesiæ receperunt. B.fff.75.conce.225, — 9 Paupertas

¶ Hæc concessio non nihil videtur conferre pro confirmatione Decretalis, Exijt qui seminat, & contra Extrauagantes Ioannis 22. aduersantis verè paupertati Fratrum Minorum, — Collector.

&

& Apostolorum,& Christi.

Collector. ¶ Sciendum est circa prædicta, quod in actis Capituli generalis Meclinensis reperitur sequens clausula. A

Capitulū generale. ¶ Capitulum generale declarauit, quòd Papa Ioannes 22. reuocauit ante mortem suam, quidquid dixerat, seu fecerat contrarium Ecclesiæ, & determinationi Romanorum Pontificum. Quare Constitutiones, quas fecerat cōtra nostras declarationes, scilicet, Nicolai 3.& Clementis 5. nullius sunt roboris, vel momenti. fo.227. tracta.3. Et ffo. 246. tract.2. B

10 Pro augustinēsibus. Excommunicatio. ¶ IDEM Iulius præcepit omnibus Christi fidelibus, vt nemo ipsorum, bona Ordinis sancti Augustini occupare, vel damnificare audeat. Quod tàm de attinētibus ad personas Fratrum, quàm de pertinentibus ad loca, seu conuentus,& possessiones eorundem intelligi voluit. Et quòd si contrariū facientes, admoniti à Fratribus prædicti Ordinis non restituerint omnis integrè, aut vexare destiterint infra tridui spacium, excommunicationis sententiam incurrant, à qua nō nisi per Summum Pontificem absolui possint. B. ffo.76. conce.227. C

11 Pro monialibus. LEO 10. fecit duas concessiones circa modum, quo alienari possunt bona Monasteriorum sanctæ Claræ, aut Tertij Ordinis, prout habetur suprà, in dictione, Alienatio rerum Ecclesiæ. §.4.& 5.

12 ¶ IDEM Leo statuit, quòd bona immobilia Conuentuum Fratrum Conuentualium, per Generalem,& Prouinciales ministros reformandorum, in euentum, quòd huiusmodi Conuētuales non obseruauerint Bullam concordiæ, in Capitulo generalissimo nuper factam, pro vna quarta Ecclesiæ Cathedrali, seu Diœcesi, in qua dicti Conuentus siti fuerint, pro duabus verò in expeditionem Cruciatæ contra infideles, pro reliqua autem quarta partibus in reparationem dictorum Conuentuum, ipso facto, quòd ad obedientiam dictorum Ministrorum reducti fuerint, per eos applicentur. B. fff.39. concessione. 127. D

13 Pro bonis Apostatarum. ¶ IDEM Leo concessit, vt quandocunq; acciderit, quòd Fratres Ordinis Mi. extra obedientiam euagantes obseruātiæ, fuerint capti, aut spōtè redierint ad Ordinem, qui aliqua bona habuerint, quæ tempore apostasiæ diuersis vijs acquisierint, possint Prælati Ordinis,& alij Fratres, quibus ipsi commiserint, accipere talia bona,& ea exigere à quibuscūq; personis ea detinentibus,& illis vti, si talis sint, quorum vsum liceat E

A ceat Fratribus habere, vel si huiusmodi nõ sint, quibus in propria specie Fratribus vti liceat; vt sunt pecuniæ, vestes seculares, & similia, quòd fiat de talibus rebus, sicut fieri mandatur in declarationibus suæ Regulæ, de similibus, quando sibi ab aliquibus dantur, vel in testamentis legantur. Et concessit, quòd si oportuerit huiusmodi bona in iudicio petere, possit hoc facere Procurator, vel Sindicus Ordini Deputatus, auctoritate sedis Apostolicæ, vel alius amicus spiritualis Fra-
B trum, qui ab aliquo Prælato Ordinis ad hoc fuerit nominatus. B. fffo. 62. conce. 203.

¶ Aduertendum, quòd super bona aliorum Fratrum Minorum, qui nunquàm fuerunt de obseruantia, non habetur aliqua concessio, virtute cuius possint recipi pecuniæ, vel alia bona, quæ tales Fratres habent, & deferunt, quando volunt reformari inter Obseruantes. Et ideò talia nequeunt recipi, nisi habeatur licentia Apostolica, vel Prælatorum, quorum
C erant subditi anteà. Collector.

ANNOTATIO CORDVBAE.

VÒAD §. 4. notandum, quòd illud priuileg. Clem. 4. de quò ibi agitur, in mari magno Carmelitarum (vt etiam refertur fff. 134.) extenditur & conceditur etiam Prioribus conuentuum ipsorum, & per communicationem priuil. vt conceditur similiter Guardi. min.

D *Quòad §. 10. vbi ponitur concessio Iulij 2. fff. 7. notandum quòd idem concessit Leo 11. fff. 122.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

OC *Fuit reuocatum à Greg. XIII. per Const. 44. vbi ait, bona acquisita in Apostasia ab Apostatis, esse Cameræ Apo-* In §. 15.
E *stolicæ, vt dixi supra in verbo Apostata.*

CANONICA PORTIO.

NNOCENTIVS 4. concessit, q̃ de his, quæ in ornamentis, aut pro eis, vel pro fabricis, seu luminaribus, vel anniuersarijs. 7. 20. 30. alijsq; ad perpetuũ diuinum cultum Fratribus Min. in testamentis legantur, Legata.

gantur, nullam canonicam portionem soluere teneantur, dũmodo in fraudem Episcoporum, & Presbyterorum Parrochialium non fiat. b.f.21. A

2 Legata. ALEXANDER 4. concessit idem, quod Innocentius 4. præfatus concesserat; addens, ꝙ nec etiam de pictantijs ad sustentationem Fratrum, aut de indumentis eisdem legatis, teneantur dare aliquam portionem. Et decreuit irritas esse, & inanes, quascunq; Censuras, contra Fratres, seu contra benefactores huiusmodi, vel hæredes, aut exequutores illorum, promulgatas. b.fo. 24. B

3 CLEMENS 4. concessit omnia, quæ supradicti duo Pontifices antecessores sui concesserant; addens aliqua alia in Mari magno sub verbis sequentibus. Concedimus vobis, vt de hijs, quæ in ornamentis, aut pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, anniuersario. 7.20.30. aut alijs ad perpetuum
Legata. diuinum cultum, seu pro pictantijs, aut victu ad sustentationem vestram, vel indumentis; nec non pro annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliquæ domus vestri Ordinis obligatæ noscuntur; & de domibus, prædijs, hortis, alijsq; locis, vobis secundum instituta vestri Ordinis oportunis, aut de hijs, quæ pro huiusmodi domibus, prædijs, locis, & hortis emendis vobis legantur (dummodo præmissa non conuertantur in vsus alios, sed in illos duntaxat, pro quibus relinquuntur; aut alios etiam qui in hac concessione, vel indulgentia continentur) nulli canonicam portionem aliquam teneamini exhibere. Et ne qui à vobis, vel vltimarum exequutoribus voluntatũ, seu decedentium hæredibus de præmissis aliquid exigere, vel extorquere præsumant, districtius inhibemus. B. fo.58. Et ffo.142. conce. 339. C D

4 Ex iure cõmuni. BONIFACIVS 8. & Clemens 5. circa canonicam portionem fecerunt sequentem constitutionem. Verum ne Parrochiales Ecclesiæ, & ipsarum Curati, siue Rectores, qui ministrare habent Ecclesiastica sacramenta, quibus noscitur de iure competere, seu proponere verbum Dei, & confessiones audire fidelium, debitis, & necessarijs beneficijs defraudentur, cum operarijs mercedis exhibitio debeatur, auctoritate apostolica statuimus, & ordinamus, vt Prædicatorum, & Minorũ Ordinem Fratres de obuentionibus omnibus, tam funeralibus, quàm quibuscunq; & quomodocunque relictis, distinctè, vel indistinctè, ad quoscunq; certos, vel determinatos vsus, de E

quibus

A quibus etiam quarta, siue canonica portio dari, siue exigi nō consueuit; vel non debet de iure, necnon de datis, vel qualitercunq; donatis in morte, seu mortis articulo, in infirmitate donantis, vel dantis, de qua decesserit, quomodocunq; directè, vel indirectè Fratribus ipsis, vel alijs pro eisdem, quartā partem, quam, auctoritate Apostolica, taxamus, & etiam limitamus, Parrochialibus Sacerdotibus, & Ecclesiarum Rectoribus, seu Curatis largiri integrè teneantur; facturi, & curaturi, quòd nec aliqui, nec aliquis, à quibus quarta huiusmodi B minimè deberetur, ad ipsorum Fratrum vtilitatem, vel commodum huiusmodi sint relicta; aut in eos taliter data, vel donata procedant, seu quòd in morte, vel ab infirmis huiusmodi dandum, vel donandum Fratribus ipsis existeret, in orundem dantium, vel donantiū sanitate sibi dari, vel donari procurent. In quibus per ipsos vitandis, eorum intendimus conscientias onerare; vt si (quod absit) per Fratres ipsos, dolo, C vel fraude quicquam in hac parte agi fortasse contigerit, praeter, id quod eos propterea dictis Sacerdotibus, Rectoribus, & Curatis teneri volumus, etiam districta ratio in extremi iudicij examine requiratur ab eis. Vltra portionem autem huiusmodi nihil valeant Parrochiales Rectores, Curati, & Praelati exigere supradicti, nec illis dicti Fratres amplius impendere sint astricti; nec ad id quoq; possint aliqualiter coerceri. Nos enim, vt in cunctis aequaliter, & pacificè, fauente do- D mino, procedatur, vniuersa priuilegia, gratias, ac Indulgentias, verbo, seu scripto, sub quacunq; forma verborum à nobis vel praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus, cuicunq; Ordinum praedicatorum concessis; necnon consuetudines, conuentiones, statuta, & pacta, inquantum sunt praemissis, vel alicui praemissorum cōtraria, ea penitus reuocamus, vacuamus, cassamus, & irritamus: quin imò cassa, vel vacua, & irrita nunciamus, & decernimus nullius prorsus existere firmitatis. E Habetur in Clementina dudum. §. Verum, de sepulturis. Sed Nicolaus 5. reuocauit etiam, prout statim sequitur.

NICOLAVS 5. concessit Fratribus Carmelitanis, vt de illis, quae eis, pro fabrica Ecclesiarum, & Conuentuum suorum, Ecclesiasticis ornamētis, luminaribus, anniuersarijs, septimo, vigesimo, trigesimo, & alijs diuinis cultibus, pictantijs, indumentis, calciamentis, emendis, celebrandis, & habendis in eisdem; necnon annuis censibus redimendis, ad quorū 5 Ex priuilegijs. Carmelitarū

solu-

ſolutionem aliquæ domus, prædiaq; cum hortis, & alijs locis Ordinis eiuſdem obligatæ noſcũtur, per Chriſti fideles eleemoſina pietatis intuitu, ſiue in funeralibus oblationibus, ſepulturis, vltimis voluntatibus, legatis, aut aliâs quoquo modo, etiam abſolutè largiantur, nulli canonicam portionẽ aliquam teneãtur exhibere, aut ad id valeant coarctari. Et neque ab eis, vel vltimarum voluntatum executoribus, ſeu decedentium hæredibus, de præmiſsis bonis aliquid extorquere, vel exigere præſumant, diſtrictè inhibuit. Non obſtante Conſtitutione, in Concilio Vinenſi edita, quæ incipit, Dudũ, & alijs Conſtitutionibus, &c. B. fo. 86. & ffo. 169. conce. 395.

Nota. A B

Collector. ¶ Iſta eſt melior, & copioſior Conceſsio, quàm ſit in omnibus alijs Priuilegijs Fratrum Mendicantium in materia iſta. Nam dicit, quòd non ſolùm non teneantur Fratres ſoluere quartam, vel canonicam portionem, de omnibus, in alijs conceſſionibus contentis; ſed nec etiam de funeralibus oblationibus; nec de his, quæ eis abſolutè quomodocunq; legantur, vel largiuntur; non obſtante Clementina, Dudum. de ſepulturis, & alijs quibuſcunq; in contrarium facientibus, & cũ decreto irritante, quod ponitur in fine Bullæ. C

6 Quãdo habeat locũ iuſtitia Eccleſiarum.

SIXTUS 4. declarauit, quòd canonica portio, ſeu iuſtitia Eccleſiarum Parrochialium habet locum duntaxat eo caſu, quo apud loca Fratrum Mi. corpora defunctorum ſepeliũtur. Sed ſi non apud eos, ſed apud alios, etiam Mendicantium Ordinum profeſſores, corpora ipſa contigerit ſepeliri: tunc ex ijs, quæ ad Fratres prædictos, apud quos talia corpora non ſepeliuntur, de bonis defunctorum quomodolibet obuenient, quouis particulari, vel vniuerſali titulo, directè, vel per obliquum, nullam canonicam portionem dare teneantur. Nec ſimiliter aliqua portio debeatur de ijs, quæ ad certos vſus, & determinatos, eiſdem Fratribus, vel eorum domibus, in genere, vel in ſpecie, etiã de bonis eorum, quorum cadauera apud eos contigerit ſepeliri. Nec etiam in caſibus, in quibus per ſu prædicti Clementis, & aliorum prædeceſſorum ſpecialia priuilegia, Fratres ipſi ab huiuſmodi ſolutione quartæ ſunt exempti. Nec aliquo caſu de candelis, quæ ad manus Fratribus dantur, quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In reliquis vero caſibus, quàm in præmiſsis, in quibus quarta huiuſmodi ſoluenda veniret, voluit, vt conuentiones (ſi quæ ſunt inter Fratres prædictos, & locorum Ordinarios, ac Eccleſiarum D E

Quarta. Conuẽtiones.

Recto-

A Rectores initæ) laudabiles,& honestæ imposterum obseruentur. Et insuper addit, quòd si fortè per ipsum Sixtum, vel Sedē Apostolicam, de piè legatis,& dispositis,& relictis in genere, vel in specie, decima, vel alia portio, seu quota, alteri piæ, vel non piæ causæ, ex quauis causa hactenus concessa foret, aut imposterum concedi,& solui, aut dari,& mandari contigeret, Fratres prædictos,& illorum domos, ac eis legata, & relicta, aut aliàs in eorum fauorem disposita, in Concessione, & mandatis huiusmodi, decreuit,& voluit non includi; nisi de ipsis, B & præsenti decreto, ac voluntate (non per generales clausulas, quæ etiam specialem mētionem importare videretur, sed vera, & specifica mentio fiat in eisdem. B. fo. 60. Et ffo. 143. conce. 346. Decimæ. Legata.

¶ IDEM Sixtus in Mari magno Fratrum Ordinis Prædicatorum confirmauit Cōcessionem Gregorij 11. qui exemit eosdem Fratres à Canonica portione quasi totaliter; quia solùm C de funeralibus non exemit illos explicitè, benè tamen implicitè. B. ffo. 238. conce. 566. 7 Ex priuil. Fr. Prædi.

¶ IDEM Sixtus in præfato Mari magno Prædicatorum cōcessit, quòd non solum de ijs, quæ pro ornamentis legantur, & alijs (vt suprà dictum est) non teneantur soluere aliquam portionem Canonicam, sed nec etiam de illis, quæ absolutè legantur in testamentis, vel aliàs, pro Fratrum necessitatibus conferuntur. B. ffo. 238. conce. 566. 8 Legata. Nota.

D ¶ Aduerte, quòd hæc Cōcessio est valdè notabilis, quia omnes aliæ Concessiones de hac materia loquentes dicebant solùm de ijs, quæ ad certos vsus (vt pro fabrica &c.) legabant; sed in hac Cōcessione datur exemptio, tàm ab ijs, quæ ad certos vsus, quàm ab alijs, quæ absolutè, sine specificatione legare contigerit. Collector.

¶ IDEM Sixtus in Mari magno Carmelitarum inseruit, & confirmauit suprascriptam Bullam Nicolai 5. in qua latissimè,& copiosissimè exemit illos à solutione cuiuscunq; Cano- E nicæ portionis. B. fo. 98. Et ffo. 181. conce. 436. 9 Ex Priuil. Carmelit.

ALEXANDER 6. omnia Priuilegia concessa Ordinibus Mendicantium, concessit Fratribus Mi. Regularis Obser. ac si eis specialiter essent concessa, etiam quæ ad exemptionem à solutione quartæ, locorū Ordinarijs, & Parochialium Ecclesiarum Rectoribus debitæ, à qua eos pro potiori cautela exemit. B. fo. 76. Et ffo. 159. conce. 378. 10 Quarta.

11 Pro Fratribus Minimis. Legata. Quarta.

IVLIVS 2.concessit Fratribus Ord. Minim. vt de hortis, & virgultis,& alijs quibuscũq; bonis eiusdem Ordinis, Domibus,& earum Ecclesijs huiusmodi pro tempore relictis, & legatis,ac super luminaribus,& alijs rebus diuino cultui pro tempore dedicatis,decimas, aut oblationes aliquas (etiã ex noualibus)aut quartã ex funeralibus soluere minimè teneãtur,nec ad id à quoq̃, cuiusuis dignitatis, aut nobilitatis existat,valeant quomodolibet coarctari.B.fffo.11.in conce.38. A

12 Quarta.

¶ IDEM Iulius cõicauit Fratribus Mi. obseruantiæ omnia Priuilegia aliorum Ordinum Mendicantium, illaq; de nouo concessit,& exemit eos expresse à solutione quartæ, &c. B. fffo.12.conce.49. B

13 Quarta.

LEO 10.Motu proprio,& certa sciẽtia,litteras prædictas Iulij 2.& in eis contenta quæcunq; approbauit, innouauit,& confirmauit, ac plenum firmitatis robur obtinere decreuit,& potiori pro cautela,præmissa omnia de nouo concessit,& indulsit,super quibus dedit Conseruatores, apponendo magnas non obstantias.B.fffo.17.con.57. C

Collector. Resolutio

¶ Quòad materiã Canonicæ portionis resolutio est, ꝙ Fratres nõ tenẽtur aliquid dare de quibuslibet rebus eis oblatis vel relictis;nisi inter eos,&clericos aliqua pacta, vel cõuẽtiones fuerint factę,q̃ seruãdę sũt,si scriptę,& autẽticę habeãtur.

Collector. Quarta.

¶ Vltra omnia supradicta est sciendum;super huiusmodi materia quartæ,fuit ventilata causa in rota Romanæ Curiæ, inter Episcopum, & Capitulum Ecclesiæ Zamoreñ. ex vna, & Fratres Min. obseruantiæ Conuentus S.Francisci Zamoreñ. ex alia parte;& fuit lata sententia diffinitiua, & executorialia,in fauorem prædictorum Fratrum expedita; prout habetur ad longum.fffo.77. Et licèt, secundum iura,res inter alios acta,alijs nocere non debeat;tamen secus est in hoc casu;quia virtute præfatæ sententię,quilibet Cõuentus huiusmodi Fratrum,est liberatus à solutione quartæ,prout quidã in signis iurisperitus asseruit;quia in audiẽtia Papę,seu in Rota data est. D E

ANNOTATIO CORDVBAE.

VÒAD §.4.*vbi ponitur Statutum ex iure cõi,vide latius infra in Compend.tit.Concordia §.2.& tit.Conuentiones,quia saltem quòad pacta, faciunt ad propositum huius §.*

Quòad §.6.vbi Sixt.4.eximit nos à Canonica portione, vide in Cõpendio tit.Exemptio,§.22.quomodo idem Sixtus fo.61.ff.145.infligit censu

ras

A *ras graues contra molestantes nos, vel hæredes, aut exequutores præfatorum testamentorum, occasione prædictæ Canonicæ portionis contra præfatum Priuilegium.*

CAPITVLVM GENERALE, AC PROVINCIALE.

IXTVS 4. concessit, & ordinauit, quòd Fratres Min. non nisi duo tantùm Prouincialia Capitula, de B triennio in triennium tenere, & celebrare obligentur. Non obstante Bulla Eugenij 4. statuentis, vt singulis annis, Prouinciale Capitulum celebraretur in qualibet Prouincia. B fo. 45. Et ffo. 129. conce. 289. 1 Capitulũ Prouinc.

LEO 10. concessit Capitulo generali, vt (præmissa debita discussione) possit concedere illis Prouincijs, quibus vtile, & expediens visum fuerit, vt semel tantùm de triennio in trienniũ celebrent Capit. Prouinc. B. fffo. 56. conc. 168. 2 Capitulũ generale: & Prouin.

C ¶ IDEM Leo fecit iterum eandem concessionem per Breue; committens hoc Generalibus cum eorum Capitulis, pro tempore celebrandis. B. fffo. 54. conce. 153. 3

¶ Aduertendum est, quòd suprascriptæ Concessiones videntur nihil iam valere, quia factæ sunt tempore, quo eramus sub Vicarijs, & habebamus prohibitionem; tamen modò non est prohibitum celebrare frequenter Capitula. Collector.

¶ ITEM Leo in Bulla vnionis statuit, vt Minister Generalis, D primo triennio sui officij celebrare teneatur vnum Capitulũ generale, in partibus, quibus in suo sexennio non erit Commissarius generalis, scilicet, in partibus, vnde ipse fuerit assumptus, ad quod conueniant vocales illarum partium, à quibus assumptus fuerit Et qui similiter aliud Capitulum in partibus, in quibus assumptus non fuerit, per se, vel per suum Commissarium (ad quod omnes vocales illarum partium accedere teneatur) celebrare debeat. Aut, quòd super hoc fiat, E quod Generalis Minister cum Capitulo Generali iudicauerit faciendum. B. fffo. 29. conce. 96. 4 Minister Generalis Capi. gen.

¶ IDEM Leo in prædicta Bulla vnionis statuit, quòd Ministri Prouinciales possint infra triennium sui officij, à suis Capitulis Prouincialibus, quæ secundum Regulam, & consuetudinem celebrabuntur, si minus vtiles inuenti fuerint, ab officijs Prouincialatus absolui. Et quòd idem iudicium de Custodibus per omnia habeatur. B. fffo. 30. conce. 97. 5 Prouinc. & Custo.

A

CASVS RESERVATI.

¶ *Distinctio materiæ casuum reseruatorum.*

Collector. QVANTVM ad illa, quæ circa materiam casuum reseruatorũ reperiuntur in Priuilegijs Fratrũ, est cõsiderãdũ, quòd huiusmodi casus sunt in duplici differentia. Quidam enim respiciunt personas Fratrũ solummodò. Et ij habentur supra dictione, Absolutio Ordinaria quòad Fratres, in omnibus ferè paragraphis. Et in dictione, Absolutio quòad Fratres extraordinaria in omnib. §. Reliqui verò casus concernunt personas seculares, qualiter, scilicet, possint absolui ab huiusmodi casibus per Fratres Cõfessores: necnon quot, & quales sint præfati casus, tàm, qui reseruantur Episcopis, quàm Papæ. Isti aũt continentur supra in dictione, Absolutio quòad seculares, ferè in omnibus. §. præsertim in illis, in quibus positum est in margine, casus reseruati. De quo etiam vide infra in dictione Excommunicatio, vbi ponuntur casus Bullę Cœnæ Dñi, ac nonnulli alij Papales. B C

Collector. Resolutio. ¶ Resolutio materiæ præfatæ consistit in duobus. Primũ, ꝙ Prouinciales, & Custodes possunt sibi reseruare casus, etiam de occultis peccatis, à quibus nullus Cõfessor põt absoluere, ẽt prætextu cuiuscunq; Bullæ Cruciatæ, vel alterius similis, absq; licentia Superioris. ¶ Alterũ est, quòad seculares, scilicet, ꝙ casus reseruati à iure Episcopis, sunt quinq;, scilicet, excõicatio pro iniectione violenta in Clericum, qñ non est atrox. Peccatũ, pro quo esset solemnis pænitentia imponẽda. Peccatum Clerici ꝑ quod incurrit aliquã Irregularitatem. Incendiarij non denunciati, & Dispensatio votorum. Ab istis duntaxat non pñt absoluere Cõfessores præsentati, secundum formã iuris. Ab alijs verò omnibus põt absoluere, ẽt si Epi sibi reseruẽt absolutionẽ verbo, aut Cõstitutione Synodali; nisi in tali casu reseruato, poneretur excõicatio; quia ratione illius excõicationis nõ possent absoluere. ¶ Verũtamẽ vtendo Cõcessione Carmelitanorũ, q̃ habetur in dictione Absolutio quòad seculares. j. §. 19. & Cõcessionibus Fratrũ nõ Mẽdicantiũ suprapositis in dictione, Absolutio quòad seculares. 2. §. 16. vsq; ad 19. possunt absoluere ab omnibus nõ reseruatis Papæ. Cõfessores verò nõ p̃sentati, nõ possunt absoluere à p̃fatis casibus, nec ab alijs de cõsuetudine reseruatis Epis, q̃bus, secundũ diuersas patrias, sũt diuersi casus ex consuetudine reseruati. D E

Aliter debet nunc obseruari post Cõc. Trid. cum nõ possint. Sess. 14. c. 7

A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

IRCA *casuum reseruationem, sunt primo aduertenda ea, quæ sacrum Conc.Trid.Sess.14.cap.7. declarauit.*

In initio enim capituli primi declarat, nullius mometi, eã absolutionem esse debere, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut subdelegatam non habet Iurisdictionem.

B *Secundò. Declarat, magnoperè ad Christiani populi disciplinam pertinere (quod etiam sanctissimis Patribus nostris visum est) vt atrociora quædam, & grauiora crimina, non à quibus vis, sed à Summis dũtaxat Sacerdotibus, in sua Diœcesi absoluantur.*

Tertiò. Declarat hanc delictorum reseruationem, consonam esse diuinæ authoritati, & non tantùm in externa politia, sed etiam coràm Deo vim habere. Reseruatio casuũ corã Deo.

Quartò. Declarat in articulo mortis, nullam eße reseruationem casuum, & quemlibet Sacerdotem absoluendi authoritatem tunc habere,

C *tenentur tamen postèa, si superuixerint, se præsentare, & ea facere, quæ iura statuunt, & decernunt, prout etiam de hoc superius dictum est.*

Quod autem absolutio data super casibus reseruatis à non habentibus authoritatem sit nulla, & nullius roboris, vel momenti, habetur nedum in præallegato cap. Conc. Trid. sed etiam extra de pœnis, & remiss. cap. omnis vtriusque, & etiam in Conc. Flor. sub Eug. 4. ibi, de Ministro pœnitentiæ, & in catechismo Romano, ibi de minist. sacram. pœnit. & apud

D *D.Thom. 4. dist. 2. q. 1. ar. 3. sub art. 3. ad primum, & dist. 24. q. 3. art. 2. sub ar. 3. ad primum & communiter apud Theologos, in 4. sentent. & ratio eorum est, quia confessio non solùm est medicina, sed etiam, est ad instar actus Iudicialis: sententia autem (cuiusmodi est absolutio à peccatis) à Iudice non sua lata, nulla est; & idcirco etiam absolutio tradita super peccatis, aut aliàs super reseruatis, à non habentibus iurisdictionem, est nulla, & cassa, &c.*

Nec obstant hodie priuilegia quorumcunq; Regularium, quibus olim

E *concedebatur facultas absoluendi à casibus reseruatis Episcopo, præter quatuor de Iure, & quinque de consuetudine (vt est videre in extrauag. Bened. 11. Inter cunctas, de Priuileg.) Immò nec aliqua Priuilegia specialia, quibus concedebatur facultas absoluendi ab omnibus indifferenter, etiam à cẽsuris Ecclesiasticis, vt est videre supra in verbo, Absolutio quòad seculares, &c. Pro quo etiam vide Armillam, in verbo Absolutio. §. 26. quia hodie, quòad hunc effectum absoluendi, sublata sunt per Conc. Trid. & per Greg. xiij. & ratio in promptu est, quia, qui potest* Et habetur supra In verbo absolutio. Quòad secular. 2. §. 1. fo. 55.

Propter ignorantiã aut scãdalum licitè suspẽditur aut tollitur potestas audiẽdi confessiones.

test totum tollere, multo magis partem, Ergo multo magis potest impedire, sed Episcopi possunt ad eorum beneplacitum hodie in totum suspendere Regulares ab audientia Confessionum (quod quidem, & si possunt, non tamen nisi ex causa deberent facere; quia potestas in ædificationem, & non in destructionem eis tradita est) & item possunt ad tempus eos habilitare, & item pro mulieribus tantùm aut pro viris tantùm, aut in loco tali, vel tali tantùm; Igitur etiam pro talibus peccatis absoluendis tantùm, & pro alijs reseruatis, poterunt eos habilitare, & si contrarium dicti habilitati fecerint, id nullius erit roboris, vel momenti. Pro hoc vide. Do. Sot. 4. sent. 18. q. 4. art. 3. coll. 7. 161. ibi quo ergo: & tenetur in Catechesi Neapolitana. A B

Declaratio Card. circa absolut. ca. reser.

At hodie exstat declaratio congregationis Card. & Greg. Papæ xiij. hic ad verbum posita, per quam quidem omnis difficultas, atq; disputatio sublata est, &c.

LITTERAE QVOD REGVLARES NON possint absoluere confitentes à casibus Episcopo reseruatis. C

Illustrissimæ, & Reuerendissimæ Dominæ.

Habetur ĩ Catechesi Neapolitana. fo. 287

De cõsensu Papę respõdetur.

CVM à Sacra Cong. Cardinalium, qui propositi sunt Decretis Trid. Conc. interpetrandis, Illustrissima amplitudo tua quæsiuerit, An Regulares ex priuilegijs à Sede Apostolica impetratis, præsertim autem ex eo, quod nominant mare Magnum, possint in ijs casibus, quos sibi Episcopus reseruauerit absoluere confitentes? Hac de re vbi Congregatio accuratè egisset, deinde ad Sanctissimum D. N. retulisset, Sanctitas sua, etiam de sententia Congregationis censuit, ex facultatibus per hoc mare Magnum, aliàue Priuilegia Regularibus concessis, factam eis non esse potestatem absoluendi in casibus sibi ab Episcopo reseruatis: Deus Illustrissimæ amplitudini tuæ perpetuam vitæ tranquillitatem, & incolumitatem largiatur. Romæ die 10. Septembris 1577. Illustriss. & Reuerendiss. Amplitudinis tuæ, &c. D E

Et eademmet Sacra Congregatio super sess. 14. de Sacramento pœnitentiæ. can. 11. & in cap. 7. Conc. Trid. declarauit, Nec Confessores vi Priuilegiorum Rosarij. Nec Patres Iesuitæ posse absoluere pœnitentes à casibus Episcopo reseruatis, nisi Priuilegia ipsa, talem tradãt facultatem, vel sint obtenta, aut confirmata post Conc. Trid.

Ac Reuerendissimo Episcopo Caietæ nomine Alfonso Hyspano eãdẽ Sacram Cardinalium Congreg. Consulenti annis paucis retro elapsis. An

A *per Bullas ordinarias, In quibus solet dari facultas absoluendi à casibus Sedi Apostolicæ reseruatis, comprehendantur etiam casus quos Episcopus, & Prælatus, etiam Religionis cum suis subditis regularibus reseruauit? fuit responsum quòd non, nisi de eis fieret spetialis mentio: etiam iterum dubitanti, quid per Bullam Sanctissimi nominis Iesù, in qua spetialiter habetur, quòd Confessarij possint absoluere Confratres à casibus Episcopo reseruatis? Illustris. Cardinalis Carrafa nomine totius Congregationis respondit; Neque per illam Bullam fieri posse, nisi tantùm ratio*-

B *ne Iubilei plenissimi in dicti à Summo Pontefice cum potestate absoluendi in quibuscunque casibus, etiam in Bulla Cœnæ contentis. De qua dixi supra in verbo absolutio, in resolutionibus in materia absolutionum, in fine 4. cap. & ibi etiam adest pro hoc quædam doctrina valde notabilis Nauar.*

Vt habetur in Bulla 101. Pij 4. Iniūctū nob. anno 1564. edita.

Nec obstant iterum priuilegia, quòad hunc effectum, dudum post Cōcil. Trid. concessa Mendicantibus à Pio V. Quia Greg. 13. posteà in hūc modū reuocauit videlicet statuimus de prædictis, & alijs oībus litteris, &

In cōst. In tanta negotiorū mole an. 1572

C *Constitutionibus, quæ ab eodem prædecessore eisdem de rebus, pro quorumcunq; Regularium, etiam Mendicantium Ordinibus, & Congregationibus quomodolibet emanarunt, ac omnibus, & quibuscunq; in eis contentis, eam deincêps dispositionem, atq; decisionem pro subiecta materia futuram esse, quæ, siue ex iure veteri, siue ex sacris dicti Concilij Decretis, siue aliàs legitimè ante dictarum litterarum, & Constitutionum editionem erat; & si ipse non emanasset, futura fuisset; ad quam dispositionem, & decisionem, suumq; pristinum statum, illa omnia reducimus.*

D *Quin etiam abrogamus omnia irritantia, & alia decreta, & quæcunque alia, nostris statuto, ordinationi, & reductioni aduersantia, &c. Sed hodie obseruanda est modificatio facta à Sixto V.*

Est tamen aduertenda Declaratio illa facta à Greg. 13. pro Patribus Societatis Iesu, de qua supra dixi in verbo Absolutio, in Resolutionibus Absolutionum in fine quarti capitis: Ibi enim dicitur, quòd idem Greg. 13. declarauit, in suprascripta Cardinalium Epistola, non comprehendi Patres Societatis Iesu circa facultatem absoluendi à casibus reseruatis

E *eis concessam, quam de nouo eis concessit, ac confirmauit. vt refertur in Compendio eiusdem Societ. Iesu, Absolutio. §. 1.*

Sed circa id, quod ait hic Collector, de casu reseruato cum excommunicatione occurrit dubium. An habens casum reseruatum cum annexa excommunicatione possit absolui virtute alicuius Bullæ, ab excommunicatione, & posteà à peccato? & videtur, quòd sic; quia secundum veriorem, & communiorem opinionem, receptam per Durandum in 4. dist. 17. q. vnica; Can. In relectione de Pœnitentia. par. 5. Tractat. de ca-

An q̄s possit absolui priꝰ ab excōica & postea à peccato reseruato.

sibus reseruatis? Et Nauar. in Manual cap. 27. num. 61. A

Si aliquis aliquem casum habet reseruatum, cui est annexa excommunicatio reseruata, poterit Superiorem adire, & ab excommunicatione absolui, ac posteà per quempiam alium Confessorem approbatum poterit à peccato absolui. Nã excommunicatione sublata, reseruatum iam amplius non erit; & ita, sicut ait Cano. & Refert Ang. Romæ agitur, & idem pariter videtur dicendum in casu nostro; Veruntamen contrarium est verum; nec ratio iam adducta obstat; quia si Papa, vel Episcopus, aut eius Vicarius absoluunt ab excommunicatione, talis absolutio non est sacramentalis, sed tantùm iudicialis; & ideo possunt ab illa absoluere, absque quòd absoluãt à peccato: sed dum Confessor virtute alicuius Bullæ absoluit ab excommunicatione, absoluit sacramentaliter in Sacramento Pœnitentiæ, aliter enim illud agere minimè posset, nisi illud posse facere extra sacramentum, Bulla aliqua concederet authoritatem. In multis enim Bullis (vt est Cruciatæ) dicitur, quòd auditis, cum diligentia, eorum confessionibus, possint illos absoluere a quibuscũq; peccatis, & censuris, Ita tenent Coarruias. Nau. Corduba, & declarauit Pius V. In Iubileo concesso anno 1568. quòd incipit, Grauissima maximaq; pericula. B C

Ang. in sũma de confess. 1. 5. f. 174. Sequitur Palat. in 4. d. 17. disp. fin. fo. 305.

Coar. in c. alma mater, de sẽt. excõ. p. 2. §. 11. n. 16

Dixi virtute alicuius Bullæ quia si excommunicatio non erit reseruata, & Confessor habuerit authoritatem absoluẽdi ab illa, benè poterit absoluere in foro exteriori, sicut ordinariè Curati solent facere, sic tenet Syluest. Et Fratres Minores possunt id facere, etiam non seruata Cœrimonia illa, cum qua talis absolutio fieri solet, per Concessionem quandam Leon. 10. & hoc in foro conscientiæ tantùm; quia in foro exteriori omnino debet illa Cœrimonia obseruari, si comodè tamen fieri poterit, aliter enim non obligaret, vt ait Nauar. in Manual. c. 26. nu. 9. D

Nau. in sũma ca. 26. nu. . cord. in sum. q. 19. f. 60.

Syluest. ti. absolut. 3. in prin. 3. not. hochabetur sup. tit. absol. §. 14.

Itaq; ad propositum nostrum redeundo, dicimus, quòd cum talis absolutio ab excommunicatione, oporteat fieri in Sacramento Confessionis; & Confessio ipsa debeat esse integra de iure diuino, in quo Papa dispensare non potest; sine dubio erit necesse, omnia peccata similiter audire; & sic prius ab excommunicatione, postea à peccato, in eadem Confessione erit facienda absolutio.

Istæ cœrimoniæ requisitæ referuntur à Nauar. in Man. c. 26 nu. 7. & 8.

Quid obseruare debeat Confessor in absolutione reseruatorum, consulat Nauar. in Man. c. 26. nu. 6. vbi breuis datur huius resolutio. E

De casibus autem reseruatis, nunc taxatis, ac præscriptis à S. D. N. Clement. viij. cunctis Regularibus, & de aliquibus alijs annotationibus ad illos pertinentibus, vide quæ supra dixi in verbo Absolutio quòad Fratres, in annotatione ad §. 17. fo. 31.

CELE-

A

CELEBRATIO DIVINORVM.

¶ *Distinctio Materiæ celebrationis diuinorum.*

CIRCA celebrationem diuinorum, sunt multa, & varia Statuta, & concessa in Priuilegijs, quæ vt facilius intelligi, ac reperiri valeant, subsequenti ordine distinguere visum est. Collector.

B ¶ Primò enim aliqua istorum attinent ad celebrationē Horarum canonicarum. Et hæc habentur infra in dictione, Officium diuinum.

¶ Secundò alia pertinent ad celebrationem Missarum. Ista autē sunt multiplicia, & habentur sub varijs dictionibus, prout infra in dictione, Missa, sunt distincta, & ad propria loca remissa. Hic desūt multa posita in prima impressione, quæ tamē ponūtur in verbo missa.

C

CENSVRA ECCLESIASTICA.

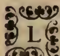

LEO decimus in Concilio Lateranensi statuit, quòd Censuras per Ordinarios latas, & promulgatas, ac in Matrice Ecclesia ciuitatum, necnon Collegiatis, & Parochialibus Ecclesijs Castrorum, & Oppidorum respectiuè solemniter publicatas, quando super hoc ab eisdem Ordinarijs Fratres requisiti fuerint, in Ecclesijs domorum suarum, publicare, ac seruare teneantur. B. ffo. 36. conc. 81. Ecclesia.

D ¶ IDEM Leo concessit Fratribus Minoribus obseruātibus, quòd tempore Interdicti, possint absoluere à Censuris, in foro conscientiæ illius qui confitebuntur peccata sua, nisi tales Censuræ essent, ex quibus huiusmodi interdictum emanaret. O. ffo. 59. concess. 174. Interdictū.

CLAVSVRA MONIALIVM.

E

¶ *Distinctio Materiæ clausuræ Monialium.*

QVOAD materiā Clausurę duo præcipua reperiuntur à Pontificibus Summis ordinata. Collector.

¶ Primum cōcernit præcisè personas ipsarum Monialium, scilicet, qualiter ipsę tenentur manere inclusæ intra Monasteria.

¶ Alte-

¶ Alterũ tangit personas aliorum fidelium, præsertim Religiosorum, videlicet, quomodo tenentur abstinere ab ingressu huiusmodi Clausuræ. A

¶ Circa primum horum, primò ponetur quòd tangit omnes Moniales. Deindè quod specialiter pertinet ad Moniales Sãctæ Claræ. ¶ Quantum ad alterùm principale, dicetur in dictione, Ingredi Monasteria Monialium.

§

Ex iure cõmuni.

Prohibitio exitus.

Confirmatur à Pio V. in const. 8. quæ icipit Circa pastoral. officij edita ann. 1566.

BONIFACIVS octauus circa Clausuram Monialium fecit sequentem Constitutionem. Periculoso, & detestabili quarũdam Monialium statui, quæ honestatis laxatis habenis, & monachali modestia, sexusq; verecundia impudenter abiectis, extra sua Monasteria, nonnunquam per habitacula secularium personarũ discurrunt, & frequenter intra eadem Monasteria personas suspectas admittunt, in illius, cui suam integritatem, voluntate spontanea, deuouerunt, grauem offensam, Religionis opprobrium, & scandalum plurimorum, prouidere salubriter cupientes; præsenti Constitutione perpetuò irrefragabiliter valitura sancimus, vniuersas, & singulas Moniales præsentes, atq; futuras, cuiuscunq; Religionis sint, vel Ordinis, in quibuslibet mundi partibus existentes, sub perpetua in suis Monasterijs debere de cætero permanere Clausura. Ità quòd nulli earum Religionẽ tacitè, vel expresse professæ, sit, vel esse valeat quacũq; ratione, vel causa (nisi fortè tanto, & tali morbo euidenter earũ aliquam laborare constaret, quòd non posset cum alijs, absque graui periculo, seu scandalo cõmorari) Monasteria ipsa deinceps egrediendi facultas. Nulliq; aliquatenus inhonestę personæ, nec etiam honestæ, nisi rationabilis, & manifesta causa existat, ac de illius ad quem pertinuerit speciali licentia, ingressus, vel accessus pateat ad easdem; vt sic à publicis, & mundanis cõspectibus separatæ, omnino seruire Deo valeant liberius, & lasciuiendi opportunitate sublata, eidem corda sua, & corpora in omni sanctimonia diligentius custodire. Habetur in c. periculoso, de statu Regularium. lib. 6.

B (beside "cit sequentem Constitutionem")

C (beside "rimorum, prouidere salubriter")

Prohibitio ingressus, & accessus.

D (beside "aliquam laborare constaret")

E (beside "corda sua, & corpora")

Collector.

¶ Circa suprascriptam Concessionem aliqui obijcere præsumpserunt, dicentes, non posse quempiã arctari ad id, quòd minimè vouit, seu promisit, ac per consequens Moniales, quæ non vouerunt Clausuram, non teneri ad huius Constitutionis obseruantiam, prout de facto multæ in multis partibus non obseruant. Sed præfatis respondet glossa super hanc Cõstitu-

A ſtitutionẽ, in dictione, præſentes, dicens. Sed quomodo præſentibus Monialibus diſtrictior vita imponi potuit, cõtra id. 15. q. 1. c. Nec is, & 22. q. 1. c. Integritas, & 20. q. 3. c. Præſens. Cum & nemo creſcere compellatur. 74. di. c. Geſta, & ibi de hoc? Poteſt dici, quòd illud verum de Regula, ſed hic ad Regulam nihil adijcitur, ſed modus habitandi ſecundum naturam rei taxatur. Idem Ioannes Monaldus. Vel dic, ſupradicta vera in clericis ſecularibus. In religioſis autem, qui
B velle, vel nolle non habent, ſecus; quia illis poteſt ſtrictior vita indici, etiam extra Regulam ſecundum Innocentium, qui hoc notat in c. Super eo de Regularibus. Et hoc probat iſta Decretalis. Et Clementina eodem titulo. Ne in agro. Et per hęc iura patet, Papam circa profeſſos multum poſſe in cibis, veſtibus, modo manendi, & ſimilibus, quæ plus cadunt in bonis fortunæ, reſeruata tamen naturali ſuſtentatione, & ſubſtantialibus Regulæ. Hæc gloſſa vbi ſupra.

C EVGENIVS quartus ordinauit, quòd ſicut Abbatiſſæ, & aliæ ſorores, & earum Prouiſoræ, ad hoc deputatæ, tenent claues, quibus ab intra portæ Monaſteriorum clauduntur, ſic per Confeſſores, aut alias honeſtas perſonas (per Miniſtros Generalem, aut Prouinciales deputandas) ex parte exteriori habeantur claues, & conſeruentur. B. fol. 42. & ffo. 39. conceſſ. 44. 2

Pro monialib. S. Claræ, ac Tertiarijs.

VRBANVS quartus ſtatuit, qualiter Moniales S. Claræ ſecundam Regulam (quam ipſe ordinauit) profeſſæ te-
D neantur ſeruare Clauſuram Monaſteriorum ſuorum, ſub forma ſequenti. ¶ Omni nanq; tempore vitæ ſuæ, hanc vitã profitentes, clauſæ manere firmiter teneantur infra murorũ ambitum ad intrinſecam Clauſuram Monaſterij deputatum, niſi forſan (quod abſit) ſuperuenerit ineuitabilis, & periculoſa neceſsitas, ſicut exuſtionis ignis, vel incurſus hoſtilis, ſeu alicuius huiuſmodi, quæ dilationẽ nullo caperet modo ad egre-
E diendi licentiam poſtulandum. In quibus caſibus transferant ſe ſorores ad locum alium competentem, in quo (quantum commodè fieri poterit) clauſæ morentur, quouſq; eis de Monaſterio ſit prouiſum. Et propter huiuſmodi neceſsitatis euidentiã, nulla eis conceditur licentia, vel facultas, extra prædictam Clauſuram vlterius exeundi forte de mãdato, aut auctoritate Cardinalis Romanæ Eccleſiæ, cui à ſede Apoſtolica generaliter fuerit iſte Ordo commiſſus) ad aliquem locũ ali- 3

Ex ſecũda Regula S. Claræ.

Caſus in quibus moniales poſſunt egredi clauſuram.

quæ

quæ mitterentur, causa plantandi, vel edificandi eandem Religionem, vel reformandi aliquod Monasterium eiusdem Ordinis, seu causa regiminis, aut correctionis, aut alicuius valde euidentis, & grauis dispendij euitandi; vel nisi de eiusdem Cardinalis mandato, aut auctoritate, Monasterio primo, rationabili causa relicto, totus Conuentus ad Monasterium aliud se transferret. B. fol. 284. in tractatu 3. Et ffo. 294. in 2. tractatu, rubrica 2. A

4 BENEDICTVS 12 circa Decretalē Bonifacij octaui supra positam statuit subsequenti modo. Cùm vniuersæ, & singulæ Moniales secundum earū Regulas, & Constitutiones felicis recordationis Bonifacij octaui prædecessoris nostri super hoc editas, sub perpetua, in suis Monasterijs, debeant permanere Clausura, & in nonnullis Monasterijs Moniali ū prædictarum, sicut accepimus, non vsquequaq; seruentur, volētes Constitutiones prędictas inuiolabiliter obseruari, districtè præcipimus Ministris, Visitatoribus, Abbatissis, & quibuscunq; alijs ad quos, vel quas hoc pertinuerit, vt Clausuram huiusmodi diligenter teneri faciāt, & seruari; ita quòd nulli earum tacitè, vel expressè professæ, sit, vel esse valeat, quacunq; ratione, vel causa, Clausuram huiusmodi deinceps egrediendi facultas; nisi fortè causa plantandi, vel ædificandi eandem Religionem, ad aliquem locum aliquæ transmittantur; vel tanto fortè, & tali morbo euidenter earū aliquas laborare constaret, quòd non possent cum alijs, absque graui periculo, seu scandalo cōmorari. b. Habetur in libro Ordinis Italico. 3. parte. fol. 210. B C D

5 ¶ IDEM Benedictus statuit, quòd si Abbatissa, contra præmissa Clausuram ipsam exire præsumpserit, vel ad exeundū aliquam licentiauerit Monialem, per Ministrum suum, de discretorum Fratrū consilio, remoueatur à regimine Abbatiæ. Moniales verò dictam exeuntes Clausurā, in casibus non permissis, ipso facto sint inhabiles ad quæcūq; officia, in earum Ordine obtinenda. Et nihilominus subdantur pœnis, quæ pro grauioribus culpis in ipso Ordine consueuerunt imponi. b. Habetur vbi præcedens. E

Collector. QVÒAD Clausuram Monialium est notandū, quòd Moniales Sanctæ Claræ, habent ampliorem obligationem ad clausuram, illa, quæ à iure communi, per Capitulum, Periculoso, superius inserto, cæteris Monialibus posita est.

Hoc

A Hoc patet, quia in Regula suæ professionis. cap. 2. sic dicitur: Omni nanq; tempore, &c. vt etiam superius est insertum. §. 3. Ita quòd Clausura est vnum suorum votorum principalium, prout seruare obedientiam, paupertatem, & castitatem. Super quo non est aliqua dispensatio, nisi in casibus, qui positi sunt supra. §. 3. per Vrbanum ordinatorem Regulæ. Vt autẽ melius intelligi valeant, ponentur hic sigillatim, addendo aliquam declarationem, vbi opus fuerit.

B ¶ Primus casus est, si superuenerit ineuitabilis, & periculosa necessitas, sicut exustionis ignis, vel incursus hostilis, seu alicuius cõsimilis, quæ dilationem nullo modo sustineret ad postulandum licentiam egrediendi. In quibus casibus (dicit Vrbanus) transferant se sorores ad alium locum competentem, in quo (quantum commodè fieri poterit) clausæ morẽtur, quousq; eis de Monasterio sit prouisum. Primus casus.

C ¶ Circa hunc casum, dicit quidam expositor, quòd adhuc in huiusmodi casu si posset absq; periculo fieri, deberet prius haberi Superioris licentia, vt colligitur ex supradicta littera Regulæ. Sed quando subitum periculum ad hoc non daret locum, tunc absq; licentia possunt egredi. Non tamen quælibet per se, aut separatim, sed omnes insimul. Et statim vt exierint, debẽt se recolligere in aliqua domo honesta, & dare Ordinem, vt habeant debitam Clausuram, quousq; prouideatur eis de Monasterio. Et istud, non est declaratio, cũ Regula expressè hoc dicat. Item si ignis intus ardens potest extingui, ipsis Monialibus intra Monasterium manentibus, nõ possunt egredi, etiam cum licentia Prælatorum. Nec etiam possunt ad alia Monasteria transferri, præsertim remanente sufficienti habitatione.

D

¶ Secundus casus est, quando ab habente potestatem mitterentur ad aliquem locum causa plantandi, vel ædificandi eandem Religionem, aut reformandi aliquod Monasterium eiusdem Ordinis. Secundus casus.

E ¶ Tertius casus est, causa regiminis, scilicet, vt aliqua Monialis sit prælata alicuius Monasterij. Tertius casus.

¶ Quòad istum casum dicit præfatus Expositor, videtur, quòd non solùm possit aliqua Monialis egredi Clausuram, & duci, vt sit Abbatissa alterius Monasterij, sed etiam vt sit Magistra Nouitiarum, seu vt ponatur in aliquo officio, in quo multùm consistit honestas Religionis, prout habere Custodiam portæ,

tæ, aut rotæ, &c. Dicit etiã prædictus Expositor, quod peracto officio, pro quo aliqua Monialis ducta est ad aliud Monasterium, si vult regredi ad suum Monasteriũ, potest reuerti sola, si socia vult remanere. Aut socia posset reuerti sola, si principalis nollet regredi, de consensu tamen vtriusque Monasterij. A

Quartus casus. ¶ Quartus casus est, causa correctionis. ¶ Hunc casum declarat præfatus Expositor: vt si accideret, quod aliqua Monialis non posit corrigi in Monasterio, vbi habitat, timore suorum cognatorum, quia tunc posset duci ad aliud Monasterium, &c. B

Quintus casus. ¶ Quintus casus est, causa alicuius valdè euidentis, & grauis dispendij euitandi. ¶ Dispendium, de quo in isto casu fit mentio, declaratur in c. 1. de statu Regu. lib. 6. scilicet, si aliqua Monialis esset infecta aliqua infirmitate, tàm contagiosa, quòd meritò timeretur inde prouenire magnum damnum alijs Monialibus, aut non posse ibi stare sine grandi periculo, vel scandalo communitatis. Dicit tamen prædictus Expositor, quòd si idem inconueniens, quod habetur in Monasterio, vbi habitat Monialis huiusmodi, erit in quocunq; alio Monasterio, fortè posset poni in aliqua domo particulari. Sed licèt quacunq; alia infirmitate non sic contagiosa, Monialis infirmetur, & adhuc taliter, quòd medici dicerent non posse euadere ibi manendo, & quod posita in aliquo alio Monasterio sui Ordinis posset sanari, non propterea posset exire Clausuram, nec inde educi. Nec ad hoc sufficit licentia Protectoris, vel alterius Prælati, sed quòd ibi curetur, prout melius fieri potuerit, & habeat patientiam. Sic enim determinatum fuit per plures insignes doctores vniuersitatis Salmãtinæ, prout inferius cum suis fundamentis apponitur. C D

Sextus casus. ¶ Sextus casus est, quando de mandato Prælati, habẽtis auctoritatem, Monasterio primo, ex causa rationabili relicto, totus Conuentus ad Monasterium aliud se transferret.

¶ In omnibus tamen casibus supradictis, dicit Vrbanus, in Regula, quòd non debent egredi, nisi de licentia Protectoris. Et quia Prouincialibus concessum est, quòd in Monasterijs Sanctæ Claræ sibi subditis, possint circa sorores, omnia, quę Protectori, per Regulã ipsarum Monialium, cócessa sunt, vt habetur. ffo. 213. & ffo. 72. possunt ijdem Prouinciales, in casibus supradictis, dare licentiam Monialibus egrediendi E

Clau-

A Clausuram. Aliter tamen est de potestate data Protectori in Regula ad dandum licentiam ingrediendi Clausuram; quia illa est reuocata per Martinum 5. & per consequens, carent illa Prælati Ordinis, Prout latè declaratur infra, in dictione, Ingredi Clausuram, notabili vltimo.

¶ Igitur Moniales S. Claræ egrediendo Clausuram, extra casus supradictos, transgrediuntur suam Regulam, & peccãt mortaliter, licèt non incurrãt excommunicationem, nisi in B vno tantum casu, posito in Regula sua, scilicet, si irent ad Curiam Romanam. Et ponitur sequentibus verbis. In virtute obediẽtiæ, & sub pœna excommunicationis, quam ipso facto, transgredientes, vel non parentes incurrant, districtè præcipimus, vt nulla Abbatissa, vel Soror, pro vlla necessitatis causa, ad Sedem Apostolicam personaliter veniat, vel accedat, nisi alicui licentia specialis à Sede Apostolica concedatur. Habetur c. 13. Regulę fo. 290. tract. 3. & ffo. 298. tract. 2.

C ¶ Non est opus hic dicere qualiter dimisso habitu, exeundo Clausuram, incurrerent excõmunicationem, licèt non irent ad Curiam Romanam; cum hoc sit de iure communi, quòad omnes personas religiosas: vt in c. 2. Ne clerici, vel monachi lib. 6. ¶ Et non solùm Moniales Sãctę Clarę non possunt exire Clausuram, vt dictum est, sed nec introducere aliquam personam, prout Regula ipsarum prohibet, dicendo. Firmiter, ac districtè præcipimus, vt nulla vnquam Abbatissa, vel eius D Sorores, aliquam personam religiosam, seu secularem, aut cuiuslibet dignitatis, in Monasterij Clausuram intrinsecam intrare permittant. Nec omnino alicui liceat, nisi quibus concessum à Sede Apostolica fuerit. Nã, vt supradictum est, etiam Protector non potest iam hoc concedere: Ita quòd in præfatis duobus consistit Clausura Religiosarũ. Et si facerent contra primũ, infrigerent suum votum Clausuræ. Si autẽ contra secundum, transgrederentur Pręceptũ Papæ. In neutro tamen E eorum incurrerent excõicationem, nisi eundo ad Curiam Romanã, aut dimittendo suum habitum, vt dictum est, licèt irent aliàs quocunq; vellent; aut introducerent quemcunq; intra Clausuram Monasterij. Peccarent tamen grauissimè in quolibet istorum casuum. Vnde quòad hunc casum, scilicet, ire absq; licentia, seu apostatare cum habitu, magis rigorosum est statutum Fratrum nostri Ordinis, cum eundo vbicũq; sine licentia, etiam non dimittendo habitũ, sunt excommunicati.

¶ Et

¶ Et vt sciatur quid circa hoc statuta antiqua ordinauerũt, apponetur hic statutum Benedicti 12. quod sequitur. A

¶ Districtè præcipimus Ministris, vel Visitatoribus, Abbatissis, & quibuscunq; alijs, ad quos, vel ad quas hoc pertinuerit, vt Clausuram huiusmodi diligenter teneri faciãt, ita quòd nulli earum tacitè, vel expresè professę, sit, vel esse valeat, quacunq; ratione, vel causa, Clausuram huiusmodi dein ceps egrediendi facultas, nisi causa plantandi, vel edificandi eandem Religionem, ad aliquem locum, aliquæ trãsmittantur; vel tanto fortè, & tali morbo euidenter aliquas earum laborare constaret, quòd non possent cum alijs, absque graui periculo, seu scandalo commorari. Quodq; nulli Regulari, vel laicæ personæ cuiuscunq; præeminentiæ, dignitatis, status, vel conditionis extiterit, ingressus pateat ad easdem, sine Apostolicæ Sedis licentia speciali. Exceptis solummodò personis illis, quibus, in certis casibus, per prædictorum Prædecessorum ordinationes, idest Concessiones, &per prædictarum Monialium Regulas, noscitur esse permissum. Eisdem quoq; Ministris, Custodibus, & Guardianis, tenore præsentium duximus iniungendum, vt Fratres sui Ordinis sibi subditos, arcere studeant ab accessu ad Monasteria Monialium quarumcunq;, iuxta B. Francisci Regulã, & Apostolica ipsorum Ordinis instituta, pœnas in dictis statutis prouidè ordinatas, eorum transgressoribus infligendas. Et infra addit. Porrò, si Abbatissa contra præmissa, Clausuram ipsarũ exire præsumpserit, vel ad exeundum aliquam licentiauerit Monialem, per Ministrum suum de discretorum Fratrũ consilio, remoueatur à regimine Abbatiæ. Moniales verò, dictã exeuntes Clausuram in casibus non permissis, ipso facto sint inhabiles ad quæcunq; officia, in earum Ordine obtinenda. Et nihilominus subdantur pœnis, quæ pro grauioribus culpis in ipso Ordine consueuerunt poni. Hæc Benedictus 12 in Constitutionibus suis. B C D

¶ Et notandũ, quòd licèt istæ Constitutiones Benedicti non obligent per seipsas, quia faciunt relationem eorum, ad quę obligamur per Regulam nostram, & Monialiũ; posui tamen hic ad insinuãdum pœnas, quæ per statuta imposita sunt Abbatissis, & Monialibus, pro transgresione Clausuræ, in prędictis casibus. Et vt ex hoc inferatur, non inueniri per Regulam, nec per aliqua statuta, excommunicationem eis impositam E

A ficam in aliquo casu propter transgreſsionem Clausuræ; nisi, vt dictum est, irent ad Curiam Romanã, vel apostatando dimitterent habitum; licet aliter aliqui opinati, & asserere nisi sunt. ¶ Qui verò supradicta omnia latius videre voluerit, reperiet latè, ac optimè in tractatu nũcupato Clipeus sacrarum Monialiũ, per Reuerendum Patrem, bonæ memoriæ, Fratrem Ioannem de Argomanes editum.

B ¶ *Sequitur determinatio facta per plures Doctores famosos vniuersitatis Salmantinæ, præmissa diligenti, & exactissima discussione circa quæstionem sequentem.*

QVAERITVR vtrũ Minister Generalis, aut Prouincialis, seu Visitator, vel Commissarius Ord. Fratrum Minorum, habens curam Monialium S. Claræ, valeat quandam Monialẽ vnius Monasterij (secundum Regulam S. Claræ professam) ad aliud eiusdem Ordinis Monasteriũ, causa alicuius C grauis infirmitatis curandæ, licentiare. ¶ Et licèt dubia pro vtraq; parte altercata lucescunt clarius; redimendi tñ temporis gratia, nõ hinc inde altercabitur, sed negatiua, tamquã vera, apertis fundabitur iuribus, & rõnibus, modo sequenti. *Quæstio notabilis.* *Respõsio.*

¶ Et primo in Rubrica secunda eiusdẽ Regulæ continetur, prout suprapositum est, quòd Moniales illam vitam profitẽtes, firmiter teneantur manere in Clausura toto tempore vitæ suæ, præterquam si euenerint certi casus fortuiti, ibi exD preſsi, vt incendij, belli, & huiusmodi. Postèa, narratis fortuitis, excipit etiam alios non fortuitos, tenoris sequentis. Nisi fortè de mandato Cardinalis Romanæ Ecclesiæ, cui generaliter iste ordo à Sede Apostolica fuerit cõmissus, ad aliquem locum aliquando mitteretur causa plantandi, vel ædificandi eandem Religionem, vel reformandi aliquod Monasterium eiusdem Ordinis, seu causa regiminis, aut correctionis, aut alicuius valdè euidẽtis, & grauis dispendij euitandi, E &c. Cum ergo ad huiusmodi licentiam obtinendam requiratur mandatum Cardinalis, in præsentiarum Protectoris Ordinis, & dictus Reuerendus Pater Minister Prouincialis N. nec alius Frater officium Visitatoris exercens, non habeat mandatum, nisi solummodò de visitando, reformando, corrigendo, & castigando, non autẽ de licentiando. Igitur eam licentiare non potest. *Prima probatio.*

¶ Secundò, ad hoc quòd dictus Cardinalis Protector pos-

sit prædictam Monialem licentiare, oportet, vt sit adhuc in A
casibus superioribus sibi commissis. Sed grauiter infirmari, non est de casibus sibi commissis, ergo, &c. Et quòd non sit de eis, probatur; quia ibi sunt certi casus positi expressim, & nominatim, & in fine dicit; Vel alicuius valdè euidentis, & grauis dispendij euitandi. Et quòd non sit de expressè nominatis, patet, cùm iste casus inter Superiores nòn sit positus. Quod non veniat etiam appellatione valdè euidentis, & grauis dispendij euitandi (licet quilibet sani intellectus posset B
comprehendere) tamen probatur sic. Si hæc Monialis esset peste vulnerata, ne corrumperetur tota domus, videretur licentiari debere, extra Clausuram curanda, quod si non fieret videretur valdè euidens, & graue dispendium, quod vt euitaretur, deberet licentiari. Idem de notabili lepra, tali videlicet, quòd si esset persona secularis, iure posset extrahi de populo, & mitti ad domos in campis separatas. Vel (quod absit) de lepra, seu morbo morum. Et sic de alijs infirmita- C
tibus contagiosis, ex quibus toti Communitati, ex vnius infirmitate, posset venire corruptio. Sed de alijs infirmitatibus non contagiosis, quamquam dicatur, quòd locus est illi infirmitati contrarius, vel quòd aquæ sunt grossæ, vel similia; potest responderi, quòd si locus est humidus, habitet infirma in alto. Si valdè siccus, in inferioribus, & si aquæ sunt grossæ, coquantur. Et si non est copia Medicorū, sit contenta cum illis, vel illo, qui communiter sufficit ciuibus, & sic debet D
sufficere Religiosis, & similia. Vnde propter huiusmodi infirmitates, sic, vel sic curandas, nō potest vllo pacto dici, quòd admittitur, vel euitatur valdè euidens, & graue dispendium.

Nota. Ad quod ponderanda sunt verba, scilicet valdè euidentes, & graues; quia sunt duo termini, & copulatiuè positi, & ponūtur diuisim, ratione illius coniunctionis, &, iuxta ea quæ notantur in rubrica. ff. de iuris, & facti ignorantia. Et sic requiritur, quòd istud dispendium, non solùm sit valdè euidens, sed E
etiam quòd sit graue. Sed cum reuera, nec sit valdè euidens, nec graue, dico hoc, non respectu personæ, nā respectu personę benè potest esse valdè euidens, & graue; sed dico respectu Communitatis: quod debet sic considerari, ratione illius verbi (euitandi) quod de sui natura requirit duplices personas, scilicet personam, quæ euitetur, & personā à qua euitetur, vt patet per textum, & quæ ibi trahuntur, in c. Illud, de

A cleri excommunicati, Et in cap. Nulli. de sententia excōmunicationis, cum alijs multis iuribus, quæ ad præfatū propositum adduci possent, nisi ob prolixitatem vitandam. Igitur R. P. Minister Prouincialis, seu Visitator, prædictam Monialem licentiare non potest.

¶ Tertiò considerandū est, quòd Papa in omnibus locis Regulæ, vbi aliquid contra Clausuram exceptauit, siue in casibus fortuitis, siue non fortuitis, nunquam habuit considerationem ad aliquam personam particularē. Et est verisimile, imò iuridicū, quòd si voluisset, expressisset. Vnde cùm in omnibus suis exceptionibus Papa semper consuluit, & prouidit Communitati, benè colligitur, quòd voluit commoditatem Communitatis, aliquando præferri Clausuræ. Sed cùm nusquam in tota Regula reperiatur (nec etiam in vno tantūmodò casu) commoditati personæ particularis, sicut commoditati Communitatis consulere, vel prouidere, apertè patet, quòd commoditatem, seu consolationem personæ particularis, nullo pacto voluit præferri Clausuræ. Igitur Reuerendus Pater Minister Prouincialis, aut Visitator, seu Commissarius. N. nullatenus, absq; speciali licentia Sedis Apostolicę prædictam Monialem licentiare potest. — Tertia probatio.

¶ Præterea, & quartò, in dicta secūda Regula est quædam Rubrica, scilicet, duodecima, tenoris sequentis. De infirmis verò, cura, & diligentia maxima habeatur, & secundū quod possibile fuerit, & decuerit, tàm in cibarijs, quæ earū requirit infirmitas, quàm in alijs necessarijs in feruore charitatis benignè, ac sollicitè eis per oīa seruiatur. Quæ infirmæ proprium habeant lectum (si vnquam fieri potest) vbi à sanis maneant separatæ, ne illarum Ordinem valeant confundere, vel turbare. Ex qua Rubrica duo clarissimè colliguntur. Primū in fauorem proximi præcedentis fundamenti, scilicet, quòd adeò Communitatem, in sua spirituali sanitate, Papa cōseruare vult, quòd præcepit, vt Moniales corporaliter infirmæ taliter curentur, quòd sanas in diuinis beneplacitis vacantes, nullo modo valeant confundere, vel turbare. Et ita commoditatem communem semper considerauit, nunquam autē particularem. Secundum est, quod in hac Rubrica, Papa loquitur de grauibus infirmitatibus curādis, quod patet, quia dicit, quòd curentur maxima cura, & maxima diligentia, cū sollicitudine, & per oīa, & similia verba. Vnde sequitur eui- — Quarta probatio.

L 2 den-

denter, quod Summus Pontifex intellexit de grauibus infirmitatibus. Aliter enim esset minus proportionatum, referri ad infirmitates leues, sed ad graues, cùm secundum iura, & omnimodam veritatem, maxima maximis referantur. Et si prouidetur ad infirmitates graues curandas (quod negari non potest) clarè constat, quòd ille casus, scilicet, valdè euidentis, & grauis dispendij euitandi, non obtinet locum, nisi in infirmitatibus contagiosis, vt ante dictum est. Et sic dictus R. P. Mag. prædictam Monialem licentiare non potest. A B

Quinta probatio.

¶ Quintò, & finaliter, licet omnia supradicta non militarēt, quæ iuridicè militant, non curemus quærere multas disputationes, cùm excusari possunt; nam vbi est casus legis, non est quæstio iuris: vt in l. ancilla. C. de furtis. Textus est expressus in proposito in capi. vnico de statu regul. lib. 6. cuius verba talia sunt. Periculoso, & detestabili quarumdam Monialium, &c. Inferius sequitur, vbi facit. Sancimus vniuersas, & singulas Moniales præsentes, atq; futuras cuiuscunque Religionis sint, vel Ordinis, in quibuslibet mundi partibus existentes, sub perpetua in suis Monasterijs debere de cætero permanere Clausura. Ita quòd nulli earum Religionem tacitè, vel expressè professæ, sit, vel esse valeat, quacunq; ratione, vel causa (nisi fortè tanto, & tali morbo euidēter earum aliquam laborare constaret, quòd non posset cum alijs, absq; graui periculo, seu scandalo cōmorari) Monasteria ipsa deinceps egrediendi facultas. Ex quibus verbis clarè constat, licentiam huiusmodi, auctoritate Apostolica esse prohibitū. Nec obstat si aliquis dicat quòd potest intelligi, de excundo ad domos secularium (ne secularibus Moniales illecebris inuoluantur) & non ad aliud Monasterium, causa curandi, vel huiusmodi. Nam glo. non curat de similibus interpretationibus, sed intelligit textum istum de exitu simpliciter, & absolutè, dicens, quod nec ad aliud Monasterium causa curandi, vel huiusmodi, sed quòd sit in perpetua Clausura, prçterquā in duobus casibus, quos excipit, quorum noster nullus est. Igitur R. P. M. prædictam Monialem licentiare non potest, vt multipliciter, & euidenter probatum est per prædicta. C D E

Collectio.

¶ Ex prædictis infertur euidenter, quòd nullatenus potest aliquis prædictorum Prælatorum, absq; licentia Sedis Apostolicæ, mutare aliquam Monialem suæ curæ subiectam, de Monasterio in quo professa est, vel de alio, ad quod legitimè

trans-

A translata est aliud Monasterium, vt ibi habeat curam infirmarum; vel vt pulset organa; vel propter alias consimiles causas; nisi solùm pro causis expressis per Vrbanum, vt supra positum est.

ANNOTATIO CORDVBAE.

B *QVÒAD §. 1. vbi Collector dat duas rationes, quare Ecclesia potuit obligare Moniales ad Clausuram, cōtra ipsarum volūtatem; & inducere vitam strictiorem ipsis: notandum, quòd prima ratio videtur melior, vt habetur in Sum. Ang. tit. Religio. §. 29. & Silue. Religio. 6. q. 6.*

Quòad hoc sunt septem notanda, præcipuè quòad Clausuram Tertiariarum, in Cōgregatione viuentium secundum Regulam Leo. 10. vt hæc omnia notauit quidam pater satis in huiusmodi eruditus. Primò notandū, quòd illud Ius commune in cap. periculoso, de statu regul. lib. 6. non comprehendit Tertiarias, in communi viuentes, tria vota solemniter emittentes. Ratio, quia Regula sua per Leo. 10. ædita, & confirmata, post illud cā. concessit eis, quòd non teneātur ad Clausuram, nisi illæ, quæ Clausurā vouere voluerint, vt patet in earum dicta Regula, cap. vltimo. & similiter multæ aliæ Moniales aliorum Ordinum, vtpotè, Beati Bernardi, & Beati Benedicti, & aliæ huiusmodi. In hijs tēporibus, neq; vouent Clausuram, neq; ad eam vouendam tenentur, neq; per Ecclesiam, aut per Prælatos ad eam astringuntur vniuersaliter. Secundò notandum, quòd illæ Tertiariæ, quæ Clausuram vouere voluerint, tunc solùm tenebuntur eam seruare, eo modò, quoad se obligare intendebant, quando vouerunt absolutè, vel limitatè, vel in toto, vel in parte, & non aliter, nec amplius. Ratio, quia Votum nòn obligat vltra intentionem vouentis, ex quo est libera, & voluntaria promissio Deo facta, secundum cōmuniter doct. in 4. dist. 38. Videatur, si placet, Bonauent. ibidem: art. 1. q. 1. & Richar. art 2. q. 2. & c. Et ad id facit, cap. exijt de verb. sign. lib. 6. §. nos obscuritatē in vers. nisi professor huiusmodi, & c. & cap. licèt, extrà de voto, & ad id facit l. obligationum. l. 1. ff. de actionibus, & obligat. vbi dicitur quòd nō satis est dantis esse nummos, & fieri accipientis, vt obligatio nascatur; sed etiam hoc animo dari, & accipi, vt obligatio constituatur. Ideò tertiò notandum, quòd si in vouendo Clausuram eam absolutè vouerunt, nihil excipere intendentes, neq; exprimentes vllam limitationem, sed absolutè, sicut aliæ Moniales vouentes Clausuram, eam vouerunt, tunc intelligitur, quòd eam vouerunt; & tenentur seruare absolutè, sine exceptione alia, sicut & aliæ Moniales cōmuniter Clausuram vouentes, & seruan-

[Margin notes: Septem notanda quo ad Clausuram Tertiarium. — C 1. Not. — D 2. Not. — E 3. Not.]

tes ex Regula (excepto casu, ad curãdum infirmos, aut ipsis Tertiarijs vouentibus clausuram specialiter Regula concedit; De quo latius, infra in quintò notabili dicetur.) Et ratio huius tertij notabilis est duplex. Prima, quia verba absoluta sine exceptione intenta specialiter, aut expressa, sunt absolutè, & generaliter intelligenda, vt in cap. quoniã de coniugio leprosorum; & vbi ius non distinguit, nos distinguere nõ debemus, de maiori. & obedientia cap. Solitæ, & vt habetur extra, de decimis cap. ad audientiã. Itèm secunda ratio est, quia vt ait Vlpianus in l. semper in stipulationibus. ff. de reg. iur. si non apparet quid actum est, consequens est, vt id sequamur, quod in regione, in qua id actum est, frequentatur. Ex quibus verbis videtur, quòd votum clausuræ absolutè factũ à prædictis Tertiarijs, debet intelligi, & seruari secundum Ius cõmune, in d. cap. periculoso; vel vt cõmuniter seruatur ab alijs Monialibus, vouentes clausuram in eadem regione, maximè ab illis, quæ sub eadem obedientia viuunt: quales sunt Moniales S. Claræ, aut immaculatæ Conceptionis, in hijs partibus Hispaniæ, vbi sunt omnes prædictæ Religiosæ, de quibus tactum est. A B

Quartò notandum, quòd si aliqua Tertiaria nollet vouere Clausuram, & vellet esse religiosa, profitendo alia vota tantũ in Monasterio Tertiariarũ vouentium clausuram, non solùm potest non admitti, & non recipi, sed, & iã recepta potest. & debet expelli, si nollet expressè, & verè promittere Clausurã, sicut aliæ omnes communiter eiusdem Monasterij vouent: & si in professione, quando cum alijs tribus votis, vouit quidem expressè clausuram, sed fraudulenter, quia, scilicet, non intẽdebat verè ad Clausurãm, quam verbo tantũ vouebat, se obligare: tunc in foro conscientiæ, licèt ratione voti, quod non est, nõ teneatur ad Clausuram; tenetur tamen ratione scandali vitandi, & in foro exteriori ecclesiastico non credetur ei, quòd talem intentionem fraudulenter habuit contra verba expressa liberæ voluntatis, & cogetur ibi stare, & seruare Clausuram, quia in voto communi, intentio cuiuscunq; debet interpretari secũdùm communiter vouentes, & secundùm statuentes, aut secũdùm communitatem illam, vt communiter dicitur à Doctoribus de Religioso vouente alia tria vota communia religiosis. C D

Quòd si omninò pertinaciter, noluerit seruare cum alijs Clausuram, quam ipsa specialiter noluit, neq; intendit vouere expressè, aut in animo suo; tunc propter scandalum, & difformitatem vitandam, est repellenda, & eijcienda talis Tertiaria: nam eo ipso ostendit se nolle cũ alijs religiosè viuere eodem modo, sed vult esse singularis. & eandem terram eiusdem Monasterij seminare vult diuersis seminibus, & veste lana, & lino contexta indui, contra illud quòd misticè prohibetur Deut. 22. & tali potest dici illud Genes. 19. ingressus es vt aduena, nunquid vt indices? Ergo. E

Quin-

A *Quintò notandū, quòd prædictæ Tertiariæ absolutè vouentes Clausuram, quamuis eam teneant seruare sicut aliæ, vt dictum est in tertio notabili, tamen hoc non obstan. possunt egredi ad curandum infirmos, sicut moris est in eadem regione talibus Tertiarijs visitare, & curare infirmos. Ratio huius est, quia sua Regula per Leo. 10. cap. vltimo, id eis concedit specialiter, & expresse: ergo secundùm hanc exceptionem iuris, intelligitur suum votum etiam absolutè factum: notanter dictum est. (Sicut moris est ipsis in tali regione, &c.) Nam vbi non solent tales Tertiariæ visitare, & curare infirmos, quando non vouebant Clausuram, aut quando eam vouebant, iam non possent egredi ad talem visitationem, & curationem; quia Regula solùm id concedit pro illis partibus, vbi est talis consuetudo ipsis Tertiarijs. Notandum etiam, quòd adhuc in partibus vbi esset talis consuetudo, non possunt prædictæ Tertiariæ vouētes Clausuram, egredi ad alia negotia, principaliter sub prætextu egrediendi ad curandum infirmos, quia fraus, & dolus nemini patrocinatur, neque in foro Dei, nec Ecclesiæ, vt est regula iuris. Notandum etiam sextò, quòd adhuc in partibus, vbi esset talis consuetudo egrediendi ad visitandum infirmos, & cætera, posset Prælatus talem egressum eis prohibere, etiam si non vouissent Clausuram, & hoc, quando ipsi Prælato videretur, quòd talis egressus non expedit earum honestati, & Religionis reformationi, & alia causa rationabili suadente, sicut & eadem ratione, scilicet, Religionis, & honestatis debitæ obseruandæ Papa imposuit Clausuram obligatoriè omnibus Monialibus, in dicto Capitulo periculoso, de statu Regul. vt dicunt communiter Doctores ibidem, & sup. Collector tetigit post §. primum.* 5. Not. B 6. Not. C D

Notandum septimò, & finaliter, quòd ad famulos, seu alios seculares intrantes prædicta Monasteria Tertiariarum vouētium absolutè Clausuram, quòd tales seculares non possent ingredi, nec admitti intra prædicta Monasteria, nisi in casibus licitis, & necessarijs, quomodò, & in quibus de Iure communi, & Consuetudine approbata possent ingredi, & admitti ad alia Monasteria eiusdem regionis seruantia Clausuram, vt in tertiò notabili dictum est per easdem rationes. Maximè quia Moniales prædictæ per suum votum Clausuræ non possent deobligare alios ab eo, ad quod ex iure, seu aliundè obligantur, & secundum Regulam iuris. Accessorium, naturam sequitur principalis, & qui vult principale, ex consequenti vult, aut velle tenetur accessorium, de offic. delegat. capitulo, præterea in textu, & glossa, & Bonauentura in 4. dist. 38. artic. primo, & quæst. 1. 7. Not. Pro famulis. E

Nunc autem à iure prohibetur, ne ad Monasteria religiosarum quarumcunque vouentium Clausuram, ingrediantur, aut admittantur aliæ

personæ, nisi in casibus concessis vt dictum est, & patet in dicto Capitulo, periculoso: Et aliquando imponitur excommunicatio synodalis aliter intrantibus; vt patet de hoc in Siluestr. Titulo, Excommunicatio secundò, dub primò, post notabilia, quomodo quis incidat excommunicationem per Statuta synodalia, quoad prædictum ingressum Monasteriorum exēptorum; & insuper alia pœna pecuniaria imponitur, & corporalis. Ergo famuli, & alij non possunt intrare, nec admitti ad prædicta Monasteria, nisi vt dictum est. A

Quoad cætera f. 157. vbi Collector ponit casus, in quibus licitū est Monialibus S. Claræ egredi Clausuram; & tandem dicit, quòd in nullo casu incurrunt præfatæ Moniales S. Claræ excōmunicationem exeundo Clausuram, nisi quando irent ad Curiam Romanam vt habetur in 13. capitulo Regulæ ipsarum; vel quando apostatando dimitterent habitum, secundum Ius commune. Notandum, quòd ibi solùm loquitur, & est verum de Monialibus S. Claræ, non de alijs, nā Bonif. 9. fff. 120. statuit quòd Moniales S. Dominici exeuntes Clausuram, nisi secundum formam suarum Constitutionum, incurrerent excōicationem ipso facto, & similiter quoad alias, potest statui, & fortè alicubi particulariter statutum est per Papā, aut per Statuta Synodalia, aut Prouinc. aut per Cap. Gener. vel Prouinc. aut per Prælatos, de quibus omnibus, quia particularia sunt, nō potest haberi plena certitudo, nisi ab ipsis, ad quos ista pertinēt, seu quos tangunt. B C

Qū exeundo Moniales incurrent excōicatione.

Quoad f. 157. vbi ponitur determinatio in casu infirmitatis curandæ Moniales, an de licentia Prouinc. possit egredi Clausuram, &c.

Notandum, quòd determinatio Collectoris ibi posita, quæ etiam habetur. fff. 2. dub. 2. in decisionibus dubiorum, in Supplemento Ordinis, est tenenda. Quòd si contra eam arguatur, quòd cùm votum venit ad casum, seu Statum, in quo à principio voueri validè, aut licitè non poterat, iā ipsum Votum factum non obligat pro tunc, stante tali casu, vt est communis Regula Doctorum ex B. Thoma in 4. dist. 38. quæst. 3. in respons. ad primum: & concordat ratio aperta ad id, vt communiter adducitur à Doctoribus, quæ pro nunc supponatur: & concordat Regula Iuris, quòd lex, seu dispositio, seu votum, cùm venit ad casum in quo incipi non poterat, non tenet. Sed votum Clausuræ non valeret in casu grauis infirmitatis imminentis ex talis voti obseruantia, seu emissione; vt probatur infra in fine, ergo ipsum votum iam factum de Clausura, non tenet, vel saltèm, nō obligat inuitam Monialem, in casu quo ex infirmitate diceretur à Medicis, quòd probabiliter speratur mors de longinquo, aut imminet incurabilitas illius infirmitatis, si non exit indè, ergo etiam de licentia petita, licet non obtenta à Ministro Prouinciali, possunt Moniales in tali casu exire Clausuram, pro curanda infirmitate, &c. D E

Votum qñ obligat.

A Respondeo dupliciter, vno modo, ad maiorem dico, quòd illa maxima solùm est vera, in votis propriè dictis, in quibus; scilicet, soli Deo acquiritur obligatio. Nunc autem in professione, seu voto solemni fit obligatio, non solùm Deo, sed homini, scilicet, Prælatis, seu Ecclesiæ: ergo non procedit ratio, vt sup. cap. 2. q. 6. in Respon. ad tertium argumentum habetur.

Item, secundo modo respondeo (etiam si concedatur illa maior) negando illam minorem; & ratio est, quia supposito (secundum communiter doct.) quòd licitum est, licèt non necessarium, obseruare rigorem abstinentiæ, seu continentiæ, seu virtutem quamlibet heroicam procurare, per aliqua exercitia aliàs licita; quamuis ex tali obseruantia, seu exercitio rigoroso incurratur aliqua pœna, ægritudo, seu continuetur infirmitas, & abbreuietur vita; non tamen notabiliter, & sensibiliter: & dummodò per ea exercitia non retrahatur, seu impediatur notabiliter ab alijs, quæ sibi necessariò, secundùm suum statum, incumbunt facienda. vt de hijs latè Gerson. Alphab. 39. littera K. m. &c. intract. ar. Carthusien. licitè abstineant à carnibus; & latius Mart. de temperantia, q. 39. Quo supposito, iam eadem ratione patet, licitum esse, antè votum factum seruare Clausuram, tanquàm abstinentiam quandam, seu exercitium ex zelo virtutis, & propter cauendam occasionem peccati, &c. etiam in casu, quo, ex tali obseruantia, incurritur infirmitas, seu infirmitatis incurabilitas, & vitæ abbreuiatio, ex quo talis abbreuiatio non est notabilis, nec sensibilis, nec per talem infirmitatem ex Clausuræ obseruantia prouenientem, tollitur, aut impeditur puritas animæ, aut debita obedientia ad Deum, nec impeditur, quin possit virtuosè agere contemplando, orando, vel aliàs vt possit, & vt tenetur, cum tali dispositione corporalis infirmitatis existen. vel saltèm virtuosè pati. Virtus enim in infirmitate perficitur. 2. Corinth. 12. & quidem si talis vult, potest sic virtuosè agere, vt potest orando &c. & patienter ferre infirmitatē, & alia, ad verba inde sequentia. Iam ex hijs patet ratio negandi minorem suprapositam in argumento; & similiter patet ratio probati intenti, determinatum à Collectore. Nam votum benè cadit; imò & propriè cadit, & specialiter super id, quod est licitum, & super erogatorium, aut heroicum quomodocunque. Patet secundùm Beatū Thom. vbi sup. secundùm communiter Docto. & tale votum iam factum, erit obligatorium, vt patet. Sed votum de Clausura, etiam in casu supradicto, est huiusmodi, quia, scilicet, est de re licita, & super erogatoria &c. vt patet ex dictis: ergo potest licitè fieri in tali casu, iam factum obligatorium: & ergo determinatio Collectoris vera. Nec obstat dicere pro probatione minoris suprapositæ, quòd talis Monialis infirma propter Clausuram, iam nil boni agere potest, & est omnibus Monialibus suæ domus onero-

onerosa, odiosa, &c. Sicq; videtur contra virtutem manere ibi cum tali infirmitate propter Clausuram, & per consequens, Clausura talis videtur contra virtutem in tali casu, & illicita: quia respondeo, quòd si ipsa Monialis infirma in casu prædicto vult, potest virtuosè agere orando, contemplando, & alio modo, vt commodè potest in tali infirmitate: nec ad aliud tenetur. Potest etiam virtuosè operari per patientiam, vt dictũ est, & ex quo iam fecit votum de Clausura seruanda, tenetur eam seruare, sicut dictum est, vt ius disponit, & tenetur se disponere ad virtuosè agendũ, & patiendum vt oportet, & vt diximus: secus si ex tali obseruantia Clausuræ imminet notabilis, & sensibilis vitæ abbreuiatio, seu mors, aut rationis læsio, aut indispositio ad animæ puritatem habendam, ita quòd non nisi per exitum Clausuræ posset remediari; tunc enim non teneretur ad Clausuram, vt dictum est, & hoc tantùm probat argumẽtum, & nil aliud, vt etiam habet Gers. vbi sup. littera f. alph. 39. & Martinus. vbi supra, quæst. 38. 39. A B

CAPVCCINI ANNOTATIO. C

In §. 1.

Verba Cõcil.

CONC. Trid. sess. 25. cap. 5. tit. de Regul. confirmando Constit. Bon. 8. sup. §. 1. positam, mandat Episcopis, vt in omnibus Monasterijs sibi subiectis ordinaria, in alijs verò Sedis Apostolicæ authoritate, Clausura Sancti Monialium vbi violata fuerit, diligenter restitui, & vbi inuiolata est, conseruari maximè procurent; atq; contradictores per Censuras Ecclesiasticas compescentes, Inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

Nemini autem Sancti Monialium liceat, post professionem exire à Monasterio, etiam ad breue tempus, quocunq; prætextu, nisi ex aliqua legitima causa ab Episcopo approbanda: indultis quibuscunq;, & Priuilegijs non obstantibus: & Pius V. in Const. 8. circa pastoralis, ann. 1566. edita, confirmando etiam præfatam Const. Bonif. 8. & Conc. Trid. Decretum, statuit, quòd si aliquæ Moniales forsan reperiantur, quæ consuetudine etiam immemorabili, aut instituto, vel fundatione Regulæ suæ fretæ, animo obstinato, huic Clausuræ resistant; Ordinarij, vnà cum Superioribus earum, omnibus iuris, & facti remedijs, compellant easdem, tanquam rebelles, & incorrigibiles, ad præcisè subeundam dictam Clausurã, & perpetuò obseruandam. Mulieres quoq;, quæ Tertiariæ, seu de pœnitentia dicuntur, cuiuscunq; fuerit Ordinis in Congregatione viuentes, si & ipsæ professæ fuerint, ita vt sollemne votum emiserint, ad Clausuram eandem ipsæ teneantur; quod si votum sollemne non emiserint, Ordinarij, vnà cum Superioribus persuadere studeant, vt illud emittant, ac post D E

Tertiariæ.

A *post eiusdem Clausuræ se subiciant, aliàs autem omnino minimè recipiantur.*

Idem Pius V. in Cõst. 100. Decori, & honestati, &c. ann. 1569. edita, ait. Vnde nos inhærentes Decreto Sacri Conc. Trid. de Clausura Monial. disponenti, ac alijs nostris litteris super huiusmodi Clausura editis adijcientes, volumus, & ordinamus, nulli Abbatissarum, Priorissarum, aliarumuè Monialium quorumcunq; Ordinum, de cæterò etiam infirmitatis, seu aliorum Monasteriorum etiã eis subiectorum, aut domorum, vel parentũ B *visitandorum, aliauè occasione, nisi ex causa magni incendij, vel infirmitatis Lepræ, aut Epidimiæ: quæ tamẽ infirmitas, præter alios Ordinum Superiores, quibus curam Monasteriorum incumberet; etiam per Episcopũ, seu alium loci Ordinarium etiã si prædicta Monasteria ab Episcoporum, & Ordinariorum iurisdictione excẽpta esse reperiantur, cognita, & expressè in scriptis approbata sit, à Monasterijs præfatis exire; sed nec in prædictis casibus, extra illa, nisi ad necessarium tempus stare licere: aliter autem, quàm vt præfertur egredientes, seu licentiam exeundi quo-* C *modocunque concedentes, nec non comitantes; ac illarum receptatrices personas, siue Laicas, vel Seculares, aut Ecclesiasticas, consanguineas, vel non; excommunicationis maioris latæ sententiæ vinculo, statim eo ipso, absq; aliqua declaratione subiacere: à quo præter quàm à Romano Pontifice, nisi in mortis articulo absolui nequeant: & insuper tam egressas, quàm Præsidentes, & alios Superiores prædictos eis licentiam huiusmodi concedentes, dignitatibus, officijs, & administrationibus per eas, & eos, tunc obtentis priuamus, & ad obtenta, & alia imposterum obtinenda* D *inhabiles.*

Excommunicatus latæ sententiæ.

Notandum 1. quòd Greg. 13. in Const. 13. Deo Sacris, ann. 1572. declarauit nullis Monialibus, etiam Tertiarijs, habere hostium, per quod ex Monasterio introiri possit ipsarum Monialium Ecclesiam exteriorem, in quam secularibus ad missas, & diuina officia patere solet accessus, sed omnino muro obstruendum.

Neque itidem licere egredi à ianua Monasterij, quæ esset pro Clausura ipsius Monasterij, etiam ad claudendum aliam vlteriorem Ianuam E *qua patere solet additus secularibus venientibus, vel ad rotam, vel ad crates, seu loca colloquijs destinata, quæ vulgo parlatoria vocantur, vel ad pulsandum ipsam ianuam Clausuræ; quæ loca, cùm saltem pro causis prædictis patere soleant Secularibus, extra Clausuram Monasterij censeri debet, etiam quo tempore clausa sunt.*

Notabilium 2. quòd secundùm dispositionem Pij V. in Const. 100. supra posita, adhoc, vt aliqua Monialis possit Monasterij Clausuram, propter infirmitatem aliquam illarum exire, oportet, vt Superioris earum &

Epi-

Episcopi cognitio, ac approbatio in scriptis simul concurrant, adèo quòd vna sine alia non sufficeret. vt ex verbis ipsis clarè constat. Ex Conc. autem Trid. sufficiebat Episcopi tantùm approbatio, dum dicitur ibi; Nisi ex aliqua legitima causa ab Episcopo approbata. A

De excommunicatione autem quā ipso facto incurrerent, tàm ingredientes Clausuram Monialium, quàm Moniales id permittentes; plenius infra dicemus in verbo, Ingredi Monasteria.

COMMISSARIVS. B

1 De Commissario Generali. LEO 10. statuit, vt quando Generalis Minister electus fuerit de Cismótanis, instituat in partibus Vltramontanis, vnum Generalem Commissarium, ab eisdem vltramontanis Fratribus eligendum; cui Minister Generalis, super præfatos Fratres vltramontanos, vices suas committat, prout Capitulo Generali expedire videbitur. Itá tamen, quòd Commissarius præfato Ministro Generali omnimodè subijciatur, vt cæteri dicti Ordinis Prælati subijciuntur, ac illi per omnia, secundum Regulam, obedire teneatur. Dùm verò Minister Generalis fuerit ex vltramótanis Fratribus electus, tunc pariformiter Cõmissariũ Generalem cismontanum instituere debet; pari modo, quo de vltramontano Commissario superiùs dictum & statutum est. Qui quidem Commissarius Generalis per triennium solùm, Generalis commissionis fungetur officio. Quo triennio elapso, nouus Commissarius, per Ministrum Generalem, in Capitulo generali vt supra eligendus (secundum quod vltramontanis, vel cismontanis, de Commissario fuerit prouidendum) institui debeat. B. ffo. 29. conce. 95. C D

2 ¶ IDEM Leo statuit, quòd Minister Generalis in partibus, in quibus suis sex annis fuerit, & ad alias partes se cõferre voluerit, pro eo tempore, quo absens fuerit, Commissarium, loco sui, de consilio, & assensu Diffinitorum Capituli Generalis duntaxat, relinquere possit. B. ffo. 29. conce. 95. E

¶ IDEM Leo statuit, quòd Visitatores Monialium Sanctæ Claræ antea appellati, nuncupentur Commissarij, prout habetur infra, Moniales. §. vltimo.

3 ¶ IDEM Leo fecit quoddam decretum aduersus Commissarios Cruciatæ, prout habetur in dictione Cruciata. §. 4.

Collector. ¶ Quia circa auctoritatem Commissarij Generalis præfati,

nonnulla

A nonnulla orta sunt dubia scitu digna, quæ in vniuersitate Salmantina per plures iurisperitos discussa, decisa sunt, idcirco huiusinodi dubia, cum suis decisionibus, hic inserere visum est.

PRIMVM dubium, vtrum præfata Bulla vnionis stante, sit censendum, quòd Commissarius Generalis sit Ordinarius iudex, & Prælatus Fratrum Minorum cismontanorũ, aut delegatus? Ad hoc respondetur, quòd Commissarius Ge- Primũ dubium.
B neralis (de quo in Bulla prædicta) habet potestatem delegatam, & non ordinariam; quia Delegatus dicitur, qui gerit vices alterius, vt notatur in Rubrica. de offi. dele. & in l. 1. ff. de officio eius, cui mandata est iurisdictio. Sed talis est hic Cõmissarius, vt patet ex prædicta Bulla. §. Verùm, ibi Minister Generalis instituet vnum Generalem Commissarium, cui vices suas committat.

¶ Nec obstat Regula tradita per glo. & Doctores in c. Cum
C ab Ecclesiarum Prælatis. de offi. ordi. cum sua materia, & cũ multis theoricis Doctorum, quæ in contrarium videntur facere; quia illa applicari ad hunc casum nequeunt. Quòd patet ex duplici capite.

¶ Primum, quia illa Regula, cum omnibus pro ea adductis, loquitur in electo ab vniuersitate, vt ibi dicitur. Sed hoc non est in casu nostro, quia omnes Fratres Minores, tam cismontani, quàm vltramontani simul, faciunt vnum collegium, seu
D vniuersitatem. Cismontani autem tantùm, vel vltramontani tantùm, nec faciũt collegium, nec vniuersitatem, post præfatam Bullam vnionis, quæ eos omnes facit vnum corpus. Ergo sequitur, quòd Regula prædicta non habet locum in hoc casu. Vnde resultat quod in Bulla dicitur, quòd iste Commissarius eligatur: non potest dici vera, & propria electio, cum non fiat à Collegio, vel ab Vniuersitate; sed à parte Collegij, seu à quibusdam particularibus, pro vtilitate, & commodo, eos particulariter tangente. Ideò verbum (eligendũ)
E positum in dicto §. Verum, non sapit electionem iuridicam, & Canonicam, vt in Titulo, de electione; sed sapit quendam consensum, aut approbationem illorum, quibus præponitur. Fuit enim visum vtile concedere prædictum Commissarium, propter latitudinem Ordinis. Fuit etiam visum vtile, quòd talis Commissarius daretur ad beneplacitum, & consolationem eorum, quibus dabatur. Ideo fuit illis concessum, vt eligerent,

gerent, idest, pro voluntate, & consolatione sua, in illum con- A
sentirent. Argumento. c. Super quæstionum. §. Verum. de offi.
dele. Quinimò posito, quòd esset electio vera, non sequitur
conclusio, scilicet, quòd iste Commissarius sit Ordinarius,
vt patet ex eo, quòd hic statim sequitur, scilicet, secūdū caput.

¶ Secundò in casu Regulæ supradictæ, duo tantùm requirun-
tur ad consequendam ordinariam, scilicet, electio Collegij, &
confirmatio Superioris. Et statim electus, & confirmatus cō-
sequitur iurisdictionem legis, ministerio, & operatione. Nec B
est opus alia commissione hominis, vt in c. Transmissam, de
electione. Vnde hæc iurisdictio dicitur ordinaria, quia con-
ceditur à lege. Tamen in casu nostro, hic Commissarius non
consequitur iurisdictionem, ex duobus supradictis, scilicet,
electione, & confirmatione; sed necessarium est tertium, sci-
licet, quòd Minister Generalis committat illi vices suas, vt
Bulla ipsa disponit. Itaq; iurisdictionem recipit ab homine,
vices suas committente, & non à lege ministrante, seu operan- C
te. Ergo sequitur, ꝙ est Delegatus, & non Ordinarius. ¶ Sed
adhuc posset aliquis opponere dicēdo, ꝙ sit Ordinarius, sicut
Vicarius gñalis Epi, qui licet recipiat iurisdictionem ex com-
missione; tñ dicitur Ordinarā habere iurisdictionē, per glo. in
c. 2. de officio vicarij. lib. 6. cum similibus. Sic iste Generalis
Commissarius, quamuis recipiat commissionem Generalis
Ministri, videtur, quòd eius iurisdictio sit Ordinaria. Ad hoc
respondetur, quòd illud est verum in Vicario Generali, non D
autem in eo, qui ponitur in certa parte Diœcesis, qui dicitur
Foraneus; qui non habet ordinariam, sed delegatam: per glo.
& Doctores in Clementina, Et si principalis, de Rescriptis, cū
similibus. Cui videtur similis iste Commissarius, qui non Ge-
neraliter in toto Generalatu, sed in parte constituitur. Vi-
demus etiam insuper, quòd illum iura vocant Officialē, hunc
vero Papa, in Bulla vnionis, Commissarium appellat. Ergo iu-
risdictio huius, non debet dici Ordinaria, sed delegata. E

¶ Nec videtur obstare capitulum, Qui in plerisque. de offi.
ordi. quia glo. ibi dicit, & Doctores, quòd vterq;, tam maior,
quàm minor debet esse Episcopus, & consecratus, & sic quòad
dignitatem æqualis. Hic verò primus est Minister, secundus
vero non, sed Commissarius, quod fortè non vacat misterio,
vt, scilicet, sit eadem æqualitas iurisdictionis in vtroq;, scili-
cet, Ordinaria, vbi est eadem æqualitas dignitatis in vtroq;,
scili-

A ſcilicet, Epiſcopalis. In hoc verò ſimiliter, cùm non ſit eadem æqualitas in dignitate, quia vnus eſt Miniſter, & alter Commiſſarius, quid mirum, quòd non ſit eadem æqualitas in iuriſdictione, imò quòd vna ſit Ordinaria, & altera delegata: Vnde glo. ibi dicit, quòd ille minor Epiſcopus, erit ſuffraganeus alterius. Quæ ſuffraganeitas, ſi verè & propriè accipiatur; vt eſt in Epiſcopis ſuffraganeis Archiepiſcopis; neceſſariò ſequitur, quòd ille debet habere Ordinariam iuriſdictionem, cum B ſecundum hoc, alter Epiſcopus de prima inſtantia ſe intromittere non poteſt, in tangentibus ſubditos iſtius minoris Epiſcopi. Vnde oportet, quòd hic minor Epiſcopus habeat immediatè Ordinariam iuriſdictionem. Nec videtur vacare miſterio, quòd Papa in Bulla ſua, eum appellat Commiſſarium, quod de ſui natura, & propria ſignificatione ſapit delegationem. In prædicta verò Decretali, Quoniam in pleriſq;, vocat illum Præſulem, quod ſapit dignitatem, & Ordinariam C iuriſdictionem, vt de Vicario Epiſcopi dictum eſt.

SECVNDVM dubium, an Miniſter Generalis poſsit admouere hunc Commiſſarium ſine crimine, vel cauſa? Ad quod reſpondetur, quòd non; quia Bulla vult eſſe prædictum Commiſſarium per triennium, vnde oportet quòd ſit. Sed alius ſubſtitui non poteſt, niſi in Capitulo Generali. Nec Miniſter poteſt aliter ponere alium. Vnde cum oporteat, quòd ſit Commiſſarius, & iſto amoto, non poteſt alius poni; ſequi-D tur quòd iſte non poteſt remoueri. Et ex prædictis in prima quæſtione, videntur excluſa omnia fundamenta, quæ in contrarium adduci poſſent. Secundum dubium.

TERTIVM dubium, vtrum Miniſter Generalis poſsit diminuere, ſeu limitare poteſtatem dicti Commiſſarij, vel in aliquo alterare? Ad hoc videtur dicendum, quòd Miniſter Generalis liberè poteſt limitare, ac reſtringere poteſtatem ſui Commiſſarij. Ad quod probandum, fiat fundamen-E tum ex tribus conſiderationibus. Tertiũ dubium.

¶ Prima conſideratio, quòd Miniſter Generalis, cum ſit Iudex Ordinarius omnium Fratrum Minorum, iure ſuo, & ex iure communi, poterat facere Commiſſarium, & Commiſſarios Generales, & ſpeciales, cum commiſsione plenaria, vel limitata, vt ſibi placuiſſet. Sed poſt hoc ius commune, ſuperuenit Bulla Leonis, exorbitans ab illo iure communi, & reſtringens hanc poteſtatem in modo cõſtituendi, ſcilicet, quòd fiat

per

per electionem. Et hæc sit prima consideratio. A

¶ Secunda consideratio sit, quòd licèt fateamur, quòd indefinita legis, æquipolleat vniuersali, in propria, seu in stricta significatione: & sic verbum, Vices, indefinitè prolatum, propriè intelligendo, vel strictè, significat omnes vices; non potest tamen negari, quòd verificetur in aliquibus vicibus: licèt aliquibus detractis, saltem in larga significatione: cum pluralis loquutio duorum numero sit contenta, vt dicit Regula iuris.

B ¶ Tertia consideratio est, quòd dispositio odiosa: & de sui natura restringibilis, vt est statutum, extenditur ad latam significationem, ad euitandum correctionem iuris communis. Textus valde singularis est, & ibi Abbas, in c. Cum dilectus, de consuetudine. Ex quibus considerationibus concludi videtur necessariò, quòd cùm dicta Bulla sit exorbitans, & odiosa, debet extendi ad latam significationem, vt minus deroget prædicto iuri communi. Et sic verificatur in vicibus, licèt nō vniuersaliter. Præterea in commissionibus iurisdictionis factis per Ordinarium, reperimus expressum, quòd indefinita verificetur detractis aliquibus. tex. est in capi. secundo, & vltimo de Officio Vicarij lib. 6. Sed talis est hic, quia committēs, est Ordinarius, scilicet, Minister Generalis. Imò, & fortius tenendo, quòd iste Commissarius habeat potestatem delegatā, vt supra probatum est, quæ odiosa est; & Officialis seu Vicarius Episcopi habeat Ordinariam, quæ fauorabilis est. De quo Vicario, & Officiali loquuntur illa iura de Officio Vicarij, supra allegata. Vnde si Vicario, seu Officiali Episcopi, in quem transit Ordinaria iurisdictio, quę est fauorabilis, habet locum, quòd indefinita verificatur detractis aliquibus, multò fortius verificabitur in eo, in quem transit iurisdictio delegata, quæ est odiosa. Et quòd iurisdictio Ordinaria sit fauorabilis, & delegata odiosa, dicit hoc glo. in cap. 1. de rescriptis, lib. 6.

C D E

¶ Et non videtur obstare supradictis, quod in contrarium dicitur, scilicet, quòd indefinita æquipollet vniuersali, nam huic, iam ex supradictis, patet responsio.

¶ Nec etiam videtur obstare quod dicitur, quòd Minister Generalis committit coactus; quia similiter Episcopus ponit coactus Vicarium Generalem in Episcopatu, vt patet per Abbatem in cap. Quoniam in plerisque, de offi. ordi. & in

iuribus

A iuribus per eum ibi allegatis. Sed quis dubitat, quòd possit Episcopus sibi retinere aliquos casus? Vnde ibi habemus instantiam. Præsertim, quia ille Episcopus cogitur à iure communi, hic vero, scilicet, Minister Generalis, cogitur per Bullam exorbitantem à iure communi.

¶ Non videtur etiam obstare. cap. Quoniam in plerisque, de offic. ordi. etiam præsupposito dicto Cardinalatu, qui ibi allegatur in contrarium, si, vt supradixi, ille est propriè suffraganeus maioris Episcopi. Quo casu (vt iam dixi) est ne-
B cessariò concludendum, quòd maior Episcopus, non potest se intromittere de prima instantia inter subditos minoris Episcopi. Præterea, ille casus videtur valde alienus, & diuersus ab isto nostro; quia ibi non solùm lingua erat diuersa, sed etiam sub vna fide, ritus, & mores erant diuersi in sacramentis, & diuinis; vnde facile posset scandalum generari, si in aliquibus oporteret eos recurrere ad alium, in tam
C grauibus, & ponderosis, contra suos mores & ritus. In casu vero nostro, in sacramentorum, & diuinorum celebratione, & huiusmodi grauibus, nulla est differentia inter cismontanos, & vltramontanos; cùm ex regula, & voto, vniformiter omnes teneantur sequi Romanam Ecclesiam, & Priuilegia eadem sint vtrisque concessa. Itaque differentia potest remanere, non in votis, non in regula, non in diuinis officijs, non in sacramentis, non in ritibus, & moribus eorum,
D nec in aliquibus essentialibus, & grauibus, aut ponderosis, sed in aliquibus leuibus cæremonijs. Vnde ex reseruatione aliquorum, non est de quo teneatur scandalum, vel repugnãtia. Data ergo dissimilitudine, videtur cessare argumentum. Hanc differentiam, vel casus diuersitatem confirmat prædicta Bulla in præallegato. §. Verùm. vbi expressè dicitur, quòd hic Commissarius datur propter latitudinem Ordinis, quia vnus non videbatur posse sufficere. Non autem propter va-
E rietatem morum, vel rituum circa diuina, & sacramenta. In prædicta verò Decretali, quoniam in plerisque, totum econtra, quia ibi non erat latitudo, sed propter rituum, & morum varietatem in essentialibus, ex quorum non obseruatione possent facilè illi scandalizari.

¶ Supradictis tamen omnibus, & alijs pluribus, quæ dici possent, omissis, huic quæstioni finem ponit eadem Bulla in dicto §. Verùm, cuius talia sunt verba. Cui Minister Genera-

M lis

lis vices ſuas committat, prout Capitulo Generali expedire videbitur. In quibus verbis tria videntur ponderanda. A
Primum hoc verbum, Videbitur, quod ſapit arbitrium rationabiliter regulatum, ſic iura, & doctores ſæpe dicunt. Vnde patet, quòd hæc poteſtas committenda Generali Commiſſario, debet prius moderari per Capitulum Generale, ſecundum arbitrium rationabiliter, & iuridicè regulatum. Secundum ponderandum eſt, quòd hoc Decretum, ſeu Arbitrium, debet præcedere commisſionem de neceſſitate, ad ſui validitatem. Tertium eſt, quòd hæc verba vel important ampliationem, vel diminutionem. Ampliationem non important, quia vltra totum nihil poſſunt ampliare. Ergo ſequitur, quòd important diminutionem. Ex primo, & vltimo iſtorum reſultat, quòd Commisſio, quæ fit prædicto Commiſſario Generali, poteſt eſſe limitata, & reſtricta. Ex ſecundo reſultat, quòd prædictum Arbitrium, vel determinatio, debet præcedere Commisſionem, aliàs eſt inutilis, ſaltèm quatenus aſſumit vires à Bulla. B C

¶ Concluditur itaque, quòd aut Commisſionem factam huic Commiſſario Generali præcedit prædicta modificatio, decretum, vel arbitrium Capituli Generalis, aut non. Si præcedit, valet Commisſio cum ſuis limitationibus, & reſtrictionibus ibi factis. Si non præcedit, non valet Commisſio, quatenus aſſumit vires à Bulla. Si autem aſſumit vires extra Bullam, puta ex iure communi, quo iure (vt ſupra dictum eſt) prius poterat Generalis Miniſter facere Commiſſarium, tunc nulli dubium, quòd poſſet mutare, & reſtringere ad libitum eum, & poſſet totaliter reuocare. Et ſic manet tertium dubium luculenter diſcuſſum. D

Quartum dubium.

QVARTVM dubium eſt, an Generalis Miniſter posſit mittere Commiſſarium Generalem, ſicut primum, qui erat per electionem? Reſpondetur, quòd non poteſt mittere talem ſecundum Commiſſarium, qui concurrat cum primo, quia ſtante Bulla præfata, vnus tantùm debet eſſe Commiſſarius Generalis, & ſub certo modo, & forma poſitus. Ergo nec poteſt dari ſecundus, nec niſi ſub illo modo, & in Capitulo Generali, vt prædictum eſt. E

Quintum dubium.

QVINTVM dubium, vtrum ſaltem posſit Miniſter Generalis mittere aliquos Commiſſarios ſpeciales, ad aliquas ſpeciales Prouincias, vel pro particulari negocio?

Reſpon-

A Reſpondetur, quòd hæc quæſtio poteſt capi dupliciter. Aut enim Commiſſarius ſpecialis mittitur, pro aliqua Prouincia, aut Cuſtodia, vel Conuentu, excluſa omnino poteſtate Commiſſarij Generalis, quò ad illam Prouinciam, vel Cuſtodiam, vel Cōuentum. Aut mittitur ſpecialiter ad aliquam cauſam, ſeu cauſas, in cæteris tamen remanente poteſtate Commiſſarij Generalis, in eadem Prouincia, Cuſtodia, vel Cōuentu. In primo caſu, vel primo modo, videtur quòd non poſ-
B ſet facere, præſuppoſito, quòd Commiſſarius Generalis fuit inſtitutus auctoritate Bullæ, & præcedente arbitrio, & determinatione Capituli Generalis, vt ſuperius dictum eſt.

¶ Ratio huius eſt, quia tot tales ſpeciales Commiſſarios poſſet facere, quòd ſubtraheret Commiſſario Generali paulatim totam Cōmisſionem, vel magnam eius partem; vnde poſſet fieri fraus legi. Hoc tamen eſt intelligendum verum, præterquam ſi tali Prouinciæ, Cuſtodiæ, vel Conuentui eſſet vtile
C prouidere de tali Commiſſario ſpeciali; vt quia Cōmiſſarius Generalis eſſet negligens, aut ſuſpectus, aut aliàs inſufficiens illi Prouinciæ, Cuſtodię, vel Conuentui.

¶ Fundamentum huius eſt, quia lex extenditur, & reſtringitur ad terminos ſuæ rationis, vt eſt notisſimum in iure. Ratio autem, quia fuit in Bulla prouiſum de iſto Generali Commiſſario, nec fuit fauor iſtius Miniſtri, nec Generalis Commiſſarij, ſed ſubditorum; vt patet in Bulla, ſcilicet, propter vti-
D litatem eorum, ne debito remige fraudarentur. Ergo in tantum impedietur Miniſter Generalis dare ſpecialem Commiſſarium, inquantum maior vtilitas non poſtulauerit; quia lex vltra non trahitur, cum iſta fuerit ratio eius; præſertim in derogatione iuris alterius, ſcilicet, Miniſtri Generalis, cui per Bullam aufertur libera poteſtas dandi Commiſſarium ad libitum ſuum, vt proprio iure facere poterat. Et quod in fauorem Fratrum inductum eſt, non debet retorqueri in eorum
E damnum, & odium, vt dicit Regula iuris. Cùm ergo in fauorem Fratrum, & propter eorum vtilitatem ſit inducta inſtitutio huius Commiſſarij Generalis, non debet per eam impediri ſpecialis datio, vel inſtitutio Commiſſarij, vbi, & quando fuerit vtilius. ¶ Præterea, ſi Legatus generalis, & cauſa nouiter orta, vel antiqua nouiter reuelata, poteſt prohibere Delegatum ſpecialem, datum non à ſe, ſed à Papa, vt in l. Si hominem. ff. mandati, & ibi Barto. & Abbas in cap. Studuiſti.

de offi. lega. & in alijs locis, quamuis prædictus Delegatus A
est maior illo, in causa sibi commissa, quanto ergò fortius
poterit Generalis Minister ex aliqua ex supradictis causis,
vel alia iusta nouiter orta, prohibere prædictum Commissarium
quòad vnam Prouinciam, Custodiam, vel Conuentum,
cùm sit eius Superior?

¶ In secundo verò casu, quando, scilicet, Commissarius specialis
mittitur ad causam, vel causas speciales in certis rebus,
remanente potestate eiusdem Commissarij Generalis in B
eadem Prouincia, Custodia, vel Conuentu, videtur, quòd
possit mittere Commissarios speciales, etiam sine aliqua causa
de prædictis, vel necessitate. Ratio huius est, quia Minister
Generalis, eo ipso, quòd eligitur ab vniuersitate Fratrum,
& confirmatur, consequitur Ordinariam iurisdictionem,
per notata. in c. Cùm ab Ecclesiarum. de offi. ordi. Ratione
cuius Ordinariæ iurisdictionis, potest dare Commissarios
tam Generales, quàm particulares: vt. C. Qui pro sua C
iurisdictione. l. vna cum similibus. Hæc autem potestas dandi
Commissarios, fuit ei limitata in vna specie Commissariorum,
scilicet, in Generalibus, quòd non posset dare nisi vnum,
& sub certa forma, vt patet in Bulla. De alia vero specie, scilicet,
specialium Commissariorum, nihil Bulla disponit; vnde relinquit
dispositioni iuris. iuxta. l. Commodissime. ff. de liberis,
& posthumis. cum similibus. Et à iure antiquo eatenus
intelligitur esse recessum per ius nouum, quatenus in iure
nouo exprimitur, & non amplius. vt in l. Sancimus. C. de testamentis, D
cum similibus. Imò amplius secundum intellectum
Bullæ, qui videtur magis licere, & rationi consonum, rectè
intuenti. Non enim tàm voluit Bulla ponere frænum Generali
Ministro super institutionem Commissarij, quàm eum
ad instituendum, & ponendum illum, calcaribus stimulare,
& compellere. Declaratur sic. Quia fortè Generalis nimis
confidens de se, vellet solus portare totum onus regiminis, & E
gubernationis, & nollet secum sumere alium adiutorem, scilicet,
facere Commissarium, cùm esset in sua libertate ponere,
vel non ponere; quod fuisset in magnum detrimentum Religionis,
propter ipsius latitudinem: ideò Papa videns commodum,
& incommodum Ordinis, voluit imponere necessitatem
ponendi saltem vnum Commissarium Generalem. Vt
autem esset magis aptus, & acceptus nationi, voluit, quòd
de

A de consensu, & beneplacito eorum poneretur. Quod autem hic sit verus, & rectus intellectus Bullæ, facile videbitur intuenti? §. Verùm, dictæ Bullæ, cuius verba sunt hæc. Verùm quia conspicimus ipsum Ordinem per vniuersam Christianitatem, mirum in modum dilatatum esse; ne, ob huiusmodi amplitudinem, debito pastoralis regiminis careat beneficio, &c. Ecce motiuum Papæ, scilicet, vtilitas propter latitudinem. Sequitur vlterius in Bulla. Decernimus, quòd.

B Minister Generalis instituat vnum Generalem Commissarium, &c. Quæ verba non possunt sonare, quòd Papa dat facultatem de nouo Ministro Generali, cùm ipse hanc potestatem prius haberet à iure. Sed illam potestatem, quam habet ponendi Commissarium, voluit Papa facere necessitatem, vt saltem ponat vnum Generalem Commissarium, velit nolit. Vnde cum essent duæ species Commissariorum, scilicet, generalis, & specialis, & ambæ in potestate, & libertate Ministri Generalis ponere, vel non ponere; & ambæ fuerint à

C iure inuentæ, propter vtilitatem subditorum, & in adiutorium regiminis; propter maiorem vtilitatem, voluit Papa imponere necessitatem Ministro Generali saltem in altera earum magis vtili, scilicet, in Generali, aliam speciem non tangens; quia in hoc solùm voluit imponere necessitatem. Aliam autem speciem non tàm necessariam, voluit relinquere in potestate Ministri Generalis, sicut erat à iure communi.

D ¶ Præterea si verum est, quòd prædictæ commissiones tàm generales, quàm speciales, inuentæ fuerunt, & inductæ propter vtilitatem subditorum, in adiutorium regiminis, & gubernationis: si, pro quia; quia sic verum est, & propter huius vtilitatis augmentum Papa voluit imponere necessitatem faciendi hunc Commissarium: quomodo, aut quo pacto dici potest, quòd voluit impedire alios Commissarios, & vtilitatem eorum? Et sic intendens augere vtilitatem per vnam

E viam, per aliam diminueret; cùm sit in iure vulgatum, quòd ea, quæ inducta sunt ad augmentum, non debent operari diminutionem: quod tamen hic esset.

¶ Præterea, absurdum videretur, dare casum, in quo posset inferior, scilicet, Commissarius, quod non posset Superior committens, scilicet, Minister. Sed ipse idem Commissarius Generalis pôt facere istas particulares, & speciales

commisſiones; ergo multò fortius Miniſter, apud quem remanſit maior poteſtas, imò fons ipſius iuriſdictionis, & poteſtatis. A

¶ Præterea, ſi verùm eſſet, quòd dato prædicto Generali Commiſſario in natione illa, Miniſter Generalis nihil poſſet, niſi perſonaliter ipſe veniret ad illam nationem; non Bulla vnionis, ſed diuiſionis illa diceretur conuenienter: hoc patet apertè, quia eſſent duo Generalatus, vt prius; & duo capita in effectu, & vnio illa eſſet de vento, & non de effectu, contra B mentem iurium, & Papæ in Bulla prædicta. Non obſtat dicere, quòd quando Miniſter perſonaliter venerit, non prohibetur exercere officium; quia hoc rarisſimè continget in toto ſuo tempore, vel nunquam. Et ad rara, iura non adaptantur, nec propter illa facta fuerunt. ff. de legibus. l. Nam ad ea. Ex quibus videtur cōcludi, quòd Miniſter Generalis poteſt mittere Commiſſarios ſpeciales, quotieſcunq; voluerit, ad aliquas ſpeciales Prouincias, vel cauſas, quando in cæteris remanet poteſtas Generalis Commiſſarij in Prouincia, Cuſtodia, vel Conuentu; quamquam non ſubſit aliqua de iuſtis cauſis ſupradictis, vel alia ſimilis. C

¶ Nec obſtant quæ in contrarium adduci poſſent.

¶ Primò non obſtat, quòd hæc Commiſſaria Generalis, ſit dignitas, vel officium, quod non poteſt diuidi; quia quamuis hoc fateatur, nulla ex hoc ſequitur diuiſio. Patet in Officiali Generali Epiſcopi, quia non deſinit eſſe Generalis, quamuis D aliqui caſus à iure reſeruentur Epiſcopo, vt in c. 1. & 2. de Officio Vicarij, lib. 6. Et Epiſcopus committit alijs ſpecialiter aliquas cauſas, & ponit aliquos Vicarios foraneos in aliquibus partibus Diœceſis, vt in Clementina. Et ſi principalis. de Reſcriptis. Nec legatus deſinit eſſe Generalis in Prouincia, licèt ibidem aliquæ cauſæ ſpecialiter alijs committantur: vt in c. Studuiſti, de officio legati, cum ſimilibus. Præſertim, quia ſi hoc Miniſtro Generali competit à iure, per ea quæ dicta E ſunt, nemini facit iniuriam, qui vtitur iure ſuo, ſecundum iuris regulam.

¶ Nec etiam obſtat dicere, quòd Commiſſarius Generalis eſt Prælatus immediatus, quia hoc ſupra improbatum eſt, cū fungatur vice, & commisſione alterius.

¶ Nec obſtat ſimiliter, quod dicitur, quòd eſt data certa forma, &c. quia illa eſt pro Commiſſario Generali, & non pro ſpecia-

A speciali, qui relictus est iuris dispositioni, ex quo de ipso non est facta mentio, vt supra dictum est.

¶ Non obstat etiam, quòd essent duo capita, scilicet, Commissarius Generalis, & specialis, quia imò nullus eorum est caput, sed ambo sunt membra capitis vnius, scilicet, Ministri Generalis.

¶ Nec obstat dicere, quòd debet esse vnus solus; quia hoc verum est præcisè in Commissario Generali, in quo Bulla disponit, vt dictum est, & non in specialibus, qui iuris dispositio B ni relicti sunt.

¶ Posset tamen aliquis dicere, quòd superflua est hæc differentia superius facta inter Commissarium specialem ad Prouinciam, vel Custodiam, &c. & Commissarium speciale ad aliquam causam, vt in primo requiratur iusta causa, & non in secundo. Vr.n. superflua hæc differentia, cum rationes superius positę, pro secundo videantur equaliter concludere, & locum C sibi vendicare pro primo. Vnde videtur, ꝙ nõ magis requiratur causa in primo, q̃ in secundo. Ad hoc respondetur, ꝙ non est omnimoda æqualitas, quoniam vt supra dictum est, si tantam libertatem haberet in primo casu, sicut in secundo, tunc esset in potestate Ministri priuare Commissarium tota commissione, vel magna eius parte. per viam indirectam, quod nõ est faciendum, vt, scilicet, concedatur vna via, quod alia prohibetur.

D

COMMVNICATIO PRIVILEGIORVM.

¶ *Distinctio materiæ communicationis Priuilegiorum Fratrum Mendicantium.*

RESPECTV communicationis Priuilegiorum, factæ sunt multę, ac variæ Concessiones omnibus Ordinibus Collector. E Fratrum Mendicantium, quæ inferius annotantur.

¶ Sed attendere oportet, quòd illæ, quæ specialiter concernunt Fratres Minores, & Moniales, ac Tertiarios, eorum Curiæ subiectos, ponuntur primo.

¶ Illæ autem Concessiones, quæ tangunt Fratres Ordinis Prædicatorum, ponuntur secundo loco.

Illæ verò Concessiones, quæ spectant ad Fratres Augustinienses, necnon ad suos Tertiarios, ponuntur consequenter

in tertio loco. ¶ Quædam autem Concesſio quæ pertinet ad Fratres Carmulitanos, ponitur quarto loco. A

¶ Quædam autem Concesſio quæ pertinet ad Fratres Carmelitanos, ponitur quarto loco.

¶ Alia etiam inſuper Concesſio attinens ad Fratres Ordinis Minimorum, ponitur quinto loco.

¶ Sed pro omnibus Mendicantibus inſimul, habetur quędã alia Concesſio, quæ ponitur in fine omnium prædictarum.

¶ Deinde adduntur alia ex priuilegijs Fratrum non Mendicantium, nobis denuò communicatis. B

¶ Pro Fratribus Minoribus, ac etiam Prædicatoribus.

1 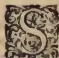IXTVS 4. concesſit profeſſoribus Ordinis Min. vt concesſis Fratribus Prædicatoribus, & eiuſdem prædicatorum Ordinis Fratribus, vt concesſis prædictis Fratribus Minoribus Priuilegijs, Indulgen- C tijs, gratijs, fauoribus, & indultis, tàm ſpiritualibus, quàm temporalibus, à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus ſuis, & alijs auctoritatem habentibus (quæ omnia, ac ſi nominatim exprimerentur, haberi voluit pro expresſis) potiri, & gaudere posſint, & debeant, perpetuis futuris temporibus, in omnibus, & per omnia, prorſus, & ſine vlla differentia, perinde ac ſi quæ vni, & Ordinibus prædictis ſunt conceſſa, D vtrique ſimul nominatim conceſſa fuiſſent, aut concederentur imposterum. Et voluit, quòd ea, quæ de Magiſtro Generali, & Prouincialibus Prioribus dicti Ordinis Prædicatorum, ac Monaſterijs Monialium, ſub eorundem Fratrum Prædicatorum cura, & ſecundum ipſius Ordinis instituta viuentium, ſunt ſtatuta: in Generali, & Prouincialibus Miniſtris, & Vicarijs dicti Ordinis Minorum, & Monaſterijs Monialium Sanctæ Claræ, & econtra, cenſeantur eſſe ſtatuta. B. fo. 61. Et ffo. 144. conce. 354. E

2 ¶ IDEM Sixtus ſtatuit, quòd Monaſteria, & loca Monialiũ Sanctæ Clarę, & Sancti Dominici, eorumq; Abbatiſſæ, Prioriſſæ, Procuratores, Syndici, Oblati, & vtriuſq; ſexus tertij Ordinis, de pœnitentia nuncupatæ, perſonæ prædictæ, eiſdem Priuilegijs, & immunitatibus, gratijs, & fauoribus, concesſionibus, indultis ſpiritualibus, & tpalibus Fratrũ prædicatorũ, & Mino-

Pro Monialib. S. Claræ.

A & Minorum Ordinibus, & illorum professoribus, domibus, & locis, ac Procuratoribus, & Syndicis, Oblatis, & Conuersis. seu alijs quomodolibet, per prædecessores suos, aut per ipsummet Sixtum hactenus concessis, & in posterum concedẽdis, quauis auctoritate (quatenus earum sexu, & statui non contradicant) liberè, & licitè vti possint, & debeant, in omnibus, & per omnia, prorsus, & sine vlla differentia, ac si eisdem Monasterijs, locis, & personis prædictis, nominatim B concessa forent, & concederentur expressè. B. fol.66. Et fol. 148. concess. 362.

¶ IDEM Sixtus in Bulla Aurea, omnes, & singulas gratias, Concessiones, & peccatorum remissiones, communitates, exemptiones, facultates, priuilegia, & indulta spiritualia, & temporalia, qualiacunq; sint, Eremitarum Sancti Augustini, & Carmelitarum, & Seruorum Sanctæ Mariæ, Fratrum Ordinibus, & eorũ Ecclesijs, & Oratorijs, ac domibus, Prio- C ribus, Fratribus, & Sororibus, Cõuersis, & Oblatis, & vtriusque sexus personis de pœnitentia nuncupatis; à prædecessoribus suis Romanis Pontificibus, & ab eodem Sixto, aut alijs auctoritatem habentibus (quæ omnia, ac si nominatim exprimerentur, haberi voluit pro sufficienter expressis) coniunctim, vel diuisim, in genere, vel in cõmuni concessa; eisdem, vel eorum cuilibet Prædicatorum, & Minorum Fratrũ Ordinibus, domibus, Ecclesijs, & Oratorijs, generali Mini- D stro, Magistro, Prioribus, & Ministris Prouincialibus, Conuentualibus Prioribus, & Guardianis, Sororibus, Oblatis, Conuersis, & vtriusq; sexus Tertij Ordinis, seu de pænitentia nuncupatis, & alijs eorundem Ordinũ personis, de nouo concessit, & in eis locum habere voluit, ac si eisdem nominatim, directè, & expressè concessa fuissent. B. fol.66. Et fo. 149. concess. 367.

3 Pro Fratribus Minorib. & Prædicatorib. & eis subiectis.

¶ IDEM Sixtus concessit, seu communicauit Fratribus, & E Sororibus trium Ordinum Beati Francisci, omnia Priuilegia, tàm spiritualia, quàm temporalia, omnesq; Indulgentias cæteris Mendicantium Ordinibus concessas; tàm in cõmuni, quàm in particulari, eorumq; Ecclesijs, & locis quibuscunq; B. fo. 109. concess. 464.

4 Pro tribus ordinibus S. Francisci.

¶ IDEM Sixtus concessit, quòd Sorores Sanctæ Claræ, sub obedientia Fratrum Min. obser. existentes, gaudeant omnibus Priuilegijs, exemptionibus, & gratijs concessis, in genere,

5 Pro monialibus Sanctæ Claræ

nere, Sororibus reformatis Sororis colete. o. ffo. 261. conc. A
677. & fffo. 96. conceſſ. 338.

6 Nota. BONIFACIVS octauus ſtatuit, ad inſtar Innocentij 4. quòd quæcunq; Moniales commiſſæ fuerint gubernationi Fratrum Minorum, virtute alicuius Indulti Apoſtolici, Moniales ſic commiſſæ gaudeant Priuilegijs conceſsis, & concedendis prędictis Fratribus. b. fol. 32. & ffo. 33. conceſſ. 35.

7 INNOCENTIVS octauus conceſsit, quòd omnia Indulta, gratiæ, ac Priuilegia conceſſa, & cõcedenda Fratribus familiæ ciſmontanæ, cenſeantur etiam conceſſa Vltramontanis, & econuerſo. o. fol 64. Et ffo. 68. conceſſ. 135. Et fffo. 69. conceſſ 145. B

8 Pro tertiarijs in particulari viuentibus. ¶ IDEM Innocentius extendit, ſeu communicauit gratias, & Indulta conceſſa Fratribus & Sororibus Tertij Ordinis, in communi viuentibus, etiam illis, qui viuunt in particulari. o fo. 64. Et ffo. 69. conceſſ. 146. Et fffo. 100. conceſſ. 375.

Collector ¶ Qualiter præfata Conceſsio ſit intelligenda, ponitur in dictione, Tertiarij, poſt omnes conceſsiones. Vide ibi. C

9 Ampla cõmunicatio priuileg. ALEXANDER Sextus conceſsit Fratribus Mino. regularis obſeruantię, vt omnibus, & ſingulis gratijs, & Priuilegijs, libertatibus, immunitatibus, & indultis ſpiritualibus, & temporalibus, tàm Fratrum Prædicatorũ, quàm Eremitarum Sancti Auguſtini, Beatæ Mariæ de monte Carmeli, omnibuſq; alijs Mendicantibus, per Sedem Apoſtolicam, vel Legatos eiuſdem, etiam per litteras Apoſtolicas, Mare Magnum nuncupatas, hactenus conceſsis (quorum tenores ac ſi de verbo ad verbũ inſererentur, haberi voluit pro ſufficienter expreſsis) vti potiri, & gaudere liberè, & licitè poſsint, & debeant, in omnibus, & per omnia; perinde ac ſi prædictis Fratribus Minoribus ſpecificè conceſſa fuiſſent. B. fol. 76. Et ffo. 159. conceſſ. 378. D

10 IVLIVS Secundus conceſsit Fratribus Minor. conſimilẽ communicationem Priuilegiorum aliorum Ordinum Mẽdicantium, ad litteram ponendo verba, quę Alexander 6. poſuerat in Conceſsione communicationis. §. 9. immediatè prę cedenti annotata. B. fffo. 12. conc. 49. E

11 Pro fratribus citra, & vltramõtanis. ¶ IDEM Iulius conceſsit Fratribus Mino. obſeruantiæ Vltramontanis, hoc eſt Hiſpanis, Gallis, Alemanis, quòd omnibus Indultis, & Priuilegijs, exẽptionibus, immunitatibus, gratijs, Indulgentijs, & libertatibus familiæ ciſmontanæ cõ-

A cessis, & imposterum cōcedendis, vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè, prorsus, & absq; vlla differentia, in omnibus, & per omnia valeant; perinde ac si illa omnia eidem familiæ Vltramontanæ nominatim, ac specialiter, & expresſè concessa fuiſſent. B.ffo.57. conc.69. Et ffo. 3. conc. 5.

¶ IDEM Iulius concesſit Fratribus Minoribus, eorumq; domibus, omnia, & singula Priuilegia, immunitates, exēptiones, concesſiones, Indulgentias, & Indulta, tàm viuæ vocis Oraculo, quàm aliàs sub quibuscunque tenoribus, & formis, Fratribus Ordinis Prædicatorum regularis Obseruantiæ regnorum Castellæ, & Legionis, ac illorum domibus, per ipsum Iulium, & prædecessores suos Romanos Pontifices, aut Sedem Apostolicam concessa, ac si prædictis Fratribus Ordinis Mino. eorumq; domibus concessa forent. B. fol.60. Et ffo. 127. conceſſ.284. 12

Particularis pro fratrib9 Min. regnorum castellæ.

¶ IDEM Iulius posteà declarauit, & cōcesſit, quòd in prædicta Priuilegiorum, gratiarum, & Indultorum præfatorum commumicatione (scilicet, Ordinis Prædicatorum) tàm vniuersaliter per prædecessores suos toti Ord. Minor. quàm etiā per ipsum particulariter prædictorum Regnorū prius facta; vt ea, quæ, quòad absolutionem, & dispensationem, vel aliàs, ad Priorem generalem, seu Magistrum Ordinis præfatorum Fratrum Prædicatorum spectant; ad Ministrum, vel Vicariū generalem Fratrum Minorum pertineant. Et ea, quę, ad Priores Conuentuales, ideſt, Prælatos singularum domorum Ordinis Prædicatorum, & eorum Vicarios similiter spectāt; ad Guardianos, & eorum Vicarios Ordinis Minorum etiā pertineant. Et ea, quæ, ad Priores, seu Vicarios, vel Subpriores prouinciales, ideſt, Prælatos, qui medij sunt (quocunq; nomine censeantur, & vocentur) inter prædictum Generalem, vel Magistrum Ordinis, Priores Conuentuales, eorumq; Vicarios, simili modo spectant; ad Ministros, & Vicarios Prouinciales, ac Custodes, qui etiam medij sunt inter Ministrum, & Vicarium generalem, & Guardianos, eorumq; Vicarios similiter pertineant. 13

Declaratio, & noua conceſſ. cōicationis priuilegiorū fratrū prædicatorū facte fratribus minoribus.

Pro qbuſlibet prælatis ordinis.

¶ Et quod, sicut de potestate Prælatorum, scilicet, de Prælatis ad Prælatos dictum eſt; ita de Congregationibus vnius ad Congregationem alterius Ordinis; & de Fratribus priuatis, ideſt, sine Prælatura, ad Fratres priuatos; & de festiuitatibus ad festiuitates, in ijs casibus, in quibus Congregationibus

nibus, vel Fratribus priuatis, ac festiuitatibus alterius Ordinis, aliquid concessum est; nunc, & pro tempore respectiuè concessa intelligantur. Ita quòd, ea, quæ in honorem Sanctorum Dominici, Petri Martyris, Thomæ de Aquino, Catherinæ de Senis Fratribus, vel locis Prędicatorũ sunt concessa: omnia illa Fratribus Minor. præfatis, eorumq; locis, ac festiuitatibus Sanctorum Francisci, Antonij, Ludouici, Bernardini, Bonauenturæ, Quinq; martyrum dicti Ordinis, qui apud Marrochium martyrij coronam adepti sunt; & Sãctæ Clarę, ac in alijs festiuitatibus dicti Ordinis Minorum; licèt sint in maiori numero, quam festa ipsorum Fratrũ Prędicatorum, sint, & intelligantur concessa. B. fffo. 74. conc. 222. Et fffo. 81. concess. 263. A B

Pro Sãctis Ordinis.

14 LEO 10. concessit, quòd sicut Moniales S. Claræ gaudẽt Priuilegijs Fratrum Minorũ, ita & ipsi Fratres gaudeãt, & vti possint Priuilegijs ipsarũ Monialiũ, quæ sub cura ipsorum sunt duntaxat, & in spiritualibus tantùm. O. fffo. 62. concess. 196. C

De priuil. Monial. S. Claræ.

15 ¶ IDEM Leo concessit, vt omnia, & singula Priuilegia, & Indulta Ordini Fratrum Mino. tam per ipsum Leonem, quã per alios quoscunq; Romanos Pontifices concessa; Fratribus regularis Obseruantiæ, ac Conuentualibus prædicti Ordinis, inuicem perpetuò sint communicata, eisq; suffragentur: inquantum concordiæ per eundem Leonem factę, non sunt contraria. B. fffo. 32. concess. 114. D

Pro Obseruãtibus, & Conuent.

16 ¶ IDEM Leo declarauit, & concessit, quòd illud, quod cõceditur omnibus Sanctis Ordinis Prædicatorum, iunctim, & cuilibet, seu aliquibus eorum, intelligatur cõcessum omnibus Sanctis Ordinis Mino. etiam iunctim, & cuilibet eorum, etiam si sint in maiori numero. O. fffo. 58. conc. 164.

Pro sãctis Ordinis.

17 ¶ IDEM Leo cõcessit Sororibus Tertij Ordinis, quòd possint gaudere, & potiri omnibus, & singulis Priuilegijs, gratijs, pręrogatiuis, exemptionibus, & Indultis, sub quibuscunis verborum formis concessis, & concedendis Monialibus S. Claræ. Super quo dat Conseruatores. B. fffo. 46. conc. 141. E

Pro Tertiarijs.

¶ *Pro Monialibus Conceptionis.*

18 LEO 10. Motu proprio, & ex certa scientia, concessit Monialibus Sanctæ, & immaculatæ Cõceptionis gloriosæ Vir-

A sæ Virginis Mariæ, sub Obedientia Fratrum Minorũ degentibus, vt omnibus, & singulis Priuilegijs, concessionibus, prærogatiuis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, fauoribus, gratijs, & indultis spiritualibus, & temporalibus, per ipsum Leonem, & Sedem Apostolicã, Fratribus dicti Ordinis, ac Monialibus Sanctę Clarę, & Sororibus Tertij Ordinis Sancti Francisci quomodolibet concessis, & cõcedendis, & quibus Fratres, Moniales, & Sorores huiusmodi de iure, B vel Priuilegio, aut consuetudine patriæ vtuntur, potiuntur, & gaudent; seu vti, potiri, & gaudere quomodolibet poterunt in futurũ (quæ omnia pro expressis, & indiuiduè enarratis haberi voluit) prædictę Moniales, in supradicta obediẽtia permanentes, vtãtur, potiantur, & gaudeant; ac vti, potiri, & gaudere possint in omnibus, & per omnia, perinde ac si ipsis concessa fuissent. Sicq; per quoscunq; iudices Ordinarios, seu Delegatos, in foro contentioso, ac per quoscunque C Confessores suos, in foro conscientiæ, dum, & quoties opus fuerit interpretari, iudicari, & definiri debere. B.

¶ *Pro tribus Ordinibus sanctissimi Patris nostri Francisci.*

CLEMENS Septimus Motu proprio, & ex certa sciẽtia, 19
omnia, & singula Priuilegia, immunitates, exemptiones, indulgentias, peccatorũ remissiones, & gratias; ac omnia, & singula Indulta Ordini Fratrum Mino. regularis Ob- D
seruantiæ, & Sanctę Clarę, ac tertio de pænitentia nuncupato Ordinibus, illorumq; Fratribus Monialibus, Sororibus, vtriusq; sexus personis, ac Monasterijs, Domibus, Ecclesijs, & locis quibuscunq;, etiam per modum extensionis, seu communicationis, & aliàs quomodolibet, per quoscunq; Romanos Pontifices, prędecessores suos, ac per ipsum, & Sedẽ Apostolicam concessa, auctoritate Apostolica approbauit, & in- E
nouauit, ac perpetuę firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obseruari debere decreuit. Ipsosq; Fratres, Moniales, Sorores, personas, Monasteria, Domos, Ecclesias, & alia loca huiusmodi, omnibus, & singulis Priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, concessionibus, indultis, indulgentijs, peccatorum remissionibus, & gratijs quibusuis, Congregationibus dictorum Ordinum, aliorumque Ordinum Mendicantium, quomodolibet concessis, & conce-

dendis. Necnon etiam quibusuis facultatibus, & gratijs (Fratrum professioni regularis Obseruantiæ non contrarijs) alijs Ordinibus quibuscunque, non Mendicantibus, quomodolibet concessis, & concedendis, vti, frui, & gaudere posse, atque debere, in omnibus, & per omnia, per inde ac si eis specialiter concessa fuissent. B. A

Nota.

¶ *Pro Fratribus Prædicatoribus sigillatim.*

B

20

Pro fratribus Præd.

LEO 10. Motu proprio cõmunicauit, & de nouo concessit Ordini Prædicatorũ, omnes, & singulas gratias, Concessiones, Indulgentias, peccatorum remissiones, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, facultates, Priuilegia, & Indulta, tàm spiritualia, quàm temporalia, qualiacunq; illa sint, quæ Minorum, Eremitarum Sancti Augustini, Carmelitarum, Seruorum Beatæ Mariæ, ac Minimorum Fratrum Ordinibus, & eorum Ecclesijs, & Oratorijs, ac Ecclesias ipsas, & Oratoria visitantibus, cuiuscunq; status, aut sexus existant, seu pro eorum manutentione, & ornatu contribuentibus; necnon Domibus, & Præsidentibus, nõ solùm Generalibus, sed etiam Prouincialibus, & Conuentualibus, Fratribusq;, & Sororibus; necnon Monialibus, & Cõuersis, & Oblatis, ac vtriusq; sexus personis de pænitẽtia, seu Tertij habitus nuncupatis, à prædecessoribus ipsius Leonis, aut ab ipso, eiusq; successoribus, aut alijs auctoritatem habentibus, coniunctim, vel diuisim, in genere, vel in specie concessa sunt, aut imposterum concedentur; ac si omnia, & singula nominatim exprimerentur, dicto Ordini Prædicatorum, & illius Ecclesijs, Oratorijs, & Ecclesias ipsas, & Oratoria visitantibus, seu pro earum manutentione, & ornatu contribuentibus; necnon Domibus, Magistroq; Generali, Prouincialibus, & Conuentualibus Fratribus, etiam & Sororibus, siue Monialibus, Conuersis quoque, & Oblatis, ac vtriusq; sexus personis de pœnitẽtia nominatis, & alijs eiusdem Ordinis personis. Et in fine ponit latissimas, & fortissimas non obstantias; ita quòd in omnibus communicationibus Priuilegiorum, non reperitur alia melior Cõcessio, nec adhuc æqualis; vt patebit benè intuenti. B. ffo. 69. concessione 216.

Nota.

C

Affirmat etiam hoc Armil. tit. absol. nu. 27.

D

E

¶ Pro

A

¶ *Pro Fratribus Augustinensibus specialiter.*

ALEXANDER Sextus Motu proprio concessit Fratribus Augustiniensibus, vt omnium, & singulorum Religiosorum, cuiuscunq; Obseruantię fuerint, & Domorum, locorum, personarumq; in illis degentium, quibus, vt Priuilegijs dicti Ordinis Augustiniensium vti possint, per eandem 21. Nota.
B Sedem concessum est, possint, & valeant huiusmodi Augustinienses, ipsorum locorum, domorum, & personarum, in illis habitantium, Priuilegijs, Indultis, immunitatibus, concessionibus, exemptionibus, indulgentijs, & libertatibus eis in genere, quacunq; Apostolica auctoritate concessis (quorum tenores haberi voluit pro expressis, & specificatis) vti, potiri, & gaudere perpetuis futuris temporibus, liberè, & licitè. B. ffo. 78. concess. 235.

C ¶ Hæc est magna Concessio, & cui nullibi aliam similem reperi. Virtute autem huius videtur, quòd etiam Fratres Minores, ratione communicationis Priuilegiorum, possint vti Priuilegijs illorum, quibus sua Priuilegia sunt cõmunicata, vsq; ad datam prædictę concessionis Augustiniensium, sed nõ de imposterùm concessis, aut concedendis; quia de illis non est facta mentio. Collector.

IVLIVS Secundus omnia, & singula Priuilegia, immunitates, exemptiones, concessiones, Indulgentias, ac peccatorum remissiones, & indulta quæcunque, quibusuis Congregationibus, seu Societatibus, aut alijs locis, & illorũ personis, Ordinis Fratrum Eremitarum regularis Obseruantiæ nuncupatis, generaliter concessa, ad ipsum Ordinem Fratrũ Eremitarum, & illius personas, ac si illis specialiter concessa fuissent, auctoritate Apostolica extendit, & illis communicauit. b. ffo. 265. conc. 648. Et B. ffo. 66. conc. 206. 22
D

E ¶ Virtute huius concessionis, credebãt aliqui Fratres prædicti Ordinis, pósse gaudere Priuilegijs, & Indulgentijs particularibus, Domibus sui Ordinis concessis; vt Sanctæ Mariæ de populo Vrbis Romæ, & similibus. Et alij Fratres aliorum Ordinum Mendicantium credebant, quòd virtute communicationis Priuilegiorum, similiter esset eis concessum. Sed Leo 10. declarauit, debere intelligi, quòd gaudeãt prędicti Fratres Priuilegijs generaliter concessis Congregationibus, Collector.

nibus,

nibus, & personis, & locis Congregationum, & non Domibus, vel personis particularibus Congregationum, vel Ordinis, concessis, vt habetur. B. fffo. 56. concess. 157. A

23 ¶ IDEM Iulius, Priuilegia, immunitates, exemptiones, concessiones, indulgentias, remissiones, & indulta Ordini Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, & illius personis concessa, & ad illum, & ad illas extensa, seu communicata, Monialibus dicti Ordinis Sancti Augustini, vel sub cura dictorũ Fratrum viuentibus, & quæ mantellum nigrum, & corrigiam, ad instar Fratrum dicti Ordinis deferunt, mantellatis, & corrigiatis nuncupatis mulieribus, quò ad ea, quæ ad salutẽ animarum ipsarum mantellatarum, & corrigiatarum duntaxat concernunt, & earum sexui cõueniunt, suffragari debere decreuit. B. fffo. 67. concess. 207. B

Collector. ¶ Circa nonnulla hic contenta, respectu mantellatorum, & corrigiatorum, vide infra post. §. 28.

24 ¶ IDEM Iulius statuit, vt quicquid Indulgentiarum, & gratiæ Fratribus, & Monialibus, mantellatis, & corrigiatis, Ordinis Eremitarum Sancti Augustini concessum est, id omne vtriq; sexui concessum intelligatur; viris, scilicet, atq; mulieribus, dummodò à Generali, vel Priore, aut Rectore alicuius loci dicti Ordinis, auctoritatem gratiæ assequendæ facultatem obtinuerint. B. fffo. 76. concess. 227. C

¶ Vide in dictione Tertiarij, propè finem.

25 ¶ IDEM Iulius decreuit, communicationem Priuilegiorũ D

Oracula. aliorum Ordinum Mendicantium, Fratribus Augustiniensibus, ad ea etiam extendi, quæ viuæ vocis oraculo ab eis impetrata, aut in genere donata sunt. Et voluit vt quidquid alicui eorundem, hoc modo, aut quouis alio concessum est hactenus, aut imposterum concedetur, siue Conuentualibus, siue Obseruantibus nuncupatis, id omne Motu proprio, & ex certa scientia, eisdem Augustiniensibus sit concessum. b. fffo. 95. concess. 309. E

26 ¶ IDEM Iulius, in alio Breui, prædictis Augustiniensibus directo, posuit sequentem clausulam. Cõmunicationem quoque Priuilegiorum cum alijs Ordinibus omnibus, firmamus, & roboramus; volentes Priuilegia nostra omnia integrè, & ad verbum, vt sonant, plenissimè, atq; inuiolabiliter, vbiq; gentium obseruari. b. fffo. 95. concess. 311.

27 ¶ IDEM Iulius cõfirmauit communicationem Priuilegiorum,

A rum, quàm Sixtus 4. fecerat inter Fratres Augustinienses, & alios Mendicantes. Et insuper decreuit, ac voluit, quicquid vsq; tunc Ordini Minorum, aut Prædicatorum, aut Carmelitarum, aut Seruorum Beatæ Mariæ concessum ab Apostolica Sede est; & quicquid in futurum concedetur, eisdem Fratribus Augustiniensibus concessum sit. Ita quòd Fratres huiusmodi, eisdem Concessionibus perpetuò vti possint, perindè, ac si eis nominatim concessa essent. B. fffo. 67. conc. 211.

B LEO 10. declarauit, & concessit, quòd personæ triũ Ordinum Sancti Augustini, videlicet, Fratres, Moniales, & mantellati, omnibus, & singulis Priuilegijs, gratijs, & indultis, quæ in Mari magno, seu in alijs Concessionibus, tàm per ipsum, quàm per alios Romanos Pontifices prædecessores suos, Ordini ante dicto concessis continentur, plenè, & largiter perfrui possint, & debeant. Sed voluit, quòd quarti gradus vtriusq; sexus personæ, Indulgentijs tantùmodò gaudeant. b. fffo. 122. concess. 556. 28 Pro tribus ord. Augustinien. Nota.

C ¶ Istę personæ quarti gradus videtur, quòd sunt quæ in aliquibus litteris Apostolicis vocantur Corrigiatæ, idest, quæ solùm deferunt corrigiam Sancti Augustini, de quibus supra in. §. 24. Attamen vtrũ huiusmodi Corrigiati possint gaudere omnibus gratijs, & concessionibus spiritualibus (virtute illius dictionis, Indulgentijs) quibus alij prædicti tres gradus, seu personæ trium Ordinum prædictorum gaudent? Aliqui voluerunt asserere; sed oppositum est verum, & certissimum, quòd, scilicet, solùm gaudent Indulgentijs post istã prouisionem. Nam anteà gaudebant sicut Fratres, & admittebantur tempore Interdicti ad diuina. Collector.

D

¶ IDEM Leo concessit Generali, Priori Augustiniensis, vt quicquid Indulgẽtiarum, & gratiæ, Fratribus, Monialibus, & Mantellatis, ac Corrigiatis concessum est, id omne vtriq; sexui concessum intelligi; sicut supra. §. 24. concesserat Iulius. b. fffo. 122. concess. 557. 29

E

¶ *Pro Fratribus Carmelitis specialiter.*

SIXTVS 4. concessit Fratribus Ordinis Carmelitarum, vt gaudere, & potiri possint, & debeant Priuilegijs, Indulgentijs, gratijs, & fauoribus, ac indultis, tàm spiritualibus, quàm temporalibus, concessis Fratribus Prædicatoribus, & 30

Pro Fratribus Carlitanis. Minoribus, ac Eremitanis S. Augustini; velut si prædicto Ordini Carmelitarum nominatim concessa fuissent, aut concederentur in futurum. Et circa huiusmodi communicationẽ, facit copiosam specificationem de concessis, respectu Prælatorum prædictorum Ordinũ. B. fo. 105. Et fffo. 188. conc. 483. A

¶ *Pro Fratribus Minimis specialiter.*

31 Pro Fratribus Minimis. IVLIVS Secundus concessit, ac indulsit Cultricibus, ac Fundatricibus Ordinis Minimorum, & earum vtriusq; sexus liberis procreatis, & procreandis, vt omnibus, & singulis eiusdem Ordinis Minimorum Priuilegijs, gratijs, immunitatibus, & libertatibus, exemptionibus, indultis, concessionibus, & indulgentijs, vti, potiri, & gaudere, liberè, ac licitè valeant. B. fffo. 9. concess. 31. B

32 Pro omnibus Mend. LEO 10. Motu proprio, & ex certa scientia approbauit, & innouauit, & confirmauit, ac plenũ firmitatis robur obtinere, & firmiter obseruari voluit, ac de nouo concessit communicationem Priuilegiorum omnium Ordinum Mendicantium, quam fecerat Iulius 2. Fratribus Min. obseruant. dando super hoc iudices. B. fffo. 17. concess. 57. C

33 ¶ IDEM Leo concessit, vt mulieres virginalem, seu vidualem, aut cælibem vitam solemniter vouentes, etiam in consanguineorum, vel affinium suorum, vel in proprijs Domibus, aut seorsum habitantes, Priuilegijs, & immunitatibus, quibus Fratres Ordinis, cuius Tertiæ Regulæ habitũ gestant, in omnibus, & per omnia, frui, & gaudere debeant. B. fff. 28. conc. D

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.*

34 EVGENIVS quartus cõcessit, quòd omnia, & singula indulta, concessiones, exẽptiones, & Indulgentiæ, ac quæcunq; alia, Monasterio Sancti Benedicti Vallis Oleti, siuè illius Monachis, quomodolibet concessa; ad omnia, & singula Monasteria, reformata in Hispania per dictum Monasterium, ac alia, quæ in posterum reformabuntur, & de nouo construentur, eisque agregabuntur, vel subijcientur Monasteria, & eorum membra, illorumquè Prælatos, & personas, ac visitantes, integrè, & plenariè se extendant. Ipsaq; supradicta Monasteria, Prælati, personæ, & visitantes, illis omnibus, E

A nibus, & singulis, vti, frui, & gaudere possint, & debeant iuxta omnem eorũ formam. Ac concessiones, exemptiones, indulta, & indulgentię sint, & censeantur, & habeantur perindè in omnibus, & per omnia, ac si pro ipsis omnibus, & singulis, aut quolibet eorum specificè, singulariter, & indiuiduè concessa fuissent; & pro eis, aut pro quolibet ipsorum, originaliter emanassent. Voluit tamen, quòd in confluentiũ ad ipsos, pro tempore, personarum Confessionibus audien-
B dis, & Absolutionibus impendendis, licentia, seu consensus Ordinariorum locorum interueniat. Quodq; præsentes litteræ ad illa ex Monasterijs, Prioratibus, atq; locis præfatis se extendant, & de illis intelligantur, necnon extendi, & intelligi debeant; in quibus, pro tẽpore, fuerit numerus duodecim Monachorum, ad minus, & quandiu vixerint in obseruantia regulari. B.

IVLIVS 2. vniuersis Abbatibus, Prioribus, Præsidenti- 35
C bus, & Conuentibus Monachorum, alijsq; Religiosarum personarum, Monasterijs Congregationis Hispaniæ Ordinis S. Benedicti concessit, quòd omnibus, & singulis Priuilegijs, immunitatibus, indulgentijs, prærogatiuis, gratijs, exẽptionibus, libertatibus, & indultis Congregationi Casinẽsi, seu Sanctæ Iustinæ, eorumq; Monasterijs, Abbatibus, Prioribus, Præsidentibus, Conuentibus, Monachis, Oblatis, & alijs Religiosis personis, per Sedem Apostolicam, in genere concessis,
D quorum tenores, ac si de verbo ad verbum præsentibus insererentur, & exprimerentur, pro sufficienter expressis, & insertis habendo, vtantur, potiantur, & gaudeant, ac vti potiri, & gaudere liberè, & licitè possint, & valeant, in omnibus, & per omnia, perindè, ac si omnia, & singula Priuilegia præfata, huiusmodi Congregationi Sancti Benedicti Hispaniæ, illiusq; Monasterijs, Abbatibus, Prioribus, Præsidentibus, Monachis, & alijs personis Religiosis præfatis, specialiter,
E & expressè concessa fuissent. B.

¶ *Ex Priuilegijs Cartusiensium.*

GREGORIVS 11. concessit Cartusiẽsibus, vt omnia Pri- 36
uilegia domui Cartusiæ Granopolitanæ, & alijs domibus Cartusiensis Ordinis concessa, ad omnes, & singulas domos dicti Ordinis, etiã in posterum ędificandas se extendãt, cũ canonicę fundatæ, & ædificatæ extiterint. Et quod domus

ip ę,ac perſonę,quę in ipſis pro tempore,morabuntur,oībus, A
& ſingulis Priuilegijs huiuſmodi gaudeant, ſicut gaudent domus Cartuſiæ, & aliæ domus, ac perſonæ in eis degentes B.

37 PIUS Secundus conceſsit præfatis Cartuſienſibus, vt Priuilegia, conceſsiones, Indulgentiæ, libertates, exeptiones, immunitates, gratiæ, & indulta prædicto Ordini, & domibus, ac perſonis, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia quouis modo, reſpectu, ſingularitate, ſeu cauſa, communiter. vel diuiſim conceſſa, quæ, quot, & qualia ſint; etiam ſi B
expreſsionem indigerent indiuiduam, ſiue aliās ſpecialē eorumq; omnium, & ſingulorū tenores, & effectus, ac ſi de verbo ad verbum inſerta forent, & ſpecificè narrata, ad omnes, & ſingulas eiuſdem Ordinis Domos, etiam in poſterum ædificandas, nec non ad ſingulares earundem domorum pro tēpore perſonas, pariformiter extendantur, tàm in iudicio, quàm extra. Non obſtantibus, &c. B.

C

¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Ordinis Sanctæ Trinitatis.*

38 LEO 10, & Adrianus 6. conceſſerunt Ordini Sanctiſsimę Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum, ac illius Monaſterijs, Miniſtris, Superioribus, Fratribus, ac alijs quibuſcunque in eiſdem Monaſterijs, pro tempore degentibus perſonis, Prouinciæ Caſtellæ, Legionis, & Granatæ regnorū, in obſeruantia regulari degentibus, vt omnibus, & ſingulis D
Priuilegijs, prærogatiuis, conceſsionibus, antelationibus, immunitatibus, exemptionibus, fauoribus, & indultis, ac peccatorum remiſsionibus, & Indulgentijs, etiam Mare magnū nuncupatis, & alijs quibuſuis litteris Apoſtolicis, & gratijs quibuſcunq;, etiam viuæ vocis Oraculo, quatuor Ordinibus Mendicantium, & eorum ſingulis, etiam quòad Interdicti relaxationem, & Miſſarum, in eorum Feſtiuitatibus, cōmemorationibus, & ſolemnitatibus celebrationem, & aliās E
quouis modo, per quoſcunq; Romanos Pontifices, ac Sedem Apoſtolicam, in genere, vel in ſpecie, tunc, & pro tēpore conceſsis, & cōfirmatis, & innouatis; quorum omnium tenores haberi voluerunt præfati Leo, & Adrianus, pro expreſsis, & quibus Domus, Priores, & Fratres Ord. Mendicantiū huiuſmodi, de iure, vel de cōſuetudine, & iuxta Priuilegia, & indulta prędicta vtuntur, potiūtur, & gaudent, ac vti, & potiri, & gaude-

Particularis pro exiſtētibus in regnis Caſtellæ Legionis, & Granatę.

Interdictū

A gaudere possent quomodolibet in futurũ, vti, potiri,& gaudere in omnibus, & per oĩa, perindè ac si singula Priuilegia huiusmodi Ordini Sãctissimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum,ac illius Monasterijs, Ministris,Superioribus,Fratribus, & personis præfatis, specialiter concessa fuissent. B.

¶ IDEM Leo, & Adrianus concesserunt omnibus, & singulis Christi fidelibus verè pænitentibus,& confessis, qui dicti Ordinis Sanctissimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum, tàm virorum, quàm mulierum, existentibus in regnis 39

Particularis pro regnis Castellæ Legionis, & Granatæ.

B Castellæ, ac Legionis,& Granatæ,Ecclesias,illis anni diebus, quibus peccatorum remissiones, & indulgentiæ per eosdem Fratres consequebantur, visitauerint; ac qui deuotionis feruore ducti, in habitu Ordinis Sanctissimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum huiusmodi decederent; aut eorum corpora, seu cadauera, dum ab hoc seculo migrauerint, in Ecclesijs Monasteriorum Sanctissimæ Trinitatis, & Redemptionis

Sepultura.

Eleemosina.

Habitus.

C Captiuorum huiusmodi sepelire ordinauerint,seu de proprijs eorum bonis, pro Redemptione Captiuorum aliquã pecuniæ quãtitatem, per Ministrum Prouincialem dicti Ordinis pro tempore existentem, designãdam erogauerint, aut etiam qui scapularium eiusdem Ordinis Sanctissimæ Trinitatis, & Redemptionis Captiuorum de manu alicuius illius Prælati, etiam absq; alicuius voti emissione,susceptum detulerint; necnon vtriusq; sexus eiusdem Ordinis Sanctiss.Trini-

Pro ferma nis Fratrũ, seu hospitantibus fratres propter Deũ.

D tatis, & Redemptionis Captiuorum Fratribus germanis nũcupatis, vt omnes, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones Fratribus Ordinis Sanctissimę Trinitatis huiusmodi concessas, consequantur, ac suffragiorum ipsius Monasterij, pro tempore factorum, participes fiant. Nec nõ Priuilegijs, indultis, prærogatiuis, exemptionibus, concessionibus, antelationibus, & gratijs,Monasterijs, & Ordini Sanctissimæ Trinitatis huiusmodi, in genere, vel in specie con-

E cessis, & quibus Fratres Ordinis prædicti vtuntur, potiuntur, & gaudent, seu vti, potiri, & gaudere poterunt, quomodolibet in futurũ, vti, potiri, & gaudere perindè possint, ac si illa eisdem fidelibus, Fratribus, seu Germanis nuncupatis, specialiter, & expresè concessa fuissent. B.

ANNOTATIO CORDVBAE. A

QVOAD §.1. *Notandum, quòd idem Sixt.4. fo.64. & ʃʃʃ.96. viuæ vocis Oraculo, concessit nobis Cismon. gaudere omnibus Gratijs, Indulgentijs & Priuilegijs quõdocunq; cõcessis Fratribus Vltramontanis, & ècontra, ac si nobis specialiter cõcessa fuissent. Item idem Sixt.4. excõmunicauit Fratres Min. & Prædicatores, admittentes ad Communicationem Priuilegiorum suorum, & Immunitatũ suĩ Ordinis quoscunq; laicos vtriusq; sexus, nisi eo modo, quo infra tit. excommunicatio. §.14. habetur, ibi vide annotationem factam super hoc.* B

Excõicatio contra admittentes ad Cõmunicationem Priuileg. quoscunq; laicos.

¶ *Quòad. §.13. vbi ponitur Communicatio Iulij 2. ʃʃʃ.74. ʃʃ 228. cõcess. 533. de Vicarijs Conuentuum Ordinis Prædicatorum, ad Vicarios Conuentuum nostri Ordinis. Notandum, quod nomine Vicarij, debẽt intelligi illi, quos nos vocamus Præsidentes Cõuentuum, vt sup. tit. Absol. ordinaria quòad Fratres. §.7. ait idẽ Collector in Comp. & tit. Vicar. §. 5.*

Vicarij cõuentuum qui dicantur.

¶ *Quòad. §.14. vbi ponitur Concesio Leo 10. notand. quòd idẽ Leo. 10. ʃʃ. 41. 42. extendit omnes nostras Indulgentias, Indulta, &c. ad Moniales Sanctæ Claræ nostræ curæ subiectas, & ad Ancillas B. Mariæ, nostræ curæ commissas.* C

¶ *Quòad. §.39. vbi ponitur Cõcessio Leo. 10. & Adriani 6. facta Germanis Ordinis S. Trinitatis, vide in eodem Compendio, tit. Indulgentiæ, quòad seculares 4. post. §.16. de quibus Germanis id intelligatur; & in eodem tit. §. 23. de quibus Indulgentijs hoc intelligatur; quia non intelligitur de plenarijs, vt ibi ait Collector.*

Nota. Participãtes Priuil. possunt illis vti contra illos quorũ contemplatione participant.

¶ *Tandem quòad hanc materiam Cõicationis Priuilegiorum, Notandum, quòd illi, quibus cõicantur Priuileg. aliorum Ord. ac si ipsis specialiter concessa fuissent, quales sunt oẽs Mendicantes, & etiã alij Religiosi supradicti in hoc tit. Cõicatio Priuilegior. possent æqualiter, & ex æquo gaudere prædictis oĩbus Priuileg. sibi cõicatis, etiam contra illos, quibus concessa fuerant, per quorum cõicationem ipsi gaudent prædictis Priuilegijs: ratio est, quia iam facta sunt sibi propria, & non habent ea dependenter ab alijs, sed independenter, ac si ipsis specialiter cõcessa fuissent, quõdocunq; illi se habeant circa illa Priuilegia, vtendo, vel non vtendo eis. Sicq; in tali cõicatione independenti, oẽs qui dictis Priuilegijs possũt vti, adæquantur ex æquo. Secus dicendum est de illis, quibus non sic specialiter, & independenter cõicantur, vt sunt familiares, & donati fratrũ, & alij eiusmodi, quia non possent vti Priuilegijs Fratrum, cõtra ipsos Fratres, quorum Priuilegia illis cõicantur, quia quod in fauorem ipsorũ Fratrum principaliter concessum est (quòd, scilicet, eorum familiares vtantur ipsorum Priuilegijs) non debent contra ipsos Fratres, seu eorum dispen-* D E

spen-

A *spendium retorqueri, de reg.iur.lib.6.de verb.sig. quid per nouale, iuncta gloss. quia non ex æquo gaudēt sicut Fratres prædicti. Similiter si Fratres perdiderint tale Priuilegium, seu si eo non vtantur: similiter perdiderunt, & non possent eo vti prædicti familiares eorundem Fratrū, quia tales familiares, &c. babent prædictum Priuilegium cōmunicatum sibi dependēter à prædictis suis Fratribus, & minus principaliter. Ideo cessante principali, & Fratrum fauore, quorum intuitu, principaliter tale Priuilegium valebat, cessat, & minus principale, & accessorium, & ad* B *hoc sunt multa iura pariter cum ratione supradicta, vt patet per Bart. l. 1. delegatis primò, per oīa ex æquata, &c. & l. ammissimus. §. Lucius, & Panor.in cap.ex parte, de foro compe. ad finem. & Bal.in l omnia.C. de Episcopis, & Clericis. Et notandum, quia valet ad multa, & adhoc, quòd secundum Priuilegia nostra, & nobis cōmunicata ab alijs Religiosis, vt dictum est possimus non seruare interdictum in nostris festiuitatibus, etiam si sit inter dictum positum ab illis alijs Religiosis, licet talis nō obseruatio interdicti sit in eorum præiudicium, quia ex æquo, ac si nobis* C *specialiter concessa fuissent, communicata sunt, & facta nostra independenter talia Priuileg. vt dictum est. pro concordantia Priuileg. vide etiā supra Absol.quoad seculares §.19 & super tit. ingredi.§.34.*

CAPVCCINI ANNOTATIO.

EST *notandum quòd concessa vni Ordini etiam in specie, intelliguntur concessa alijs Ordinibus, ac si nominatim eis cōcederentur, sicut expressè declarauit Leo. 10. inter non Mēdicā-* D *tes, tam actiuè quàm passiuè sicut declarauit Pius V. etiā inter Sorores, et Moniales eiusdem Ordinis etiam de Tertio Ordine sicut declarauit idē Pius V. & ante eū idem Leo, & Iulius 2. & 3. & Paulus 4. quæ Bullæ habentur in Collectione Priuilegiorum Ord. Prædicatorum, facta à Reuerendiss. P. Stephani Vsus maris. fol. 156. & in alijs folijs, vt reperies in Tabula, in verbo, Priuilegia communia. Ideò in Mari Magno Ord. Minim. dicitur, vt possint trāsumptare quæcunq; Priuilegia, & Bullas concessas alijs Ordinibus, ac si illa, mutatis in eis nominibus, sub nomine* E *Minimorū specialiter, & principaliter, pro eo Ordine emanassent. Vnde ex Priuil. tàm Mendic. q̄ non Mend. multa extraxerūt quæ eis tūc cōmodè sentiebātur Reuerēdiss. PP. Stephanus Vsus maris supra dictus & Gaspar Passar. Ord. Minim. Generales, & in Collectionibus Priuil ab ipsis factis, inseruerunt, vt ibi est videre. Pro cuius cōionis intellectu, vt quis cognoscere valeat, quonā modo, et forma sit vtenda præfata cōmunio, vide quæ propter discordiā inter Fratres Prædic. & Minores de obseruāt. exortā in Hispania, occasione præmissorū, declarauit Iulius 2. ann. 1509.*

Et habent etiam sup. §. 20. 21. 22. &c.

Cōicatio Minimor.

Nunc Archiepiscopus benemeritus.

Adducitur à Passarel. fo. 49.

Et sic, licet nobis Capuccinis eodem supradicto modo sint talium Priuilegia communicata; in specie tamen, per Const. Pij 4. edita ann. 1560. vt in Historia Franciscana, registrata à Reuerendiss. P. Tusignano, Ord. Conuentualium S. Francisci, & nunc Episcopo benemerito, sunt communicata omnia Priuilegia, & gratiæ, quæ reperiuntur concessa, vel in futurum concedentur Fratribus Minoribus, & Camaldulensibus, & alijs. A

Pater Tusignanus.

Pro Crucigeris, & pro Clericis ministrantibus infirmis.

Cõmunicatio Priuileg. societ. Iesu.

Tandem, Congregationi Fratrum Crucigerorum. Ac Religioni Clericorum ministrantium infirmis à Greg. 14. ann. 1591. fuerunt communicata omnia Priuilegia, exemptiones, immunitates, indulgentiæ, facultates, libertates, indulti, concessiones, & gratiæ, quorumuis, etiam Cistercien. Cluniacens. ac Sancti Benedicti Monachis, Clericis Regularibus, & Presbyteris Collegialibus Societatis Iesu, & Canonicis, Congregationis Lateranẽsis, ac quibuscunq; alijs Clericis Regularibus, & aliorum, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium Ordinum, & Congregationum, Fratribus, & personis, tàm in spiritualibus, quàm in temporalibus, in specie, vel in genere, etiam communicatiuè, per quoscũque Romanos Pontifices quomodolibet concessis. Quæ tantũ sunt in vsu, nec sub vllis reuocationibus cõprehensa, neq; Decretis dicti Concilij cõtraria: Ac illorum omnium participes esse possint, & debeãt pariformiter, & æque principaliter, absque vlla prorsus differentia, perindè, ac si Congregationi, Ecclesijs, & Domibus ipsorum, nominatim, & specialiter, ac generaliter concessa fuissent: vt latissimè habetur in Const. ipsius Greg. 14. quæ incipit, Illius qui pro gregis, etc. & est confirmatiua huius Religionis, ibiquè, innumera ei alia tribuuntur Priuilegia, de qua etiam mentionem fecimus supra in verbo Absolutio. Quo ad fratres primò. B C D

Ex Priuilegijs Societatis Iesv.

OMNIA *Priuilegia, etiam speciali nota digna, immunitates, exẽptiones, facultates, concessiones, indulta, Indulgentiæ, peccatorum remissiones, gratiæ, tàm spirituales, quàm temporales, litteræq; Apostolicæ, etiam per modum extensionis, aut cõmunicationis, aut alias concessa, seu concedenda, quibusuis Ordinibus, Fratrum, & Sororum Mendicantium, illorumq; Congregationibus, Conuentibus, Ecclesijs, Hospitalibus, & alijs pijs locis, Cõceduntur Præposito, ac omnibus Societatis Iesu, Personis, Domibus, ac Collegijs, non solùm ad instar illorum; sed pariformiter, & æquè principaliter à Pio Quinto.* E

Et Greg. 13. declarauit, omnia eis concessa, siuè communicata, vt supra, seu in posterum concedenda, Præposito Generali concessa intelligantur; qui illa per seipsum, vel alium, seu alios, de eius commissione electos,

seu

A *seu eligendos, quibuscunq; personis de eadem societate, sub eiusdem obedientia degentibus, communicare liberè poterit: Nec aliter, exstere personæ Societatis prædictis Priuilegijs, facultatibus, & alijs præmissis, vti, aut gaudere possunt, illorumq; vsus iuxta Societatis vsum & institutum, Constitutiones, & morem esse debet, vt habetur in eius Compend. Priuileg. Verbo Communicatio §.1.& 5.*

Sed Greg. 14. concessit Clericis Ministris infirmorum, posse illorum Priuilegia participare, vt supra est iam dictum.

B

Communicatio Confraternitatibus Charitatis, & Sancti Spiritus hospitali.

OMNIVM *ieiuniorum, & aliorum quorumcumque Spiritualium bonorum, & piorum operum, quæ in omnibus Religionibus, ac vbicumquè in toto Orbe, pro tempore fiunt, participes sunt personæ Cōfraternitatis, Charitatis de Vrbe, & personæ Hospitalis Sancti Spiritus in Saxia. vt in Priuilegijs, impressis fol. 135. & 140. legitur.*

C *Item, omnibus gratijs, & Priuilegijs Archiconfraternitati Charitatis de Vrbe, directè, vel per communicationem concessis, ab anno 3. Leon. 10. 4. Calend. Augusti, ann. Dom. 1516. vsque ad annum primum Pij 4. anni 1560. 4. Idus Decembris, vti potest prædicta Confraternitas, etiam, si illa tunc non essent in vsu; aut si Priuilegia communicata, reuocari contigerit. Ita Pius 4. vt in Priuileg. eius manuscript. fol. 81. Et recensetur in Compend. prædicto Priuileg. Soc. Iesu. Verbo Communicatio. §.7. & 8.*

D *Notandum autem hic est, quòd cum omnes Ordines Mendicantium, simul communicent, in omnibus Priuilegijs, perindè, ac si de verbo ad verbum cuilibet eorum dicta Priuilegia concessa forent, prout suprà satis clarè patet; Iccircò posset occurrere dubium, si etiam in pœnis, & censuris, ipsis Ordinibus concessis; adsit necnè communicatio? & ad hoc breuiter responderi potest, quòd in illis pœnis, & Cēsuris latis contra aliquem Ordinem ipsorum Mendicantium, nullo pacto inter eos fiet cōmunicatio, cùm secundum Regulam Iuris, Odia restringi, & fauores conuenit ampliari. de regul. iuris in 6. Et præterea, quia infinita indè absurda sequerentur, prout facillimè posset demostrari; sed in illis, quæ in fauorem eorum sunt latæ, quamuis in pœnam laicorum ex altera parte redundant, dicerem, per eandem Regulam Iuris prænotatam, quòd fieret inter eos Communicatio: & hoc benè notandum: & quando succederet casum, saltem, periti essent consulendi.*

E

An autem in Communicatione Priuilegiorum censeatur communicari

cari vsus, vel non vsus illorum, & quid de clausula illa, quæ nunc solet apponi in confirmatione, & communicatione Priuilegiorum. Dummodò sint in vsu &c. Vide p.p.fol.73.& fol. 52. A. Et vide etiam infra p.2. in verbo Priuilegia Fratrum, in fine nostræ Annotationis. A

Et an Priuilegium possit perdi per non vsum, vel per vnam, vel per plures contrauentiones? Vide ibidem. fol.52.B.

Et an Statuentes possint recedere à Statuto confirmato per Sedem Apostolicam? in p.2. Verbo Priuilegia in nostra Annotatione in fine.

Tandem, pro fine huius materiæ communicationum Priuilegiorum est notandum, quòd possunt omnes Mendicantes, & participantes eorum Priuilegiorum, in foro conscientiæ, vti omnibus gratijs, & Priuilegijs per Pontifices antecessores Pij.5. concessis, etiam illis, ex eis quæ sunt restrictæ, seu derogatæ per Conc.Trid. Ita Minoribus concessit Pius. 5. Viuæ vocis Oraculo die 13. Mart. Anno Domini 1566. vt refertur in compend.Priuil.Societatis Iesu. Verbo, conc.§.3. B

COMMVNICARE. C

¶ *Distinctio materiæ Communicationis corporis Christi.*

Collector. 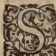 SCIENDVM, quòd circa communionem Eucharistiæ, seu Corporis Christi, inueniuntur complura in Priuilegijs Fratrum.

¶ Et illorum, quædam tangunt præcisè personas Fratrum, & Monialium eorum curæ subiectarum. Hæc autem habentur infrà. in.§. 7. & remissionibus ibi additis, ac etiam infra in §.12. D

¶ Alia verò concernunt personas secularium. Et ista continentur infra in omnibus.§.exceptis supra nominatis.

1 Pro oĩbus christianis. Vt ait etiã Nauar. in Manual.c. 21.nu. 45. EVGENIVS 3. declarauit, optimè Iuri satisfactum esse, & Canoni, seu Decretali Omnis vtriusq; sexus, si in hebdomada sancta, vel infrà Octauas Paschæ Resurrectionis Dominicæ (secundum meliorem dispositionẽ conscientiæ, & aptiorem mentis deuotionem) Fideles sacrosanctum sacramentũ Eucharistiæ accipiant. B.ffo. 114.conce.248. Et idem concessit oraculo viuæ vocis.o.fo.61.Et ffo.64.conce.81. Et fffo.95. conce.316. E

2 Pro forensibus. ¶ IDEM Eugenius concessit, quòd quando quis, tempore paschali, se repererit in aliena diœcesi, semper ibi intelligitur adeptus incolatum, vt ibi confiteri, & communicare valeat,

A leat,quantumcumque ibi paruo tempore steterit. o. fo. 61. Et fffo.64 conce. 80.Et fffo.95,conce.315.

¶ Aduerte, quòd quòad Rectorem parochialem, vbi consistit hospitium,intelligitur hoc. Nam sine licentia ipsius,nō poterit recurrere ad alium. Verumtamen, per concessionem Minimorum potest recurrere ad Fratres, prout habetur infra.§.13, Collector.

¶ Idem Eugenius declarauit, quòd quando Sacerdos Parochialis dat licentiam suo subdito, vt à quocunq; possit recipere Eucharistiam, eo casu,possit recipere eam à Religiosis. o.fffo.101.conce.401. 3 Pro oībus christianis

B Collector.

¶ Aduerte,quòd dubitatum fuit hoc,quia vltra prohibitionem communem, est particulariter prohibitum Religiosis. per Clementinam Religiosi,de Priuilegijs.

Nicolavs 5. concessit Generalibus, & Prouincialibus Ministris,& omnibus Confessoribus Ordinis Min. Deputatis ad audiendas confessiones secularium, vt possint omnibus quarumcumque diœcesim, quorum Confessiones audierint, sacratissimi Corporis Dominici communionem dare,omni tempore, præterquam in die Resurrectionis dominicæ.B.fo.30.Et ffo.114.conce.249.Et fffo.58 conc. 159. 4 Pro cl̄ius et fo. ēsso.

C

¶ Aduerte ad ampliationem, & declarationem huius Concessionis infra positam. §.9. Collector.

Sixtvs 4. fecit consimilem Cōcessionem ad litteram, sicut Nicolaus 5.immediatè supra positam.B.fo.30.Et ffo. 114.conce.250.Et fffo.58.conc.159. 5

D

¶ Idem Sixtus concessit Fratribus Mi. vt possint administrare sacraméta Eucharistię,& Extremę vnctionis,illis,quorum Confessiones audierint,quando Rectores,seu Curati eorum maliciosè, aut sine rationabili causa denegauerint, seu distulerint illa administrare. Et voluit,quòd super hoc stetur assertioni eorumdem Confessorum,vel pœnitentium.B.fo.60. Et ffo.144.conce.348. 6 Sacramenta.

E

¶ Huiusmodi Concessio fuit modificata per Leonem. 10. prout habetur infra.§.10. Vide ibi cum sua declaratione. Collector.

Innocentivs 8. ac etiam Leo. 10. concesserunt Fratribus Mino.ac Monialibus eorum curæ subiectis, communicantibus in multis Festiuitatibus,& diebus Dominicis, Indulgentiam plenariam.prout habetur infra in dictione,Indulgentiæ plenariæ quò ad Fratres.§.6.& 7.& 11.& 18. 7 Indulgentia plenaria.

8 IVLIVS 2. concesſit, quòd abſq; aliquo conſcientiæ ſcru- A
Particularis pro Regnis Caſtellæ. Interdictũ pulo, poſſint Fratres Mi. obſer. Prouinciarum Regnorum Caſtellæ, & Legionis, ſacramentum Euchariſtiæ tempore Interdicti, coram quibuſuis perſonis ſecularibus, vel regularibus (facultatem audiendi diuina officia habentibus) recipere. Quòdq; perſonæ prædictæ facultatem audiendi diuina officia huiuſmodi habentes, dicto tempore Interdicti, ſacramẽtum huiuſmodi recipere poſſint, & valeant, licentiam conceſſit: Ita tamen, quòd hæc communicatio ſecularium, intelligatur iuxta facultates conceſſas illis ſecularibus, de intereſſendo diuinis. o. ffo. 71. conce. 179. Et ffo. 101. conce. 391. B

9 LEO 10. concesſit de nouo idem, quod Nicolaus. 5. & Sixtus. 4. conceſſerant, vt patet ſupra. §. 4. & 5. Ac declarauit, quòd licèt audire confesſiones ſecularium non poſſint, niſi in ſupradictis Breuibus nominati; miniſtrare tamen, ſacramentum Euchariſtię, tempore conceſſo, poſſit quilibet, ſacerdos Religionis. Et in eo quod dicitur (vbi ſupra) de die Reſurrectionis, declarauit, quòd non poſſint miniſtrare ſacramentum Euchariſtiæ in die, quo celebratur Feſtum Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti duntaxat, ſine Rectoris Parochialis, aut Diœceſani licentia. O. ffo. 58 conc. 160. C
Pro oĩbus Fratribus Sacerdotibus.
Euchariſtia.

10 ¶ IDEM Leo, poſteà in Concilio Lateranenſi ſtatuit, quòd Euchariſtiæ, Extremæ vnctionis, aliaq; Eccleſiaſtica ſacramenta, nequeant dare Fratres, illis, quorum (etiam infirmorum) confesſiones audierint, dicentibus, proprium ſacerdotem illa ſibi dare denegaſſe; niſi denegatio ſine legitima cauſa facta, vicinorum teſtimonio probata, aut requiſitio corràm Notario publico facta, doceretur. B. ffo. 25. conce. 73. D
Conciliũ.
Sacramenta.

Collector. ¶ Non obſtante hoc Statuto immediatè antepoſito, poſſunt Fratres vti in foro conſcientiæ, omnibus Conceſsionibus ſuperius poſitis, quia idem Leo viuæ vocis Oraculo reualidauit, & de nouo concesſit, omnia quæ per huiuſmodi Cõciliũ fuerant de noſtris Priuilegijs reuocata, ſeu reſtricta, vt ponitur infra in dictione, Concilium, §. 7. E

11 ¶ IDEM Leo, diſpenſauit cum Monialibus ſanctæ Claræ, & conceptionis Beatæ Mariæ, atq; Tertij Ordinis; vt præcepto Regulæ, de percipiendo ſanctiſsimum Sacramentum, ſatisfaciant, per aliquos dies anteponendo, vel poſtponendo; dum tamen illud in fraudem non faciant. O. ffo. 61. conce. 191.
Pro Monialibus. Diſpenſatio.

12 ¶ IDEM Leo conceſsit plures Indulgentias Fratribus, & Monia-

A Monialibus, communionem Corporis Christi sumentibus; prout habetur infrà in dictione, Indulgentia plenaria quoàd Fratres.§.5.& 6.& 12.ac.18. Indul.ple.

¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Minimorum.*

IVLIVS 2.concessit Fratribus Ordinis Minimorum, vt in Ecclesijs suis,quoties opus fuerit,possint ministrare,& ministrari facere sacramentum Eucharistiæ,curialibus,mercatoribus,peregrinis, & transeuntibus, ac alijs quibuscunq; personis. B fffo.11.conce.43. 13 Pro forensibus: & et alijs.

B

¶ Aduerte circa huiusmodi Cõcessionem pro foro exteriori, qualiter modificata est per Leonem decimum in Concilio Lateraneñ. prout habetur supra.§.10. Collector.

ANNOTATIO CORDVBAE.

C ¶ QVOAD §.8.*vbi Iul.2. concessit nobis, quòd tempore Interdicti,possint seculares habentes facultatem audiendi diuina,recipere sacramentum Eucharistiæ, iuxta facultates illis concessas, &c. intellige sic,scilicet,si habuerint aliàs facultates etiam ad hoc,scilicet,ad recipiendum,tali tempore Interdicti,sacramentum Eucharistiæ,&c. non autem illis hoc conceditur per hanc Concessionem nobis factam, quàmuis per hanc Concessionem, nos coràm ipsis secularibus habentibus aliàs tantùm facultatem audiendi diuina tempore Interdicti,benè possimus recipere sacramentum Eucharistiæ, & ipsi seculares possint esse præsentes (vt ait præfata Concessio) & hoc clarius sic declaratum habetur. fff.101.*

D

CAPVCCINI ANNOTATIO.

E NOTANDVM, *quòd hoc Idem obseruari nunc ait Nauar. in Manual.c.21.num.45. Addens insuper,quòd vbi adest consuetudo legitima,& præscripta satisfaciendi huic præcepto, communicando quolibet die quadragesimæ (vt est in multis locis Hyspaniæ) sufficeret se illi conformare; Pro quo est sciendum quòd Clemens 7. (vt testatur. Laurentius Episcopus præneslinus Cardinalis quatuor coronatorum) declarauit,Vt, In quolibet die quadragesimæ possint fideles in Hyspaniæ partibus communicari,vt præcepto Ecclesiæ satisfaciant; & ideò,in multis partibus talis consuetudo ita præualuit, vt iam veluti lex obseruetur,* In §.1. Hec Bulla ponitur infra in fine compen. fo.11.

uetur, & ideo sic, vt supra dixisse Naua. puto. A

Et an aliquis possit in die Paschæ communicari extra parochiam pro sua deuotione, postquam compleuerit præceptum Ecclesiæ, in aliqua die ex suprascriptis, etiam in Ecclesiis Fratrum Minorum?

Respondetur, quod non, nam sua Sanctitas vult, vt quilibet volens in die Resurrectionis communicari, siuè pro deuotione sua, siuè vt satisfaceret Ecclesiæ præcepto, communicetur in propria Parochia, nisi tamen licentiam haberet à suo Parocho. Et hoc obseruandum ait Nauar. non solùm pro die Paschæ, sed etiam in omnibus aliis diebus, etiam extra quatragesimam, & etiam in articulo mortis; verum Leo 10. concessit cuilibet sacerdoti Fratrum Minorum, vt quouis anni die, sacrosanctum Domini Corpus secularibus ministrare possit, excepto solo die Paschatis, & est communicatum aliis Mendicantibus, & particulariter est etiam concessum Patribus Societatis Iesu; vt refert & tenet Nauar. in loco suprascripto. B

Nauar. in Man. c. 21. nu. 52.

In §. 4. & 9 Notandum, quòd Papa Pius V. in const. 38. in prima parte nu 4. & 8. Idem confirmat dicens, Ipsiq; Christi fideles sacramentum Eucharistiæ (Resurrectionis Dominicæ festiuitate dũtaxat excepta) sumere, eiq; illud per Fratres huiusmodi, scilicet, Mendicantes, administrare valeant: nec ad illud faciendum per locorum Ordinarios, aut Ecclesiarum Rectores, seu alios quoscunque illorum, licentia minimè requisita, etiam sub censuris Ecclesiasticis, & aliis pœnis cogi vel compelli possint, seu debeant, etiã decernimus, & declaramus. & licet. Papa Greg. 13. in const. sua 15. reduxerit illam Pii 5. ad ius commune in quantum Sacro Concilio Trid. obst. in hoc tamen particulari non obstat Concilio, cùm nullibi in hac materia contrarium iubere reperiatur, nam tantùm in sess. 13. c. 8. exortat frequenter eos communicari, & non præcipit, vt in hac potius, quàm in illa Ecclesia communicari habeant, & idem decreuit Papa Paulus 4. in const. 4. vt in Bullario, vt possint, videlicet, Fratres suprascripti Mendicantes quotidiè sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum ministrare (Dominica tantum Resurrectionis excepta) etiam concordat Nauar. in suo Manuali c. 21. num. 52. & si Episcopus facta admonitione (vt in cap. Sac. de sent. excom.) vellet omnes illos, qui in Pascha non fuerint confessati, vel communicati denuntiare, tunc illi qui à suprascriptis Fratribus recepissent communionem, vel confessionem, ab eis opus esset habere fidem, & Episcopo præsentare; itaquè, si aliquis secularis confessus fuerit, vel communionem receperit in aliqua Mendicantium Ecclesia, cum animo satisfaciendi Ecclesiæ præcepto, in vno dierum prædictorum, otto ante, & post Pascha, satisfacit, & non oportet, vt iterum in die Paschatis communicetur in Ecclesia parochiali. C D E

Idem

A *Idem tenent summistæ, quòd satisfaciat Ecclesiæ præcepto de audienda missa in festiuis diebus, si in illis, vel in alijs Ecclesiis audierint, & non in propria parochia, vt Nauar. in Manu. tit. de quinque præceptis Ecclesiæ. nu. 5.*

Vide etiam supra in tit. absolutio quoad seculares. §. 17. in fine concessionem factam Fratribus Dominicanis à Sixto 4.

COMMVTARE.

B SIxtvs 4. concessit, quòd Prælati Ordinis Minorũ possint commutare legata facta locis nostris ad vnum vsum, in alium; sine scandalo tamen illorum, ad quos solutio talium legatorum pertinet. o. fo. 62. Et ffo. 66. conce. 95. Et fffo. 91. conce. 317. 1 Prælati. Legata.

LEo 10. ampliando dictam gratiam Sixti, cõcessit, quòd simili modo possint dicti Prælati facere in rebus donatis per viuentes; si tamen (vt dictum est) non sequatur scandalum. o. fffo. 93. conc. 293. 2 Prælati. Eleemosinæ.
C

¶ Idem Leo concessit, quòd Fratres Mino. possint recipere triticum, ac alias res superabundantes (scilicet, quibus in propria specie Fratres non habent necesse vti, aut non in tanta quantitate) vt pro vino, carnibus, ac alijs rebus victui necessarijs, per Sindicum Romanæ Ecclesiæ eisdem Fratribus datum, commutentur, & permutentur; seu vt triticum, & alia D huiusmodi vendantur; & ex pecunia indè proueniente, vinũ, & carnes, ac aliæ res necessariæ emantur. B. fffo. 23. conc. 66. 3 Vendere.

¶ Cauendum est omninò ab ista Cõcessione, quia est expressè contra declarationem Nicolai 3. & sic relaxatiua, & destructiua nostræ strictæ paupertatis, quã in Regula promisimus; cùm talia sic recepta sint manifestè pecunia, cuius receptio, quàm prohibita sit in Regula nostra, notorium est. Nec sufficit dicere, quòd Papa dispensat in hoc; nam per similes dispẽ E sationes, vel potius dissipationes, dissiparetur Religio nostra, in altissima paupertate fundata, vt patet euidenter in nostris Conuentualibus. Collector.

¶ Aduertendum est etiam circa prædicta, quòd in Capitulo Generali Meclinensi, vbi tertiò fuit electus Reuerendus Pater, claræ memoriæ, Oliuerius Mallardi, facta est sequens Ordinatio.

¶ Capitulum Generale declarauit, quòd si aliqui Conuen- Statutum Generale.

Statutum Generale. uentus aliquarum Prouinciarum habeant copiam alicuius rei (vt potè vini, vel olei) & deficiunt carnibus, vel piscibus, Prouincialis talium Prouinciarum, vel Custos talis Custodiæ, potest prouidere, & commutationem in talibus facere, mandando, quòd vnus alteri det de ijs, in quibus abundat, & econuerso. 227. tracta. 3. Et ffo. 246. tracta. 2. A

ANNOTATIO CORDVBAE.

*Q*V ò A D §. 3. *vbi Collector dicit, cauendum esse ab illa dispensatione Leo 10. quia est relaxatiua Ordinis, concedens, quòd Fratres accipiant pecuniam, &c. Notandum, quòd Papa id concedit cum duabus limitationibus, scilicet, pro rebus necessarijs, quæ alias sine pecunia commodè haberi non possunt. Posśit peti & accipi triticum, &c. ad commutandum. Secunda limitatio, quòd per Syndicum tales res distrahantur pro alijs necessarijs: hijs ergo suppositis, constat, quòd ibi non est maior dispensatio, neque conceditur alia relaxatio maior, quàm quòd per Syndicum procurentur, seu accipiantur pecuniæ, sicut habent Patres vltramontani, secundum const. Mart. 5. quæ Dispensatio, an sit nobis licita, & secura? & An nos cismõ. posśimus ea vti? latius habetur in expositione nostra, regulæ. cap. 4. q. 16.* B C

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 1. *H*O C *etiam posśunt de lege comun. vt in cap. exijt. quæ tamen commutatio, Concil. Trid. Ordinat, vt tunc fiat, quando erit necessaria, dicens, In commutationibus vltimarum voluntatum, quæ non nisi ex iusta, & necesśaria causa fieri debent, Episcopi, tamquàm delegati Sedis Apostolicæ, summariè, & extra iudicialiter cognoscant, nihil in precibus tacita veritate, vel sugesta falsitate fuisse narratum, priusquàm commutationes prædictæ exequutioni demandentur. Vide etiam pro hac materia, supra quæ dixi in verbo Alienatio bonorum.* D E

Cõc. Trid. Sess. 22. c. 6. de reformatione.

CONCEPTIO VIRGINIS.

1 SACROSANCTA Generalis Basiliensis Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, vniuersalem Ecclesiam repræsentans, diligenter inspectis auctoritatibus, & rationibus, quæ à diuersis partibus coràm eadem

Sancta

A sancta Synodo fuerunt allegatæ, alijsque etiam plurimis super eadem materia visis, & matura consideratione pensatis, determinauit, doctrinam illam differentem, gloriosam Dei genitricem Mariam (præueniente, & cooperante diuini muneris gratia singulari) numquam actualiter subiacuisse peccato originali, sed immunem semper fuisse ab omni originali, & actuali culpa, sanctamq; & immaculatam, tanquam piã, & consonam cultui Ecclesiastico, fidei Catholicę, rectæ rationi, & sacræ Scripturæ, ab omnibus Catholicis approbandam, B fore tenendam, & amplectandam, diffiniuit, & declarauit. Ac decreuit, nulli de cœtero licitum esse in contrarium prædicare, seu docere. b. fo. 42. Et ffo. 40. conce. 45.

Determinatio veritatis conceptionis Virg. Ma.

Prædicare

¶ Eadem sacrosancta Synodus statuit, quãdo, & qualiter sit huiusmodi festiuitas celebranda, prout habetur infra in dictione Festiuitas. §. 6. Attamen modo debemus sequi ordinatum per Sixtum. 2

C ¶ Eadem sancta Synodus concessit, nonnullas Indulgentias, interessentibus diuinis in præfata Festiuitate Conceptionis, sicut ponitur infra in dictione, Indulgentiæ quòad seculares. 7. in. §. 1. 3

Indulg.

Nicolavs 5. fecit copiosissimam confirmationem Ordinatorum in prædicto Concilio Basiliensi. Ac per cõsequens confirmauit determinationem ibidem factam in fauorem immaculatæ Conceptionis Virginis Dei paræ. b. ffo. D 44. conce. 49. 4

Confirmationes Cõcilij.

Sixtvs 4. statuit, quòd fiat Octaua solemnis de Festo Cõceptionis Virginis Mariæ, & quòd de Festiuitatibus, quæ venerint infra Octauam, nihil tunc agatur; sed post Octauã celebrentur. Quodq; si festum Conceptionis in Dominica venerit, fiat de Festo, quia specialis effectus Dei fuit in illa die, & ideò Dominica transferatur in sequentem diem. Et voluit, E quòd tunc in secunda feria dicãtur Psalmos nocturnorum de Dominica, cum nouem lectionibus, & responsorijs, sine precibus, & Missa, sine Gloria in Excelsis Deo: quia Te Deum laudamus non dicitur. Sed in prædicto casu, in Octaua fiet de Dominica, & Festum Octauæ transferetur ad diem sequentem. Si vero venerit infra Octauam, fiet de Dominica cum commemoratione Festi. o. fo. 64. Et ffo. 68. concessio. 133. 5

Officiũ diuinum.

Hodie tamen sunt obseruãdę Rubricæ Breuiarij Noui Pijs.

Collector. ¶ Aduerte,quòd posteà concessum est,quòd fiat Festum sanctæ Luciæ infra Octauam. A

6 ¶ IDEM Sixtus motu proprio, auctoritate Apostolica reprobauit,& damnauit assertiones Prædicatorum, & aliorum quorumlibet,qui affirmare præsumerent, sanctam Romanam Ecclesiam, de spirituali dumtaxat Conceptione,& sanctificatione Virginis gloriosæ,Festum celebrare; ac illorum,qui crederent,& tenerent, quòd asserentes eandem genitricem Dei, ab originalis peccati macula, in sua Conceptione præseruatam fuisse,propterea alicuius hæresis labe pollutos fore. Istas namque assertiones,vt potè falsas, & erroneas, ac à veritate alienas; editosque libros id continentes, similiter reprobauit,& damnauit. Ac motu,& auctoritate prædictis statuit, & ordinauit, quòd Prædicatores verbi Dei, & quicunq; alij cuiuscunque gradus,ordinis, & conditionis fuerint,qui de cætero ausu temerario præsumpserint, in eorum Prædicationibus ad populum, seu aliàs quomodolibet affirmare huiusmodi sic reprobatas, & damnatas assertiones, & opiniones veras esse,aut dictos libros pro veris legere,tenere,vel habere; postquàm de præsentibus litteris scientiam habuerint, excommunicationis sententiam,& æternæ maledictionis pœnam,eo ipso incurrant; à qua,ab alio, quàm à Romano Pontifice, & illius proprio ore expressa causa huiusmodi,propter quam censuras prædictas incurrerint (nisi in articulo mortis constituti) nequeunt absolutionis beneficium obtinere;non obstantibus quibuscunque in contrarium facientibus. Item pari damnationi,& Censuræ sobiecit illos,qui prædicare,docere,aut aliàs verbo,vel scriptura affirmare præsumerent, hæreticum fore,credere eandem Virginem gloriosam à peccati originalis macula præseruatam non fuisse. B.fo.34. Et ffo.117.concessione.257.

(Margin: Reprobatio errorũ. — B — Prohibitio. — C — Excommunicatio. — D)

7 ¶ IDEM Sixtus concessit, vt omnes, qui officium Conceptionis Beatæ Marię Virginis compilatum,& ordinatum per Fratrem Bernardinum de Busto, pro sua deuotione dicere,& recitare voluerint,liberè,& licitè hoc possint,& valeant. B.fo 40. Et ffo.124.conc.272.

(Margin: Officiũ diuinum. — E)

8 ¶ IDEM Sixtus Motu proprio,& ex certa scientia reprobauit,& damnauit assertiones Fratrum Prædicatorum, & quorumlibet aliorum, qui affirmare præsumerent,eos,qui crederent,aut tenerent,Dei genitricem,ab originalis peccati macula

(Margin: Reprobatio.)

cula

A cula, in sua Conceptione præseruatam fuisse; propterea alicuius hæresis labe pollutos fore, vel mortaliter peccare: aut huiusmodi officium Conceptionis celebrantes, seù sermones audientes, alicuius peccati reatum incurrere, vt potè falsas, & erroneas, & à veritate pœnitus alienas. Editosque desuper libros id continentes, similiter reprobauit, & damnauit.

¶ Statuit etiam, & ordinauit, ne Prædicatores verbi Dei, & quicunque alij, cuiuscunque status, gradus, aut ordinis, & con- Prohibitio.
B ditionis fuerint, qui ausu temerario præsumpserint in sermonibus ad populum, seù aliàs quomodolibet approbare superius improbatas, & damnatas assertiones, asserendo veras esse, aut dictos libros pro veris legendo, tenendo, vel habendo; postquàm de præsentibus noticiam habuerint, excommunicationis sententiam, & æternæ maledictionis pœnam, eo ipso incurrant: à qua ab alio, quàm à Romano Pontifice, & illius proprio ore, expressa causa huiusmodi, propter quam Censuras prædictas incurrerint (nisi in mortis articulo constituti) Excommunicatio.
C nequeant absolutionis beneficium obtinere.

¶ Item motu, scientia, & auctoritate similibus, simili pœnæ, ac Censuræ subiecit eos, qui ausi fuerint asserere contrariam opinionem, tenentes, videlicet, gloriosam Virginem Mariam, cum originali peccato fuisse conceptam, hæresis crimen, vel peccatum incurrere mortale; cùm nondum sit à Romana Ecclesia, vel Apostolica Sede decisum. Non obstantibus in contrarium facientibus quibuscunque. B. fo. 74. Et ffo. 158. concessione. 376.
D

ALEXANDER 6. confirmauit Bullam supradictam Sixti in. §. 8. inserendo illam de verbo ad verbum; ac dando desuper iudices: cum magnis clausulis, & non obstantijs. B. fo. 74. Et ffo. 158. conce. 336. 9

IVLIVS secundus concessit plures Indulgentias in fauorem Conceptionis Beatæ Virginis, prout habentur in dictione, Indulgentiæ quoàd seculares. 7. §. 3. 10 Indulg.
E

¶ IDEM Iulius edidit Regulam Monialium Conceptionis Beatæ Virginis, prout latè in fine libris huius ponitur; quia nullibi reperi eam impressam.

LEO 10. concessit, quòd tempore interdicti, quauis auctoritate, & ex quibusuis causis, pro tempore appositi, in 11

O 2 qui-

Particularis pro Hispania. quibusuis Hispaniæ Ecclesijs, ac locis, à primis vesperis diei Festi Conceptionis, vsque ad illius totalem Octauam inclusiuè, Missas, & alia diuina officia, apertis ianuis, & pulsatis campanis, atque alta voce (excommunicatis duntaxat, & nominatim interdictis expulsis) celebrare possint. Et quòd singuli Christi fideles non excommunicati, nec nominatim interdicti, ad Missas, & alia diuina officia audienda, præfato tempore admitti liberè, & licitè possint. B. fffo. 24. conc. 67. A

Interdictū

12 ¶ IDEM Leo concessit multas, & magnas Indulgentias, intuitu immaculatæ Conceptionis Beatæ Virginis Mariæ, tàm Fratribus, quàm secularibus; quas reperies vnà cum multis alijs Indulgentijs, infra in dictione, Indulgētiæ plenariæ quòad Fratres. §. 18. & 19. Et in dictione, Indulgentiæ quòad seculares. §. in omnibus. §. B

Indulg.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Cōc. Trid. *IN Concil. Trid. Sess. 5. Decreto de peccato originali in fine, postquam tractauit materiam peccati originalis, concludit dicens. Declarat tamen hæc ipsa sancta Synodus, non esse suæ intentionis compræhendere in hoc Decreto, etiam vbi de peccato originali agitur, Beatam, & immaculatam Virginem Mariam Dei Genitricem; sed obseruandas esse Constitutiones Felicis recordationis Sixti Papæ 4. sub pœnis in eis Constitutionibus contentis, quas innouat.* C

Not. rationes pro cōceptione. *Nota verba Concilij, quomodo videtur inclinari ad tenendam Conceptionem: ait. n. Non esse intentionis suæ compræhendere in hoc Decreto, &c. etiam illud verbum (Immaculatam) & Ecclesia facit de ea officium, & iam Festum, in Calēdario Romano sanctorum, apponitur mense Decembri die Octaua. Innumerabilesq; Indulgētias eius confraternitati concedit, &c.* D

Const. 119 *Et Pius V. in Const. Speculum Domini, anno Domini. 1570. emanata, statuit dicens. Motu proprio, Statutum Felicis recordationis Sixti 4. prædecessoris nostri, super ea re à præfata Synodo innouatum, Apostolica auctoritate, tenore præsentium confirmamus, & approbamus, atquè vt deinceps efficacius à cuntis obseruetur; perpetuò Statuimus, & Ordinamus, quatenus nemo cuiuscunque Ordinis, gradus, conditionis, vel dignitatis existat, in popularibus concionibus, vel vbicunque promiscua virorum, & mulierum multitudo conuenire solet, de huius controuersiæ altèrutra parte disputare rationibus, vel Doctorum* E

Bulla Pij V. pro Cō cept.

rum

A *rum auctoritate, asserendo propriam sententiam, & contrariam refellendo, aut impugnando, vel de hac ipsa quaestione cuiusuis pietatis, aut necessitatis praetextu, vulgari sermone scribere, vel dictare praesumat. Qui contrafecerit, suspensionis poenam à diuinis, absq; noua declaratione ipso facto incurrat. si modo fuerit in sacris cõstitutus, & quocũq; praetereà gradu, siuè dignitate, vel administratione fungatur, illis omnibus sit ipso Iure priuatus, & ad eadem, vel similia munera obtinenda, vel obeunda, perpetuae inhabilitatis cẽsurae etiam ipso facto sit obnoxius, super quibus, nisi à Romano Pontifice pro tempore existente dispensari, siuè absol-* B *ui non possit.* Poena suspensus.

Caeterum, quamdiu per Apostolicam Sedem altera pars diffinita non fuerit, Oppositaque sententia condemnata, liceat viris doctis in publicis accademiae disputationibus, siuè Generalium, aut Prouincialium Capitulorum, vel vbi alias intersunt, qui rem capere possunt, nec scandali vlla subest occasio, de illa quaestione disserere, argumentis, vtramlibet partem, vel asserere, vel impugnare; dum tamen, ne citrà, veluti erronea praeiu- C *dicetur seruenturquè illa omnia, quae à praedicto Sixto Praedecessore nostro statuta sunt, &c.*

Sixtus V. omnibus, & singulis Monialibus Conceptionis B.M. Virginis, ac omnibus, & singulis alijs vtriusque sexus Christi fidelibus, verè poenitentibus, & confessis, qui singulas, seù quamlibet Ecclesiarum Monasteriorum Monialium huiusmodi, in festo Conceptionis eiusdem Beatae Mariae à primis vesperis, vsque ad occasum solis eiusdem festi, annis singulis deuotè visitauerint, & ibi pro pace inter Christianos Principes conser- D *uanda, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione, Haeresumque extirpatione, pias ad Deum praeces fuderint, si eo die sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, Indulgentiam plenariam, & omnium peccatorum suorum remissionem, quòad eos omnes, perpetuò illis omnibus concedimus, & largimur, vt in Constit. 42. Expositum nobis. ann. 1586. edita.* Indul. ple. pro Moni-al. f. m. Cõcep. & secularibus.

¶ CONCILIVM.

E ONCILII Constantieñ. decretum, circa obseruãtiam Fratrum Min. quo tempore, & quomodo emanauit, consultè, salubriterq; separans Fratres Obseruantes à Conuentualibus, habetur sub autentico. B. fo. 25. Et ffo. 109. conce. 236. 1 Obseruantia.

MARTINVS 5. approbauit Decretum praedicti Concilij Constantiensis, quòad separationem Fratrum 2

Minorum Obseruantiæ.B fo.36.Et ffo.120.conce.260. A

3 SACROSANCTA Generalis Synodus Basiliensis confirmauit decretum Concilij Constantiensis, super obseruantia Fratrum Minorum.B.fo.39. Et ffo.123.conce. 270.

4 Cóceptio Virginis. ¶ Prædicta Synodus, seu Concilium Basilieñ. determinauit veritatem immaculatæ Conceptionis Beatæ Virginis, vt habetur suprà in dictione, Conceptio. §. 1. Et ffo.40. concessione, 45.

5 NICOLAVS 5. fecit confirmationem copiosissimam Cócilij Basiliensis; vt habetur latissimè. b.ffo.44.concessione.49. B

6 LEO 10. in Concilio Lateranensi, edidit quandam Bullā magnam, super moderationem Priuilegiorum, per Sedem Apostolicam Fratribus Mendicantibus, & alijs Religiosis concessorum.

Collector. ¶ Sed quia huiusmodi modificationes, seu restrictiones, aut reuocationes, ponuntur sparsim in hoc Compēdio, sub diuersis dictionibus, iuxta diuersitatem materiarum, quas præfatæ modificationes tangunt; ideò non ponuntur hic insimul. Attamen qui voluerit dictam Bullam ad longum videre, reperiet eam in supplemento. fffo.25. C

7 Priuilegia ¶ IDEM Leo posteà reualidauit, & in pristinum statum restituit, omnia Priuilegia Fratrum Minorum Obseru. quòad forum conscientiæ tantùm, & hoc solùm Oraculo viuæ vocis. D

Collector. ¶ Sed quia huiusmodi Oraculum non potuit haberi tempore impressionis supplementi Priuilegiorum; ideò hic ad litteram ponetur, prout continetur in registro Ordinis, facto tempore Reuerendissimi Patris, Fratris Francisci Licheti, Ministri Generalis, ex cuius persona, sic ibidem habetur.

¶ Anno Domini 1519. in Vigilia Visitationis Beatæ Mariæ Virginis, dum essem in præsentia, & conspectu Sanctissimi Domini nostri, domini Leonis Papæ decimi, ipse Pontifex liberaliter confirmauit omnia Priuilegia Ordinis, in foro cōscientiæ tantùm: ita quòd in foro conscientiæ eisdē vti possumus; sicut ante Concilium Lateranense vltimatè celebratum. Non obstantibus quibuscunque in dicto Concilio Ordinatis, vel determinatis, aliter, vel in contrarium disponentibus. Hæc in Registro Ordinis habentur, in actis præfati Reuerendiss.P.Fr. Francisci Licheti Geñ. Ministri, ad litteram. E

A ¶ Ad ampliorem etiam certitudinem præfatæ reualidationis Priuilegiorum nostrorum, facit, quòd prædictus Reuerendissimus Pater Generalis Minister testatus est, aliàs suis litteris autenticis; se impetrasse à prædicto Sanctissimo Domino Leone. 10. viuæ vocis oraculo, quòd Fratres vtantur omnibus Priuilegijs (etiam viuæ vocis oraculo Ordini concessis) in foro conscientiæ duntaxat, etiam non obstante vndecima Sessione Concilij vltimi Lateranensis. Et in fine
B Litterarum testimonialium, vbi continebatur prædicta Concessio, erat positum. Datum in loco Araceli. 20. Iulij. 1519. Frater Franciscus Lichetus de Brixia, Generalis Minister totius Ordinis Sancti Francisci, manu propria subscripsi, & sigillo maiori officij mei corroboraui.

¶ Notandum est etiam, quòd adhuc pro foro exteriori videntur reualidata nostra Priuilegia, prout determinauit quidam iuris Doctor insignis, super hoc consultus, & plenè informatus. Et hoc virtute cuiusdam Breuis per eiusdem Leonem Collector.
C decimum concessi Fratribus Ordinis Prædicatorum: post præfatum Concilium, vbi fecit eis amplissimam communicationem omnium Priuilegiorum concessorum, & concedendorum alijs Fratribus Mendicantibus; & Motu proprio illa de nouo concessit, cum magnis non obstantijs, prout sequuntur. Non obstantibus quibuscunque Apostolicis suspensionibus, reuocationibus, & restrictionibus, siue constitutionibus, ordinationibus, necnon in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis, specialibus, vel generalibus, &c. B. ffo. 69. conce. 219.
D

¶ Circa quas derogationes est aduertendum, & notandũ, quòd cum secundum iura, verba posita in litteris Apostolicis debeant aliquid operari, sequitur, quòd per præfata verba est derogatum Concilio Lateranensi, quoad ea quæ tangunt reuocationem Priuilegiorum dictorum Fratrum. Aliter enim nihil pœnitus operarentur dicta verba. Vide etiam
E ad idem, in principio summarij Bullæ Aureæ. ffo. 135. Ad hoc etiam facit, quod infra ponitur in dictione, Interdictum, in fine. Et in dictione Priuilegia, in quæstionibus propè finem positis.

¶ Insuper, ad ampliorem certitudinem præmissæ reualidationis, confert Cõfirmatio, & noua Concessio Priuilegiorum. per Clementem. 7. nuper facta cum derogatione quorũ-

cunque reuocationum, aut cassationum, in quibusuis litteris Apostolicis contentarum, prout in dictione Communicatio Priuilegiorum. §. 19 positum est. A

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 7. *circa ea quae ibi Collector notat, vide ea quae habentur notata infra tit. Priuilegia, §. 15. & §. 32. &c.*

B

¶CONCORDIA.

1 Ex iure cõi Sepultura. BONIFACIVS 8. statuit, quòd pactum cum Rectore Parochialis Ecclesiae, sic factum à Monachis, seu Fratribus, ne aliquos, vel certos ipsius Ecclesiae Parochianos recipiant ad Ecclesiasticam sepulturã, omnino seruare debeant; quamquam sepultura libera in Monasterijs huiusmodi, ab Apostolica Sede indulta sit, & illi apud Monachos, seu Fratres elegerint sepeliri; cùm per dictũ pactum, Indulto huiusmodi derogetur. Habetur in iure communi. c. pactum. lib. 6. C

¶IDEM Bonifacius statuit, compositiones, & pacta cum Praelatis, Capitulis, Rectoribus, & personis Ecclesiarum, Ciuitatum, Castrorum, vel Villarum, & locorum, in quibus domus, seu habitationes eorum existunt; super iuribus Parochialibus, vel alijs quibuscunq; articulis, à Prioribus Conuẽtualibus, seu Guardianis Fratrum Praedicatorum, & Minorum, aliorumq; Mendicantium facta, vel approbata, de suorum Conuentuum consilio, & assensu (dum tamen aliàs sint licita, & honesta) debere ab ipsis Fratribus, in locis, in quibus fuerint facta, inuiolabiliter obseruare; non obstante, quod Magistri, vel Ministri, aut Prioris Generalium, seu Prouincialium praedictorum non interuenerit in eisdem assensus. Nec ab ipsorum Generalibus, vel Prouincialibus Capitulis extiterint approbata, seu quòd Sedes Apostolica, in his, quae per praedictos Fratres facta fuerint, auctoritatem suam non praestiterit, vel assensum. Habetur hoc in. c. Quia ex eo. de pactis. lib. 6. D E

LEO 10. fecit concordiam nouissimam inter Fratres Minores Obseruantes, & Conuentuales eiusdem Ordinis, in Capitulo Generalissimo, in Vrbe Roma celebrato, quàm

strictè

A ſtrictè præcepit obſeruari, dando ſuper hoc Conſeruatores, omnes Eccleſiarum Prælatos, cum magnis clauſulis, & non obſtantijs fortiſsimis. B.fffo.32. conceſſ.114.

¶ IDEM Leo præcepit cunctis Eccleſiarum Prælatis, vt cōpellant Fratres Minores Conuentuales, ad ſeruandum Bullā dictæ Concordiæ vltimæ, quoties à Fratribus regularis Obſeruantiæ fuerint requiſiti. Super quo ponit grauiſsimas Cēſuras, & pœnas, tàm Prælatis Eccleſiarū, quàm Fratribus Cōuentualibus. B. fffo.39.conceſſ.127. 4

B ¶ Aduerte, quòd contenta in huiuſmodi Concordia, quia ſunt multa, & varia, ponuntur ſparſim in varijs dictionibus, iuxta materias, quibus pertinent, & ideò hic nō ponitur aliquid in particulari de ipſa Cōcordia. Ponuntur autem complura ex ibidem contentis, in dictione, Conuentuales Fratres, in multis. §. Collector.

C ¶ De alijs Concordijs, & Conuentionibus antiquis, inter præfatos Fratres, diuerſis temporibus, à diuerſis Pontificibus factis, nullam hic facimus mentionem, quia iam nullius ſunt momenti. Aliquibus tamen videtur dubium, vtrum pœnæ circa receptionem Fratrum noſtrorum à Cōuentualibus, & econtra, maneant, quia ſunt formidabiles. Sed circa reformationem Conuentuum, benè videtur quod non maneant.

¶ Reliqua circa materiam Concordiæ, vide infra in dictione, Conuentiones, & in dictione Pacta, quia ſub ijs nominibus loquuntur Conceſsiones, quæ ad hunc propoſitum attinent. Collector.

D

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVÒAD.§. 3. & 4. Notandū, quòd Leo 10. ſtatuit ſub cenſuris, quòd nulli Fratres noſtri Ordinis Obſeruantes, ſeu Cōuentuales, quoſcunq; appellent bulliſtam, &c. vel alio nomine irriſorio, ſeu irriſoriè, vt habetur in Cōpendio tit. obſeruantes. §. 7. &c.

E

CONFESSIONES, ET CONFESSORES.

¶ *Diſtinctio materiæ Confeſſionum, & Confeſſorum.*

ATTENDAT prudens lector, quòd circa materiam Confeſsionum, & Fratrum Confeſſorū, reperiuntur complura, & diuerſa in Priuilegijs Fratrū Minorum, & aliorum mendicantiū, quæ in duas partes Collector.

tes principales diuidi possunt. Nam quædam pertinent prę-cisè ad personas prædictorum Fratrum; & alia tangunt personas secularium. ¶ Et primò illa, quæ spectant præcisè ad personas Fratrum, sub diuiduntur. Quædam enim concernunt personas, quibus præfati Fratres possunt, & debent cõfiteri ordinariè. Et hæc habentur supra in dictione, Absolutio ordinaria quò ad Fratres, in omnibus.§. Et hic infra.§.1. & 5. & 7. Alia respiciunt eorumdem Fratrum Confessiones, & Absolutiones extraordinarias, quæ, scilicet, solùm in aliquibus Festiuitatibus, & nonnullis alijs diebus fieri possunt. Et ista continentur supra, in dictione, Absolutio quòad Fratres extraordinaria. A B

¶ Secundò, illa quæ tangunt personas secularium, etiã sub distinguntur. Quædam namq; illorum attinent ad institutionem Fratrum, qui Confessiones secularium audire debent. Hęc autem ponuntur infra.§.4. & 6. Et supra in dictione, Absolutio quòad seculares primò, habentur aliqua, quæ ad pręfatam institutionem pertinẽt in.§.6. & in sequentibus vsq; ad.§.12. & in 17. ac. 19. Alia autem pertinet ad huiusmodi Fratrum Confessorum præsentationem, Episcopis, seu Ordinarijs faciendam; & ad auctoritatem, quam sic instituti, & pręsentati habent ad absoluendum, etiam à casibus reseruatis. Et de ijs habetur latè supra, in dictione, Absolutio quòad seculares. 1. & 2. in multis. §. imò ferè in omnibus. Ac similiter habetur circa hoc, infra.§.2. ¶ Nonnulla insuper attinent ad huiusmodi Fratres Confessores, existentes in terris infideliũ, prout ponitur infra.§.9. & 10. C D

1 Prohibitio pro Fratribus Mend.

CLEMENS Quartus inhibuit vniuersis Ecclesiarũ Prçlatis, & alijs quibuscũq;, ne confessiones Fratrum Mi. præsumant, eorũ Prælatis inuitis, audire. B. fo.58. Et ffo.142. concess.338. Et idem habetur quòad Carmelitas. B. ffo.186. concessio. 475. Et quò ad Fratres Prædicatores. B. ffo. 238. concessione 563.

2 Ex iure cõmuni.

BONIFACIVS octauus, & Clemens 5. circa Fratres Cõfessores, fecerunt sequentem Cõstitutionem. Statuimus, & ordinamus, vt in singulis Ciuitatibus, & Diœcesibus, in quibus loca Fratrum Prædicatorum, & Minorum consistere dignoscuntur; vel in Ciuitatibus, & Diœcesum locis, ipsis vicinis, in quibus loca huiusmodi non habentur: Magistri, Priores, Prouinciales Prædicatorum, aut eorum Vicarij, & E

Gene-

A Generales, & Prouinciales Miniſtri, & Cuſtodes Minorum Ordinum prædictorum, ad præſentiam Prælatorum Eccleſiæ eorundem locorum ſe conferant, per ſe, vel Fratres, quos ad hoc idoneos fore putauerint; humiliter petituri, vt Fratres, qui ad hoc electi fuerint, in eorum Ciuitatibus,& Diœceſibus, confeſsiones ſubditorum ſuorum, confiteri ſibi volentium, audire liberè valeant, & huiuſmodi confitentibus (prout ſecundum Deum expedire cognouerint) pœnitentias B imponere ſalutares, atque eiſdem beneficium Abſolutionis impendere, de licentia, gratia, & beneplacito eorundem. Ac deindè præfati Magiſtri, Priores, Prouinciales, & Miniſtri Ordinum prædictorum, eligere ſtudeãt perſonas ſufficiẽtes, idoneas, vita probatas, diſcretas, modeſtas, atq; peritas ad tam ſalubre miniſterium,& officium exequendũ. Quas ſic ab ipſis electas, repręſentent, vel faciant repręſentari Pręlatis, vt de eorum licentia, gratia, & beneplacito, in Ciui-C tatibus, & Diœceſibus eorũdem, huiuſmodi perſonæ ſic electæ,confeſsiones confiteri ſibi volentium audiant, imponant pœnitentias ſalutares, & beneficium abſolutionis impendãt, prout ſuperius eſt expreſſum: extra Ciuitates, &.Diœceſes, in quibus fuerint deputati (per quas eos volumus, & non per Prouincias deputari) confeſsiones nullatenus audituri. Numerus autem perſonarum aſſumendarum ad huiuſmodi officium exercendum eſſe debet, prout vniuerſitas Cleri, & Po-D puli, ac multitudo, vel paucitas exigit eorundem. Et ſi ijdẽ Prælati petitam licentiam confeſsionum huiuſmodi audiendarum cõceſſerint,illam,præfati Magiſtri, & Miniſtri, & alij cum gratiarum recipient actione. Dictæq; perſonæ ſic electæ commiſſum ſibi officium exequantur. Quòd ſi fortè iam dicti Prælati, quemquam ex dictis Fratribus præſentatis eiſdem, ad huiuſmodi officium nollent habere, vel non ducerent admittendũ, eo amoto, vel ſubtracto, loco ipſius, ſimiliter eiſ-E dem præſentandis Prælatis, poſsit, & debeat alius ſubrogari. Si verò ijdem Prælati, præfatis Fratribus ad confeſsiones (vt præmittitur) audiendas electis, huiuſmodi exibere licẽtiã recuſauerit, Nos ex nunc, ipſis, vt confeſsiones ſibi confiteri volentium liberè, licitèq; audire valeant, & eiſdẽ pœnitentias imponere ſalutares, atq; eiſdem beneficium abſolutionis impartiri, gratiosè cõcedimus, de plenitudine Apoſtolicæ poteſtatis. Per huiuſmodi autem Conceſsionẽ,nequaquam

quam intendimus, perſonis, ſeu Fratribus ipſis, ad id taliter A deputatis, poteſtatem in hoc impendere ampliorem, quam in eo, Curatis, vel Parochialibus Sacerdotibus eſt à iure conceſſa, niſi forſan eis Eccleſiarum Prælati, vberiorem in hac parte gratiam ſpecialem ducerent faciendã. Habetur in Clementina, Dudum. de ſepulturis.

3 Pro Fratribus Mi. & Prædicat. Euchariſt. Vnctio extrema.

BENEDICTVS 11. ſtatuit, ſeu conceſsit ſequentia circa confeſsiones, ſcilicet, quòd Fideles confeſsi Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, non teneantur eadem pecca- B ta proprijs Sacerdotibus confiteri. Et quòd Sacerdotes ipſi, taliter confeſsis, & abſolutis, aſtricti ſint, miniſtrare Euchariſtiæ, & extremæ vnctionis ſacramenta. Et quòd ſuper confeſsione facta Fratribus memoratis (cùm hic de confitentis ſolius præiudicio, ſi falſum dicat, agatur) in iudicio animę, ſeu pęnitentiali foro, ſtetur ſimplici verbo illius, qui ſacramenta prædicta petit, & dicit dictis Fratribus ſe confeſſum. Sed hoc, duobus caſibus exceptis, ſcilice, ſi Sacerdos aſſerat C illum eſſe excommunicatum, aut notoriè peccatorem. B.fo. 126. Et ffo.203. conc.502.

Collector. ¶ Aduertendum eſt, quòd ſecundum quoſdã, prædicta Bulla Benedicti 11. quæ incipit Inter cunctas, in nullo fuit reuocata per Clementinã, Dudum, de ſepulturis; niſi quòad pręſentationem Confeſſorum Epiſcopis faciendam, & declarationem caſuum Epiſcopis reſeruatorum. Primum iſtorũ, ſcilicet, præſentatio ſeruari debet, prout in prædicta Clemen- D tina continetur, aut ſaltem forma per Innocentiũ 8. conceſſa. Secundum vero, ſcilicet, caſuum determinatio, manet in ſuo vigore, propter reualidationem Sixti 4. ſuprapoſitam, in dictione Abſolutio, quòad ſeculares. 2. §. 7.

Alijs tamen, & fortè melius videtur, quod in totum fuit reuocata, vt clarè patet, per Clementinã, Dudum; & ideò quòad caſus, fecit nouam Conceſsionem Sixtus.

4 Ex Priuil. Carlitarũ Inſtitutio Confeſſorum.

SIXTVS 4. conceſsit Ordini Carmelitarum, vt Genera- E lis per ſe, & Prouinciales, in ſuis Capitulis Prouincialibus, cum Diffinitoribus ipſorum Capitulorum, poſsint, auctoritate Apoſtolica, Fratribus eiuſdem Ordinis Sacerdotibus, in ſacra pagina eruditis, examinatis, & approbatis ab eis, officium Prædicationis committere. Necnon tàm ipſis, quàm alijs Fratribus dicti Ordinis, ad id idoneis, audiendi confeſsiones, & abſoluendi confitententes, ac iniũgendi eis

pœ-

A pœnitentias ſalutares, ſimiliter officium committere. B. fo. 101. Et ffo. 185. conceſſ. 463. Simili modo continetur in Mari magno Auguſtinienſium. B. fo. 244. conceſſ. 589.

¶ Nota, quòd in Priuilegijs aliorum Fratrum Mendicantiũ, Collector. non reperitur ſimilis conceſsio, quòad inſtitutionem Cõfeſſorum, vt credo. Et ideò, virtute communicationis Priuilegiorum, ſolummodò poterunt Miniſtri prouinciales Fratrũ Mino. & Priores prouinciales Fratrum Prædicatorũ, in ſuis B Capitulis prouincialibus, committere Fratribus ſuis officia prædicandi, & confeſsiones audiendi, niſi aliud Priuilegium habeant.

¶ Verum eſt tamen, quòd de iure communi, Prouinciales poſſunt inſtituere Cõfeſſores, per Clementinam, Dudũ. Quòd autem non faciant niſi in Capitulis Prouincialibus, hoc eſt, propter prohibitionem Statutorum ſuorum.

¶ Idem Sixtus fecit quandam conceſsionem pro Fratri- 5
C bus itinerantibus, vt poſsint cõfiteri quibuslibet Sacerdotibus, etiam ſecularibus, de licentia ſuorum Prælatorum, prout habetur ſupra in dictione, Abſolutio ordinaria quòad Fratres in. §. 35.

Innocentivs 8. ſtatuit, ſub grauibus Cenſuris, & pœ- 6
nis, ne quiſquam Fratrum Min. Obſeruãtiæ, ſine ſuorum Superiorum licentia, ac deputatione, & inſtitutione, officiũ Confeſſoris Monialiũ, vel Sororum Tertij Ordinis, aut alia- Prohibitio pro Fratribus ſubditis.
D rum quarumlibet conſimilium, ſeu temporalium dominorũ, & aliarum perſonarum ſecularium, & regularium vtriuſq; ſexus aſſumere, & exercere præſumãt, & ſi ad id Apoſtolica auctoritate deputarentur. B. ffo. 157. conc. 375.

¶ Idem Innocentius ſtatuit, quòd de cætero perpetuis fu- 7
turis temporibus, quæcunq; perſonæ Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini, Congregationis regularis Obſeruantiæ, Pro Auguſtinienſib.
Prouinciæ Hiſpaniæ, qui nunc ſunt, & pro tempore erunt,
E prætextu Bullæ Cruciatæ, aut cuiuſuis alterius facultatis, eis, & cuilibet earum, per Sedem Apoſtolicam, ſeu eius Legatos, ſub quibuſuis verborum formis cõceſſę, & quæ forſan concedi contigerit in futurum, alium quam Priorem, vel Superiorem ſuum, aut aliquem ab eodem Priore, vel Superiore, ex eis deputatis, pro tempore, Confeſſoribus, in ſuum Confeſſorem eligere nequeant. b. ffo. 264. conceſſ. 683.

¶ Aduerte, quòd huiuſmodi Conceſsio, eſt iam communi-

cata

Collector cata toti Ordini per Iulium. Vide ſupra, in dictione, Cõmunicatio Priuilegiorum. §.22. A

8 De Tertiarijs. Sacramẽta. ALEXANDER 6. conceſsit Generali, & Prouincialibus, ac Cuſtodibus Ordinis Minorum de Obſeruãtia, vt in locis, in quibus Fratres Conuentuales, vel de Obſeruantia dicti Ordinis commodè haberi non poſſunt; Fratribus, & Sororibus Tertij Ordinis, vbicunq; vltra montes commorãtibus (de conſilio aliquorum Fratrum) Confeſſores presbyteros ſeculares, vel aliorum Ordinum regulares, honeſtos, deputare valeant; quibus confiteri, & ab eis quæcunq; eccleſiaſtica ſacramenta recipere poſſint. B. fo. 29. Et ffo. 123. cõc. 269. B

Collector. Reſolutio ¶ Epilogatio materiæ Confeſsionum Fratrum Mi. eſt iſta, quòd huiuſmodi Fratres non poſſunt confiteri, niſi ſuis Prælatis, vel alijs Fratribus eiuſdem Ordinis, de eorundem Prȩlatorum licentia, etiam ſi habeant aliqui licentiam generalem audiendi confeſsiones. Sed dum itinerant, & non habent ſocium Confeſſorem, poſſunt confiteri Fratri alterius Ordinis, ſeu clerico ſeculari, habita licentia Prælatorũ, aut prȩſumpta rationabiliter; ita quòd non fiat in fraudem, & dicãt poſtea Prȩlato ſuo. C

Pro Confeſſ. ſimplicibus. ¶ Aduerte, quòd in fauorem Confeſſorum ſimplicium, habetur quædam notabilis Cõceſsio ſupra, in dictione Abſolutio ordinaria quòad Fratres. §. 28.

¶ Sequuntur aliqua ſpectantia ad Fratres confeſſores: in terris infidelium exiſtentes. D

9 Excõicat. abſolutio. GREGORIVS 9. cõceſsit Fratribus Mi. euntibus ad partes infidelium, ſeu ibidem exiſtentibus, vt in terris illis, ſit eis licitum communicare cum excommunicatis, in ijs quȩ ad ſalutem animarum pertinent. Quibus etiam, dũmodò ſint latini, & Apoſtolicæ Sedi obediãt, Fratres prædicti, qui fuerint presbyteri valeant (congrua ſatisfactione præmiſſa) ſecundùm formam Eccleſiæ, abſolutionis beneficium impartiri. b. fo. 20. Et ffo. 22. conc. 3. E

10 Abſolutio. ¶ IDEM Gregorius conceſsit prædictis Fratribus, ad terras infidelium proficiſcentibus, vt eos, qui per apoſtaſiã, aut ſciſma, vel hæreſim à fide receſſerunt, & inter Saracenos habitant, poſsint abſoluere, ac reconciliare per gratiam pœnitentiæ ſalutaris, ſi ad obedientiam Eccleſiæ Romanæ voluerint redire. b. fo. 20. Et ffo. 22. conc. 4.

Collector ¶ Circa præfatas Conceſsiones videtur dubium, vtrum fue-

A fuerint temporales, vel perpetuæ.

ANNOTATIO CORDVBAE.

VÒ AD. §.4. Notandum, quòd per hoc Priuilegium Sixti 4. quod ibi ponitur, non eximuntur Fratres à præsentatione facienda Ordinarijs, vt patet in eorum Mari magno, in lib. Ordinis, in 2. tract. de qua præsentatione agitur in Compendio tit. Præsentatio Confessorum, ibi videatur, &c.
B

CAPVCCINI ANNOTATIO.

VANTVM ad Confeßores, & Confeßionum audientiam, sunt notanda aliqua, quæ hodie propter cap. 15. seß. 23. Cōcilij Tridentini, & alia Decreta obseruari debent. Primò, enim dicit. Omnes Sacerdotes in sua ordinatione accipere potestatem absoluendi à peccatis, quia in habitu potestatē ligandi, & soluendi, non autem in actu recipiunt; nam deest eis materia, in quam exercere poßint talem potestatem. Cùm verò approbantur ab Ordinario consequuntur potestatem iurisdictionis, aut saltem, si non acquirant nouam iurisdictionem, acquirunt materiam subiectam, secundum Medinam, quia Plebs eis subijcitur, secundum quod Superioribus placuerit; & ita sentiunt omnes, tàm Theologi, quā Canonistæ; est enim forū pœnitentiale, iudicium quoddam spirituale inter pœnitentem, & Deū.
C (margin: Cōc. Trid. declaratio — Prout habetur ī Catechesi Neapolitana.)

D Secundò, Decernit, Nullum Sacerdotem, tàm secularem, quàm regularem posse alicuius pœnitentis, siuè laici, siuè Sacerdotis confeßiones audire, nec ad id idoneum reputari, nisi habuerit Ecclesiam Parochialem, aut per examen, seu aliàs idoneus ab Episcopo iudicetur, & approbationē in scriptis, quæ gratis detur obtineat; non obstantibus Priuil. etc.

Scire debes quantum ad laicos, quòd omnes Rectores animarum, ante Concilium poterant omnes, & quoscunq; simplices Sacerdotes (non interdictos tamen) etiam Regulares admittere, ad audientiam confeßionum, suæ tamen Parochiæ per cap. omnis vtriusq; sex. De pœnit. & remiß. & quamuis gloß. huius Decretalis, & gloß. Clem. 1. de Priuileg. & nonnulli alij Iuristæ senserint, Parochianos licentiatos à suo Parocho, non potuisse confiteri, nisi habenti curam animarum, tamen Theologi, cū praxi in vsu recepta, oppositum semper aßeruerunt. Nam aliàs sequeretur, quòd Episcopi, qui habent à iure licentiā, vt poßint eligere sibi confessarium, non poßent eligere quemcunq; simplicem Sacerdotem. Item sequeretur, quòd nec conceßio Episcopi, alicui subdito facta de eligendo con-
E (margin: In cap. ne pro dilat. de pœnit. lib. 6.)

confeſſarium, & gratia facta à Papa per Bullas cuiuſcunq; accipienti, vt poſſit eligere confeſſarium quem voluerit, foret valida, quæ omnia ſunt abſurda. A

Hodie tamen (& eſt nouũ ac ſingulare) videns Sancta Synodus Tridentina, quòd Parochi plurimi, ſuæ conſcientiæ prodigi, ad audientiam confeſſionum animarum, & ouium ſibi commiſſarum, multos ignaros admittebant, Idcircò tẽperauit cap. omnis vtriuſq; de pœnit. & decreuit, Neminem Parochorum, poſſe quempiam ad audientiam confeſſionũ ſuarum animarum eligere poſſe; niſi talis Sacerdos, ſiuè ſecularis fuerit ab B *Ordinario approbatus, nempè, aut per Collationem Eccleſiæ Parochialis, aut aliàs per examen idoneus iudicetur.*

Et quidem hodie vnus Parochus, non poteſt cõfeſſiones Parochianorũ, alterius Parochiæ audire; niſi aut ab ipſo met Parocho proprio, aut ab Epiſcopo licentiam obtinuerit, alias abſolutio nihil valet.

Alij verò ſimplices Sacerdotes, ſiuè Seculares, ſiuè Regulares ab Epiſcopo duntaxat approbati, poſſunt indifferenter ad ſe confluentes pœnitẽtes, ſubiectos tamen illi Epiſcopo (hoc eſt quantũ ad Confeſſores ſeculares, C *ſecus de Regularibus, qui etiam non ſubditos poſſunt abſoluere, vt dixi ſupra in verbo Abſolutio) ſine alia licentia Parochorum abſoluere; niſi aliud Epiſcopo ordinare viſum fuerit.*

Secundò, Notandum, quòd omnes Religioſi præſumentes abſoluere excõmunicatos à Canone, niſi in caſibus à iure expreſſis, aut gratia Sedis Apoſtolicæ conceſſis, vel excommunicatos à ſententijs per Statuta Prouincialia, vel Synodalia, ſunt ipſo facto excommunicati, & abſolutio reſeruatur Papæ, vt habetur in Clement. de Priuileg. cap. Religioſi D *& D. Anton. 3. p. tit. 24. cap. 54. declarat, & Caiet. in Sũmula tit. excommunicatio. cap. 64. Et aduerte, quòd ſi Presbyteri ſeculares abſoluerent à prædictis excommunicationibus, præter eas quæ continentur in Bulla Cœnæ Domini, non eſſent excommunicati, quia in dicta Clement. non comprehenduntur (vt ibi aiunt Doctores) niſi ipſi Religioſi, ſiuè Regulares. Veruntamen Abſolutio eſſet nulla, & ipſi peccarent mortaliter, & tenerentur pœnitenti hoc notum facere. At verò, ſi Presbyteri ſeculares abſoluere præſumerent de facto à caſibus Bullæ Cœnæ Domi-* E *ni, inciderent etiam ipſi in excommunicationem: Religioſi tamen, abſoluentes ab excommunicatione lata ab homine, non incurrunt in excommunicationem, ſed peccant mortaliter tantum.*

Presbyteri in hæc non incurrunt.

Quãdo Religioſi non incurrunt.

Tertiò, Cauere debent Confeſſores, ne quempiam abſoluant à peccato, & poſtea ab excõicatione; imò ſemper ad cautelam debet præcedere Abſolutio ab excõicatione minori, & ab alia, ſi & in quãtum poſſunt. pro quo vide Doctores. in locis ſuis, & præcipuè Nauar. in Sum. c. 9. nu. 3.

A Et caueant etiã, ne in absolutionibus dicant Absoluo te à peccatis contritis, &c. Quia cum sæpè, de attrito quis fiat contritus virtute clauium, contingeret pænitentem remitti in absolutum si diceretur Absoluo te à contritis, vt ait Medina, & alij Doctores, qui reprehendunt hanc particulam, vt valdè periculosam. Cõtra hoc plurimi delinqunt. Med. tract. 2. de pœn. Gab. bie. î 4. d. 54. q. 2. art. 31.

Quarto, Aduertant Confessores, quòd quamuis aliquãdo, nonnulli facultates habeant à Papa, vt semel in vita, & semel in articulo mortis valeant ab omnibus casibus absolui, etiam Sedi Apostolicæ reseruatis, non B tamen poterũt earum vigore à casibus contentis in Bulla Cœnæ absolui, nisi de ea specialis, & expressa mentio habeatur, quod rarissimæ facere consueuit Papa, nisi in Iubileis sollemnibus: per Indulgentias autem septẽnes, aut huiusmodi, sæpè dari solitas, nũnquam ferè à casibus reseruatis Absolutio concedi solet, qua in re plurimi labuntur. Nauar. in Man. c. 26 nu. 11. & de pœn. d. 6. c. 1. nu. 17. & 31.

Quintò, Aduertant præterea, quod per Iubilea quæcunq; nunquã aliquis consequitur auctoritatem, vt possit dispensari super aliqua quomocunq; contracta irregularitate. Et ratio est, quia Bulla Iubilei, concedit C auctoritatem tantummodò super censuris; Irregularitas autem nõ dicitur censura: Neq; si habeat clausulam dispensandi in quibuslibet votis, & absoluendi à quibuslibet censuris, & pœnis, nisi fiat de ea expressa mentio: Concordat Nauar. & Stylus Romanæ Curiæ cum communi doctrina. Hic ruunt infiniti. Nauar. in Man. c. 27. nu. 254.

Sextò, Sciant, quòd si quando ex concessa sibi facultate, aliquẽ ab excõmunicatione absoluerint, aut super irregularitate contracta secum dispensauerint, debeant eum admonere, nè propter hoc retineat officiũ, aut beneficium, si ipsi excõmunicationi, annexa sit pœna priuationis ipso facto, D aut etiam inhabilitationis; quia hodie pluribus cẽsuris superadditur prædicta pœna. Quo circa, ei opus erit Apostolica dispensatione super tali rehabilitatione; imò, nec ipsi Superiores Regularium poterunt tales inhabilitatos à Papa, vigore suorum Priuilegiorum rehabilitare, etiã in foro conscientiæ, quia per potestatem dispensandi, nõ consequitur quis authoritatẽ rehabilitandi, cùm sint actus differentes, vt tenet Nauar. & Felin. Bene verum est, quod nunc eliquibus Religionibus, hoc est concessum, vt nouissimè à Greg. 14. Ministris infirmorũ, & per consequens, eo gau- E dent Priuilegio omnes Mendicantes, & participantes: de quo dixi supra in verbo Absolutio ordinaria quoad fratres. Fel. i cap. vlt. de. off. Iud: ord. Ministrorum infirmorũ prileg.

Ex Priuilegijs Societatis Iesv,

Sciendum, quòd Confessores Ordinis, debitè expositi ad audiendas secularium confessiones, licet nullo litterarũ gradu sint insigniti, Possunt aperire litteras sacræ Pænitentiariæ, Magistris in Theologia, vel in Iure Canonico Doctoribus, destinatas; & auditis confessionibus ad eos

recurrentium, impositáq; pænitentia in litteris expressa, vel de iure imponenda, ac in foro conscientiæ, quascunque, siue verbo, vel scripto, Missas absolutiones, Dispensationes, & pænitentiarum iniunctiones excipere, & exequi: Ita concessit Greg. 13. Societati Iesu. vt habetur in eius Compendio Priuileg. verbo Confess. §. 3. A

¶ CONFIRMATIO PRAELATORVM.

1 Generalis Minister.

LEMENS 4. statuit, quòd generales Ministri Fratrum Mi. statim, postquam electi fuerint, secundùm Regulam, & Constitutiones Ordinis, eo ipso veri Ministri generales eiusdem Ordinis sint effecti, hoc est, quòd pro confirmatis habeantur. B. fol. 56. Et ffo. 139. concess. 307. B

Collector. ¶ Circa confirmationem Vicariorum, tã Generalium, quã Prouincialium, fuerunt nonnulla ordinata per aliquos Summos Pontifices, quæ, quia iam nobis non deseruiunt, omissa sunt. Attamen Conuẽtualibus videtur, ꝙ possent deseruire. C

2 Minister Prouinc. CLEMENS 5. in declaratione Regulæ Fratrum Min. statuit, quòd confirmatio electionis Ministri Prouincialis prædictorum Fratrum, pertineat ad Ministrum generalem, prout habetur latius infra in dictione. Electio. §. 7.

3 Magister generalis. Nota, ꝙ istæ confirmationes nunquam fuerunt in vsu. LEO 10. statuit, quòd generales Magistri Fratrum Min. Conuentualium, teneantur petere confirmationẽ à Ministro generali eiusdem totius Ordinis, quemadmodum Vicarij generales olim de Familia, vel de Obseruantia petere tenebãtur antea à Ministro generali Conuentualium. B. ffo. 32. concess. 105. D

¶ IDEM Leo statuit, quòd Magistri Pouinciales prædicti Ordinis in singulis Prouincijs petere cõfirmationem à Mini-
4 stris Prouincialibus Regularis Obseruantiæ: eo modo, quo Vicarij Prouinciales, olim de familia nuncupati, antea petere tenebantur à Ministris Conuentual. B. ffo. 32. couc. 106. E

CONSECRARE RES ECCLESIASTICAS.

Collector.

IRCA consecrationem Altarium, quid concessum sit à Sede Apostolica, dictum est supra, in dictione, Altare. Et similiter ea quæ pertinent ad consecrationem Ecclesiarum, & aliarum rerum Ecclesiasticarum, haben-

A bentur ſupra in dictione, Benedicere, quia commixtim cum attinentibus ad benedictionem conceſſa ſunt, ideò require ibi. §. 3. ac. 5. & 6. & 13. & 14. ac. 15. Vide etiam in dictione, Eccleſiæ Fratrum. §. 6.

CONSERVATORES ORDINIS.

SIxtvs 4. mandauit quibuslibet in dignitate eccleſiaſtica conſtitutis, & Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis Eccleſię Canonicis, per vniuerſum orbem, qui per Guardianos, & Fratres Ordinis Mi. ſeu Sindicos Romanæ Eccleſiæ, prædicto Ordini deputatos, requiſiti fuerint, quatenus per ſe; vel alium, ſeu alios, vbi, & quando opus fuerit, ſolemniter publicent eorum Priuilegia, & eiſdẽ, ac illorũ domibus, & profeſſoribus efficacis defenſionis prę ſidio aſsiſtentes, faciant eos pacifica poſſeſsione Priuilegiorum, & Conceſsionum huiuſmodi gaudere, non permittentes per quoſcunq; indebitè moleſtari, &c. B. fo. 6T. Et ffo. 14 r. conceſſ. 356. vbi ad longum ponitur poteſtas Cõſeruatorum, & modus, quem obſeruare debent. Et ſimiliter habetur quòad Fratres Carmelitas. ffo. 189. conceſſ. 484. Et quòad Prædicatores. ffo. 242. conceſſ. 588. Et quòad Auguſtinienſes. ffo. 251. conceſſ. 640. 1

Vide in Cõc. Trid. seſſ. 14. c. 5

Priuilegia Pro oibus Fratribus Mendic.

B ... C (marginal letters)

IVlivs 2. ſtatuit, vt quæcũq; perſona, ſeu perſonæ, aliàs de iure capaces, pro parte Fratrum Mi. requiſitæ, niſi legitimo impedimento detentæ fuerint, iurisdictionem, & cõſeruationem eorundem Fratrum, vigore Priuilegiorum ſuorum, ſub excommunicationis pœna ſuſcipere teneantur. B. fo. 43. Et ffo. 126. conceſſ. 280. 2

Excõicat.

D

¶ Virtute huius conceſsionis Iulij, & alterius antepoſitæ, Sixti, iam Fratres nõ ſunt aſtricti ad certos, & determinatos Conſeruatores; ſicut olim, quando quælibet natio, ſeu Prouincia habebat per Bullam particularem, duos, vel tres Cõſeruatores determinatos, ſub nomine dignitatis. Ita quòd illæ prouiſiones poſſunt hodie lacerari, & comburi tanquam ſuperfluę, ex quo per præfatas Cõceſsiones Sixti, & Iulij poſſunt illos Conſeruatores, ſeu quoslibet alios aſſumere. Et idẽ eſt de Conſeruatoribus particularibus, quos aliqui Fratres minus docti procurant ſæpe pro negotijs ſuperuenientibus, quia, ſcilicet, eſt ſuperflua huiuſmodi procuratio, cum Cõſeruatoria Maris magni ſit perpetua, & vniuerſalis.

Collector.

Nota.

E

3 Cõ ilium. Lateranẽ. LEO 10. in Concilio Lateranensi statuit, vt Conseruatores Fratrum, pro tempore, à Sede Apostolica deputandi, doctrina. & probitate sint præstantes, & in ecclesiastica dignitate constituti esse debeant. Et voluit, vt coram eis per eosdem Fratres, quibus dati fuerint, vltra duas dietas, à loco suæ solitæ habitationis, nullus trahi possit, Priuilegijs super hoc aliàs eis concessis, nullatenus suffragantibus. B. ffo. 26. concess. 83. A

4 Confessio. ¶ IDEM Leo habita informatione, quòd in aliquibus partibus multa grauamina inferebãtur Fratribus Mendicantibus, ab ecclesiasticis personis, specialiter asserendo, quod confessi Fratribus debitè præsentatis, tenebãtur iterum eadem peccata confiteri suis Curatis, & quòd Sacramenta Eucharistiæ, & Extremæ vnctionis non poterãt à Fratribus ministrari illis, quibus, sine causa, dicti Curati recusabant huiusmodi sacramenta administrare, ac quòd Christi fideles audientes Missas diebus Dominicis, & Festiuis in Ecclesijs Fratrũ, non satisfaciebant præcepto Ecclesiæ, & alia multa consimilia, dedit Conseruatores omnes Ecclesiarũ Prælatos, districtè eis præcipiendo, vt quandocunq; requisiti fuerint à Fratribus prædictis, non permittãt eos molestari, aut grauari; sed contra tales molestatores procedant per Censuras ecclesiasticas, & alia iuris remedia. B. ffo. 47. concess. 142. B C

Sacramẽta. Missas.

CAPVCCINI ANNOTATIO. D

Cõc. Trid. *PRO huiusmodi Conseruatorũ materia videatur dispositio Cõc. Trid. sess. 14. c. 5. de reformatione, à qua cum sine dubio excludãtur Regulares, (vt in fine illius c. 5. habetur & infra in fine dicemus) remanere in suo robore Priuilegia Mẽdicantium pro hoc impetrata, clarissimè liquet. Ac proinde videnda est Cõcessio pro hoc facta à Pio V. Ordini Prædicatorum anno 1571. vt in Const. 140. Ad hoc nos Deus, &c. quæ licet postea à Greg. 13. fuerit reducta ad dispositionem Iuris communis, & sacri Conc. Trid. remanet tamen, quòad hoc in suo rigore, cum Conc. non contradicat.* E

Et idẽ Greg. 13. omnibus Regularibus concessit, vt in Ciuitatibus Italiæ sibi Conseruatores eligerent, coram quibus conuenirentur, semelq; electos non mutarent, eorundemq; nomina, intra mensem, Epis locorum ordinarijs indicarent, Alioquin, coram ipsis Ordinarijs conueniri possint. Ita habetur in declarat. Sac. Cong. Card. supra Conc. in sess. 7. cap. 14.

Sed

A *Sed notandum, quòd per Conseruatores consueuit Romana Curia, Religiosis, & alijs personis miserabilibus prouidere, circa quorum defensionẽ, interdum Iudicices ordinarij inueniuntur negligentes, imò, & ipsos frequentius infestantes.*

Sunt autem Cõseruatores Iudices dati ad defendendum aliquos à manifestis iniurijs sibi competentibus, & secùndum gl. in cap. 1. de off. deleg. in VI. Interdũ dantur contra infringentes Priuilegia concessa aliqdibus personis ex beneficio Sedis Apostolicæ, & isti dicuntur propriè Conserua-
B *tores. Aliquando dãtur, vt defendant aliquos contra iniurias, & offensas illatas, & isti dicũtur propriè Defensores, & de istis duobus propriè intelliguntur Iura loquentia de conseruatoribus in d. c 1. & fin. de off. deleg. Aliquando dantur generaliter cum amplissima, & maiori potestate, quã iura loquntur, sed quæ in scriptis, vel Priuilegijs continẽtur, quæ sunt diligenter inspicienda, & seruanda: quia Cõseruatores secùndũ Priuilegia, multa possunt, quæ nõ possunt Conseruatores secùndum iura allegata; Papa. n. potest illa remouere, ex plenitudine patestatis suæ, sunt enim merè*
C *positiua, & quamuis Cõseruator sit delegatus, (quod probatur ex eo, quia materia eius ponitur in tit. de off. deleg. vt probat bona gl. in d. cap. 1. In verbo Conseruatores) sunt tamen multæ differentiæ, vt probat Ioannes Andreas in dicto cap. fin. ex ipso textu, quas ibi vide.*

Conseruatores quis dicantur.

Cõseruatorum gñera tria sunt.

Cõseruator secundum Priuilegia plura potest q̃ secundum iura.

Conseruator est delegatus. Io. Andr.

Itẽ Conseruator, secundũ iura, vt habetur in dicto c. fin. non potest esse, nisi, qui dignitatẽ, aut personatum habeat in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata, puta, Episcopus, Abbas, Archipresbyter, & similes: & quãuis secùndũ Iura videatur, quòd Canonici Cathedralium Ecclesiarũ, & of-
D *ficiales, ac Vicarij ipsorũ non possint esse Conseruatores, quia eget declaratione. vt probat gl. in Clem. 2. de rescrip. in verbo Delegatus; tamẽ per Priuileg. Iul. 2. & Clementis 7. Fratribus Minimis concessum, præfatæ personæ, si eliguntur in Cõseruatores per Fratres ipsos, esse possunt. Item Prior, siuè Prælatus in Ordine Minimorum, vel aliorum Ordinum potest esse Conseruator, vt probat Tabie. in verbo Conseruator. §. 2. & in verbo Dignitas, & non videtur dubium per dictum Priuilegium Clemẽtis septimi, quod, dirigit etiam Prioribus.*

Cõseruatores qui esse posśũt.

Iul. 2. Cle. 7.

E *Tamẽ Cõseruator secùndũ iura, quamuis ex off. suo non possit se intromittere, nisi de manifestis iniurijs, & violentijs, ac de illis, quæ requirũt iudicialem idaginem, vt habetur in d. cap. 1. alias, per vnum annum est suspensus ab officio, vt habetur in d. cap. fin. & consequenter à beneficio, quod est sequela vt ibi probat gloss.*

Cõseruator secundũ iura ex off. suo de quibus cognoscere possit.

Item Cõseruator Fratrum secùndum Priuilegia, pro defensione iuriũ, & bonorũ ipsius Ordinis, potest se intromittere super quibusuis molestijs, iniurijs, atq; damnis præsentibus, & futuris, Mendicantium Ordinibus, à

Conseruator Fratrũ secundum [illegible]

quibusuis molestioribus illatis, in illis, videlicet, quæ iudicialē requirunt indaginem summariè, simpliciter, sine strepitu, & figura iudicij: (quid autem per ista verba importatur, vide Clem. sæpe de verb sig) in alijs verò, prout qualitas eorum exegerit, quia omnia, sine quibus eius iurisdictio non posset explicari, intelliguntur esse ei cōmissa. ff. de iur. omn. iud. l. 11. A

Clem. sæpè d verb. sign.

Conserua tor secundum iura non habet potestatē extra.

Item Conseruator secundùm iura, quāuis non permittatur extra Ciuitatem, aut Diœcesim, in qua fuerit deputatus, contra aliquem procedere, aut aliquem extra locum itinere vnius diei remotiorem protrahere, vt in d. c. fi. habetur. §. Cōseruatores, tamen conseruator Fratrum, habent potestatem (secundùm Priuileg.) id posse facere. nam per dictum Fratrum, Priuileg. Clementis, conseruatores Fratrum habent potestatem etiam extra loca, in quibus fuerint deputati, procedēdi, & conceditur ei facultas citandi, & inhibendi, etiam per edictum ad se trahendo citatos, & monitos. non obstantibus Bonif. Papæ 8. de vna, & Concilij Generalis de duabus dietis, dummodo non vltra tres dietas aliquis trahatur. B

Conserua tor Fratrū sm̄ Priuil.

Conserua tor secundū Priuil.

Conserua tor sm̄ iura non pōt alteri committere vices suas.

Item Cōseruator secùndum iura, quāuis debeat procedere per se ipsum, nec posset committere vices suas alijs (exceptis citationibus, & sententiarum denunciationibus) nisi aliter eis committeretur per litteras, & tunc non, nisi infra Ciuitatē, & Diœcesim, in qua deputatus fuerit, hoc ei facere licet, vt habetur in d. c. fin. §. vices quoq;: Tamen Conseruator Fratrū secūdùm Priuil. poterit committere vices suas alijs, etiam si sint extra loca, in quibus deputatur Conseruator, vt patet in dicto Priuil. Clementis. C

Conserua tor Fratrū sm̄ Priuil.

Conserua tor sm̄ iura quantū durat.

Officiū conseruatoris secùndum iura, durat vsq; ad obitum concedentis tantū, quòad negocia non cœpta, vt habet, in d. c. fi. §. officium, Tamē Cōseruatoris Fratrū secùndum Priuil. nunquam expirat, etiam per mortē concedentis: & hoc est iuri cōsonum, nam secundū gloss. vt patet ex c. cōplures de off. de leg. in 6. quando sunt plures Conseruatores deputati pro vno Prælato, vel Monast. seu Ecclesia, vel Relig. quòad negotiū cœptum per vnū illorū, perpetuatur iurisdictio in alijs, non obstāte morte concedētis. D

Conserua tor secundum Priu.

Priui. Clemen. 7. cōcessum Minimis.

Clemens 7. in prædicto Priuileg. mandauit quibuslibet in dignitate Ecclesiastica cōstitutis, & Metropolitanæ, vel alterius Cathedralis Ecclesiæ Canonicis, per vniuersum orbem vbilibet constitutis, inter alia, vt per Fratres in Cōseruatores requisiti possint si opus fuerit inuocare brachium seculare, & quoscunq; inobediētes, cuiuscunq; dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis existant, per Censuras Ecclesiasticas, appellatione postposita compellere. Vbi est sciendum, quòd virtute huius Concessionis Clementis, & alterius antepositæ Iulij 2. Iam Fratres nō sunt hodie astricti, ad certos, & determinatos Cōseruatores, sicut olim, vt audiui, quādo quælibet natio, seu Prouincia habebat per Bullam particularem, duos, vel tres Cōseruatores determinatos, sub nomine dignitatis, ita quod E

Nota.

illæ

A *illæ prouisiones nihil possunt hodie tanquam superfluæ. Ex quo per præfatas cõcessiones Iulij, & Clementis, possunt illos cõseruatores, seu quoslibet alios assumere ad beneplacitum. Et idem est de conseruatoribus particularibus, quos aliqui Fratres minus docti per eorum Prouincias procurant, sæpè pro negocijs superueniẽtibus, quia est superflua huiusmodi procuratio, cum cõseruatoria Maris magni, & dictarum litterarum Iulij 2. & Clem. 7. sit perpetua, & vniuersalis, vt ibi apparet. Demùm duo sunt valdè notanda, alterum, quòd conseruatores Minimorum sunt participes* Nota. Sess. 14. de Refor. c. 5.
B *suffragiorũ totius Ordinis, & possunt omnia quæ possũt cõseruatores aliorum Ordinum secundùm Priuilegia illis concessa, & capitulariter electi gaudent Priuilegijs ipsius Ordinis. Alterum, quòd ea quæ Sancta Synodus limitauit circa Iudices conseruatores, non comprehendunt personas Regularium locorum, quæ sumus nos, vt in finalibus verbis supradicti cap. 5. sess. 14. habetur.*

CONVENIRI IN IUDICIO.

C INNOCENTIVS 4. concessit, vt Fratres Mino. nequeant conueniri in iudicio, etiã per litteras Apostolicas, quæ de huiusmodi Indulto, & prædicto Ordine mentionem non fecerint. B. fo. 26. & sso. 109. concess. 235. 1

CLEMENS 4. cõcessit, & statuit, quòd per litteras Apostolicæ Sedis, aut Legatorum, seu Delegatorum ipsius, conueniri à quoquam prędicti Fratres Mino. minimè valeãt. B. fo. 57. Et fo. 140. conc. 321. Vide circa hoc infra. §. 4. 2 Legati.
D

¶ IDEM Clemens concessit, quòd Fratres Min. nec ratione delicti, aut contractus, seu rei, de qua contra ipsos Fratres ageretur, possint coram locorum Ordinarijs conueniri, nec illi, quòad hoc, suam in ipsos iurisdictionem exercere; decernens irritum, & inane quicquid secus factum, vel attentatum fuerit. B. fo 59. Et sso. 142. conc. 342. 3

E SIXTVS 4. statuit, ne locorum Diœcesani, aut alij Ordinarij, seu alij quicunq;, in personas, aut loca Fratrũ prædictorum, contra præfati Clemẽtis ordinationem suprapositam, sibi quãcunq; iurisdictionem, aut superioritatem vendicare prę̨sumãt. Ac districtè inhibuit, ne quispiam absq; Sedis Apostolicę speciali cõmissione, aut auctoritate, in personas, domos, & loca dicti Ordinis (vt potè prorsus exẽpta) aliquas Censuras, vel sententias specialiter, vel generaliter promul- 4 Diocesani

gare audeat, &c. B. fo.60. Et ffo.144. conceff.347. A

Collector Pro oibus Mendic. ¶ De hoc habetur etiam latè in Mari magno Carmelitarũ. ffo. 161. conc 384. Et ffo.187. conce.479. Et in Mari magno Prædicatorum. ffo.239. conc.570. Et in Mari magno Augusti nienſium. ffo.248. conc.620. Et in Mari magno Minimor.

ANNOTATIO CORDVBAE.

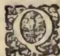

V ò A D hanc materiã, videantur etiam ea quæ in hoc Cõpendio habentur, tit. exemptio, tit. Priuilegia, & ſecũdum ſubiectam materiam, quia multa alibi dicta faciunt ad hæc. B

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Pro Minimis. *O T A N D V M, quòd in Mari magno Fratrum Minimorum habetur, non poſſe cõueniri coram Ordinarijs locorum à ſecularibus; Ac per Leonem 10. ſtatutum fuit, vt nec à Fratribus, niſi prius per ordinarios Prælatos Religioſos gradatim procedatur;* C *imò omnes iudices Eccleſiaſtici, & ſeculares debẽt remittere cauſas Fratrum, & Sororum ad iudicium ipſius Ordinis.*

Paſſarell. in Collet. Priu. S.79

Sed eſt aduertendũ, quòd tàm iſtæ, quàm omnes aliæ ſupradictæ Conceſſiones in §. 3. & 4. licet fuerint à Pio V. in 38. Conſtitut. confirmatæ, verum, quia illa fuit reducta per Greg. 13. ad ius commune, & ad diſpoſitionem Conc. Trid. & præcipuè circa hanc exemptionem; Ideò ſunt limitandæ iuxta Decretum ipſius Conc. Trid ſeſſ vlt. cap. 14. de Regularibus, vbi dicitur, Regularis non ſubditus Epiſcopo, qui intra clauſtra Monaſterij degit, & extra ea ita notariè deliquerit, vt populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtante, à ſuo Superiore, intra tempus ab Epiſcopo præfigendũ ſeuerè puniatur, ac de punitione Epiſcopum certiorem faciat, ſin minus à ſuo Superiore officio priuetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit. Et vide etiam, quæ dicam infra in verbo exemptio, in principio. D

In §.3. & 4.

Conc. Tr.

Notab. doctrina Pauli Fuſchi Epiſc. Sar. *Et hoc adeo eſt verũ, vt dicat, & teneat Paulus Fuſcus Epiſcopus Sarnenſis lib. 2. de Viſitatione c. 20. nu. 20. ꝙ Ipſi Mẽdicãtes, alijq; Monaci exempti delinquẽtes, nec capi per Epiſcopũ, nec incarcerari poſſint, aliàs incideret ipſe Epiſc. in excõicationem: iuxta notata per Paul. de Leaz. in cap. ſi Cler. de ſent. excom. lib. 6. & Doctores in Clem. frequens de exceſſ. Prælat. Ibiq; ipſe Sarnenſis Epiſcopus ait, quòd cũ delinquat, ſcribendũ eſt Superioribus cũ affixione termini, iuxta ſupradicti Conc. Trid. ſeſſ. vlt. ca. 14. decretũ. Habuit. n Conc. reſpectum ad Superiores Religionum, ne ex publica punitione vnius ab alio iudice, tota Religio nominetur, & ſic honeſtè procedendo, iuſtitia etiam miniſtretur, pro purgatione exceſſuum* E

Epſaliquẽ Regularẽ exemptũ ĩcarcerãs, eſt excõicatus.

in

A *in Diœcesi; Hæc ibi: Quæ doctrina est valdè notanda, & memoria tenenda, quia alia similis, ita expressa, forsitan non reperietur.*

Imò Abbas in dicta Clement. frequens. Expressè dicit, quòd Prælati facientes capere Clericos, seu Religiosos exẽptos, in casibus eis à Iure nõ concessis, & sic iniuriosè, sunt Excommunicati. argum. c. Vniuersitatis. de sent. excommunicationis: Et hoc voluisse ait glosam in dicta Clemen. frequens. in Verbo capiunt, benè intellectam.

B

CONVENTIONES.

LEXANDER 4. irritauit, ac nullius existere firmitatis decreuit, omnes conuentiones, obligationes, compositiones, & pacta, quæ Fratres Mino. etiam si sint Guardiani, vel Custodes, fecerint cõtra prædicti Ordinis Statuta, vel Consuetudines, absq; Generalis, vel Ministrorum Prouincialium licentia, & assensu, b. fo. 27. Et ffo. 26. conce. 17. 1 Custodes. Guardiani.

C HONORIVS 4. decreuit irrita, & inania pacta quæcunquè, quæ Fratres Minores, & domorum eiusdem Ordinis, cùm Prælatis, Rectoribus, & Clericis Ecclesiarum, in quarum territorio, domus, & loca prædicta consistunt (si absque licentia Generalis Ministri, vel Capituli etiam Generalis) inire præsumpserint, in præiudicium dicti Ordinis. B. fo 48. Et ffo. 132. conce. 297. 2 Ministri Prouinciales. Ministri Generales

D ¶ Suprascriptæ duæ prouisiones fuerunt reuocatæ per Capitulum fi. de pactis. lib. 6. tamen per reualidationem Generalem omnium reuocatorum per Sixtum factam, sunt in pristino statu. Vide in dictione, Priuilegia, propè finem. Collector.

LEO 10. in Concilio Lateranensi statuit, quòd pacta, & cõuentiones inter Fratres, & Prælatos, ac Curatos (pro tẽpore inita) valeant, nisi per subsecutum Capitulum proximum Generale, vel Prouinciale refutata, & per eos, refutatio huiusmodi, intimata debito tempore fuerit. B. fffo. 26. E concesione. 75. 3 Capitulũ Generale, vel Prouinciale.

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVÒAD §. 2. vbi Collector allegat. c. fi. de pactis, lib. 6. qui voluerit illud videre quantum attinet ad conuentiones, habetur in hoc Compendio, titulo Concordia. §. 2.

¶CON-

A

¶ CONVENTVALES FRATRES.

Collector. MISSIS quàm plurimis, quæ de Fratribus Minoribus Conuentualibus fuerunt statuta, & Ordinata per multos Summos Pontifices, præsertim, postquã per Concilium Constantiense fuerunt segregati ab eis Fratres eiusdem Ordinis Regularis Obseruantiæ, vsq; ad vltimum Capitulum Generalissimum, Romæ celebratum, tẽpore Leonis decimi, vbi translatum fuit officium Ministeriatus, & omnis præeminentia Ordinis ad Fratres Mino. Obseruantiæ, solùm ponentur in hoc Compendio, ea, quæ in prædicto Capitulo Generalissimo, per prefatum Leonem decimum fuerunt, quòad huiusmodi Conuentuales Ordinata. Nam ferè omnia alia antiquitus circa illos statuta, iam sunt superuacua, exceptis duabus Concessionibus, quæ habentur supra, in dictione Apostatæ. §. 16. & 20. De quibus tamen est dubium, vtrum maneant in suo vigore, an sint reuocatæ per Ordinata à Leone. 10. quæ habentur infra. B C

1 ALEXANDER 6. Decreuit, nullum professorem Obseruantiæ Ordinis Minorum, si ex illa egrediatur, parentibus, propinquis, vel affinibus suis, quouis modo succedere, aut aliquo Indulto Fratribus Conuentualibus dicti Ordinis, ad hoc concesso, gaudere posse. Nec etiam Conuentus, occasione professoris huiusmodi, ius aliquod in hæreditate, vel quauis alia successione propinquorum, quomodolibet acquirere, & consequi posse. B. ffo. 3. conc. 3. D

2 Licẽtiare Fratres. LEO 10. statuit in Bulla vnionis, quòd de cætero nullus Frater reformatus, possit per quemcunq; Prelatum Ordinis (etiam Ministrum Generalem) mitti ad morandum ad aliquem Conuentum non reformatum, aut pro reformato nõ habitum, scilicet, Conuentualium. Excepto, quòd si Capitulis Prouincialibus videbitur minus malum, aliquem Fratrem licentiare ad nondum reformatos, quàm ipsum cum reformatis retinere; tali casu possint Prælati mittere Fratrem, seu Fratres reformatos ad nondum reformatos. Et inhibuit sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, omnibus, & singulis Conuentualium, secundùm Priuilegia viuentium, Prælatis, ac subditis, ne aliquem ex præfatis reformatis, nisi modo prædicto recipere audeant. Similiter, & dictis reformatis Fratribus, E

Capitulũ Prouinc.

Excommunicatio.

A bus,sub eadē pœna prohibuit,ne ab obediētia suorū Ministrorū vllatenus,quàm modo prędicto,recedant.B.fff.30.cōc.10c. Collector.

¶ Aduerte circa prædicta,de licentiandis,seù mittendis aliquibus Fratribus de Obseruantia ad Conuentuales, quòd licet hic concedatur,vel potius permittatur; non tamen est tutum sic facere. prout in Capitulo Generali Meclinensi (vbi fuit electus Reuerendus Pater,clarę memoriæ, Oliuerius Mal lardi) determinatum est sub sequentibus verbis.

B ¶ Declaratur,quòd Fratres Familiæ Obseruantiæ,non possunt,salua conscientia,quantumcunq; discoli fuerint,licentiari,vt Conuentualibus se subijciant,etiam si in obseruantia stare noluerint: sed à suis insolentijs coerceantur pęnis debitis, vsque ad carceres. Professi autem sub Conuentualibus,& postèa nobis adiūcti,cùm à suis insolentijs resipiscere noluerint, & licentiam postulauerint, licentiari possunt, dummodò in Obseruantia sub Conuentualibus prædictis stare voluerint, C aliàs non. Habetur hoc statutum. fo.228. tractatu.3. Et ffo. 247. tractatu. 2. [Statutum Capituli Generalis Nota.

¶ Hoc idem dicendum, & tenendum esse videtur,de expulsione incorrigibilium ab Ordine. Circa quod,videatur.c.fin. de regularibus.cum alia deliberatione statutum quàm breue Alexandri.6.concedens eorum expulsionem.

¶ IDEM Leo in Bulla Concordiæ statuit, quòd tam Generalis,quàm Prouinciales Ministri,tàm,ante,quàm post Gene 3
D ralis,& aliorum Magistrorum confirmationem,tàm de Generali,& Prouincialibus,quàm alijs Fratribus Conuentualibus huiusmodi,& eorum, ac aliorum Tertij Ordinis Fratrum, & sororum nuncupatorum,qui antea sub Ministro Generali Cōuētualium fuerant regimine,nullatenus se intromittere, aut eos per se, vel suos Commissarios visitare, seù corrigere possint;nec aliquam iurisdictionem, seù superioritatem in ipsos exercere valeant; prætorquàm cum ipsum Ministrum Gene- Visitatio. Correctio
E ralem pro tempore existentem, ad ipsorum Fratrum Conuentualium domos,& loca declinare contigerit.Quo casu ipse Minister Generalis,eosdem Fratres Conuentuales paternè visitare,ipsiq; Fratres Conuentuales eundem Ministrum Generalem,tanquam totius dicti Ordinis Superiorem, omni cū charitate,& dilectione recipere debeant, dummodo,idem Minister Gñalis nihil iudicialiter,circa ipsos Fratres Conuentuales,& Domos eorum,& loca, ac etiam Monasteria Monialiū,

ſub eorum cura degentium exerceat; niſi eo modo, quo Miniſter Generalis, anteà Fratrum Conuentualium, ſuper Fratres de Familia, & eorum domos,& loca, & Monaſteria Monialium,ante Capitulum Generaliſsimum exercebat,& exercere poſsit. B.ſſſo.32.conce.107. A

4 Excõmunicatio. Reformatio.

¶ IDEM Leo præcepit Generali, & Prouincialibus Miniſtris,ſub excommunicationis latæ ſententię pœna,ne directè, vel indirectè procurent maliciosè, quòd domus, & loca Fratrum Conuentualium,ſeu Monaſteria Monialium, curæ Magiſtri Generalis Conuentualium huiuſmodi ſubiecta, eis quoquomodo auferantur; decernens, quòd quicquid in contrarium attentatum fuerit,ſit eo ipſo irritum,& inane.B.ſſſo.32. conce. 108. B

Collector.

¶ Aduerte,quòd ſubditi prædicta facientes,non incurrent, ſicut per concordias antiquas. Nec etiam Prælati, ſi non faciant malitiosè.

5 Reformatio Conuẽtuum.

¶ IDEM Leo ſtatuit,quòd nulla Domus,ſeu Cõuentus Fratrum Minorum Conuentualium, poſsit transferri ad obedientiam Fratrum Obſeruantiæ, in qua fuerint minus, quàm decem Fratres,ſed ſi fuerint plures,ſcilicet,à decem, vſq; ad viginti,non poſsit etiam transferri,niſi tres partes Fratrum talis domus conſenſerint. Si autem fuerint à viginti, & ſupra, vſque ad quemcunque numerum, nequeat etiam reformari, niſi duæ partes prædictorum Fratrum conſentiant.Et voluit, quòd in quocunque præfactorum duorum caſuum, Miniſter Generalis,& Prouinciales poſſint (quacunque contradictione non obſtante) domos Fratrum Conuentualium,& illarum Fratres huiuſmodi,liberè, & licitè recipere. B. ſſſo.32. conceſsio.110. C D

6 Licentia.

¶ IDEM Leo conceſsit ſingulis Fratribus Conuentualibus ad Generalem,& Prouinciales Miniſtros tranſire volẽtibus, vt ab eorum Superiore prius petita,licèt non obtenta, licentia,liberam tranſeundi licentiam,& facultatem.B.ſſſo.32.conceſſ.111. E

7 Reformatio Fatrũ Conuẽtualium.

¶ IDEM Leo ſtatuit, quòd illi ex Fratribus Conuentualibus, qui vitam reformatam ſub Generali, ſeù Prouincialium Magiſtrorum cura ducere voluerint, ſub eorum regimine permanere poſſint; dummodò aliquo ſigno notabili diſtinctiuo diſtinguantur, & diſcernantur ab Obſeruantibus, qui vitam Regularem ſub Generali, ſeù Prouincialibus Miniſtris

ducunt,

A ducunt, prout Generalis Minister, & Magister inter se conuenerint B.ffo.32.conc.112.

¶ IDEM Leo statuit, qualiter Fratres Mino. Conuentuales se debeant habere cum Fratribus Obseruantibus eiusdem Ordinis, in processionibus, & alijs locis publicis, prout habetur infra, in dictione, Processiones.§.3.&4. 8 Processiones.

¶ IDEM Leo Motu proprio mādauit, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis latæ sententiæ, & priuationis officiorum pœnis, ipso facto incurrendis, Generali, & B Prouincialibus Magistris prædicatorum Fratrum Conuētualium, quatenus dictos subditos suos moneant, & compellant, ne prædicent, aut disputent, vel maledica verba iactare præsumant, contra decreta, & ordinata per ipsummet Leonem, in Capitulo Generalissimo Romæ vltimò celebrato, scilicet, in Bullis Vnionis, & Concordiæ.B.ffo.35.conc.120. 9 Prohibitio.

¶ IDEM Leo præcepit vniuersis, & singulis Patriarchis, Ar C chiepiscopis, & Episcopis, in virtute sanctæ Obedientiæ, ac sub pœna Interdicti ingressus Ecclesiæ, ac suspensionis à diuinis: inferioribus verò Prælatis, sub excommunicationis latæ sententiæ pœnis, ipso facto, incurrendis, à quibus, nō, nisi per Romanum Pontificem (præterquā in mortis articulo) possit absolui, vt quoties à Fratribus Mi. Regularis Obseruantiæ requisiti fuerint, moneant per eorum litteras patentes, prædictos Fratres Conuentuales, sub pœna amissionis Priuilegiorum, eis, per dictam Bullam Concordiæ concessorum, vt præ- D dictam Bullā Concordiæ, ac omnia, & singula in eā contenta, cum effectu obseruent. Et vt in euentum, in quem eis constiterit eos contrauenisse, declarent, eos pœnam priuationis huiusmodi incurrisse. Ac ex tunc Fratres ipsos Conuentuales, omnimodè subiectioni, correctioni, & obedientiæ Generalis, & Prouincialium Ministrorum, in suis Prouincijs respectiuè perpetuo (iuxta formam litterarum Capituli Generalissimi) E subiectos esse. Inhibendo tàm Generali, quàm Prouincialibus Magistris, ne de dictis Fratribus Conuentualibus, vel eorum Domibus, & locis vllatenus (nisi quantum à Ministris Generali, & Prouincialibus illis fuerit concessum) se intromittant vllomodo. Qui quidem Ministri, Generalis, & Prouinciales, ad omnimodam dictorum Conuentualium reformationem, etiam per fauores Regum, & Principum, & Communitatum, insudare teneantur: bonis tamen immobilibus dictorum Cōuen- 10 Excōmunicatio. Cōcordia. Reformatio. Bona immobi.

uentuum, per Generalem, & Prouinciales Ministros reformandorum, pro vna quarta, Ecclesiæ Cathedrali seu Diœcesi, in qua dicti Conuentus siti fuerint; pro duabus verò, in expeditionem Cruciatæ contra infideles; pro reliqua autem quarta parte, in reparationem dictorum Conuentuum (ipso facto, quòad obedientiam dictorum Ministrorum reducti fuerint) per eos applicata. B. ffo. 39. conc. 127. A

Collector. ¶ Vide aliquid tangens Conuentuales Fratres, infra in dictione Eleemosinas. §. 5. & 6. scilicet, qualiter eis prohibitum sit, ne petant eleemosinas sub nomine obseruantium. B

¶ Vide etiam, qualiter Fratres Conuentuales possint puniri à Fratribus Obseruantibus, infra in dictione, Correctio. §. 11. Et melius in dictione Eleemosina. §. 5.

¶ Item qualiter Fratres Conuentuales, qui prius fuerunt de Obseruantia, nequeant succedere suis propinquis, vide infra in dictione, Hæredes. §. 5. & 6.

C

ANNOTATIO CORDVBAE.

VÒAD §. 2. vbi Collector videtur repræhendere expulsionem incorrigibilium secundùm priuilegiũ Alexandri 6. dic, quòd si fiat cum debitis circunstantijs, quæ in eo Priuilegio Alexan. 6. innuuntur, tunc debitè fit talis expulsio: vt de hoc habetur infra tit. Eijcere ob ordine. §. 4. & ibi Collector concordat cũ ijs. & in tit. Habitus Fratrum. §. 9. D

Quòad. §. 10. Notandum, An bona Fratrum Conuẽtualium nostri Ordinis, particulariter venientium ad nostram Obseruantiam, possint distribui, & quomodo? vide in eodem Compendio tit. Bona, post. §. 13. quia à paucis circa id aduertitur, quod ibi notat Collector. Item quòd nullus iniuriet Conuentuales, vel Obseruantes, vocando Bullistam, seu alio nomine irrisoriè, videatur infra in Compendio tit. Obseruantes. §. 7.

E

CAPVCCINI ANNOTATIO.

EST sciendum, quòd vltra suprapositas Dispositiones circa Patres Conuentuales factas, Pius. 5. in Const. sua. 61. Ad extirpandos, quæ in Capitulo Generali, tunc Romæ celebrato recepta fuit. anno Domini 1568. Et in Const. 67. Illa nos cura.

Eodem

A *Eodem anno edita. Nonnulla alia pro reformatione illorum ordinauit, & præcipuè, vt nihil proprium habere possint, sed omnia bona in Communes suarum cuiuscunq; Domorum, & Religionis vsus conuertenda: Et dispensationes quascunque desuper concessas reuocauit, & annullauit: & sic, quoad hoc fuit correcta Concessio eis facta à Paulo. 3. anno 1540.*

Bona, quæ priuatim alicui donata, vel relicta fuerint, Superioribus consignari præcepit,

Bonorum administrationis, ac dispensationis, & rationis reddendæ formam dedit.

B *Officiorumque ambitum strictissimè probibet, sub pœna eius priuationis, & ad futura inbabiles.*

Nouitij antè 18. annum suæ ætatis non recipiantur, & recepti dimittantur, nisi expleuerint annum 15. Laici, qui 25. annum non attigerunt, ad seruiendum ne recipiantur, & recepti dimittantur. De hac ætate, vidde in Verbo Nouitij.

Nouitij educentur in Conuentibus insignibus, in quibus Dormitoriũ, & Capitulum habeant seorsum ab alijs Fratribus.

C *Prouinciales eligantur ex aliena Prouincia.*

Sed hoc non obseruatur, imò est ordinatum, vt non eligatur, nisi ex eadem Prouincia.

Guardianatus insigniores, & Priuilegiati, Triennio, non Priuilegiati biennio, diuturniores non sint.

Paternitatis titulo non gaudeant, nisi qui Prouintialatus officium obtinent, vel obtinuerint, vel 40. annum agant, vel alias eo, digni existant.

Fratres in eodem Conuentu, vltra biennium manere non possint, exceptis sexagenario maioribus.

D *In quolibet Conuentu maneant 12. Fratres ad minus, exceptis Conuentibus retinendis pro commoditate Fratrum iterfacientium.*

In studijs maioribus, duæ lectiones Theologicæ legantur, practica vna, altera verò speculatiua, vt ibi.

Fratres omnes in tinello comedãt, exceptis infirmis. & camisis laneis vtantur, ac Superiores omnes, vnica cella, & lecto sint contenti.

E *Nonnulla alia ad bonum eius regimen spectantia fuerunt ordinata, vt ibidem est videre; sed nunc, quædã supradictorũ Obseruãtur, quædam autem non, prout melius Superibus expedire videtur, vel ex consuetudine in contrarium obseruata.*

CORRECTIO FRATRVM.

INNOCENTIVS 4. statuit, seù concessit, vniuersos Fratres Minores, qui morantur in obsequijs aliquorum (illis dumtaxat exceptis, qui fuerint ad legatorum 1 Generalis Minister.

torum Sedis Apostolicæ seruitia Deputati) possit, & valeat A
Generalis dicti Ordinis liberè visitare, corrigere, & amouere; ac alios pro eis substituere, prout secùndum Deum viderit expedire; non obstantibus litteris, seù indultis Sedis Apostolicæ quibuscunque. B.fo.29. Et ffo.113. conc.245.

2 Ministri Prouinciales.

ALEXANDER 4.concessit, quòd si aliqui Fratres Min. assignati fuerint à Sede Apostolica Archiepiscopis, vel Episcopis, possint Ministri, & eorum Vicarij eos corrigere, & ad Ordinem reuocare. Et quòd non teneantur Prælati Ordinis aliquos Fratres assignare prædictis Episcopis, seù Archiepiscopis, virtute quarumcunq; litterarum Apostolicarum, non facientium expræssam mentionem de istis. b.fo.24. B

3 Generalis & Prouincialis Ministri.

CLEMENS 4.statuit, quòd Generalis, & Prouinciales Ministri, & eorum Vicarij, illos ex Fratribus Minoribus, de quibus, auctoritate litterarum Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ipsius, Archiepiscopis, vel Episcopis, & alijs quibuscùque prouisum fuerit, corrigere possint, ac etiam (non obstante contradictione aliqua) eos ad Ordinem suum reuocare. Et quòd nec per litteras eiusdem Sedis, aut Legatorum ipsius, aliquos de Fratribus prædictis teneantur Prælati Ordinis, Archiepiscopis, & Episcopis, aut alijs personis, in socios deputare, nisi dictæ litteræ de Indulto huiusmodi, & ordinatione, expræssam facerent mentionem; ac alias id honestati Ordinis, & saluti illorum viderint expedire. B.fo.57. Et ffo. 141. concessione. 324. C

Collector. ¶ IDEM, habetur in Mari Magno Carmelitarum. ffo. 185. concess. 467. Et in Mari Magno Prædicatorum. ffo. 237. concessione. 552. D

4 De Apostatis.

¶ IDEM Clemens statuit, qualiter Generalis, & Prouinciales Ministri possint, & debeant corrigere Fratres Apostatas, vt habetur suprà, in dictione, Apostatæ. §.8. & 9.

5

GREGORIVS 11.statuit, qualiter omnes, & singuli Fratres Ordinum Mendicantium, qui fuerint Capellani Sedis Apostolicæ, possint corrigi per Superiores dictorum Ordinum, prout habetur in dictione, Exempti Fratres. §.2. E

6 Prælati. Vidde supra in Verbo Appellare in nostra additione.

BONIFACIVS 8.concessit, vt Prælati Ordinis Minorū, ad correctiones, & punitiones Fratrum eiusdem Ordinis delinquentium infligendas, ad quos eadem spectare noscuntur (rimulis, & apicibus iuris postpositis) liberè procedere valeant, secùndum Cōsuetudines approbatas, & Generalia statuta

A tuta ipsius Ordinis facta,& fienda. At insuper voluit, non licere prædictis Fratribus, ab eisdem correctionibus, & punitionibus aliquatenus appellare; præuia tamen in hoc deliberatione,ac maturitate debita obseruatis.B.fo.125.Et ffo.202. conce.499. Appellare

¶ IDEM Bonifacius statuit,qualiter Fratres Minores Apostatantes debeant corrigi, vt habetur in dictione, Apostatæ. §.14. 7

B BONIFACIVS 9.concessit Magistro Generali Ordinis Prædicatorum,vt ipse, & alij Præsidentes dicti Ordinis, in Correctionibus Fratrũ eiusdem Ordinis,iuris ordine postposito,secundùm consuetudines approbatas, & instituta Ordinis antedicti,procedere liberè,& licitè possint, & valeant. b.fffo.120.conc.545. 8

¶ IDEM Bonifacius statuit, ne à correctione quacunque, seu aliàs ab aliquo Prælato,seu Fratre dicti Ordinis Prædicatorum,quauis occasione appellare, aut contra eos querelam proponere audeat,nisi prius coram Conuentuali,seu Prouinciali Prioribus,seu Magistro Generali Ordinis, & successiuè in Generali Capitulo dicti Ordinis, causam, & querelam suã proposuerit,verbo,vel in scriptis,b.fffo.120.conce.550. 9 Appellare C

¶ IDEM Bonifacius statuit, quòd omnes, & singuli Religiosi,quorumcunq;,etiam Mendicantium Ordinũ, Sedis Apostolicæ Capellani, perinde suis Superioribus, & correctioni ipsorum, in omnibus,& per omnia sint subiecti,ac si prædictæ Sedis Capellani non essent. b.fffo.126.conc.564. 10 D

EVGENIVS 4.& Pius 2.Ordinauerunt aliqua circa Correctiones Fratrum Minorum,tam Conuentualium,quàm Obseruantium,prout positum est in dictione, Apostatæ.§.16. Et quoad Carmelitanos.§.18.& 19.vbi supra. Et in dictione, Eleemosyna.§.5. 11

NICOLAVS 5.concessit Ministro Generali, pro tempore existẽti,quòd omnes,& singulos Fratres,siue in Monasterijs Monialium,siue in alijs Domibus,Conuentibus, Eremitorijs,& locis dicti Ordinis commorantes, etiam ab obedientia,visitatione,& correctione dicti Ministri, per specialia Sedis indulta, se exemptos esse (præter Regulæ, & Statutorum dicti Ordinis formam) prætendentes,non obstantibus quibuscunque Priuilegijs, exemptionibus, indultis, & literis Apostolicis,eis, eorumque Monasterijs, siue Domibus, Con- 12 E Generalis Minister. Exempti Fratres.

uentibus, locis præfatis, & Eremitorijs, per Sedem Apostolicam, in genere, vel in specie concessis; de quibus in ijs litteris habenda esset mentio specialis, possit iuxta Constitutiones, & regularia instituta antiqua dicti Ordinis corrigere, visitare, punire, & emendare, ac in criminibus grauioribus, si res ipsa exegerit (cum moderamine tamen) torturæ subijcere possit, & valeat dictus Minister Generalis. b. ffo. 47. conce. 500. Et fffo. 87. conce 250. A

Torquere Fratres. Vide infra Annotatio Capucini in Verbo eijcere in principio. Collector.

¶ Semper est aduertẽdum, quòd tales exemptiones possent habere aliqui Fratres, per quas derogetur ista facultas. Et hoc oportet semper reducere ad memoriam, ne minus docti errent. Et idem in sequenti Sixti, & quibuscunque alijs similibus. B

13 Inquisitores hæresis. Pro Fratribus Prędi. & Mino.

SIXTVS 4. statuit in Bulla Aurea, quòd Magister Generalis Prædicatorum, & Minister Generalis Fratrum Min. possint gesta per Fratres suorum Ordinũ respectiuè, qui sunt Inquisitores hæreticæ prauitatis examinare, & querelas contra illos propositas audire, ac super illis, quantum eis iustum, & equum videbitur, statuere, & ordinare. Et si eos in aliquo deliquisse inuenerint, illos, iuxta excessuum exigentiam, etiã per eorum ab officio amotionem, ac aliàs corrigere, & punire. B. fo. 66. Et ffo. 149. conce. 366. C

14 Particularis pro Hispania.

INNOCENTIVS 8. concessit Vicario Generali Fratrum Ordinis Prædicatorum de Obseruantia, congregationis Prouinciæ Hispaniæ, quòd Correctio Fratrum dictæ congregationis, vndecunq; ad terminos Præsidentium Conuentuum reformatorum venientium, iuxta Constitutiones dicti Ordinis fieri debeat, & ad eosdem Præsidentes pertineat. Non obstantibus quibuscunque Priuilegijs, Indultis, & litteris Apostolicis, Scolastico, ac vniuersitati Salmantinæ, ac quibuscunque Vniuersitatibus, per Sedem Apostolicam concessis, quæ aduersus præsentes noluit in aliquo suffragari posse; dummodo propter Correctiones huiusmodi faciendas, studium Fratrum corrigendorum non impediatur. b. ffo. 76. concessione. 194. D E

Collector. Nota.

¶ Hæc concessio deseruit etiam Fratribus Mino. partium Hispaniarum, vt virtute communicationis Priuilegiorum, de qua supra, in dictione Communicatio Priuile. §. 10. possint similiter corrigere Fratres eiusdem Ordinis, & Obseruantiæ. Nam Fratres Congregationis, de quibus supra fit mẽtio, Obseruan-

A seruantes,seu de Obseruantibus erant. Et ideò per istam concessionem,non posset procedi contra Conuentuales.

ALEXANDER 6.concessit, quòd non obstante Capitulo Vniuersitatis,de sententia excommunicationis, Prælati nostri possint percutere per alium (causa Correctionis) & non cogantur cum propria persona; etiam si necessitas nõ vrgeat.o.ffo.70.conce.175.Et ffo.99.conce.359. 15 Excommunicatio.

¶ IDEM Alexander fecit quandam concessionem, circa Correctionem Fratrum,per expulsionem, seu eiectionem ab ordine,quæ velut in magis proprio loco ponitur infra, in dictione,Eijcere,seu expellere ab Ordine.§.4.Sed circa hæc aduerte bene ad illa,quæ ibidem adduntur. 16

B

LEO 10. concessit idem, quod Alexander præfatus. §.15. & adhuc clarius,scilicet,vt quando aliquem Fratrẽ, causa Correctionis,vel absolutionis,oportet verberare, possint Prælati Ordinis Mino.de Obseruantia, & eorum Commissarij,manu Vicarij,vel cuiusuis alterius Fratris subditi,eum verberare,seu disciplinare. Non obstante Capitulo Vniuersitatis.de sententia excommunicationis.o. ffo.93. concessione. 292. 17

C

ANNOTATIO CORDVBAE.

D *QVOAD §.11.Notandum,quòd Pius 2 ffff.86. declarat, & concedit quòd Min. Generalis habeat liberam auctoritatem, & iurisdictionem super Fratres existentes in quibuscunque Vniuersitatibus,& Priuilegijs illarum gaudentes auctoritate Apostolica,& de licentia ipsorum babita ad morandum in talibus studijs, committens ei plenissimam Correctionem illorum,cum grauibus censuris in contrafacientes,aut resistentes quomodolibet; vide infra §.14.*

Quoad §.13. Notandum,quòd Six.4.fo.66.& ff.149.concessit etiam quòd Min.Gen.& Prouinciales possint in suis administrationibus corrigere,& reuocare Fratres deputatos ad prædicandum Crucem,vel contra bæreticam prauitatem,vel ad buiusmodi negotia assumptos à Sede Apostolica,& alios ad id substituere.

E

Quoad §.14. & quoad Correctiones quorumcunque Fratrum etiam exemptorum,etiam in Vniuersitatibus,& in Curia Romana existentium, vide latius supra titulo,Apostata,Priuilegia,Alexandri 6. Iulij 2.Leonis 10.& infra titulo exempti Fratres.

A

¶ CORPORALIA.

1 Collector. CALIXTVS 3 concessit, quòd Fratres Minores Laici, po sint tangere, & lauare corporalia. o. ffo. 101. conce. 398.

¶ Vide aliam concessionem præfati Calixti, in dictione, Ornamenta Ecclesiastica § 3.

2 Fratres Laici. SIXTVS 4. concessit, quòd omnes Fratres Clerici, & Laici possint tangere, sine scrupulo conscientiæ, caliçes, & corporalia, & alia paramenta, cum reuerentia tamen. o. ffo. 97. conce. 343. B

3 Pro Monialibus. ¶ IDEM Sixtus concessit omnibus Monialibus Sanctæ Claræ, ac sororibus Tertij Ordinis, curæ Fratrum Mino. commissis, quòd possint tangere, & lauare sacros pãnos, exceptis corporalibus. Et postmodum idem Sixtus concessit, vt omnes Sorores suprascriptæ, sub Clausura, & Congregatione viuẽtes, etiam Corporalia, & Purificatoria tangere possint, dummodo steterint lota à Fratribus. o. fo. 62. Et ffo 66. concess. 97. Et sffo. 95. conce. 318. C

Collector. ¶ Qualiter Prælati Ordinis Mi. & quandoq; aliqui alij Fratres possint Benedicere Corporalia, vide supra, in dictione Benedicere. §. 1. & 7. & 8. & 11. & infra in Verb. Ecclesiæ Fratrum ibi Annotatio Capuccini.

D

¶ CREDO.

1 Pro Sãctis Ordinis. SIXTVS 4. concessit, quòd Fratres Mino. possint dicere, Credo, in Solemnitatibus sanctorum sui Ordinis, & sanctæ Claræ. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 118. Et sffo. 96. conce. 329.

2 ¶ IDEM Sixtus concessit, quòd prædicti Fratres possint dicere, Credo, in Octaua Beati Francisci. o. fo. 63. Et ffo. 68. conce. 133. Et sffo. 100. conce. 380. E

Collector. ¶ Vtrum hæc Concessio debeat intelligi tantùm de die Octaua, vel de omnibus diebus infra Octauam, dubium videtur. Saluo tamen meliori iudicio, posset dici, quòd de omnibus diebus infra Octauam intelligenda sit. Nam non reperitur, quòd aliquando secundùm vsum Romanum dicatur, Credo, in die Octaua alicuius Festiuitatis, ratione eiusdem Festiuitatis, &

quòd

A quòd non dicatur in alijs diebus infra Octauam? Nihilominus tamen cum concessiones petantur, & concedantur ad libitũ, possibile est, quòd solùm fuerit petita, & cõcessa pro die Octauo, quia est duplex. Nunc est concessum, vt per Octauam sancti Patris nostri Francisci, & aliorum sanctorum nostri Ordinis quibus dedicata est Ecclesia dicatur, Credo, In alijs autem dicatur secundùm in festo, Vt in Rubrica Missarum nostri Ordinis habetur.

B

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §.2. notandum, quòd quamuis ibi dubitet Collector, An per totam Oct. B. Patris nostri Francisci possit dici Credo? de hoc iam non est dubitandum, quia in cap. Generali Burgen. pro Francia anno domini 1484. vt habetur fo.26. quòd Six. 4. concessit posse dici Credo in die B. Patris nostri Francisci, & per Octauam: & in Nunc non est dubiũ quod possit dici, sed non per totam Octauam aliorum Sanctorum nostri Ordinis.
C *cap. Generali Meclinen. anno dom. 1494. habetur quòd in Octa. B. Patris Francisci, & omnium sanctorum debet dici, Credo, in Missa. Constat autem quòd per totam Octauam, omnium sanctorum dicitur Credo, ergo similiter per Octauam B Patris Francisci. Item iam Consuetudo, quæ est optima interpres legum, & valet pro lege, sic iam interpretatur, & habent. & ideò iam non est de hoc dubitandum.*

¶ CRVCIATA.

D

CLEMENS 4. statuit, quòd Fratres Min. qui ad prædicandum Crucem, seu Cruciatam, seu ad alia huiusmodi negocia fuerint à Sede Apostolica deputati, possit Generalis Minister remouere, seu reuocare, & penitus transferre, ipsisque, quòd supersedeant, iniungere, aliosq; substituere cum expedire viderit, & in eos si contra venerint, censuram Ecclesiasticam exercere. Ac quòd quilibet Minister 1 Ministri Generales & Prouinciales.
E Prouincialis, vel eius Vicarius eiusdem Ordinis, idipsum possit in sua Prouincia, circa Fratres suos, quibus ab eadem Sede similia contigerit committi. Non obstantibus aliquibus litteris, vel indultis Apostolicis, quæ de hoc fecerint mentionem. B. fo.57. Et ffo.141. conce.326.

INNOCENTIVS 8. declarauit, Fratres Mino. non posse, nec debere eligere Cõfessores, virtute Bullę Cruciatæ, &c. 2 Absolutio

vt habetur latè supra, in dictione, Absolutio Ordinaria quòad Fratres.§.16. A

3 Absolutio LEO 10 prohibuit, & declarauit, quòd nullus Fratrum Min. Regularis Obseruantiæ, possit accipere Bullas Cruciatæ, &c. vt supra est positum in dictione, Absolutio Ordinaria quòad Fratres.§.21.& 22. Vide ibi, & nota benè.

4 Cõtra Cõmissarios Cruciatæ Excommunicatio. ¶ IDEM Leo, Motu proprio, & ex certa scientia præcepit vniuersis, & singulis, cuiuscunq; Cruciatæ Commissarijs, pro tempore, existentibus, & alijs quibusuis personis, quacunque B etiam Archiepiscopali dignitate fulgentibus, in virtute sanctæ obedientiæ, ac Episcopis, & Superioribus, sub probatione ingressus Ecclesiæ; alijs verò sub excommunicationis latæ sententiæ, ac priuationis officiorum suorum, & inhabilitatis ad illa, & alia imposterum obtinenda pœnis (ipso facto absq; vlteriori declaratione) incurrendis; ne de cætero, perpetuis futuris temporibus, aliquos Fratres Ordinis Mino. de Obseruantia, extra eorum Conuentus seu Domos, sine suorum Superiorum, & Prælatorum expressa licentia extrahere, seu ad prędicandum Cruciatam, aut quascunq; alias Indulgentias, seu C litteras Apostolicas destinare, aut alterius facultatis prætextu molestare perturbare, aut inquietare, seu à prædictis Fratribus aliquid exigere, vel gratias, facultates, aut libertates, seu Indulgentias, & peccatorum remissiones eis, necnon ProMonialibus, & tertiarijs. Monialibus sanctæ Claræ, tam primæ, quàm secundæ Regulæ, ac Tertij Ordinis Beati Francisci Sororibus sub obedientia D Prælatorum dicti Ordinis Mino. degentibus, sine illorum licentia concedere, aut impartiri. B.fffo.48.conce.144.

5 Prohibitio. ¶ IDEM Leo præcepit Fratribus, & Monialibus, ac Sororibus præfatis, ne gratijs, Indulgentijs, libertatibus, immunitatibus, quæ in Bullis Cruciatæ, aut alijs consimilibus continentur, quouis quæsito colore, contra obedientiam Ordinis prædicti, sine speciali licentia suorum Prælatorum vllo modo vti Excommunicatio. (sub excommunicationis latæ sententiæ pœna) præsumant. E B.fffo.48.conce.144.

Collector. CIRCA prædicta est notandum, quòd cum per Bullas Cruciatæ, vel alias similes concedatur omnibus Christi fidelibus confessionale perpetuum, vt de non reseruatis Papæ possint, toties, quoties voluerunt absolui per confessorum quem- 6 Quæstio. cunque, ad libitum eligendum; meritò quærendum videtur; vtrum Religiosi sine licentia suorum Prælatorum possint prędictas

A dictas Bullas accipere,& concesſionibus, ſeu facultatibus in eis contentis vti?

¶ Ad hoc autem Prælati Religioſorum,& omnes zelum Religionis habentes, dicunt quòd non; & rationem asſignant. Quia neque eſt,nec eſſe debet intentio Pontificis,aliquid cõcedere,vnde Ordinis diſciplina collabi contingat:præſertim cum prohibitum ſit per litteras Apoſtolicas, & per regulas, ac ſtatuta Religionum, ne Fratres confiteri posſint peccata ſua perſonis extra ſuum ordinem,ſine licentia ſuorum Prælatorum. Item quia ſi hoc liceret Fratribus,quodammodo eximerentur ab obedientia Prælatorum ſuorum, confitendo peccata ſua cui vellent. Eximerentur etiam à voto paupertatis, procurando pecunias ad contribuendum pro huiuſmodi Bullis ſine licentia,immò contra obedientiã Prælatorum, & contra ſuum votum, in quo Papæ non licet diſpenſare, prout ad litteram dicit.c.Cum ad Monaſterium, de ſtatu Regu. Etiam ex ijs daretur occaſio fractionis tertij voti,ſcilicet,caſtitatis, prout experti dicere posſunt. Prima reſponſio.

¶ Attamen alij volunt contrariam partem,rationibus apparentibus munitam, defendere: præcipuè quia aliquando in prædictis Bullis continetur, quòd illas posſint accipere Religioſi,etiam ſine licentia ſuorum Prælatorum. Secũda reſponſio.

¶ Ad quæſtionem reſpondetur vltimatè quòd etiam ſi huiuſmodi Bullæ in hoc non eſſent ſubrepticiæ,ſicut ſunt, prout Põtifices poſteà declarant, dicentes, numquam talem intentionem habuiſſe; cum non ſolùm Generaliter, ſed nec alicui in particulari vix talia concederentur; videlicet, quòd aliquis ſpreta Regulari diſciplina,& paupertatis voto, quæreret pecunias ad contribuendum, & accipiendum prædictas Bullas abſque particulari neceſsitate,pro qua non eſſet Ordini conceſſa facultas,adhuc non poſſent per ipſas abſolui, ſine licentia ſuorum Prælatorum,cui non posſint dicere, quòd hoc ſibi expreſsè Fratribus concedatur. Et propterea Prælati, ad obuiandum malitijs, & proteruitatibus aliquorum, ſtatim cum talis Cruciata,vel ſimiles Bullæ publicantur,recurrunt ad Põtificem,vt declaret,Religioſos vti prædictis non poſſe, ſine licentia Prælatorum. Et ita factum fuit tempore Sixti 4. Innocentij.8. Alexandri.6. Iulij.2. Et Leonis. 10. prout in libris Ordinis patet. Et adhuc aliqui prædictorum Pontificum, dixerunt expreſsè,quòd nunquàm habuerunt intentionem, quòd Vltimata reſponſio.

Fratres sine licentia Prælatorum, accipere possent prædictas Bullas, & minus quòd ipsis vteretur. Quinimmò imposuerunt Censuras Religiosis maribus, & fœminis, ne talibus vterentur, sicut fecit Leo. 10. supra. §. 5. A

Confirmatio responsionis suprascriptę

¶ Et in tantùm est hoc verum, quòad Fratres Mino. quòd licèt alij Religiosi, fortè de licentia suorum Prælatorum possint prædictas Bullas accipere, & Eleemosynam pro ipsis accipiendis procurare; Fratres tamen Min. cum sit eis strictissimè sub præcepto prohibitum, ne pecunias, vel denarios recipiant, aut procurēt, nisi pro veris, & certis necessitatibus, nisi sibi occurreret aliqua talis necessitas, cui subleuandæ nō sufficerent Priuilegia Ordinis, nullo modo valerent, nec licentia Prælatorum sufficeret, vt possent procurare pecuniam ad accipiendam Bullam. Et ita declarauit Leo. 10. O. fff. 60. concess. 178. Et supra, in dictione. Absolutio ordinaria quoad Fratres. §. 21. dicens, quòd in casu talis necessitatis, de licentia Prouincialium, & Custodum, possint Fratres accipere dictas Bullas. Qui quidem Prouincialis, & Custos debent examinare prædictam necessitatem, an sit talis, quòd in ipsa possit dispensari. Nam licèt solùm Regula concedat facultatem quærendi pecuniam, pro Fratribus induendis, & infirmis curandis, &c. satis infirmus est, qui habet animæ ægritudinem, nōn possibilem aliter curari, quàm per Bullam. Non tamen proptereà negatur, quin Pontifex posset benè informatus, concedere alicui Religioso, vt cōfiteretur cui vellet. Sed dico, quòd per Generalem concessionem, nunquam hoc intendit facere; cum vellit consecrare Religionis, & non destruere. Et si dubitas de hoc, dico tibi, quòd hoc sufficit, vt accipias partem securiorem, prout dicit glo. in capitulo vnico. de scrutinio, & ordine faciendo: & in c. Iuuenis, de sponsalibus. Et ideo non committas te periculo; in his præsertim, quæ animam tangunt. B C D

ANNOTATIO CORDVBAE. E

VÒAD §. 1. vbi agitur de correctione, & potestate super Fratres Prædicatores Cruciatæ, &c. vide sup. tit. Correctio; tit. Apostata; tit. Exempti Fratres, in Compendio in suis. §§.

Quòad §. 5. notandum, quòd Leo. 10. fff. 123. idem prohibuit, etiam Augustinien. quod ibidem. §. 5. nobis prohibet.

A Tandem notandum, quòd anno Domini millesimo quingentesimo tricesimo tertio die 12. mensis Iulij, Reuerendus Pater Frater Antonius Ortiz, impetrauit à Domino Paulo 3 viuæ vocis Oraculo, præsente Fratre Ioanne de Aquila socio eius, & Doctore Ortiz Hispano, quòd, ne Fratres Min. quærerent pecuniam pro Bullis lucrandis, possint lucrari omnes gratias spirituales, & corporales, seu temporales, quæ de cætero concedentur in omnibus Bullis Cruciatarum quarumcunque, dummodò loco pecuniarum, quæ debent dari pro ipsis Cruciatis lucrandis, dicāt Sacerdotes duas B missas. Clerici autem bis Psal. pœnitentiales. Laici verò ducenta Pater noster, & Aue Maria pro intentione, pro qua conceditur ipsa Bulla, & quòd tunc Fratres prædicti possint lucrari talem Bullam, seu Cruciatam & eo gaudere omnino, ac si darent summam pecuniariam, quæ in ipsa Bulla, seu Cruciata taxatur.

Amplissima Cōcessio ad hoc vt Fratres non vtantur Bulla Cruc.

Sed ad prædicta omnia quæritur, Vtrum Fratres Minores possint accipere Bullas Cruciatarum Generaliter omnibus Christianis concessas, & ipsis vti ad omnia ibi concessa, maximè vt absoluantur ad libitum de reser C uatis Ministris Prouintialibus, & de alijs peccatis intrà, seu extra ordinem.

An Fratres possint vti Bul la Cruc.

Respondeo per tria puncta: Quorum primum est, quòd si constaret manifestè de voluntate Domini Papæ, quòd sic vellet concedere prædictam facultatem nobis ad prædicta, tunc nullum dubium esset super hoc. Constat enim, quòd Papa potest hoc cōcedere specialiter, & Generaliter quibuscunq; Christianis, etiam Religiosis, & quomodo ipse vellet. Ex quo totum hoc negotium, tangens iurisdictionem Prælatorum, aut iudicum Spi D ritualium, eius Ordinationi, & potestati subijciatur secundùm communiter Doct. & tunc secundùm talem concessionem eius possent Religiosi, sicut & alij Christiani vti præfatis Bullis quoad confessiones de reseruatis, & quoad cætera secundùm quòd Papa illis concederet, sed quia de tali intentione Papæ non semper constat sufficienter, ideo est dubium super hoc, sicq; videtur dubium super facto.

Respondetur p tria.

Secundum punctum est stando in foro conscientiæ, & in Bullis Generaliter concessis omnibus Christianis, non intendit Papa quòd nos Fratres E Min. Obseruantes possimus eis vti, quoad confitendum, & absoluendum indifferenter, & ad libitum intra, seu extra Ordinem à peccatis reseruatis Min. Prouincialibus, & fortè neq; à non reseruatis, sine licentia ipsorum Ministrorum; Similiter, neque quoad vtendum ipsis Bullis, ad ea facien dum, quæ vergunt probabiliter in Religionis, & Obseruantiæ, seu vitæ Religiosæ deformitatem, dissipationem, aut decolorationem. Ratio est, quia non est credendum quòd Papa vellet concedere Bullas in relaxationem, aut dissipationem, seu deformationem, aut decolorationem vitæ Religio-

sæ, ex quo id facere non possent præfati Pontifices, cum bona conscientia, tanquam dissipatores ædificij Ecclesiastici, & vitæ religiosæ, si ipsi essent satis informati de relaxatione Religionis, quæ ex dictis Bullis sequitur. A

Et hoc est fundamentum Theologorum, dicentiū quòd Religiosus non potest contra formam suæ Religionis exire pro lucrandis Indulgentijs, & quòd Papa non debet concedere eas sic, quòd pro eis lucrandis detur occasio dissolutionis Religionis, quodq; sic semper præsumitur de mente Papæ, vt potest videri in B.Tho. 3.par.Sum.q.2.art.2. & in 4. dist.20. communiter Doctores; ergo patet ista maior. Sed per prædictas Bullas, seu ex ipsis, si eas ad prædictas Confessiones, & alia huiusmodi supradicta, liceret Religiosis accipere, & eis indifferenter vti, sequitur, seu datur efficax, & propinqua occasio dissolutionis vitæ Religiosæ, & disciplinæ regularis, prauaq; libertas, incentiuum, atq; fomentum peccatorum, pronitasq; ad liberius peccandum contra castitatem, & cōtra temperantiam, & contra alias virtutes plus in Religiosis, quàm in secularibus; quod patet, quia voluntas hominis, quæ naturaliter, nititur in prohibitum quò magis astricta tenetur; eo liberius soluitur in probibitum data occasione solutionis. Sic ergo contingit in Religiosis, qui sunt præ cæteris magis religati per votum Castitatis. Hoc etiam patet per experiētiam, quam non nisi proteruus negabit, aut qui non benè nouit misteria abscondita huius negotij: quiq; non vident sensus hominis ad malum pronos, proniores q; in dies magis fieri ad malum, maioremq; iacturam dissolutionem, infamiam, & decolorationem Religionis fieri coram Deo, & hominibus, vel ex paucis peccatis, aut casibus Religiosorum paucorum, quam fiat in statu Christianismi ex lapsu multorum Christianorū, aut Clericorum. Quò enim candida vestis, seu pupilla oculi pulchrius fulget, eò fœdius, vel ex paruula macula tota perditur, vel fœdatur. Patet idem, etiam, quia ideò in Religionibus facta est reseruatio casuum, religiosorūque religatio per cærimonias, & alias disciplinas Statutas eisdem, vt sic præ cæteris secundùm eorum nomen sint ad virtutem magis religati. Igitur si per Bullas à prædictis vinculis soluerentur, certè iam eorum Religio dissolueretur, eorumq; vita à rigore suo soluta, secularem sibi vendicaret libertatem, essetq; saltem in huiusmodi statutis, aut cæremonijs vita pœnitentium Religiosorum æquè ad peccatum libera, sicut, & secularium. Tandem hoc idem expressè testificantur Sixt.4. fo.54. Innoc.fol. 56. Leo 10.fff.48. in suis Priuilegijs dicunt clarè, quòd per tales Bullas, & libertates dissoluitur religio occasionaliter, & qui experientia didicerint, quòd earū prætextu religiosi ad illicita probabuntur, quòdq; ideò eas reuocant, & declarant, quòd non possent eis vti sine licentia suorum

Daretur ex hoc occasio relaxationis.

B C D E

A suorum Prælatorum, vt proximè dicetur. Neque est credendum, tot Prælatos religiosorum relationem falsam prædictis Pontificibus fecisse, de dissolutione Religionis per tales Bullas, mētitosq; fuisse, dicentes per experientiam hoc comperisse. Nulla enim ratio suadet, tam male suspicari de Prælatis, ergo patet ista minor, scilicet, quòd per tales Bullas datur occasio dissolutionis Religionis, vt dictum est.

Igitur concludamus, quòd Papæ non constet hoc, quod est de facto, scilicet, quòd per Bullas præfatas ad prædicta datur occasio dissolutionis B Religionis: quòd si constaret id, non est credendum, quòd culpabiliter eas concederet in dissolutionem Religionis, quando ab eo tales Bullæ impetrantur. Sequitur ergo, quòd, saltem quòad nos in foro conscientiæ saltem quòad prædicta, sunt surrepticiæ, seu quòd Papa pro nobis non intendit eas concedere, vt dictum est, quantumcunq; generaliter de omnibus sonarent Christianis, etiam Religiosis Mēdicantibus. Clausula enim generalis debet limitari, & interpretari secundùm ius diuinum, & humanum, neque debet extendi ad ea, quæ quis non esset verisimiliter cō-C cessurus in particulari, si ei omnino de causa, & de alijs inconuenientibus, inde sequentibus constaret, maximè in mataria odiosa, quæ militat contra ius commune, vel diuinum, qualis aliquomodo videtur esse in proposito, vt est communis Regula, & practica Doctorum.

Immò dato, sed nondum concesso, quòd Papa intenderet expresè, ꝙ nos Fratres Min. possemus accipere præfatas Bullas, & eis vti in omnibus ibi contentis, non tamen possemus adhuc virtute earum absolui ad libitum per quemcunq; de reseruatis Min. Pro. sine eius licētia. Nisi hoc D Papa specialiter, aut aliter sic exprimeret, ita quòd de hoc sufficienter constaret (quod vix in Bullis exprimitur.) Nam licet in præfatis Bullis concedatur accipientibus eas, quòd possint absolui ab omnibus, etiam reseruatis Papæ, hoc non sufficit pro casibus secundùm Regulam, & eius votum reseruatis Min. Prouin. oportet enim, quòd concederetur, vt possent absolui ab omnibus casibus reseruatis, etiam si per Regulam, aut per votum, aut statutum tenerentur recurrere ad alium, etc. & facit ad hoc cap. cùm nos, de his quæ fi. à ma. parte capit. & de Constit. cap. 1. lib. 6. E & gloss. in ca. cùm non debeat de electio. lib. 6. & in Clementina; dudum. §. penult. de sepulturis, & Ludouicus Ro. in suis notà. volens, quòd conuentio, vel pactum iuratum non tollatur per clausuram generalem (non obstantibus quibuscunq; pactis.) Sicq; patet, quòd licet à casibus reseruatis etiam Papæ concedatur, quòd possimus absolui, non tamen possumus à casibus prædictis reseruatis Min. Pro. secundùm Regulam, &c. Quia, vt habetur in cap. translationem, de officio deleg. in istis exorbitantibus, & prohibitis non fit extensio de vno casu ad alium, etiam per

maio-

maioritatem rationis.

Et confirmatur hoc, quia omnes ferè Ponfices, qui similes Bullas dederũt, postea informati de prædictis periculis, ad nos ex illis Bullis prouenientibus, declarauerunt, quòd licet suæ Bullæ, quantumcunque generaliter sonarent, quòd omnes Christiani, etiam Religiosi quicunq;, & Mendicantes, possent eas accipere, & eis vti, non tamen poteramus nos; sed neq; de nobis intenderunt præfati Pontifices loqui, ne per tales Bullas daretur nobis occasio ad relaxationem disciplinæ regularis, & libertas incentiuumq; ad peccatum, vt patet in Priuil. Sixt. 4. Innoc. 8. & Leo 10. vbi sup. similiter nunc est credendum, scilicet, de recta, & non culpabili voluntate cuiuscunq; Papæ, Nisi oppositum sufficienter constet, vt dictum est. A B

Et faciunt adhoc concessiones Leo. 10. quas hic refert Collector Compendij in hoc titulo. §. 3. 4. 5. Faciunt etiam adhoc duæ aliæ declarationes. Altera capituli gener. Burdegalen. quæ habetur in Compendio; tit. Absolutio extraordinaria quòad fratres, post. §. x. fol. 9. & altera Reuer. Min. G. Fratris Francisci de Ang. quæ supra posita est eo. tit. & §. 10 in his annotationibus. Quasdam alias rationes ad confirmationem prædictorum ponit Collector in hoc. §. 5. vtpote quòd accipere tales Bullas est cõtra obedientiam, contra paupertatem, cõtra prohibitionem de pecunia, quæ quidem rationes nihil, aut parum valent. Constat enim non esse cõtra obedientiam, quod fit de licentia, aut concessione Superioris, aut Papæ, quantò magis quòd parum ibi conceditur, per quod eximantur ab obedientia, vt patet. Neq; contra paupertatem, aut contra prohibitionem de pecunia est, & ea procurare pro Indulgentijs, aut pro alijs gratijs opportunis, & commodis habendis. Nam nõ requiritur, quòd sit necessitas strictissima, pro qua sit procuranda pecunia: sufficit enim, quòd sit necessitas commoda, & opportuna corporalis, seu spiritualis talis, scilicet, vt sine illa, nisi ei prouideatur, non possit fieri aliquod magnũ bonum vel vitari aliquod malum, vt de hoc latius nos egimus supra in expos. Reg. Fratrum Minorum, cap. 4. q. 7. ibi videatur. Ergo nisi esset occasio supradictorum malorum, nõ esset contra articulum paupertatis, aut pecuniæ nobis prohibitum, procurare pecunias pro prædictis Bullis cõtinentibus alias non contrarias nobis, cõmodas, & opportunas spirituales, seu corporales, vt dictum est: quamuis. ffff. 60. in relatione facta domino Leoni decimo, pro impetranda declaratione, quæ ibi habetur, sit hæc causa inter alias, quòd, scilicet, sit contra articulum de pecunia, tales Bullas procurare. Dictum est enim, quod non est ita, & tamen ipsa cõcessio, seu declaratio Leonis 10. est valida propter alias causas, ibi expressas, & propter rationes supradictas vt proximè in 3. puncto dicemus. C D E

Quòd

A *Quòd si quis dicat, quòd Papa bene instructus de tyrannide Prælatorum in subditos, vult aliquando per tales Bullas misericorditer agere cum subditis, eos à iugo captiuitatis, & seruitutis releuando, vt viuatur in spiritu libertatis, habeantq; facile remedium quoties, vt homines ceciderint in casus reseruatos, &c. huiusmodi. Respondeo non est ita, immò satis faciles se exhibent Prælati ad concedendum, & committendum suā auctoritatem, ad absoluendum de sibi reseruatis, quoties ab eis petitur, nec infideles sunt contra sigillum confessionis. Nisi quòd oportunè prouident de remedio talibus, quos sciunt fragiles esse, quia prout commodè possunt, sine eorum infamia remouent ab eis omnes occasiones ruinæ (id planè, quod facere tenentur.) Ecce quos, & quare vocant tyrãnos. Et esto quòd vnus, & item alter durè, aut infideliter, & tyrannicè, vt ipsi dicunt, ageret, Siccine cõtinuò omnes in eadem damnatione, & appellatione sunt tyranni? Vnde vox hæc à discolis primum orta est, & ad probos vsq; viros sub colore misericordiæ nunc peruenit, quia tyraunos appellant discoli Prælatos illos, qui sunt vigilantissimi ad salutem subditorum, quiq; paterno affectu illorum saluti, & decori Religionis consulentes, stringunt lora, occasiones remouentes ab eis, ne laxis habenis ipsi effrænes, & indomiti ad vitiorum præcipitia currentes, sese præcipites in infernum dent.* Respondetur obiectioni de tirannide Prælat.

B C *Aliqui autem dicunt, quòd de facto Papa vult, & intendit nos Fratres Min. accipere posse Bullas, & vti eis omninò, tũ quia Papa, consultus super boc, sic respondit, & similiter eius Commissarij Bullarum, tum quia expressè Bulla sic sonat, modò culpabiliter, modò non id velit Papa. Ad quod dico si sic est, non est dubium super hoc.* Aliorum opinio.

D *Igitur quoàd 2. punctum tenendum videtur, vt dictum est, tanquam securius pro foro conscientiæ: nam de contentioso contendere nolumus, de sonitu, & rigore verborum coram hominibus, & in foro iudiciali, vbi de exterioribus, & per exteriora iudicatur. Nunc autem, quia coram res agitur, ideo vniuscuiusq; conscientia conueniat ad limites rationis, ædificationemq; Religionis, videatq;, quomodo se dubio exponat, cùm in dubijs tutior pars eligenda sit, attendatq; vir Religiosus, quòd tales Bullæ, seu Cruciatæ sæpè extorquentur à Papa, earumq; Commissarij, vt accumulatius recuperent suam pecuniam, declarare super hoc possunt (& fortè aliquando contingit) id quòd, seu quomodo Papa nondum somniauit, vellentq;, vt omnes, etiam nondum nati, tales Bullas acciperent, vt inde suam pecuniam haberent, quòdq; iam corruit in platea veritas à facie pecuniæ, & mortua est sine debita confessione. Ideo consulendum est ne quis temerè prætextu Bullarum, exiliat gremium statutorum suæ Religionis, neq; trãsgrediatur terminos, quos patres sui posuerunt ad Religionis ædificationem, & conseruationem: nam, & Summus* Resolutio 2. puncti.

E

Pon-

Pontifex qui est ædificator sepium religionis, rationabiliter agens, mauult religionem sibi constare, quàm per huiusmodi Bullas ab eo extortas dissipari. Tertium punctum, prædictis non obstan. dico, quòd Papa, bene informatus de prædictis, concederet aliquando aliquam, seu talē Bullam religiosis specialiter, seu etiam generaliter, ita vt probabiliter constaret de tali voluntate Papæ pro ipsis religiosis, vt possint tali Bulla gaudere, tunc dico, quòd fratres etiam sine licentia Prælatorum possunt eā accipere, & gaudere solùm quoad ea, quæ nō vergunt vllo modo in notabilem religionis, aut vitæ religiosæ, & disciplinæ deformationem, aut dissipationem, vtpote pro lucrandis Indulgentijs, pro absolutionibus à censuris, & dispensationibus commodis, & opportunis ad serenitatē conscientiæ habendis à confessoribus intra ordinem, & in foro conscientiæ tantùm, pro comedendo oua tempore ieiuniorum, non quidem passim, & indifferenter ad libitum, & vbiq; in communitate fratrum, sine vlla alia causa, sed ex causa aliquali, vtpote quando non esset sufficiens cibus. Aliàs, & in particulari, vel quando comedunt cum aliquibus dominis, apponentibus eis talia cibaria, condita ex ouis, &c. huiusmodi, ne sint illis singulares, si vident, se ex tali singularitate fore illis fastidiosos, aut displicentes. Secus si potius ex hoc essent placentes, tanquam bonum exēplum abstinentiæ singulariter præbentes, & in alijs huiusmodi casibus, non vergentibus in deformationem religionis, ad quos iudicandum, prudentia simplici, & sincera religione opus est. Et similiter quando Papa propter specialem necessitatem Ecclesiæ concedit Iubileū, & præcipit, seu statuit, vt omnes Christiani, etiam religiosi confiteantur, ieiunent, & orent, & recipiant sacram Euchar. infra tot dies, & ad hoc melius faciendum, concedit auctoritatē confitendi cuilibet, & absoluendi de omnibus etiam reseruatis quibuscunq;, & quomodocunq;) vt in nostris tēporibus sæpe concessum est) quia in tali casu crederem piè, & probabiliter teneo, quòd etiam nos Fratres Min. sine alia licentia Prælatorū possumus confiteri, & absolui intra ordinem tantùm, & semel pro hac vice, etiam de reseruatis Min. Prouin. & gaudere tali Concessione, in quantū eius verba patiuntur, quia talis videtur intentio Papæ, & hoc nullo modo vergit in deformationem Religionis; & hæc est ratio omnium dictorū in hoc tertio puncto. Virtute autem talium Bullarum non possumus exire ad libitum sine licentia Prælatorum, pro lucrandis Indulgentijs, neque indifferenter ad libitum, quotiescunq;, sine alia causa, comedere oua tempore ieiunij, nisi quando vsus ouorum esset iam indifferens, & communis in tali religione, & eorum professione. Neque confiteri, & absolui ad libitum sine licentia Prælatorum intra, seu extra ordinē. Neque aliud facere, quod vergit in religionis deformationem, vt dictum est, &

A *& latè probatum est supra in 2. puncto. Si contra prædicta omnia arguatur, quòd Leo 10. ffff. 60. ffff. 48. vt habetur in Compendio, tit. absolutio ordinaria quoad fratres. § 21. § 22. declarauit, & probibuit, etiam sub Censuris, quòd nos non possumus vllo modo accipere Bullam, seu Cruciatam, neque ea vllo modo vti, nisi in casu, quo esset necessitas particularis, & pro qua non esset remedium intra ordinem, & de licentia expressa, & in scriptis habita à nostris Min. Gen. vel Prou. vel Cust. ergo falsum est, quod dictum est, quòd pro lucrandis Indulgentijs, & pro alijs*
B *contentis in hoc tertio puncto, quæ non vergunt in deformationem Religionis, possumus, etiam sine licentia Prælatorum, tales Bullas accipere, & eis gaudere.*

Item opposito modo secundò arguo sic contra omnia supradicta, quia, si de licentia Prælatorum possumus accipere Bullas, & eis gaudere, quoad omnia ibi contenta, quoad absolutiones, etiam de reseruatis, & cætera, & quando de licentia talium Prælatorum prædicta fiunt, tunc non vergunt in deformationem religionis, & sunt licita: quare ergo non po-
C *tius licebit de licentia, & concessione Papæ? & quare potius tunc vergunt in deformationem religionis? Respondeo ad primum, negando consequentiam, nam illud Leonis 10. est verum, generaliter loquendo, dū scilicet, Papa non concedit, per quod derogētur præfata Priuilegia, seu prohibitiones Leò. 10. Nunc autem nos locuti sumus in hoc tertio puncto, quando constat, Papam concedere in suis Bullis, quòd etiā nos Fratres Min possimus eas accipere, & vti ipsis per omnia, etiam sine licentia Prælatorum, quia tunc solùm possumus eis vti, vt dictum est in hoc*
D *tertio puncto. Constat enim, quòd Papa potest sic concedere, non obstāte probibitione Leonis decimi, quia par in parem non habet imperium, & supponitur, quòd sic Papa vult concedere, ergo nulla est cōtradictio in supradictis, nam stante probibitione, & declaratione generali Leonis 10. stat simul, quòd Concessio, & Priuilegiū particulare in casu concedatur tāquam exceptio particularis sub regula generali, quæ licet reuocetur in particulari, & ad tempus manet salua generaliter, & inperpetuum, quousque omnino reuocetur, aut tollatur.*

E *Ad secundum, quòd opposito modo arguitur. Respondeo, quòd, quādo sine licentia Prælatorum ad libitum subditi viuerēt, vtentes Bullis indifferenter, constat esse disciplinæ regularis dissolutionē, sine fræno obedientiæ Prælatorum, & libertatem ad peccatum, & ideo illicitum, vt patet, si passim, & ad libitum religiosus posset sine licentia, quandocunque vellet, exire clausuram pro lucrandis Indulgentijs, & confiteri cuique, & comedere oua, &c. vt secularis, & ideo Papa id non concedit generaliter, vt sup. In secundo puncto probatum est. Et ideo licentia, seu*

con-

concessio generalis Papæ, concessa in Bullis, ad prædicta se non extendit, & similiter esset illicitũ, si sic generaliter Prælatus concederet subdito, vt faceret, quæcunq; vellet, sine alia licentia, & obedientia Superioris, exeundo clauſtrum, comedendo, &c. toties, quoties, ad libitum, ita quòd non posset impediri per Prælatum suum, etiam inferiorẽ, vt patet, quia esset occasio propinqua dissipationis Religionis. A

Quando verò sic conceditur licentia ad prædicta, quòd non absolutè generaliter, & ad libitum quotiescunque sine vllo fræno conceduntur, sed cum fræno Superiorum, sub eorum manu, seu in particulari, vt sic examinata causa, seu necessitate, pro qua conceditur aliquod prædictorum, tunc constat, quòd timoratè, & ex causa legitima, & sine dissolutione Religionis vteretur quis præfata Concessione, seu Bulla, & ideo hoc modo, sicut licitè posset quis de licentia Prælatorum vti præfatis Bullis ad prædicta, ita & hoc modo posset de tali licentia Papæ id facere, si talis esset licentia, quam Papa concedit in Bullis. B

Nunc autem quia licentia, quæ in Bullis immediatè per Papam conceditur, est generalis ad omnia, & ad libitum viuendum, & vtendum concessis in Bulla, oportet quòd ne cedat, aut vergat in deformationem Religionis, non immediatè sed mediatè per Prælatorum religiosorum modificetur, & particularizetur. Ita quòd sine Prælatorum licentia debita non posset religiosus vti præfatis Bullis generaliter, & ad libitum, vt dictum est in secundo puncto, quodque talis est intentio Papæ, rationabiliterque sic debet interpretari, dum de opposito non constat sufficienter, vt latè probatum est per totam hanc annotationem. C

Item, an per Bullas Cruciatæ reuocentur nostra Priuilegia, & Indulgentiæ, & quomodo, videatur latius infra tit. Priu. §. 23. & post. §. 33. D

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In §. 5. QVIA huic Collectoris determinationi, quoad §. 5. amplam facit Anton. de Corduba Annotationem vt supra, & ambo tam, videlicet, ipsius Collectoris, quàm Cordubæ, sunt satis antiquæ. Ideo ego, quid nunc secundùm recentiores Doctores sit obseruandum, resolutè dicam. E

Et in primis dico, quòd omnes Religiosi, etiam quòd sint Ord. Mendicantium, possunt Bullam Cruciatæ, sicut reliqui fideles, accipere: eaque gaudere, pro ut sic constat ex verbis ipsiusmet Bullæ, iam publicatæ. Dicitur enim in §. 3. (Quòd si Religiosorum Monasteria, quamuis sint Mendicantium, pro quolibet numero denario personarum, quæ in vnoquoque talium Monasteriorum reperiuntur, vnum militem miserint, lucran-

An Mendicãtes possint accipere Bullas Cruciatæ.

A lucrantur Indulgentiam plenariam.) Et statim subnectitur. (Item concedit Sua Sanctitas omnibus supradictis, & illis, qui nec fuerunt, nec miserunt, si de eorum bonis liberaliter contribuerint.) Vnde Reuerendus Pater Emanuel Rodrgiuez, in expositione huius Bullæ Cruciatæ. §. 9. nu. 23. colligit; non solùm Suam Sanctitatem supradictis Religiosis facultatem dare mãdãdi Militem; sed etiam dãdi duos carolenos in eleemosynam, vt Bullam accipiant. Bene uerum est, quòd pro hoc debent à suis Prælatis licentiam petere; cum non intendat Pontifex Regularem obseruantiam dissipare. Et hoc apparet, quia cum in anno 1564.
B à Pio Quarto, in sua Bulla mandaretur, vt possent Religiosi, sine licentia suorum Prælatorum Bullam accipere; statim in anno sequenti, (& etiam semper fuit in posterum obseruatum) fuit ista clausula subtracta; ex quo eorum mens liquidò apparet, talem libertatem illis nolle dare. Bene uerum est, quòd Prælati deberent illam, pro re tam sancta, faciliter dare.

Deinde dico, quòd Fratres Minores, quibus ex Regula, recurrere ad pecuniam, absque presente, vel imminente necessitate, est prohibitum, possunt illam pecuniam, cum licentia Prælatorum procurare, pro huius Bullæ acceptione; seruatis tamen reliquis alijs modificationibus Summoru mPontificum, iuxta eorum professionem. Et licet Collector supra in §. 5. dicat, quòd hæc Bullæ acceptio, non sit causa ita necessaria, vt possit proinde ad pecuniam recurri; cum totum illud, quòd in ea conceditur, habeatur in nostris Priuilegijs: attamen Antonius de Corduba, in expositione nostræ Regulæ. cap. 4. q. 7. fol. 13. tenet contrarium, dicens, quòd immo ista sit sufficiens necessitas, vt Prælati possint talem dare licentiam, cum sit negotium tantæ pietatis. Et licet possint, per virtutem Priuilegiorum, suas animas liberare; sanctum tamen esset, pluribus alijs vijs id attentare; & eo magis, cum possint, virtute huius Bullæ, à contentis in Bulla Cœnæ absolui, quod in Priuilegijs non habent. Et dato, quòd sine licentia Prælatorum hanc Bullam acciperent; quamuis contra Regulam facerent, adhuc tamen, omni eo, in illa concesso poterunt gaudere, quòd non sit contra regularem obseruantiam; vt sunt, Indulgentiæ, quæ visitando Altaria, vel aliquid aliud pium in Bulla mandatum faciendo, sumuntur. Et hoc probatur à supradicto Auctore Emanuele, ex doctrina Diui Thomæ, quam, & sequitur Paludanus, quæ est talis, videlicet, quòd subditi, non in omnibus, sed in illis tantùm sunt obligati suis Prælatis obedire, quæ ad regularem obseruantiam spectant; & si in alijs obedierint, erit ex via perfectionis. Sicut post Diuum Thomam. Dicit Nauar. in Manuali. cap 23. nu. 38.

C An possit pecunia procurari pro Bul. accep.

D

E

R Dicitur

Dicitur etiam, quòd tempore Sixti Quarti, Innocentij 8. & Alexãdri 6. Iulij 2. Leon. 10. & Pij Quinti, Religiosi Mendicantes, minimè poterant, absque suorum Prælatorum licentia, huiusmodi Bulla Cruciatæ gaudere, quantum ad Indultum eligendi sibi Confessorem, & à casibus reseruatis absoluendi; præsupposita tamen prædictarum Bullarum notitia, in quibus hoc prohibebant; alids si eam non haberent, non essent obligati; sicut nec, & aliæ Extrauagantes ignoratæ obligarent, iuxta doctrinam Caiet. quam sequitur Medina, & Corduba. A

Caiet. in Sũ. tit. excom. post c. 3. in fin. Cord. in Sũ. 9. 144. fo. 429.

Et est aduertendum, quòd licet Pius Quartus in Bullis suo tempore publicatis, Mendicantibus concedebat, vt absq; suorum Prælatorum licentia possent Bullam accipere Cruciatæ; tamen Pius V. eius successor, in Bullis à se datis, hanc libertatem omisit. Idemq; fuit à Gregorio xiij. obseruatum; ex quo videtur, quòd adhuc in suo robore manent, summorum Pontificum supranominatorum Concessiones. B

Idẽ Greg. 13. Viuæ voc. Orac. Societati Iesu, vel eius Præposito generali declarauit, mentis suæ nõ esse, nec fuisse, per Bull. Cruc. aut Iubil. seu alias similes Concessiones, sub quibuscunq; derogationibus, aut tenore, et cũ clausula (quacunq; prohibitione sublata) vel etiã viuæ vocis Oraculo Pænitentiarijs S. Petri, aut quibusuis alijs personis factas, vel faciendas, derogare velle Indultis, & Constitutionibus Ordinis, super eisdem Confessarijs editis. Ita refertur in Comp. Soc. Iesu, verbo, Absolutio. §. 11. Et in Comp. Priuil. F. S. Hier. Hispan. collecto à P. Garsia. fol. 41. C

Societatis Iesu.

Prædicat.

Et Pius V. eandem fecit declarationem Prædicatoribus; Illamq; prohibitionem Leo. 10. suprapositam, in verbo, Absolutio ordinaria, quoad Fratres. §. 22. confirmauit, & ibi etiam, in notula, in margine posita, dixi. Et videas tamen quæ ibidem dicit Collector. §. 16. D

Tit. absol. ord. quoad fratr. §. 16

Et quia, vt dicit Collector supra, cum ipsæ reuocationes non sint perpetuæ; nec possint extendi ad futuras Bullas Cruciatæ, ideo essent procurandæ similes Concessiones; ac proinde de hoc supplicatum fuisse Leo. 10. quòd illa Bulla Innocentij octaui, quæ est eadem cum alijs aliorum Summorum Pontificum, ad Bullas etiam in posterum concedendas extenderetur: & viuæ vocis Oraculo fuit obtentũ, in foro tamen conscientiæ. Et postmodum Pius Quintus hoc idem in vtroq; foro pariter concessit; vt videre est in Bulla, quæ incipit, Romani Pontificis circumspecta benignitas, quam ponam infra, in fine huius Compendij. Et idem videtur obseruatum à Gregorio 13. & Sixto V. cum in eorum Bullis (dum tractant de suspensione Priuilegiorum) dicatur, quòd nõ suspenduntur Priuilegia concessa Prælatis Ordinum Mendicantium, quoad suos Fratres tantum: & sic iam videtur supradictum Priuilegium in suo robore remanere; cum ad instantiam talium Prælatorum fuerit cõcessum, quo- E

ad

A ad suos Fratres tantum.

Et vltra hoc, refert prædictus Expositor Bullæ Cruciatæ, in loco citato, ad suam notitiam peruenisse responsum quoddam, à Sacra Congregatione Cardinalium Reformæ, tempore Gregorij 13. datum ad instantiam Domini Ioannis de Ribera, Archiepiscopi Valentini, qui ab ea petebat, vt definiri dignaretur. Si Moniales, suæ iurisdictioni subiectæ, virtute Bullæ Cruciatæ, confiteri possent cum alijs Confessoribus non à se assignatis? Cui petitioni fuit tali modo responsum: Congregatio concilij cē- Congreg. Cardin. Respon.
B suit, quatenus gratiæ ex Bulla Cruciatæ pertinēt ad Moniales, non posse vigore facultatis in eadem Bulla concessæ, alios Confessarios, præter eos, qui ad audiendas ipsarum Monialiū confessiones, ab Ordinario approbati fuerint eligere: Et hanc vidisse in scriptis ipse Auctor testatur. Et sic multi viri docti tenent. Alijs autem videtur contrarium, pro eo quòd sic dicunt practicari in concilio Cruciatæ.

Latè d hoc vide ĩ Gāspua. Pass. tit. not. priuile. §. 10. gloss. 275. & fo. 127. in suo Cōpend.

Et ipse Pater Emanuel, in expositione supradicta huius Bullæ, iam sustentare aliquibus rationibus nititur, quòd licet sit Fratribus supradi-
C ctis prohibitum, Bulla huiusmodi vti absque suorum Prælatorum licentia, iuxta Priuilegia supra allegata; non auderet tamen illos condemnare, qui sine tali licentia, ea vterentur; & hoc, tum, quia multi Doctores sic tenēt, & in Conc. Cruciatæ practicatur; tum etiam, quia Prælati videntur tacitè consentire, cùm id non probibeant; neq; illas prohibitiones subditis notificent; alijsque rationibus, quæ, meo iudicio, valde friuolæ videntur; & maximè cum dicat, quòd multi ignorent illas Cōcessiones Sixti 4. Innocentij 8. etc. & si sciant, putant forsitan non valere. Et q̃
D possent proinde, bona fide, Bulla vti; quæ ratio, si sit nec ne sufficiēs, cui libet voti compoti iudicandum relinquo; cum talis ignorantia, nullo pacto eis suffragari posse videatur, & cum sciant hinc inde esse opiniones, deberēt securiorem partem sequi; quæ mihi videretur esse illa prima, iuxta tantorum Pontificum, & Sacræ Card. Congreg. Concessiones.

Vnde concludendo dicerem, quod nos Fratres Minores nullo pacto, absq; nostrorum Prælatorum licētia, huiusmodi Bulla possumus vti, quoad electionem Confessoris, & Casuum reseruatorum absolutionem; ra- Conclusio resolut.
E tionibus fultus adductis à Collectore, & Corduba supra, saluo tamen semper saniori iudicio.

Quæritur etiam ab ipso Autore Expositionis Bullæ Cruciatæ; an Nouitij supradictorum Ordinum, possint absolui virtute huius Bullæ Cruciatæ, à casibus, Prælatis reseruatis, à quocunq; Confessore, per ipsos Prælatos approbato? Et respondet, quòd sic. Nam Concessiones Summorum Pontificū à Prælatis habitæ, vt Fratres non possint Bulla vti, quoad Confessorem eligendum, & à casibus reseruatis absolui, loquuntur de Fratri- Nouitij an possint absolui à casibus reseruatis virtute Bul. Cr.

non mendicantes? Et licet videatur dicendum, quòd sicut participant 1
A *aliorum Priuilegiorum Mendicantibus concessorum, participent etiam,* An alij nō
& huius: Contrarium tamen videtur esse verum: nam cum in ipsa Bulla Mēdicātes
suspendantur facultates Monasterijs Ordinum concessæ, & excipiantur possint tali
ipsi Mēdicantes; si per viam communicationis, possent alij Ordines hu- Priu. gau-
iusmodi Priuilegio gaudere, sequeretur, quòd suspensio illa, quantùm ad dere.
Ordines non Mendicantes, facta esset sine dubio frustratoria.

Item quæritur, si Nouitij, & Moniales, Superioribus supradictorum 2
B *Mendicantium Ordinū subiecti, possint tali Priuilegio gaudere? Et con-* An Noui-
cluditur à supradicto Auctore, quòd sic; cum benè, in hac fauorabili ma tij Monia-
teria, possint sub nomine Fratrum Mendicantium, comprehendi, & non les.
solùm Moniales, sed etiam Tertiariæ, quæ Religionem, Obedientiam, &
Castitatem vouerunt, & sunt supradictis Prælatis subiectæ, licèt in Con-
gregatione non viuant; secus autem dicendum de illis Tertiarijs, qui in
suis domibus vxorati manent.

Item quæritur. An Fratres ipsi, & Moniales possint Coronis, vel Gra
nis benedictis gaudere absque Bulla: Respōdetur, quòd si supradictæ Co- 3
C *ronæ, siue grana fuerint alicui Superiorum Mendicantium, pro suis Fra-* An fratres
tribus, ac secularibus concessæ, poterunt ipsi Fratres, absq; alia Bulla, il- & Monial.
lis gaudere, non autem seculares: Quia quantum ad illos suspensæ sunt in possūt gra
Bulla. Sed si illæ Coronæ, vel Grana fuerint benedicta, ad instantiam ali- nis benedi
cuius Principis, vel Domini, vel alicuius Religiosi particularis, tunc nō ctis gaude
solùm ipsi seculares, sed nec etiam Fratres possint illis gaudere, quia in re.
Bulla ea tantùm conceduntur Fratribus, quæ Superioribus eorum, pro
eis, fuerunt concessa.

D *Item quæritur. Si in Bulla ista suspendantur nec ne facultates à iure*
communi cōcessæ, ac Priuilegia in corpore iuris posita, & per vsum sunt
tolerata, & non reprobata. Et respōdetur, quòd non; prout colligitur ex
eo, quod tradit Bar. in addit. ad Extrauag. ad reprimendum, verbo. Non
obstantibus, in fine. Nam pro suspensione eorum, quæ in iure communi
continentur, quamuis sit Priuilegium, oportet tamen, vt sua Sanctitas il-
lud exprimat, & in Bulla ista nunimè exprimitur. Et sic etiam, quando
E *vellet suspendere, eaq; vsu fuerint tolerata, oportet, vt dicat, non obstan-*
tibus consuetudinibus; sicut fieri solet in reuocatione Bullæ Cœnæ Dn̄i.

Vnde infertur primò, quòd habentes Ordines Minores, possent tem-
pore Interdicti, Missam audire, ac diuinis officijs interesse, quia faculta-
tem istam ius commune eis concedit vt dicit Nauar.

Secundò infertur, quòd facultas illa, quam habent Religionum Præ- In Sūm. c.
lati, dandi secularibus cartas filiationis, in quibus faciunt illos, bonorum 27. n. 173.
operum, suorum subditorum participes, in ipsa Bulla non suspenditur, & De indulg.
not. 31. nu

 sine 21. & 22.

sine ipsa, possunt seculares ipsi, eo, quod in illis cartis conceditur, potiri, quia facultas illa non est Priuilegium, sed decretum commune, sicut aduertit Nauar. A

5 *Vltimò quæritur, si in Anno Iubilei plenissimi, qui, quolibet 25. anno Romæ conceditur, suspendatur ista Bulla Cruciatæ, adeo quòd in anno illo publicari non possit?*

Bulla Cruciatæ an suspendatur tẽpore Iubilei plenissimi.

Pro cuius quæsiti explicatione, primò est videndum, quænam in dicto Iubileo suspendantur.

In Iubileo plenissimo quinq; suspẽdũtur.

Et dicimus, quòd quinque tantùm. Primum, Indulgentia plenaria. Secundum, Potestas commutandi vota. Tertium, Potestas dispẽsandi super eis. Quartum, Potestas dispensandi, vel cõponendi super male ablatis incertis, vel ea certo modo remittendi. Quintum, Potestas deputandi Confessores, cum potestate absoluendi etiam in casibus Appstolicæ Sedi reseruatis. Secund. Nauar. de Indulg. notab. 28. nu. 1. B

Nauar.

Et hinc primò infertur, in suspensione ista non comprehendi Indulgentiæ, quæ non sunt plenariæ. Secundò, nec facultas componendi, seu dispensandi super rebus incertis restituendi, non male, neque illicito modo quæsita. C

3 *Nec comprehenditur facultas deputandi confessarios, sine potestate absoluendi in casibus Sedi Apostolicæ reseruatis, sed absoluendi à casibus inferiorum à Papa.*

4 *Nec facultates singularibus personis concessæ, quando solùm, eo tempore, suspenduntur concessæ Ecclesijs, Monasterijs, Hospitalibus, Pijs locis, & Vniuersitatibus, & Confraternitatibus, at nihil horum est singularis persona; si enim aliquod illorum esset singularis persona, maxime esset Vniuersitas, vel Fraternitas, quæ ex personis cõstant. At hoc est falsum; quia aliud est vniuersitas, & Collegium. & aliud singuli Collegij, vel Vniuersitatis, sicut ibidem Nauar. nu. 13. multipliciter probat.* D

Ex quibus colligitur, quòd Bullæ illæ, appellatæ Confessionalia, singularibus personis concessæ, non sint suspensæ, quad hæc quinque, neque quoad aliud eorum, quo minus vti possint personæ in eis expressæ; Neq; Bullæ Redemptionis Captiuorum, Misericordiæ, Cruciatæ, vel aliæ similes, ante illum annũ acceptæ: Cum per Confessionalia, & Bullas prædictas, hæc quinque, vel aliud eorum, singularibus personis concedantur; sicut Nauar. ibi tenet, & sic secundum Extrauag. illam Sixti Quarti, poterunt fideles in prædicto anno Iubilei, Cruciata gaudere, non solũ quantum ad ea, quæ ibi non suspenduntur, sed etiam quantum ad suspẽsa; quia vt supra est dictum, non suspenduntur in illo Iubileo, facultates singularibus personis concessæ. Secus autem videtur dicendum, secundũ aliam Bullam Iubilei, publicatam à Gregorio 13. anno 1575. Nam in illa E

Vide ex q̃ dicit Collector ista in verbo Priuil. Fratrum q. 2.

A *illa suspenditur Bulla Cruciatæ, quoad illa quinque iam dicta; licet sint concessa singularibus personis, sicut aduertit Nauar. Quod quidem dicere, valdè asperum, & rigorosum esse, ait Auctor, Expositor Bullæ Cruciatæ, prout etiam mihi videtur. Nam, licet posit illud Summus Pontifex facere, non tamen est credendum, quòd faciat; quia cùm mandauerit, vt eodẽmet anno, quo erat Iubileum publicaturus, publicaretur & Bulla Cruciatæ; quomodo est credẽdum, quòd vellet postea, vt principale in Bulla contentum, suspenderetur? Proinde dicerem, quòd aliquæ aliæ facultates, singularibus personis concessæ, suspendantur in dicto Iubileo; non autem in ista Bulla contentæ, cum illas, pro tali anno, concesserit, sciens in eodem anno esse Iubileum publicaturus: sed magis securum esset, si tali tempore, in quo Bulla Iubilei, cum similibus suspensionibus publicaretur, Summus Pontifex supplicaretur, vt de nouo, pro tali anno, Bulla ipsa Cruciatæ confirmaretur; & sic iã videtur, quòd ipsi Domini de Concilio Cruciatæ obseruant. Sic etiam erit dicendum in publicatione Cœnæ Domini, quòd nec intendat Sua Sanctitas, Bullam Cruciatæ reuocare, cum eius auctoritate, in eodemmet anno, fuerit publicata. Et ideo Pius Quintus, vt omnem abigeret ambiguitatẽ, dictam reseruationem faciens, ait. Nisi hi casus in eis præsentibus literis expressi comprehendantur. Et hinc, nec auctoritas illa Episcopis, à Conc. Trid. 24. sess. c. 6. concessa, vt possint in foro conscientiæ, suos subditos, ab oĩbus casibus Sedi Apostolicæ reseruatis absoluere, hanc Bullam Cœnæ suspenditur; prout sic videtur inclinari. Nauar. in Sum. c. 27. nu. 275 in fine, qui de Hæresia tantum, & Censura ei annexa, dicit, nõ posse alius, præter Papam, absoluere; & sic tenet etiam Auctor Expositionis Bullæ Cruciatæ. §. 9. nu. 70. vt supra dixi, in verbo, Absolutio.*

& 3. vbi pulchra p hac materia declarantur. Nau. de Indulg. not. 33. nu. 3.

An suspẽdatur i publicatione Bullę Cænæ.

B, C, D

Notent autem Superiores Ordinum, etiam quòd sint Mendicantium, quòd eorum Priuilegia, quoad illa quinque, in prædicto Iubileo suspensa, in illo anno iam suspenduntur. Itaquod nec Fratres, nec seculares possint illis gaudere, sicut loco supracitato aduertit Nauar. dicens, hanc opinionem habere ipse securiorem. Nam in Bulla Iubilei omnes facultates, Monasterijs, Ecclesijs, & Ordinibus concessæ, suspenduntur, quamuis essent concessæ cum clausulis derogatorijs derogatoriarum. Et ita ipsi Religiosi, in tali anno, non possunt accipere Indulgentiam plenariam; nec vota cõmutare, & dispensare, nec à casibus Sedi Apostolicæ reseruatis absoluere; sicut extra tale tempus possent, vt supra late est dictum, in verbo, Absolutio. Et propterea debent ipsi Prælati, finita iam publicatione Bullæ ipsius Iubilei, suorum Priuilegiorum, saltem quoad suos Fratres, procurare confirmationem; quia licet hoc idem obtinuerint Fratres Minores Regularis Obseruantiæ à Leone Decimo,

Notẽt Prę lati.

E

& Fratres Ordinis Prædicatorum ab Eugenio Quarto; nihil tamen prodest cum omnia illa in dicta publicatione suspendantur. A

CVSTODES.

1 CLEMENS 4. statuit iu Mari magno, quòd Custodes, & Guardiani, qui secundùm statuta Ordinis Fratrum Mino. aliter, quàm per electionem instituuntur; post ipsam institutionem, seu prouisionem de ipsis factã, curam animarum Fratrum sibi subditorũ ipsius Ordinis habeant, ipsosq; ligare, ac soluere possint, iuxta ipsius Ordinis instituta. B. fo. 56. Et ffo. 139. conc. 309. B

Collector. ¶ Aduertendum, quòd hoc ideo fuit cõcessum, quia ex quo non erant electi à communitate, videbatur, quòd non essent Curati Ordinarij.

¶ Circa præfatam Concessionem, vide supra in dictione, Absolutio ordina. quæ ad Fratres post. §. 3. C

2 Pro electione generalis Minist. NICOLAVS 4. statuit, & declarauit, vt cum electio generalis Ministri fuerit facienda, Custodes vniuscuiusq; Prouinciæ, vnum ex seipsis constituant, ac ei suas vices cõmittant, ipsumq; ad locum, in quo electio eadem fuerit celebranda, transmittant. Et quòd is, qui sic ab ipsis Custodibus constitutus extiterit, vnam vocem duntaxat pro se, & eis omnibus habeat, & intelligatur habere, ac pro vna voce tantummodò ab alijs admittatur. Hoc autem voluit ita obseruari, etiam si Custodes alicuius Prouinciæ sint præsentes, in huiusmodi generali Capitulo, vbi electio Generalis debeat celebrari. b. fo. 31. Et ffo. 32. concess. 33. D

Collector. ¶ Aduerte, quòd huiusmodi statutum, iam vacat propter statutum Leo. 10. inferius annotatum. §. sequenti.

3 LEO. Decim. in Bulla vnionis statuit, quòd electio Ministri generalis, quæ secundum Regulã à Ministris Prouincialibus, & Custodibus fieri debet, liberè, & absque vllo scrupulo celebretur per Prouinciales, & discretos Fratrum de Familia, seu de Obseruantia, quos veros Ministros esse, ac discretos ipsorum similiter veros esse Custodes declarauit. B. ffo. 29. concess. 94. E

A

CAPVCCINI ANNOTATIO.

IRCA hanc materiam Custodum tria sunt aduertenda, vnum videlicet, quoad eorum nomen: Alterum quoad eorum officium, & numerum, & tertium ad eorum auctoritatem, spectantia.

Vnde quoad primum est sciendum, quòd in nostro Ordine Fratrum Mi-B norum ante declarationem Nicolai. 3. nostræ Regulæ, Nomen Custodis etiam Guardianos comprehendere, quatuor Magistri. S. Bonauentura, & Vgo super Regul. aiunt: quia licet hæc nomina (Ministri, & Custodes) diuersis personis approprientur; tamen hic modum Officij Prælatorum notabant, ita vt Ministerium, humilitatem: Custodia, vigilantiam pastoralem insinuaret, & sic nomine Custod. & Guardiani intelliguntur, ex quo immediatè habeat custodire gregem sibi commissum. Sed post Declarationem Nic. 3. tantum Ministri, & Custodiarum Custodes ex vi Regulæ, no-C mine huiusmodi Custodum, intelliguntur, & maximè quoad id, quod in. 4. cap. Reg de prouisione ab ipsis facienda pro infirmis, & induendis Fratribus, disponitur, prout ex Corduba colligitur in expositione dicti 4. capit. Reg. q. 6.

Quòad vero eorum Officium, & numerum est sciendum, quòd ex Regula, illa tantùm se exercere poterunt, quæ in ipsamet Regula explicãtur; vt puta, prouidere per amicos spirituales infirmorum necessitatibus, aliorum Fratrum indumentis. vt in cap. 4. Regulæ. Ac conuenire in Ca-D pitulo Generali cum Ministris pro electione facienda, Generalis Ministri, & ex testamento Patris nostri Francisci repræsentare Fratrem non sanum in fide repertum, Illustrissimo Protectori Ordinis. Officium Custodes.

Ad quam electionem faciendam, licet ex Nic. 3. in cap. exijt. §. insuper fuerit statutum vt vnus tantum Custos pro qualibet Prouintia, deberet accedere, qui in illa electione omnium aliorum Custodum suæ Prouintiæ Vices, & voces gereret, vnam vocem tantùm dando, vt habetur supra, In verbo: electio. Numerum Custodũ.

E Attamen ex Leone 10. vt ibidem habetur statutũ fuit, quod in tali electione, omnes Prouinciales, & Custodes, siue vocales accedere tenentur; Ideo in nostra Congregatione obseruatur, vt omnes Prouinciales, & Custodes seu vocales, qui in Prouincialibus Capitulis electi fuerint, & hoc iuxta numerum cuicunque Prouinciæ, à nostris Constitut. Taxatum ad dictum Gener. Minist. electionem accedant: & qua forma, & modo, sint ipsi Custodes eligendi in nostris Capitulis Capuccinorum, habetur iam in nostris Const. c. 8.

De

De officio,numero,ac modo , & forma eorum electionis , quæ ab alijs Ordinibus obseruantur,standum est eorum Constitutionibus, & laudabili consuetudini,cùm in hoc aliquod vniuersale pro omnibus, non reperiatur statutum. A

De potestate Custodum. *Quantum autem ad eorum auctoritatem,& potestatem,dico,quòd(vltra illam supradictam quam habent à Regula) tanta erit,quanta eis, Ministri Prouintiales,vel Generalis, vel Constitutiones, vel Summi Pontifices conferre voluerint, vnde standum est illorum dispositionibus,vel laudabili in hoc,consuetudini ; & hinc est quòd in aliquibus Prouintijs, Custodes habent plus,& in aliquibus alijs,minus auctoritatis,in visitãdis, & prouidendis eorum Custodijs ; & hinc etiam est , quòd Custodes Fratrum reformatorum,de obseruantia,& Conuentualium, habent tantam auctoritatem,quia eis à Summis Pontificibus,vel à Capit.Gen.est collata,vt est videre in Const.41.Clem.7.anno 1532.emanataquæ incipit. In suprema militantis,&c.& in Const. 56.Cum illius.Greg.13.anno Domini 1579. vt in Bullario, & alibi in alijs Const.similibus.* B

C

¶ DECIMAE.

1 Ex iure cõmuni.

GREGORIVS nonus mandauit districtè Fratribus Prædicatoribus,& Minoribus,ne talia,quæ audientes à Decimarum,seu aliarum rerum Ecclesijs debitarum,solutione retrahant; vel alias animas corrũpant audientium in sermonibus suis, vel alibi proponere præsumant.Imò verbo,& opere informent eosdem , vt ad solutionem prędictorum,promptæ voluntatis animo sint intenti. Habetur, in c.Discretioni vestrè.de decimis.lib.6. D

2 CLEMENS 4.concessit Fratribus Mino. vt de hortis, & virgultis suis,nulli Decimam teneantur exhibere. Ac districtè inhibuit, ne quis ab eis de præmissis aliquid exigere,vel extorquere præsumat. B. fo.58. Et ffo. 141. concessione 334.

Collector. ¶ Vide infra.§. 9. declarationem Sixti 4. & ampliationem eiusdem. E

3 Ex iure cõmuni. BONIFACIVS 8.statuit,quòd Moniales,aliæq; Regulares personæ,quarum reditus, & prouentus Ecclesiastici, adeò sunt tenues , & exiles, quòd de illis sustentari non possunt ; sed pro habenda vitæ suæ sustentatione , necesse habent Mendicare , & eleemosynas publicè petere,decimam nõ persoluant.Habetur in extrauaganti,quæ incipit Decimas.

¶ IDEM

A ¶ IDEM Bonifacius 8. concessit vniuersis, & singulis Abbatissis, & Conuentibus Monialium inclusarum Sanctæ Claræ, vt ad præstationem Decimarum, de quibuscunque possessionibus, & omnibus alijs bonis, quæ habuerint, vel ad contribuendum in procurationibus quorumlibet Ordinariorum; ac etiã Legatorum, & Nũtiorum Sedis Apostolicæ, & quibuslibet tallijs, & collectis; & ad exhibendum pedagia, telonea, & alias exactiones, quibusuis Regibus, & Principibus, seu alijs personis, minime teneantur, nec ad id compelli aliqualiter valeant. b. fo. 38. Et ffo. 122. conce. 267. 4 Pro Monia lib. S. Claræ.

B

¶ De hoc vide amplius infra. §. 12. & 13. Collector.

CLEMENS 5. in Concilio Vienensi statuit, quòd Religiosi quicunq;, qui Noualium, aut alias Decimas, ad eos ex aliqua causa legitimè non spectantes, appropriare sibi præsumpserint; aut exquisitis fraudibus, siue coloribus vsurpare; seu qui de animalibus familiarium, & pastorum suorum, vel aliorum, etiam animalia ipsa eorum gregibus immiscẽtium; seu qui de animalibus, qui in fraudẽ Ecclesiarum in pluribus locis emunt, emptaque venditoribus, vel alijs ab ipsis tenenda; seu qui de terris, quas tradunt alijs excolendas, Decimam solui Ecclesijs non permiserint, aut prohibuerint; nisi post requisitionem, per eos, quorum intererit, super hoc eis facta, à præmissis destiterint infra mensem; aut si de his, quæ contra præmissa vsurpare, vel retinere præsumpserint, infra duos mẽses damnificatis Ecclesijs emendam non fecerint competentem; sint, & tamdiu maneant ab officijs, administrationibus, & beneficijs suspensi, donec destiterint, & satisfecerint, vt superius est expressum. 5 Ex iure cõmuni.

C

D

¶ Quòd si Religiosi huiusmodi administrationes, vel beneficia non habeant, eo casu, quo alij supradicti suspensionis, ipsi sententiam excommunicationis incurrant, ante satisfactionẽ condignam nullatenus absoluendi, Priuilegijs non obstantibus quibuscunque. Præmissa etiam extendit ad animalia, quæ per Religiosorum ipsorum donatos, seu oblatos tenent, dum tamen illi Religiosis eisdem cum effectu donauerint, aut obtulerint se, & sua. Habetur in Clementina Religiosi. de Decimis, & primicijs. Excõmunicatio.

E

EVGENIVS 4. dedit plenissimam exemptionem Monialibus. S Claræ, dicitque inter alia, quòd vult illas esse liberas ab omni Decimarum, Subsidiorũ, Gabellarum, Pedagiorum, 6 Pro Monia lib. S. Claræ.

rum,& aliorum huiusmodi solutione, & contributione. b.ffo. 41.conce.46. A

7 Pro Fratribus & Monial.Ordi. Prædicat. ¶ IDEM Eugenius contulit aliam plenissimam exemptionem à Decimis,&c.Fratribus, & Monialibus Ordinis Prædicatorum,inserendo Bullam Martini.5. & Bonifacij.9.qui hoc idem prius fecerant.Sub nomine Martini habetur. b.ffo.262. concessione.681.Et sub nomine Eugenij.B.fffo. 80. concessione.240.

8 Absolutio ¶ IDEM Eugenius concessit Fratribus Mino.Obser. quòd non teneantur facere conscientiam de Decimis in confessionibus,&c.prout habetur supra in dictione, Absolutio quoad seculares. 2.in.6.2. B

9 SIXTUS 4.extendens concessionem Clementis supra positam,dicit sic in Mari Magno. Indultum verò eiusdem Clementis prædecessoris,de Decimis non soluendis, ad quæcunque bona dictorum Fratrum,& quascunque Decimas.etiā quas vulgus Papales appellat, & Apostolica Sedes pro Christianæ fidei defensione,aut alijs imminentibus persæpe necessitatibus indicit, & quæcunque alia onera, Motu proprio, & ex certa scientia extendimus;decernentes ipsos Fratres Min. (etiam si per quoscunque exemptos,& Mendicantes solui mādarentur, cum quibusuis derogatorijs,& fortioribus clausulis) ad illarum solutionem non teneri;& ab illarum solutione cessando,Censuras,& pœnas aliquas non incurrere; nisi præsentibus (non per Generales, aut alias clausulas specialem mentionem importantes) sit aliàs derogatum specificè, earum de verbo ad verbum inserto tenore. B.fo.60. Et ffo.143. conce.347. C D

Collector. ¶ IDEM habetur in Mari Magno Carmelitarum. ffo. 169. conce.396.Et ffo.183.conce.450.Et additur fo.96. Et ffo.179. conc.424. quòd nec de datijs,vel pedagijs,etiam si per Principes,vel alios Dominos temporales imponantur,aliquid soluere teneantur.Et idem in Mari Magno Prædicatorum.ffo.240. conce.579. E

10 Pro Monialib. s.Claræ. ¶ IDEM Sixtus statuit, & ordinauit, ac concessit Abbatissis,Conuentibus,& Monialibus. S.Claræ, quòd de quibuscunque terris, & possessionibus ad eas legitimè pertinentibus,& spectantibus, quas etiam per alios, quàm eorundem Monasteriorum seruitores, & subditos excoli, & cultiuari faciunt: decimas, vel primicias (auctoritate tamen Apostolica non

impo-

A impoſitas) quibuſuis perſonis, cuiuſuis dignitatis, gradus, ſtatus, Ordinis, vel conditionis fuerint, ſoluere minimè teneantur. Nec ipſe, aut ipſarum terrarum, & poſſesſionum coloni, ſeu cultores, ob ſolutionem Decimarum, Prouinciarum, aut cenſus huiuſmodi, per quempiam moleſtari posſint; aut propterea contra eos procedi, & pœnæ aliquæ promulgari valeant. Ac inſuper decreuit, irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his, à quoq; quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter
B contingat attentari. Non obſtantibus Conſtitutionibus, &c. B.fo.35. Et ffo.118. conce.258.

ALEXANDER 6. ſtatuit, quòd Moniales Sanctæ Claræ Primæ, & Secundæ Regulæ, ac Sorores Tertiæ Regulæ, quæ licet aliquid proprij habeant, tamen non ſufficit eis ad quotidianas expenſas; ad ſolutionem alicuius Decimæ, ſeu taxæ, aut collectæ pro tempore impoſitarum cogi non poſſe. B. ffo.3, conce.4. A

C LEO 10. approbauit, & innouauit quaſdam litteras Alexandri. 6. qui latisſimè conceſſerat Monialibus. S. Claræ, exemptionem à ſolutione Decimarum, &c. vt ſupra. Ac inſuper voluit, vt prædictæ Moniales, & Sorores Tertij Ordinis, in Congregatione ſub cura, & regimine Fratrum Minorum Regularis Obſeruantiæ, ac illarum Monaſteria, domus, & loca quęcunque, quorum fructus, redditus, & prouentus, pro Monialium, & Sororum, ac aliarum perſonarum in illis, pro tempore, degentium, commoda ſuſtentatione non ſufficiunt, ad ſo-
D lutionem cuiuſuis Decimæ, ſeu taxæ, vel collectæ, aut exactionis, per Sedem Apoſtolicam, vel eius Legatos, ſeu Nuntios, aut quaſcunque alios, quamuis auctoritate fungentes, pro fidei tuitione, ſeu expeditione contra Turcas, vel recuperatione Terræ Sanctæ, aut quauis alia vrgentisſima cauſa impoſitæ, etiam prætextu quarumuis Cenſurarum, & pœnarum eccleſiaſticarum, in litteris exactionis huiuſmodi appoſitarum, cogi, aut compelli nequeant. Et hoc voluit diſtrictè obſerua-
E ri, ſub pœna excommunicationis, quam contra facientes ipſo facto incurrant, & à qua non, niſi per Romanum Pontificem, pro tempore exiſtētem, abſolui posſint. Ac decreuit irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his, à quoquam, quauis auctoritate, ſciēter, vel ignoranter contigerit attentari. B.ffo.48. concesſione.143.

12 Pro Monialibus. S. Claræ, & Tertiarijs.

Excommunicatio.

¶ IDEM Leo approbauit, ac de nouo conceſſit Priuilegium 13

Euge-

ProMonia. lib.S.Claræ. Eugenij.4.& Sixti.4. per quod Moniales. S. Claræ eximuntur plenisſimè à ſolutione Decimarum ſuarum terrarum, & poſſeſsionum,etiam illarum, quas per colonos faciunt cultiuari. Ac etiam à gabellis,& pædagijs, vt ſupra poſitum eſt in.9.6.& 10. Super quo etiam dat Conſeruatores omnes Prælatos eccleſiaſticos.B.ffo.44.conce.140. A

14 Denegatio abſolutionis. ¶ IDEM Leo in Concilio Lateranenſi ſtatuit,quòd Fratres Confeſſores teneantur hortari, & monere (etiam ſub onere conſcientiarum ſuarum) illos,quorum confeſsiones pro tempore audierint,cuiuſcunque ſtatus,& conditionis fuerint, ad ſoluendum Decimas,ſiue aliam bonorum ſuorum, ſeu fructuũ quotam,in locis,in quibus Decimæ ipſæ, aut ſimilia ſolui conſueuerunt.Ipſiſq; illas ſoluere recuſantibus,abſolutionem denegare. Et quòd ſuper hoc requiſiti, id populo etiam publicè prædicare,& perſuadere teneantur. B. ffo.26.conce.82. B

15 ¶ IDEM Leo confirmauit litteras ſupraſcriptas Alexandri. 6.dando Conſeruatores omnes Eccleſiarum Prælatos. B. ffo. 48.conce.143. C

Pro Monia lib. S.Claræ. CLEMENS 7. confirmauit, & de nouo conceſsit litteras Sixti,& Leonis ſuprapoſitas, eximentes Moniales Sanctæ Claræ à ſolutione Decimarum, dicens, quòd litteras Sixti,& Leonis prædeceſſorum ſuorum,& prout illas concernunt omnia,& ſingula in eis contenta,approbat, & innouat; & pro potiori cautela,ea omnia,& eorum ſingula de nouo concedit, ſupplens omnes,& ſingulos, tam iuris, quàm facti defectus,ſiqui forſan interuenerunt in eiſdem. Et inſuper ſtatuit, & ordinauit,quòd perpetuis futuris temporibus, Abbatiſſæ, & Moniales,& Monaſteria Sanctæ Claræ, Annunciationis,& Conceptionis,ac Tertiæ Regulæ Sancti Franciſci,terras, & poſſeſsiones,tam per alienos,quàm proprios colonos,& donatos,ac familiares Monaſteriorum ſuorum,coli,& cultiuari facientes,& ad earum ſuſtentationem reditus ſufficientes non habentes, de fructibus in illis excreſcentibus,Rectoribus Parochialium Eccleſiarum,infra quarum limites,poſſeſsiones ipſę conſiſtũt; aut quibuſuis alijs perſonis, cuiuſcunque dignitatis,gradus, ſtatus,ordinis, vel conditionis fuerint, Decimas, aut Primitias ſoluere minimè teneantur; nec ad id, à quoque, quauis auctoritate, cogi, & compelli posſint. Super quo dat iudices. B. D E

¶ Ex

A

¶ *Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Ioannis Hierosolymitani.*

LVCIVS 3.& Bonifacius 8.præceperunt vniuersis Ecclesiarum Prælatis, quatenus eorum subditis, auctoritate Apostolica, inhiberent, ne à Fratribus Hospitalis Sancti Ioannis, in eorum Episcopatibus commorantibus; de noualibus, seu alijs terris, quas proprijs manibus, aut sumptibus excolunt; vel per suos arrendatores, aut alios quoscunque cultores, ad tempus, & non in perpetuum excoli faciunt; vel de animalium nutrimentis, seu aliorum in suis territorijs nascentium, vel de hortis, virgultis, & piscationibus suis, Decimas exigere aliquatenus præsumant. Contradictores per Censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo; non obstante longa præscriptione, seu potius violentia, super dictis exactionibus, eisdem Fratribus irrogata. B. 17

B — Nota.

C

CAPVCCINI ANNOTATIO.

PIVS *Quartus, in Constitutione sua Decima, de statu Ecclesiarum. Anno 1560. exemit Moniales omnium Ordinum à solutione quarumcunque Decimarum, subsidiorum, & aliorum onerum.* In §.9.

Et Pius V. in Constitutione Quartadecima, Dum ad vberes. idem confirmauit, ac ampliauit pro omnibus Ordinibus Mendicantium.

D — Mendicantes ad triũ Decimarũ soluendum teneri.

Verùm, quia Gregorius 13. in Const. 31. Quo in statu, ob imminentia pericula, eo anno 1575. & bella. Statuit, omnes etiam Mendicantes, ad sex Decimas soluendum esse obligatos. Tamen postea in alia Constitutione sua. Si cum nos, in anno 1577. reduxit illas ad tres tantùm Decimas: & sic mandauit, vt Mendicantes, ad has tantùm tres Decimas soluendum, essent obligati.

Vide tamen alia, quæ dixi supra, in Verbo, Canonica portio.

E

DECLARARE.

NICOLAVS 3. qualiter comiserit declarationem rerum vilium, & parui valoris, ad hoc vt Fratres Min. intra, & extra Ordinem, possint illas dare, & quomodo Leo. 10. ampliauit huiusmodi Concessionem, positum est supra, in dictione, Dare. §. 1. & 2. 1

De rebus vilibus.

INNO-

2 INNOCENTIVS 8. concessit, quòd Vicarius Generalis A
Pro Fratribus Prædicatoribus. Ordinis Prædicatorum de Obseruantia, Congregationis Hispaniæ; cum aliqua persona in dignitate Ecclesiastica constituta, & duobus alijs iurisconsultis, habeat auctoritatẽ, & facultatem interpretandi dubia, quæ occurrerint super gratijs
Priuilegia & Priuilegijs; tam Ordini, quàm Congregationi prædictis cõcessis. Et quòd Fratres dictæ Congregationis securè possint stare declarationibus, per eosdem faciendis. o. ffo. 76. concess. 195. Et ffo. 101. conc. 394. B

Collector. ¶ *Vide circa prædicta, in dictione, Priuilegia. §. 13.*

3 LEO 10. concessit, quòd Capitulum Generale dumtaxat, habeat auctoritatẽ declarandi dubia, quæ occurrerint circa diuini officij celebrationem. O. ffo. 59. conce. 176.

Offic. diui. Collector. ¶ Vide suprascriptam Concessionem latius, in dictione, Officium diuinum, primò. §. 11.

4 ¶ IDEM Leo concessit, quòd in rebus dubijs, & scrupulis, conscientias Fratrum Mi. subditorum tangentibus, Generalis, vel Prouinciales, seu Custodes, cum consilio aliquorũ Pa- C
Scrupulos Fratres. trum (si res magnæ importantiæ fuerint) possint, auctoritate suæ Sanctitatis, determinare in scrupulis, & rebus huiusmodi, ac quòd eorum determinationi, subditi secura conscientia possint, & debeant stare. O. ffo. 59. conce. 172.

Collector. ¶ Vide, in sequenti Concessione, ampliationem præcedentis Concessionis.

5 ¶ IDEM Leo posteà cõcessit, quòd omnes Fratres, qui sunt D
Scrupulosi Fratres. nimis scrupulosi, possint in omnibus dubijs, suam conscientiã tangentibus, secura cõscientia stare determinationi sui Guardiani, vel cuiuscunq; alterius Prælati. o. ffo. 93. conce. 287.

6 ¶ IDEM Leo ampliauit Cõcessionem Nicolai. 3. suprapositam. §. 1. vt habetur latè, in dictione, Dare. §. 1. & 2.
De rebus vili.

7 ¶ IDEM Leo concessit, vt Generalis, & quilibet Prouincialis, in suis Capitulis possint Declarare, vtrum ab vsu alicuius
Oraculũ viuæ vocis. Concessionis, viuæ vocis Oraculo factæ, debeãt Fratres abstinere, &c. vt habetur latè in dictione, Oracula. §. 3. Vide ibi, & bene nota. E

Collector. ¶ De declarationibus, ac determinationibus varijs, factis à diuersis Sũmis Põtificibus, tã sup Regulam, quàm sup multis alijs, nõ fit hic mentio; quia nimis longum, & inutile foret oĩa illa referre; & qa iuxta diuersitatẽ materiarũ, sup qbus factæ fuerũt, sub diuersis ẽt dictionibus huius Cõpẽdij ponuntur.

¶ DARE

A

¶DARE.

NICOLAVS 3. statuit, seu concessit in declaratione Regulæ, quæ incipit, Exijt qui seminat, &c. quòd de rebus mobilibus, vel parum valentibus, liceat Fratribus Minoribus, pietatis, seu deuotionis intuitu, vel pro alia honesta, & rationabili causa, obtenta super hoc prius suorum Superiorum licẽtia, iuxta quod, inter Fratres, in Generali, vel Prouincialibus Capitulis (tam de ipsis rebus vilibus, seu parum valẽtibus, & earum valore; quàm etiam de præfata licentia, scilicet, à quibus, & qualiter sit habenda) extiterit Ordinatum, intra, & extra Ordinem alijs elargiri. B. fo. 5. tract. 2. & ffo. 10. tract. 2. 1

Paupertas.

Pro rebus vilibus.

B

LEO 10. supradictam concessionem ampliando, concessit, quòd non solùm Generalis, & Prouinciales, ac Custodes in suis Capitulis, sed etiam ipsi, ac eorum Generales Commissarij, extra Capitula, possint arbitrari, quæ res debeant viles, & parui valoris reputari, ad hoc, vt res huiusmodi possint dari intra, & extra Ordinem, & suis subditis, ad dandum, & recipiendum, licentiam concedere; prout eis, secundum Deum, videbitur expedire. O. fffo. 59. conce. 175. 2

C

Ampliatio cõcessionis suprascriptæ.

¶ In Capitulo Generali Meclinensi, facta est circa prædicta sequens determinatio.

Collector.

D

¶ Item, quòd Fratres, nullo modo, secundùm intentionem Regulę, aut Declarationes Summorum Põtificum, possint dare aliqua, quamtumcunque vilia, alijs, siue Fratribus, siue secularibus; nec recipere alia, absque licentia suorum Prælatorum. Habetur hoc. fo. 228. tract. 3. Et ffo. 246. in 2. tractatu.

Statutum Capituli Generalis.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

E

EX supradictis Dispositionibus Nicolai. 3. & Leon. 10. Circa Dare, vel recipere à Fratribus, &c. Iam. 4. conditiones requiri videntur, vt iuxta conscientiã Fratres donare possint; Vna quòd res sit vilis, & parui valoris, secundum quòd in Capitulis Gener. vel Prouint. vel extra à Generali Prouintialibus, Custodibus, eorumque Commissarijs, determinatum, & ordinatum fuerit.

Vt Fratres possint donare. 4. Cõditiones requiruntur.

Secunda, quòd de prædictorum Superiorum licentia fiat: Vnde Guardiani ex vi sui officij non possent illam dare, nisi à prædictis Prælatis,

vel à consuetudine fuerit concessum, sicut hodie eo ipso, quo Guardiani instituuntur, concessum eis esse videtur. Et licet sine præfata licentia, valeant Fratres adinuicem res aliquas, vt libros, vestes, & alia similia inter seipsos accommodare; rem tamen aliquam donare, aut recipere inter se inuicem non possunt, vt communiter Regulæ Expositores aiunt. Pro minimis verò, & sæpe necessarijs, (secundùm Vgonem, & Pisan.) vt pro penna, acu, filo. &c. licentiam sufficit Generalem habere; & etiam sufficiet licentia interpetratiua, hoc est, quando Prælati id sciunt, & libenter permittunt. alias si de contraria voluntate præsumeretur, non possent.

Accommodare inter se Fratres.

Licētiā p minimis.

Tertia conditio est, quòd res donanda sit mobilis; ex immobilibus enim vtputà, de horto, domo, &c. nec palmum, Fratres donare poterunt, & si de facto dederint, donatio est nulla, & ipsi actum propriet. commiserunt.

Quarta conditio, quòd res donanda non sit pecunia, quia cum illius vsus nobis sit interdictus, nec Papa illam in suum dominium recipit, vnde nisi per ipsum dantem, vel eius auctoritatem illa donari possit.

Et sic nec Fratres possent dimittere partem legatæ eis pecuniæ, ad præces hæredum, cum non sint eius Domini: Immò (vt Salamanticæ fuit cōclusum.) Nec per Syndicum Papæ id posset fieri; quia licet in Bulla Syndicatus contineatur, quòd Syndicus potestatem habeat remittendi, refutandi, &c. hoc tamen intelligitur, quando id in Fratrum vtilitatem fit. Vnde quando id in Fratrum vtilitatem verteret, (puta ad euitanda litigia, vel diuturnas solutiones, &c.) tunc bene possent.

Pars pecuniæ legatę an possint remitti.

Et sicut ipsi Fratres non possunt alijs Donare, ita etiam nec aliquid ipsi possunt accipere, sine Prælatorum suorum licentia, etiam à quocunque potente Donare: vt ait Gerson. & Vgo, & Seren. consci. q. 81. Et licet aliquis Frater potestatem habeat ad donandum aliquid Fratribus: ille tamen Frater, cui res donanda est, non potest illam accipere, absque Prælatorum licentia, nisi fuerit specificata Prælato persona Fratris, cui donanda est res, Sicut Frater non potest à seculari potenti donare, aliquid recipere.

Fratres qñ possunt recipere.

Sed licet suprascripta, ita fuerint ab Expositoribus nostræ Minoritanæ Regulæ declarata, & à Fratribus hactenus obseruata; Nunc tamen obseruanda est, & benè attendenda Dispositio. S. D. N. Clemen. quæ nunc sequitur.

Sed modo est obseruanda Cōsti. Cle. 8.

A BVLLÆ S.D.N. CLEMENTIS. VIII.

DE LARGITIONE MVNERVM DECLARATIO.

B EST *sciendum, quòd hoc anno 1594. 13. Calend. Iulij, Circa largitione munerum. vtriusque sexus Regularibus, S. D. N. Clemen. viij. in Constitutione sua. Religiosæ Congregationes, &c. tale fecit Interdictum.*

Religiosæ Congregationes ab insignis Santitate, Et infra: 1
Ne ex muneribus, quæ à pluribus Religiosæ vitæ professoribus, ex Christi patrimonio, quibusuis hominibus, quauis ex causa, sæpè tribuuntur, grauia incommoda, & mala, etiam boni spetie existant, præcauere studentes; hac nostra
C perpetuò valitura. Constitut. Vniuersis, & Singulis cuiuscunque Ordinis, Mendicantium, vel non Mendicantium, bona immobilia, & redditus certos, ex indulto Apostolico, possidentium, vel non possidentium, seu cuiusuis Cōgregationis, Societatis, & Instituti (non tamen Militiæ) Regularibus personis vtriuslibet sexus, omnem, & quamcunque largitionem, & missionem munerum pœnitus interdicimus. Sub qua prohibitione comprehendi volumus, omnia, & singula Capitula, Cō-
D uentus, & Congregationes, tam singulorum Conuentualium Monasteriorum, Prioratuum, &c. Ipsos etiam Ordinum, Congregationum, & Societatum huiusmodi Superiores quascunque dignitates obtinentes, etiam Generales, & Prouintiales, Magistros, Ministros, & quocunque nomine Præfectos, Abbates, Priores, Præpositos, Præceptores, etiam maiores Guardianos, Ministros, Rectores, Abbatissas, Priorissas, & alio quouis titulo Præsidentes, tam ipsis Regularibus, quàm locorum Or-
E dinarijs, seu quibusuis Superioribus subiectas, vtriuslibet sexus, ad vitam, vel ad tempus Deputatos.

Verba Bullæ.

2

1. Generalitas comprehēdēs omnes Religiosos, & Religiones nō valētes donare.

Adeò vt nemo vnquam eorum, vel earum, directè, vel indirectè, palam, vel occultè, tam communi, quàm particulari, & proprio nomine, etiam sub quouis Statuti, vel Cōsuetudinis, seu verius corruptelæ, aut alio prætextu, vel quacunque causa, nisi in Generali Capitulo, aut alia Generali Congregatione, re matura discussa, vnanimi consensu omnium, Superiorū- 3

Generalitas circa modos donandi.

que permissu causa approbata fuerit, quicquam tale attentare valeat. A

4 Id autem ita absolutè, & generatim vetitum intelligatur, vt neque omnino fas sit quicquam donare, tam ex fructibus, redditibus, & prouentibus, collectis, vel contributionibus, aut eleemosinis, aut subsidijs Mēsæ, seu Massæ communis, &c. quàm ex pecunijs etiam, quæ à singulis, quouis modo acquisitæ, in commune conferendæ omnino sunt.

2. Generalitas est rerum donādarum.

Nec si per viam voluntariæ contributionis in commune congregantur. B

Nec si forsan priuatim, & nominatim cuilibet Religioso, à suis Superioribus, vel à proprijs affinibus, propinquis, familiaribus, amicis, aut beneuolis, vel à pijs Christi fidelibus, etiam eleemosynæ, aut charitatis, & illius propriæ personæ intuitu attributæ, seu quoquomodo, per quemlibet Religiosum suo Monasterio, Domui, aut loco acquisitæ, eiq; vt ad libitum de eis disponat, per Superiores concessæ fuerint. C

Nota

5 Præterquam leuiora Esculenta, aut Poculenta, seu ad deuotionem, vel Religionem pertinentia munuscula, Communi tantum, nunquam verò particulari nomine (vbi superiori de consensu Conuentus videbitur) redenda.

Excipiunt leuiora esculenta, & poculēta.

6 Sed & huiusmodi missiones munerū, ipsis Religiosis vtriuslibet sexus, non solùm per se, verum etiam per alios, tàm directè, quàm indirectè prohibitos declaramus.

3. Generalitas circa modos donandi.

Neq; verò quispiam ab hac generali prohibitione se excusare valeat, etiam si munera miserit cuiusuis personæ laicæ, vel Ecclesiasticæ cuiuscunq; Status, gradus, dignitatis, Ordinis, vel conditionis, & quauis non solùm mundana, & Ducali, Regia, Imperiali; verùm etiam Ecclesiastica, & Pontificali, aut alia maiori, etiam S. R. E. Cardinalatus dignitate fulgenti, etiam proprio loci Ordinario, etiam eius causa, & occasione benedictionis, vel susceptionis habitus Regularis, tonsuræ, aut professionis Monialium, tam sibi subditarum, quàm non subditarum, aut ipsi etiam proprij Ordinis, vel Congregationis Protectori, Vice protectori, Generali, vel Prouintiali, aut cuiuslibet loci Regularis Superiori, aut alio quocunq; officio, aut dignitate fulgenti, vel cuicunq; etiam simplici, & particulari Religioso. D E

7

4. Generalitas comprehēdens personas quibus nō potest donari.

8 Ita vt inter ipsos quoque Religiosos (ne praua ambitione impulsi, pro consequendis in sua Religione gradibus, & dignitatibus,

A tatibus, alter alterius gratiam, aut beneuolentiam aucupetur) quæcunq; largitio, aut donatio munerum (nisi rerum minimarum, de licentia expressa, & inscriptis Superiorum) sic pœnitus interdicta. Nota

Insuper prohibemus, ne vnquam eisdē Regularibus liceat, vllas pecunias quoquomodo erogare, in alicuius etiam Benefactoris, aut Protectoris, vel Ordinarij honorem, etiam occasione transitus, vel primi ingressus, aut quouis alio prætextu, B seu pro prædictis personis, quauis auctoritate, vel dignitate fungentibus, honorifice, lautè, & opiparè excipiendis, vel pro quibusuis conuiuijs eisdem exhibendis, vel pro commessationibus, aut compotationibus, quibusuis personis, tam eiusdem Ordinis, Congregationis, Monasterij, aut loci, quàm extraneis largiendis. 9

5. Generalitas circa conuiuia.

Aut pro exhibendis spectaculis, etiam Pijs intra Ecclesias, Monasteria, & Domos sacras, vel extra eas; nisi re ipsa pro diuino cultu, & veris Christi pauperum indigentijs, seruato in C hoc Charitatis ordine, & habita necessitatis ratione, de consilio, & consensu Superiorum subleuandis, aut aliàs in rebus licitis, & per Capitulum Generale, aut Prouintiale non prohibitis, vel taxam ibi forsan præscriptā non excedentibus, sumptus huiusmodi fiant. 10

6. Generalitas spectaculorum.

Declarantes tamen per hæc, hospitalitatem, & Eleemosinā erga pauperes, & peregrinos nequaquam imminui, aut prohiberi, &c. 11

D Si quos verò ditiores, occasione transitus, siue aliàs ex deuotionis, aut necessitatis causa, eò diuertere contingerit, eos sanè deceret Refectorio communi cum Religiosis, Mensaque & ferculis communibus, nequaquam à cæteris distinctis, contentos esse. Verùm, omnino ipsi Regulares in hospitibus huiusmodi potentioribus excipiendis, ita se gerant, vt in eis frugalitas, & paupertas religiosa prorsus eluceat. 12

E Pari etiam ratione districtè inhibemus, ne quispiam ex prædictis Laycus, alias quàm superius dictum est, vel Clericus, Secularis, vel Regularis, quocunque honore, præeminentia, aut dignitate, etiam S.R.E. Cardinalatus dignitate prædictus, etiam Protector, Ordinarius loci, & alij Prælati Regulares vtriusq; sexus, contra hanc superius expressam prohibitionem quidquam recipiant. 13

Quod si, vel ab aliquo particulari Religioso, vel à Superio- 14

re quopiam,aut à Conuentu,Capitulo,vel Congregatione,siue ab vniuerso Ordine,& Religione quicquam receperint,id quod acceperint suum non faciant. Verùm ipso facto,absque aliqua monitione Iudicis,decreto,aut declaratione,ad illius restitutionem omnino in vtroq; foro teneantur : adeò vt, restitutione ipsa realiter non facta,neq; etiam in foro conscientiæ absolui possint. A

15 Hanc autem restitutionem fieri volumus , non priuatim ei Religioso,qui donauit,sed ei Monasterio,Domui,vel alteri loco,de cuius bonis facta est largitio,vel si non de eius bonis donatū est,in quo idē Religiosus donās ꝓfessionē emisit,vel si nomine toti⁹ Capituli,Cōuētus,aut Cōgregationis,vel vniuersi Ordinis,seu Religionis donatio facta extiterit ;pariter communi Mensæ,aut Massæ , cuius nomine donatum fuerit , accepta munera restituantur: ita vt nec qui donauit,nec Conuentus,Capitulum,&c.aut Religio, cui restitutio facienda est,illam remittere,& iterùm condonare,aut recipientem ab obligatione restituendi eximere,vel vt in pauperes eroget,concedere quoquomodo possit. B C

16 Quòd si quis ex supradictis Regularibus vtriuslibet sexus, cuiuscunq; gradus Ordinis,&c.nostrarū huiusmodi prohibitionum transgressor fuerit;statuimus,vt omnibus , & singulis, per eum obtentis dignitatibus, gradibus , muneribus , & officijs,eo ipso,priuatus,ac ad illa,& alia similia,vel dissimilia in futurum obtinenda inhabilis perpetuò,& incapax, ac perpetua infamia,& ignominia notatus existat.Et prætereà priuationem vocis actiuæ,& passiuæ absq; vllo Superioris decreto, aut ministerio , ipso facto incurrat , necnon vltra huiusmodi pœnas, etiam, tāquam contra furti,& simonię criminū reum, tam per viam denuntiationis,accusationis,aut querelę,quàm etiam ex officio procedi,& inquiri,condignisq; supplicijs affici debeat. D

Pnœæ appositæ.

Sequuntur Clausulæ vniuersales circa huius Const.exequutionem,& non obstantię,&c.Dat.Romæ,anno Incarnat.Dominicæ.1594.13.Cal.Iulij.Pontif.nostri anno.3. E

FINIS BVLLAE.

A VERVM quia huiusmodi Constitutio, quanto est vtilior, vt Regularium Ordinum disciplina, aut labefacta in pristinum restituatur, aut salutaribus Constitutionibus commonita, integra, atq; incolumis pmaneat, (quæ inter alias, est potissima causa finalis huius Cōst.) tanto est, ex alia parte, varijs difficultatibus implicata, adeò, vt multis ēt doctissimis viris negotium fecerit, & maximè, cùm nec ipsa S. D. N. Papa eam voluerit in aliquo declarare; sed Iuris cōis dispositioni relinquere.

B Vnde aliquarum ego, magis difficilium (ex nonnullorum doctissimorum virorum opinione, & præcipuè admodum R. P. Marij de Andria Societatis Iesu, qui hanc Const. publicè Neap. declarauit) elucidationem apponere non grauabor: Nō tamen, quasi istæ declarationes, inducere aliquas habeant necessarias, sed probabiles tantùm Opiniones, & nisi fuerit aliter declaratum ab ipso legislatore; sed omnia, veritati, ac interpretationibus S. R. E. & aliorum opinioni sanioris iuditij submittendo. Protestationes.

Hinc primò sciendum, quod huiusmodi Constitutio, obligat in conscientia, & ad peccatum mortale, quia cùm omnis lex, etiam ciuilis, Primo.

C obliget trasgressores ad peccatum; multo magis obligat ista, cùm sit lex iusta, & maximè Pontificia, continens obseruantiam voti paupertatis in Religiosis, quæ est materia grauis, & adsunt verba valde præceptoria, vt patet in tex. & pœnæ nimis graues: Quæ omnia sunt inditia quædam potissima, ad cognoscendum quando lex aliqua, siue Constitutio obligat ad peccatum mortale, vt Doctores aiunt. quia secus esset, quando tractaretur de materia leui; & supradictis Verbis ita præceptorijs non vteretur; tunc enim nisi ad veniale peccatum Obligaret. De hac materia latè Tract. Sotus. lib. I. de iusti. & iur. q. 6. ar. 4. & 5.

D Secundò, Aduertendum, quòd dùm in Rubrica huius Constitutionis dicitur. De largitate Munerū vtriusq; Sexus Regul. interdicta; licèt largitionis vocabulum propriè, & strictè, significet profusam quandam donationem, ad aliquam ambitionem impetrandam, semperq; capiatur in malam partem, (& vulgò appellatur subornatio) tamen hic, tam Munus, quàm Largitio, accipiuntur latissimè, pro omni Donatione, etiam quòd non fiat ad finem Ambitionis. Secundò. Rubrica Const. Largitio Munerum quid importet.

E Et dū dicitur, Vtriusq; sexus Regularibus, &c. Scias, quòd Regulares, illi propriè dicuntur, qui emittunt tria illa vota essentialia, in Religione approbata; Adeò quòd vtrunque requiritur, vt quis in hac Bulla comprahendatur, scilicet, vt tria illa vota essentialia emittat, & vt sit Professus in Religione approbata; quorum vno deficiente, minimè comprahenderetur. Ex quo infertur non comprahendi in Constit. Clerici Seculares, nec Mulieres, vel homines, qui in aliquo Hospitali, vel Xenodochio conseruantur; Nec Mulieres quædam deuotæ, & piæ, oblatæ, seu conuersæ, licet viuant in communi, & sint clausæ in loco aliquo pio; nam hæ perso- Abbas in Rubrica. de Regul. In hac Cōsti. nō comprehēdunt Cler. secular. Mulieres in aliquo loco.

Cõuersæ, & Cõuersi. Bizocharę. næ non sunt Regulares. iuxta supradictas conditiones. Vt not. Nauar. in consi. 82. & 83. Tit. de Regul. Nec Bizocharæ, seu Mantellatæ, vel Tertiarij, & Tertiariæ Tertij Ordinis. A

Nouitij. Nec Nouitij, & Nouitiæ cum appellatione Religiosorum, solùm veniant Professi professione tacita, siue expressa. c. Religioso. §. 1. de sent. excom. lib. 6.

Milites. Nec etiam Milites Regulares, vt sunt Melitæ S. Ioannis, S. Iacobi, & similes.

Emittẽtes duo tãtum vota. Si tamen est Religio approbata, & Religiosi, non emittunt nisi duo tantum vota, Obediẽtiam, scilicet, & Castitatem, ex dispensatione Summi Põtif. nec isti compræhenduntur in hac Bulla. B

Professæ extra Monast. manẽtes compre hendũtur. Sed illæ personæ, siue Mares, siue Fæminæ Religiosæ, quæ tria illa vota emiserunt, licèt ex causa infirmitatis, vel alia legitima, in communi non viuant in Monasterio, sed in domibus Parentum, bene compræhenduntur. Locus enim in hoc casu, non est in consideratione, cùm teneantur, vbicumque reperiuntur, eorum Regulam obseruare.

Tertiò. Quoad §. 1. vbi ponuntur Bullæ præfatio, & Summi Pontificis intentio, est sciendum, quòd ex illis verbis, plures fines, seu causæ finales, principales, huius Constitutionis colliguntur, quarum vna, & principalis est (vt sonant verba) vt Regularium Ordinum disciplina, aut labefactata in pristinũ restituatur, aut salutaribus Constitutionibus communita, integra, atque incolumis permaneat; Alia est, vt votum paupertatis integrè seruetur. Tertia. Nè Bona Monasteriorum, vel quorumcunque Regularium, siue sint redditus, siue Eleemosinæ, siue bona quomodocunque acquisita, dilapidarentur, & dissiparentur. Quarta. Nè praua ambitione impulsi Religiosi, pro consequendis officijs, alter alterius gratiam, vel Protectoris beneuolentiam, aucupetur. C D

Et hinc non valet, quis dicere, se non donare de bonis Monasterij, sed de alijs sibi ab amicis donatis, vel à parentibus; nec se donare, vt aucupetur gratiã Superioris, vel alterius; & quòd sic cessaret causa Constitutionis, & per consequens, cesãre deberet etiam eius effectus; iux. regul. tex. in cap. cum cessante, de Appellat. Nã ad hæc, & alia similia motiua vnica potest responsione responderi, excerpta ex tex. §. affinitatis Instit. de nuptijs, quòd quando sunt plures causæ æquè finales, cesãnte vna, non cessat altera, vt est in casu nostro, in quo licet cesset vna, vel altera causa, non potest tamen cessare vnquam illa, quæ Votum paupertatis respicit, quod Votum est fundamentum Religionis. Clem. Exivi de Parad. de verb. signif. & c. exijt seminare, de verb. sign. In 6. E

Quartò. Quoad. §. 2. est aduertendum, quòd in ista parte continentur

A tria præcipua: Primò quædam generalitates, tam Personarum donantiū, & recipientium, quàm etiam Modi donandi, & rerū donatarum. Secundò continentur quædam Exceptiones, seu Modificationes quorundam casuum, in quibus potest donari. Tertio continentur Pœnæ, tā sæcularibus recipientibus, quàm Regularibus dantibus impositæ, Generalitates, quæ hic continentur sunt sex. quarum Prima comprehēdit omnes Religiones, & Religiosos, cuiuscunq; conditionis sint (excepta Militiæ) Anachoritæ verò, Eremitæ, seu soli vaghi, seu quocunq; alio nomine appellentur, qui non sunt in aliqua Religione approbata, sed habitant in Eremis, B non cōtinentur in Bulla. Comprehendit secundo loco, hæc prima generalitas huius Bullæ, omnia Capitula, omnes Conuentus, Congregationes, omnia loca, quorūcunq; Regularium, & etiā omnes Superiores, vtriusque sexus Religionum, siue sint Abbates, siue generales, &c. & omnes particulares Religiosos vtriusq; sexus, ne possint aliquid donare.

Diuisio cō tentorū in Bulla.

Sex generalitates cōprehendētes, tam donantes, quàm recipientes, & res donatas.

Vt in c. platum. §.è contra. 19. q. 3.

Secunda generalitas est Rerum donandarum, quæ sunt, vel munera ipsa, quæ mittuntur, & sunt vniuersaliter nicli prohibita, vt supra in §. C 1. Vel sunt omnes, & quæuis pecuniæ quantitates, ne possint alicui erogari (vt in §. 4. & 9. Id autem ita, etc. & insuper prohibemus) & sic cū prohibetur Pecunia, videntur omnia prohiberi, quæ pretio possunt extimari, Pecuniæ enim verbum generale est, & omnia comprehendit, & complectitur. vt est tex. in l. 1. in fin. ff. de calumniat. & l. 2. & fin. C. de Const. pecun.

2. generalitas est circa res donandas.

Item statuitur, vt non sit licitum donare, ex fructibus, redditibus, prouentibus, &c. vt in §. 3. Id autem absolutè, &c.

D Itaq; Monaci, seu Moniales professi, nihil penitus possunt donare, licet habeant bona parafrenalia, seu aliundè acquisita per donationem, vel exercitium, cum quicquid acquirat Monachus, seu Mon. acquirat Monast.

Tertia generalitas est modorum. Prohibentur enim supradicti Religiosi, donare quouis modo, siue directè, siue indirectè, palam, siue occultè, &c. vt patet in §. 3. & 6. ibi. Adeo vt nemo, etc. Vnde si quis, vel si qua diceret suis consanguineis, vt quod vellent sibi donare, donarent E tali suo nomine, non posset fieri, cum sic, esset donare indirectè; & ita ēt quando deberent à consanguineis, vel alijs, aliquam consequi pecuniæ quantitatem, si illā vellent eis remittere, non possent, esset enim donare indirectè: & sic pariter si quis comodaret aliquid, illud amplius animo non repetendi: Vel donare per mulieres Nouitias, vel Conuersas, quæ non comprehenduntur in Bulla, donatio esset indirectè. Qui enim per alium facit, per se ipsum facere videtur.

3. generalitas cōprehendit modos donādi.

Quarta generalitas, comprehendit omnes personas donatarias. i. quibus

4. generalitas cōpre-

hendens personas quibus nō pōt donari.

bus donatur, tam seculares, quā ecclesiasticas (vt in §.7.habetur) quauis dignitate, seu auctoritate fulgentes, etiam si sint Protectores Ordinū, Ordinarij locorum.etc. probibetur.n. ne cuilibet ipsorū à Regularibus su prædictis aliquid donetur. nec ratione transitus, vel ingressus, nec alia quacunq; causa. Ac etiā probibentur donare, et dona accipere, Religiosi omnes inter seipsos, siue sint eiusdem Ord. vel Monast. siue alterius. A

5. generalit. conuiuiorum.

Quinta generalitas est conuiuiorum, & in ea continentur tria, vt in §.9.Insuper probibemus, habetur.

Primò. Vt non possint Regulares excipere quemcunq; Prælatū transeuntem lautè, sumptuosè, & opiparè. 2. Conuiuijs quibuscunq; excipere. 3. Cōmessationibus, & computationibus quibusuis personis, tam eiusdem ordinis, quam extraneis largiendis. B

6. generalit. spectaculorum.

Sexta, & vltima generalitas, est Spectaculorum, probibētur enim omnia, & quæcunq; spectacula pia, etiam in memoriam Passionis Dominicæ, & hoc ratione sumptus, &c. vt in §. 10.

Casus in quibus licet donare excepti in Bulla.

Secundò, Principaliter sunt declarandi aliqui casus, excepti in Bulla, in quibus licèt donare.

Primus casus quādo in generali cap.

Primus casus est, quando in Capitulo generali, & ex causa approbata, & iusta, fit aliqua donatio, vt habetur in §.3. in fine ibi, Nisi in generali Capitulo. Et in hoc primo casu, quinq; copulatiuè sunt seruanda. Primò vt fiat in Capitulo, vel Congregatione generali; non enim sufficit Capitulum Prouinciale, vel conclusio totius Conuentus. Secundò, ut fiat re maturè discussa. Tertiò, vt fiat causa approbata. Quartò, vt fiat de Superiorum permissu. Quintò, vt fiat vnanimi omniū consensu, idest vt consentiant omnes, quia vno discrepante nibil valeret; Neque hic habet locū illa Regula iuris, quod id quod maior pars facit, omnes fecisse videntur; quia quādo in aliquo actu requiritur, quòd aliquid concorditer fiat, non est dispositioni satisfactum, si aliquis contradicit, vt optimè per glos. in c. vbi periculum in §.ijdem, in verbo singulis, & ibi Geminianus, & declarat Iason in l. de fidei commisso nu. 6.c. de transactio. C D

2. Casus esculenta, & poculenta.

Nota

Secundus Casus, in quo possunt Religiosi donare est, quādo donat quædam leuiora, esculenta, vel poculenta, seu ad deuotionem, & Religionē pertinētia munuscula: Hæc possunt donari, seruatis tamen quibusdā conditionibus. Primò vt sint esculenta tantum, vel poculenta tantum, vel esculenta, & poculenta, & non alia. Secundò vt sint leuiora, non grandia Tertiò vt dentur de consensu Conuentus, vel Monasterij. Quartò cū approbatione, & licentia Superioris. Quinto, & vltimò, vt detur nomine communi, & non particulari, vt habetur in Bulla in. §. 5. versiculo præterquam leuiora. E

Leuiora esculenta,

Sed difficultas est noscere, quantæ quantitatis debeant esse hæc leuiora escu-

A ra esculenta, & poculenta; & licèt videatur decidi in iure per l. plebiscit. de officio Præsidis, quod illud dicatur, quod intra tres dies proximos prodigatur, scilicet, consumatur, & sic videtur, dici quod sint victus triũ dierum totius domus, ac familiæ; indiffinitè enim loquitur, & quod per consequens ex hac resolutione videatur dicẽdum, quòd hæc excul. & pocul. possint extendi, vsque ad valorem trium aureorum, vt est consimilis tex. in l. solet, de officio proconsul; pocul. quæ quantitatis debẽt esse.

Tamen contrariũ est verius, scilicet, quòd non debent excedere illam B quantitatem, quæ, si surriperetur, peccatum eßet mortale, idest quantitatem valoris vnius, vel duorum Carolenorum ad summum, & sic non deberet excedere prætium illud, quo homines solent locare suas operas diurnas, quod quando exceditur in furto, peccatum est mortale, vt dicit D.Thom. 22.q. 66.art.6. & hoc patet ex verbis Bullæ, vbi non contentus Summus Pontif. dicere Esculenta, & Pocul, addidit illud diminutum, leuia, immo subiunxit, leuiora, & eò magis cum sit attendenda conditio donãtis, num pauper, num diues sit, in donationibus: & quis C reperitur pauperior quam Religiosus, vel Religiosa?

Hæc autem licentia donandi Esculenta, quæ neceßariò requiritur, potest dari semel pro semper (ne sæpe obtundantur aures Superioris) vt possint donari certis personis, certa quantitas Esculentorum, & Pocul. & non passim, & indistinctè; nec hæc donatio debet esse quotidiana, quia esset facere fraudem legi, & multa modica facerẽt vnam satis. Licẽtia donandi.

Et aduertendum, quòd Munuscula ad Religionem, vel deuotionem pertinentia, possent interpretari, quòd sint Reliquiæ Sanctorum paruulæ, D Immaginesq; Papiricæ, Vascula aliqua liquoris mannæ, Coronæ cũ indulgentijs, Agnusdei, Numismata benedicta, seu libelli aliqui deuoti: Sed si essent aliquæ magnæ Reliquiæ Sanctorum, vel Reliquiarij, & alia supradicta, magni prætij, vel excederent summam illam duorum, vel trium Iuliorũ, tunc essent obseruanda ea, quæ de primo casu sunt dicta, vt videlicet in Capitulo generali, &c. Munuscula ad deuotionẽ pertinentia.

Tertius Casus in quo Religiosi inter ipsos poßunt donare, est rerũ minimarum, vt habetur in §.8. ibi. Ita, vt inter ipsos quoq; Religiosos, &c. E vbi quatuor sunt obseruanda. Donare religiosi inter se.

Primò vt ista largitio rerum minimarum, fiat inter ipsos Religiosos tantum, vel eiusdem, vel alterius Ordinis, seruatis semper seruandis. Quatuor sunt notanda.

Primò, vt sint res minime. Secundò, de licentia Superioris. Tertiò, non tacita, neque interpetratiua, sed expressa, excludens tacitam, & interpetratiuam. Quartò, non oretenus, sed inscriptis, & hæc, vt cautè procedatur in foro exteriori, quia hic agitur de pœna exteriori infligẽda.

Secundò obseruandum, quòd quantitas istarum rerum minimarũ (re-

ctilis

Nota

lictis opinionibus extremis, Soti, scilicet, & Nauarræ, Soti enim, vt nimis larga, qui dicebat summam duorum, vel trium ducatorũ, non esse notabilem quantitatem; & Nauar. vt nimis arcta, qui ait dimidium Iulij esse notabilem quãtitatem. Dicimus, quòd sit duorum vel trium Iuliorũ, secundum veriorem opinionem, attenta conditione dantis, quia Religiosus est pauperrimus, & votum emisit paupertatis. Vltra quam summam paruam, esset determinandum in Capitulo generali vt supra. Veruntamen, iam intellexi, suam Sanctitatem postmodum declarasse, vt istarũ rerum minimarum quantitatis taxatio, pertineat ad Regulariũ Superiores. A B

Tertiò. Notandum, quòd dum dicitur, vt ista minima nõ dentur, nisi de licentia expressa, & in scriptis Superiorum: Superiores, omnes illi dicuntur, quòd habent ordinariã iurisdictionem, vt sunt Generales, Prouinciales, Abbates, Priores, Guardiani, Rectores, Præpositi, & Abbatissæ, & quocunque alio nomine nuncupentur, & quòd sufficit licentia semel pro semper, in scriptis, vt supra.

Quartò, Notandũ dum dicitur, &c. Ad euitandam ambitionem: quod dare res paruas, est signũ potius, amicitiæ, ac vrbanitatis. Cap. & si, de simonia, quam aucupandæ beneuolentiæ, quia vt dicit Nauar. in tit. de datis promissis, cessat in his ratio aucupandæ beneuolentiæ, cũ illa non aucupetur, maxime ad impetrandum aliquod officium, cum re parui momenti, sed cum re notabili, &c. C

Pro diuino cultu. Quartus Casus, licet dare pro diuino cultu, vt facere sepulcrum in die Parasceues, sed non ad priuata commoda: In certis festis Sanctorum, præparare Ecclesiã, præcipuè ad alliciendos populos ad deuotionis frequentiam, tamen in Capitulis Generalibus, & Prouincialibus, debent taxari sumptus, & impensæ, vt in §. 10. D

Pro eleemosina, quatuor concurrentibus. Quintus Casus, est pro subleuãdis pauperibus. & in aliis nõ probibitis per capitula, nõ excedentibus valorem suprapradictũ, vt in eodem. §. 10. Adeo quòd, non prohibentur Eleemosinæ, obseruatis tamen, quatuor cõditionibus. Primò vt dentur veris pauperibus, & pro veris indigentijs, non fictis. Secundò seruato ordine charitatis. Tertiò de consilio, & consensu Superiorum copulatiue, prius enim oportet, vt consulatur Superiorem, & postea sequatur illius assensus. vt detur certa quantitas, & certis personis; & non sufficit tacita licentia, nec ratihabitio, sed consensus: nõ post factum, sed antequam fiat. Abbas in consil. suo. 40. in 2. par. Doct. in l. 5. de auctor. tuto. Quarta conditio, habita ratione necessitatis, quod iuxta illius quantitatem sit magna, vel parua eleemosina. E

Et sic Religiosi habentes peculium particulare, & Moniales peculiũ parafrenaliũ, possunt his dispensare pro elemosina parentibus indigẽtibus necessaria, vel non valentibus decenter, & secundùm statum, & conditionem

A *tionem suam, viuere, babita tamen ratione paupertatis. vt Tho. & Caiet. 22. q. 32. art. 6. & q. 43 art. 8. & Nau. in Apol. de redict. in mon. 73.*

Sextus casus est, causa laudabilis hospitalitatis, præsertim erga pauperes, & maximè vbi fuerint redditus applicati, & destinati pro hac hospitalitate, vt in §. 11.

Vltimus Casus est, ratione hospitalitatis, etiam ratione Potētiorum, & Ditiorum: Seruatis tamen quatuor cōditionibus, quarū vna deficiente non potest fieri. Hospitalitas potentiorum.

B *Prima cōditio, vt non incitentur à Religiosis de industria, & consultò, sed occasione transitus, præsertim si longè adsint diuersoria secularium, sed obiter, per accidens, causa necessitatis, vel deuotionis.*

Secunda, vt non recipiantur opiparè, sed modestè, & Religiosè, nō honorificè, & sumptuosè, seruata frugalitate, & paupertate religiosa; & dandæ sunt res conuenientes ipsis Religiosis.

Tertia conditio, vt comedatur in Refectorio communi, & cibis communibus, iuxta illud de paupertate mea do tibi.

C *Quarta, & si Potentes, qui causa transitus recipiuntur, ob verecundiam nolent comedere in Refectorio communi (ecce quarta conditio) vt in cubiculis priuatis comedatur, etc. & aliquid amplius potest dari, semper tamen seruata frugalitate religiosa. vt habetur in §. 12. Bullæ, dummodo illud amplius non fuerit pretiosum, & affectuosè extra Monasterium procuratum, quia hoc esset indirectè.*

Sunt etiam alij casus extra Bullam, in quibus licet regularibus donare, & tacitè comprehenduntur in Bulla, sub illis verbis in §. 10. positis (aut alias in rebus licitis, etc.) Alij casus extra Bullam in quibus licet donare.

D *Primus est, quando nō erit Donatio, sed erit alius cōtractus, Mutui, vel Comodatus, vel Locationis, aut Vēditionis, etiā pro medio, vel infimo pretio; aut Permutationis, nisi in quibus casibus possunt Religiosi cū alijs Religiosis, vel etiam laicis cōtrahere, dūmodo nō essent paliatæ Donationes.*

Item, possent fieri aliquæ commessationes in compensationē. v.g. Si aliqui Monachi inuitarēt alios eiusdem, siue alterius Religionis ob aliquod festum, tunc possent inuitati in alio festo, illos etiam reinuitare, & hoc nō erit contra Bullam, cum in hoc, Monasterium nihil perdat.

E *Item alius casus est, quando soluitur debitum: vel remuneratur, siue compensatur aliquot beneficium, & obsequium. v. g. Quando famuli seruiunt alicui Monasterio, vltra salarium taxatum, potest Conuentus aliquid aliud, in remunerationem bonorum seruitiorum dare; quia hæc nō est donatio, sed remuneratio; Nam ad hoc, quòd sit vera Donatio, debet fieri sine vlla causa, vt Nauar. in Apolog. de reddit. tit. 9. q. 1. monit. 12. D. Tho. 2. 2. q. 106. art. 3. ad 4. Nec obstat id, quod dicitur in Bulla, vt*

la, vt nec ad beneficium, receptorum memoria, gratiq; animi testificationem, etc. quia ibi prohibetur hæc facere suis Superioribus, scilicet, Protectoribus, Generalibus, etc.

Item alius casus est, quando est redemptio vexationis, videlicet, donare aliquid Aduocatis, & Procuratoribus, ad hoc vt lites habeãt bonum exitum, & bonam sollicitudioem exerceant; hoc enim non propriè donatio; sed vexationis redemptio dici potest, ad hoc vt hæ personæ eos bene tractent; & sic etiã posset remitti aliquid ex debito, vt possit maior summa recuperari sine lite, & contentione. Possent etiam, & alij casus liciti enarrari, sed breuitatis causa illos omitto. B

3. principaliter de pœnis.

Nunc tertio principaliter videndum est de pœnis contrafacientibus impositis, & hoc diuiditur in duas partes, quarum vna respicit omnes recipientes à Regularibus cuiuscunq; conditionis, vt in §. 13. habetur, ibi. Pari enim ratione districtè inhibemus, etc. & est, vt nihil ex eo, quod receperint à Regularibus, siue Conuentibus, etc. extra casus in Bulla permissos, suũ faciant; sed restituant, vt in §. 14. habetur: adeo quòd statim tenentur illud restituere, aliter non possent absolui. Nec obstat ad hoc C Regula illa, quòd pœna non debetur in foro conscientiæ, nisi post condẽnationem, vel saltem post declarationem, vt est gloss. not. in c. fraternitatis, & ibi notat. 12 q. 2. D. Tho. 22. q. 62. art. 3. & quòd ideo isti tales non tenerentur restituire, nisi post condemnationem; Nam ad hoc respondetur, quòd Regula procedit in pœnis, sed restitutio non est pœna, sed debitum, & consequenter, nulla expectata mora, debet fieri, alioquin nõ potest absolui, iuxta illam Regul. Non remittitur peccatum, nisi restituatur ablatum; sed cui facienda sit ista restitutio, habetur in §. 15. D

Huius Regulæ nonnullas ampliationes ac limitationes vide Sum. D. Isac. de gratijs casin. lib. 1. c. 11. per totum & pcipuè. n. 36. & 45 cum sequẽtibus.

Alia pars respicit pœnas, & hæc in §. 16. quod si quis ex supradictis.

Circa quas pœnas duo sunt notanda, dicitur enim ibi, quòd contrauenientes, sint priuati omnibus honoribus, gradibus, officijs, & dignitatib. quæritur qui nam sint isti honores, & dignitates, etc? Respondetur, quòd hæc declaratio fuit facta à Sixt. 5. in declaratione suæ Bullæ, contra illegitimos. dicens, quòd omnes illæ dignitates comprehenduntur, quæ sunt coniunctæ cum honore, & superioritate, vt sunt Generalatus, Prouincialatus, Guardianatus, Prioratus, Abbates, & similes, habẽtes honorẽ cũ Superioritate. Cæteri autem non cõtinentur, scilicet, Cõfessores, Lectores, Prædicatores: vnde sic etiam est intelligendum in hac Bulla nostra. E

Appellatione dignitatis honor. offic. &c. q veniant.

Ipso facto incurrẽda, quomõ intelligitur.

Secundò Not. quod licet in hac Bulla imponatur pœna, per hæc verba, ipso facto incurrenda, non debet tamen statim, quòd quis donauit aliquid contra Bullam, resignare dignitates, seu voces actiuas, & passiuas, &c. quia quamuis dicatur per verba expressa, ipso iure, ipsoq; facto, nulla expectata declaratione, nunquam intelligitur, vt ipsemet reus teneatur

tur

A tur exequi pœnam ante declarationem factam, cũ nemo teneatur sententiam exequutioni mandare contra seipsum: Felin. in c. 1. de Const. nu. 13. D. Thom. 22. q. 62. art. 3. Nauar. in Manual. c. 23. nu. 67. Et ideo ista talis, donec inquiratur, potest accipere, & dare vocem, & exercere officia, & dignitates, quia non intelligitur incidisse in pœnam, nisi sequuta sententia condẽnatoria, vel saltem, declaratoria fuisse commissum delictũ, hoc tamen intelligitur de pœnis exterioribus, exigentibus iudicis exequutionem, non autẽ in alijs pœnis, vt sunt Cẽsuræ, Irregularitates, &c. quibus, aliquis efficitur indignus, atq; incapax alicuius rei, nã istæ pœnæ statim actum habent in foro conscientiæ, vt dictus D. Iacob. Cassin. probat vbi supra nu. 23. & in cap. 49. nu. 65. B

Et notandum etiam, quòd Sum. Pont. diuino lumine illustratus, nullã imposuit in hac Bullã Censuram, quia in Censuris, nulla requiritur sententia condemnatoria, seu declaratoria, ex quo statim incurritur in conscientia, vbi contrauenit, & nulla requiritur exequtio, quia statim afficiunt animam. vt Franc. in c. Felicis. §. nullus de pœnis lib. 6. Syluest. in verbo pœna. Et ideo, ne illaquearentur tot animæ, apposuit tantũ illam pœnam priuationis officiorũ, etc. quia præuidit forsan, quòd pleriq; Religiosorum ad hoc aspirant, & huius timore abstinerẽtur à contrauentione Bullæ, quia si contrauenirent, non deficerent inter Religiosos, zelãtes fratres, qui eos denuntiarent. Itaq; concludentes hãc partem, ad pœnas spectantem, dicimus, quòd contra recipientes, non est alia pœna, nisi peccati mortalis, & restitutionis in vtroq; foro; & cõtra dantes, sunt impositæ illæ aliæ pœnæ priuationis, etc. absq; tamen aliqua censura. C — Late vide de hoc præ dict. D. Iacob. de grassijs ibidẽ nu. 54.

D Verũ, quia in vltima parte huius Bullæ iubetur eius publicatio, et tẽporis spatium ad obligandum post publicationem. Ideo, duo valdè necessaria Notabilia subnectã, quæ poterũt etiã pro alijs similibus Bullis deseruire. — De publicatione Bullæ.

Primum est, quòd promulgatio Bullæ est de forma, & sufficit, quòd promulgetur in Vrbe Metropolitana, & non opus est alia promulgatione, nec aliquo assensu Regio; Nec opus est ad hoc vt liget, vt sit à populo recepta; quia lex tunc non ligat, quando nunquam fuit vsu recepta, & hoc legislatore sciente, & tolerante; & ad hoc requiritur tempus decem annorum. Couarr. lib. 2. variarũ resolut. cap. 16. Felin. in cap. 1. de tregua, & pace. Iason. in l. rem non nouam. C. de Iudit. E — Duo notabilia valdè necessaria. Cõstitutio qñ ligat, & qñ non.

Alterũ Not. est, quòd si aliquis sciuit conditam fuisse, & promulgatam hanc Bullã, seu Constitut. Pontificiam, & antequam trãsiret tempus in ea præfixum, fecit contra illam, donãdo diuersis personis, etc. ipse non incurrit in pœnas ibi appositas, quia tẽpus præfixum nondũ erat elapsum; Sed an in conscientia peccauit, quia sciuit verè latam esse, & publicatam?

Ardua quidem est hæc quæstio, & multi decipiuntur, sed resolutè, & — Resolutio quæstiõis.

secun-

la,vt nec ad beneficium, receptorum memoria, gratiq; animi testificationem, etc. quia ibi prohibetur hæc facere suis Superioribus, scilicet, Protectoribus, Generalibus, etc. E

Item alius casus est, quando est redemptio vexationis, videlicet, donare aliquid Aduocatis, & Procuratoribus, ad hoc vt lites habeãt bonum exitum, & bonam sollicitudioem exerceant; hoc enim non propriè donatio; sed vexationis redemptio dici potest, ad hoc vt hæ personæ eos bene tractent; & sic etiã posset remitti aliquid ex debito, vt possit maior summa recuperari sine lite, & contentione. Possent etiam, & alij casus liciti enarrari, sed breuitatis causa illos omitto. B

3. principaliter de pœnis. Nunc tertio principaliter videndum est de pœnis contrafacientibus impositis, & hoc diuiditur in duas partes, quarum vna respicit omnes recipientes à Regularibus cuiuscunq; conditionis, vt in §. 13. habetur, ibi. Pari enim ratione districtè inhibemus, etc. & est, vt nihil ex eo, quod receperint à Regularibus, siue Conuentibus, etc. extra casus in Bulla permissos, suũ faciant; sed restituant, vt in §. 14. habetur: adeo quòd statim tenentur illud restituere, aliter non possent absolui. Nec obstat ad hoc C Regula illa, quòd pœna non debetur in foro conscientiæ, nisi post condẽnationem, vel saltem post declarationem, vt est gloss. not. in c. fraternitatis, & ibi notat. 12 q. 2. D. Tho. 22. q. 62. art. 3. & quòd ideo isti tales non tenerentur restituire, nisi post condemnationem; Nam ad hoc respondetur, quòd Regula procedit in pœnis, sed restitutio non est pœna, sed debitum, & consequenter, nulla expectata mora, debet fieri, alioquin nõ potest absolui, iuxta illam Regul. Non remittitur peccatum, nisi restituatur ablatum; sed cui facienda sit ista restitutio, habetur in §. 15. D

Huius Regulæ nonnullas ampliationes ac limitationes vide Sum. D. Iac. de graffijs casuũ. lib. 1. c. 11. per totum & pcipuè. n. 36. & 45 cum sequẽtibus.

Alia pars respicit pœnas, & hæc in §. 16. quod si quis ex supradictis. Circa quas pœnas duo sunt notanda, dicitur enim ibi, quòd contrauenientes, sint priuati omnibus honoribus, gradibus, officijs, & dignitatib. quæritur qui nam sint isti honores, & dignitates, etc. Respondetur, quòd hæc declaratio fuit facta à Sixt. 5. in declaratione suæ Bullæ, contra illegitimos. dicens, quòd omnes illæ dignitates comprehenduntur, quæ sunt coniunctæ cum honore, & superioritate, vt sunt Generalatus, Prouincialatus, Guardianatus, Prioratus, Abbates, & similes, habẽtes honorẽ cũ Superioritate. Cæteri autem non cõtinentur, scilicet, Cõfessores, Lectores, Prædicatores: vnde sic etiam est intelligendum in hac Bulla nostra. E

Appellatione dignitatis honor. offic. &c. q veniant.

Ipso facto incurrẽda, quomõ intelligitur. Secundò Not. quod licet in hac Bulla imponatur pœna, per hæc verba, ipso facto incurrenda, non debet tamen statim, quòd quis donauit aliquid contra Bullam, resignare dignitates, seu voces actiuas, & passiuas, &c. quia quamuis dicatur per verba expressa, ipso iure, ipsoq; facto, nulla expectata declaratione, numquam intelligitur, vt ipsemet reus teneatur

A tur exequi pœnam ante declarationem factam, cũ nemo teneatur sententiam exequtioni mandare contra seipsum: Felin. in c. 1. de Const. nu. 13. D. Thom. 22. q. 62. art. 3. Nauar. in Manual. c. 23. nu. 67. Et ideo ista talis, donec inquiratur, potest accipere, & dare vocem, & exercere officia, & dignitates, quia non intelligitur incidisse in pœnam, nisi sequuta sententia condẽnatoria, vel saltem, declaratoria fuisse commissum delictũ, hoc tamen intelligitur de pœnis exterioribus, exigentibus iudicis exequtionem, non autẽ in alijs pœnis, vt sunt Cẽsuræ, Irregularitates, &c. qui-

B bus, aliquis efficitur indignus, atq; incapax alicuius rei, nã istæ pœnæ statim actum habent in foro conscientiæ, vt dictus D. Iacob. Cassin. probat vbi supra nu. 23. & in cap. 49. nu. 65.

Et notandum etiam, quòd Sum. Pont. diuino lumine illustratus, nullã imposuit in hac Bullã Censuram, quia in Censuris, nulla requiritur sententia condennatoria, seu declaratoria, ex quo statim incurritur in conscientia, vbi contrauenit, & nulla requiritur exequtio, quia statim afficiunt animam. vt Franc. in c. Felicis. §. nullus de pœnis lib. 6. Syluest. Late vide de hoc prę dict. D. Iacob. de gratijs ibidẽ nu. 54.

C in verbo pœna. Et ideo, ne illaquæarentur tot animæ, apposuit tantũ illam pœnam priuationis officiorũ, etc. quia præuidit forsan, quòd pleriq; Religiosorum ad hoc aspirant, & huius timore abstinerẽtur à contrauentione Bullæ, quia si contrauenirent, non deficerent inter Religiosos, zelãtes fratres, qui eos denuntiarent. Itaq; concludentes hãc partem, ad pœnas spectantem, dicimus, quòd contra recipientes, non est alia pœna, nisi peccati mortalis, & restitutionis in vtroq; foro; & cõtra dantes, sunt impositæ illæ aliæ pœnæ priuationis, etc. absq; tamen aliqua censura.

D Verũ, quia in vltima parte huius Bullæ iubetur eius publicatio, et tẽporis spatium ad obligandum post publicationem. Ideo, duo valdè necessaria Notabilia subnectã, quæ poterũt etiã pro alijs similibus Bullis deseruire. De publicatione Bullæ.

Primum est, quòd promulgatio Bullæ est de forma, & sufficit, quòd promulgetur in Vrbe Metropolitana, & non opus est alia promulgatione, nec aliquo assensu Regio; Nec opus est ad hoc vt liget, vt sit à populo recepta; quia lex tunc non ligat, quando nunquam fuit vsu recepta, & hoc legislatore sciente, & tolerante; & ad hoc requiritur tempus decem an-

E norum. Couarr. lib. 2. variarũ resolut. cap. 16. Felin. in cap. 1. de tregua, & pace. Iason. in l. rem non nouam. C. de Iudit. Duo notabilia valdè necessaria. Cõstitutio qñ ligat, & qñ non.

Alterũ Not. est, quòd si aliquis sciuit conditam fuisse, & promulgatam hanc Bullã, seu Constitut. Pontificiam, & antequam trãsiret tempus in ea præfixum, fecit contra illam, donãdo diuersis personis, etc. ipse non incurrit in pœnas ibi appositas, quia tẽpus præfixum nondũ erat elapsum; Sed an in conscientia peccauit, quia sciuit verè latam esse, & publicatam?

Ardua quidem est hæc quæstio, & multi decipiuntur, sed resolutè, & secun- Resolutio quæstiõis.

secundum cōmuniorèm opinionem est dicendũ, quòd lex, præsertim Pontificia, & Ecclesiastica, quamuis in ea apponantur clarè, & expresè tēpora dilatoria, obligant tamen in foro conscientiæ statim à die sciētiæ; sed quoad pœnas appositas, & quoad forum exterius, non obligat, nisi post elapsum tempus. Apponitur autem illud tempus ad hoc, vt trāsgressores non possint se excusare, & allegare causam ignorantiæ, & sic ne euadāt condignas pœnas. Ita tenet eximius Doctor. Alfon. de Castr. lib. 1. de leg. pæn. c. 1. circa finem; frustra. n. expectatur exitus, cuius euentus est nullus: Et licet Nau. in cons. 1. de Constit. contrarium tenuerit, communiter tamen damnatur, & est communis opinio in contrarium. Abbas, Felin. & Dec. in c. 2. de Constit. nu. 7. Abbas vers. sed discrepatio, vbi alleg. c. 8. de concess. præbend. Soto lib. 1. de iust. & iure. D. Tho. p. 2. q. 90. art. 4. ad 2. & ibi Caiet. optimè: Ex quo infertur, ꝙ quando fiunt, & emanantur Pragmaticæ, sancientes, vt frumentum non vendatur pluri pretio, quā vno aureo, & ibi apponitur tempus, puta, duorum mensium, si aliquis ante duos menses, postquam habuit veram notitiam Pragmaticæ conditæ vendiderit frumentum vltra pretiũ in Pragmatica contentum, tenetur in conscientia restituere illud, quod plus accepit pretio statuto, & præfixo, Medina in C. de restitut. q. 30. & alij Doctores.

Contra Nauar. A B C

Sic etiam dico in casu contrario, quòd si aliquis post elapsum tempus in Pragmatica, seu Bulla cōtentum, transgressus fuerit eam ex ignorātia, quia nesciebat eam conditam esse, in conscientia excusatur à peccato; sed incurrit in omnes pœnas quoad forum exterius; & hoc, quia nō creditur ei asserenti, & ignorantiam alleganti: Itaq; non est dubitandum, quòd hęc Bulla ligauit in conscientia transgressores, etiam ante tēpus elapsum, si tamen sciuerint Bullam esse conditam; & tanto magis, quia hæc nostra Bulla, est iuris antiqui renouatoria; Et Felin. loco citato dicit, quod quā do lex est noua, & nũqnam antea audita, nec præ meditata, tunc potest esse, quòd non òbliget in conscientia, nisi post elapsum tempus in ea appositum; sed quando lex est renouatoria iuris antiqui, prout hæc nostra, statim ligat in foro conscientiæ: nam Bulla ista emanauit propter abusus, qui euenerant in voto paupertatis, quia Religiosi, etiam ante Bullam, nihil vnquam habuerunt proprium, & qui nihil proprium habet, libertatem rei alienæ dare non potest. c. Abbati. 54. dist. Et hæc sufficiant pro huiusmodi Bullæ declaratione: Omnia tamen submittendo S. R. E. determinationi, declarationi, ac Censuræ, vna cum omnibus alijs supradictis protestationibus à me factis. Ex quibus iam patet, quid nunc circa supra dictas, Nicolai, & Leonis dispositiones, à Fratribus sit obseruandum, ne aliquis decipiatur.

D E

DISPENSATIO.

¶ *Distinctio materiæ Dispensationum.*

IRCA ea, quæ in Priuilegijs Fratrum Mendicantiũ reperiuntur concessa, quo ad materiam Dispensationum, est aduertendum, quòd aliqua illorum attinent solùm ad personas Fratrum; & alia ad personas secularium, quando prædictis Fratribus confitentur. Collector.

B

¶ Attinentia ad Fratres pro suis personis, sunt in duplici differentia. Nam quædam pertinent ad dispensationem faciendam in Confessionibus. Et hæc, insimul cum concessionibus absolutionum pertinentibus ad eosdem Fratres, posita sunt supra in dictione, Absolutio quoad Fratres, vbicunq; in marginibus reperta fuerit hæc dictio, Dispensatio.

C

¶ Alia verò tangunt dispensationem, quæ fieri potest extra Confessionem sacramentalem, quæ ponuntur hic infra.§.8.& 10. & 11. & 12. & 13. & 21. & 22. Aliqua autem, quæ spectãt ad Moniales, continentur infra. §. 6. & 10.

¶ Illa verò, quæ pertinent ad personas seculares, habentur supra, in dictione, Absolutio quoad seculares.1.in §.20. Et in dictione, Absolutio quoad seculares. 2.in § 12. Et similiter habentur nonnulla hic infra.§. 1.& 2. & 16. Sed circa omnia supradicta habentur ampliora hic, prope finem, scilicet, à cõcess. 25. vsque ad 31.

D

GREGORIVS 9. concessit Fratribus Minoribus, in terris quorumcunq; infidelium existẽtibus, vt cum irregularibus possint dispensare in illis casibus, in quibus solẽt Legati Sedis Apostolicæ dispensare. b. ffo.257. conc.641. 1 Infideles. Irregularitas.

¶ Dubium videtur, an ista concessio fuerit temporalis. Collector.

NICOLAVS 4. concessit Fratribus Ord. Prædicatorum, in terris infidelium existentibus, vt possint dispensare cum irregularibus partium illarum, in casibus, in quibus solent Legati Sedis Apostolicæ: Ac etiam cum clericis ipsarum partium, patientibus defectum natalium, dummodò nõ sint de adulterio, vel incestu, aut de Regularibus procreati. b. ffo.262. concess. 680. 2 Pro Fratribus Prædicatoribus. Infideles. Irregulares.

E

¶ De hac Concessione videtur etiam dubium, vtrum fuerit temporalis, sicut præcedens. 3 Collector

CLEMENS 4. in Mari magno fecit optimam Concessionem, circa dispensationem simul, & absolutionem, quæ posita est supra, in dictione, Absolutio ordinaria quoad Fratres. §. 4. & 7. A

4 ¶ IDEM Clemens concessit, quòd Fratres Ord. Prædicatorum, proferentes sine scripto sententiam excõmunicationis, suspensionis, vel interdicti; & infra mẽsem celebrantes, non obstante Constitutione hoc prohibente, possint à Magistro generali, & Prioribus Prouincialibus dicti Ordinis dispensari, imposita eis, super hoc, pœnitentia competenti. Et quòd, si præfati Prælati, in huiusmodi casu, excesserint, possint à Confessoribus, per ipsos electis, eodẽ modo dispensari. b. ffo. 72. concess. 188. B

Pro F. Prędicator.

5 EVGENIVS 4. fecit quandam eximiam Concessionem, circa dispensationem, & absolutionem, quæ posita est etiam supra, in dictione, Absolutio extra ordinaria quoad Fratres. §. 3. propè finem.

6 ¶ IDEM Eugenius dispensauit cum Monialibus S. Claræ, ac Tertij Ordinis, sub obedientia Frarrum Minorum, regularis Obseruantiæ, existentibus, vt solummodo teneãtur ad illa ieiunia, ad quæ Fratres dicti Ord. Obseruantes obligati sunt. Item super silentio perpetuo, præfatis Monialibus Sãctæ Claræ in Regula imposito, concedit Generali, & Prouincialibus, vt cum consilio discretorum possit dispensare, ac similiter in quibuscunq; alijs perpetuis b. fo. 46. Et fo. 42. cõ. 47. C

Pro Monialibus. Ieiunium. Silẽtium.

7 ¶ IDEM Eugenius dispensauit cum barbitonsoribus, vbi est cõsuetudo, in Sabbatis, & vigilijs, de sero radere barbas. o. ffo. 101. concess. 400. D

8 PIVS 2. concessit, quòd Prælati Ord. Min. de Obseruantia, circa subditos suos, possint condescendere, seu dispensare cum debilibus, & infirmis, in ijs, quæ non sunt contraria Regulæ. Et fuerunt expressi aliqui casus, vt de sotularibus, in itinere; ac de equitando, licèt non sit arcta necessitas, vel infirmitas. o. fol. 62. Et ffo. 65. concess. 92. Et ffo. 106. concess. 382. E

Pro infirmis.

Collector. ¶ Aduertendum est circa huiusmodi Concessionem, quòd est velut propositio, seipsam falsificans, Nam primò dicit, quod possit dispensari in his, quæ non sunt contra Regulam, & postea explicat aliqua, quæ sunt manifestè contra Regulã. Ponit enim exemplum in equitatione, & calciamentis, &c. quæ

sunt

A ſunt manifeſtè de obligatorijs. Et propterea videtur, quòd debuit hic dici, de his, quæ non ſunt contra tria ſubſtantialia vota. Vel intelligit, non eſſe contra Regulam, quando eſt neceſsitas talis, quæ bono modo aliter fieri nõ poteſt, & Frater eſt dubius.

SIXTVS 4. dedit copioſam facultatem Generali, & Prouincialibus, & eorum Vicarijs, ad diſpenſandũ ſuper quibuſcunq; Irregularitatibus, cum Fratribus ſui Ordinis, exceptis tantum tribus. Vide ſupra, in dictione, Abſolutio ordinaria quoad Fratres.§.14. Et in dictione, Abſolutio extra ordinaria, quoad Frntres.§.5. 9 Irregularitas.

B

¶ IDEM Sixtus conceſsit, quòd Generalis, & Prouinciales Ord.Min. poſsint diſpenſare cum Fratribus ſibi ſubditis, in Irregularitate homicidij, dummodo tales homicidæ nõ ſint certi, quòd ipſi actualiter occiderunt; nec pro certo ſciant, quòd fuerunt tales mandatores, vel auxiliatores homicidij, ſic, quòd ſine illis, nullo modo fuiſſet tale homicidium perpetratum.o.fo.63. Et ffo.66.conc.102. Et fffo.95. conc.319. 10 Generalis & Prouinciales. Irregularitas.

C

¶ IDEM Sixtus conceſsit, quòd Generalis Fratrum Mino. habeat auctoritatem diſpenſandi, in Irregularitate illorũ Fratrum Mino. qui in bellis, vel in alijs cauſis ſanguinis effuſionis interfuerunt. Et quòd tales (ſi qui ſunt) dummodo aliàs ſufficientes fuerint, poſsint promoueri vſq; ad Sacerdotium. Et quòd in caſu, quo alibi propter iuris ignorantiam, de tali caſu non aduertentes, promoti fuiſſent, poſsint in ſuſceptis Ordinibus miniſtrare. o. fol.64. Et ffo.68. conceſsio.129. Et fffo.96. conceſſ.336. 11 Generalis Miniſter. Irregularitas.

D

¶ Aduerte, quòd hæc Conceſsio videtur ſolùm facta pro illis Fratribus, qui tunc erant in prædicto Ordine, & non pro futuris. Et ideo non eſſet tutum vti illa in poſterum. Et tamẽ quidquid ſit de hoc, melior, & copioſior eſt facultas immediatè ſuprapoſita. Nam includit iſtam, & amplius. Collector.

E ¶ IDEM Sixtus conceſsit Generali, & Prouincialibus Miniſtris, & eorum Vicarijs auctoritatem diſpenſandi cum Fratribus dicti Ord.Mi. patientibus defectum natalium ex adulterio, ſacrilegio, inceſtu, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem. Nec non cum ijs, qui ex quauis cauſa (prẹterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum) irregulares forent, poſtquam Ordinem ipſum profeſsi fuerint, diſpenſare, vt defectu, & irregularitate hu- 12 Generalis & Prouinciales. Promotio ad ſacros ordines, & ad Prẹlaturas.

iusmodi non obstantibus, Irregulares ipsi, ad quoscunque, A
etiam Sacros Ordines promoueri, & in illis, etiam in altaris
ministerio, ministrare. Et quòd tam ipsi Irregulares, quàm
defectum natalium patientes prædicti, ad quascunq; administrationes, & officia dicti Ord. eligi, recipi, & assumi; illaq; gerere, & exercere liberè, & licitè valeant. B. fol. 61. Et ffo. 144. concessione 252.

13 Ex Priuil. F. Prædic. ¶ IDEM Sixtus concessit Magistro generali, & Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, ac eorum Vicarijs Ordinis Prædicatorũ, auctoritatẽ, cum Fratribus, defectum natalium ex adulterio, sacrilegio, incestu, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem, patiẽtibus; nec non cum his, qui ex quauis causa, prçterquam homicidij voluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorũ, irregulares forent; dispensandi cum dicti Ord. Prædicatorum professoribus, postquam ipsum ordinem professi fuerint; vt defectu, & Irregularitate huiusmodi non obstantibus, irregulares ipsi, ad quoscunque, C
Ord. sacri. etiam sacros Ordines promoueri, & in illis etiam in Altaris ministerio ministrare. Et quòd tam ipsi, Irregulares, quã defectum nataliũ patientes prædicti, ad quascunq; administrationes, & officia eligi, recipi, & assumi, illaq; licitè gerere, liberè, & licitè valeant. B. ffo. 240. concess. 575.

Collector. ¶ Aduertendum est, quòd, vt asserunt Padres Ord. Prædicatorum, Vicarij Conuentuum, siue Subpriores, nunquam habuerunt in vsu, vti ista facultate, sine speciali commissione, nisi mortuo, vel amoto Priore. Et ideo idem est, ac si non fuisset concessa. D

14 sacerdotiũ INNOCENTIVS 8. dispẽsauit cum toto Ordine Fratrum Min. quòd postquam Fratres huiusmodi attigerint vigesimum tertium ætatis annũ, dum tamen sufficientes sint, possint promoueri ad sacerdotium, & Missas celebrare, non obstante iure, cæterisq; in contrarium facientibus. o. fo. 65. Et ffo. 69. concess. 147. Et fffo. 99. concess. 356. E

Collector. ¶ Aduerte ad infra posita in fine sequentis Concess.

15 sacerdotiũ ¶ IDEM Innocentius concessit postea, quòd Generalis, & Prouinciales possint dispensare cum Fratribus suis, in vigesimosecundo anno completo, quoad sacerdotium. o, fol. 65. Et ffo. 69. concess. 158. Et fffo. 99. concess. 356.

Collector. ¶ Sciẽdum est circa istam Concessionem, & alteram immediatè suprapositam, quòd post mortem Innocẽtij 8. qui prædictas

A dictas concessiones, seu dispẽsationes fecit, fuit ordinatum in Capitulo generali Florẽtiaci celebrato, id quod sequitur.

¶ Insuper cum ad ordinẽ sacerdotij non debeat quis ascendere faciliter, nisi cui suffragetur ætas, & morum grauitas, deinceps cum aliquo non dispensetur, vt sacerdos efficiatur, qui vigintiquinque ætatis suæ annos nondum attigerit, aut si casus necessitatis emerserit, propter Sacerdotum paucitatem, saltem qui dispensauerit, consilium quatuor Guardianorum simul requirat, qui supra dispensandi necessitatẽ debeant arbitrari quorũ conscientiæ sint oneratę, vt quod erit necessarium (pensatis vndiq; pensandis) ipsi consulant. Habetur hoc. fol. 226. in tract. 3. Et ffo. 245. tract. 2. Statutum generale. B

¶ IDEM Innocentius concessit, quòd Confessores Ordinis Min. Obseruantię præsentati secundum formã quam ipse tradidit, vel approbauit, quæ habetur supra in dictione, Absolutio quoad seculares. 1. in. §. 13. possint dispensare in omnibus Votis in quibus possunt Episcopi, exceptis Votis peregrinationis vltra duas dietas. o. fol. 65. Et ffo. 69. concess. 155. Et fffo. 98. concess. 353. 16 Votum. C

¶ Idem Innocent. fertur concessisse, q̃ Confessores Ord. nostri Min. possint dispẽsare in affinitatibus, contractis post matrimonium consumatũ, ratione coitus viri cũ consanguinea vxoris, aut econtra. Et hoc quãdo sunt iuuenes duntaxat. o. 17 Affinitas.

¶ Hæc Concessio non habetur in libris Ordinis impressa, sed ego reperi illam, in quodam libro cuiusdam boni patris, & peritissimi Confessoris. Collector. D

¶ IDEM Innocentius Motuproprio, & ex certa scientia dispensauit cum Fratribus Ordinis Prædicatorum Obseruãtibus Congregationis Hispaniæ super possessionibus, & redditibus habendis, iuxta formam Bullæ Mare magnum nuncupatæ, auferendo maledictionem Sancti Dominici, & non obstãtibus Constitutionibus dicti Ordinis prohibentibus ne Fratres eiusdem Ord. habeant possessiones. o. ffo. 76. conc. 195. 18 Pro fratribus prædicatoribus. Paupertas E

¶ IDEM Innoc. dispensauit circa horã celebrandi Missas, prout habetur supra in dictione celebrare. §. 7. & 9. 19 Missas.

ALEXANDER Sextus concessit, quòd Generalis Fratrũ Mino. possit dispensare cũ Bizochis viuentibus in Congregatione quando fecerunt votum Religionis Sãctæ Claræ, quòd remaneant ibi, si commodè non possunt intrare Monasteria Sanctę Claræ. o. fffo. 99. concess. 260. 20 Votum.

Et Sixtus 4. concesſit, quòd posſit diſpenſari cum dictis Bizocharis, dūmodo ſeruent tria vota ſubſtantialia, quando non inueniunt, qui velit eos acceptare. Et quòd quando bono modo non poſſunt intrare Monaſteria Sanctæ Claræ, non teneantur. o. ffſo.99. conceſſ.360. A

21 Generalis Minister. Irregularitas.

IVLIVS Secundus, concesſit Generalibus Ordinis Minorum facultatem diſpenſandi ſuper quacunq; Irregularitate per Fratres Ordinis prædicti regularis Obſeruantiæ quomodolibet (præterquam ex homicidio voluntario, aut pſtatione auxilij, vel fauoris huiuſmodi homicidio, aut ex bigamia) proueniente, ita vt illa non obſtante, ad omnes Ordines, etiam ſacros, ac etiam presbyteratus promoueri posſint. o. ffſo.91. conceſſ.293. B

22 Sacerdotium.

¶ Idem Iulius diſpenſauit cum Fratribus Ordinis Minimorum, vt in vigeſimo ſecundo ſuæ ætatis anno ad presbyteratus ordinem (aliàs tamen ritè) ſe promoueri facere liberè posſint. B. ffſo.8. conceſſ.23.

23 Officium diuinum.

LEO 10. diſpenſauit in multis circa diuinum officiū propter ſcrupuloſos, & infirmos, quæ ponuntur infra, in dictione Officium diuinum. i. in multis. §. C

Collector. ¶ Vide aliqua ad huiuſmodi materiā attinentia, ſupra in dictione Declarare, & determinare. & infra in dictione, Infirmi Fratres.

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

24 Pro Fratribus. Excommunicatio. Abſolutio Irregularitas.

MARTINVS 5. concesſit Priori S. Benedicti Vallis Oleti, & virtute extenſionis poſtea factæ omnibus Prioribus Congregationis Hiſpaniæ, vt in foro cōſcientiæ, Monachos, ab omni, posſint, excōicationis ſententia abſoluere, etiam ſi talis ſit, quam ipſe ſibi Sūmus Pontifex reſeruare conſueuit. Et cum eis ſuper omni Irregularitate, etiā in illis caſibus, in quibus Papa ſibi vicē reſeruat, in morte, videlicet, & in membrorū truncatione, & enormi ſanguinis effuſione, valeat diſpenſare, dum tamen, aliquid horum trium notorium non ſit. Et hoc propter ſcandalum. O. D E

Collector. ¶ Iſta Concesſio, quoad Cēſuras, & caſus qui in Bulla Cænę Dñi continentur, de nihilo deſeruit, propter rationem poſitam in dictione, Abſolutio ordinaria quoad Fratres. poſt. §. 13. Teſtimonium verò autenticum huius Cōcesſionis inquiſiui, & inueni, ac vidi in Monaſterio Sancti Benedicti Vallis Oleti, & inde fideliter extraxi.

A EVGENIVS 4. Monachis S. Benedicti obseruātiæ Italiæ, ne ab eorum quiete distrahi, & Romanā Curiam pro obtinendis licētijs, frequentare cogantur, quòd in omnibus casibus, in quibus, de iure cōmuni, Prælatis, & Monachis præfatis auctoritas, seu licentia, seu dispensatio Ordinarij esset necessaria; si ab eodē exempti non essent, Prælatis, Abbatibus, Prioribus, Rectoribus huiusmodi, qui pro tempore fuerint, vnà cum eorum Conuentibus, de licentia tamen, & cōsensu Capituli generalis, aut Præsidentis cū maiori parte Visitatorum, auctoritate Apostolica, absq; eo, quòd ad Sedem Apostolicam habeant recursum, huiusmodi licentiam, auctoritatem, & dispensationem indulsit. B. 25

Pro Fratribus.

Cap. gen.

B

¶ Item Eugenius concessit Monachis præfati Ordinis, ad audiendas confessiones, per suos Superiores deputatis, dispēsare super oēs casus, præter eos casus, de quibus, ipsis confessoribus, ad Ordinarios videbitur recurrendum, aut de quibus esset Sedes Apostolica meritò consulenda. B. 26

Pro secularibus.

C

¶ Idem Eugenius concessit, quòd vnusquisq; Abbas, Prior, siue Superior quorumuis Monasteriorū Ord. S. Benedicti Obseruantiæ, possit liberè, & licitè Apostolica auctoritate dispēsare cum omnibus, & singulis præsentibus, & futuris Donatis, Oblatis, ac Cōmissis dictorum Monasteriorum, ab omnibus, & singulis votis peregrinationis, etiam vltra marino, & Apostolorum Petri, & Pauli, & Sācti Iacobi, & quibusuis alijs votis, etiā si talia sint, propter quæ Sedes Apostolica meritò sit consulenda; & ea in alia pietatis opera, cōmutare. Voto Religionis duntaxat excepto, quandiu in societate Monasteriorum huiusmodi Obseruantiæ fuerint. B. 27

Pro Oblatis, & Donatis.

Pro Donatis, & Oblatis Monasteriorum.

D

¶ Idem Eugenius, concessit Prælatis Congregationis S. Benedicti, personas volentes eorum Congregationi sociari, quę Religionē, locū, & Ordinem alium quęcunq;, etiā arctiorem, vouissent, tali voto non obstante, ad probationem, professionemq; recipere; easq; auct. Apostolica, ab ipso voto absoluere, & cum ipsis dispensare; dūmodo in tali Religione, seu Ordine, de qua vouissent, professionē non emiserint. Quòd si tñ ante professionē emissā, ab ipsa recesserint Congregatione, huiusmodi *Dispensatio*, nullius sit roboris, vel momenti. B. 28

Votum.

Pro Nouicijs.

Votum.

E

¶ Idem Eugenius, concessit Monachis præfatis, ad audiendas confessiones deputatis ab ipsorum Prælatis, vt vota omnia permutare, ac in omnibus, & singulis casibus, etiam ordinarijs 29

Pro secularibus.

Vota.

narijs, aut per Sinodales, vel Prouinciales Constitutiones reseruatis, cum sibi confessis dispensare; præter eas Censuras, & pœnas, vota, & casus, de quibus esset meritò Sedes Apostolica consulenda. B. A

Eleemosina.

Ex Priuilegijs Ordinis S. Ioannis Hierosolimitani.

CLEMENS concessit Magistro, & Fratribus Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolimitani, vt de votis omnibus, & pænitentijs iniunctis, seu prætermissis, aut etiam iniungendis pro peccatis omnibus, à peccatoribus confessis, aut volentibus pœnitentialiter confiteri, satisfactionem, de bonis, à Deo eis collatis, recipere valeat. Ita quod, illi, qui huiusmodi Fratribus, ex prædictis charitatiuè aliqua largientur, sint à præfatis votis, & pænitentijs huiusmodi, plenariè absoluti, (terræ Sanctæ, & Castitatis votis duntaxat exceptis.) B. B

C

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVÒ AD §. 8. *Notandum duo, primò, quòd illa Concessio Pij secundi, de qua ibi agitur, ponitur ibidem diminutè à Collectore, nam debet addi, & de receptione frumenti pro induendis Fratribus, vbi non est alius modus habendi, & de procurandis in die Sabbathi eleemosinis pro carnibus, vbi consuetũ, & similibus, nec pp hoc dicuntur facere cõtra Regulã, hæc ibi, scilicet, fo. 62. et sffo. 100.* D

Secundò notandum, quòd Collector ibidem dicit, quòd hæc Concessio est se falsificans, nisi intelligatur aliquo illorum modorum, vt ponit ibidem. Mihi autem saluo meliori iudicio videtur, quòd clarius, & melius potest, & debet intelligi, sic, scilicet, quòd ibi Papa concedit nostris Prælatis, etiam Guardianis posse condescendere, & dispensare, seu compati infirmis, & debilibus in his, quæ non sunt contraria Regulæ, &c. 1. in his, quæ non sunt omnino contra substantiam obligatoriorum Regulæ, neque contra, nec extra totam latitudinem ipsorum præceptorum, seu obligatoriorum. Quod ideo dico, quia ex aliquali causa, recipere frumẽtum per Syndicum nomine Papæ, aut per alium nomine dantis, non est omnino contra præceptum, de non recipiendo pecuniam, quamuis fortè aliquando sit contra aliquam circunstantiam, seu conditionem, requisitam ad plenam, & debitam obseruantiam illius præcepti, sic quòd in hoc non fit omnino contra, seu extra totam latitudinem illius præcepti, quamuis fiat aliqualiter. E

Contra Collectorem.

Simi-

A *Similiter, portare calciamenta, & equitare, existente aliquali necessitate, seu causa, quamuis non sic vrgente, præcepti, sed contra aliquam conditionem, seu circunstantiam requisitæ ad plenam, & debitam obseruantiam ipsius præcepti, requirentis manifestam, & vrgentem necessitatem, & infirmitatem, ad hoc quod quis possit licitè calciari, & equitare: in hijs ergo, quæ sic sunt contra Regulam, quòd tamen non omnino sunt contra ipsam substantiam principalem præceptorum, seu obligatoriorum Regulæ, nec contra, seu extra totam latitudinem ipsorum, sed solùm sunt contra aliquam circunstantiam, seu conditionem requisitam ad plenam obseruantiam ipsorum, concedit Papa vbi supra, quod nostri Prælati, (quorum nomine etiam Guardiani compræhenduntur) possint Dispensare, non quidem ad libitum, hoc enim esset potius decipere; Sed, Dispensare, idest, ex causa aliqua rationabili, quamuis non omnino sufficienti, condescendere, seu aliqualiter relaxare, non autem omnino tollere prædictam obligationem præceptorum præfatorum, & talis Dispensatio in prædictis ex tali causa, quæ alias esset insufficiens, sine Dispensatione, ad licitè faciendum prædictam relaxationem contra talia obligatoria regulæ, iam facit, causam prædictam esse sufficientem, ad hoc quòd licitè quis faciat prædictam relaxationem contra præfata obligatoria Regulæ: & sic faciendo, non potest dici facere simpliciter, aut illicitè contra Regulam; & sic credo voluisse Papam concedere, vt ex verbis eius supradictis eiusdem Concessionis potest facilè elici.*

Et notandum, quòd in hac Concessione præsupponitur, quòd Papa potest ex causa relaxare obligationem votorum, & iuramentorum, & similiter hoc alijs concedere; hoc enim est propriè Dispensare scilicet, obligationem relaxare, vt communiter tractatur à Doctoribus, & nos supra in expositione Regulæ Fratrum Minorum capite 10. quæstio. 4. aliqualiter quantùm attinet ad rem egimus. Supponitur etiam, quòd in nostra Regula, sicut, & in præceptis iuris diuini, & humani, Præcepta, & eorum trãsgressiones, sunt in duplici differẽtia. Quia aliqua est trãsgressio substantiæ præceptorum contra, seu extra totam latitudinem ipsorum, alia est transgressio circunstantiæ, aut conditionis, seu non extra totam latitudinem ipsorum, vt de hijs etiam nos latiur egimus sup. in nostra expositione Regu. Fratrum Mino. cap. 10. q. 3. & c. ibi videatur: quibus suppositis intelligitur clarè prædicta Concessio, vt declarata est.

Et notandum, quòd præfata Concessio multùm valet ijs temporibus, vbi refrigescente feruore charitatis, sumus infirmi corpore, & spiritu, ad serenandum conscientias Fratrum, in multis impuritatibus, & relaxationibus, ex aliquali, licet non omnino sufficienti causa, seu necessitate commissis, contra multas conditiones, & circunstantias, requisitas ad debitam obser-

obseruantiam praeceptorum regulae, vt patet in articulo de pecunia: de paupertate: de vsu paupere: seu moderato, de non equitando, non calciando, &c. eiusmodi. Dummodo, non ad libitum sine vlla causa fiat praedicta Dispensatio, relaxatio, seu transgressio in praedictis. Sic enim non excusarentur Fratres, neque Praelati, quia non conceditur hoc posse ad libitum fieri, sed ex causa aliqualiter rationabili, vt dictũ est, & patet in praedicta Cõcessione, & dummodo ex hoc non accipiatur occasio ad alias Dispensationes, seu relaxationes in rationabiles, & inexcusabiles, quales saepe videntur apud aliquos. de quibus omnibus latius egimus, vbi sup. in expositione Regulae. cap. 10. q. 4. A B

Quoad §. 13. vid. ea, quae habentur à Collectore in Compendio tit. Absolutio ordin. quoad Fratres, post §. 7. & quòd nos ibidem annotauimus, vt habetur supra.

Quoad §. 16. vide, quod supra, tit. Absolutio, quoad Seculares. 1. §. 12. notatum est, quia valde facit adhoc.

Quoad §. 17. notandum, quòd non est securum, vti tali Concessione, dispensando in affinitate, vt ibi habetur, quia non constat de veritate, sed de rumore illius Concessionis, nec habetur in libris Ordinis. Ideo in re tanti momenti, contra ius commune non est credendum rumoribus: & sic consulit excellens Doctor Ortiz. C

Quoad §. 24. notandum, quòd idem Collector dixit supra in Compendio, tit. Absolutio ord. quoad Fratres post. §. 40. quòd, scilicet, haec Concessio Martini 5. facta Monachis Sancti Benedic. Iam facta est Generalis pro toto Ordine ipsorum, & per consequens, potest nobis communicari pro toto nostro Ordine. De qua etiam Concessione, notandum etiam, quod talem Dispensationem, de qua ibi agit Mart. 5. potest facere etiam, &c. vt patet ex tit. Communicatio Priuil. §. 13. in Compendio. Item notandum, quòd haec Dispensatio ab irregularitate contracta ex homicidio, intelligitur de quocunque homicidio, tam casuali, quàm etiam voluntario occulto, quod, scilicet, iudicialiter probari non potest, aut quod non est notorium, quia Papa non distinguit, nec nos distinguere debemus. Neque obstat, quòd Six. 4. qui fuit post dictum Mar. 5. concessit solùm de casuali, cum exceptione expressa homicidij voluntarij. vt patet in Compend. tit. Dispensatio. §. 10. §. 12. §. 13. quia respondeo, quòd hoc nihil praeiudicat. Nam Six. 4. in dictis Priuil. loquitur Generaliter, quoad formam interiorem conscientiae, & etiam quoad exteriorem, vel iudicialem, id concedendo cum illa exceptione. Hic autẽ in §. 24. Mart. 5. solùm concedit pro foro interiori. Ideo de quocunque homicidio occulto concedit, etiam voluntario. Item quia Six. 4 in praedictis suis exceptionibus solùm intendit, & intelligitur limitare illas suas Concessiones, à quibus expresè facit suas except. & limitati. D E

Dispensatio ab irregularitate cuiuscũq; homicidij.

A mitati. & non alias à se, vel a suis prædecessoribus concessas, vt patet, quia aliàs sequeretur, quòd Cõcessio Sixt. quæ habetur. §. 10. in qua concedit, posse dispensari in irregularitate ex homicidio incerto, seu dubio, præiudicaret alteri eius Concessioni sequenti, quæ habetur §. 12. & 13. quoad homicidium casuale, etiam si sit certum. Et similiter dic, quòd intelliguntur omnes exceptiones, & limitationes, quas Pontifices faciunt in suis Cõcessionibus, quia, scilicet, solùm limitant ipsas, ipsorum Pontificum Concessiones, in quibus ponuntur tales limitationes, seu exceptiones. & sic re
B spondit insignis Doctor. Ortiz.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

IRCA hanc Dispensandi facultatem cum illegitimè natis, est aduertendum, quòd, licet, Sixtus V. in Constitutione contra illegitimos, quæ incipit, Cùm de omnibus Ecclesiasticis. anno 1587. edita; & in alia sequenti Constitutione declaratiua il- 1. §. 12.
C lius, quæ incipit, ad Romanum spectat Pontificem, &c. anno 1588. facta, prohibuerit, non posse illegitimos, nec ad professionẽ recipi, nec receptos ad dignitatem, & honorem assumi. Tamen postea anno 1590. Greg. 14. moderando supradictas Sixti V. Constitutiones in sua Constitutione, Circũspecta Romani Pontificis prouidentia, &c. vt illegitimi omnes, præsentes, & futuri, possint permisit, tũ ad professionem recipi, cùm etiam ad honores, & dignitates, & officia Religionis assumi; obseruatis tamen quibusdam, ibi expressis conditionibus, videlicet, Vt præter ea, quæ exquirenda
D iussit Sixt. quintus, etiam in legitimè natis, ipsi, ad quos spectat eorum receptio, disquirere debeãt diligenter eorum vitam, & mores, & ita demum recipiant; si tamen bonam indolem, & virtutis specimen præseferant; ac tot eis merita suffragentur, vt natalium suppleant defectum, eorumque receptio Religionis commodo, & vtilitati pro futura videatur. Dummodò tamẽ, filius illegitimus, in Religione, in qua pater, siue ante, siue post natiuitatem dicti filij, professus fuerit, ipso patre viuente non admittatur.

Prohibitione illegitimi recipiatur ad professionem.

Reuocatio Greg. 14.

E Et circa Dispensationem eorum, ait (reualidando facultates, & Priuilegia, Religionibus, concessa dispensandi cum illegitimis) quos aliàs dictus Generalis, aut Prouincialis, cum Generali, Prouinciali, seu inter medio Capitulo, & non aliàs, suffragantibus meritis, dignos iudicauerint, ad honores, gradus, & dignitates obtinendos dispensare, &c.

Nota pro corroboratione eius quòd infra dicetur.

Et hinc est aduertendum, quòd secundùm Iura, illegitimè natus, sine Dispensatione, non potest eligi in Superiorem; etiamsi efficiatur Religiosus; quia ingressus Religionis (quamuis sine Dispensatione) habilitet ingressum,

Illegitimi per ingressum Religionis nō habilitantur ad officia. Minimi.

gressum, quoad Ordines suscipiendos: non tamen habilitat quoad dignitates, & officia; vt probat bona glosa. in c. fin. de filijs presbyter. A

Ideò Iulius Papa Secundus, in Mare Magno Minimorum, concessit facultatem omnibus Prælatis illius Ordinis, ac eorum Vicarijs, cum huiusmodi posse Dispensare. Vnde, si illegitimè natus eligeretur Superior, non habita prius dispensatione, electio esset nulla. C. Innotuit. & c. cum Vincton. de elect.

Ius Prædicatorum.

Et ideò Fratres Prædicatores, per Declarationem Capituli Generalis, habent, quòd illegitimè natus non potest esse Superior, vel Vicarius in aliquo Conuentu, etiam Priore illius Conuentus mortuo, vel amoto; nisi cùm ei fuerit dispensatum. Vbi est aduertendum, quòd dispensatus circa Dignitatem inferiorem, putà, quòd possit esse Guardianus, non intelligitur dispensatus circa Maiorem, putà, quòd possit esse Prouintialis, nisi in dispensatione facta fuerit de præfatis expressa mentio, vt probat Panor. in d. c. innotuit. & ratio est, quia ad permissionem Minoris dignitatis, non venit permissio maioris, sed benè est contrà. Et ideò Fratres Prædicatores, per declarationem Capituli Generalis, habent, quòd si cùm illegitimè nato dispensatus fuerit, quod possit esse Prior; non poterit, propter hoc, Vicarius esse Prouincialis; nisi in dispensatione, de præfatis facta fuerit expressa mentio. Hocque comprobatur ex supradicta dispositione Greg. 14. ibi, circa dispensationem. B C

Dispensatus in Minor. dign. non censetur. disp. i maiori.

Forma dispensandi.

Formam autem dispensandi cum illegitimè natis Fratribus professis, quando necesse erit, poterunt Superiores Prælati eam videre in Summis.

Aetas ordinādorū.

Circa supradictam dispensationem in. §. 14. & 15. ab Innocentio factā, quoad ordinandorum ætatem: est sciendum, quòd iam est correcta per Concil. Trid. Sess. 23. cap. 12. Vbi nullos inposterum, ad Subdiaconatus Ordinem, ante 22. ad Diaconatus, ante 23. ad Præsbyteratum ante 25. ætatis suæ annum promoueri posse iubet. Sed quomodo, & quando possit absolui à pœna, ob indebitam ordinationem, à Sixto 5. taxata in Bulla, contra Clericos malè promotos; est aduertendum; quòd nullo pacto poterit absolui, nisi per Iubileum plenissimum. Dispensare in interstitijs à Conc. Trid. requisitis, in susceptione Ordinum; à quo, & quando possit, vide infrà, in Verbo Ordines Sacri. Quoad Votorum dispensationem, vide infra in additione mea, in Verbo, Votum. D E

Dispēsare in interstitijs.

Ex Priuilegijs Congreg. S. Bernardi.

Possunt per communicationem Prælati Ordinum Mendicantium, super quacumque irregularitate, & suspensione, ex delicto occulto contractis, (homicidio voluntario, & casibus hæresis exceptis) ex forma Conc.

A *Conc. Trid. Sess. 24. titulo de reformatione. cap. 6. Episcopis concessis, cũ Fratribus, & personis, & sibi subditis dispensare, Ita concessit Greg. 13. anno Domini 1574. Generalibus, & Abbatibus Congregat. S. Bernardi, Hispaniæ, vt refertur in eius compend. Priuileg. Verbo Absolutio quoad Fratres §. 11.*

Eandem concessionem fecit Pius 5. Prædicatoribus, etiam cum extensione, quoad omnes alios casus, eisdem Episcopis reseruatos, vt refertur in compendio Priuil. Minimorum fo. 127. & in Compend. Priuil. Patrũ Prædicatoribus.
B *Sancti Hieronymi Hispan. fo. 83. §. 1. & 2. & in Compend. Priuileg. Societ. Iesu Verbo Prælati. §. 3.*

Iulius 2. anno Domini 1503. pro Congreg. Sancti Benedicti Hispaniæ declarauit, quòd virtute cuiusdam facultatis Martini 5. concessæ Monasterio Beatæ Mariæ de Monserrato, in qua illis concesserat facultatem absoluendi, & dispensandi cum secularibus in casibus, & votis, Episcopis reseruatis; quod possit etiam inter coniugatos, quorum alter eorum, cum alterius consanguinea adulterium perpetrauit, dispensare in foro conscientiæ, ad petandum debitum. Refertur in eius Compend. Priuil. fo. 46. Congreg. S. Bened. Hispaniæ. de Mõser.
C

Idipsum ad eundem effectum possunt facere Confessores, in foro conscientiæ, cum his, qui post votum simplex castitatis, matrimonium contraxerint, prout ita eis concessit Idem Pius V. eodem anno. vt in eodem Compend. Societ. Iesu. §. 4. Minorib.

Potest Prior Generalis cum personis Ordinis, in foro cõscientiæ dispensare, quoad irregularitatem, etiam in casibus reseruatis. S. D. N. Papæ, scilicet, in homicidio, in membrorum obtruncatione, & in enormi sanguinis
D *effusione contractam, dummodò factum horum trium, notorium nõ sit. Ita Concessit Iulius. 2. Ordini Prædicat. vt habetur in lib. Priuileg. eorundem. fo. 173. & refertur in Compend. Societ. Iesu. Verbo dispensatio. §. 5. Et in Compend. Priuil. S. Hierony. Hispan. Vbi sup. §. 24.* Prædicatoribus.

Aduertendum, circa id quod notat Cord. in §. 24. f. 298. de dispensatione Irreg. homicidij voluntarij, quòd nunc obstat Conc. Trid. in sess. 13. c. 7. de reform. etiam de homicid. volunt. occulto. ait. n. quòd istæ talis homicida, nullo tempore ad sacros ordines promoueri possit: sed de homicidio casuali, non obstat. vt ex eodem cap. 7. colligitur. In §. 24.
E

ECCLESIAE FRATRVM.

¶ *Distinctio materiæ Ecclesiarum Fratrum.*

QVOAD Ecclesias Fratrum Mendicantium, multa, & varia reperiuntur in Priuilegijs eorumdem Fratrum concessa, & statuta. Et primò, ea quæ pertinent ad ædificationem huiusmodi Ecclesiarum ponuntur in dictio Collector.

ne

ne. Aedificare. Ac etiam nonnulla ad idem pertinentia, habẽ tur in dictione. Altare. A

¶ Secundò, illa, quæ attinent ad Benedictionem, seu consecrationem prædictarum Ecclesiarum, posita sunt supra, in dictionibus, Benedicere, & Consecrare.

¶ Tertiò, alia quæ concernunt exemptionem, & immunitatem earundem Ecclesiarum, reperientur in dictione, Exẽptio. §.10. & 21. & hic infrà. §. 5. & 9. & 17. ac 18.

¶ Quartò, sunt aliqua, quæ Fratres prædicti tenentur seruare in suis Ecclesijs, respectu Prælatorum Ecclesiæ, prout habetur infra. §. 10. & 11. B

¶ Quintò, sunt nonnulla concernentia libertatẽ veniendi ad Ecclesias Fratrum, prout habetur infra. §. 4. & 12. & 13.

¶ Vltimò inueniuntur multæ Indulgentiæ concessæ visitantibus præfatas Ecclesias. Sed hæc ad longum continentur in dictione, Indulgentiæ quoad seculares. 1. & 2. ac 3.

1 INNOCENTIVS 4. decreuit, vt omnes Ecclesiæ Fratrum Mi. vbi Conuentus existunt, Conuentuales vocentur. Et concessit licentiam, vt in ipsis Ecclesijs ad opus Fratrum, & Conuersorum, seu Oblatorum suorum, liberè habere Cœmiteria possint, & valeant. b. fo. 21. Et ffo. 23. conce. 9. C

Collector. ¶ Notandum, quòd huiusmodi Concessio fuit pro principio Ordinis. Nã postea, pro omnibus Christi fidelibus, habuimus liberam sepulturam, vt patet infra, in dictione, Sepultura.

2 ¶ IDEM Innocentius concessit Fratribus, Ordinis S. Augustini, vt pro Consecrationibus Altarium, seu Ecclesiarũ, ac ꝓ Oleo Sancto, & quolibet Ecclesiastico Sacramento, nullus ab eis, sub obtentu consuetudinis, vel alio modo, quicquã audeat extorquere; licet hæc omnia, gratis eis Episcopi Diœcesani impendant; alioquin liceat eis, quoscunq; maluerit Catholicos adire Antistites, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habentes, qui Apostolica auctoritate faciant prædicta. Et voluit, quòd si Sedes Diœcesanorum Episcoporum fortè vacauerint, interim omnia Ecclesiastica Sacramenta, à vicinis Episcopis accipere liberè, & absq; contradictione possint. Sic tamen, vt ex hoc in posterum proprijs Episcpois nullum præiudicium generetur. B. ffo. 247. conce. 605. Vide circa hoc infra. §. 9. D E

Pro Fratribus Augustinienlibus. Episcopi. Sacramẽta

3 CLEMENS 4. inhibuit: vt nullus Ecclesias, aut loca Fratrum Mi n. ausu temerario præsumat infringere: aut in illis

A illis damnabilem violētiam exercere. Et voluit: quòd illi qui secus facere præsumpserint, ipso facto sententiam excommunicationis incurrant; à qua non possint absolui, nisi per Sedē Apostolicam, vel per Conseruatores ab ea eidem Ordini deputatos. B. ffo 105. conce. 226. ¶ Circa hoc vide infra. §. 18. Excommunicatio.

¶ IDEM Clemens informatus; quòd Prælati Ecclesiarum, ac Rectores, & Clerici subditos suos sub excommunicationis, & interdicti pœnis, pro libito, sine causa rationabili, phibebāt, 4
B ne ad domos Fratrum Eremitarum S. Augustini, pro diuinis officijs audiendis, accederent, & ne illis eleemosinas largirentur, & subditos præfatos, ad seruandum prohibitionem huiusmodi, per subtractionem sacramentorum Ecclesiasticorum compellebant, inhibuit districtè, ne talia, vel his similia in ipsorum Fratrum præiudicium de cætero facere attentarent: Inhibitio. præcepitq; quatenus huiusmodi inhibitionem inuiolabiliter obseruarēt, à prædictorum Fratrum indebitis grauaminibus,
C ac iniurijs in posterum desistentes. B. fffo. 77. conce. 232.

SIXTUS 4. concessit Fratribus Mi vt in Ecclesijs curatis; 5 seu parochialibus, quas eos habere contigerit, possint p Capellanum, per eos pro eorum nutu ponendum, & amouendum, curam huiusmodi exercere. Qui, quamdiu Capellanatus huiusmodi fungetur officio, ac si dicti Ordinis Min. professor existeret, dictorū Fratrum libertate, & exemptione fruatur. Ecclesiæ verò prædictæ, & illarum bona illa, qua domus Fra-
D trum prædicti Ordinis, prærogatiua lætentur. B. fo 60. Et ffo. 144. conce. 351. Pro Ecclesijs parochialibus. Fratrum Exemptio.

¶ Ista Concesio, cum repugnet obseruantiæ, est solùm pro Conuentualibus. Et circa præfatā Cōcesionē vide infra. §. 8. Collector.

IVLIVS 2. cōcesit Fratribus Ordinis Minimorum, quòd 6 omnes, & singulas Ecclesias, & Oratoria quæcunq; eiusdem Ordinis, tam recepta, quàm recipienda, nondum consecratas, seu consecrata, facta prius requisitione Episcopis lo-
E corum, eisq; recusantibus, vel negligentibus, per quemlibet alium Catholicum Episcopum possint consecrari facere. B. fffo. 8. conce. 28. Pro Fratribus Minimis. Cōsecrare

¶ IDEM Iulius fecit Prælatis huiusmodi Minimorum quandam Concesionem circa reconciliationem suarum Ecclesiarum: vt habetur supra Benedicere. §. 13. 7 Recōciliatio Ecclesiæ.

LEO 10. in Cōcilio Lateranensi statuit, & ordinauit: quòd Episcopi, & eorum superiores, & alij Prælati Ecclesiarū; possint 8

posſint viſitare Eccleſias parochiales, ad Fratres ratione loco A
rum legitimè ſpectantes, quoad ea, quæ parochianorum curam, & ſacramentorum conſeruationem, & adminiſtrationem pertinent: ſine tamen Viſitatorum inſolito grauamine,
Viſitatio. vel impenſa. Et ſimiliter ſtatuit: quòd prædictarum Eccleſiarum curam gerentes, & circa illam delinquentes, ſi Religioſi fuerint, iuxta ipſius Ordinis Regularia inſtituta, intra ſepta Regularis loci; ſeculares vero Presbyteros, & Fratres huiuſmodi beneficia obtinentes; liberè tanquam ſuæ iuriſdictioni B
ſubiectos; punire poſſint præfati Prælati Eccleſiarum. B. ſſo. 25. conce. 69.

9 ¶ IDEM Leo in præfato Concilio ſtatuit: quòd Fratres ab alieno Epiſcopo conſecrationem Eccleſiæ; vel altaris, aut cæ
Epiſcopi. Benedicere. miterij benedictionem petere nequeant: nec in Eccleſijs, per eos pro tempore ædificandis, primum lapidem per alienum Epiſcopum poni facere: niſi vbi Ordinarius bis, aut ter cum debitis reuerentia, & inſtantia requiſitus, ſine legitima cauſa C
id recuſauerit. B. ſſo. 26. conce. 79.

10 ¶ IDEM Leo ſtatuit: quòd, vt debitus honor matrici Eccleſiæ reddatur, tam Fratres, quàm alij Clerici ſeculares, die Sab
Prohibitio. bati maioris hebdomadæ, antequam campana cathedralis, vel matricis Eccleſiæ pulſauerit, campanas in Eccleſijs ſuis pulſare minimè poſſint. Contra autem facientes, pœnam centum ducatorum incurrant. B. ſſo. 26. conce. 80.

11 ¶ IDEM Leo ſtatuit: vt cenſuras, per Ordinarios latas, & D
Cenſuræ. promulgatas, ac in matrici Eccleſia ciuitatum, necnon in collegiatis, & parochialibus Eccleſijs caſtrorum, & oppidorum reſpectiuè ſolemniter publicatas, teneantur Fratres (quando ſuper hoc ab eiſdem Ordinarijs fuerint requiſiti) in Eccleſijs domorum ſuarum publicare, ac ſeruare. B. ſſo. 26. conceſſione. 81.

12 ¶ IDEM Leo declarauit, & ſtatuit, quòd omnes Chriſti fideles vtriuſque ſexus, qui, non contempto proprio Sacerdote E
parochiali in Eccleſijs Fratrum Ordinum Mendicantium Dominicis, & feſtiuis diebus miſſas audiunt, ſatisfacere præcepto Eccleſiæ de miſſa audienda; nec in aliquam labem peccati mortalis, aut pœnam propterea incurrere: in contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcunque. B. ſſo. 27. conceſſione. 90.

13 ¶ IDEM Leo poſtea præfatas litteras confirmauit, & ampliauit,

A pliauit,ac super illas executores dedit.B.ffo.47.conce.142.

¶ IDEM Leo circa benedictionem,& reconciliationem Ecclesiarum fecit aliam Concessionem, quæ posita est in dictione Benedicere.§.12. 14

¶ IDEM Leo concessit,quòd adueniente casu necessitatis, Ecclesiæ tam Fratrum Min.quàm Monialium S. Claræ obser. possint trãsferri,& mutari de vno loco ad alium,& locus Prioris Ecclesiæ,reduci ad vsus humanos,secundùm commoditatẽ B dictorum locorum,& Monasteriorum:dummodo materia ædificiorum ponatur in Ecclesia alia.o.ffo.92.conce.277. 15

¶ IDEM Leo concessit postea, quòd Ministri Prouinciales Ordinis Mi. loca eis minus commoda, ab ipsis nõ omnino derelicta,post constitutionem Bonifacij Papæ.8.constructa,possint pro sua deuotione tenere, sine Fratribus illa in habitantibus.Ita tamen,quòd aliquando ea visitent, cum tempus opportunum fuerit, & in eorum Ecclesijs aliquando celebrent. C O.ffo.61.conce.189. 16

¶ IDEM Leo concessit,quòd Prælati Ordinis Mino. obseruantiæ possint in suis Ecclesijs,& Capellis exhumare corpora defunctorũ,& ad alias sepulturas in eisdem Ecclesijs suis trãsferre,de consensu tamen illorum,quorum interest. O. ffo.58. conce.162. 17 Sepultura. Exhumare.

¶ IDEM Leo concessit,quòd infringentes, vel aliquam violentiam in Ecclesijs, vel locis Fratrum Min. facientes, possint D absolui,prout positum est supra in dictione Absolutio quoad seculares. & §.15. 18 Absolutio.

¶ *Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.*

BENEDICTVS 13. concessit Monachis Ordinis Sancti Benedicti, quòd si contigerit Ecclesias suorum Monasteriorum aliquo casu violari,quòd Priores cum aqua Grego-E riana,eas valeant reconciliare.o. 19 Recõcilia tio Ecclesiarum violatarum.

¶ Aqua Gregoriana, de qua in suprascripta Concessione fit mentio,est aqua benedicta per aliquem Episcopum Catholicum.Et dicitur Gregoriana,quia à Gregorio Papa fuit Ordinata.Sic autem debere intelligi,accepi ego à quodam peritissimo Patre præfati Ordinis Sancti Benedicti,& apud ipsos intellexi sic practicari. Collector.

 A

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD §. 6. vide in Compendio tit. Bona. §. 10. aliam Concessionem eiusdem Iulij 2. factam eisdem Augustinien ad idem, & habetur. ffff. 76. Similiter aliam Leonis 10. & ad idem. ffff. 122.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

In. §. 2. QVOAD dispositionem, de Oleo Sancto quæ in hoc. §. 2. habetur, vide infra, in Verbo, Vnctio Extrema, in Annotatione nostra. B

In. §. 3. Quoad dispositionem Cle. 4. in §. 3. positã, & etiam ponitur infra in Verbo Monasteria. §. 3. est sciendũ, quod inter alias Constit. contra Bãnitos, à varijs Sũmis Pontif. factas, Six. V. fecit vnã pro Regno hoc Neap. anno D. 1585. Quæ Incipit Alias felicis recordationis, &c. In qua, inter cætera, concedebatur Officialibus Regijs, vt causa conquisitionis, vel insectationis Bannitorum, Ecclesias, Monasteria, cellas, seu loca Religiosarum, Ecclesiasticarumq; personarum ingredi, ipsosq; Bannitos, & delinquẽtes aliquo modo ibi occultatos, siue receptos inde extrahere, & si opus esset, ipsas etiam personas Ecclesiasticas, & Religiosas capere, & carceribus Ecclesiasticis dumtaxat mancipare possent, &c. C

Vt in sequẽti Gregor. Cõsti. narratur. Verùm quia ista, & alia similia in ea contenta, non modicum, Ecclesiasticam tangebant immunitatem, (vt in tit. de Immunit. Eccles.) multaque inde videbantur in dies oriri scandala, Ac non paucæ ipsorum Religiosorum insectationes, & perturbationes euenire. Proinde Greg. 14. anno 1591. In Const sua, Cum alias nonnulli &c. pro Immunit. Eccles seruanda, malisq; supradictis obuiando, supradictam Sixti V. Const. moderando, statuit dicens. D

Dispositio Bullę Gregor. 14. de Immunit. Eccles. CVM alias nonnulli prædecessores nostri, & præsertim felicis recordat. Sixtus Papa V. necnon Pius etiam V. & Infra.

Hac itaq; nostra perpetuò valitura Cõstitutione, omnia, & quæcunq; Priuilegia, Indulta, & Gratias, tàm per prædictum Sixtum, ac Pium Quintum, quàm alios quoscumque nostros Prædecessores, aut nosmetipsos, Sedemq; Apostolicam, eiusvè Legatos, super abducendis, vel extrahendis ab Ecclesijs, Monasterijs, Sacellis, domibus Regularibus, & sæcularibus, locisve Sacris, aut Religiosis, aliàsque in casibus à iure permis- E

sis

A sis hominibus, certorum tunc expressorum, vel non expressorũ criminum reis, aut fraudolentis decoctoribus, etiã in odium certorum delictorum, & pro bono, pace, & quiete publica, & ex causis vrgentissimis, ac necessarijs, & æquipollentibus casibus in iure expressis, atque ex paritate, identitate, aut maioritate rationis extensis, perpetuò, vel ad certum nondum elapsum tempus, seu ad vitam alicuius Principis, aut beneplacitum, seu aliàs quomodolibet concessa, etiam iteratis, aut
B multiplicatis vicibus, approbata, & innouata, ac vsu recepta, literasque Apostolicas sub plumbo, aut in forma Breuis, seu aliàs quomodocunq; desuper confectas, quarum tenores hic haberi volumus pro expressis, ac ad verbum insertis, sublata penitus omni differentia; Ita ad vnam tantum formam reducimus, & moderamur, vt laicis ad Ecclesias, locaq; sacra, & Religiosa prædicta cõfugientibus, si fuerint publici latrones, viarumq; grassatores, qui itinera frequẽtata, vel publicas stratas
C obsident, ac viatores ex insidijs aggrediuntur, aut depopulatores agrorum, quive homicidia, & mutilationes membrorum in ipsis Ecclesijs, earumve Cœmeterijs committere non verentur, aut qui proditoriè proximum suum occiderint, aut Assasini, vel hæresis, aut læsæ Maiestatis in personã ipsiusmet Principis rei, immunitas Ecclesiastica nõ suffragetur: Sed vniuersis & singulis Venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, cæterisq; Ecclesiarũ,
D & Monasteriorum Prælatis, tàm sæcularibus, quàm cuiusuis Ordinis Regularibus, directè præcipiendo mãdamus, & præcipimus, vt laicos in casibus prædictis delinquentes, ad eorum Ecclesias, Monasteria, domos, & alia loca supradicta sacra, seu Religiosa respectiuè confugientes, & in eis se recipien. atque morantes, qui prædicta delicta, eorumve aliquod, iudicio suo commisisse videbuntur, quando à Curia sæculari fuerint requisiti, & quilibet eorum fuerit requisitus, Ministris, & Officialibus
E Curiæ sæcularis, absq; Irregularitatis nota, aut alicuius censuræ Ecclesiasticæ in cursu tradi, & consignari curent, & faciant, & quilibet eorum curet, & faciat. Ne autem Curia sæcularis, prædicta Ministri facultate illos per se, & propria auctoritate extrahendi, & abducendi sibi olim, vt præfertur, attributa, & per præsentes reuocata, abutantur, Volumus, dictaque auctoritate decernimus, & declaramus, vt Curia sæcularis, eiusq; Iudices, & Officiales, ab Ecclesijs Monasterijs, locis

quę sacris prædictis laicũ aliquem, vt præfertur, delinquentẽ, A in nullo ex casibus supradictis sine expressa licentia Epi, vel eius officialis, & cum interuentu personæ Ecclesiasticæ ab eo auctoritatem habentis, ad quos solos, & nõ alios Epis inferiores, etiamsi aliâs Ordinarij sint, aut nullius diœcesis, aut Conseruatores, ab hac sede specialiter, vel generaliter deputati, prædictam licentiam dandi facultas pertineat; occurrente autem casu in loco exempto, & nullius diœcesis, tunc ad Epm viciniorem deuoluatur hæc cognitio, & non ad alios capere, extrahere, aut incarcerare nõ possint, nisi eo casu, quo ipse Eps, B & dictæ personæ Ecclesiasticæ requisitæ, illos in delictis superius expressis culpabiles tradere, aut capturæ, & carcerationi interuenire, & assistere recusauerint; tuncq; reuerentiæ Ecclesiæ, & locis sacris debitæ memores, prædictos delinquentes minori, quo id fieri poterit cum scandalo, & tumultu extrahere curent. Quodq; delinquentes laici prædicti, postq̃, vt præfertur, ab Ecclesijs, locisve sacris extracti, & capti fuerint, ad C carceres Curiæ Ecclesiasticę reponi, & inibi sub tuto, & firmo carcere, ac opportuna custodia data illis, si opus fuerit p Curiam sæcularem, detineri debeant, nec inde extrahi, Curiæq. sæculari prædictæ consignari, nec tradi possint, nisi cognito prius per Epm, seu ab eo deputatum, an ipsi vere crimina superius expressa commiserint, tuncq; demum, de mandato Epi per Iudicem Ecclesiasticum Curiæ sæculari, quacunq; appellatione postposita, cõsignẽtur. De crimine verò hæresis co- D gnitio ad forũ Ecclesiasticum tota pertineat, neq; in ea Curia sæcularis, se quoquomodo intromittat: Sicuti ẽt prohibemus, ne cõtra Ecclesiasticas personas sæculares, aut cuiusuis ordinis, vel militiæ ẽt S. Ioannis Hierosolymitani, Regulares quoquomodo, ẽt vigore prędictorum Priuilegiorũ, Indultorũ aut Cõcessionũ (quæ oĩa ad terminos iuris per præsentes reducimus) procedãt, aut se intromittant; illasve ab Ecclesijs, Monasterijs, Domibus, locisq; sacris, aut Religiosis, ẽt in casibus in E hac Constitutione expressis extrahere, abducere, capere, carcerare, aut cognoscere de criminibus ad forum Ecclesiasticũ pertinentibus, aliâs, q̃ de iure, & pPriuilegia eisdẽ Ordinibus, aut militijs concessa pmittitur, quomodolibet p̃sumant. Quòd si quis, quacunq; dignitate p̃ditus, præmissorũ quicquã attẽtare contra hanc Cõstitutionem p̃sumpserit, ipso facto Cẽsuras, quæ contra libertatis Ecclesiæ violatores sunt promulgatæ.

Non

A Non obstantibus præmissis, etiam Sixti, & Pij V. quàm aliorũ quorumcunque prædecessorum nostrorum, litteris Apostolicis, priuilegijs, indultis, &c. Dat. Romæ, in Monte Quirinali, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo nonagesimo primo, Nono Kal. Iunij, Pont. Nostri, Anno primo.

EX supradictis ergo, Religiosi sint cauti, vt ne amplius sinant malefactores in suis locis, vel Ecclesijs à ministris Iustitiæ secundùm dispositionem Bullæ Sixti V. Capi, quia sic expressè facerent contra supradictam Greg. dispositionem, & se pœnis Irregularitatis & alijs Censuris exponerent.

Et vt ne etiã permittant malefactorem in suis Ecclesiis, & locis, Capi à Ministris Iustitiæ nisi particularem afferant Episcopi, siue eius Officialis licentiam contra particularem illum malefactorem, cum interuentu personæ Ecclesiasticæ, vt in Bulla habetur.

C *Et aduertant etiam, quod nõ sunt obligati illum malefactorẽ custodire, nec illi cibum non ministrare, cũ iam excõica à Six. V. super hoc lata, per hanc Greg. Const. sit sublata; sed in omnibus alijs, ad supradictæ Bullæ Verba bene aduertant, si errare, & puniri pœnis in ea taxatis nolint. Et hæc sufficiant.*

Quoad id quòd dicitur in hoc. §. 7. de Reconciliatione Ecclesiarum facienda, Vide quæ dixi supra in Verbo Benedicere, in fine. Et quoad Benedictionem Ecclesiasticarum rerum, & præcipuè Corporalium, vltra ea In §. 7.
D *quæ dixi supra in supradicto Verbo Benedicere, fo. 235. littera C. est etiã aduertendum, quòd Generali Canonicorum Sancti Saluatoris, fuit absolutè, absque aliqua limitatione concessum à Iulio. 2. vt inter alia, possit Benedicere Corporalia, quamuis non pertineant ad vsum sui Ordinis. Vt patet in Compend. Priuileg. Societatis Iesu, Verbo Benedicere. §. 2.* Benedictio Corporalium.

Circa Visitationem Ecclesiarum nostrarum est sciendum, quòd Episcopi illas tantum possint Visitare Regularium Ecclesias, quæ curam habent animarum, vel eis fuerit Beneficium aliquod vnitum, eo modo, In §. 8.
E *quo Leo. 10. statuit, vt in hoc. §. 8 habetur. Prout sic sæpe sæpius, in multis casibus declaratum est ab Illustriss. Dom. Cardin. Sacr. Congreg. supra Concilij Triden. Interpretatione deputatis; Et in spetie fuit nobis Capuccinis, annis proximè elapsis pluries declaratum: vt ex eiusdem Congreg. litteris clarissimè apparet, in nostris Archiuijs, & alibi reseruatis.*

Declarauerunt que ipsi Illustriss. Card. vt. C. 7. & 8. Sess. 7. de reformat. Conc. Trid. ita intelligatur: & etiam Cap. 11. Sess. vltima de Regularibus. Licet sint capita Ordinis, &c. quod, scilicet, possint illas Ecclesias

 perso-

personasque de familia, & huiusmodi curam exercentes, quoad curam ipsam, & sacramentorum administrationem, Episcopi visitare, modo supra dicto. Non tamen ipsa Monasteria quoad correctionem Fratrum, iuxta dispositionem cap. 20. & 21. ipsiusmet, Conc. tit. de Regul. A

Pro equitibus Hierosolym. *Et vbi Equites Hierosolymitani habent iurisdictionem temporalem, & spiritualem, ibi Ordinarios se non interponere ad visitandum, ipsamet Congreg. Cardin. declarauit. Iuxta Bullam Pij. V. Pastoralis Officij. die 22. Septembris 1571. editam.*

B

AEDIFICARE.

¶ *Distinctio materiæ infrascriptæ.*

Collector. IRCA ædificationem Ecclesiarum, & Conuentuũ Fratrum Mino. & aliorum Mendicantium, reperiuntur multa & varia in Priuilegijs prædictorum Fratrum, quæ inferius tali Ordine ponuntur. C

¶ Primum namque locum habeant ea quæ spectant ad Fratres Min. in particulari.

¶ Reliqua vero loca possident successiuè illa quæ ad alios Fratres Mendicantes pertinent, prout infra videbitur.

¶ *Pro Fratribus Ordinis Minorum.*

CLEMENS 4. prohibuit Fratribus Ordinis Prædicatorum, & pœnitentiæ Iesu Christi, & Carmelitarum, ac Sancti Augustini, & Monialibus Sanctæ Claræ, aliorumq; Ordinum in paupertate fundatorum, ac omnibus mulieribus prædictorum Ordinum, aut aliorum quorumcunque, ne aliquod Monasterium, Ecclesiam, aut Oratorium ædificare, seu construere præsumant, infra spatium trecentarum cannarum, ab Ecclesijs Fratrum Mino. mensurãdarum per aerem, etiam vbi aliàs rectè mensurari loci dispositio non permittit. Nulli quoque seculari, vel Religioso cuiuscunque professionis voluit licere, Ecclesiam, vel Monasterium, seu Oratorium iam ædificatum in aliquem transferre de Ordinibus memoratis infra spatium prædictarum trecentarum cannarum. Et quamlibet istarum cannarum voluit octo palmorum longitudinem continere, non obstante varia locorum consuetudine, siue Priuilegijs, & litteris quibuscunque à Sede Apostolica sub quacunque verborum forma concessis, seu etiam concedendis, D

Prohibitio E

quæ

A quæ de præsentibus specialem,& expressam non fecerint mentionem. Præterea statuit, vt quidquid contra huiusmodi Ordinationis,& inhibitionis tenorem, ex nunc in antea ædificatum fuerit,diruatur.b.fo 31.Et ffo.30.conce.28.Circa hoc vide infra.§.9.

¶ IDEM Clemens concessit,quòd liceat Fratribus Ordinis Minorum,cum de Prioribus locis suis ad alia loca se transferunt,tam omnem ædificiorum materiam locorum quæ dimit
B tunt (dedicatis Ecclesijs dumtaxat exceptis)quàm libros,calices, & paramenta,secum ad alia loca transferre, & ædificia ipsa cum solo,& alijs ad eadem loca pertinentia (præter Ecclesias)per personas à Sede Apostolica deputatas vendere, & perferre ad ædificationem,seu aliàs in eorum vtilitatem conuertere, secundùm quod eis melius videbitur expedire. B. fo. 58. Et ffo. 142. conce.340. Vendere.

BONIFACIVS 8.prohibuit, ne aliquis,vel aliqui Ordinũ 3
C prædictorum,vel Minorum aliorumue Mendicantium, quibuscunque super hoc Priuilegijs muniti existant:quæ ipsis contra tenorem huiusmodi constitutionis nullatenus voluit suffragari,in aliqua ciuitate,Castro, Villa,seu loco quocunq;, ad habitandum domos, vel loca quæcunq; de nouo recipere, vel recepta mutare,vel ea venditionis,permutationis, donationis, aut cuiusuis alienationis titulo quomodocunque in alios transferre præsumant absque Sedis Apostolicæ licentia
D speciali,plenam & expressam faciente de prohibitione huiusmodi mentionem. Et si secus egerint, irritum esse decreuit. Habetur in.c.Cum ex eo. de excessibus prælatorum.lib.6. Ex iure cõmuni.

CLEMENS 5.in declaratione Regulæ Fratrum Min. declarauit, non conuenire prædictis Fratribus vllo modo quòd fieri faciant,vel fieri sustineant Ecclesias, vel alia quæcunque ædificia,quæ considerato Fratrum inhabitantium nu 4 Paupertas
E mero,excessiuà in magnitudine,& multitudine debeant reputari.Ideoque voluit,quòd vbique in toto Ordine Fratres temperatis, & humilibus ædificijs sint contenti,ne tantæ paupertati promissæ, quod patet oculis, contrarium foris clamet.b. fo.15.tractatu tertio. Et.b.ffo.16.tractatu. 2.

PAVLVS 2.inhibuit Fratribus Mino. Conuentualibus, sub excommunicationis pœna, ipso facto incurrenda,& 5

5 Cõtra Fratres Conuentuales. Excommunicatio. à qua nequeant absolui nisi per Romanum Pontificem (præterquam in mortis articulo) ne proprio motu, vel industria, aut per se, vel aliũ, seu alios, quouis quæsito colore impediant Fratres prædicti Ordinis obseruantes, recipere domos eis oblatas, neque eisdem molestiam aliquam inferre præsumant. B. ffo.94.conce.204. A

Collector. ¶ Aduerte, quòd cum circa hoc sit in Bulla concordiæ Leonis prouisum, videtur expirasse.

6 SIXTVS 4. concessit omnibus Fratribus Min. obseruantię, quòd sana conscientia possint habitare domos, quas habent in Ciuitatibus, & Castellis, pro eorum commoditate. o. fo. 63. Et ffo.66. conce.101. B.

7 Excommunicatio. ¶ IDEM Sixtus concessit, quòd Fratres Min. prædicti non obligentur in conscientia, si non recipiant loca, vel Monasteria, tam Fratrum Conuentualium, quàm etiam de nouo erigenda, vel alia quæcunque, etiam si eis præcipiatur per obedientiam, & sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, & alijs censuris. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 112. C.

8 ¶ Supradictum, est sanè intelligendum. Nam si istud pręciperetur nobis modo, teneremur obtemperare.

Generalis Minister. ¶ IDEM Sixtus concessit Generali Fratrum Min. obseruantiæ licentiam, & facultatem, ea loca quæ Fratribus suis minus commoda esse cognouerit, dimittendi in manibus Ordinariorum locorum, & illa licitè deserendi, prout ei visum fuerit expedire. Super quo eiusdem Generalis conscientiam onerat. Et hoc voluit, non obstante Constitutione Bonifacij 8. prohibente, loca semel recepta non deseri, & alijs Apostolicis Constitutionibus, cæterisque contrarijs quibuscunque. B. fo. 47. Et ffo. 131. conce. 293. D.

9 Cõmunicatio Priuilegiorũ. IVLIVS 2. declarauit, quòd coarctatio, seu reductio trecẽtarum cannarum ad centum quadraginta, contra Fratrũ Prædicatorum Priuilegium facta per Clementẽ 4. non debet nocere Fratribus Mino. Nec Priuilegiorum, communicationem in damnum, sed in fauorem prædictorum Fratrum Min. esse concessam. Ac potiori pro cautela prædictum Priuilegiũ Clementis, trecentarum cannarum, supra. §. 1. positum, & inde sequuta quæcunque prædictis Fratribus Mino. confirmauit, & approbauit, & quatenus opus esset, prædictarum trecentarum cannarum Priuilegium, auctoritate Apostoli- E

Nota.

A ca eisdem Fratribus Minor.de nouo concesſit. B. ffo.231.cõ-
ceſſ.535. Et fffo.73. conceſſ. 221.

Idem Iulius concesſit Fratribus Min. quòd ſi à Principe, 10
Duce, Marchione, aut Comite, vt aliquam domum dicti Or-
dinis ædificent, requiſiti fuerint, domum huiuſmodi pro vſu,
& habitatione perpetua Fratrũ dicti Ordinis regularis Ob-
ſeruantiæ, cõſtruere, & ædificare, ac locũ pro huiuſmodi con-
ſtructione recipere posſint, & valeant. B. fol. 43. Et ffo.126.
B conceſſ.278.

¶ Idem Iulius approbauit Concesſionem immediatè ſupra- 11
poſitam, ſupplẽdo aliquos defectus, qui in eius relatione in-
teruenerant. Ac voluit, & decreuit, quòd literæ prædictæ va-
leant, & prædictis Fratribus ſuffragentur, non obſtante Cõ-
ſtitutione Bonifaclj 8.in contrarium faciente, cęteriſq; con-
trarijs quibuſcũq; B. ffo.211. conc.515.Et fffo.71. conc.218.

¶ Idem Iulius ſtatuit, quòd Fratres Mino. qui in vna Pro- 12
C uincia, ſecundum morem dicti Ord. viuunt, nequeant ędifi- Prouinc.
care domos in alia Prouincia, quę ſub aliena obedientia exi-
ſtant, niſi de licentia Generalis. Et decreuit irritum, & ina-
nè quicquid in contrarium attentari contigerit. B.fol.43.Et
ffo.126. conceſſ. 276.

¶ Idem Iulius ſtatuit, circa ſupradicta clarius idem quod 13
antea, ſcilicet, quòd Fratres Mino. Obſeruantiæ, cuiuſcunq; Prouinc.
Prouinciæ, ſeu Cuſtodiæ, in alia quacũq; Prouincia, ſeu Cu-
D ſtodia, etiam de Obſeruantia; domos pro eorum vſu, & ha-
bitatione, non ſolùm non ędificent, ſed nec ab alijs quibuſ-
cunque perſonis (ſine licentia Generalis) ędificatas, reci-
pere valeant. B. ffo.227. conceſſ. 532.

LEO 10. concesſit, quòd adueniente caſu necesſitatis, Ec- 14
cleſiæ, tàm Fratrum Minorũ, quàm Monialium S. Claræ Pro Eccl.
Obſeruan.posſint transferri, & mutari de vno loco ad alium. Fr.Mon.
Et locus Prioris Eccleſiæ reduci ad vſus humanos, ſecundùm
E commoditatem dictorum locorum, & Monaſteriorum; dũmo-
do materia ædificiorum ponatur in Eccleſia alia. o. fffo. 92.
conc.277.

¶ *Pro Fratribus Prædicatoribus.*

CLEMENS 4. poſtquam conſimile Priuilegium, ſicut ſu- 15
prapoſitum.§.1.Conceſſerat Fratribus Ord.Prædicato- Reſtrictio.
rum reſtrinxit illud, quoad huiuſmodi Fratres, reducendo
ad

ad ſpatium centum quadraginta cannarum. b. fol.30. Et ffo. A
31. conceſſ.29. Vide ſupra. §.9.

¶ *Pro Fratribus Carmelitis.*

16 IDEM Clemẽs 4 conceſsit Fratribus Ord. Carmelitarum ne aliqui Religioſi Ordin. Mendicantium, Eccleſias, ſeu quęuis loca ædificare, ſeu conſtruere, aut per alios cõſtructa, ſeu ædificata recipere, aut inhabitare iuxta loca prædicti Ordinis, infra ſpacium centum quadraginta cannarum menſurandarum, etiam per aera (vbi alias rectè non permitteret loci diſpoſitio menſurari) quo quomodo præſumant, decernens, quicquid ſecus actum fuerit irritum, & inane. B.fo.89. Et ffo.172. conceſſ. 403. B

17 Epiſcopi. VRBANVS 4. conceſsit Fratribus Ord. Carmelitarum; vt ſi aliqui Chriſti fideles aliqua loca ad ſe ſpectantia, quæ feudalia, ſeu cenſualia non exiſtant, eis contulerint; liceat eis de cõſenſu Diœceſanorum illa recipere, ac in eorum ſingulis Eccleſiã, aut Oratorium cum cãpanili conſtruere, & inibi diuina officia celebrare. B.fo.81. Et ffo.165. conc.388. C

Collector. ¶ Aduerte, quòd præfata Conceſsio eſt valdè notabilis, ſed multomagis ampliatio eius; quæ immediatè ſequitur, & alia in §.21. infra poſita.

18 Ampliatio Nota. SIXTVS 4. confirmauit ſupradictam Cõceſsionem Vrbani, & inſuper extendit illam ad quæcunq; loca, domos, & Eccleſias etiam Parochiales; non obſtante Cõſtitutione Bonifacij 8. prohibẽte, ne cuiuſuis Ordinum Mendicantiũ Fratres noua loca ad habitandum recipiant, vel recepta mutare præſumant, ſine Sedis Apoſtolicæ licentia ſpeciali, faciens ſpecialem, & expreſſam de prohibitionehuiuſmodi mẽtionem. B. fo.104. Et ffo.187. conc.481. D

Collector. ¶ Vide aliam Conceſsionem adhuc ampliorem, quæ ponitur infra.§.20. E

19 ¶ IDEM Sixtus prohibuit, vt non ſolum Fratres Mendicantes, verum etiam, quicunque alij Religioſi, vel Eccleſiasticæ perſonæ vtriuſque ſexus, prope domos Fratrum dicti Ordinis de Monte Carmelo, nouas Eccleſias, & loca conſtruere, vel alias de nouo recipere, & habere poſſint, infra ſpatium centũ quadraginta cannarum, per aerem menſurandarum, vbi aliàs commodè per terram menſurari non poſſent. Et quòd ſi quis (cuiuſ-

A (cuiusuis conditionis, status, aut dignitatis fuerit) contra prædicta venire, aut agere præsumpserit, tam ipse, quam auxilium, vel fauorem præstantes, ipso facto incurrant sententiam excommunicationis. Et nihilominus cuncta, & singula ab eis facta, pro infectis habeantur. B.fo.100. Et ffo.184. concess.457. Excommunicatio.

¶ *Pro Fratribus Ordinis Minimorum.*

B IVLIVS 2. concessit Fratribus Ordinis Minimorũ. vt domos, seu Ecclesias, loca, & Oratoria quæcunq;, pro eorũ perpetuis vsu, & habitatione possint construere, & ædificare, seu construi, & ædificari facere, absq; alia desuper faciẽda noua Concessione Apostolica. Et quòd Ordinis prædicti Conseruatores, quoties opus fuerit, eidem Ordini Minimorum, ac illius personis, in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistant. Ac ne Prælati Ecclesiastici quicunq;, cuiuscũque nobilitatis existant, in aliquo dãnificare, molestare, perturbare, nec inquietare vllatenus audeant, sub excõicationis latæ sententiæ pœna inhibere possint. B.fffo. concess.27. 20 Cõseruatores. C Excommunicatio.

¶ Aduerte, quòd in huiusmodi Concessione conceditur, q̃ prædicti Fratres possint ędificare loca, seu Conuentus vbiq;, seu ædificata recipere, absq; aliqua licentia, etiam Ordinario, aut alio Prælato Ecclesiastico contradicente. Hoc autem est quid magnum, & nusquam aliàs concessum, saltem, quòd reperiatur in libris Priuilegiorum Ordinum. Et supradictum D fuit practicatum de facto & obtentum ab ipsis Minimis contra Archiepiscopũ Hispalen, scilicet, sicut patet in dicto Priuilegio. Collector. Sed nũc aliter obseruandũ iuxta Conc. Trid. sess. vlt. de reg. cap.3. Nota.

Ex Priuilegijs Cartusien.

INNOCENTIVS 4. statuit, vt infra dimidiam leucam, à terminis possessionum Cartusiensiũ, nulli Religioso liceat quodlibet ædificium construere, vel possessiones acquirere. B. E

ANNOTATIO CORDVBAE.

QVOAD.§.8. *notandum, quòd in tabul.21. Vicar. g. sic habetur: fratres Indiarum de licentia sui Archiepiscopi possent ædificare loca, cum nullus contradicat, & hoc per communicationem Maris magni Carmelit. Aliàs autem prouidebitur eis de auctori-*

ctoritate per literas Apostolicas, hæc ibi, vbi notandũ, quòd illud Priuilegi. Maris magni Carmelitarum, quoad hoc, habetur in Compendio, in hoc tit. §. 17. 18. A

Quoad. §. 9. notandum, quòd Priuileg. Clement 4. concessum Fratribus Prædicatoribus, de quo ibi fit mentio, habetur infra in Compendio eodem. tit. §. 15.

Quoad. §. 14. notandum, quòd idem Leo 10. ffff. 61. fecit aliam Cõcessionem, quæ habetur in Compendio tit. Ecclesiæ Fratrum. §. 16.

B

CAPVCCINI ANNOTATIO.

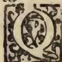

In §. 1. 8. 16. & 19. QVÒAD *dispositionem. §. 1. 8. & 16. & 19. est sciendum, quod Neapoli, & in quam pluribus alijs Ciuitatibus, practica est in contrarium, cum multa talium Regularium Monasteria reperiantur esse ædificata, & quotidiè ædificari, viciniſſimè, adeo vt non videatur iam esse in vsu; cũ, his supradictis non obstantibus Priuilegijs, fuerit contrarium pluries à Sede Apost. decisum.*

In §. 18. *Quoad illam Six. 4. Ordinationem. §. 18. Aduertẽdũ est, quòd ex Priuilegio Greg. 13. (quod seruatur in Archiuio nostro Romæ) non solùm noua loca, sed etiam nouas Prouincias, absq; alia Summi Pont. licentia possumus nos Capuccini recipere.* C

Nouas Prouincias recipere.

In §. 20. *Circa. §. 20. notabilem illam Concessionem Fratribus Minimis factã, & alijs Mendicantibus per communicat. Est aduertendum, quòd nunc, absq; licentia Ordinarij Diœcesis illius, noua loca recipi non poſſunt iuxta Conc. Trid. dispositionẽ Seſſ. vlt. tit. de regular. cap. 3. vbi habetur, quod nec de cætero similia loca (scilicet, Mendicantiũ) erigantur, sine Episcopi, in cuius Diœcesi construenda sunt, licentia prius obtenta. In tãtum, quòd nunc sufficit licentia Diœcesanorum, absq; alia Summi Pont. illa auctoritate per prius requisita per cap. 1. de exceſſib. Prælat. in 6.* D

Ex Priuilegijs Societ. IESV.

ONFIRMATA *est denuo, concessa Societati Iesu facultas, retinendi, & erigendi Collegia, Domos, Ecclesias, & Oratoria in quibusuis Mundi partibus, etiam intra 140. cãnas, à Conuentibus aliarum Religionum, etiam Mendicantium; non obstantibus eorum Priuilegijs à Pio quarto, post alios Pontif. vt in literis Apost. pag. 74. & sequenti. Et quamquam hoc Priuilegium reuocatum fuerit per Pium 5. in causa Domus Toletanæ, fuit tamen reualidatum à Greg. 13. in eadem causa. vt habetur in literis Apostolicis, & refertur in eius Compend. Priuil. verbo ædificia. §. 1.* E

EGRE-

A EGREDI ORDINEM VEL CLAVSVRAM.

CIRCA egresſionem Fratrum Minor. Obſeruãtiæ ab Ordine, ſeu ab obedientia Prælatorum, continẽtur multa in Priuilegijs prædictorum Fratrum, prout habentur ſupra in dictionibus Apoſtatæ. Exempti Fratres. Eijcere, ſeu expellere ab ordine. ¶ Quo ad egreſſum verò Monialium Sanctæ Claræ à Clauſura ſuorum Monaſteriorũ, in quibus caſibus liceat, & in quibus non, habetur ſupra in dictione Clauſura Monialium. Collector. B

EIICERE, SEV EXPELLERE AB ORDINE.

INNOCENTIVS 4. prohibuit diſtrictè vt Fratres Minores, quos Generalis, aut Prouinciales Miniſtri, ab ordine pro ſuis culpis expellere contigerit, vel egreſsi fuerint proprio ſuo motu, non preſumãt prædicare, ſeu confeſsiones audire, vel docere, niſi (de licentia Sedis Apoſtolicæ, aut prædictorum miniſtrorum) ad alium trãſierint ordinem. Et voluit, quòd ſi contra huiuſmodi inhibitionem aliquid fuerit temerè attentatum, poſſint dicti Miniſtri in illos ſententiam excommunicationis promulgare. B. fol. 36. Et ffo. 120. conceſſ. 261. 1 C Prædicatio. Confeſſio. Excommunicatio.

D ¶ IDEM Innocentius cõceſsit, vt eiecti, vel egreſſi de prædicto Ordine Mino. poſſint tranſire ad alios Ordines approbatos, præterquã ad Beati Auguſtini Templariorum. Hoſpitaliorum, & aliorum Religioſorum arma portantium. Deferendo tamen literas teſtimoniales Generalis, vel Prouincialis dicti Ordinis. Et inhibuit diſtrictè, ne tales Fratres aliter ad alium ordinem tranſeant, vel aliqui eos recipere, ſeu retinere præſumant, abſque licentia ſpeciali Sedis Apoſtolicæ, faciente de præſentibus mentionem. B. fol. 37. Et ffo. 120. conceſſ. 262. 2 Licentia. Recipere Fratres. E

CLEMENS 4. in Mari magno prohibuit, & ſtatuit ſupradicta per eadem verba formalia. B. fol. 58. Et ffo. 141. conceſſ. 330 & 331. 3

ALEXANDER 6. conceſsit facultatẽ Generalibus Ordinis Minorum, vt per ſemetipſos duntaxat, & Prouincialibus, vt per eos, cum cõſenſu maioris partis Capituli Prouincia- 4 Generalis. Prouinc.

uincialis, Fratris dicti Ordinis, quos incorrigibiles repererint, habitu expoliare valeant, & ab Ordine eijcere. Ac contra quoſcunq; eis auxilium, conſilium, vel fauorem publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, aut quouis quæſito colore, ſuper dicti habitus delatione præſtantes, etiam cuiuſcunq; dignitatis, gradus, ordinis, & conditionis fuerint, per Cenſuras Eccleſiaſticas; ac alia iuris opportuna remedia (appellatione poſtpoſita) procedendi; inuocando etiã, ſi opus fuerit, auxilium brachij ſecularis. b. ffo. 56. conceſſ. 65. A B

Habitus ord. Mino. Incorrigibiles.

Collector. ¶ Præfata Conceſsio non eſt abſolutè, ac indiſtinctè intelligenda, ſed iuxta doctrinam Sãcti Bonauenturæ, in quæſtionibus ſuper Regulam Fratrum Mi. q. 14. vbi quærit. Si liceat Ordini eijcere aliquem pro demeritis? Ad quam quæſtionem reſpondens dicit ſic. Si Frater aliter viuit, quam licet in Ordine, & ſæpius correctus ſe non ſufficienter correxerit, ſi exceſſus occultus ſit, tolleretur, & cum cautela propter ſcãdalum; ne ſi abijceretur, cum eius culpa non pateat, videretur C iniuſtè proiectus, aut peccatum iniuſtè propalaretur: quod vtrunq; illicitũ videtur. Si verò exceſſus eius graues fuerint, & notorij, quòd alij eius exemplo poſsint infici ſi retineatur in Ordine, & extranei ſcandalizarentur; quod talis in Ordine ſuſtineretur, tum propter auferendum ſcandalum, tũ propter corruptionem Ordinis præcauendum; debet eijci præuaricator voti, & pacti ſui, quia iam Ordo non tenetur ei de promiſſo tenendi eum ſecum, qui promiſſum ſuũ præuaricando pluries violauit. D Cùm, ideo ſit vocatus Ordo, quia nihil inordinatũ in ſe patiatur. Quod ſi Deo permittente, talis ſeipſum eijceret, gratiæ ſunt Deo referendæ, non quia ille peccauit, ſed, quòd oues ſuas à peſtifera contagione liberauit. Vnde Apoſtolus ad Galat. 5. Vtinam (inquit) abſcindantur, qui vos conturbant, ſcilicet, puritatem veſtram, pacem, & famam. ¶ Et inferius prope finem determinationis additur. Et ideo ſi Frater demeretur, in Ordine, quem vouit, non E retineri, cum ex peccato ſuo non ſit conditio eius melior facta, vt iam poſsit eſſe liber, ſed, potius deterior; oportet eum alium Ordinem intrare, & illum ſeruare, ſi vult ſaluari. Et ad hoc cogit eum Statutum vniuerſalis Eccleſiæ, nõ Ordo iſte, ex cuius gratia permittitur ei ad inferiorem Ordinem tranſire, cùm Superiorem non inuenit; ne aditus ei ſalutis precludatur. Si autem velit in ſeculo vagari, ex quo Ordo

S. Bonau.

Nota.

non

A non vult eum recipere, nec ad Religionẽ concedatur sibi trãsire in spacio temporis sibi determinato: licèt iam videatur ab Ordinis iurisdictione exemptus, cum nolit eum amplius tenere; tamen ex auctoritate Summi Pontificis, à cuius iurisdictione non est subtractus, potest eum Ordo impetere, & per Censuram Ecclesiasticam, vel etiam ad aliàs pœnas corporales potest coercere eum, vice Domini Papæ, quandiu non habuerit alium iudicem regularem, cui se subiecerit, Regulam, B & Ordinem illius stabiliter assumendo. Hæc omnia Sanctus Bonauentura vbi supra.

¶ Nec obstat præfatis dicere, quòd Papa absolutè concessit; & ideo absolutè esse intelligendum. Quia licèt, hoc verum possit esse pro foro exteriori, non tamen est tutum pro foro conscientiæ. Nã adhuc, remittere Fratres professos in obseruantia, ad Conuentuales, nullatenus licet. Sic enim determinatum est in quodam Capitulo generali, vt positum est in C dictione Couentuales Fratres, post. §. 2. Cuius ratio videtur esse, quia Prælati Ordinis, nec Papa possunt liberare Fratres huiusmodi, ab obligatione, qua in professionis emissione per votum solemne se astrixerunt. Eijciendo autem tales absolutè extra Ordinẽ, vltra inconuenientia superius dicta, est exponere illos periculo damnationis æternæ, cum sic eiecti nequeant seruare Regulam, quam promiserunt. Sed tales deberent perpetuis carceribus mancipari, ac secundum exigen- D tiam delictorum puniri, etiam vltimo supplicio, prout puniri solent Clerici seculares secundum Iura canonica, quibus subijciuntur Religiosi, sicut reliquæ personæ Ecclesiasticæ. Collector.

LEO. 10. concessit Generalibus, & Prouincialibus Ordinis Min. vt fratres eiusdem Ordinis, etiam professos, qui grauissimis, & scãdalosis delictis notati, & diffamati fuerint; quæ fraudulenter, & dolosè in eorũ receptione, & professionis emissione (monitione super his per prædictos Prælatos præmissa) tacuerunt: non obstante, quòd iam recepti sint, & E professionem emiserint (ne morbida, & infecta pecus, Ouile domini corrũpat; & vt alijs cedat in exemplum) à domibus, & Conuenientibus dicti Ordinis expellere, & remouere, liberè, & licitè possint, & valeant: prout conscientijs prædictorum Ministrorũ (quas super hoc onerat) visum fuerit iustum, & honestum. B. ffo. 19. concess. 61. 6 Nouicij. Professio.

¶ Di-

¶ *Distinctio materiæ Electionum Prælatorum Ordinis.* A

Collector. DE multiplicibus Electionibus fit mentio in Priuilegijs Fratrum Minorum.

¶ Primo de electione Generalis Ministri. Et quoad huiusmodi electionem habetur infra. §.3. & 4. & 10. & 11.

¶ Secundò de electione Vicarij totius Ordinis. Et hoc continetur infra. §. 6.

¶ Tertiò de electione Ministrorum Prouincialium, de qua habetur infra. §.4. & 8. B

¶ Quarto de electione Custodum, & Guardianorum, vt habetur in dictionibus Custos, & Guardianus, & infra. §.6.

¶ Vltimò de electione Abbatissarũ, prout continetur in dictione Abbatissa, vbi in in margine est posita hæc dictio Electio.

ANNOTATIO CORDVBAE. C

QVOAD. §.4. *notandũ, vt ibi benè dicit Collector, quòd moderatè, & cum debitis circunstantijs secundum determinationem Bonauen. vtendum est illo Priuileg. Alex. 6. & sic est intelligendum, quoad expulsionem Incorrigibilium; De qua tamen materia nos latius egimus sup. in Regulæ expositione Fratrum Min. cap. 2. quæst. 21. Et similiter aliqua habentur de his iam eiectis, seu expulsis ab Ordine, & egressis, in Compend. tit. Apostata; secundum subiectam materiam, ibi videatur.* D

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Ord. sãcti Hieron. 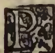IVS 5. *anno Domini 1566. Ordini S. Hieronymi concessit, quòd Capitulum generale, aut priuatum possit Fratres delinquentes, in casibus, in quibus, quis de iure communi ad mortem damnatus, perpetuò incarcerare, vel eos imperpetuum, aut ad tempus ad triremes relegae, & condemnare, & in alijs delictis grauibus, aut grauissimis, veluti inobedientiæ, Contumaciæ, seu Incorrigibilitatis, eos etiam, vsq; ad priuationem habitus inclusiuè, punire, & castigare.* E

Et idemmet Pius 5. postea anno 1567. statuit, vt non aliter Capitulo generali expectato, per solùm Priorem generalem, prædicta damnatio, & relegatio possit fieri perpetuo, vel ad tempus, etc. dummodo hæc omnia faciat de consilio fratrum seniorum: vt habatur in eorum Cõpend. Priuil.

A Priuileg. Garsiæ. fol. 63. & quomodo possint eos etiam torturæ subijcere, vide supra in verbo currenti. §. 12.

¶ IDEM statuit Sixtus V. in Const. 73. in anno 1587. dicens, nullam esse illorum professionem; ac habitu spoliari, & è Religione expelli posse, qui reperti fuerint criminosi, vel suspecti, aut ære alieno, vel reddēdis rationibus obnoxij; cum in illa Const. probibeat, nullo modo, istos tales, in aliqua ex supradictis cōditionibus implicatos, recipi in Nouitiatu. Vnde, quando in ingressu Religionis, de illis, & de alijs conditionibus requisitis, examinati, illorum aliquam tacuerunt, vel falsa exposuerunt, si B postea, facta professione, contrarium appareret, est, vt supra, eorum professio nulla.

In §. 5.

Criminosi eijciēdi ab ordine.

Item, vltra ea, quæ hic ponuntur à Collectore, circa doctrinā S. Bonauenturæ, est etiam notandū, q. si diceretur, Misero esse miserationem adhibendam, vt iterum recipiatur in Ordine. Dicit S. Bonauētura, crudelis est miseratio, vnde plures, & meliores grauiter offenduntur; sicut qui furem liberaret, vnde pauperes expoliarentur; maximè cum tales, lon- C go vsu tepefacti, rarissimè verò, & perseueranter emendantur. Et facilis remissio alijs audaciam præbeat delinquendi.

Responsio ad obiectionem.

Nec potest allegare, sibi iniuriam fieri, si non recipiatur; quia ipse talem se fecit ex culpa propria, quòd recipi sit indignus: quin potius Ordo habet causam cōtra eum agendi, pro eo quòd sic se dehonestauit. Vnde potest eum punire, nisi faciat, quod tenetur. Sedis autem Apostolica, quæ suum ius vnicuiq; seruat, & vult Ordinē in sua puritate persistere, non cogit Ordinem tenere illos, quorum conuersatio nociua esset in Or- D dine; quia tunc puniret innocentes, & reos foueret, & occasionem daret Ordinis corruptioni, per tales pestiferos, si eos recipi oporteret. Ideo Paulus 4. viuæ vocis Oraculo, instante, & de huiusmodi declaratione testimonium ferente, bona memoria Pij V. (cum esset in Minoribus) super receptionem Apostatarum, declarauit, Virtute Motus proprij ab eo emanati, non fuisse intentionis eiusdem Pontificis, vt quoscūque huiusmodi apostatas, sine discrimine, & absq; vllo respectu, recipere tenerentur Superiores, & eius societati admiscere; ad eos tantùm, de E quibus emendationis vitæ propositum concipere, & sperare probabiliter possent. De qua authentica declaratione fidē facit Passarellus, in Collect. Priuileg. fol. 180. & in Statutis ipsius Ordinis reperiuntur inserta. Sed ne dānabiliter vagentur in sæculo, ex gratia Sedis Apostolicæ ordo potest eis licentiam (quos indicat non recipiendos esse) ad alium determinatum Ordinem concedere transeundi, vbi saluentur, ad quem etiā transire tenentur (si possunt) alioquin non erunt in statu salutis. Propria auctoritate non possunt Ordinem deserere, quem vouerunt, vel aliquem in-

Alia Resp.

Declarat Pau. 4. viuæ vocis oraculo.

Passarell.

Expulsi tenentur trāsire ad aliū ordinem.

trare sine Ordinis sui licentia, vel Summi Pontificis. Quòd autem talis, alium cogitur intrare Ordinem, si in illo nō recipitur, cum tamen alium nō vouerit nisi istum, hæc est ratio; quia cum vouit istum, sic alligauit se Religioni, quod secundum ius canonicum nullatenus potest redire ad seculum, vel ad laxiorem vitā transire. Et ideo D. Bonauentura ait, si Frater demeretur in Ordine, quem vouit non retineri, cū ex peccato suo non sit conditio eius melior facta, vt iam possit esse liber, sed potius deterior, oportet eum alium Ordinem intrare, & illum seruare, si vult saluari. A

Vt supra. in §. 2. *Idem Innocētius quartus concessit, vt eiecti, vel egressi de prædicto Ordine possint transire ad alios Ordines approbatos, præter quam Beati Augustini Templariorū hospitaliorum & aliorum Religiosorum arma portantium, ad euitandam occasionem vagandi (deferendo tamen literas testimoniales Generalis, vel Prouincialis dicti Ordinis) inhibuit districtè, ne tales Fratres aliter ad alium Ordinem transeant, vel alij eos recipere, seu retinere præsumāt absq; licentia spet. Sedis Apostolicæ, faciente de præsenti mentionem.* B

Nota. *Posset etiam dici, ꝙ cùm super eiectum, siue expulsum ab Ordine, seruatis seruandis cum sententia diffinitiua Generalis, nullam habeat in posterum iurisdictionem, quia per sententiam prædictam est exēptus à sua iurisdictione, arg. l. Iudex posteaquam. ff. de re iudic. & Cap. in literis de offic. delegat. & cap. fin. de Regular. per consequens eius licentia, nec* C
Nauar. *prodesset, vel obesset, vt tenet Nau. in repet. c. non dicatis. n. 33. 12. q. 1.*

Et sic talis eiectus, sine vllius licentia, posset transire ad quamcunq; Religionē, siue strictiorem, siue æqualem, siue laxiorem, quam posset intrare, ac si nunquam intrasset illam, à qua est solutus per præfatā sententiam, per quam extincta est obligatio, qua tenebatur illi Regulæ, cùm obligatio extincta, non possit reuiuiscere, neq; impedimentū tollere, vel afferre. l. qui res. §. aream. ff. de solut. Imò potest, & debet, quando alibi non posset intrare, absq; aliqua licentia manere in habitu clericali, subiectus Epo suo: Ita consuluit Nauar. in cons. 51. lib. 3. cōsiliorum tit. de Regularibus. D

ELECTIO.

¶ *Distinctio materiæ Electionum Prælatorum Ordinis.* E

Collector. E multiplicibus Electionibus fit mentio in Priuilegijs Fratrum Minorum.

¶ Primo de electione Generalis Ministri. Et quoad huiusmodi electionem habetur infra. §. 3. & 4. & 10. & 11.

¶ Secundò de electione Vicarij totius Ordinis. Et hoc continetur infra. §. 6.

¶ Ter-

A ¶ Tertiò de electione Ministrorum Prouincialium, de qua habetur infra. §.4. & 8.

¶ Quarto de electione Custodum, & Guardianorum, vt habetur in dictionibus Custos, & Guardianus, & infra. §.6.

¶ Vltimò de electione Abbatissarum, prout continetur in dictione Abbatissa, vbi in margine est posita hæc dictio Electio.

PELAGIVS 9. Papa. circa Electiones Religiosorum fecit sequens Statutum. Nullam potestatem de cętero, nullam licētiam Monachis relinquimus pro arbitrio suo, aut Abbates expellere, aut sibimet alios ordinare; quia nulla auctoritas remanebit Abbati, si Monachorū potestati cœperit subiacere, vt de cætero fideliter, & studiosè vniuersa, quæ vel ad diuini cultus reuerentiam, vel ad vtilitatem eiusdem Monasterij pertinent, Abbatis sollicitudo, ad quem potestas tota pertinere conuenit, debeat adimplere. Habetur 18.q. 2.c. Nullam potestatem. — I Ex iure cōmuni. B Prælati.

C ¶ Circa huiusmodi Statum dicit sic Gratianus ante præcedens.c. Sed sciendum est, quosdam Monachos esse indomitæ ceruicis, & effrenatæ superbiæ, quos dū Abbates corrigere voluerint, in eorum deiectionem conspirant, & alium moribus suis conuenientem sibi præficere contendunt. Quales erant illi qui in necem B. Benedicti conspirasse leguntur. Pro huiusmodi constitutum est, scilicet, à Pelagio Papa: vt Abbates, & alia officia per Sacerdotes, idest, Episcopos instituantur. — Collector.

D INNOCENTIVS Papa 3. similiter circa Electiones sic statuit. Quia propter diuersas Electionis formas, quas quidam inuenire conantur, & multa impedimenta proueniunt, & magna pericula imminent Ecclesijs viduatis, statuimus, vt cum Electio fuerit celebranda, à præsentibus omnibus, qui debent, & volunt, & possunt interesse, assumātur tres de Collegio fide digni, qui secretè, & sigillatim vota cunctorum diligenter exquirant, & in scriptis redacta mox publicent in cōmuni, nullo prorsus appellationis obstaculo interiecto. Vt is collatione habita eligatur, in quem omnes, vel maior, & sanior pars Capituli consentit. Vel saltem eligēdi potestas aliquibus viris idoneis committatur, qui vice omniū Ecclesiæ viduatæ prouideāt de Pastore. Aliter Electio facta nō valeat. Nisi fortè cōmuniter esset ab oībus quasi per inspirationem, absq; vitio celebrata. Habetur in c. Quia ꝑpter de Electione. — 2 Ex iure cōmuni. E In electione sunt obseruanda ea, quæ à Cōc. Trid. iubentur sess. 25. c. 16. de regularibus.

CLemens 4. conceſſit, vel ſtatuit, vt Generalis Mini- A
ſter Ordinis Min. ſtatim poſtquam electus (ſecundũ Re-
gulam, & Conſtitutiones) fuerit, eo ipſo verus eiuſdem Or-
De Generali Miniſtro. dinis Generalis Miniſter effectus, curam animarum Fratrum
ipſius Ordinis plenam habeat, & liberè gerat, ipſoſque Fra-
tres auctoritate propria ligare, ac ſoluere, necnon in eodem
Ordine agere valeat, quæ ipſe Miniſter, & Diffinitores ad
hoc electi, iuxta Conſtitutiones Ordinis, eidem Ordini, &
3 Fratribus ſecundum Deum viderint expedire. B.fo.56. Et ffo. B
139. conceſſ. 307.

¶ Idem Clemens ſtatuit, ſeu conceſſit, quòd in Electioni-
4 bus Generalis, & Prouincialium Miniſtrorum prædicti Ordi-
De Generalibus, & Prouinc. nis Mino. Fratribus, qui debent Electionem huiuſmodi cele-
lebrare, tempus ſuper hoc à iure ſtatutũ non currat, nec ipſi
in hac parte iuris huiuſmodi Regulis coarctentur. B. fol. 56.
Et ffo. 139. conceſſ. 308.

5 ¶ Idem Clemens ſtatuit, quòd Cuſtodes, & Guardiani, C
De Cuſtodibus, & Guardia. qui ſecundum Statuta Ordinis, aliter, quàm per Electionem
inſtituuntur, poſt ipſam inſtitutionem, ſeu prouiſionem de
ipſis factam, curam animarum Fratrum ſibi ſubditorum ha-
beant, ipſoſque ligare, ac ſoluere poſſint, iuxta ipſius Ordi-
nis inſtituta. B. fol.56. Et ffo. 139. conceſſ. 309.

6 NIcolaus 4. ſtatuit, & declarauit, vt, cũ Electio Ge-
neralis Miniſtri fuerit celebrãda, cuſtodes vniuſcuiuſ-
De Cuſtodibus. que Prouinciæ, vnum ex ſe ipſis conſtituant, vt ei voces ſuas D
committant, ipſumq; ad locum, vbi Electio eadem tunc fuerit
celebrãda, tranſmittant. Iſq;, qui ſic ab ipſis Cuſtodibus con
ſtitutus extiterit, vnam vocem dũtaxat pro ſe, & omnibus eis
habeat, & intelligatur habere, ac pro vna voce tantummodo
admittatur ab alijs. b. fo. 31. Et ffo. 32. conceſſ. 32.

Collector. ¶ Hoc ſtatutum iam vacat, propterea quia aliter ſtatutum
eſt in Bulla Vnionis per Leonem 10. vt habetur infra. §. 1. o.

¶ Idem Nicolaus ſtatuit, & ordinauit, ac diſtrictè inhibuit E
7 Fratribus Minoribus, ne mortuo Miniſtro Generali, poſſint
De Vicar. ordinis. eligere, vel conſtituere aliquem Fratrem in Vicarium Ordi
nis, abſq; Romani Põtificis, & Protectoris Ordinis eiuſdem
licentia ſpeciali, per ipſius Romani Pontificis literas paten-
tes concedenda, facientes plenam, & expreſſam de ſtatuto,
& ordinatione, & prohibitione huiuſmodi mentionem, b. fo.
31. Et ffo. 32. conceſſ. 33.

A CLEMENS 5. in declaratione Regulæ Fratrum Min. statuit, & ordinauit, quòd Electio Ministri Prouincialis pertineat ad Capitulũ prouinciale, quam idem Capitulũ die sequenti, qua fuerit congregatum, facere teneatur. Et similiter statuit, quòd huiusmodi Electionis confirmatio pertineat ad Ministrum generalem. Et quòd si ad Electionẽ huiusmodi per formam scrutinij procedatur, & votis in diuersa diuisis Electiones plures in discordia celebrari contingat, illa 8 De Ministro Prouinciali. Cõfirmatio.

B quę à maiori parte Capituli numero (nulla zeli, vel meriti collatione, seu consideratione habita) fuerit celebrata, exceptione, seu contradictione quacunq; alterius partis non obstante, per dictum generalem Ministrum de cõsilio discretorum de Ordine (prius tamen ex officio, prout spectat ad ipsum, diligenti examinatione præmissa) confirmetur, vel etiã infirmetur, prout eis secundum Deum visum fuerit expedire. Et si fuerit infirmata; ad Capitulum prouinciale Electio hu- Cap. Gen.

C iusmodi reuertatur. Cæterum si Capitulum memoratum die prædicta Ministrũ eligere prætermittat, extunc Ministri prouincialis prouisio, ad generalem Ministrum liberè deuoluatur. fol. 15. tract. 3, Et fol. 16. tract. 2. & Prouin.

¶ Aduertendum est circa prædicta, quòd celebrans Capitulum, & Diffinitores faciunt confirmationem, tanquam Commissarij Ministri generalis. Sed tamen tenẽtur prius facere examinationem, &c. Sicut etiam continetur in c. fin. de Collector.

D Electione lib. 6. Vide ibi. Et ego nescio quomodo aliter possit fieri iuridicè.

EVGENIVS 4. & Nicolaus 5. statuerunt aliqua pertinentia ad Electiones Abbatissarum Ordinis Sãctæ Claræ: sed quia hæc posita sunt supra in dictione Abbatissa, ideo hic nõ ponuntur. 9 De Abbatissis.

LEO 10. in Bulla Vnionis, statuit, quòd Electio Generalis Ministri totius Ordinis Mino. fieri debeat à solis Mini- 10 De Minist. Generali.

E stris prouincialibus, & Custodibus reformatis, tam Cismontanis, quàm Vltramontanis in Capitulo generali dicti Ordinis in festo Pentecostes, in loco, quod Generalis Minister, cũ Capitulo generali proximè præcedenti duxerit assignandũ. Ad quod Cap. omnes Ministri, & Custodes, siue Vocales tàm Cismontani, quàm Vltramontani accedere teneantur. Et ne caput suis membris deforme appareat, voluit, & ordinauit, quod nullus Frater possit eligi in Ministrum generalem; nisi

vitam discat reformatam, & pro reformato à cõmunitate reformatorũ habeatur. In præfata etiam Electione Ministri generalis voluit, quòd nullus penitus vocem habeat, nisi reformatus, & pro reformato à Congregatione reformatorum habeatur. B. fffo. 29. concess. 93. & 94. A

11 ¶ IDEM Leo ordinauit, quòd Minister generalis eligatur alternatim de Fratribus Cismontanis, & Vltramontanis: qui tantũ per sex annos durare possit. Ita quod si Minister generalis per sex annos de Cismontanis Fratribus electus fuerit, sequentibus sex annis de Vltramontanis Fratribus eligi debeat. Qui modus alternatis vicibus in perpetuũ à Fratribus prædictis obseruetur. B. fffo. 29. concess. 93. & 94. B

De Generali Ministro.

12 ¶ IDEM Leo fecit quandam ordinationem super electione, & institutione Commissarij generalis: quæ posita est supra in dictione Commissarius. §. 1.

De Commissario generali.

CAPVCCINI ANNOTATIO. C

In §. 6.

CIRCA *huiusmodi Prælatorum Electionem, videnda est Cõstit. vnionis 20. & 21. Leon. 10. & Const. 131. Pij 5. Pastoralis officij, &c. Fratribus Minoribus de Obseruantia directa. In quibus nonnulla, de Ministrorum generalium, ac Prouincialium modo in Electione seruando præscribuntur. Et præcipuè in illa Const. 20. vnionis, fuit per Leonem ordinatum anno. 1517. vt Minister generalis per sex annos, & Prouinciales per tres tantum in officio durarent. Quibus annis expletis, ipso facto essent ab officio absoluti, & pro absolutis ab omnibus Fratribus haberentur (vt dicitur etiam infra in verbo, Minister, in fine, & in verbo, officia Ordinis) quæ tamen determinatio, non videtur nunc esse in obseruantia, cùm aliter à subsequentibus Summis Pontificibus, ac Ordinis statutis reperiatur esse ordinatum.* D

Generalis ac Prouincialium in off. durat.

Quãdo ꝑ absolutis ab off sunt iudicandi.

Ac quamuis adhuc in suo robore esset, non esse putandum videtur, vt cum ibi dicitur; Vt illis annis expletis, ipso facto ab officio sint absoluti, quòd sic præcisè non esset intelligendum, quin possit per mensem, & per menses in tali officio prolongari, vel breuiari, secundũ quod Capitula Prouincialia, vel Generalia accelerantur, vel protrahuntur: Iuxta consimilem declarationem factam in statutis Ordinis, circa illam ordinationem Iulij 2. vt omnia officia Ordinis essent triẽnalia; quæ refertur à Collectore, infra, in verbo officia Ordinis. §. 2. Tutius tamen iudicarem, vt succedente casu, antequam ad finem talis triennij deueniretur, E

Cautela obseruãda.

A *tur, Generali nuntiaretur, vt quid faciendum esset determinaret.*

Et in 131. illa Pij V. anno 1571. statutum fuit, vt Generalis Ministri officium, per 8. annos; Ac Ministrorum, Procuratorum, & Commissariorũ per quatuor sit. Ipsiq; semel functi officio, ad idem eligi nõ possent; nisi post 16. annos. Possit tamen Minister Prouincialis, in alia Prouincia esse Prouincialis: Nunc tamen inter aliquos Regulares, iuxta Sixti quinti. Idem supradictum spacium sex, ac trium annorum obseruatur. Inter alios verò, aliter, & aliter, iuxta eorum Statuta, & Or- Alia determinatio ꝑ duratione officij Prælatorum.

B *dinationes (vt & nos Capuccini obseruamus) ad quos me remitto. Sed quòd expleto illo tempore, ipso facto habeantur pro absolutis ab officio, nulla fit mentio; ex quo tacitè videtur esse sublatum.*

A Canonicis Regular. S. Saluatoris, quolibet triennio fieri electiones Prioris generalis, & aliorum Prælatorum Ordin. mandauit Pius 5. & fuit postea à Greg. 13. confirmatum in Const. sua 58. Quæ inter religiosorum, anno do. 1579.

Ac ibidem contra Subornãtes, statuit ipse Pius 5. vt in Electionibus Cõtra subornãtes

C *omnibus, vel ante eas, per sex menses, pro se, vel pro alio subornauerit, excommunicationis sententiam ipso facto incurrat, à qua nisi à Romano Pontifice pro tempore existente (præterquam in mortis articulo) absolui non possit, ac voce actiua, & passiua perpetuò careat subornatus, vel alius, pro quo subornatio fiet. Qui subornantem non detulerit, eandem pœnam incurrere cẽseatur. Qui autem ad officium obtinendum quorumuis fauorem, extra Religionem procurauerit. Vltra prædictas pœnas, per mensem carceri mancipetur.* Cõtra procurantes aliquod officium.

D *Et in Conc. Trid. sess. 25. c. 6. de regular. ordinatur, in Electione quorumcunq; Superiorum, omnes eligi debere per vota secreta, ita vt, singulorum eligentium nomina, nunquam publicentur: Nec in posterũ liceat Prouinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoscunq; Titulares, ad effectum Electionis faciendæ constituere; Aut voces, & suffragia absentium supplere; aliter electio sit irrita, & Prælati, qui sic se creari permiserint, deinceps ad omnia officia in Religione obtinenda, inbabiles existant, &c.* Determinatio Cõc. Trid. circa electiõn.

E *In Regulæ autem nostræ cap. 8. præscribuntur personæ electrices, ac tempus Electionis Generalis Ministri, vt scilicet, Prouinciales, & Custodes conueniant in Cap. Pentecost. &c. & in supradicto Canone Cõc. Trid. statuitur modus obseruandus.*

Et aduertendum, ꝙ licet in Regu. nulla de Ministrorum Prouincialiũ, et Guardianorũ Electione, & institutione, fiat mentio & quòd proinde totam inferiorũ Prælatorum institutionem (secundum Hugon. & Petrum Ioannem) ipsi Generali Minist. & Cap. Gen. reliquisset. Attamen

postea per Clem. V. fuit facta supradicta ordinatio in §. 8.

Eligentes aduertãt. *Sed debent Electores aduertere (si tamen absq; culpa esse velint) digniorẽ semper inter concurrentes, in Prælatum eligere; qui scientia moribus, vita, & exẽplo, meritò valeat magis prodesse, quàm ambitiosè obesse gregi, omni postposito amore, odio, rãcorr, vel prece. Aliàs licet (vt Doctores aiunt) indignum eligendo, vnum comitterent mortale peccatũ; Indubitanter tamen teneãt, se omnium peccatorum, ab eo sic indigno electo, in prælatura illa cõmißorum, pœnæ participaturos.* A

Cõc. Trid. *Quod sacra Synodus Trid. Seß. 24. c. 1. de reform. comprobare videtur, dum omnes habentes aliquo modo ius in electionibus, & promotionibus faciendis, hortando, & monendo ait: Vt in primis meminerint nihil se ad Dei gloriã, & populorum salutẽ vtilius posse facere, quã si bonos Pastores, & Ecclesiæ gubernãdæ idoneos promoueri studeant, eosq; alienis peccatis cõmunicantes mortaliter peccare, nisi quos digniores, & Ecclesiæ magis vtiles ipsi iudicauerint, non quidẽ precibus, vel humano affectu, aut ambientiũ suggestionibus, sed eorum exigentibus meritis, præfici diligenter curauerint.* B

Prouisionis Prælatorum modus. *Idẽq; profectò esse indiciũ de prouisoribus, hoc est, de illis, qui per viã prouisionis, absq; Electione, faciunt Pastorem. Cuiusmodi in nostro Ordine Capuccinorum sunt Prouinciales, & Diffinitores, prouidẽdo de Guardianis, quia hi propriè nõ per electionẽ, sed per prouisionẽ præficiuntur. Nõ. n. ab inferioribus, vt sint ipsorũ Prælati eligũtur, sed à Superioribus in Guardianos Conuentus, prouidentur. Et sic de similibus dicendum.* C

Qũo non sufficiat eligere dignum. *Et circa id, quòd è sententia S. Tho. 2 2. q. 63. art. 2. & cæterorũ, quos refert Sotus de Iust. & Iur. lib. 3. q. 6. concl. 9. dicentium, elicitur, quòd oportet in foro conscientiæ, eligere digniorem, & non sufficit eligere dignum. Videri põt quid Caiet. dicat in summa, verbo, Electio, & in Ientaculo 12. q. 4. quem sequutus est Nauar. in cap. Sacerdos §. quod autem de pænit. d. 6. nu. 4. Et hæc pro huiusmodi Electionis materia sufficiãt. plura etiam alia poteris videre infra, in verbo Generalis Minister, & in verbo, Prouincialis, ac in Verbo, Officia Ordinis.* D

ELEEMOSINA.

1 Paupertas LEXANDER. 4. declarauit, quòd Fratres Mi. Prędicatores, tàm ab his, quibus prædicant, quàm ab alijs possint eleemosinas petere, ac recipere, fidelesq; posse huiusmodi eleemosinas eisdem Fratribus salubriter elargiri, non obstante quacunq; contradictione. Ac etiam declarauit, quòd prædictorum Fratrum mendicitas est meritoria. B. fo. 25. Et ffo. 35. concess. 15. E

IDEM

A ¶ Idem Alexander concessit Fratribus Mino. quòd de malè acquisitis, quorum restitutio non debetur certæ personæ, ac de incertis relictis, possint recipere Eleemosinam ab exequutoribus testamentorum. b. fo. 25. Et ffo. 26. conce. 16. 2 Restitutio

Vrbanvs 4. concessit Fratribus Carmelitis, vt de vsuris, & rapinis, & aliàs malè acquisitis, si personę, quibus horum restitutio fieri debeat omnino inueniri, & sciri nō possint, necnon de quibuscunque legatis indistinctè ad pios vsus B relictis, recipere valeant vsq; ad summam centum Marcharū argenti. B. ffo. 178. conce. 419. 3 Pro Carmelitis. Restitutio Legata.

Clemens 4. concessit Fratribus Min. vt in terris excōmunicatorum possint liberè commorari, & ab eis tunc, & quando per huiusmodi terras ipsos transire contigerit, necessaria vitæ deposcere, ac recipere. B. f. 56. Et ff. 140. cōc. 317. 4 Excommunicati.

Evgenivs 4. concessit Generali, & Prouincialibus Fratrum Min. Obser. plenam, & liberam facultatem capiendi, & incarcerandi, ac in carceribus detineri faciendi, necnon C alias puniendi, & corrigendi Fratres Conuentuales, præfati Ordinis quæstuantes, seu Eleemosinas petentes in locis Cōuentuum, domorum, & eremitoriorum Fratrum prædictorum Obser. aut aliqua minus honesta contra Cōstitutiones, & Declarationes Apostolicas, & Statuta, & Cōsuetudines eiusdem Ordinis facere præsumentes. b. fo. 48. 5 Cōtra Fratres Conu.

¶ Dubium videtur, vtrum istud iam vacet propter illa, quę D dicta sunt in dictione Concordia, prope finem. Collector.

Calixtvs. 3. prohibuit districtè sub excommunicationis pœna, ne Fratres Min. de Obseruantia sub nomine Fratrum Conuentualium eiusdem Ordinis, nec Conuentuales sub nomine Fratrum de Obseruantia, aut sub nomine locorum eorumdem, quæstuare, seu Eleemosinas petere præsumant. B. ffo. 90. conce. 197. propè finem. 6 Pro Fratribus Obser. & Conuētualibus. Quęstuare

¶ Similiter videtur dubium, vtrum vacet istud, sicut suprapositum. Collector.

E Sixtvs 4. quia intellexit, quòd locorum Ordinarij, eorumque Officiales, seu Vicarij, & curati, ne ipsi fideles, Fratribus Mino. & Prædicatoribus Eleemosinas erogare præsumerent, suadebant, ac etiam sub censuris inhibebant, & erogantes excoōicatos fore prædicabant, seu prædicari faciebant, aut pronunciare p̄sumebant; mandauit prædictis Ord. ac reliquis personis supra nominatis, & alijs quibuscūq; personis, 7 Pro Fratribus Mi. & Prædi.

sonis, vt ab huiusmodi persuasionibus, inhibitionibus, & mandatis de cætero prorsus, & omnino abstineant. Ac decreuit, inhibitiones ipsas, & mandata nullius existere firmitatis, & illis contrauenientes censuris huiusmodi minimè ligari. Voluit tamen, quòd si persuadentes, & inhibentes præfati mandato huiusmodi obtemperare non curauerint, nisi eos pœnituerit, & persuasiones, & inhibitiones reuocauerint infra triduũ, postquam desuper requisiti fuerint, eo ipsi Ordinarij interdictum ingressus Ecclesiæ, ac suspensionem à regimine, & administratione suarum Ecclesiarum, alij vero inferiores excommunicationis sententiam incurrant. B. fo. 65. Et ffo. 149. concess. 365. A B

Excommunicatio.

8 ¶ IDEM Sixtus voluit, quòd Ordinarij, seu quicunque alij prohibentes, ne Fratribus Carmelitis Eleemosinæ fiant, ipso facto sint excommunicati. Et quòd contra tales possint Rectores Ordinum Mendicantium, & Auditor cameræ Apostolicæ, ac Inquisitores hæreticæ prauitatis, sicut contra hæreticos procedere. B. fo. 99. Et ffo. 183. conce 448. C

Ex priuil. Carmelit. Nota. Inqsitores

9 ¶ IDEM Sixtus concessit hoc idem Fratribus Augustinensibus in suo Mari Magno, vt habetur. ffo. 251. concessione. 398. Nisi quòd Inquisitores solum possunt procedere contra tales.

Pro Augu.

10 ALEXANDER 6. prohibuit ne aliqui Eleemosinas quærere audeant sub nomine Fratrum de obseruantia Ordinis Mino. præsertim Fratres Conuentuales eiusdem Ordinis, ac præcipuæ infra terminos domorum Fratrum prædictorum obseruantium. Et commisit vniuersis Ecclesiarum Prælatis, vt cum pro parte huiusmodi Fratrum obseruantiæ fuerint requisiti, inhibeant publicè supradicta, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, ac contradictores quoslibet, & rebelles per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia compescant. B. ffo. 151. conce. 370. D

Quęstuare Cõuentuales.

Excommunicatio.

11 IVLIVS 2. declarauit, quòd verba in Priuilegijs Fratrum Mino contenta, scilicet, quòd visitantes suas Ecclesias, & manus porrigentes adiutrices, indulgentias eis concessas cõsequantur, etiam ad facientes eis Eleemosinas de pane, & alijs pro eorum victu, & vestitu, ac domorum suarum reparatione necessarijs referantur. B. fo. 43. Et ffo. 126. conc. 281. E

Indulg.

12 ¶ IDEM Iulius informatus, quòd in aliquibus partibus Fratres Mino. Conuentuales, & alij Mendicantes inferebant graua-

uami-

A uamina circa petitionem Eleemosinarum Fratribus Min. obseruan.concessit huiusmodi Fratribus obseruan. vt Eleemosinas à temporibus,& locis consuetis petere,& recipere, iuxta quod eisdem ex Regula, & Constitutionibus Apostolicis permittitur,prædictorum Conuentualium,& aliornm Mendicantium Ordinum Fratrum aduentu ,& præuentu minimè expectatis,liberè,& licitè valeant. Ac Conuentualibus prædictis, & alijs Mendicantibus Fratribus sub pœna excommunicatio Excommunicatio.
B nis ipso facto incurrēda præcepit,ne præfatos Obser. Fratres per se,vel alium,seu alios;directè,vel indirectè,publicè,vel occultè circa prædicta impedire ,seu molestare præsumant. B. ffo.14.conce.51.

Leo 10.quia fuit informatus, quòd in aliquibus partibus aliquæ personæ Ecclesiasticæ,præsertim Curati,seu presbyteri parochiales,non permittebant FratresMinores Eleemosinas petere sine eorum licentia,& Diœcesanorum,vel eo- 13 Prohibitio.
C rum Vicariorum litteris,& insuper,quòd Eleemosinarum huiusmodi Mendicatarum medietatem sibi vendicare volebāt, districtè præcipiendo mandauit omnibus Ecclesiarum Prælatis sub grauibus censuris, vt ab huiusmodi grauaminibus,& molestijs abstinerent, & vt quoties pro parte Fratrum dicti Ordinis requisiti fuerint,omnes,& singulos parochialium Ecclesiarum Rectores,seu Vicarios, ad desistendum à prædictis molestijs,& grauaminibus,sub pœnis, & censuris moneant,& Censuræ.
D præcipiant, ac contra inobedientes vsque ad inuocationem brachij secularis procedant.B.ffo.47. conce.142.

¶ Idem Leo concessit,quòd Ministri Generales,& Prouinciales possint legata,& Eleemosinas obuenientes loco abundantiori,conuertere,& transferre,& applicare alteri loco indigentiori,iuxta ipsorum Prælatorum discretionem, dummodo fieri possit sine scandalo.o.Non est aliàs impressa huiusmo di Concessio. 14 Legata.

E ¶ Idem Leo concessit qualiter Eleemosinæ factæ ad vnum vsum possint commutari in alium vsum, prout positum est supra in dictione Commutare. §. 2. 15

¶ Idem Leo fecit circa huiusmodi materiam quandā Concessionem valdè relaxatiuam, & destructiuam Obseruantiæ paupertatis,prout habetur supra in dictione Commutare. §. 3. Vide ibi vna cum additione,quæ sequitur ibidem. 16

¶ Circa huiusmodi materiam Eleemosinarū facta sunt nonnulla. Collector.

nulla statuta Generalia in Capitulo Generali in Conuentu Montis Lucij celebrato, prout sequitur. A

Statutum Generale. ¶ Declaratur, quòd procurare satisfactionem fiendam pro re empta Fratribus necessaria, non est contra puritatem Regulæ, ita tñ quòd Fratres nec per se, nec per interpositam psonam intromittant se de pecunia. Non tamen licet Fratribus indifferenter, & indeterminatè tales procurationes Eleemosinarum pecuniariarũ facere, nec per nũcium à se positum ducere, sed dans, faciat per se, vel per nuncium ab ipso deputatum. Recipere autẽ granum, vel alia huiusmodi pro acquisitione, seu commutatione in aliquam rem necessariam, non licet Fratribus. Verumtamen, vbi Fratres aliter non possunt prouideri in suis necessitatibus, talia possunt recipi per amicos spirituales de consensu dantium, & de licentia, seu dispensatione Prouincialis, aut Custodis. fo. 223. tractatu. 3. Et ffo. 240. tractatu. 2. B

Alterũ statutum Generale. ¶ Inhibetur, ne aliquis Frater procuret alicuius libri vsum, aut alicuius rei, remanentis apud parentes, vel amicos proprietatẽ, sub pœna priuationis illius cum punitione condigna. fo. 223. tractatu. 3. Et ffo. 241. tractatu. 2. C

Aliud statutum Generale. ¶ In hoc Capitulo Ordinatum est, quòd nullus Frater faciat sibi scribi libros extra, vel intra Cõuentum, maximè per seculares personas, nec procuret partiales Eleemosinas sibi, sub spe licentiæ habendæ postea à Prouinciali. ffo. 241. tractatu. 2.

Collector. ¶ De Indulgentijs, quas consequuntur, vel consequi possunt dantes Eleemosinas Fratribus Minoribus, aut eorum Ecclesijs, ac domibus, reperietur infra, dictione Indulgentiæ quoad seculares in capitulo. 4. scilicet, Indulgentiæ concessæ exhibentibus opera pietatis Fratribus. D

ANNOTATIO CORDVBAE.

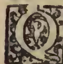

Q. VOAD §. 4. *vide in eodem Compẽdio supra tit. Bona. §. 4. aliam Concessionem Clementis 4. quoad bona Ordinem intrãtium, & §. 13. ibidem aliam Concessionem Leonis, quoad bona Obseruantium nostrorum, & ad nostram Obseruantiam redeuntium.* E

Quoad §. 9. notandum, quòd Bonif. 9. ffff. 118. Fratribus Prædicatoribus Concessit idem, & insuper prohibuit omnibus vtriusque sexus asserere,

A *re, ipsos Religiosos non esse in Statu perfectionis, &c. & non esse licitum ipsis de Eleemosinis viuere, quódq; quaestuantes nomine ipsorum falsò, tanquàm falsarij capiantur ab Ordinarijs, & condemnẽtur, & similiter prohibuit, quòd nullus illis prohibeat in suis Ecclesijs celebrare, & oblationes in missis, vel alijs ad altaria ipsorum prouenientes recipere, & conuertere in suos vsus iuxta morem sui Ordinis, & ipsò facto sunt excommunicati omnes contra facientes; non absoluendi, nisi Sedi Apost. personaliter se praesentent.*

B *Quoad. §. 16. notan. quòd Clem. 7. fecit quandam Concessionem Ordini Sancti Ioannis Hierosolimitani, quae habetur in Compen. tit. Dispensatio §. 30 ibi videatur.*

¶ EPISCOPI.

¶ *Distinctio attinentium ad Episcopos.*

C DE multis attinentibus ad Episcopos, in diuersis huius Compendij dictionibus continetur. Nam de exẽptione ab ipsorum iurisdictione habetur in dictione Exemptio. §. 1. 3. & 5.

¶ Et de praesentatione Confessorum eis fienda per Praelatos Ordinis, dictum est supra in dictione Absolutio quoad seculares, idest, in multis. §.

¶ De impositione primi lapidis, & consecratione, seu benedictione Ecclesiarum, & Altarium Ordinis, qualiter per E-
D piscopos fieri debeat, habetur etiam supra in dictionibus Benedicere, & Ecclesiae Fratrum, & Aedificare.

GREGORIVS 9. concessit Fratribus Minoribus antequam essent exempti à iurisdictione Ordinariorũ, quòd Archiepiscopi, & Episcopi in eorum dioecesibus possent eisdem Fratribus, ibidem constitutis absolutione, vel dispensatione indigentibus, absolutionis, & dispẽsationis beneficium
E impendere, nisi adeo grauis, & enormis esset excessus, quòd desuper meritò esset Sedes Apostolica consulenda. B. fo. 116. 1 Absolutio. Dispensatio.

¶ Huiusmodi Concessio iam de nihilo seruit, quia post ipsam fuit data Fratribus praedictis copiosissima exemptio, vt patebit infra in dictione Exemptio. Collector.

ALEXANDER 4. praecepit in virtute Sanctae Obedientiae Fratribus promotis, vel promouendis ad dignitates Episcopales, vel alias. vt libros, & alia, quae ipsos promotionis 2 Bona Ordinis.

nis suæ tẽpore habuisse, seu habere constiterit (submota qua- A
libet dilatione) resignent Generali, vel Prouincialibus Ministris, nisi forsan prædicti Prælati Ordinis vsum huiusmodi rerum illis ad tempus concesserint de gratia speciali.b.fo.24.Et ffo.24.conce.12.

3 Electio. ¶ IDEM Alexãder inhibuit, vt nulli Fratres Ordinis Min. si eos in Episcopos eligi, aut postulari cõtigerit, electioni, seu postulationi de se factæ audeant consentire, nec aliquis Archiepiscopus, seu quicunque alius Prælatus, vel Legatus Se- B
dis Apostolicæ, nisi fuerit Cardinalis, dictos Fratres (nisi de licentia, & assensu Generalis, & Prouincialium Ministrorum, aut Sedis Apostolicæ speciali mandato) ad Episcopatum, vel alias dignitates assumere, vel ordinare præsumant. Et decreuit irritum, & inane quidquid secus à quoquam cõtigerit attentari.b.fo.23.Et ffo.25.conce.13.

ANNOTATIO CORDVBAE. C

QVOAD §.1. *vbi ponitur Concessio Greg.9. vide supra in hijs Annotationibus, tit. Absolutio ordinar. quoad Fratres.* §. 1. *quoquomodo nunc ista Concessio potest valere nobis.*
Quoad §.2. *&* 3. *latius videatur in Compend. tit. Exemptio, & tit. Exempti Fratres, secundùm subiectam materiam.*

¶ EVCHARISTIA. D

Collector. CIRCA Eucharistiæ perceptionem, & administrationem multæ Cõcesiones factæ reperiuntur, tàm pro Fratribus, quàm pro secularibus, quæ positæ sunt supra in dictione Communicare. Et vltra illas, addun tur hic aliqua, quæ sequuntur.

1 CONCILIVM Bracharense statuit, vt cùm sacerdos ad soléni a missarum accedit, aut per se Deo sacrificium ob- E
latus, aut Sacramentum corporis, & sanguinis Domini no-
Celebrare stri Iesu Christi sumpturus, non aliter quàm Orario, idest,
Cõicare. stola vtroq; humero circumseptus, sicut tempore ordinationis suæ dignoscitur consecratus, ita vt de vno eodemq; orario ceruicem pariter, & vtrumque humerum præmens, signũ
Excommunicatio. in suo paret pectore Crucis. Si quis autem aliter egerit, excõmunicationi debitè subiaceat. Habetur.23.distin.c.Ecclesiastica.

A ſtica. *Hoc autem procedere ait Archidiaconus in hoc capit. post admonitionem ei factam, & non ante.*

¶ Præfatum decretum in aliquibus Prouincijs non habetur in vſu, quoad Sacerdotes communicantes tempore infirmitatis, vel ſanitatis; nihilominus tamen videtur eſſe obligatoriũ, quia ferè in omnibus Chriſtianitatis partibus, à Regularibus, & Secularibus Sacerdotibus, vt plurimum, obſeruatur à doctis, ſeu inſtructis in iure Canonico. Collector.

B CLEMENS .7. conceſſit, quòd Moniales, ſeu Religioſæ ſub obedientia Miniſtri Generalis Fratrum Mino. exiſtentes, poſſint in Eccleſia interiori in loco decenti habere Euchariſtiam, ſicut habent in exteriori. O. 2 Moniales.

¶ EXACTIONES.

C ALEXANDER. 4. ſtatuit, vt imponẽtes Fratribus Minoribus angarias, vel alias impoſitiones, ſeu exactiones, aut alia ſimilia ſint ipſo facto Excommunicati. Et quòd ſi contumaces fuerint, non deſiſtẽdo ab huiuſmodi, à ſolo Papa valeant abſolui. b. ffo. 260. conceſſione. 656. 1 Excommunicatio. Vide infra in Verbo Exemptio in Addit. Capuccini

¶ Multi alij Summi Pontifices exemerunt Fratres præfatos, ac Moniales. S. Claræ, & Fratres Ordinis Prædicatorum, necnon, & alios Fratres Mendicantes ab omnibus exactionibus, prout habetur infra in dictione Exemptio, in multis. §. Collector.

D EVGENIVS 4. declarauit, quòd quando Ciues pro bono communitatis imponunt gabellas nouas, aut veteres augmentant, non ſunt excommunicati. o. ffo. 102. conceſſione. 414. 2 Excommunicatio.

¶ IDEM Eugenius declarauit, quòd pœnæ appoſitæ in Capitulo Quamquam, de cenſibus. lib. 6. ſcilicet, Excommunicatio, & Interdictum, circa exigentes pedagia, & guidagia, & ſimilia non habent locum, quia ſibi fuit ablata Bononia, & tamen non interdixit. o. ffo. 102. Conc. 415. 3 Excommunicatio. Interdictũ

E ¶ IDEM Eugenius fecit aliam conceſſionem, pertinentem ad huiuſmodi materiam exactionum, quæ poſita eſt ſupra in dictione, Abſolutio quoad ſeculares. 2. in. §. 4.

A

¶EXCOMMVNICATIO.

¶ *Distinctio materiæ excommunicationum.*

Collector.

ONSIDERARE oportet, quòd in Priuilegijs Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium reperiũtur multa, & diuersa ad materiam pertinentia Excommunicationis.

Excommunicationes attinentes ad Fratres

¶ Et primò sunt quædam, vbi eisdem Fratribus imponitur sententia Excommunicationis. Istud autem est multipliciter, seu propter varias causas. B

¶ Nam aliquæ Excommunicationes inueniuntur eis inflictę ratione receptionis nouitiorum ad habitum, vel professionem. Et de hoc habetur in dictione Nouitij. §.3. & 4. & 9.

¶ Aliæ vero Excõmunicationes tangunt eosdem Fratres, quando recedunt sine licentia ab huiusmodi Ordinibus, aut quãdo postquam sunt licentiati, vel eiecti faciunt aliqua, quæ sunt eis prohibita, vt continetur in dictione Apostatæ, in multis. §. in dictione Eijcerr ab Ordine. C

¶ Aliæ etiam Excommunicationes concernunt illos, qui præfatos Fratres Apostatas recipiunt, aut illis fauent, prout habetur in dictione Recipere Fratres, & in dictione Apostatæ.

¶ Quamplures autem Excommunicationes sunt impositæ contra Fratres propter varias causas, quæ ponuntur infra prope finem. D

De absolutione excommunicationum suprascriptarum.

¶ Item qualiter præfati Fratres, tàm professi, quàm Nouitij, & etiam Apostatæ possint absolui ab Excommunicationibus, in quibus inciderunt, habetur latè in dictione Absolutio quoad Fratres, in multis. §. vbi in in margine posita est hæc dictio Excommunicatio.

Excommunicationes pertinẽtes ad seculares.

¶ Secundò principaliter in præfatis Priuilegijs inuenitur, qualiter personæ seculares occasione prædictorum Fratrum, aut Monialium, quæ eorum curæ sunt commissæ, seu Ecclesiarum, & Monasteriorum suorum, incurrere possunt multas Excommunicationes. Et istæ subdistinguntur. E

¶ Nam, quædam Generaliter sunt promulgatæ contra violatores Priuilegiorum prædictorum Fratrum, prout habetur in dictione, Priuilegia. §. 12. & 22.

¶ Aliæ

A ¶ Aliæ tangunt illos, qui aliquam violentiam inferunt Ecclesijs, aut domibus, seu rebus, vel personis prædictorum Fratrum, & hæc habentur in dictione Ecclesiæ Fratrum. §. 3. & in dictione Eleemosinæ. §. 6. & 7. & 10. & 13. & in dictione Exemptio. §. 9. & 23.

¶ Aliæ verò Excommunicationes respiciunt illos, qui contra stigmata Beati Francisci aliquid dicere præsumpserint, aut qui ausi fuerint depingere Sanctam Catherinam de Senis cum stigmatibus, & hæc habentur in dictione Stigmata. §. 8. & 9. ac 10. B

¶ Aliæ autem Excommunicationes spectant ad ingredientes Monasteria Sanctæ Claræ contra tenorem suæ regulæ, aut indultorum Apostolicorum, prout continetur in dictione Ingredi Monasteria Monialium. §. 2. & 15.

¶ Nonnullæ aliæ Excommunicationes continentur sub varijs dictionibus huius Compendij, quas longum foret hic referre, reperientur tamen signatæ in marginibus foliorum cũ hac dictione Excommunicatio. C

¶ Qualiter autem personæ seculares valeant absolui à præfatis Fratribus ab Excommunicationibus supradictis, habetur supra in dictione Absolutio quoad seculares, in omnibus. §. vbi posita est hæc dictio Excommunicatio. De absolutione Excõmunicationum prędictarum.

¶ Insuper quoad euitationem Excommunicatorum, quomodo Fratres se debeant habere, reperietur infra. §. 1. & 2. & 4. ac. 6.

D GREGORIVS 9. concessit Fratribus Minoribus euntibus ad partes infidelium, seu ibidem existentibus, vt in terris illis sit eis licitum communicare cum Excommunicatis in ijs, quæ ad salutem pertinent animarum. b. fo. 20. Et ff. 22. conceff. 3. 1 Infideles.

¶ Aduerte, quòd istud modo est ius commune. Collector.

CLEMENS 4. concessit Fratribus Minoribus, vt in terris Excommunicatorum liberè commorari possint, & ab eis tunc, & quando per eorum terras ipsos transire contigerit, necessaria vitæ deposcere, ac recipere. B. fo. 56. Et ff. 140. conce. 317. E 2 Pro terris Excommunicatorũ.

¶ IDEM Clemens concessit Fratribus Mino. ne ab aliquo Legato, nisi de latere Sedis Apostolicæ misso, vel de Legato, aut Subdelegato, auctoritate litterarum Sedis prædictæ, possint Excommunicari, suspendi, vel interdicti, nisi litteræ ipsæ 3 Exemptio

plenam, & expressam de Ordinæ præfato, & indulto huiusmo di facerent mentionem.b.fo.29. Et ffo. 29.Concessione.25.Et B.ffo.3.conce.1. A

4 De euitatione Excõ municatorum. Nota. Interdictũ

EVGENIVS 4.concessit Fratribus Minoribus Obseruantibus, quòd non teneãtur euitare Excommunicatos, nisi nominatim sint à Iudice denunciati, & euitentur à clero, & populo. Et sic, quòd non teneantur Fratres euitare dictos Excommunicatos, nisi quando in communi euitantur. Et quòd idem sit de interdicto, & de obseruatione cuiuslibet censuræ Ecclesiasticæ.o.fo.61. Et ffo.64. Concessione. 75. Et fffo. 95. concess. 312. B

5 ¶ IDEM Eugenius fecit alias concessiones, pertinentes ad materiam Excommunicationis, quæ positæ sunt in dictione Exactiones.§.2.& 3.

6 Indulgentia.

¶ IDEM Eugenius concessit, quòd si tempore nostro contigerit (quòd absit) scisma, possint Fratres Minores participare cum scismaticis, nec teneantur Fratres recedere à locis suis. Et quòd toties quoties dixerint orationem Deus omniũ fidelium,&c.pro vero Papa, habeant centum dies indulgentię. o.ffo.101.conce.402. C

7 Prælati Fratrum.

LEO 10.concessit, quòd Prælati Ordinis Min. Regularis Obseruantiæ, cum aliquem Fratrem propter apostasiã, vel aliam causam Excommunicant in Capitolo Fratrum, aut in communitate, non teneantur proferre sententiam in scriptis, prout in iure sub pœna suspensionis præcipitur proferentibus.o.ffo.93.conce.291. D

8 Prohibitio pro Fratribus Mino. Obser. & Conuẽtualibus.

¶ IDEM Leo præcepit firmiter, & mandauit sub pœna Excommunicationis latæ sententiæ ipso facto incurrenda, a qua nullus præterquam in mortis articulo, nisi à Summo Pontifice, aut Sede Apostolica possit absolui, ne aliquis Frater Ordinis Sancti Francisci appellet alium Fratrem eiusdem Ordinis maliciosè, & irrisoriè, seu improperiosè Priuilegiatum, Collectanum, Bullistam, amadeitam, Clarenum, de Euangelio, seu de Capucio, Bigotum, aut alio quouis nomine, etiam de nouo reperto, seu alio quouis irrisorio, seu improperioso nomine, aut quòd pro improperioso à patientibus habeatur. Nec non omnibus tàm Clericis, quàm Laicis, ne Fratres huiusmodi, aut eorum fautores præfatis nominibus irrisoriè, seu maliciosè appellent, sed omnes Fratres ipsius Ordinis, Fratres Minores, E

A res, seu Sancti Francisci à seipsis, & omnibus alijs nominentur. B.fff0.30.concess.99. Collector.

VLTRA prędicta, quæ continentur in Priuilegijs Fratrũ Mendicant. circa Excõicationes, oportet nonnulla notabilia hic apponere, vt Fratres prædicti sint plenius informati de huiusmodi materia, in qua eximium periculũ verti solet.

PRIMVM scire expedit, Excommunicationes contentas in processu Annali, seu in Bulla, quæ appellatur in cœna Domini, ne quis de illis absoluere ex ignorantia præsumat. Et quia præfatæ Excommunicationes à diuersis Summis Pontificibus diuersimodè promulgatæ, & numeratæ reperiuntur, & à posterioribus latius positæ sunt, ideo illas hic ponere curaui, prout in prædicto processu per Leonem decimum facto, sub forma, & Ordine sequenti existunt. b.fff0.138. Primũ notabile circa Excommunicationes.

B

Verùm, quia modo plura alia reperiuntur addita, Ideo loco Bullæ Leonis, ponam Bullam Cœnæ Six. 5. anno D. 1586. publicatam.

C *EXCOMMVNICATIONES, QVAE IN Bulla Cœnæ Domini Sixti V. habentur.*

PRIMÒ Excommunicantur omnes Hæretici cuiuscunque sectæ, eorumque fautores, legentes eorum libros, retinentes, imprimentes, seu quomodolibet defendentes, & omnes schismatici.

2. Excommunicantur omnes, à Rom.Pont. ad futurum Cõcilium appellantes.

D

3. Excom. Piratæ, eorumq; receptatores, & fautores.

4. Excom. omnes ij, qui surripiunt bona Christianorum naufragantium, licet talia bona in littore inueniantur.

5. Excommunicantur imponentes noua pedagia, seu Gabellas, vel augentes, seu imponi, aut augeri prohibita exigũt.

6. Excom. falsificantes litteras Apostolicas, aut supplicationes signatas à quocunque auctoritatem habente.

E

7. Excom. deferentes arma, & alia vsui bellico idonea ad turcas, vel ad alios inimicos nomini Christiano.

8. Excom. Qui impediunt, & inuadunt portantes victualia, & alia necessaria in Vrbem Romæ.

9. Excom. Qui sua, aut aliorum opera, lædunt, venientes ad Sedem Apostolicam, vel ab ea recedentes.

10. Excom. qui leserint Romipetas, ac peregrinos ad Vrbem accedentes, & in ea morantes, & ab ipsa recedentes; &

qui dant auxilium,consilium, & fauorem. A

11. Excommunicat.Qui nocuerint S. R. E. Cardinalibus, & alijs Prælatis, eosque ab eorum Diœcesi eiecerint eorumque fautores.

12. Excommunicat. Qui lædunt,& fauent lædentibus eos, qui ad Romanam Curiam in negocijs suis recurrunt, vel per se,vel per alios.

13. Excommunicat. Qui appellant à grauamine,vel futura exequutione litterarum Apostolicarum ad Laicam potestatem. B

14. Excom. Quicunq; exequutionem litterarum Apostolicarum, aut aliarum expeditionum impediunt, & ad gratias impetrandas accedentes prohibent.

15. Excom. Iudices seculares,qui trahunt ad sua tribunalia personas Ecclesiasticas,quiq; tollunt, aut perturbant Ecclesiasticam libertatem.

16. Excom Qui impediunt Prælatos,omnesque alios Iudices Ecclesiasticos, Ordinarios, in sua iurisdictione vtantur quique illorum,& delegatorum iudicia eludentes ad Cancellarias recurrunt. C

17. Vsurpantes Sedis Apostolicæ, & quarumcunq; Ecclesiarum iurisdictionis,vel fructus etiam sequestrantis.

18. Excom. Imponentis Decimas, & alia onera personis Ecclesiasticis,Ecclesijs,Monasterijs,aut eorum fructibus.

19. Excom.Iudices Seculares,qui se interponunt in causis Capitalibus,seu Criminalibus cõtra Ecclesiasticas personas. D

20. Excom.occupantes bona, aut Terras Ecclesiæ Romanæ,& in illis supremam iurisdictionem vsurpantes.

Absolutio soli Pôtif. reseruatur

Cæterum à prædictis sententijs nullus per alium,quàm per Romanum Pontificem,nisi in mortis articulo cõstitutus, nec etiam tunc nisi de stando Ecclesiæ mandatis, & satisfaciendo cautione præstita, absolui possit, etiam prætextu quarumuis facultatum,& indultorum quibuscunq; personis Ecclesiasticis secularibus,& quorumuis Ordinum, etiam Mendicantiũ, ac militiarum regularibus,etiam Episcopali, vel alia maiori dignitate præditis,ipsisq; Ordinibus, & eorum Monasterijs, Conuentibus,& Domibus,ac Capitulis,Collegijs, Confraternitatibus,Congregationibus, Hospitalibus, & locis pijs, nec non Laicis,& Imperiali,Regali,& alia mũdana Excellẽtia fulgẽtibus p nos,& dictã Sedẽ,ac cuiusuisCõcilij decreta Verbo, E

litte-

A literis, aut alia quacunque Scriptura in genere, & in specie concessorum, & innouatorum, ac concedendorum, & innouandorum, nisi in eis, etiam casus præsentibus literis expressi, comprehendantur, &c.

Quod si fortè aliqui contra tenorem præsentium, tali excõmunicatione, & anathemate laqueatis, vel eorum alicui absolutionis beneficium impendere de facto præsumpserint, eos Excommunicationis sententia innodamus, grauius contra
B eos spiritualiter, & temporaliter, prout expedire nouerimus processuri.

¶ Quia (vt supra diximus) diuersi Summi Pontifices præcedentes sub diuersis formis fecerũt supradictum processum, seu Bullam cœnæ Domini, & similiter credendum est, quòd facient successores eorum, ideo oportet semper inquirere quolibet anno, vtrum aliquid fuerit innouatum per Pontificem tunc Præsidentem. Nam aliàs fortè ex ignorantia iuris (quæ
C neminem excusat) mitterent falcem in messem alienam, seu absoluerent à quibus non possent, & sic inciderent in Excommunicationem Papalem, & pœnas suprascriptas. Collector. Nota.

ALTERVM sciendum quoad prædictam materiam Excommunicationis est, quòd Sixtus 4. in extrauaganti, quæ incipit; Et si Dominici gregis, posuit multos alios casus à quibus etiam nequeunt Fratres absoluere, quorum tamen aliqui sunt de contentis in Bulla Cœnæ Domini, & sunt sequẽ
D tes, videlicet. Offensa Ecclesiasticæ libertatis; Violatio interdicti à Sede Apostolica Crimen hæresis postquàm de eo fuerint sentẽtialiter condẽnati, declarati, seu publicè diffamati. Conspiratio in Romani Pontificis personam, aut eius statum, vel dictæ sedis. Mutilatio membrorum, aut cuiuscunq; in sacris constituti occisio. Offensa personalis in Episcopum, seu alium Prælatum. Inuasio Romipetarum, seu quorumcunq; ad Romanam Curiam venientium. Prohibitio deuolutionis cau-
E sarum ad dictam curiam. Inuasio, occupatio, deprædatio, aut deuastatio terrarum Romanæ Ecclesiæ mediatè, vel immediatè subiectarum. Delatio armorum, & aliorum prohibitorũ ad partes infidelium. Impositio nouorum onerum realium, vel personalium Ecclesijs, vel Ecclesiasticis personis. Demũ simoniæ super Ordinibus, vel beneficijs assequendis, in dicta curia, vel extra eam quomodolibet contractæ. Secundum notabile circa Excõmunicationes.

¶ Aduertendum est, quòd præfata Bulla Sixti solum habet Collector.

 locum.

qui dant auxilium,consilium, & fauorem. A

11. Excommunicat. Qui nocuerint S. R. E. Cardinalibus, & alijs Prælatis, eosque ab eorum Diœcesi eiecerint eorumque fautores.

12. Excommunicat. Qui lædunt,& fauent lædentibus eos, qui ad Romanam Curiam in negocijs suis recurrunt, vel per se,vel per alios.

13. Excommunicat. Qui appellant à grauamine,vel futura exequutione litterarum Apostolicarum ad Laicam potestatem. B

14. Excom. Quicunq; exequutionem litterarum Apostolicarum, aut aliarum expeditionum impediunt, & ad gratias impetrandas accedentes prohibent.

15. Excom. Iudices seculares,qui trahunt ad sua tribunalia personas Ecclesiasticas,quiq; tollunt, aut perturbant Ecclesiasticam libertatem.

16. Excom Qui impediunt Prælatos,omnesque alios Iudices Ecclesiasticos, Ordinarios, in sua iurisdictione vtantur quique illorum,& delegatorum iudicia eludentes ad Cancellarias recurrunt. C

17. Vsurpantes Sedis Apostolicæ, & quarumcunq; Ecclesiarum iurisdictionis,vel fructus etiam sequestrantis.

18. Excom. Imponentis Decimas, & alia onera personis Ecclesiasticis,Ecclesijs,Monasterijs,aut eorum fructibus.

19. Excom.Iudices Seculares,qui se interponunt in causis Capitalibus,seu Criminalibus cõtra Ecclesiasticas personas. D

20. Excom.occupantes bona, aut Terras Ecclesiæ Romanæ,& in illis supremam iurisdictionem vsurpantes.

Absolutio soli Põtif. reseruatur

Cæterum à prædictis sententijs nullus per alium,quàm per Romanum Pontificem,nisi in mortis articulo cõstitutus, nec etiam tunc nisi de stando Ecclesiæ mandatis, & satisfaciendo cautione præstita, absolui possit, etiam prætextu quarumuis facultatum,& indultorum quibuscunq; personis Ecclesiasticis secularibus,& quorumuis Ordinum, etiam Mendicantiũ, ac militiarum regularibus,etiam Episcopali, vel alia maiori dignitate præditis,ipsisq; Ordinibus, & eorum Monasterijs, Conuentibus,& Domibus,ac Capitulis,Collegijs, Confraternitatibus,Congregationibus, Hospitalibus, & locis pijs, nec non Laicis,& Imperiali,Regali,& alia mũdana Excellẽtia fulgẽtibus p nos,& dictã Sedẽ,ac cuiusuis Cõcilij decreta Verbo, E

litte-

A literis, aut alia quacunque Scriptura in genere, & in specie concessorum,& innouatorum,ac concedendorum,& innouandorum, nisi in eis, etiam casus præsentibus literis expressi, compræhendantur,&c.

Quod si fortè aliqui contra tenorem præsentium, tali excõmunicatione,& anathemate laqueatis, vel eorum alicui absolutionis beneficium impendere de facto præsumpserint, eos Excommunicationis sententia innodamus, grauius contra B eos spiritualiter, & temporaliter, prout expedire nouerimus processuri.

¶ Quia (vt supra diximus) diuersi Summi Pontifices præcedentes sub diuersis formis fecerũt supradictum processum, seu Bullam cœnæ Domini,& similiter credendum est, quòd faciant successores eorum, ideo oportet semper inquirere quolibet anno, vtrum aliquid fuerit innouatum per Pontificem tunc Præsidentem. Nam aliàs fortè ex ignorantia iuris (quæ C neminem excusat) mitterent falcem in messem alienam, seu absoluerent à quibus non possent,& sic inciderent in Excommunicationem Papalem,& pœnas suprascriptas. Collector. Nota.

ALTERUM sciendum quoad prædictam materiam Excommunicationis est, quòd Sixtus 4. in extrauaganti, quæ incipit; Et si Dominici gregis, posuit multos alios casus à quibus etiam nequeunt Fratres absoluere, quorum tamen aliqui sunt de contentis in Bulla Cœnæ Domini,& sunt sequẽ D tes, videlicet. Offensa Ecclesiasticæ libertatis; Violatio interdicti à Sede Apostolica Crimen hæresis postquàm de eo fuerint sentẽtialiter condẽnati, declarati, seu publicè diffamati. Conspiratio in Romani Pontificis personam, aut eius statum, vel dictæ sedis. Mutilatio membrorum, aut cuiuscunq; in sacris constituti occisio. Offensa personalis in Episcopum, seu alium Prælatum. Inuasio Romipetarum, seu quorumcunq; ad Romanam Curiam venientium. Prohibitio deuolutionis cau-E sarum ad dictam curiam. Inuasio, occupatio, deprædatio, aut deuastatio terrarum Romanæ Ecclesiæ mediatè, vel immediatè subiectarum. Delatio armorum,& aliorum prohibitorũ ad partes infidelium. Impositio nouorum onerum realium, vel personalium Ecclesijs, vel Ecclesiasticis personis. Demũ simoniæ super Ordinibus, vel beneficijs assequendis, in dicta curia, vel extra eam quomodolibet contractæ. Secundum notabile circa Excõmunicationes.

¶ Aduertendum est, quòd præfata Bulla Sixti solum habet Collector.

locum in concesſionibus ab ipſo factis, non autem in alijs, A
prout ex ipſa Bulla clarè colligitur. Et ſic quidam famoſus Doctor vniuerſitatis Salmantinæ declarauit. Itaq; de caſibus in ea contentis non eſt curandum, niſi tantum, de illis qui in dicto proceſſu cœnæ Domini continentur, excepto quòd per aliquod confesſionale Sixti, nullus poſſet ab aliquo prædictorum abſolui.

Tertiũ notabile circa Excõmunicationes.

ALIVD inſuper notandum eſt, quòd in caſibus inferius Annotatis incurrunt Excommunicationis ſententiam B
Fratres prædicti. Et ideo vt ab illis ſe abſtineant, ponuntur hic ſuccintè. Qui autem illas plenius voluerit intelligere, videat originalia, vel ad minus ſummiſtas.

Collector.

SEQVVNTVR Excommunicationum ſententiæ, quæ in iure Canonico reperiuntur contra Religioſos, præſertim Ordinum Mendicantium ſpecialiter latæ.

C

1 Ex iure cõmuni. Studium.

HONORIVS 3. protulit Excommunicationis ſententiã in Religioſos, de clauſtris ad audiendum leges, vel phyſicam exeuntes, & infra duos menſes ad clauſtrum non redeũtes. Quam ſententiam, vel pœnam voluit ipſo facto incurrere. Ac diſtrictè præcepit tã à Diœceſanis, & Capitulis ipſorum, quàm à cæteris Epiſcopis in quorum diœceſibus huiuſmodi ſtudent, tales Excommunicati publicè nuntientur. Habetur in c. Super ſpecula, extra Ne Clerici, vel Monachi. D

2 Ex iure cõmuni. Habitus. Studium.

BONIFACIVS 8. vt periculoſa Religioſis vagandi materia ſubtrahatur diſtrictius inhibuit, ne de cætero aliquis quamcunq; Religionem tacitè, vel expreſsè profeſſus, in ſcholis, vel alibi temerè habitum Religionis ſuæ dimittat. Nec accedat ad quæuis ſtudia litterarum, niſi à ſuo Prælato cum conſilio ſui Conuentus, vel maioris partis eiuſdem ſibi eundi ad ſtudia licentia primitus ſit conceſſa. Si quis autem horum temerarius violator extiterit Excommunicationis ſententiam E
voluit incurrere ipſo facto. Doctores quoque, ſiue Magiſtros, qui Religioſos, habitu ſuo dimiſſo, leges, vel phyſicam audientes, ſcienter docere, aut in ſcholis ſuis præſumpſerint retinere, ſimili eo ipſo ſunt ſententia innodati. Habetur in. c. Vt periculoſa. Ne clerici vel Monachi. lib. 6.

CLE-

A CLEMENS 5.in Concilio Vienensi protulit sententiam Excommunicationis contra Religiosos simplices, seu subditos non habentes aliquam administrationem, vel beneficium, qui Decimas Ecclesijs debitas vsurpare præsumunt, nisi post requisitionem desistant à præmisis infra mensem, & damnificatis Ecclesijs emendam infra duos menses faciant, prout latius positum est supra in dictione Decimæ. 3 Ex iure cõmuni. Decimæ.

¶ IDEM Clemens temerarios violatores illius constitutionis, quæ Religiosis, & Clericis secularibus prohibet, ne B aliquos ad vouendum, vel fide interposita, seu aliàs promittendum inducunt, vt sepulturas apud eorum Ecclesias eligãt, vel iam electam vlterius non mutent, sententiam Excommunicationis (pœna in dicta constitutione contenta in suo perdurante robore) incurrere voluit ipso facto, ab alio quàm à Sede Apostolica (præterquàm in mortis articulo) nullatenus absoluendos, nullis Priuilegijs, aut statutis cuiuscunque te- C noris existant, in contrarium super his valituris. Habetur in Clementina Cupientes.de pœnis. 4 Ex iure cõmuni. Sepultura

¶ Constitutio, de qua hic fit mentio est Bonifacij.8.quæ ponitur in dictione Sepultura.§.6.

¶ IDEM Clemens prohibuit, ne Monachi, aut Regulares Canonici administrationem aliquam non habentes, ad curiam Principum, absque speciali Prælatorum suorum licentia se conferant. Quod si, vt damnum aliquod inferant suis D Prælatis, aut Monasterio, se conferre præsumpserint Excommunicationis sententiam eos incurrere voluit ipso facto. Habetur in Clementina Ne in agro. de Statu Monachorum. 5 Ex iure cõmuni.

¶ IDEM Clemens, Monachos infra septa Monasterij sine licentia Abbatum suorum arma tenentes Excommunicationis sententiæ ipso facto decreuit subiacere. Habetur in Clementina Ne in agro.§. præfatæ. De Statu Monachorum. 6 Ex iure cõmuni. Arma.

E ¶ IDEM Clemens statuit, quòd Religiosi, qui Clericis, aut Laicis Sacramentum vnctionis extremæ, vel Eucharistiæ ministrare, vel Matrimonium solennizare, non habita super his Parochialis presbyteri licentia, aut quemquam Excommunicatum à Canone (præterquam in casibus, à iure expressis, vel per Priuilegia Sedis Apostolicæ concessis eisdem) vel à sen- 7 Ex iure cõmuni. Sacraméta

tentijs per Statuta Prouincialia, aut Synodalia promulgatis, A seu si à culpa, & pœna absoluere quemquàm præsumpserint, Excommunicationis sententiam incurrant ipso facto, à Sede Apostolica dumtaxat absoluendi. Habetur in Clementina Religiosi. De Priuilegijs.

8 ¶ IDEM Clemens, Religiosos, qui aliqua (vt audientes à Decimarum Ecclesijs debitarum solutione retrahant, in sermonibus suis vel alibi) proferre præsumunt, Excommunicationis subiacere sententiæ decreuit ipso facto. Habetur in Clementina Cupientes, de pœnis. B

Ex iure cõmuni.

9 ¶ IDEM Clemens statuit, quòd Religiosi, qui scienter post posuerint confitentibus conscientiam facere de soluẽdis Decimis Ecclesijs debitis, ab officio Prædicationis tamdiu maneant ipso facto suspensi, donec confitentibus ipsis (si hoc ipsum eis dicendi commodè facultatem habuerint) conscientiam fecerint, Excommunicationis incursuri sententiam ipso facto si prædicare præsumpserint, prædicta negligentia, vt prę mittitur, non purgata. Ad Religiosos tamen Monasteriorum, C vel Ecclesiarum Decimas percipientes, noluit hoc extendi. Habetur in Clementina Cupientes. De pœnis.

Ex iure cõmuni. Decimæ.

10 ¶ IDEM Clemens circa interdictorum Obseruantiam Generalium auctoritate Sedis Apostolicæ, aut à locorum Ordinarijs positorum, districtè præcipiendo mandauit, quatenus Religiosi quicunque tàm exempti, quàm non exempti, cuiuscumque Ordinis, & conditionis existant, cum Cathedralem, vel Matricem, seu parochialem loci Ecclesiam illa viderint, aut sciuerint obseruare (non obstantibus quibuscunque appellationibus, antea etiam ad eãdem sedem, vel alium, seu alios interiectis, & alijs obiectionibus quibuscunque) absque dolo, & fraude, cum moderatione tamen Capituli Alma mater, inuiolabiliter ea obseruent. Alioquin non seruantes Excommunicationis sentẽtiæ voluit subiacere. Quod etiam in interdictis, & in cessationibus à diuinis indictis per E Prouincialium Conciliorum Statuta, vel ipsorum auctoritate voluit obseruari. In cessationibus verò Generalibus à diuinis Ciuitatum, Terrarum, & aliorum locorum quas aliquando ex consuetudine, vel aliàs Capitula, Collegia, vel Conuentus Secularium, aut Regularium Ecclesiarum sibi vendicant, idem voluit intelligi. Habetur in Clementina D

Ex iure cõmuni. Interdictũ

na

A na Ex frequentibus. de sententia Excommunicationis.

MARTINVS 5. statuit: vt nullus ex professoribus alicuius ex Ordinibus Mendicantium, quorumcunq; in aliquem Monasticum Ordinem (tam Sancti Benedicti, quã Cisterciensis, Camaldulensis, Vallis Vmbrosæ, Canonicorum Regularium S. Augustini, vel aliorum Monasticorum Ordi- B dinum (Cartusiensium dunxatat, excepto) possit, aut debeat per quemcunq; recipi, vel admitti virtute alicuius indulti, absq; Sedis Apostolicę licentia speciali, sub excõmunicationis latę sententiæ pœna incurrenda, Papæ reseruata. Quã tã recipientes, quàm recepti ipso facto incurrant. Et secus facta, non teneant ipso iure. Habetur in extrauaganti, quæ incipit. Viam ambitiosæ. 11

Ex iure cõ muni. Apostasia ab ordine.

PAVLVS 2. protulit sententiam Excommunicationis in C in eos, qui bona Ecclesiastica quęcunq; alienant, vel pactum, per quod ipsorum dominium transfertur, faciunt, & in illos, qui ipsa alienata recipiunt, ipsamq; alienationẽ nullius voluit esse momenti. Habetur in extrauaganti. Ambitiosæ. Quæ habetur latius supra in dictione Alienatio. §. 4. 12

Ex iure cõ muni. Alienatio rerũ ecclesiæ.

SIXTVS 4. statuit, quòd Excommunicationẽ incurrant ipso facto Fratres, & Sorores tertij Ord. qui collegialiter viuentes, post factam professionem; & emissionem trium D votorum substantialiũ in manibus sui Ministri, vel Ministræ, matrimonium contrahunt, seu ante contractum consumant, aut Religionem ipsam dimittũt, ad secularem vitam euntes. Et tale matrimonium est nullum, nec possunt absolui, nisi habitu reassumpto, suam professionẽ, collegialiter viuentes obseruẽt, à suis Superioribus absolui meruerint. Habetur in extrauaganti quæ incipit. Ad Christi Vicarij præsidentis. 13

Ex iure cõ muni. Cõtra fratres, & sorores tertij ord.

E ¶ IDEM Sixtus statuit: quòd Excommunicationem incurrant Fratres Minores, & Prædicatores recipientes, siue admittentes ad Priuilegia, & immunitates Ordinum suorum, quoscunq; laicos vtriusq; sexus, prætextu tertij Ordinis, seu alterius modi, nisi gestauerint habitum prædicti tertij Ordinis solitum, & professionem emiserint solitam, & in aliqua domo, seu Congregatione dictorum Fratrum, vel Sororum vitam duxerint in communi. Non obstantibus quibuscunque literis. 14

Cõtra fratres Mi. & Præd.

literis Apostolicis. Habetur in Bulla, quæ incipit: Detestāda nullorum ambitio. A

ANNOTATIO CORDVBAE.

Admitti ad communicationé nostrorũ priuilegiorum, quando possunt Tertiarij.

VÒAD §.14. notandum, quòd vltra ea quæ ibi Sixt. 4. explicat, possunt admitti ad communicationem Priuilegiorum nostri Ordinis mulieres castam, seu vidualem vitam ducentes, voto expresso sub Tertio Ordine, etiā si in proprijs domibus, vel consanguineorum viuant, vt patet per Leo. 10. §§§. 28. & infra in eodem Compend. tit. Tertiarij Fratres. §.20. habetur. possunt etiā admitti alij, quòad hoc priuilegiati, etiam per confirmationem Priuileg. per Clem. 7. vt familiares suo modo, & alij eiusmodi, de quibus in Compendio, in diuersis titulis secundum subiectam materiam habetur, & ibidem tit. Tertiarij, latius videbitur, qui Tertiarij possent, & qui non, & quomodo vti nostris Priuilegijs. Et notandum insuper quòd hæc Bulla Sixt. 4. quàm hic ponit Collector, non debuit allegari, tanquam nunquam visa, & inusitata, seu moribus vtentium non approbata. Imò, & videtur iam per non vsum, aut per oppositam consuetudinem omnino derogata, & nihil valere, sicut, & multæ aliæ eiusmodi Bullæ, statuta, leges, & Consuetud. per dissuetudinē non valent, vt elicitur ex Gerson in 3. parte, de vita spirituali lect. 5. & 6. Et Caietanus tit. excommunicatio, in summula post cap. 81. & facit adhoc, quòd habetur infra tit. Symonia, similiter. §. 1. annotatum. B C D

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Cōc. Trid.

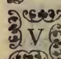

VLTRA supradicta Collectoris notabilia, sunt etiam alia valdè necessaria. Vnde Notandum, quòd secundum Conc. Trid. sess. vlt. cap. 12. de Regular. Censuræ, & interdicta, nedum à Sede Apostolica emanata, sed etiam ab Ordinarijs promulgata, mandante Episcopo, à Regularibus in eorum Ecclesijs publicari, atq; seruari debentur. E

In §. 4.

Pro eo, quod dicitur in §. 4. de euitatione excommunicatorum.

Primò est notandum, quòd hodie per Constitutionem Concilij Constātiẽs. quæ magis recepta est, quàm Basiliensis, & refert Couar in C. Alma mater. §. 2. nu. 9. vers. superest. Nullos tenemur vitare excommunicatos, nisi in duobus casibus.

Vt inquit Sotus in 4.

Primus est si sint nominatim excommunicati, & denuntiati, sicut vsus, & comunis interpretatio Doctorum in hunc sensum accepit prædictam

A *ctam Constitutionem, vt refert Couar. qui supra nu. 7. versic. 4.*

Secundus, si percussores Clericorum sint adeo notorij per operis euidentiam, vt factum nequeat aliqua tergiuersatione celari, atq; nulla valeat ratione excusari, quod tamen secundũ vetera iura satis erat aliquid esse notorium eo modo, quo aliquid dicitur notorium iuris, scilicet, per confessionem, vel per sententiam, & similia. cap. Vestra. cap. fin. de cohab. Cleric. vel mulier, & ita absq; dubio tenendum est cõtra tex. in cap. cum non ab homine de sent. excom. Verum, si essent notorij alia ex causa, quàm percussionis Clericorum, illos non tenemur vitare, vt Decius

B *in cap. à nobis. nume. 21. de except. & Sotus vbi supra. Contra Sylu. in verf. excom 5. nu. 9. qui extendit dictam extrauagantem ad omnes notorios excommunicatos, ita vt participantes cum illis, sint excommunicati, quàm Sylu. opinionem sequitur etiam, omnibusq; viribus conatur defenre Auctor Catachesi Neap. in lib. 5. cap. 13. in noua illius æditione allegans nonnullos alios Doctores huius opinionis, & præcipuè Nauar. in Man. cap. 9. à nu. 6. vsq; ad 8. & cap. 26. nu. 26. Attamen hæc opi-*

C *nio, licet in rigore verborum supradictæ extrauag. videatur vera; non est tamen vsu recepta, sed tantum illa Soti, scilicet, vt non euitare teneamur, nisi illas duorum excõmunicatorum species, quas prædictum Conc. iussit. Et ita tenendum esse concluditur in Sum. Cassin. lib. 4. c. 15. nu. 2.*

Secundò. Notandum, quòd cum Conc. Constantiense supradictum, loquatur de publico Clerici percussore, ita vt nulla tergiuersatione possit celari, Ideo sciendum est, iuxta tex. in cap. vestra, & c. fin. de cohabit. Cleric. Notorium duplex esse, iuris, & facti. Iuris dicitur, quando per-

D *cussio fuit facta occultè, & secretè, tamen deductum est delictum in foro contentioso, & lata est super eum sententia excommunicationis, vel quia ipsemet percussor confessus fuit delictum, vel quia erat conuictus. Et tunc talis percussor dicitur publicus notorietate iuris, & per consequens euitandus est. Notorietas verò facti dicitur illa, cuius percussio est adeo manifesta, vt nulla possit tergiuersatione cælari, supple probabiliter, quando ita deprehensus est quis in crimine, vel ita delictum patens est, & certum omnibus, quòd non est locus inficitiationi, vt quiũ*

E *publicè tenet concubinam, ac vxorem. 2. q. 1. de manifest. l. si vicinis. C. de secund. nupt. Vel eius delictum est notorium maiori parte Ciuitatis, vel villæ, Oppidi, Collegij, vel viciniæ, siue Gymnasij, modo in eo sint saltem decem, vel etiã pauciores, quando illi pauciores essent maior pars Villæ, Gymnasij, &c. qui adminus debẽt esse sex. Ita Nauar. & Panor. Et hinc ipse Nauar. de sent. excom. lib. 5. consf. 40. consuluit Religiosum esse publicum excommunicatum censendum, & ita vitandum, qui coram maiori parte Conuentus Clericum à sede expulit, vel brachio violenter*

extra-

d. 22. q. 1. art. 4.

Duo genera excõicatorum debent euitari.

Alia opin.

Cõtraria-ri sibi videtur Nauar. ĩ c. 27. nu. 35. & c. 22. nu. 5.

Et lex, vsu non recepta, non ligat. gloss. in c. 1. de treg. & pace, Syl. in verb. lex.

Notorium duplex iuris, & facti.

11. q. 1. nos quemquã. 5. q. fi. Epiphan. de prob. c. fin. de cohab. Cleric. c. vestra. §. cæterum.

Nau. c. 25. nu. 73. Panor. in d. c. vestra.

extraxit, & ita etiam refert. & tenet Sum. Cassin. vbi supra. A

Tertiò. Sed quando in percussorem Clerici, requiratur citatio, & sententia declaratoria excommunicationis incursæ vide in eadem Sum. Cassin. D. Iacobi de graff. lib. 2. c. 63. cum sequentibus, & vide infra verbo exemptio, in Annotatione nostra.

Excommunicatus specialiter ob non cõparẽdi, vel non parendi non est euitandus.

Quartò. Item nota. excommunicatum specialiter ob contumaciam nõ comparendi, vel non parendi, antequam declaretur, & denuncietur, non esse hodie euitandum; propter verbũ, quod sequitur in dicta extrauag. ibi (specialiter expressè) quia oportet eum, qui non est notorius, esse, non solùm specialiter, sed etiam expressè, idest nominatim denunciatum, & ita vsum Vrbis, & Orbis habet, & consentit etiam Nauar. B Et sic quando sciuerim aliquem esse excommunicatum, puta, quia detinet rem alienam, propter quòd lata fuit excom. aut quia legit, & detinet libros prohibitos, aut quia non communicauit in Pascha, non teneor illos euitare etiam in secreto. immo potest coram illis celebrari ratione supradicta, nec teneor euitare, quando crimen est notorium, vel est fama publica, & adhuc non est delinquens nominatim, & expressè denuntiatus. & hæc sunt memoria tenenda, quia quotidiana. C

Orare pro publicò excommunicato, nõ denunciato.

Quintò. Item nota. hodie propter dictam extrauag. licere orare publicè pro excommunicato, dummodò non sit denunciatus, aut notorius. Nec obstat. D. Thomæ doctrina, & aliorum Theologorum; quia eo tempore dicta Extrauag. non fuerat emanata; vnde nec etiam sepultura eis negatur. Quapropter, doctrina Theologorum tradita super participatione cum excommunicatis, restringitur hodie in duobus casibus tantùm, videlicet, ad excommunicatos notorios, & ad denuntiatos, loquendo de D iure; sed de consuetudine, & in praxi hodie est receptum, vt euitentur illi tantùm, qui specialiter, & nominatim fuerint excommunicati, vel declarati; vel si percussissent Clericum notoriè.

Vt ait Nauar. vbi supra. c. 27. nu. 35.

Ipsi excommunicati etiã occulti non possunt participare in diuinis.

Sextò. Ipsi tamen excommunicati, etiam occulti, in nullo releuantur per prædictam Extrauag. nec quantùm ad pœnas spirituales, nec quantum ad temporales. Vnde non poterunt tales participare in diuinis; & peccant semper mortaliter, quoties audiunt Missam, vel intersunt diuinis officijs, aut adsunt cũ alijs in publicis rogationibus; aut adstant benedictioni Mensæ cum alijs, aut huiusmodi. In tantùm, quòd non requiritur aliqua publicatio, quantùm ad pœnas, & præsertim spirituales, quas excommunicati ipso facto incurrunt. Pro quo vide Nauar. in Manual. cap. 27. nu. 35. not. 2. 7. Quapropter tenentur Confessarij de hoc suos pœnitentes admonere, quando scient eos in aliquam excommunicationem incurrisse. E

Aduertant cõfessores

Dubiũ difficile.

Settimò. Sed num Catholici Galliæ, aut Germaniæ, aliorumq; Regnorum,

A *rum, qui cum hæreticis manifestis, imò & palam se tales esse asserētibus, in eorum Prouincijs participant in externo conuictu; peccent, atque in excommunicationē minorem incurrant; cùm tales Lutherani, aut Caluinistè, etc. sint manifestè, & notoriè excommunicati propter hæresim notoriam? Et respondetur, illos non peccare, & excusari propter necessitatem, & propter consuetudinem, quæ dicitur optima legum interpres. Quæ consuetudo cùm sciatur, & tolleretur à Sūmis Pontificibus, qui propter illorum multitudinem nō audent procedere, excusat catholicos illa* B *vtentes; vt tenet Nauar. in Man. c 9. nu. 6. & c. 27. nu. 35.* Et propter Bullā Cænæ Domini.

Octauo. Notandum, quòd Fratres, & personæ Ordinis Sancti Hieronymi Hispan. ab alijs, etiam Legatis Apostol. nisi de speciali mādato Sedis Apostolicæ, excommunicari, vel suspendi non possunt. Nec Monasteria Ordinis, contra istud Priuilegium interdici possunt. Ita concessit Honorius 3. Cisterciens. vt refertur Priuileg. 10. Et Vrbanus 4. eisdem Priuileg. 35. et 36. Quòd etiam extenditur, ad familiares, benefactores, & seruientes, vel ad Molendina Ordinis venientes; ne, quia illis com- C *municant, à quoquam excommunicari possint: aliàs quicquid contra attentatum fuerit, irritum, & inanè declarauit Innoc. 4. Priuileg. 19. Cisterciens. Et Leo. 10. pro Congreg. Camaldulens. Priuileg. 14. Et tandem Paulus 3. anno 1549. hanc declarationem fecit prō Societate Iesu. vt in illius Compend. verbo Prælati. §. 2. & refertur in Compend. Priuileg. S. Hieron. Hispan. fol. 96. §. 4.* Pro Fratribus S. Hieron. Cisterciens. Camaldul. & Soc. Iesu. An detur cōicatio cēsurarū adinuicē inter Mendicantes vide sup. in verbo cōicatio Priu.

Nicolaus 4. Noluit Fratres Minores ligari aliqua sententia excommunicationis, suspensionis, aut interdicti, iuris, vel hominis, nisi nomi- D *natim fiat mentio; nec sufficit si dicatur in sententia generaliter, vt perindè valeat, ac si essent nominati expressè. Habetur hæc declaratio Pōtificis, in Ceremoniali, seu Pontificali in Bibliotheca Vaticana, vt refertur in Compendio Societatis Iesu, verbo Excommunicatio. §. 3.* Pro oībus Regular.

Nonò. Quòad illud, quod supra dictum est à Collectore, in primo notabili, de excommunicationibus reseruatis in Bulla Cœnæ, plura alia sunt notanda.

Et primo Nota. quòd in Bullis Cœnæ emanatis à Greg. 13. vsque ad E *ad istam vltimam à S. D. N. Papa Clem. 8. publicatam; nihil ferè reperitur esse immutatum, vel additum; sunt tamen, multæ aliæ excommunicationes in istis reseruatæ, quæ non sunt in suprapo sita Bulla Leonis 10. à Collect. & fortiores non obstantiæ, ac clausulæ derogatoriæ, vt in illis est videre, ad quas, breuitatis causa me remitto, solùm loco illius Bullæ Leonis, volui ponere illam Six. 5. vt supra.* Quòad Bullā Cœnæ.

2. Nota. quòd quicunque Sacerdos absoluit aliquem (nisi in articulo mortis) ab aliquo casu existente in Bulla Cœnæ Domini, est ipso facto ex- Excom. cōtra absol-

com-

uêres à casibus Bull. communicatus; & omne officium legendi, prædicandi, & sacramenta administrandi, est sibi interdictum, & tamen quicquid aget absoluendo, vel aliàs, nullius est roboris, vel momenti. A

Et hanc sequitur in Cat. Nea. lib.1.c 25. nu.1. Et hæc excommunicatio licèt, secundum aliquos dicatur, quòd sit in in eadē Bulla reseruata Papæ; tamen Nauar. In expositione dictæ Bullæ, tenet quòd non, & videtur melior opinio, quia hodie inflictio dictæ Censuræ, in dicta Bulla apponitur, non ante: Sed post reseruationē omnium excommunicationum, ibi contentarum. Olim verò fortasse non sic, & ideo, tunc Doctores illi rectè senserunt.

3. Not. Quomodo in articulo mortis constitutus possit absolui à sententijs huius Bullæ, & in casibus illis 12. quos Sixt. 5. ponit in extrauag. Et si dominici, de pænit. & remiss. sic ait Caiet. in summula de excommun. cap. 77. Nota casus huiusmodi dupliciter inueniri. Primò vt non remãserit pænitens ad satisfaciendum obligatus, & tunc potest in articulo mortis quilibet absolui, cum promissione, vel iuramento, quòd præsentabit se (si euaserit) valenti legitimè absoluere; non quidem pro absolutione, sed ad standum mandatis Ecclesiæ. Si autem pænitẽs remanserit obligatus ad satisfaciendum, præmitti debet (si potest) satisfactio, quòd si non potest, tunc præstare debet idoneam cautionem, antequam absoluatur, prout ipse Papa mandat. B C

De hoc ẽt vid. D. Th. 3. par. ī addit. q. 8. ar. 6. ad 2. Vocatur autem cautio pignorantia, quòd si hanc non potest, det fideiussoriam, & si hanc etiam non potest, det iuratoriam, & in hoc aduertant benè confessores, ne illaqueantur.

Nullus excusari põt. Et quia quotannis hæc Bulla posset immutari, curā Ius est, vt singulis annis, ab Ordinarijs, vel alia via inquiratur, an aliquid innouatum fuerit in ea nec ne. Nec Confessorum vllus, aut pænitentium, possunt vllā, excusationem prætendere, aut ignorantiam allegare, si contra dictā Bullam præsumpserint venire. Hoc habetur ex ipsa Bulla, quia subdit Papa. Cum non sit verisimile, id remanere incognitum, quòd tam patenter omnibus publicatur. D

Confessores debet Bullā habere. Et ideo omnes Confessores, etiam Regulares, sub pœna peccati mortalis, tenentur habere apud se, transumptum huius Bullæ. Curati verò tenentur dictam Bullam quotannis populo nunciare, sub eadem pœna, prout ex eademmet Bulla colligitur. Aliquando tamen Papa hortatur, non autem præcipit, & tunc non erit mortalis, non retinere penes se hanc Bullam, prout aliqui periti obseruauerunt. E

Nihil obstat contra Bullam. 4. Nota. nihil omninò obstare contra sententias contentas in hac Bulla Cœnæ; Neq; etiam (vt Pius 5. addidit) cuiusuis Concilij generalis Canones; Neq; Regularium Priuilegium aliquod, vt latè supra diximus, in verbo Absolutio, in resolutionibus.

5. Not.

A *5. Not. quod quamuis aliquando nonnulli facultates habeant à Papa, vt semel in vita, & semel in articulo mortis, valeant ab omnibus casibus absolui, etiam Sedi Apostolicæ reseruatis; non tamen poterunt, earum vigore à casibus contentis in Bulla Cænæ Domini absolui; nisi de ea specialis, & expressa mentio habeatur. Quod quidem ferè nunquam facere consueuit Papa, nisi in Iubileis solemnibus, qui rarissimè à Sanctitate sua emanant. Per Indulgentias autem septemnes, aut huiusmodi, sæpè dari solitas, nunquam ferè à casibus reseruatis absolutio concedi solet, vt supra in verbo absolutio latè diximus, qua in re plurimi labuntur.* Facultas p art mortis non extenditur ad reseruata in Bulla Cœnæ.

B *6. Notandum, quòd etsi à Pio Quinto iniunctũ fuerit, vt omnes Confessarij apud se haberẽt transumptum Bullæ Cœnæ per eum decretæ, Patres tamen Societatis Iesu, eiusdem Pontificis concessione, ab hoc fuerunt excepti. Declarauitque viuæ vocis Oraculo, satis fore, si in singulis Collegijs, vel Domibus, vnicum haberetur, quod in eo loco affigeretur. in quo omnes Confessarij legere illud possint, vt habetur in Compend. eorum Priuileg. verbo Bulla Cœnæ. §. 1.* Ex Priuil. Soc. Iesu.

C

EXEMPTI FRATRES.

CLEMENS 4. prohibuit, ne aliquis Frater Minor exemptus ab obedientia Ordinis, possit cõtra Statuta Religionis morari in Domibus Fratrum dicti Ordinis, aut in eorum officijs se immiscere, vel intromittere. B. ffo. 75. concess. 124. 1 Officia ordinis.

D GREGORIVS 11. statuit, & ordinauit, quòd omnes, & singuli Religiosi, quoruncumq; Ordinum, etiam Mendicantium, Sedis Apostolicæ Capellani, perinde eorum Superioribus, & ipsorum correctionibus in omnibus, & per omnia sint subiecti, ac si prædicti Capellani non essent. Non obstantibus exemptionibus, & alijs quibuscũque Priuilegijs in contrarium facientibus. b. fo. 37. Et fio. 35. concess. 39. 2 Pro omnibus Mend. Correctio.

E BONIFACIVS nonus statuit, & ordinauit, quòd omnes, & singuli Religiosi quorumcumq; Ordinum, etiam Mendicantium, Sedis Apostolicæ Capellani, perinde eorum Superioribus, & correctioni ipsorum in omnibus, & per omnia sint subiecti, ac si prædictæ Sedis Capellani non essent. b. fol. 126. concess. 563. 3

CALIXTVS 3. statuit, & ordinauit, quòd nullus dictorum Fratrum beneficia secularia, seu etiam regularia 4 Prohibitio.

ria quouis modo in titulum, vel commendã pro tempore habentium posſint Capitulis Generalibus, vel Prouincialibus, aut Congregationibus, ſeu negocijs, vel officijs, aut alijs administrationibus Ordinis (niſi generalis pro tempore cõſenſu interueniente) quomodolibet admitti ſub excommunicationis pœna, quam admiſsi, & admittẽtes incurrant ipſo facto. B. fo.92. Et ffo.175. conceſſ.410. A

Excommunicatio.

5 Minister generalis.

NICOLAVS quintus, concesſit Ministro Generali Fratrum Minorum, quòd posſit viſitare, & corrigere quoſcunq; Fratres exẽmptos præfati Ordinis, prout latè poſitum eſt ſupra dictione Correctio. 5.9. B

6 Pro fratribus prædicatoribus, & Minor. Officia ordinis. Episcopi.

SIXTVS 4. ſtatuit, vt ſi aliqui Fratres Minores, aut Prædicatores obtinuerint habilitationem ad habenda beneficia Eccleſiaſtica, & quod interim, vel poſtquam ea habuerint valeant reſidere in domibus dicti Ordinis, & ibidem cameras, ac vocem actiuam, & pasſiuam in Capitulis Generalibus habere, & Priuilegijs dictorum Fratrum, & Ordinum gaudere, quòd iſti tales poſtquam aliquod beneficium pacificè adepti fuerint, aut pro Capellanis in aliquibus Eccleſijs deſeruire cœperint, concesſionibus prædictis nequeant gaudere, aut alijs conſimilibus Ordinem concernentibus, niſi de Prælatorum conſenſu. Et idem ſtatuit de promotis ad Cathedrales, etiam titulares, ac alias dignitates Eccleſiaſticas. B. fo.66. Et ffo.149. conceſſ. 365. C

7 Ex Priuil. Carmelit.

¶IDEM Sixtus concesſit, ſeu ſtatuit, vt nullus profeſſor Ordinis Carmelitarum beneficia ſecularia, ſeu etiam regularia, quorumuis Romanorum Pontificum, aut Sedis Apoſtolicæ, vel Legatorum eius Conceſsione, vel indulto, quouis modo in titulum, vel commendam pro tempore obtinentium, aut quæ futuris temporibus quomodolibet obtinebũt, etiam ſi illa ſimpliciter, vel alio quouis modo dimiſerint, in Capitulis Generalibus, vel Prouincialibus, aut Congregationibus, ſeu negocijs, officijs, vel alijs administrationibus dicti Ordinis (niſi Generalis pro tempore conſenſu interueniente) quomodolibet admittantur ſub excommunicationis pœna, quàm admiſsi, & admittentes ipſo facto incurrant. B. B. ffo.188. conceſſ. 482. D E

Excommunicatio.

8 De examinatiõe Prileg. exem-

IVLIVS Secundus, cõmiſit vniuerſis Prælatis, & alijs perſonis in dignitate Eccleſiaſtica constitutis, vt requiſiti à Prælatis Ordinis Minorum, & Commiſſarius Romanæ Curiæ,

A riæ, aut alijs Fratribus ad hoc per eosdem deputatis, examinent quascumq; literas Apostolicas, quas Fratres dicti Ordinis super exemptionibus, & habitus mutationibus, & dimissionibus, & alijs extorsionibus impetratas repererint, & quòd causas per eosdem Fratres in illis allegatas diiudicent, & si veras non repererint, eas reuocent, & anullent, ac eisdem Fratribus minimè suffragari debere declarent. Ac quòd prędictis Fratribus ad Ordinem Canonicorum Regularium translatis, B seu vt seculares incedentibus, ne in ciuitatibus, oppidis, vel locis, vbi domus dicti Ordinis fuerint, permaneant, inhibeant: vel si in eis manere voluerint, ut ad Ordinem, seu familiam, cuius habitũ temerè reliquerint, redeant, B.ffo.13.conce.50.

ptionũ Fratrum particularium.

Nota.

LEO X. statuit, quòd nullus Frater Ordinis Mino. obseruantiæ obtinere possit aliquam Exemptionem, aut Indultum Apostolicum, sub quauis forma, & expressione verborum: nisi Generalium, aut Commissariorum suorum, in Romana curia C existentium, ad hoc expressus accedat assensus. Et quòd, si illa impetrauerit, illa nullatenus sibi suffragentur, vt illorum obtentu, à Prælatorum suorum iurisdictione, & Regulari disciplina exemptus censeatur, B. ffo.15. conce.52. 9

De licentia regsita pro impetratiõe exẽptionis.

Idem Leo statuit, quòd nullus Prælatus, aut Apostolicæ Sedis Nnncius, aut Legatus nisi esset de latere Legatus aliquem ex professoribus Ordinis Mino. ad secum morandum, vel pro suis negocijs promouendum, absq; Generalis, seu Prouincia- D lium petita, & obtenta licentia, & in scriptis habita, assumere possit, sine speciali Sedis Apostolicæ mandato, de prędsentibus specialem mentionem faciente. Super quo ponit censuras, B. ffo. 15. concessione 53. 10

Conc. Trid. sess.22. de reformat. c. 5. vult. ut Episcopus breuia recognoscat.

Idem Leo iterum prohibuit, nè aliquis Frater Minor cuiuscumque conditionis & gradus existat, vigore cuiusuis rescripti Apostolici, sub quauis verborum forma, & cum quibusuis derogatorijs, & efficacissimis clausulis quomodolibet emana E ti, exemptus à iurisdictione suornm Prælatorum in aliquo cẽseatur: nisi prius Commissarij dicti Ordinis in Romana curia residentis, ad hoc expressus, & in scriptis accedat assensus, decernens irritum, & inane quicquid secùs à quoq; quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, B.ffo. 18. concessione 59. 11

De licentia commissarii pro impetratione exemptionis.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad.§.6. notand. quòd Clem.7.ffff. 75. concessit nobis, & prohibuit omnibus Fratrib. ab Ordine nostro exemptis quomodolibet, et quibuscunque dignitatibus fungentibus: nè possint contra Statuta, moresq; nostræ Religionis in nostris domibus commorari, aut in nostris officijs, aut Capitulis se im- B *miscere, seu intromittere. & de his exemptis Fratribus videatur etiã in eod. Compen. tit. Apostata, secundùm materiam. ¶ Quoad.§.24. quomodo censuræ, aut sententiæ inflictæ contra alios, occasione nostra, contra nostra Priuileg. non sint vniuersaliter nullæ in casu speciali hoc per Priuilegium aliquod sit concessum, sed generaliter sunt annullandæ; quamuis contra nos ipsos inflictę sint ipso facto nullæ. Videatur inf. tit. Priui.§.4. & alibi secun. subiectam materiam. Maximè tit. Canonica portio.§.5. & 6. & tit. Exemptio.§.22. et alibi uide, ut oportet.* C

EXEMPTIO.

1 Exemptio à Prælatis Ecclesiasticis.

CLEMENS IV. exemit Fratres in multis à iurisdictione, & subiectione Prælatorum Ecclesiæ. Primò concessit, quòd per literas Apostolicæ Sedis, aut Legatorum, seu Delegatorum ipsius D conueniri à quoquam minimè valeant prædicti Fratres Minores. ¶ Secundò, quòd ad pecuniam colligendam cogi non possint inuiti, etiam per literas Sedis Apostolicæ de cætero impetrandas. ¶ Tertiò, quòd nullus prędictorum Fratrum teneatur correctionis, seu visitationis, vel inquisitionis officium Monasterijs, vel Ecclesijs, seu quibuscunque personis impendere, vel ad cognitiones causarum, seu citationes partium, & denunciationes sententiarum E interdicti, & excommunicationis procedere. ¶ Quartò, quòd non teneantur recipere curam Monialium, seu religiosarum, quarumlibetue personarum per quascunque literas Apostolicas, nisi de hoc indulto, & ordine prædicto expressam fecerint mentionem, B.fo.57. & ffo. 140. conce.321.

De Monialibus & aliis Religiosis.

2 De Monialibus.

Idem Clemens concessit, ut ad visitandum aliqua Monasteria Monialium cuiuscunque Ordinis, vel ad audiẽdas confessio-

A fessiones earum nequeant prædicti Fratres aliquatenus compelli. Nec ad recipiendum commissiones causarum, seu sententiarum executiones, vel alia contingentia causas ipsas, per literas Sedis Apostolicę (in quibus non facta fuerit de indulto huiusmodi mentio specialis) siue per Legatos, vel Delegatos ipsius, aut etiam per alios quoscunq;, B.fo. 57. Et ffo. 140. concessione 322. Visitatio.

3 De Exeptione ab omnibus actibus fori iudicialis.

Idem Clemens concessit insuper, quòd nullus Archiepiscopus, vel Episcopus, nullusq; alius Prælatus Ecclesiasticus B valeat compellere Fratres Minores ad portandum, seu deferẽdum literas, vel exequendum, aut denuntiandum sententias contra Principes seculares, communitates, populos, seu alios quoscunq; benefactores eorundem Fratrum. Ac etiam, quòd nullus Delegatus, vel ordinarius Iudex possit eosdem Fratres compellere ad faciendum citationes, vel commissiones recipiendas, siue vt sint in aliquibus causis assessores, siue ad lites, C & controuersias contingentia, in causis, quę coram ipsis tractantur, sine Sedis Apostolicæ speciali mandato, vel licentia, expressam faciente de huiusmodi Indulto mentionem. Nec quisquam eorum teneatur parere, vel intendere super his monitionibus, seu mandatis, aut iussionibus eorundem, aut facere, vel implere quod in hac parte duxerint iniungendum, B. fo. 57. Et ffo. 140. concessione 323.

4 Exẽptio ab occupatione in quibuslibet negociis extra Ordin.

Idem Clemens concessit, quòd nullus Legatus, nisi de latere, D auctoritate literarum Apostolicarum specialem de indulto huiusmodi, & Ordine prędictorum Fratrum Minorum non facientium mentionem, nullusq; alius Prælatus, nec aliqua persona religiosa, vel secularis de huiusmodi Fratribus ad sua, vel alterius negocia procuranda, seu ad secum manendũ, aliquem assumere valeat, nisi quos Generalis, vel Prouinciales Ministri tanquam idoneos, & discretos eis duxerint assignãdos. Quos etiam subiacere voluit Ordis disciplinæ, B. fo. 57. E Et ffo. 141. concessione 325.

5 Cõfessiones.

Idem Clemens prohibuit vniuersis Ecclesiarum prælatis, & alijs, ne confessiones Fratrũ Mino. inuitis Prælatis eiusdẽ Ordinis audire præsumant. Nec eos compellant ad Synodos, seu Congregationes suas accedere, vel cum eis extra ciuitates, vel intra, processionaliter exire, aut suis constitutionibus subiacere, uel Capitula, scrutinia, & inquisitiones in locis, seu Monasterijs Fratrum, vel alibi, de eisdem facere. Aut fidelitatem Process. Obedientia

Obedientia. iuramento firmatam,& manualem obedientiam Ministris,seu A
Custodibus, vel Guardianis eiusdem Ordinis, exigere, aut de ipsorum institutione, vel destitutione, siuè de Statutis Ordinis se aliquatenus intromittere,seu ꝓhibere,ne ad ciuitates, & villas,vbi religiosè viuere, & morari possint, à populis euocati,audeant accedere;ibiq; pro suis vsibus cõstruere ædificia, seu Ecclesias,& Oratoria,aut in sic accedẽtes,seu in construẽtes Fratres huiusmodi, vel receptatores ipsorum excommunicationis sententias proferre præsumant, B.fo.58.Et ffo.142. B
concessione 338.

Ædificare. Excõicatio. Collector.

Idem habetur quoad Fratres Carmelitas, B.ffo.186. Concessione 476. Et quoad Fratres Prędicatores, B. ffo. 238. concessione 564. Et quoad Augustinenses, B.ffo.246. conce.604.

6 Canonica portio. Idem Clemens exemit prętatos Fratres à solutione canonicæ portionis,de ornamentis, & pluribus alijs, prout ad longũ positum est supra in dictione Canonica portio §.3.

7 Exemptio à quibuslibet exactionib⁹. Idem Clemẽs concessit eisdem Fratribus Minoribus, vt ad C
præstationem procurationum Legatorũ Sedis Apostolicę, vel Nuntiorum ipsius, seu diœcesanorum locorum, aut exactionum, vel collectarum, seu subsidiorum, vel prouisionum quorumcumquæ minimè teneantur. Nec ad ea soluenda per literas dictę Sedis Apostolicæ,aut Legatorum,vel Nuntiorũ eiusdem,seu Rectorum terrarum Ecclesiæ Romanæ, cuiuscumq; tenoris fuerint, compelli possint: nisi huiusmodi literæ Apostolicæ impetrandæ, plenam, & expressam de hoc indulto,& Or- D
dine Prędicto fecerint mentionem, B. fo. 59. Et ffo. 142. concessione 341.

8 De exẽptione ab omni iurisdictiõe prælatorum Ecclesiæ. Idem Clemens exemit eosdem Fratres, ita,quòd non obstante constitutione Innocentij IV. non teneantur etiam ratione delicti, contractus, seu rei de qua agitur locorum Ordinarijs subiacere. Decernens irritum,& inane quicquid secùs attentari contigerit, B.fo.59. Et ffo.142. conce.342.

9 Excõicatio. Idem Clemens prohibuit,ne Fratres Minores ab aliquo Le E
gato (nisi de latere Sedis Apostolicæ misso) vel delegato, aut subdelegato auctoritate literarum Apostolicarum excommunicari, suspendi, aut interdici possint: nisi literæ ipsę plenam & expressam de prædicto Ordine, & indulto huiusmodi facerent mentionem, B.fffo.3. concessione 1.

NICOLAVS IV. cõcessit Exẽptionẽ totalẽ Ordini Minorũ, decernẽs Ord.ꝑdictũ,& Fratres eiusdẽ immediatę Sedi Apostolicæ

A stolicæ subiacere. Ac Ecclesias, & oratoria, domus, loca, libros, vtensilia, & alia mobilia, & immobilia (quorum vsum habent Fratres prefati) in ius, & proprietatem Sedis Apostolicæ suscepit, B. fo. 28. Et ffo. 112. conce. 243. De immediatè subiectione Sedi Apostolicæ Collector.

Vide ampliationem prefatæ concessionis, infra, §. 14.

BONIFACIVS VIII. confirmauit literas prædecessorum suorum super Exemptione prædicta, & de nouo exemit Fratres Mino. prefatos, & illorum Ordinē ab omnium, & singu- B lorum quorumlibet Prelatorum, & personarum Ecclesiasticarum, omnimoda potestate, ac iurisdictione, decernens prefatos Fratres, & Ordinem eorum immediatè Sedi Apostolicæ tantūmodò, & Rom. Pont. subiacere, b. fo. 32. Et. ffo. 32. cōc. 34. 11 Cōfirmatio exēptionū suprascriptarum.

Idem Bonifacius concessit Monialibus Sanctę Clarę, vt ad præstationem decimarum de quibuscunque possessionibus, & omnibus alijs bonis, quæ iustè habuerint; vel ad contribuendum procurationibus quorumlibet Ordinariorum, & etiam C Legatorum, & Nūtiorum Sedis Apostolicę, ac quibuslibet tallijs, & collectis, aut ad exhibendum pedagia, telonea, & alias exactiones quibusuis Regibus, Principibus, seu alijs personis minimè teneantur: nec ad id Compelli aliqualiter valeāt, B. fo. 38. et ffo. 122. conce. 267. 12 Pro Monialibus Sanctę Claræ.

Idem Bonifacius dedit copiosam Exemptionem Fratribus, Augustinensibus, & eorum Ordini, sicut cōcesserat Fratribus, & Ordini Minorum. B. ffo. 247. conce. 619. 13 Pro Augustinensibus.

D BENEDICTVS XI. exemit Ordinem Fratrum Mi. sicut fecerat Nicolaus IV. supra. §. 10. & addidit, quòd nec etiā ratione delicti commissi, vel initi contractus, aut rei sitę, vel positæ, seu existentis extra loca eorundem Fratrum exēpta, possint coram Ordinarijs, vel alijs Prelatis Ecclesiasticis molestari, seu quomodolibet conueniri. Non obstante constitutione Innocentij IV. in contrariū faciente, B. fo. 24. Et ffo. 108. concessione 232. 14 Ampliatio exemptionū suprascriptarum.

E MARTINVS V. approbauit, & confirmauit literas Bonifacij IX. qui dedit amplissimam Exemptionem Ordini Fratrum Prædicatorum, & ab ea dependentibus, sub sequentibus verbis: *Vestigijs nonnullorum prædecessorum nostrorū inhęrentes, Ordinem ipsum, ac Magistrum Generalem, & Priores, & Fratres prædictos, necnon quascunque Sorores, ac domos, Monasteria, & Hospitalia quęcunque, quæ sub cura, & regimine Ordinis Fratrum Prædicatorum fuerint* 15 Plenissima exēptio pro Fratrib⁹ Pędicatoribus, & alijs personis eis subiectis.

pro tempore constituta, & eorum Rectores, & Gubernatores A
cum omnibus suis iuribus, & pertinentijs, quæ in præsentiarum obtinent, & in futurum (dante domino) iustis modis poterunt adipisci, ab omni iurisdictione, dominio, subiectione, & potestate quorumlibet Ordinariorum, & Prælatorum, ac personarum Ecclesiasticarum, necnon à solutione cuiuscunq; col-
Exactiones. lectæ: pedagij, aut cuiuscũq, alterius generis exactionis, de Apostolicæ potestatis plenitudine, & de certa scientia prorsus eximimus, & totaliter liberamus, illaq; in ius, & proprie- B
tatem Beati Petri, & Sedis Apostolicæ, & sub eorum speciali, & immediata protectione suscipimus, decernentes, Ordinem, Magistrum, Priores, Fratres, & Sorores, qui nunc sũt, & erunt pro tempore, domos, Monasteria, loca, & hospitalia supradicta, eorunq; rectores, & gubernatores, cum omnibus iuribus, & pertinentijs huiusmodi solùm immediatè Sedi Apostolicę subiacere. Ita quòd Ordinarij, & Prælati huius-
Censurę Ecclesiasticę. modi, siue quæuis alia persona generaliter, vel specialiter, C
aut communiter, vel diuisim, non possint, quauis auctoritate, excommunicationis, suspensionis, & interdicti sententias promulgare, aut alias etiam ratione delicti, seu contractus, uel
Decimę. rei de qua agitur, vbicunque committatur delictum, iniatur contractus, aut res ipsa consistat, potestatem, seu iurisdictionem aliquam quomodolibet exercere. ¶ Ibidem et concedit omnibus supra nominatis, exemptionem à solutione decimarum, & pędagiorum, & collectarum valdè copiosissimè, ita D
quòd in omnibus exemptionibus Ordinum Mendicantium, nulla reperitur copiosior, b.ffo.262.conce.68 ¶. Et habetur sub autentico B.ffo.80. conce.240. sub nomine Eugenij 4.

16 Pro Fratribus Prędicatoribus. EVGENIVS IV. approbauit, & confirmauit literas Bonifacij IX. & Martini V. in quibus datur copiosissima Exemptio Ordini Fratrum Prædicatorũ, vt supra positum est.§.15. Hæc autem approbatio Eugenij habetur auctentica, B. ffo.80. concessione 240. E

17 Pro Monialibus Sãctę Clarę. Idem Eugenius exemit Ordinem Sanctæ Claræ Abbatissas, Conuentus, Moniales, Monasteria, & loca eiusdem Ordinis, cum omnibus iuribus, & pertinentijs, ac bonis mobilibus, & immobilibus quibuscunq; ab omni iurisdictione, ac dominio, & potestate quorumcunque Legatorum, & Prælatorum
Decimę. Ecclesiasticorum, cum maximis clausulis, & non obstantijs.
Exactiones. Ac similiter exemit à præstatione, seu solutione decimarum, colle-

A collectarum, talliarum, subsidiorum, angariarum, ac quarūlibet aliarū exactionū, b. ffo. 41. conc. 46. Et ffo. 85. conc. 248

NICOLAVS V. quia aliqui Ecclesiarum Prælati, & alij non obseruabant Exemptionis literas cōcessas Fratribus Mino. statuit, & mandauit, vt nulla persona cuiuscunque dignitatis, gradus, status, vel conditionis existat, de cætero prædictos Fratres molestare, aut perturbare præsumant, sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda, si post monitio-B nem, ab huiusmodi Fratribus factam, contrarium præsumpserint. ¶ Et ibidem concedit Generali Ministro potestatē corrigendi omnes Fratres dicti Ordinis, siue in Monasterijs Monialium, siue in alijs domibus, & Eremitorij, seu locis commorantes, etiam ab obedientia, visitatione, & correctione dicti Ministri per specialia Sedis Apostolicę indulta se exemptos esse (præter Regulæ, & Statutorum dicti Ordinis formā) prætendētes. Non obstantibus quibuscunque Priuilegijs, exē-C ptionibus, & indultis Apostolicis in genere, vel in specie concessis, b ffo. 47. concessione 50. Et ffo. 87. conce. 250. 18 Excommunicatio. Generalis Minister. Correctio.

SIXTVS IV. eximit Fratres Minores à solutione decimarum quarumcunque, etiam Papalium, vt habetur supra ad longum in dictionē Decimæ. §. 5. 19 Decimę.

Idem Sixtus exemit Moniales Sanctæ Clarę à solutione decimarum, etiam illarum terrarum, & possessionum, quas per colonos faciūt cultiuari, prout positum est supra in dictio-D ne Decimæ. §. 7. 20 Decimę.

Item Sixtus exemit Ecclesias parochiales apud quas Monasteria Fratrum Minorum sunt constructa, & Capellanos in illis pro parte Fratrum eorundem positos ad seruiendum, à iurisdictione & superioritate Ordinariorum, B. fo. 60. Et ffo. 144. concessione 151. Et habetur supra latius, in dictione Ecclesiæ Fratrum §. quinto. 21 Pro Ecclesiarum visitatione ab Ordin faciendi vide glos. meam supr. verbo. Ecclesię Fratrum. Parochia. Ecclesiæ.

Idem Sixtus inhibuit locorum Ordinarijs, sub interdicti E ingressus Ecclesiæ, & suspensionis à regimine, & administratione Ecclesiarum suarum, ac rectoribus & alijs quibuscunque, sub excommunicationis latæ sententiæ, & priuationis earundem parochialium Ecclesiarum, ac omnium aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, quæ obtinent, necnon inhabilitationis ad illa, & alia in posterum obtinenda, pœnis (eo ipso per eos qui contrafecerint incurrendis) ne Ordines Fratrum Prædicatorum, & Minorum, & illorum domos, & pro- 22 Pro Fratrib. Pred. & Mi. Excōicatio.

fessores, præter, aut contra tenorem Priuilegiorum suorum A
per literas Apostolicas concessorum, eos inquietare, seu molestare præsumant. Ac eos, aut testamentorum vltimarumq; voluntatum executores,& hæredes, seu quoscunque alios di-
Quarta. rectè, uel indirectè, ad solutionem cuiuscunq; quartæ Parochialis, seu Canonicæ, uel alterius portionis, seu oneris; vel ad faciendum celebrari aliquod officium in eorum Ecclesijs, vel alibi: dùm apud ipsos Fratres decedentium corpora tumu
Sacramenta lantur, ante, vel post eorum sepulturam cogant. Nec confes- B
sis dictis Fratribus Eucharistiæ, seu Extremæ vnctionis Sacramenta sine rationabili causa denegare; uel illorum exhibitionem malitiosè differre; aut eorum Parochianis, ne prædictis Fratribus confiteantur, prohibere, vel persuadere; nec etiam ad præmissa, aut aliquod præmissorum auxilium, consilium, vel fauorem dare directè, vel indirectè quoquo modo præsumant, B.fo. 61. Et fo. 145. concessione 356.

23
Inhibitio. Idem Sixus statuit, ne locorum Diœcesani, aut alij Ordi- C
narij, seu alij quicunque in personas, aut loca Fratrum Mino. contra prohibitionem supra positam Clementis IV. §.8. & 9. sibi quamcunque iurisdictionem, aut superioritatem vendicare præsumant. Ac districtè inhibuit, ne quispiam, absq; Sedis Apostolicæ speciali commissione, aut auctoritate, in personas, domos, & loca dicti Ordinis (vtpotè prorsus exempta) aliquas censuras, vel sententias, specialiter, vel generaliter promulgare audeat, B.fo.60. Et ffo.144. conce.347. D

24
Censuræ. Idem Sixtus concessit Fratribus Carmelitanis copiosam
Pro Fratrib' Exemptionem, dicens in summa, quòd nullus Ordinarius, seu
Carmelitis. Legatus, quauis auctoritate vtẽs, quamcunq; superioritatem super prædictos Fratres sibi vendicare præsumat. Neq; aliquis, absque speciali commissione Sedis Apostolicæ, faciente
Excõicatio. mẽtionem de verbo ad verbum de huiusmodi Indulto, valeat promulgare aliquas sententias excommunicationis, seu alias censuras super eosdem. Et voluit, quòd processus facti contra E
Fratres præfatos pro infectis habeantur, etiam si eorum Exẽptio (vt potè notoria) non fuerit allegata, B.fo.99. Et ffo.183. conce. 449. Et etiam ffo.185. conce. 446. extendit Exemptionem prædictorum Fratrum ad hoc, ut nullus possit compellere eos ad cognoscendum causas, & pleraq; id genus, etiam per literas Apost. non facientes de indulto hoc specialẽ mẽtionẽ.

25 Idem Sixtus exemit prædictos Fratres Carmelitas à qua-

cunquę

A cunque iurisdictione Inquisitorum hęreticę prauitatis, cum magnis non obstantijs, B.fo.112. Et ffo. 196. conce.489. Pro Carmelitis.

Idē Sixtus dedit copiosam Exemptionē Fratribus Ordinis Prædicatorū, ad instar Exēptionis datæ Fratrib' Carmelitis,& Mi.B.flo.238. conc. 560.& 564.& vsque ad conce.570. & fit de illa mentio in summa Armill. tit. de Exemptione, num.1. 26 Pro Fratribus Prędic.

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

EVGENIVS IV. concessit Monachis Sancti Benedicti B Congregationis Italiæ, ut cùm contigerit fieri Concilia generalia, prouincialia, seu synodalia, etiam Apostolica, aut quauis auctoritate firmata, seu quasuis Congregationes, quouis nomine censeantur, Ecclesiasticarum, vel laicarum personarum cuiuscunque dignitatis, aut status existant, Prælati, seu Monachi pręfati, ad ea ire, seu mittere, nisi ad ipsius Cōgregationis Capitulum generalem celebrandum, aut alia, iuxtà eorum ordinationes, nullatenus compelli possint, etiam C per literas Apostolicas, non facientes specilem mentionem de huiusmodi Indulto præfatę Congregationi concesso. ¶ Nec Congregationis personę huiusmodi, quòd in eorum locis missa, aut alia Diuina Officia celebrentur, Ordines conferantur, vel agitentur causę ciuiles, seu criminales, processiones cōuocentur, aut Synodus, Conuentus, seu quæuis congregationes, tàm Ecclèsiasticarum, quàm laicarum personarum congregentur: siue quòd huiusmodi Congregationis loca ad D vsum, hospitium, habitationem, detentionem, & incarcerationē Ecclesiasticarū, vel laicarū personarū deputentur, astringi, seu cogi aliqualiter valeant. Contra quæ omnia, vel aliquod prædictorū, quæuis persona cuiuscunq; conditionis, aut status existat, attētare pręsumēs, nisi facta ei de hmôi indulto notitia destiterit, ipso facto sententiā excommunicationis incurrat. Missa. Excommunicatio.

Idem Eugenius, ne Prælatos, & Monachos Sancti Benedicti causarum strepitus inquietet, & ab ocio deducat, concessit, E ne quis Prælatos, Monachos, & personas prædictas subire de calūnia, & veritate dicenda iuramentum, aut ad ferendum testimonium quacunq; ex causa cōpellat inuitos, siue extra ciuitates, & Diœceses suas trahat, seu in eos, vel eorū aliquē propterea excōicationis sententiam, vel alterius censurę, seu pœnę sententiam proferat per literas Apostolicæ Sedis, vel Legatorum eius: nisi in eisdē literis de hmôi indulg. pleu. & expressa, ac dę verbo ad verbum facta fuerit mentio specialis. B. Excōicatio.

CAPV-

A

CAPVCCINI ANNOTATIO

In §. 14. & 15.

Vt dixi sup. in verbo cō ueniri in Iu dic.

OC scias fuisse reuocatum à Pio IV. anno 1560. vt in const. 17. De salute gregis, &c. quę est confirmata à Conc. Trid. Sess. 6. cap. 3. de reformatione, vbi habetur, ut nemo secularis clericus, vel regularis, extra Monasterium degens, etiam sui Ordinis Priuilegij pretextu, tutus censeatur, quo minus, si deliquerit, ab Ordin. loci, tanquàm super hoc à Sede Apostolica delegato, secundùm Canonicas sanctiones visitari, puniri, & corrigi valeat. Sed modificatur in Sess. 25. tit. de Regul. cap. 14. vbi dicitur Regularis non subditus Episcopo, qui infra Claustra Monasterij degit, & extra ea ità notoriè deliquerit, ut populo scandalo sit, Episcopo instante, à suo Superiore, intra tempus ab Episcopo pręfigendus, seuerè puniatur, ac de punitione Episcopum certiorem faciat, sin minus à suo Superiore Off. priuetur, & delinquens ab Episcopo puniri possit. Idem statuitur in Sess. 21. cap. 8. de reform. Quòd si Episcopus aliquem Regularem incarceraret. An excommunicationē incurreret. vide supra verbo Conueniri in Iud. in fine nostrę Annotationis.

B

C

Sed an, si Regularis exemptus percusserit clericum, secularem extra claustra in Diœcesi Episcopi, possit Episcopus ipse illum denuntiare excommunicatum? R. quod sic. facit tex. in cap. 1. de Priuileg. in 6. vbi Io. Andr. tenet, quòd exemptus delinquens in loco non exempto possit puniri per Episcopum, quod idem confirmat Francus in cap. 2. de const. in 6. Quod intellige nisi esset exemptus ratione delicti, etiam in loco non exempto; vt sunt: ij in supradicto. §. 14 & 15. à Benedicto XI. & à Clemente V. expressi: quia tunc non posset denuntiari excōmunicatus, facit tex. in Clem. 2. §. fin. vers. sibi subiectos de pœnis. Et nec obstat tex. in Clem. 1. vers. suffragante de Priuileg. vbi denuntiatio extenditur etiam ad exemptos, quia dupliciter responderi potest. Primò, ut sit ibi speciale, cùm de ipsis specialis mentio fiat, ergo regulariter nequit Episcopus in illos manus extendere, cùm immediatè sub sint Papæ. C. si Papa de Priuileg. in 6. C. penul. de Offic. Ordin. Vel secundo, quòd ille Tex. loquatur de exemptis ratione delicti, etiam in loco non exempto, facit tex. in d. c. 1. de Priuil. in 6. & per Domin. in c. 1. de statu Regul. Quare concludendum videtur, quòd in Regulari non subdito Episcopo, obseruetur dispositio supradicta Conc. Trid. Sess. 25. c. 14. de Regul. Qui intra Claustra Monasterij degit, & extra ea, ita notoriè deliquerit, &c.

D

E

Si vero

A *Si verò delictum esset notorium, & ageretur de pœna excommunicationis incursa ipso iure, An Episcopus posset denuntiare exemptos excommunicatos, ad finem, vt à suis subditis euitentur? Domin. in c. Episcoporum, Vers. sed posset saluari, & ibi Francus num. 3. de Priuileg. lib. 6. inquit, quòd sic. Et Anto. de butri in c. patentibus vlt. notab. de Priuileg. & ibi Abbas in gloss. 2. qui dicunt, quòd quando exempti in loco exempto aliquid committunt, cuius effectus extra locum exemptum porrigitur, Ordinarius potest eos corrigere, & punire; vt*
B *idem Abbas in cap. cùm inter, num. 3. de consuet. affert ex. in illicita pulsatione campanæ, seu votum prolatione, & facit id quod dicit Bart. in l. 2. §. si quis in suo. ff. ne quid in loco publico, de proiciente lapidem extra locum exemptum, quòd tunc possit à loci illius Ordinario conueniri. Sed hoc quidem intellige, quando exemptio conceditur aliquibus ratione certi loci, ut Monachis respectu Monasterij, quia possunt conueniri per Ordinarium, quando effectus protenditur extra locum exemptum, uel delictum secùs verò si exemptio concederetur personæ;*
C *quia tunc non possent coram Ordin. conueniri, ratione delicti, vt sunt supradicti Religiosi exempti:, vt probat prædictas D. Iacob. Cassinens. vbi supra lib. 2. cap. 49. num. 70.*

Vbi etiam probat quòd si exempti citarêtur ab Ordin. & essent notoriè exempti, & iam diù toleratis Priuilegio exemptionis, non tenerentur comparere, aliàs si non essent notoriè exempti, & partibus, & Iudici, vel communiter tenerentur comparere, & allegare Priuilegium, &c.

D *Sed quomodo & quando ipsi Regulares exempti teneantur parere Curiæ seculari bannitos persequenti, eisque Monasteria, & Ecclesias aperire iam dictum est supra in verbo Ecclesia, in nostra Annotatione, fol. 306. C.*

Circa autem materiam exemptionum Clericorum, & Ecclesiasticarum personarum à pedagijs, vectigalibus, Datijs, Doganis, guidagijs, & alijs oneribus, & grauaminibus, & secularibus exactionibus pro rebus suis proprijs, quas, non causa negotiandi, deferunt, uel deferri fa-
E *ciunt, seu transmittunt; aut etiam pro personis suis, videndum est. Cap. Quamquam, de censib. lib. 6. vbi hæc habentur, & ait.*

Quanquam pedagiorum exactiones, tàm iure Canonico, quàm Ciuili, Regulari meritò sint damnatæ; tantò tamem districtius, ne ab Ecclesijs, & personis Ecclesiasticis, talia exigantur, prohiberi oportet; quanto, si id fiat, in maioris inde transgressionis reatus incurritur, & offensam euidentiorem comprobatur, licet igitur Ecclesiæ, Ecclesiasticæq; personæ, ac res ipsarum, non solùm iure humano, quinnimò, & diuino, Ecclesiastici iure diuino sunt immunes

ab exactionibus, secularibus, &c. & idē sentit. Conc. Trid.

diuino, à secularium personarum exactionibus sint immunes, iuxtà cōstitutionem felicis recordationis Alex. Papæ IV. prędecessoris nostri, quæ statuit; Eccl. et personas Ecclesiast. ad pedagia, et guidagia penitus non teneri. Nec ad exhibendum, uel soluendum taleas, pro rebus suis proprijs, quas, non causa negotiandi deferunt, vel deferri faciunt, seu transmittunt, uolentes propter multorum insolentiam, & abusum pœne adminiculo adiuuare. Adijcimus districtius inhibendo (contraria consuetudine quorumcunq;, quæ dicenda corruptela uerius, non obstāte) ut nec Collegium, nec Vniuersitas, nec aliqua etiam singularis persona, cuiuscunq; sit dignitatis, conditionis, aut status, à præfatis Ecclesijs, aut personis ipsis, aut rebus prædictis, talia exigat, uel extorqueat per se, uel per alium suo nomine, uel etiā alieno; aut eos ad huiusmodi persoluenda compellat. Qui uerò contra fecerint; si personæ fuerint singulares, excommunicationis; si autem Collegium, uel Vniuersitas, Ciuitatis, castri, seu loci alterius cuiuscunque; ipsa Ciuitas, uel Castrum, uel locus, Interdicti sententiam ipso facto incurrat: nec ab excommunicatione huiusmodi absolutionem, uel Interdicti relaxationem obtineant, donec exacta plenariè restituerint, & de transgreßione satisfecerint.

Hodie est in Bulla Cœnæ Sixti v. n. 18.

Et in Concilio Viennensi (ut habetur in Clemen. de censibus, c. præsenti) fuit præceptum Episcopis impositum, super exequutionem superioris constitutionis; vt excommunicationis, & Interdicti sententias à iure publicent, uel à suis subditis, tandiù faciant publicari, donec illi, sic exacta restituerint, & de transgreßione huiusmodi satisfecerint competenter.

Notanda est ea predicta. Pro Regularibus specialiter, vide extrau. Pii V. dum ad ubees, quæ ponetur in fin. huius compendii cum aliquibus aliis Annotationibus val de necessariis f. 3.

Primò notandum, quòd prædicta Excommunicatio, quamuis uigore præfatorum Capitulorum sit Episcopalis, hodie tamen est Papalis, ut ait Sil. in uerbo excommunic. 4. §. 21. & Tabien. In uerbo Excommunic. 5. casu 19. & Armil. eodem tit. excom. 11. quia continetur, ut aiunt, in Bulla Cœnæ Domini, cap. 18. sub illis uerbis; ubi ait Papa (uel qui prohibita exigunt) scilicet excommunicamus, et anathematizamus. Reliqua omnia, quę pro libertate, & immunitate Ecclesiasticarum personarum faciunt, amplißimè uideas hodie in Bulla Cęne Domini; per quam quidem, fauores omnes, pro hoc in iure conceßi, augentur, & ampliantur: & plurimæ Doctorum opiniones, restringentes prędictam immunitatem, corriguntur, & è medio tollūtur. Qua in re multi Doctores decipiuntur; qui in multis, dùm doctrinam communiter scribentium sectantur, incidunt in Censuram Bullæ in Cœna Domini; negligentes obseruare, immo etiam legere ea, quæ Romanus Pontifex in prędicta Bulla corrigit, aut innouat.

Error molto rum Doctorum.

Deinde

A *Deinde est ualdè notanda confirmatio, seu dispositio illa facta à Sac. Conc. Trid. sess. 25. cap. 20. de reformatione, circa huiusmodi immunitates, & exemptiones.* Conc. Trid. verba.

Cupiens (inquit) Sancta Synodus, &c. Decernit itaque, & præcipit Sacros Canones, & Concilia generalia omnia, nec non alias Apostolicas Sanctiones, in fauorem Ecclesiasticarum personarum, libertatis Ecclesiasticę, & contra eius uiolatores editas; quę omnia, præsenti etiam decreto innouat, exactè ab omnibus obseruari debere. Propterea admonet Imperatorem, Reges, &c. & omnes cuiuscumq; status extiterint, B *ut quo largius bonis temporalibus, atque in alios potestate sunt ornati, eo sanctius quæ Ecclesiastici iuris sunt, tanquam Dei præcipua, eiusq; patrocinio recta, uenerentur, nec lędi patiantur: sed seuerè in eos, qui illius libertatem, immunitatem, atq; iurisdictionem impediunt, animaduertant.*

LEO X. confirmauit literas prędictas Innocentij VIII. ac de nouo côcessit easdem, inserendo illas de verbo ad uerbum, C decernes illas debere inuiolabiliter obseruari à quibuscunq; Inquisitoribus hæreticæ prauitatis, B. ffo. 21. conc. 64. 28

Idem Leo iterum prohibuit districtè Inquisitoribus hęreticę prauitatis, nè se vllo modo intromittant de Fratribus Mino. Super quo dedit Conseruatores vniuersos Ecclesiarũ Prælatos, B. ffo. 20. conce. 63. 29 Inquisitores hęresis.

Idem Leo approbauit, ac de nouo concessit literas suorum prædecessorum, qui exemerant Moniales Sanctæ Clarę ab om D ni iurisdictione, & a solutione quarumcumq; decimarum, etiã de terris, & possessionibus, quas per colonos faciunt cultiuari, B. ffo. 44. conce. 139. & 140. 30 Pro Monialibus S. Clarę.

Idem Leo postea exemit Moniales S. Clarę, & tertiarias à solutione cuiusuis decimæ, uel taxè, etiam per Sedem Apostolicam impositæ: si tamen ita sunt pauperes, quòd ipsarum redditus non sufficiunt pro commoda illarum sustẽtatione, B. ffo. 48. conce. 143. 31 Pro Mon. S. Cl. & Tertia.

E Idem Leo exemit Fratres Minores Obser. à iurisdictione Commissariorum Cruciatæ, & alijs consimilibus, præcipiens huiusmodi Commissarijs, sub grauibus censuris, ne assumant Fratres Minores prefatos ad prędicandum Cruciatam, B. ffo. 48. conce. 144. 32 De cõmissarijs Cruciatę

Hoc positum est supra, ad longum, in dictione Cruciata, §. 4. Collector.

De exẽptione à quartæ funeralis solutione, sunt multę Concessiones diuersorũ Põtif. supra positæ, in dictione Can. portio.

Circa

Circa præfatã materiam est sciendum, quòd suprascriptarum Exemptionum, & nonnullarum aliarum Cõcessionum in fauorem Fratrum Mendicantium concessarum, fuerunt aliquę derogatæ per Concilium Lateranense, vltimò celebratum, vt positum est in dictione Concilium .§. 6. Attamen, quia, vt ibidem .§. 7. dicitur, fuerunt reualidata nostra Priuilegia, & per consequens sunt annullatæ huiusmodi modificationes, seu derogationes: ideò nõ oportet illas hic inserere; præsertim, quia quo ad exemptionem propriè sumptam, ferè nil innouatum, seu derogatum est per Concilium præfatum. A B

FAMILIARES, SEV FAMVLI FRATRVM.

1 Interdictũ. ALEXANDER IV. fecit quandam concessionem famulis, seu familiaribus, & procuratoribus, ac operarijs Fratrum pro tempore interdicti, quæ ponitur ad longum in dictione Interdictum 3. in .§. 1. C

2 Ex Priuileg. Carmelitarũ. ALEXANDER IV. concessit Fratribus Ordinis Carmelitarum facultatem ministrandi Ecclesiastica Sacramenta familiaribus suis, ac tradendi eos sepulturę Ecclesiasticæ, cùm decesserint, B. fo. 85. Et ffo. 168. conce. 391.

3 Sacramẽta. Sepultura. CLEMENS IV. concessit Fratribus Mino. vt his, qui in eorum morantur obsequijs, cuncta liberè ministrare possint Ecclesiastica Sacramenta; & ipsos, cùm decesserint, in suis Cœmiterijs sepelire, B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 315. D

4 Interdictum. Idem Clemens statuit, quòd, si quando in terras, in quibus resident Fratres Mino. vel eorum personas excõmunicationis, seu interdicti sententias contigerit promulgari, pueri seruitijs Fratrum deputati, negociorum quoq; gestores, & operarij, qui in locis Fratrum eorum operibus personaliter continuo extiterint, huiusmodi sententijs obnoxij minimè habeãtur. Ibiq; possint audire Diuina, iuxtà formam, quę ipsis locis in eo casu à Sede Apostolica est concessa: nisi ijdem causam dederint, vel excommunicari specialiter, seu interdici contigerit eosdem, B. ffo. 150. conce. 316. E

5 Ex Priuileg. Frat. S. Præd. GREGORIVS XI. fecit consimilem Concessionem familiaribus Fratrum Ordinis Prædicatorum, per eadem verba, sicut Clemens IV. fecerat familiaribus Fratrum Mino. vt supra positum est. §. 3. & 4. B. ffo. 236. conce. 546.

SIXTVS

A SIXTVS IV. concessit, quòd illi, qui sunt in seruitio Fratrum Mino. & Sororum Sanctæ Claræ, habeant Indulgentiã plenariam in morte, ac semel in vita de reseruatis, o. fo. 62. Et ffo. 66. Concessione 96. 6 Indulgẽtia.

IVLIVS II. concessit, Fratribus Ordinis Minimorum, quòd famuli domorum sui Ordinis, nec non cæteri eiusdem Ordinis habitum portantes, & in articulo mortis in dictis domibus sepulturam eligentes, omnibus, & singulis Priuilegijs B Ordinis Minimorum huiusmodi quomodolibet cõcessis gaudere, liberè, & licitè valeant, B. ffo. 8. Concessione 22. 7 Ex Priuileg. Fratrum Minimorum. Sepultura.

LEO X. in concilio Lateranensi statuit, quòd Fratres famulis eorum obsequio insistentibus, sacramenta ecclesiastica nullatenus ministrare valeant, nisi illorum durante obsequio, B. ffo. 26. Concessione 74. 8 Prohibitio.

Idem Leo, vbi supra, statuit, quòd Procuratores, & negociorum gestores, ac operarij Fratrum seruitijs insistentes, senten- C tijs excommunicationis promulgatis illaqueati sint, & esse cẽseantur, si illis causam dederint, aut dantibus consilium, auxilium, vel fauorem præstiterint, B. ffo. 26. Concessione 85. 9 Excõicatio.

Aduerte, quòd nonnulla alia concessa sunt in fauorem familiarium Fratrum, pro tempore interdicti. Et hæc ponuntur in dictione Interdictum, 3. Collector.

Ex Priuilegijs Monachorum Sancti Benedicti.

D MARTINVS V. concessit Monachis Sancti Benedicti obseruan. Hispaniæ, vt confessiones quorumcumq; familiarium suorum, tàm Laicorum, quàm Regularium, & secularium, intra, & extra septa suorum Monasteriorum commorantium audire, & pro eorum commissis debitam eis absolutionem impendere, necnon dictis familiaribus, tàm intra, quã extra septa præfata commorantibus Ecclesiastica sacramenta, quoties fuerit opportunum, ministrare valeant, b. 10 Confessio. Sacramenta.

Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Ioannis Hierosolymitani.

E ALEXANDER IV. confirmauit literas Honorij, & Innocentij prędecessorũ suorum, quibus authoritate Apostolica interdixerunt, ut nemini liceat, sine speciali mandato Romani Pontificis, Fratres Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani, vel seruientes eis Clericos, siue laicos, donec in seruitio domus fuerint, excommunicationi, vel interdicto subijcere: Et siqua sententia in pręfatos aliter lata fuerit, & eam irritam esse, & inanem censuit, B. 11 Excõicatio. Interdictum

CAPVC-

CAPVCCINI ANNOTATIO

In §.3. *OC sanè debet intelligi, secundùm Const. 17. Leon. X. ut in Bullario, uidelicet, pro tempore, quo in actuali eorum seruitio perseuerau rint, & sint professi. Et an, & quãdo possint immunitatibus gaudere, uide sup. tit. Excomm. in fine, num. 14. & Conc. Trid. sess. 24. de Reform. c. 11. sed Tertiarii, qui uiuunt in communi, sub obedientia Fratrũ* B *Minorum, gaudent immunitatibus, & eorum exemptionibus, ut in Const. 63. Pii V. & dicemus infra, in uerbo Tertiarii.*

F E R I Æ.

1 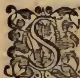 IXTVS IV. concessit, quòd quando quis solus dicit Matutinum in quadragesima, non teneatur dicere litanias duplices, prout in choro dicuntur, quando fit de feria, o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 132. Et fffo. 96. concessione 328. C

2 IVLIVS II. statuit, ut quoties in Aduentu & Quadragesima occurrunt responsoria aliqua, uel laudes propriè, fiat de feria: nisi tunc festum duplex, vel solenne occurreret.

Collector. Hoc non habetur in libris Priuilegiorum Ordinis, sed fuit impressum in ka'edario ordinato in Capitulo generali, celebrato apud Rothomagum, tempore præfati papæ. D

3 LEO X. concessit, quòd Fratres Prædicatores, & Confessores Ordinis Mino. de Obseruantia, quãdo actu prædicant, & confessiones audiunt, ut puta in Aduentu & Quadragesima, possint officium feriale anticipare, & festa illis diebus reseruare, quibus amplius laborare necesse est. Ita tamen, quòd non fiat in fraudem Diuini Officij: sed ut liberius valeant studio vacare: & spirituali consolationi fidelium populorum incumbere, o. fffo: 91. concessione 265. E

4 Idem Leo declarauit, seu concessit, quòd Fratres Mino. dicendo officium extra chorum, propter occupationes occurrentes, non teneantur duplicare letanias: quæ ex ordinario in Quadragesima solent, post Matutinum, dici, o. fffo. 91. concessione 266. Et fffo. 96. concessione 328.

CA-

A

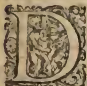

CAPVCCINI ANNOTATIO.

DE Indulgentia, quæ conceditur visitantibus confessis, et communicatis Ecclesiam aliquam Conuentualium, vel Capuccinorum, vel de Obseruantia Fratrum, in Festis Sancti Francisci, Bonauenturæ; Ludouici, Antonij Bernardini, & S. Claræ, est const. 13. Sixti V. & de duplici off. Sancti Antonij vniuersaliter est Pij V. const. 19. In.§.1. Indulg. pro Visitantibus Ecclesias.

B

Idem mandauit obseruari Sixtus V. vt Festum eius sub duplici off. celebraretur, ac sic in Calendario describeretur, vt in const. 19. in pr. parte eius Bulla & Indulg. plen. pro hoc Festo concessit visitantibus Ecclesias Fratrum Conuentualium Capuc. & de Obser. ut in const. 13, ut supra diximus. In.§.2. D S. Anton.

Vide Conc. Trid. Sess. 5. de peccato originali, & Sixtus V. in const, 42. omnibus visitantibus Ecclesias Monialium, tit. Concept. Beatæ Mariæ in Festiuitate illius Indulgentiam Plenariam concessit, vt infra et dicetur in verbo Indulgentia. In.§.6. De Cōcept. Virginis.

C

Sed hac non obstante Sixti IV. ordinatione, Sixtus V. in anno 1587 statuit, & ordinauit, vt Festum Sancti Bonauenturæ, pridie Idus, idest, 14. Iulij, sub duplici off. & Doctoris Ecclesiæ nomine ab omnibus Christi fidelibus Religiosis, siue secularibus celebretur; eoq; die à primis Vesperis, usq; ad occasum Solis eiusdem diei, qui Ecclesias Fratrum Minorum Sancti Francisci deuotè visitauerint decem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis, seu quomodolibet debitis pœnitētijs eis cōcedit: sed in Vrbe Roma Confessis, & Eucharistiæ Sacramentū sumentibus, Festumq; hoc obseruantibus, Indulgentiam plenariā elargitur, ut in Bulla, quinta, in 2. parte Bullarij eius, patet. In.§.7. De S. Bonauentura.

D

Tamen aduertendum est, quòd in const. eiusdem 13. in pr. parte eius Bullarij, in anno 1585. emanata, concedit Indulgentiam plenariam omnibus uisitantibus Ecclesias Conuētualium, Capuccinorum, et de Obseruantia Fratrum in Festiuitate Sancti Francisci, Bonau. Antonij, Ludouici, ac Bernardini; ut sup. est dictum.

E

Item Fratres debent obseruare, & celebrare illa alia Festa, quæ populus, et clerus obseruare solent, vltra alia Curiæ Romanæ: & licèt, Sum. Ang. tit. fer. n. 5. dicat, Episcopum, & Clerum non posse festa aliqua obseruari iubere; tamen Conc. Trid. Sess. 25. tit. de Regul. c. 12. contrarium ordinauit, scilicet vt Regulares teneantur obseruare Festa illa, quæ Episcopi in sua Diœcesi obseruari iusserint. Fratres debēt obseruare Festa, quæ Populus & Cle.° obseruant. Conc, Trid.

FRANCISCVS PATER NOSTER SERAPHICVS.

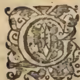

1 Festiuitas. REGORIVS IX. ascripsit beatum Franciscum catalogo Sanctorum, maxima cum solẽnitate; ac precepit omnibus Ecclesiarum Prælatis, vt quarto nonas Octobris celebrent, & celebrandam denuncient populis eiusdem Sancti Festiuitatem, b fo. 19. Et ffo. 22. conce. 2.

2 Idem Gregorius dedit multas Bullas, seu Breuia in fauorẽ B Stigmatum Beatissimi Patris nostri Francisci; quæ reperiuntur infra, in dictione Stigmata.

Stigmata. EVGENIVS IV. concessit, quòd in Festiuitatibus Sancti Francisci possint Fratres dicere propriam Præfationẽ, & Cre-
3 do, o. fffo. 101. conce. 408.

SIXTVS IV. concessit indulgentias celebrantibus Festum Beati Francisci; ac voluit, quòd sub ritu duplici celebretur ab
4 Indulgentia. omnibus. Et mandauit huiusmodi Festum sub præcepti vincu C lo obseruari; vt supra, in dictione Festiuitas, §. 8. latius positũ ẽ.

Idem Sixtus concessit, vt possit dici Credo, in Octaua Festiuitatis Sancti Francisci, o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 133.

5 Credo. Vide supra in dictione Credo, declarationem huius Cõces-
Collector. sionis.

Idem Sixtus concessit, quòd in die Sancti Francisci, & Stig-
6 matum eiusdem, possint Fratres Minores dicere propriã Præ-
Pręfatio. fationem in Missa, o. fo. 63. Et ffo. 97. conce. 110. Et fffo. 100. D concessione 186.

Idem Sixtus concessit, quòd in omnibus Missis votiuis San-
7 cti Francisci, dicatur propria Pręfatio, o. fffo. 102. conc. 412.
Præfatio. Idem Sixtus concessit aliqua in fauorem habitus trium Or
8 dinum S. Francisci; prout habetur in dictione Habitus, §. 8. & 9.
Habit⁹ Ord. & 10. & 11. Et in dictione Indul. plen. quoad Fratres, §. 12.

Multi alij Summi Pontifices concesserunt magnas remis-
Collector. siones peccatorum morientibus, & sepeliri se mandantibus in E habitu Sancti Francisci; quę etiam reperientur infra in dictione Indulgentiæ, quoad Seculares, 6.

Quamplures etiam Summi Pontifices concesserũt multas, & uarias Indulgentias, & peccatorum remissiones visitanti-
Indulg. bus Ecclesias Sancti Patris Frãcisci: ac etiam in illis sepeliri se mandantibus, aut in earũ Claustris, & Cœmiterijs; necnõ porrigentibus manus adiutrices pro illarũ ędificatione, aut reparatione

A ratione, & similiter exhibentibus opera pietatis, & charitatis Fratribus Mino. filijsq; præfati Sanctissimi Patris. Quæ omnia distinctè reperiētur infra, in dictione Indulgētiæ, quoad seculares, 1. & 2. & 3. & 4.

Insuper nonnulla pertinentia ad Stigmata prędicti Seraphici Patris, ponuntur infra in dictione Stigmata. Stigmata.

B GENERALIS ORDINIS.

LEMENS IV. statuit, quòd Generalis Minister statim, postquàm electus (secundùm Regulam, & Cōstitutiones Ordinis) fuerit, eo ipso uerus eiusdem Ordinis Generalis Minister effectus, curam animarum Fratrum ipsius Ordi- 1 Electio.
C nis plenam habeat, & liberè gerat: ac, quòd Fratres prædictos, auctoritate propria, ligare, ac soluere: necnon in eodem Ordine agere valeat, quæ ipse Minister, & Diffinitores Capituli generalis, iuxtà constitutiones prędictas, Ordini, & Fratribus, secundùm Deum, viderint expedire. Ipsiq; Fratres huiusmodi Generali Ministro, deuotè, ac humiliter obediant. Et similiter voluit, quòd Generalis Minister à Prouincialibus Ministris, & Custodibus, secundùm Regulam, & Constitutiones ipsius
D Ordinis, absolui, & amoueri posit, B. fo. 56. & ffo. 139. conce. 307.

Idem Clemens fecit aliam Concessionem, circa electionem Generalis Ministri; quæ posita est supra, in dictione Electio, §. 3. Vide etiam ibidem alias duas Nicolai IIII. §. sexto, & septimo. 2 Electio.

Concilium Constantiense statuit, quòd Generalis Fratrum Mi. possit, & debeat Conuentus sibi subditos, ad statum stri- 3 Reformatio Vendere.
E ctæ obseruantiæ consonum, iuxta declarationes, & Statuta Sedis Apostolicæ, & Ordinis, reducere; tollendo quascunque superfluitates, siuè sint in rebus mobilibus, quantùm fieri poterit, bono modo; habito semper consilio maiorum, & Discretorum sibi obedientiū. Ac eligendo (si opus fuerit) aliquas personas, quæ ipsas superfluitates, auctoritate dicti Concilij, vēdant, commutent, aut aliàs in operibus Conuentuum conuertant, B. fo. 26. Et ffo. 110. conce. 236.

4 Indulgentię — VRBANVS V. concessit Generali Ministro, posse dare de A
toto Ordine suffragia indulgentiarum, & orationum, ac bene
ficiorum spiritualium, quibuscunq; personis deuotis, & bene-
factoribus Ordinis nostri, b. ffo. 261. conce. 671.

5 Ex Priuileg. Prędic Magister. — BONIFACIVS IX. concessit Magistro Generali Ordinis
Prædicatorum pro tempore existenti, quòd in quolibet Capi-
tulo generali dicti Ordinis pro tempore celebrando, vni ex
Fratribus dicti Ordinis in theologica facultate prouecto huius-
modi, per Generalem, & Diffinitores dicti Capituli, vel ali- B
quos Magistros ad hoc assumendos diligenti, examinatione
sufficiens, & idoneus inueneus fuerit, Magisterij honorem, &
docendi licentiam, seruatis conditionibus Viennensis Con-
cilij, & alijs solennitatibus in talibus consuetis, auctorita-
te Apostolica elargiri posisit. Sibiq; vt infra dictum Ordinem
& extra, omnibus gratijs, Priuilegijs, libertatibus, & indulgē-
tijs, tàm à Sede Apostolica, quàm ab Ordine prędictis Fratri-
bus eiusdem Ordinis in eadem theologia Paris. Magistratibus C
concessis, perinde vti, & gaudere valeat, ac si in Pari-
siensi studio huiusmodi Magisterium recepisset, b. ffo. 117.
concessione 426.

6 EVGENIVS IIII. concessit, vt Generalis pos-
sit tollere superflua à Conuentibus sibi subiectis, ac in
alijs Conuentibus reponere, aut commutare, o. ffo. 261. con-
cessione 676.

7 Appellatio. Statuta. — Idem Eugenius districtè præcipiendo mādauit Prouincia- D
libus, & alijs Fratribus Ordinis Mino. Regularis Obseruan-
tiæ, quatenus Generalibus dicti Ordinis pro tēpore existētib⁹
(appellatione & cōtradictione qualibet remota) in omnib⁹, &
singulis licitis, & honestis, Regulā, & Statutū, ac Ordinem ip-
sorum Obser. necnon officium eorundem Generalium quomo
dolibet concernentibus, quæ dicti Generales pro tempore du-
xerint ordinanda, seu illis iniunxerint, aut mandauerint,
humiliter pareant, & intendant, ac illa efficaciter studeant E
adimplere, b. fo. 47.

8 Exempti. Fratres. Correctio. — NICOLAVS V. cōcessit Generali Ministro prædicto, quòd
omnes singulosq; Fratres sui Ordinis, quantuncunque exem-
ptos, virtute literarū Apostolicarū, prēter Regulæ, & Statutorū
eiusdem Ordinis formā, posisit visitare, corrigere, & punire.
Non obstātibus quibuscūq; in contrariū facientibus; prout la
tius positū est supra, in dictione Correctio Fratrum. §. 12.

PIVS

A PIVS II. concessit, quòd Generalis Ordinis Minorum posſit dare auctoritatem celebrandi per vnam horā ante Auroram, quibus ſibi videbitur, Apoſtolica auctoritate, o. ffo. 97. conceſsione 346. 9 Celebrare.

SIXTVS IV. conceſsit facultatem Generali Fratrum Minorum, vt quandocunq; viderit Fratres ſuos, vel aliquem ipſorum abuti gratijs, & facultatibus Apoſtolicis ab eodem cōceſsis, poſsit gratias, & facultates huiuſmodi ſuſpendere, ac B ſuſpenſas tenere, donec conſulat Summum Pontificem, & ab ipſo reſponſum accipiat, b.fo.56. Et ffo.52. conce.58. 10 De ſuſpenſione Priuil. particulariū.

Vide circa hoc illam conceſsionem Leonis infra, §. vltimo. Collector.

Idem Sixtus conceſsit, quòd Generalis Fratrum Carmelitarum adminiſtret, & exerceat ea, quæ ad ſuum officium Generalatus pertinent, reiecta quauis profeſſorum ſui Ordinis, & aliorum, ſibi ratione dicti officij ſubditorum appellatione; quę ab eius præceptis, monitionibus, ordinationibus, & man- C datis, ac decretis, Regulari diſciplina, quomodolibet interponi contigerit, B.fo.99. Et ffo.182. conce.446. 11 Ex Priuileg. Carmelitarū Appellatio.

Idem Sixtus fecit conſimilem Conceſsionem, ſicut immediatè ſuprapoſitam, Generali Fratrum Auguſtinenſium in ſuo Mari magno, B.ffo.251. conce.636. 12 Appellatio.

INNOCENTIVS VIII. conceſsit, quòd Miniſter Generalis poſsit benedicere Corporalia; & ſimiliter Prouinciales Miniſtri, o.fffo.98. conce.354. 13 Benedicere.

D Idem Innocentius conceſsit, quòd Generales, & Prouincia. Miniſtri poſsint diſpenſare cum Fratribus ſuis, vt ad Sacerdotium promoueantur in vigeſimo ſecundo anno completo, hoc eſt cum attingentibus vigeſimum tertium annum, o.ffo. 99. conceſsione.356. 14 Diſpēſatio.

Circa hanc Conceſsionem, vide ſupra in dictione Diſpenſatio, §.15. & ibi notata. Collector.

ALEXANDER VI. conceſsit, quòd Generalis poſsit E diſpenſare cum Bizochis viuentibus in communitate, ſeu in Congregatione, quando fecerunt Votum Religionis Sanctæ Claræ, quòd remaneant ibi, ſi commodè non poſſunt ingredi Monaſteria S. Claræ, o.fffo.99.conce.360. 15 Diſpēſatio.

Quoad præfatam Conceſsionem, vide ſupra, in dictione Diſpenſatio, §.20. Collector.

IVLIVS II. conceſsit Generali Fratrum Auguſtinenſiū, & Fratribus ſui Ordinis, Motu proprio, ac ex certa ſcientia, 16 Pro Auguſtinenſibus.

& de plenitudine suæ potestatis, vt quęcunq; Instrumēta, Exē- A
Priuilegia. plaria, seu Transumpta suorum Priuilegiorum ostendantur firmata, seu signata sigillo Generalis prædicti, eandem omninò vim habeant, ac illis eadem fides adhibeatur, ac si plumbi signum, vel sigillum haberent, b.ffo.267.concessione 6,8.

17 LEO X. confirmauit, ac de nouo concessit, immediatè præcedentem Concessionem Iulij II. b. fffo. 123. conce 559.

18 Declarare. Paupertas. Idem Leo concessit, quòd Generalis Minister possit etiam, extra Capitulum declarare, quę res debeant dici viles, aut B parui valoris, ad hoc, vt intra, & extra Ordinem possint à Fratribus dari; prout latius positum est supra in dictione Dare, §. 2. Et habetur, O. fffo.59. concessione 175.

19 Electio. Idem Leo in Bulla Vnionis statuit, quòd ex tunc in perpetuum eligatur Minister Generalis totius Ordinis Mino. à Ministrjs, & Custodibus Reformatis; seu Obseruantibus eiusdē Ordinis. Qui similiter sit Reformatus, & pro Reformato habitus à communitate Fratrum Reformatorum. Et quòd hu- C iusmodi Generalis habeat plenariam auctoritatem super omnes Fratres Mino. prout ex Regula ei competit. Ac quòd Ministeriatus officium duret tantùm per sexennium: nisi antea vniuersitati Ministrorum Prouincialium, & Custodum visum fuerit debere deponi. Et quòd dicto sexennio elapso, sit absolutus ab officio. Decernens irritum, & inane quicquid in contrarium factum fuerit, sicut magis latè habetur supra, in dictione Electio, §.10.& 11.B.fffo.29. concessione 93 & 94. D

20 Electio. Idem Leo statuit, quòd Minister Generalis eligatur semel, seu vno sexennio ex Fratribus cismontanis; & alio sexennio ex vltramontanis, &c. prout habetur vbi supra, in dictione Electio, §.11.B.fffo.29.conce.93.& 94.

21 De Generali facto Cardinali. Idem Leo ordinauit, quòd primus Minister Generalis ex Obseruantibus electus Romæ tempore eiusdem Leonis, non obstante illius assumptione ad Cardinalatum, haberet officium Generalatus, vsq; ad primum sequens Capitulum gene- E rale in Festo Pentecostes, anno sequenti celebrandum, B.fffo. 34 conce.117.

22 Electio. Idem Leo annullauit electionem Generalis Ministri Fratrū Mino. Conuentualium, factam sub nomine Ministri Generalis, B.fffo.33.conce.116.

23 De Visitatio ac Monialiū Idem Leo concessit, quòd Generalis Minister possit visitare, & corrigere Moniales, seu Sorores quascunq; quę per Prouincia-

A uinciales, vel Visitatores solitę sunt visitari; præcipiens Monialibus, & Sororibus huiusmodi in virtute Sanctę obedientiæ, ac sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, quatenus præfato Generali, pro tempore existenti, hnmiliter obediant, & ipsum ad visitationis officium admittant, seq; & earũ Domos, ac Monasteria, & loca, visitari in capite, & in membris, & corrigi ac puniri liberè permittant, B.fffo.34.conce.118. Excommunicatio Visitatio.

Idem Leo concessit Generali Fratrum Mino. vt in suo Capitulo Generali, de consensu eiusdem Capituli, vel maioris partis, declarare possit, & valeat, vtrùm ab vsu alicuius Concessionis viuæ vocis Oraculo, factæ abstineri debeat. Postquã quidem Declarationẽ, tàm Fratres, quàm Moniales suæ obedientiæ, ac si Concessio huiusmodi pet Sanctitatem suam suspensa, vel reuocata fuisset, Concessione eadem in posterum non vtantur, o.fffo.94. concessione 296. 24 Oracula Capitulum generale.

B

C

CAPVCCINI ANNOTATIO.

Qvomodo superfluitates, curiositates, et prætiositates circa omnes res, quæ ad victum, & vestitum, habitationem, & ad Diuinum cultum sint prohibitę, videatur Declaratio Nic. III. in C. Exijt. §. Insuper. Et cuius iudicio, superflua ista indicare, sit standum, videas Cord. in Exposit. 6. cap Regul. In .§.3.

D

Item conceditur à Iulio II. Generali & Prouincialibus, vt in visita poßint Fratribus & Sororibus Indulgentiam Plenariam Concedere, & Idem conceßit Leo. X. ut infra in verbo Indulg. Plen. quoad Fratres, §. 17. In .§.4.

Item Generalis in Capitulo generali potest taxare, ac moderare numerum Missarum, prout gratius Deo, & Ecclesijs vtilius fuerit visum; & etiam Episcopus in diœcesana synodo potest, ut in Con. Trid. sess. 25. de Refor. cap.4. & uide infra in verbo Missa, hoc enim debere intelligi de onere Mißarum ante Conc. Trid. impoßito, Respondit Passarello, in anno 1573. Sacra Card. Congreg. Ac alibi declarauit, hãc taxationem esse intelligendã de Mißis tantùm, & non de alijs suffragijs, Nec de Mißis in fundatione impositis, sed de relictis alio modo à testatoribus. Passarello f. 232. Sacræ congreg. Card. responsum.

E

A

GLORIA IN EXCELSIS DEO.

1 Hodie tamen debēt celebrari secundū Rubricas Misſalis noui.

LEXANDER IV. conceſsit, Fratribus vniuerſis Ordinis Mino. quòd in Miſsis votiuis,tã ſolennibus, quàm priuatis, quas de Spiritu Sãcto, aut de Beata Virgine Maria dixerint, poſſint dicere hymnum Angelicum .ſ.Gloria in excelſis Deo. Ac quòd ſimiliter poſsint dicere Proſas, ſeu ſequẽtias, b.fo.23. Et ffo 25. conce.14. B

2 SIXTVS IV. conceſsit Fratribus Mino. de Obſeruantia, vt poſsint dicere in omnibus Miſsis votiuis Gloria in excelſis Deo, o.ffo.69.conce.143. Et fffo.100. conce.389.

Collector. Licèt ſupra dicatur in omnibus: non per hoc eſt intelligẽdum poſſe in illis Miſsis,quę in ſuis proprijs diebus carent illa; ut in Miſsis Dominicarum Aduentus, & Septuageſimæ, & conſimilium. C

3 LEO X. ad inſtantiam cuiuſdam boni Patris, qui ignorabat ſupraſcriptas Conceſsiones generales, conceſsit, Fratres prędictos poſſe dicere Gloria in excelſis Deo in Miſsis votiuis, quando vocantur ad loca, vbi requieſcunt corpora Sanctorum, ad celebrandum: vel vbi habetur de illis celebris memoria; ſicut Ianuæ, de Sancto Ioanne Baptiſta: & in Prouincia S. Ludouici,& ſanctæ Marię Magdalenæ,o.fffo.92. conceſsione 266. D

Collector. Aduertat qui hęc legerit, quòd hęc vltima Conceſsio ſtricta non derogat in aliquo præcedentibus magis amplis: quia Pontifex conceſsit conformiter ad relationem petentis, qui, vt aliàs dictum eſt, ignorabat Conceſsiones latiores ante factas. Aliter enim non eſt credibile, quòd ſic petiſſet.

GVARDIANVS. E

1 Abſolutio.

LEMENS IV. conceſsit, ſiuè ſtatuit,vt Guardiani,qui ſecundùm Statuta Ordinis Fratrum Minor. aliter quàm per electionem inſtituuntur, poſt ipſam inſtitutionem, ſeu prouiſionem de ipſis factam, curam animarum Fratrum ſibi ſubditorum habeant; ipſoſque ligare, ac ſoluere poſsint,

iuxtà

A iuxta ipsius Ordinis Instituta, B.fo.56. Et ffo.139.conce.309.

SIXTVS IV. fecit consimilem concessionem Priorib⁹ Conuentualibus Fratrum Ordinis Carmelitarrm, vt habetur in suo Mari Magno, B.ffo.182. conce.446. 3 Habitus Fratrum.

Idem Sixtus statuit: quòd habitus Fratrum Mino. non possit dari his, qui cum eo se elegerint sepeliri, nisi per Guardianos dicti Ordinis, vel eorum Superiores, B. ffo.149.conc. 364. Collector.

Ista concessio habetur latius infra in dictione Habitus Fratrum. §.11.

B IVLIVS II. concessit, quòd omnia Priuilegia, & Indulta Apostolica, concessa Ordini Fratrum Prædicatorum, quæ spectant ad Priores Conuentuales dicti Ordinis, pertineant etiã ad Guardianos Conuentuum Ordinis Mino. B. ffo. 73. concessione 222. 4 Priuilegia.

Quoad præfatam Concessionem est notandum, quòd auctoritas Priorum Conuentuum Ordinis Prędicatorum est valdè magna, vt patet in Mari Magno prędicti Ordinis, & alijs eorum Priuilegijs, quia semper parificantur Priores Conuentuũ Prioribus Prouincialibus, quoad suos subditos; quod nunquã, aut raró reperitur in Priuilegijs Fratrum Mino. in Guardianis, & Prouincialibus. Attamen virtute suprascriptæ Concessionis, poterunt Guardiani vti omnibus concessis Prioribus Fratrum Prædicatorum: saltem inquantum non fuerit eis restrictum per Superiores. Et circa huiusmodi auctoritatem, vide supra, in dictione Absolutio ordinaria, quoad Fratres, post .§.7. Et in eadem dictione propè finem, vbi dicitur Tertiũ dubium est. Vide etiam supra in dictione Apostatę, post.§.8.&9.& 11. Et in dictione Nouitius, §.21. Collector. C D

LEO X. concessit, quòd omnes Fratres, qui sunt nimis scrupulosi, possint in omnibus dubijs, conscientiam suã tangentibus, secura conscientia stare determinationi sui Guardiani, vel cuiuscunq; alterius Prę lati, o. fffo. 93.conce.287. 5 Declarare. Scrupula. Collector.

E Circa suprascriptam Concessionem est aduertendum, quòd in ipsa non conceditur aliqua auctoritas noua Prę latis, vt valeant determinare ad libitum suum: sed solùm prouidetur serenitati conscientiarum subditorum.

De duratione autem officij Guardiani, vide infra, in dictione Officia Ordinis, §. 2.

AN-

A

ANNOTATIO CORDVBÆ.

Guardiani sunt vere Prelati.

VOAD §.1 notandum, quòd Guardiani quomodocunque electi secundùm Statuta nostri Ordinis, sunt uerè Prælati, & habent curam animarum, ut declarauit Clem.IV. et Six. IV.ff.139. Et in Comp. tit. Absolutio, quoad Fratres, in multis §. habetur quòd ibi à Pontificibus uocantur Prælati. Et Iulius II. in Priuileg.Exponi nobis .ff.226.et fol.16. B
uocat eos Prælatos, et alibi sępius. Et in Compendio tit. Accedere ad Monasteria,§.13. fol.96.et quod super eodem annotatum est, ut etiam habetur in c. 2.fi. de pœnit. et remiss. secundùm Panor. ibidem, &c. Et concordat Siluest. tit. Prçlatus,§.2.et sum. Ang. tit. delegatus.§.3. ubi etiam habetur,quòd habent dignitatem Ecclesiasticam; insuper habetur idem in Statutis generalibus Ordinis nostri. Et tandem in Cap. generali Florenciaco, anno Dom. 1493. celebratur, sic habetur. Declaratur, quòd nomine Prælati intelligitur Generalis, Prouincialis, & Cu C
stos, & Guardianus. Ita quòd quandocunq, in Regula,& Declarationibus Summorum Pontificum, Statutis, & Ordinationibus aliquid cõtinetur faciendum, uel prohibendum per Prælatum, seu Prælatos, aut de eorum licentia, seu concessione, intelligitur de aliquo prædictorum, qui sunt uerè Prælati ordinarij, si non exprimitur alter eorum per quã sit tale quid faciendum, prohibendum, uel corrigendum, hæc ibi.

Item, an præfati Guardiani ex officio suo sint illi Prælati qui secundùm c.fin. de pœnit. et remissio. possunt sibi eligere Confessorem ubi- D
cunque, & an per Superiores possint hoc Priuilegium ab ipsis tolli, latius dictum est in his annotatiouibus super. tit. Accedere ad Monasteria, super tit. Absolutio ordina. quoad Fratres, §. 7. ibi uideatur latius de his.

GRADVS SCOLASTICI.

1 Prohibitio.

De ascensu ad gradum magisterii.

ARTINVS V. præcepit in virtute sanctæ obe- E
dientię vniuersis Cancellarijs, Rectoribus, Decanis, Magistris, & Doctoribus studiorũ, ac vniuersitatibus eorundem, vbicunque consistentiũ, ne Fratribus Mino. seu alicui eorum gradum,& honorem,ac insignia magisterij conferre præsumant, nisi cursum per constitutiones Apostolicas, & Ordinis præfati instituta perfecerint, & aliàs ad dictum gradum

A dum obtinendum idonei existant. Et decreuit ac statuit, quòd quilibet ex Magistris aut doctoribus qui aliàs (quàm ut prædictum est) gradum, & insignia alicui Fratrum prædictorum impendere præsumpserit, gradu, & honore Magisterij careat, atq; à Lecturis, & alijs actibus, & gratijs Magistralibus: ipso facto sit perpetuò priuatus, & ad eadem de cætero inhabilis existat. voluit insuper, quòd eisdem pœnis subiectus sit, quicunq; qui præter rigorem huiusmodi, gradum & insignia prędicta

B suscipere prę sumpserit, b. ffo. 35. conce. 40.

Idem Martinus ordinauit, quòd si aliqui ex Fratribus prędictis Bachalariatū pro huiusmodi gradu magisterij assequēdo, contra constitutiones Apostolicas & instituta prædicta fuerint adepti, & illius prætextu libros sententiarum publicè & actualiter legant, à lectura huiusmodi (sub pœnis supradictis) penitus, & omnino cessent: aliàs ab eorū Superioribus, per cēsuram Ecclesiasticam arceantur, b. ffo. 35. conce. 40. 2 De gradu Bachalariatus.

C Idem Martinus statuit, & decreuit, quòd quicunq; Fratres Ordinis Mi. promoti fuerint ad magisterij gradum in theologia extra vniuersitates (ab ipso Ordine p generalia Capitula) ad hoc specialiter electas, & absque eo, quòd ante perfecerint debitos cursus suos, ac sententias legerint in vniuersitatibus approbatis, & actus legitimos, & cętera exercitia scolastica fecerint, prout legere, & facere tenentur de consuetudine, vel de iure in huiusmodi ritè magistrandi scientia, minimè de cæ- 3 De gradu Magisterii.

D tero gaudere possint beneficijs, officijs, honoribus, gratijs, priuilegijs, exemptionibus & indulgentijs, tàm in dicto ordine, quàm extra, magisterio in theologia (Apostolica vel alia quauis auctoritate) concessis, & quibus Magistri huiusmodi vti, & gaudere consueuerunt. Et insuper statuit, quòd prædicti promoti non seruatis modis debitis, non habeantur, nec reputentur pro Magistris in theologia, nec se pro talibus gerere, & nominare præsumant. Ac etiam mandauit Generali,

E & Prouincialibus Ministris, Custodibus, & Guardianis, & eorum vices gerentibus, ac generalibus, & prouincialibus Capitulis, & officialibus quibuscunq; prædicti Ordinis, sub pœna excommunicationis, quatenus has literas (quantum vnumquęque concernunt) obseruent & faciant inuiolabiliter obseruari, non obstantibus quibuscunque in contrarium facientibus, b ffo. 39. conce. 43. Excōicatio.

EVGENIVS IV. prędictas literas Martini V. quoad promotos

motos post ipsarum literarum datam, uoluit inuiolabiliter obseruari, & eas auctoritate Apostolica confirmauit, inserendo illas de verbo ab verbum in suis literis, b. ffo. 39. conce. 43. A

5 Magistri. BONIFACIVS IX. concessit Magistro Generali Ordinis Prædicatorum, vt in Capitulo suo Generali possit promouere vnum Fratrem sui Ordinis ad gradum Magisterij, prout posita est supra in dictione Generalis, §. 5.

6 Pro Fratrib. Prædicato. Particularis pro Hispania. INNOCENTIVS VIII. statuit, quòd nullus Frater Ordinis Prędicatorum Reformatorum, seu de Obseruantia Prouinciç, aut congregationis Hispaniæ, magisterij, vel aliũ quẽquã gradum in sacra Theologia (nisi ad illum pro Capitulum dictę Cõgregationis expositus fuerit) assumere quoquo modo præsumat. Et quòd si qui aliter promoti fuerint, pro non promotis habeantur; & ad huiusmodi gradus inhabiles sint, & esse censeantur, b. ffo. 75. conce. 194. B

7 Pro Fratribus Prędicatoribus Particularibus pro Hispan. Idem Innocentius cõcessit Fratribus Ordinis Prędicatorũ, vt, quia propter magnas expensas, quę in suscipiendis gradibus in vniuersitate Salmantina fiunt, Fratres prædictæ Congregationis gradus huiusmodi ibidem suscipere commodè non possunt, quòd Regens, & in eius absentia Prior domus Sancti Stefani Salmantinæ dictę Congregationis, possint cõferre quoscunquę gradus Fratribus eiusdem Congregationis, per eandem Congregationem expositis & admissis per Capitulum, vel Magistrum generalem dicti Ordinis, dummodo sic graduandi peregerint cursus suos, b. ffo. 75. conce. 194. C D

HABITVS FRATRVM, ET MONIALIVM.

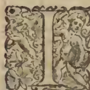

1 Ex iure cõmuni. INNOCENTIVS III. firmiter inhibuit, ne quis Monachorum, seu Religiosorũ lineis camisijs vtatur. Habetur in capitulo cùm ad Monasterium, extra de statu Monachorum.

2 Apostatę. GREGORIVS IX. prohibuit, ne sub habitu Fratrum Mino. liceat alicui extra obedientiam euagari. Et quòd siqui fortè præsumpserint, liceat Generali, & Prouincialibus Ministris, & Custodibus, in Fratres ipsos, donec resipuerint, censuram Ecclesiasticam exercere, B. ffo. 201. conce. 94. E

3 De habitu S. Claræ. Idem Gregorius præcepit Ecclesiarum Prælatis, quatenus mulieres deferentes habitum sanctæ Claræ, & cum illo per ciuitates discurrentes (cùm requisiti super hoc fuerint) monitione

A tione premissa, compellant per censuras Ecclesiasticas ad dimittendum huiusmodi hab tum, b.fo.21.Et ffo.23. conce.7.

INNOCENTIVS IV. prohibuit, vt nullus, qui non sit de Religione Fratrum Minorum, habitum dictorum Fratrum, aut ita consimilem, quòd propter eũ Frater Minor credi possit, deferre præsumat, absq; mandato speciali Sedis Apostolicę. Et mandauit Ecclesiarum Prælatis, quatenus singuli eorum in suis Ciuitatibus, & Diœcesibus illos, qui præfatum habitum, vel ei consimilem deferre præsumpserint, ad deponendum ipsum, cùm à Fratribus prædictis fuerint requisiti (monitione præmissa) compellant, B. fo. 19. Et ffo. 103. concessione 216. 4 Prohibitio.

B

CLEMENS IV. inhibuit, ut nullus, siuè Religiosus, siuè Secularis habitum Fratrum Minorum, aut ita consimilem, quòd propter eum Frater Minor credi possit, deferre valeat, absq; mandato speciali Sedis Apostolicæ. Et, vt dicta inhibitio maiorem consequatur effectum, statuit, vt ij, qui habitum prædictum, vel ei consimilem deferre præsumpserint, ad deponendum ipsum per diœcesanos locorum, cùm requisiti fuerint (monitione præmissa) per censuram Ecclesiasticam (appellatione postposita) compellantur, B.fo.58. Et ffo. 141. concessione 333. 5 Prohibitio.

C

Idem Clemens, & multi alij Summi Pontifices successores eius concesserunt plures Indulgentias morientibus, & sepultis cum habitu Fratrum Minorum, ac etiam osculantibus habitum Ordinis; prout habetur infra, in dictione Indulgentiæ, quoad Seculares, ratione habitus 6. Ac similiter alię Indulgētiæ pertinentes solùm ad Fratres, ratione huiusmodi habitus, habentur in dictione Indulgētiæ plenariæ, quoad Fratres, §.3. 6 Indulgentię

D

BONIFACIVS VIII. vt periculosa Religiosis vagandi materia subtrahatur, distinctius inhibuit, ne de cætero aliquis, quamcumq; Religionem tacitè, vel expresse professus, in scholis, vel alibi temerè habitum Religionis suæ dimittat. Nec accedat ad quæuis Studia literarum, nisi à suo Prælato, cum consilio sui Conuentus, vel maioris partis eiusdem, sibi eundi ad studium licentia primitus sit concessa. Si quis autem horum temerarius violator extiterit, excommunicationis sententiam voluit incurrere, ipso facto. Doctores quoq;, siue Magistri, qui Religiosos, habitu suo dimisso, leges, vel physicā audientes, scienter docere, aut in scholis suis præsumpserint 7 Ex iure cōi. Studium. Excōicatio.

E

pserint

pserint retinere, simili,eo ipso,sint sententiæ innodati. Habẽtur in cap. Vt periculosa. Ne Clerici, vel Monachi, lib. 6. A

8 Sepultura. SIXTVS IV. auctoritate Apostolica perpetuò indulsit omnibus, & singulis vtriusq; sexus personis, in habitu Fratrũ Minorum sepeliri volentibus, quòd id eis liceat (sine tamen aliquo alterius præiudicio) districtius inhibens Curatis, & Excõicatio. Rectoribus Ecclesiarum, sub excommunicationis pœna;.quã (canonica monitione præmissa) contrafacientes incurrant: & à qua per alium, quàm Romanum Pontificem, & in mortis B articulo dùmtaxat, absolui non possint: ne taliter sepeliri volentibus, quouis modo impedimentum afferant, sed permittant illos patenter ad Ecclesias, & locum sepulturæ, in habitu huiusmodi deferri. Iure parochialinm Ecclesiarum, & cuiuslibet alterius,in omnibus semper saluo, b.fffo.88.conce.251.

9 Sepultura. Idem Sixtus decreuit, vt illi, qui ordinauerint, quòd eorũ corpora cum habitu Fratrum Minorum sepeliantur; ne ex illorum corporum delatione, ad alia loca, Ordini, & Fratribus C prædictis iniuriæ irrogentur, tales apud Fratres huiusmodi esse sepeliendos, etiam si alibi suam elegissent sepulturam: nisi fiat de licentia, & assensu Fratrum Domus loci, in quo tales decesserint, B. fo.60. Et ffo.144. concessione 350.

Collector. Circa hoc vide infra §. vltimo Decretum Leonis in Concilio Lateranensi; quod in foro exteriori saltẽ debet obseruari.

10 Pro Carmelitanis. Idem Sixtus fecit consimilem Concessionẽ Fratribus Carmelitis per eadem verba, addendo, quòd contradictores sint D excommunicati, B.ffo.182. concessione 444.

11 Pro Prædicatoribus, & Mino. insimul. Idem Sixtus in Bulla aurea statuit, quòd habitus Fratrum Minorum, vel Prædicatorum, non possit dari his, qui cum eo elegerint sepeliri, nisi per Guardianum Domus Ordinis Minorum, aut per Priorem Domus Ordinis Prędicatorum loci, in quo tales decedere contigerit; vel per Superiorem Prælatum dictorum Ordinum;aut cui illi duxerint committendum: & non per alium quauis auctoritate, vel prælatione fungentem, exhiberi debere. Et voluit, quòd prædictum habitum re- E cipientibus declarare teneantur prædicti Prælati, quòd apud eorum Ordinum Ecclesias debent sepeliri, quorum habitum Sepultura. suscipiunt. Ac etiam statuit, quòd illorum sic indutorum cadauera discooperta, nullo pallio, vel tegumento superimposito, cum habitu huiusmodi, ad sepulturam deferri possint. Nõ obstante Ordinariorum locorum (etiam sub censuris) prohibitione

A bitione, & ordinatione qualibet in contrarium edita, B.fo.65. Et ffo.149. concessione 364.

ALEXANDER VI. concessit, vt Generalis Fratrum Minorum per semetipsum, & Prouinciales, cum consensu maioris partis Capituli prouincialis, possint Fratres prædicti Ordinis, quos incorregibiles repererint, (tanquàm membra putrida) habitu sui Ordinis expoliare, & à se eijcere. Ac etiam possint contra quoscunq; eis forsan auxilium, consilium, vel B fauorem, publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, aut quouis quæsito colore, supradicti habitus delatione præstantes, etiam cuiuscunq; dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis existant, per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia (appellatione postposita) procedere, b.ffo.56. concessione 65. 11 De eiectione incorregibilium ab Ordine.

Circa præfatam Concessionem, oportet notare illa, quæ supra, in dictione Eijcere, post §.4. posita sunt. Collector.

LEO X. in Concilio Lateranen. statuit, quòd volentes sepeliri in habitu Fratrum, si non sunt personæ in Claustro, seu in eorum domibus degentes, sed in proprijs domibus habitantes, in eorum vltima voluntate sepulturam sibi alibi liberè eligere possint, B.fffo.26. concessione 77. Vide etiam infra, in verbo Sepelire, & Sepulturæ, §.14. eiusdē Leon. dispositionē quādo possint intrare Fratres Parochias cū cruce ad leuanda corpora, &c. & habetur in Bulla Const. 17. ipsius Leonis. 13 C Sepultura.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

D

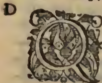

Quoad hunc materiam notandum etiam, quòd seculares ludibriosè, seu ignominiosè habitum Religionis approbatæ portantes in ludis, uel lasciuijs, peccāt mortaliter, & in super incurrunt alias pœnas ciuiles criminales, & possent grauiter puniri, etiam per Iudices seculares, secundùm iura; ut de hoc habetur latius in summistis, præcipuè Siluestrina, tit. habitus §. 5. &c. Contra portantes habitū ludibriosè.

E CAPVCCINI ANNOTATIO.

CIRCA formam habitus Congreg. Ioannis de Dio, approbatę à Pio V. in anno 1571. est sciendum, quòd à Sac. Card. Congreg. anno 1588. fuit interpositum Decretum, ut non deberent portare Capuccium acutum, sed rotundum. Ac à Sixto V. eodem anno fuit concessa inuocatio brachij Secularis, cōtra eos: & Greg. XIV. in hoc anno 1591. renouando Const. Pauli 3. ubi idem quòd 5.

num.

num.3. & 4. præcipiebat, & Const. Pij. IV. ubi nec habitum consimilem Capuccinis omninò alio portari iubetur, & Const. 13. in qua ne Tertiarii Cōuentualium nuncupati, habitū, nisi berrettini coloris, ut à Capucinis disiungerentur, deferent, inhibetur: fecit constit. in qua sub pœnis taxatis à supradictis Pontificibus inhibetur, ut Reformati Cōuentualium non tantùm Cappucium rotundum, & colorem berettinum, uel subcineritium, ut prouisum est, sed etiam mantellum longum ad Conuentualium longitudinem, deferre; & mozettam latam, & longam, non sub mantello, sed super gestare teneantur, ut à Cappucinis realiter, & uerè distinguerētur. Et insuper prohibuit sub eadem excomunicationis sententia, ne ipsi Reformati præsumant recipere Cappucinum aliquē, incurrenda, tàm à Cappucinis receptis, quàm ab ipsis recipientibus: & hoc etiam determinat de Eremitis, circa habitum, ut latius in ipsamet Bulla est uidere. A B

De hoc tamen habuerunt gratiā.

De excommunicatione habitum dimittētib.

Circa tamen dimissionem habitus à quocunque Religioso facta, est sciendū, quòd in Cap. ut periculosa, in sexto, ne cleric. uel monac. excōmunicantur omnes Religiosi temerè habitum suę Religionis dimittētes, et tunc dicentur temerè illum dimittere, cùm quis dimittit habitum ad finem uagandi, quia dicitur in tex. ut periculosa Religiosis uagandi materia subtrahatur. Item temerè fit, cùm fit ex turpi causa cum scandalo, secundùm Palud. in 4. d. 18. q. 3. ar. 3. puta cùm quis dimittit habitum eundo de nocte ad lupanar, & simile. C

Dimittentes habitum suæ Religionis, & assumētes alterius Religionis, non incidūt in censurā.

Secùs autem esset, quando habitum quis dimitteret non temerè, sed iusta & rationabili aliqua causa, ut notant Doctores: quo casu non esset peccatū. De dimittentibus autem habitū suæ Religionis, & assumentibus habitum alterius Religionis, sunt opiniones, an ipsi incidant in censuram; Siluest. tenet (quem sequitur Caiet. in summa, et Nauar. in man. c. 27. n. 131.) quòd sic: quia propterea in textu ponitur illud nomen, suę Religionis: aliquando frustra poneretur: sed Gem. tenet oppositum, & ita Consulit Iapus, & ad uerbum, suæ Religionis respondet, quòd non obstat, quia una est Religio generaliter sumpta, quoad tria Vota; quānis Sylu. dicat, quòd, secundùm istum intellectum, satis fuisset dicere, Religionis, absolutè, sine illo nomine suæ. sed pro concordātia pōt dici illud, quod à simili de Apostasia dicit Caie. 2. 2. q. 12. art. 1. quòd si quis dimittens habitum suæ Religionis cum effectu, & transit ad aliā Religionē, approbatam, non incidit. & sic posset substineri opinio Gem. dummodo cum effectu, statim, sine tēporis intermissione sub induendo habitum alterius Religionis intret illam Religionē; rationabiliter tamen secundū Caiet. In summa, quia si quis habitū suū dimittēdo non statim intrat sed circūeundo ambulat, ut sic exutus, citius in alia D E

Reli-

A *Religione recipiatur: incidit secundùm Rosellam, in uerbo excommunicatio 16. Sed si cum effectu non transit, sed solùm portat habitum alterius Religionis extra claustra, incidit: & sic posset sustineri opinio Siluest.*

De portantibus autem habitum absconditum, est aduertendũ, quòd ex uigore Conc. Trid. nemini Regulari potest dari licentia occultè ferendi habitum suæ Religionis Portare habitum absconditum sess. vlt. de Regu. Cap. 19.

B HÆREDITAS, ET HÆREDES.

CLEMENS IV. concessit, quòd Fratres Ordinis Prædicatorum, & Minorum possint liberè succedere in bonis temporalibus, in quibus succederent in seculo existentes; ac bonorum ipsorum possessionem apprehendere, & vendere liberè bona ipsa, eorumq; pretium in vtilitatem suam conuertere; prout Prelatis dictorum Ordinum melius visum fuerit expedire, B.fo.64. Et ffo.147. concessione 357. 1 Pro Fratribus Minor. & Prædica.

C

Huiusmodi Concessio, seu relaxatio non habet locũ in Fratribus Mino. Obseruantibus; vt in sequentibus. §. apparebit: præsertim in §. 2. & 4. Collector.

CLEMENS V. in declaratione, quæ incipit Exiui de paradiso, super Regulam Fratrum Mino. declarauit, quòd huiusmodi Fratres nullatenus sunt capaces successionum hæreditatum. Ac etiam, quòd non licet eisdem Fratribus, valorẽ hæreditatum talium, vel tantam earum partem, quasi sub modo, & forma legati, dimitti sibi facere (quòd presumi possit hoc in fraudem fieri) vel sic dimissa recipere. Quin potius ista sic fieri ab ipsis Fratribus, simpliciter prohibuit, B. fo. 14. in tracta.3. Et ffo. 15. tractatu secundo. 2 Paupertas. Legata.

D

SIXTVS IV. concessit Fratribus Mino. quòd hæreditates, quæ eisdem Fratribus (si in seculo forent) ab intestato deferentur, deferantur Ecclesiæ Romanæ, quæ ipsorum Fratrum (quoad hoc) locum tenet. Et quòd ipsa Ecclesia Romana, quoad hæreditates, & bona, quæ Ordinem prædictum ingredientes, sub conditione mortis eorum sine filijs, restituere grauati sunt, filiorum locum teneat; sicut tenẽt Monasteria proprium habentia in communi: si tales Fratres grauati illum ingressi forent. Ac concessit, vt predicta petere possit Syndicus, Romanę Ecclesiæ prefato Ordini deputatus, B fo. 63. Et 3 Pro Conuentualibus, Fratribus Mino.

E

ffo. 146. concessione 356. A

Collector. Huiusmodi concessio non est intelligenda de Fratribus Mino. Obser. ut inferius ab eodem Sixto, & ab alijs Summis Pōtificibus declaratur.

4 Pro obseruantib⁹ Fratrib⁹ Mino. Idem Sixtus postea declarauit, se fecisse prędictam Concessionem generalem ad importunam nonnullorum instantiam. ac ex certa scientia decreuit, & declarauit, suæ mentis, & intentionis fuisse, & esse, vt prędictæ suę literę, & alię similes, circa successionem hæreditatum huiusmodi, ad Fratres de Obseruantia nullatenus extendantur; nec eis, aut illorum alicui, in iudicio, vel extra, quoquo modo suffragentur; nec aliquam vim habeant. Et insuper mandauit prædictis Fratribus de Obseruantia in virtute sanctæ obedientiæ, ne quis eorum Cōcessione huiusmodi vti velle præsumat, quouis prætextu, vel colore: quinimmò in puritate suæ Regulæ (sicut eos decet) permaneant, perinde ac si literę prædictę nunquam emanassent, B.fo.22. Et ffo. 106. concessione 228. B paupertas. C

5 Pro Fratribus obser. transeuntibus ad Cōuentuales Fratres Mi. ALEXANDER VI. decreuit, quòd nullus Professor Ordinis Mino. de Obseruantia, si illam egrediatur, & ad Conuētuales eiusdem Ordinis transeat, possit succedere parentibus, propinquis, vel affinibus suis quouis modo, nec aliquo indulto, prędictis Fratribus Conuentualibus ad hoc concesso, gaudere valeat. Nec etiam Conuentus aliquis occasione Fratris sic egredientis, ius aliquod in hæreditate, vel quauis alia successione propinquorum acquirere, & consequi possit, b. ffo. 56. concessione 66. Et fffo.3. concessione 4. D

6 Prohibitio. Idem Alexander iterùm decreuit, & prohibuit supradicta, scilicet, ne Fratres Obser. transeuntes ad Conuentuales, succedere propinquis valeant vllo modo; prout habetur sub authentico ad literam; sicut in Concessione immediatè suprapósita, B.ffo.136. concessione 302.

Collector. Circa præfatam materiam hæreditatum, est aduertendum, & notandum, quòd, licèt Fratres Minores non sint capaces hæreditatum, & relictorum in testamentis, vt patet in Clementina Exiui de paradiso, §. Cùm igitur, de verbo. signi. Et per Bar. in l. Ne quicquam, §. fi. ff. de Offic. procon. Et in l.1. colum 4. de lega. primò: Attamen eis consulitur duplici remedio, secundùm Doctores. ¶ Primò enim eis consulitur Iudicis officio. Potest namque Iudex ex suo mero officio (nemine etiā ad hoc agente) compellere hęredem, vel illum, qui ad hoc tenetur E Primum remedium.

A netur, ex testamento, vel aliàs, quatenus relicta Monasterio, vel Fratribus Mino. adimpleat, & exsoluat. Hoc tenet speculator, in titulo de instru. edi. §. Nunc verò aliqua. Et Barto. in dicta l. Ne quicquam. Et Ioan. And. in c. Si hæredes, extra de testa. Et est videndus ad hoc Baldus, in l. Nulli, C. de Episcopis, & Clericis. ¶ Sed circa hoc quærendum videtur, quæ potuit esse ratio istius Decisionis; & vnde potuit hoc venire. Respondeo, quòd duplex est ratio huius. ¶ Prima, quia inte-

Quæstio.
Responsio.

B rest rei publicæ, ne sua quis re male vtatur, vt in §. Sed hoc tempore. Insti. De ijs, qui sunt sui, vel alieni iuris. Et ratio etiam istius rationis est, & colligitur à fortiori. Nam, si commodum rei priuatę prouidetur; vt in l. Si quis, C. de bonis pro scrip. fortius circa voluntates defunctorum prouidendum est. De quo per Andream Barba. in rubrica De testa. colum. 25. Et per glo. in l. Iulianus. ff. de actio. emp. Et arguit bene in hoc casu Barba. in c. Tua nobis, colum. 26. extra, de testa. facit etiã,

C quia anima cunctis rebus præferenda est, l. Sancimus, C. de sacrosan. eccle. Et authentica Multò magis, &c. Numerosa est ad hoc iurium sylua. ¶ Secunda ratio est; quia, si ita cautum nõ esset, accideret nonnumquam, quòd pium propositum defunctorum, improba fraudantium calliditate celaretur; vt dicit ille textus notabilis in dicta l. Nulli, C. de Episcopis, & Clericis. Et quia magna est pietas, voluntatem illius adimpleri, qui nec se iuuare, nec iam loqui potest. Quapropter volun-

D tati defunctorum ita consultum iri oportet. Et quoad primũ remedium, quo Fratribus Mino. & alijs pauperibus non valentibus agere in iudicio, subuentum est officio Iudicis. ¶ Deinde autem dicunt Doctores, quòd alterum remedium, quo dictis Fratribus consulitur, est illud, quod sequitur. Quia cui libet de Populo competit actio, & quilibet de Populo potest agere, vt legata, & relicta ad pias causas; puta Monasterio, Hospitali, Fratribus, Pauperibus, & similibus, adimpleantur

Alterum remedium.

E per illum, qui grauatus est à testatore, uel aliàs ad hoc tenetur. Iura sunt de hoc bona, textus in authentica De Ecclesiastis titulis, §. Si autem, collatione 9. Et tenet Ludouicus Romanus in authentica Simile, C. ad legem falci. Et fuit originale dictum Angeli de Perusio, in dicto §. Sin autem. Ita etiam tenet Bar. in dicta l. Ne quicquam; qui allegat l. Hæreditas, ff. de pe. hære. Et l. Quintus, de annuis legatis. Et est de hoc casus formalis, & in indiuiduo, in dicta l. Nulli, C. de Epis. & cler. in

Modo ẽ aduertendum q̃ l. q. 6. fecit testamentorum executores ministros fabricæ S. Petri, modo & forma quo in consc. 95. & 96. habetur

fine. Et facit ad hoc dictum Barba. in c. Nos quidem, colum. A
Collector. 16. De testa. ¶ Prædicta fuerunt practicata in Ciuitate Barbastri Regni Aragoniæ; vbi ab Vniuersitate eiusdem ciuitatis fuit cõstitutus Procurator, seu Syndicus ad agendum pro legatis relictis Monasterio Beati Francisci, anno à natiuitate Domini 1521. quo tempore erat Aduocatus dicti Monasterij quidam insignis vtriusq; iuris Doctor nomine Leonardus de sancto Angelo: qui suprascripta fundauit, & exequi fecit.

Nota. Ex supradictis infertur, quòd purius facerent hoc modo B
præfati Fratres, quàm procurando, quòd eis vel suis Ecclesijs, aut Conuentibus relicta in testamentis, petantur in iudicio per Syndicum deputatum à Sede Apostolica, vtendo concessionibus relaxatiuis, & destructiuis perfectionis voti paupertatis in sua Regula promissi: præsertim cùm facilius possint obtinere huiusmodi relicta in testamentis medio alicuius deuoti iudicis, qui in hoc potest prouidere ex suo officio; vt supra probatum est; aut vtendo altero remedio, scilicet, quòd C
Aduocatus Fratrum, vel alius amicus spiritualis petat prædicta in iudicio, non tamen vt Syndicus, sed sicut vnus de populo: cùm etiam hoc fieri possit; sicut supra dictum est.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

*Q*uoad §. 6. *ubi in fine ait Collector, quòd Fratres Minores purius facerent procurando per aliquem de populo, nomine populi, quàm per Syndicum nomine Papæ in iudicio legata sibi facta, &c. Notand. quòd quãuis, propter bonum exemplum secularium, & propter* D
uitandas alias occasiones ad peccata alia, sit purius sic facere, ut ibi dicit Collector; hoc tamen non obstan. potest Syndicus petere nomine Papæ, &c. & hoc est licitum Fratribus petentibus uti Syndico ad prædicta, & dummodò fiat cum aliis debitis circunstantiis circa hoc; ut de bis latius habetur in expositione Reg. 4. c. q. 16. ibi uid.

CAPVCCINI ANNOTATIO E

In. §. 2. & 4. Fratres hæredes esse non possũt nec directè nec iure fideicõmiss.

*C*VM *ergo clarè constet ex supradictis Priuilegiis in §. 2. & 4. ex Fratribus Minoribus Conuentuales tantùm, et nõ eos, qui Regulã, secundũ suã puritatẽ profitentur, posse hæreditatũ, et relictorũ in testamẽto esse capaces. est proindè sciendũ, quòd, si ipsi incapaces de facto insti tuerẽtur, hæred. ipsa ptineret ad cohæredẽ, uel substitutũ, si habet; uel ad ne-*

A *ad venientes ab intestato; vt comprobatur in l.pr.C. de hæredib. instituendis, & l.1.§.1.C.de Caducis tolle. Et hoc non tantùm habere locũ aiunt communiter expositores Regul. post Clem. Exiui, & Bartholus in Minorica, lib.1.d.1.c.2.& d.2.cap.1.in hæreditatibus directè prouenientibus, sed etiam iure fidei commissi relictis.*

Et ipse Bartholus ibidem asserit, harum hæreditatum æstimationẽ ab adeuntibus hæreditatem, ipsis Fratribus institutis deberi: quoniam in re cauetur, quòd, quando quis non potest capere rem sibi relictã, propter Æstimatio hæreditatis non est licita Fratribus.

B *qualitatem personæ suæ absq; suo delicto, tunc tenetur hæres ad æstimationem. Vt de legat.1.l. apud Iulium.§.fin. cum l. seq. et ibi notatis, & de legat.3.l. fidei commissum.§.si seruo. Idemq; dicendum esse putat, quando Fratres instituerentur hærèdes cum Clausula: Quòd si non valet iure Testamenti, valeat iure Codicilli, & omnimodo, quo valere potest. quoniam prædicta verba hoc important de iure, vt institutione irrita, videantur rogati per fideicommissum hi, ad quos hæreditas deuenerit, restituere institutis. Vt l. eam, quam C.de fid.com. &*

C *l. ex Testamento, & ibi notatis, & ff.de Vulgar.& pupil subst.l.cohæredi.§. cum filiæ. Nisi tamen (inquit ipse Bart.) valor hæreditatum talium, non sit tantus, nec tanta earum pars, quòd præsumi possit in fraudem esse paupertatis; hoc est, quòd quãtitas non sit tãta, quòd magis thesaurizationẽ, quã pro imminentib⁹ necessitatib⁹ prouisionẽ sapiat. Et tũc (cùm ipsi Fratres sint omnis iuris, ex uoto, & professione sua incapaces) nõ propria auctoritate, sed Syndico potius Romanæ Ecclesiæ, vel Episcopis, æstimationem illam repetere; ut hic etiam ipse Collector, ait.*

D *Sed quibusdam aliis nostræ Reg. professoribus uidetur (& fortè tutius) hanc æstimationem Fratribus non deberi, nec per eos, ut debitam, posse recipi; illa Clausula freti in Clemen. exiui posita; Fratres successionum, quæ ex natura sui indifferenter ad pecuniam, & etiã ad alia mobilia, & immobilia se extendunt, considerata sui puritate voti, nullatenus sunt capaces, &c. Nota illam particulã Nullatenus, &c. si enim Vniuersalium successionum, nullo modo Fratres capaces sunt; ergo nec æstimationis earundem. Nam vnus modus percipiendi successionem, est,*

E *eius æstimationem recipere, argum.l.si domus.§.confitetur.ff de legat. 3. Vnde si Fratres taliũ hæreditatũ æstimationẽ recipere nõ possunt, nec ergo ad eã dandã tenebũtur hæredes, uel ij, ad quos hęreditas deuenerit.*

Et quia à Corduba in exposit. 6. cap. nostræ Regul.q.4.& 5.& ab aliis expositoribus nonnulla alia scitu, digna ad huiusmodi supradictã materiam pertinentia, discutiuntur exactè; ideò illarum aliquas resolutiones, ad communẽ legentium eruditionem, breuiter afferrè censui. Pretium hęreditatis nõ potest à Fratribus accepti.

Quæritur enim nũ possint Fratres institui hæredes cum causa appo-

sita; quòd pro eorum necessitatibus vendatur, & in eas conuertatur. A
Ad quod Bart. in Minoric. lib. 1. d. 5. c. 2. respondet, quòd talis dispositio defuncti, licèt non teneat, quoad institutionem hęredum, & habeatur pro non scripta: cùm talium institutionum Fratres, penitus sint incapaces; tenet tamen, & ualidum est testamentum, quoad causam piã ibi appositam, vt scilicet, uendatur, & conuertatur in necessitates Fratrum. Nec obstat, quòd non subest persona, in qua ius, & nomen hæredis cadat: cùm persona (ut diximus) ipsorũ Fratrum subducatur, & pro non scripta habeatur, & sic testamentum videtur non ualere, & B
pro non scripto esse; sicut quando instituitur hæres, qui iam est mortuus. Quoniam in pijs causis sufficit, quòd hęreditas ad piam causam relinquatur; ut puta, sic generaliter, pro redemptione captiuorum, pro Ecclesiis construendis, pro alimentis pauperum, & similibus, vt C. de Episcopis & Cler. l. si quis ad declinandam. Constat autem Fratres Minores in summa paupertate esse: ergò ad validitatem Testamenti sufficit, quód sit apposita pia (scilicet, pro eorum necessitatibus) licèt eorum

Opin. Bart. singularis.

subducatur persona, & pro non scripta habeatur. Nec est verum, C
quòd non subest persona, quæ hæreditatem adeat, quia personam repręsentabit Episcopus, uel Respublica, ut dicitur in d. l. si quis ad declinandam. Et pro hoc facit. §. si quis in nomine, Authentica de Ecclesiast. Titu, Vbi si quis instituit hæredem aliquem Sanctum, cuius Ecclesia non reperitur in illa ciuitate, nec in eius territorio: dabitur hæreditas Ecclesiæ illius Ciuitatis, vbi testator habet domicilium. Et sic, licèt Ecclesia illius Sancti instituti non adsit; testamentum tamen, cùm sit ad piam causam, subsistit, & valet; & de necessitate intelligitur facta institutio D
in memoriam, & reuerentiam dicti Sancti, hoc est, vt in honorem ipsius hęreditas expendatur, et Episcopus capiat hæreditatem.

Respondet obiectioni Baldi.

Nec obstare videtur, quod obijcit Bald. in Authent. Ingressi de sacrosf. Eccles. n. 50. Quòd hæreditas est ius vniuersale, cuius Minores Fratres in capaces sunt, & sic destructo principali, ipsa, scilicet, hæredis institutione, destruitur & accessorium, scilicet, causa adiecta, quòd hæreditas vendatur, & conuertatur in necessitates Fratrum. Nam, licèt verum sit, quòd testamentum sit nullum, quoad primum caput de E
hæredis institutione; cùm instituti sint incapaces, ualet tamen Testamentum ex secundo capite, scilicet, quia relicta est hæreditas ad piam causam, & ipsa pia causa sustinet vicem hæredis: vt iura prædicta probantur.

Nec est uerum, quòd destructo antecedenti, destruatur, & consequẽs, quia hoc esset, quando unum esset ab substantiandum, seu qualificandum alterum: sed in casu, neutrum est ad substantiandum alterum, quando

si testa-

A si testator, omisso primo capite institutionis hæredis in personam Fratrum, disposuisset de secundo, scilicet, Relinquo hæreditatem meam, vt vendatur, & conuertatur in necessitates Fratrum Minorum; valida esset dispositio, vt dicitur in d. l. si quis ad declinandam. ergò non est verum, quòd irrito Testamento, quoad institutionem hæredum, sit etiam irritum, quoad venditionem hæreditatis conuertendæ ad piam causam: quia ex pia causa, quæ sustinet vicem hæredis, validum fit Testamentũ: vnde concludit ipse Bart. quòd, ubi causa pia est expressa, uoce, vel scri-
B pto, vel saltem nutu certo ipsius testatoris (quę necessario requiritur, ut iura uolunt) sufficit ad validandum testamentum, aliàs inualidũ, ex institutione Fratrum. Illo tamen semper intellecto (ut supra dictum est) quòd quantitas non sit tàm magna, quòd uideatur in fraudem facta paupertatis, sed quòd tantùm sit ad subleuandas Fratrum necessitates præsentes, uel imminentes; quia aliàs saperet thesaurizationem.

Si autem Fratres non instituerentur hæredes, sed alter, qui debeat hæreditatem ipsam vendere, & eius pretium in Fratrum necessitates
C expendere; hoc nullo uidetur iure Fratribus esse prohibitum. Quare licitè hoc poterunt acceptare (modo quantitas non sit immoderata) ex quo non succedunt in aliquo iure defuncti.

Prediũ hæreditatis quãdo poterunt acceptare Fratres.

Sed cùm Fratres Minores, nec institui, vel substitui, nec directè, nec per fidei commiss. hæredes possint, dubitatur, num eorum Ecclesia, vel Altare institui valeant? Ad quod (licèt Barthol. in Minorica lib. 1. d. 4. cap. 1. dicat, quòd sic) respondendo resolutè dicimus cum Bald. in Authent. Ingressi. Et Petro Anchar. in dicta Clem. exiui, & se-
D ren. conscientia q. 17. & Corduba in exposit 6. cap. Reg. q. 11. quòd non possint, cũ in successionibus (ut supra dictum est) dominiũ transferatur pecuniarum, & aliorum bonorum in hęredem. Et licèt Barthol. opinio satis probabilis uideatur; tutius tamen est, pro puriori Regulæ obseruantia, negatiuam cum prædictis Doctoribus, partem tenere; prout sic nos Capuccini obseruamus.

Ecclesia seu Cappella Fratrum nõ possit institui hæres.

Circa autem obseruantiam aliorum Mendicantium, & non Mendicantium ad hanc materiam successionum spectantem, ad eorum Consti-
E tutiones, & Statuta me remitto; cùm singulorum illa præ manibus habere minimè potuerim. Illud tamen de iure pro certò habetur, quòd Monachi ad utilitatem Monasterij, singuli de Religione suis parẽtibus, & agnatis ab intestato, quemadmodum, & alij existentes in seculo possunt succedere. Quinimò non licet eorum parentibus, eos à portione legitima repellere, ut probatur in l. de nobis C. de Episc. & Cler. in C. unico 18. q. 1. & cap. non liceat Parentibus 19. q. 1. Et hoc indubitanter est tenendũ de Religione, quæ, licèt singulis de Religione pro-

prietatem deneget, eis tamen in communi concedit. Vt in Regula Cassin. Carthus. & aliorū. Sed in illis Religionibus, in quibus ex propria Regula interdicitur dominium, & proprietas alicuius rei particularis in cōmuni, ut est nostra Religio Minoritana, & diximus supra ex Clem. exiui .§. prouidè de uerb. signif. communis est opinio, ut inquit Panor. in Consi. 27. in 2. Volum. quòd non admittantur Religiosi, sed ueniunt alij succedentes ab intestato, ac si ipsi essent mortui Argum. ff. de his, qui pro non script. hab. l. in Metallum, & C. de hæred. Inst. lib. 1. A

Hodie uero per Priuileg. Nicol. Maré Magn. Ordines Minorum Prædicatorum, Eremitarum, & Carmelitarum statuitur, quòd, licèt non possint habere bona immobilia, possunt tamen habere fructum bonorum stabilium, ut inquit Napod. in consuet. Neap. si quis, vel si qua, in verbo proximiores. Et Refert Cassin. in Sūma lib. 3. de Regul. cap. 5. n. 34. sed secùs est de Fratribus Minoribus, purè Regulam obseruantibus, ut est iam supra dictum. Et hęc pro huiusmodi materia successionum sufficiant. B

D. Iacobus de Graffiis.

C

HÆRESIS, ET HÆRETICVS.

1 Pro terris infidelium. Absolutio.

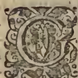

GREGORIVS IX. cōcessit Fratribus Minoribus proficiscentibus in terras infideliū, vt eos, qui per apostasiam, scisma, vel hæresim, à Christiani nominis confessione recesserunt, inter Sarracenos habitantes, absoluere possint, ac reconciliare per gratiam pœnitentiæ salutaris: si ad obedientiam Ecclesiæ Romanæ in humilitatis spiritu uoluerint redire, b. ffo. 22. concessione 4. D

2 Pro terris infidelium. Absolutio.

Idem Gregorius concessit præfatis Fratribus euntibus ad terras infidelium, vt eos, qui quomodolibet à fide, uel vnitate Romanæ Ecclesiæ discesserunt, si redire voluerint, & satisfacere, pro commissis, ualeant reconciliare, & ab anathematis vinculo (quo tenentur) absoluere, b. ffo. 257. concessione 641. E

3 Absolutio. quoad Fratres ac relapsos.

ALEXANDER VI. concessit omnibus, & singulis Prælatis Ordinis Minorum de Obseruantia (scilicet Generalibus, Prouincialibus, & Custodibus) plenariam facultatem, & auctoritatem, ut quoscunque subditos suos (Fratres, videlicet, & Moniales Sanctæ Claræ, ac vtriusque sexus

A sexus Tertiarios) inuenerint in aliquo hæresis, vel apostasiæ crimine lapsos, ac etiam relapsos, possint eos absoluere, & cum eis dispensare; prout magis latè positum est hoc, supra, in dictione Absolutio ordinaria, quoad Fratres, §. 18. & o. fo. 65. Et ffo. 70. concessione 164.

Aduertendum, quòd supradictus casus est de contentis in processu Bullæ cœnæ Domini; & ideò dicendum est de illo, sicut de alijs similibus, prout habetur supra, in dictione Absolutio ordinaria, quoad Fratres, post §. 13. Collector.

B Reliqua attinentia ad huiusmodi materiam: præsertim circa Inquisitores huius criminis, vide infra, in dictione Inquisitores hæreticæ prauitatis.

CAPVCCINI ANNOTATIO

C *Sed nunc est aduertendum, quòd obstat Bullæ cœnæ Domini, vt supra dixi In verbo Absolutio ordinaria, in Resolutionibus in materia absolutionum in primo notab. primi capitis.* in §. 1.

IEIVNIVM.

D EVGENIVS IV. ordinauit, quòd Moniales Sanctæ Claræ, ac Tertij Ordinis Sancti Francisci, & aliorum Ordinum Sorores, (scilicet, sub obedientia prædictorum Fratrum existentes) solummodò teneantur ad illa ieiunia, ad quæ Fratres Ordinis Mino. Regulam obseruantes obligati sunt; & eosdem modos seruent in cibis, quadragesimali tempore: exceptis debilibus, & infirmis, b fo. 46. Et ffo. 42. conce. 47. 1 Pro Monialibus S. Claræ & Tertiariis.

Idem Eugenius declarauit, quòd artifices laboriosas artes exercentes, & rustici, siue diuites sint, siuè pauperes, non tenentur ieiunare sub præcepto peccati mortalis, Et quòd ab-
E solui possunt, & induci ad eleemosynas, & alia bona facienda, o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 82. Et iffo. 101. conce. 395. 2 Pro Secularibus laboratoribus.

Aduerte, quòd hoc præcipuè intelligendum est de rusticis laboratoribus, qui arant, vel similia opera laboriosa exercēt. Et nota pro Cōfessoribus nimis scrupulosis, in absoluēdis istis. Collector.

SIXTVS IV. concessit, quòd Fratres Minores non potentes ieiunare bono modo, propter infirmitatem, vel debilitatem, non teneantur, o. fo. 62. Et ffo. 66. concessione 99. Et Pro infirmis Fratribus.

ffo. 100. concessione 384. A

4 Pro itinerantibus Fratribus. LEO X. concessit, quòd Fratres Mino. Obseruantes itinerantes, possint trãsferre ieiunium diei itinerationis in aliũ diem, o.fffo.93. cõcessione 286.

5 Pro Fratrib' prædicandibus. Idem Leo concessit, quòd Fratres Mino. Maximè prædicatores, actu prędicantes, possint sine scrupulo, & seruato ieiunio, anticipare, seu retardare (iuxta suam consolationem) horas comestionis, & serotinæ collationis, o.fffo.93. conce. 282.

Ex Priuilegijs Fratrum Sancti Hieronymi. B

6 Pro Fratrib' & domesticis. SIXTVS IV. concessit, quòd in diebus ieiuniorum, ad quæ Fratres obligantur ex præcepto Ecclesiæ, vel Ordinis Statuto, seu Consuetudine, Priores, iuxtà eorum consciẽtiam; Fratres verò, & domestici, iuxtà consilium, & licentiam Priorum, siue Superiorum suorum; cùm aliqua infirmitate, vel debilitate grauantur, possint licitè sumere aliquam collationem de pane, & vino, aut fructibus, seu alias, o.

7 Pro Fratrib' & familiaribus. EVGENIVS IV. concessit, quòd Prior Monasterij dicti Ordinis, seu Vicarius in eius absentia, possit dare licentiam de consilio Medici, vel sine eius consilio, si commodè nõ possit haberi, vt Fratres Religiosi, & Familiares Monasterij pręsentes, & futuri, infirmi, seu debiles, possint comedere carnes, vel oua, seu alia sanis interdicta in quadragesima, & alijs ieiunijs Ecclesiasticis, sine licentia diœcesani. Vel quòd non teneantur ieiunare in prędictis temporibus, etiam sine consilio Medici. Et quòd eandem licentiam possit concedere prædictis Priori, & Vicario, eorum Confessor, o. C D

ANNOTATIO CORDVBÆ.

QVoad §. 1. notand. quòd idem Eug. IV. fo.28. ff. 112. concessit Cap. gener. facultatem ordinandi, & declarandi, in quibus locis, & prouin. Fratres debeant ieiunia Regulæ in cibis quadragesimalibus obseruare, & in quibus debeant Patrum consuetudines imitari, uel aliter se habere. E

Capuccini annotatio In additiõe fo.10.l. 11.

IMPETRARE LITERAS APOSTOLICAS.

1 Licentia. PAVLVS II. statuit, quòd nullus Fratrum Mino. impetrare, nec recipere valeat aliquem locum, seu domum, etiam quarumcumque literarum Apostolicarum obtentu; nisi de licentia Generalis, vel Prouincialis illius Prouinciæ, in qua locus, seu domus ipsa consistit; nisi his literis fuerit specialiter

liter

A liter derogatum, B. fo. 10. Et ffo. 94. concessione 103.

SIXTVS IV. districtè inhibuit Fratribus Mino. ne impetrent à Protectore Ordinis aliquas literas, vel aliquid aliud, vltra quàm sua facultas, in Regula Prędictorum Fratrum, cōcessa, se extendit. nec etiam taliter ab alijs impetratis vtantur. Et voluit, quòd, qui contrarium fecerint, puniantur illis pœnis, quibus essent pro grauibus culpis (secundùm Statuta dicti Ordinis) puniendi. Ac, quòd tales sint nihilominus pri-
B uati actibus legitimis, & à suis (si quę habent) suspensi Officijs, ipso facto, B. fo. 53. Et ffo. 137. concessione 303. — 1 Protector Ordinis. — Collector.

Qualiter nequeant prędicti Fratres impetrare aliquod Indultum Apostolicum, pręsertim Exemptionem; sine licentia suorum Superiorum; vide supra in dictione Exempti Fratres, §. 9. & 11.

ANNOTATIO CORDVBÆ.

C 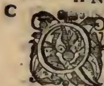

Voad §. 2. notand. quòd ista suspensio ipso facto, quam hic Six. IV. infligit contra impetrantes literas à Protectore aliter, quàm ipse decernit, iam non ualet secundùm illos, qui tenent, quòd Six. IV. reuocauit omnes obligationes, & pœnas ipso facto contentas in omnibus Statutis, & Declarationibus, etiam Papalibus pro nostro Ordine specialiter editas, ut habetur infra, tit. Statuta Ordinis, §. 1.

IMPRIMERE LIBROS.

D

LEMENS VII. quia in Concilio lateranensi prohibitum est, ne imprimantur aliquæ scripturę, nisi prius per loci Ordinarium, & Inquisitorē, visæ, & approbatæ fuerint; Cōcessit Fratribus Mino. Obseruan. licentiam imprimi faciendi, spectantia ad eorum Ordinem, sine dicta Ordinarij, & Inquisitorum reuisione, o. — 1 — Obstat Cōc. Trid. ses. 4. de vsu credit librorum.

E

CAPVCCINI ANNOTATIO.

ST hic aduertendum, quòd Conc. Trid. sess. 4. de usu & editione librorum sacrorum modum tradens Impressoribus, ait, Nulli liceat imprimere, uel imprimi facere quosuis libros de rebus sacris, sine nomine auctoris, Neque illos in futurum uendere, aut etiam apud se retinere, nisi primum examinati, probatique fuerint ab Ordinario, sub pœna anathematis, & pœcunię in canone — Conc. Trid.

Conci-

Concilij nouiss. Lateranensis apposita. A

Contra. Regulares. Et si Regulares fuerint, vltra Examinationem, & approbationem huiusmodi, licentiam quoque à suis superioribus impetrare teneantur recognitis per eos libris, iuxtà formam suarum ordinationum. Qui autem scripto eos communicant, vel euulgant, nisi antea examinati, probatiq; fuerint, eisdem pœnis subiaceant, quibus Impressores.

Const. 10. in bullar. In Conc. autem Lateranensi supradicto sess. 10. Leo X. in const. inter sollicitudines, ait, statuimus, & ordinamus, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus, nullus librum aliquem, seu aliam quamcunq; scripturam, imprimere, seu imprimi facere, præsumat: nisi in vrbe prius per Vicarium nostrum, & sacri Palatij Magistrum; in alijs verò ciuitatibus, per Episcopum, vel alium, habentem peritiam scientiæ libri ab eodem Episcopo ad id deputandum, ac Inquisitorem hereticæ prauitatis diligenter examinetur, &c. Qui autem secùs præsumpserit, vltra librorum impressorum amissionem, & illorum publicam combustionem, ac centum ducatorum fabricæ basilicæ principis Apostolorum, solutionem, ac anni continui exercitij impressionis suspensionem Excommunicationis sententia innodatus existat. B C

Pœna apposita.

Pœna in Cōstitutionibus Capuccinorū apposita. Et in nostris Constitutionibus, cap. 9. ordinatur, ne aliquis Fratrum audeat imprimere, aut imprimi facere, aut publicare libros, absq; licentia in scriptis habita admodum R. P. Generalis, vltra aliam Ordinarij licentiam, in Conc. Trid. requisitam. Et siquis aliter contrafacere præsumpserit, ipso facto sit priuatus omni actu legitimo, vltra pœnā Concilij Lateranensis.

Ex quibus omnibus supradictis elicitur primò supradictæ Clementis VII. concessioni obstare Concilium Trid. Ac quoad nos Capuccinos, etiā obstare nostræ Constitutiones. Adeò, ut si quis ex Minoribus, alijsq; Regularibus absq; eorum Superiorum, et Ordinarij licentia, librum aliquem imprimere, vel imprimi facere præsumpserit, absque dubio pœnas supradictas incurrere. D

Actus legitimi qui dicantur. Secundò, quòd Capuccini, ultra pœnam Lateranensis Concilij incurrerent in priuationem ipso facto cuiuscunq; actus legitimi: et per actus legitimos intelliguntur ad hoc propositum, regere, prædicare, confessionem, audire: legere, visitare, diffinire, eligere, eligi, accusare, testificari, & ad ordines promoueri, vt Angelica, in verbo Actus, §. 3. quæ etiam in constit. Farinerij, dicuntur Off. Ordinis: sed per const. Fratrum Minorum de Obseruantia Romę impressa anno 1585. per huiusmodi priuationem, non intelligitur priuari ab exequtione Ordinum, nec testificari in iudicio, nec obligare, nec legere, nec à voce actiua: sed an confessione secularium. E

Ter-

A *Tertio ex eo, quòd dicitur supra, in Conc. Trid. Qui autem scripto eos communicant, sacra Congreg. Card. supra Conc. declarauit, ibi etiã comprehendi Lectiones, Annotationes, Disputationes, Conciones, et alia similia; necnon tractatus pertinentes tùm ad deuotionem, tùm ad quietationem conscientiarum stimulatarum Fratrum, & cætera huiusmodi, quę sibi inuicem communicant Fratres, etiam si concionatores fuerint approbati ab Ordinario. Verùm, quia ex huiusmodi declaratione uaria fuit exorta inter Religiosos perturbatio; Ideò eademmet Congreg.* Congreg. Cardinal.
B *ex Relatione Illustrissimi Cardinalis Alciati, declarauit, supradicta esse intelligẽda tantùm, quando darentur, ut typis mandarentur; prout sic reperitur Authentica Romæ in nostro Archiuio.*

INCARCERARE.

QValiter posſint, & debeant Fratres Minores delinquentes incarcerari, vide suprà in dictione Correctio. Collectio.

INCORREGIBILES FRATRES

C INNOCENTIVS IV. prohibuit districtè: ne Fratres Minores, quos Generalis, aut Prouinciales Ministri ab Ordine, pro suis culpis, & demeritis expellere contigerit, pręsumant prędicare, seu Confessiones audire, vel docere, nisi de licentia Sedis Apostolicæ, aut prędictorum Ministrorum ad alium transierint Ordinem; prout latius positum est supra, in dictione Eijcere, seu Expellere ab Ordine. §. 1. Et habetur, De eiectis ab Ordine.
D B. fo. 16 Et ffo. 120. conce. 261.

ALEXANDER VI. concesſit facultatem Generalibus, & Prouincialibus Ordinis Minorum, ut posſint Fratres incorregibiles, habitu Ordinis expoliare, & ab Ordine eijcere; prout habetur supra, in dictione Habitus Fratrum. §. 9.

CAPVCCINI ANNOTATIO.

E *EST aduertẽdũ, quòd cõcesſio Maris Magni, ut Prælati, quos indignos iudicauerint, eijcere, et expellere posſint ab ordine, sanè ẽ intelligẽda, Quia S. Thom. Colibet vlt. dicit, quod nullus Religiosus, quantũcũq; malus, si nõ vult corrigi, debet expelli, quoniam pœna expulsionis, est sicut excommunicatio in Ecclesia. vnde nullus, nisi propter contumaciam, expellendus est, sed est incarcere sequestrandus, uel alio modo, secundũ ordinationes suę Religionis, puniẽdus. Plura alia ad hoc pertinẽtiã, vide supra quę dixi in verbo Eijcere, in verbo Apostata.* In. §.

Finis primæ partis.

Caſtigationes errorum, qui incuria contigerunt.

In prima Parte.

Fol.	lin.	Errata	Correctio.	Fol.	Lin.	Errata	Correctio.
In E-				128	16	omiſſa	emiſſa
piſto.				128	24	omiſſa	emiſſa
Card.	4	Confeſſiones	Conceſſiones	128	in poſt.	pęna qua	pœna contra
In E-				129	3	iemps	tempus
piſto.				129	18	propoſito	piæpoſito
ad Le				129	in Ru.	Baptizare	Apoſtatę a
ctoré.	17	corriſpondēti	correſpondēti				ordine
	40	nalde	valde	130	9	promiſſa	pręmiſſa
5	16	fine	ſine	131	6	aliam	alia
11	28	Confeſſione	Correctione.	131	10	Minorum	Minores
24	37	hoc ad	ad hoc	133	14	à qua	aqua
25	36	.§.28.	.§.38.	136	34	carente	carentem
33	in po	pro mortuis	pro mortis ℘	140	16	omnis	omnia
	ſtilla	per nouicitis	nouitiis	143	13	orundem	eorundem
34	12	quibuſcunq;	à quibuſcūq;	149	19	de pęnis	de pœnite
35	19	forma	forſan	151	in poſt.	à pacto	à peccato
35	39	comitantur	committantur	152	16	Cōceſsionib*	Cōfeſsionib*
42	inRu.	Abſol. ordin.	Abſol. ext. ord.	155	36	et propter	& præter
46	35	& ait Nauar.	vt ait Nauar.	155	38	fortè	niſi fortè
49	1	& reos	& eos	164	26	prohibitum	pro libitum
52	1	Impeiator	impetrator	179	37	& cauſa	ex cauſa
51	in po	ex primis cō-	expoſitionis	183	33	Curię	curę
	ſtilla	ceſſa fuere	conceſſere	184	2	iſte verſus 2.	
62	24	viderent, &	videret, & ſci-			ē his poſitus	
		ſcirent epiſco	ret Epiſcopus	206	18	eique illud	eiſque illud
		pum curato.	curatum.		19	adminiſtrare	adminiſtrari
66	9	vt ſeculares	aut ſecul.			valeant	valeat
66	10	Ordines	Ordinis		25	obſt.	ob ſtat
67	3	ne ꝑcedatur	ne procedat	209	10	amplectādā	amplectendā
70	15	teneat	teneant	218	19	pertinet	pertinent
76	14	Conc. Trid.	Conc. Later.	225	31	eliquibus	aliquibus
80	37	voluiſſe cōpr.	noluiſſe cōp.	247	7	prohibitū ſit	prohib. ſit
81	7	reuerendus	Reuerendiſſ.	248	27	conſecrare	conſeruare
96	26	Papæ	Papa			Religionis	Religiones
96	40	electis	electi	250	3	dietis	dictis
99	22	deſtinctio	diſtintio	250	39	probabūtur	prolabuntur
99	34	et equo	exęquo	251	34	Ludouicos	Ludouicus
101	36	quorūcunq;	quarūcunq;	251	35	clauſuram	Clauſulam
105	8	loquentur	loquuntur.		36	nō obſtalib*	nō obſtātib*
105	26	Cōceſſiones	Cōceſſiones	263	28	quamuis	quauis
110	in Ru.	Accedere ad	Alienatio	298	35	formam	forum
111		Monaſt.	Bonorum.	310	7	Paſtoralis	expoſcit Paſt.
116	33	excōmunic.	Cōmunicātis	318	1	Fratris	Fratres
118	19	vicarii	Vicariis	319	1	Diſtinctio ma	Totum eſt ſu
118	20	purificantur	parificantur			terię, vſq; ad	perfluum.
118	28	electos	eiectos			Annot Cord.	
127	14	obligetur, &	ideo de oblig.				